

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG16205	ImageGroup:	I1KG16233
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ། གློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། gsung rtsom thor bu/_blo bzang bstan 'dzin/
Author:	གློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། blo bzang bstan 'dzin
Descriptor:	n/a
Original Publication:	'phags yul kirti'i byes pa grwa tshang gi deb;spyi'i 'don thengs 100-102
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	'phags yul kirti'i byes pa grwa tshang /
Date:	2009
Volume:	3
Total Volumes:	3
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 12/2013

༄༅། གསུང་ཐོར་བུ་དེ་བ་ཕྱིང་གསུམ་པ།

ལོ་རྒྱུས་དང་སྟན་ཚུལ།

མཇུག་པ་པོ།

ཡུལ་སྐོར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་མོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཕྲུལ་པ་གྲུ་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༄༅། གསུང་ཐོར་བུ་དེབ་
ཐེང་གསུམ་པ།

༡༠༠༧

གསུང་ཚིམ་ཐོག་ས་བསྐྱེག་ས་དེབ་ཐེང་བརྒྱ་གཅིག་པ།

མྱེང་བརྗོད།

༡༡། ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་དགྲུ་ཡས་མས་བཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བཟུང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རིག་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སོགས་
ལ་བསྟོད་ཆོག་མཇད་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་ཆང་གི་ཞུས་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་
ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་གནས་ཆད་མཐོ་བའི་སྟན་ངག་བཀའ་ཚིམ་གནང་གི་ཡོད་
པ་ནམ་ཐར་ས་བོན་དུ་གསལ་བས། ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཚེ་མ་
པའི་རིག་ཅུལ་ལྷན་སྦྲེས་སུ་རྒྱས་པའི་མཇད་སྟོན་མངོན་གྱུར་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད།
རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེབས་ནས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་སྐུང་ལ་སྤྲོ་མང་བྱད་དུ་
སད་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསུན་
བསམ་མཇད་པའི་སྐབས་ཀྱན་དུ་བཀའ་ཚིམ་གྱི་འཕྲོ་བསྐྱར་མ་ཕྱིང་ལ། བྱིས་
སུ་ཆུའི་གཉེར་མ་ལྟར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་མཇད་འགན་སྤྲོ་མང་བཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཇད་བྲེལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོམ་པར་གཞན་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་ཆ་གས་སུ་བཀའ་ཚིམ་ཇི་སྟེད་བཀའ་བྲིན་བསྐྱངས།

༡༢། རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་གཅིས་བསྐྱེད། ༡༣། ཁབ་ཤོག་སྟན་ངག་
༡༤། ཀའི་ཁྱེས་པ་གྲུ་ཆང་གི་སྐྱུལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བརྗོད་བྱང་འགའ་
ཞིག་ ༡༥། བཤད་པ་སྤྲོ་ཆོག་གཅིས་བཏུས། ༡༦། སྟན་ངག་དཔེ་བརྗོད་སྟོགས་
བསྐྱེད། ༡༧། ངག་ཐོག་ཚིམ་རིག་མདོ་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ངག་རྒྱན་སྐྱེ་ཆོག་ཁག་

འགའ་ཤས། (ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་དང་། ངག་རྒྱན་གོ་བཤད། ངག་རྒྱན་སྤྱི་ཚིག་འདི་
དག་ནི། ཏུས་འགྱུར་སྐབས་ཤིང་མི་ཆན་རབས་པ་གང་འཆམས་ཤིག་བཅན་གྱིས་དུ་འབྱོར་
ཐུབ་པ་ནམས་ཀྱང་བར་ལམ་ནས་ཆོ་ཆད་རྫོགས་པས་མི་རབས་གསར་ཉིད་བརྗེ་བའོ་བ་དང་
མཉམ་དུ་ངག་རྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་སྤྱོད། འདོན་ཏྲ་དབྱངས། ལག་ཤེས་
བཟོ་རིག་སྤྱི་ཤགས་དང་བཤད་པ་སྣ་ཚོགས་སོགས་ངག་རྒྱན་དཀོན་རིགས་རིན་ཐང་ལྷན་
པ་ནམས་ཀྱང་ཅ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁའི་མཆམས་སྤྱ་གྱུར་པའི་སྐབས། ཁོང་རིན་པོ་ཆེས་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་མངའ་བའི་ཐོག་
ནས་དོར་སྤྱོད་དང་། ཀ་སྤྱག་འབྲས་ལྗོངས་སོགས་བོད་མི་ཆན་རབས་ཤེས་ཚུང་ལྷན་པ་
གང་ན་སྤྱོད་པའི་ས་གནས་ཁག་པལ་མོ་ཆེར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་མི་སྣ་སྤྱི་ལོར་བསྐོས་པའི་
བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བཅར་འདྲི་དང་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་མིན་དགྲ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅུ་ལྷག་སྤྱི་འདུག་
མངའ་བའི་གས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ་བཞུགས་པ་ནམས་ཡིན་ལ། འདི་དག་དེང་
སང་ངག་རྒྱན་གྱི་རྩོམ་རིགས་པལ་མོ་ཆེ་ཉམས་ཉེས་ཤུགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་
ལོ་རྒྱུས་དང་རྩོམ་རིག་ཉམས་ཞིབ་པ་ཆོར་དབྱེད་གཞིར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བར་མཛོང་།) ༥༽
ལྗོས་གར་རིག་གནས་བཅས་(བོད་དུ་དེ་ལྔ་ལྗོས་གར་གྱི་འཁྲབ་གཞུང་བསྐྱར་མ་དང་བོད་
རྩོམ་མ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ལྗོས་གར་རིག་གནས་མ་ལག་ཆང་བ་ཞིག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
ཐོག་དུ་བསྐྱར་རྩོམ་གང་ཡང་གནང་མཁན་བྱུང་ཚུང་མེད་སྟབས། ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་མར་ཏ་
བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་
ཁག་ལ་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མངའ་ནས་བཞུགས་སྐབས། རིག་གནས་ཚུང་བ་ལྡི་ནང་
གསེས་ཀྱི་ལྗོས་གར་རིག་གནས་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ལྟ་བུར་གསལ་གྱི་

སྒྲིལ་གར་རིག་གནས་འདི་བཀའ་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། བཀའ་ཚུལ་འདིར་ཡགོང་ས་ཀྱལ་
དབང་མཆོག་གི་སྤྱན་དྲུང་ནས་ལོ་དེའི་ཚུམ་རིག་གི་ཨང་དང་པོའི་གཟེངས་བསྟོན་ཀྱང་
བསྟུལ་འདུག) ལྷ་བས་དང་དུས་ལ་རན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་
དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་པན་གནད་ཆེ་བའི་བཀའ་ཚུལ་ཐོར་
བྱ་འགའ་གས་ཆན་པ་བདུན་དུ་བཤོས་ཏེ་གསུང་ཚུལ་ཐོར་བྱ་པོད་གངས་གསུམ་
པ་དང་གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་སྟེང་བརྩ་གཅིག་པར་པར་བསྒྲིག་
འགྲེམས་སྟེལ་བྱས་པ་ལགས། ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་བྱས་ཉེས་ཀྱི་དབང་གིས་མོར་
འཛོལ་དང་ཆད་ལྷག་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱང་ཡོད་སྲིད་པས་གཟུར་གནས་མཁྱེན་ལྷན་
པ་ཚོར་ཐོལ་བཤགས་ཞུ་བ་དང་བཅས་གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་སྤེལ་
ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧ ཉིན།

དཀར་ཆག

དང་པོ། རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས།

- ༡༥ རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ་ཚང་གི་
རྣམ་ཐར་བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ། ༡
- ༡༦ ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་གིས་རབ་ཚང་གི་རྣམ་ཐར་
ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་ཤེང་མཛེས། ༡༡
- ༡༧ རྗེ་མའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱིན། ༤༤
- ༢༠ འབྲས་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་དག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས། ༤༡
- ༢༡ རྒྱང་ཆའི་ཆབ་ཆོན་གྱི་དག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས། ༧༡
- ༢༢ རྒྱལ་དགེ་དགོན་པའི་དག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས། ༧༤
- ༢༣ རྒྱང་ཆའི་དན་པ་དགོན་པའི་དག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས། ༡༠༡

གཉིས་པ། ཆབ་ཤོག་སྙན་དག

- ༡༥ བཀའ་བློན་མཚུངས་མེད་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་གིས་རབ་ཚང་ལ་
ཕུལ་བ། ༡༠༤
- ༡༦ རྗེ་བརྩན་མཐོང་པ་རྗེ་དགོན་མཆོག་གིས་རབ་ཀྱི་བཀའ་བློན་དན་པའི་སྒྲོན་མ་གཏུང་དབྱངས་
སུ་འབོད་པ། ༡༡༠
- ༡༧ རྗོངས་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཆོད་བརྗོད་ཆོགས་བཅད་མ། ༡༡༡
- ༢༠ གྲོགས་པོ་ཆོས་ལ་སྤྱུལ་བའི་གཏམ། ༡༡༣
- ༢༡ ལྷུབས་རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ ༡༡༣
- ༢༢ རྗོངས་ཆོག་ཀ་བཤད། ༡༡༤

༡༥ སུམ་ཅུ་པའི་ཆོག་འཕྲད་འགའ་གསུ་དཔེ་བཟོད་སྟན་ཆོག ༡༡༥

༡༦ དམ་པར་བསྟོད་པ་བྱང་བའི་གཤོག་སྒྲ། ༡༡༦

༡༧ གསུམས་རྩེ་རྩེ་སྟན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བའི་ཆབ་ཤོག ༡༡༧

༡༨ རབ་དུ་བྱང་བ་ལ་བསྟགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྔ་བའི་སྒྲ་དབྱངས། ༡༡༨

༡༩ ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་གས་སྟོར་མཁན་རིན་པོ་

ཆེ་ཉི་མ་ཀྱལ་མཆོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཆབ་ཤོག ༡༡༩

༢༠ རྒྱ་གསལ་སྒྲིང་འཛིན་དང་པོའི་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་མགོ་བཟོད་དུ་བསྟུལ་པ། ༡༢༠

༢༡ རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྒྲིངས་པའི་ཆོས་རྩེ་ཆེན་པོ་མཁས་མང་རྒྱ་གསལ་

སྒྲིང་གི་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ལོགས་གུབ་ཀྱི་མཛད་སྟོར་

ཤེས་ཆོག་དུ་སྒྲིངས་པ། ༡༢༡

གསུམ་པ། ཀའི་འོ་ཕྱེས་པ་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་སྒྲུལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཟོད་བྱང་འགའ་ཞིག

དང་པོ། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཟོད་བྱང་འགའ། ༡༢༢

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་དོན་སྒྲིང་བ། ༡༢༣

དང་པོ། ལྷན་ལ་འདུག་ཚུལ། ༡༢༤

གཉིས་པ། མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ། ༡༢༥

གསུམ་པ། ཕུག་འཆལ་བའི་ཚུལ། ༡༢༦

བཞི་པ། རྩེ་བཟོད་བསྟེན་པ་དང་སྟོམ་པ་བསྟོ་བགྱང་མཛད་ཚུལ། ༡༢༧

ལྔ་པ། ཞལ་འདོན་མཛད་ཚུལ། ༡༢༨

དྲུག་པ། རྒྱུ་བཟོད་མཛད་སྟེས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས། ༡༢༩

བདུན་པ། ལ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ༡༣༠

བརྒྱད་པ། དགོང་མའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ། ༡༣༡

དགུ་པ། གཟིམ་ཁའི་ཉམས་ལེན། ༡༣༢

བརྒྱུ་པ། བཀའ་བསྟོན་གནང་ཚུལ། ༡༣༣

བརྒྱུ་པའི་པ། ཆོ་འགགས་ཕྱེད་ཚུལ། ༡༣༤

བརྩ་གཉིས་པ། འདས་གསེན་ནམས་ལ་འཕྲོ་བ་བྱ་ཚུལ།	༡༤༤
བརྩ་གསུམ་པ། བསྐྱོ་བ་མཛད་ཚུལ།	༡༤༩
བརྩ་བཞི་པ། གཤེན་པོ་ཚོར་སྒྲོན་ལམ་གསུང་ཚུལ།	༡༥༠
བཙེ་ལྗེ་པ། རབ་གནས་མདོར་བསྟུས་བྱ་ཚུལ།	༡༥༡
བརྩ་དྲུག་པ། ཁང་ཁྱིམ་དང་ས་ཁིང་སོགས་ལ་བྱས་བྱ་ཚུལ་གིན་ཏུ་མདོར་བསྟུས།	༡༥༣
བརྩ་བདུན་པ། འབས་བྱས་གིན་ཏུ་བསྟུས་པ་བྱ་ཚུལ།	༡༥༩
བཙེ་བརྒྱད་པ། བསང་མཆོད་མདོར་བསྟུས་བྱ་ཚུལ།	༡༥༥
བརྩ་དགུ་པ། གཡང་འཕྲོད་བྱ་ཚུལ།	༡༥༩
ཉི་ཤུ་པ། གཟུངས་སྒྲགས་སྒྲ་ཚོགས་འདོན་ཐབས།	༡༥༥
ཉེར་གཅིག་པ། མཇུག་གི་སྒྲོན་ལམ་དང་གིས་བཙོད་ཁག	༡༥༧
ཉེར་གཉིས་པ། སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་སྒྲུབ་བསྟུས་པ།	༡༥༩
ཉེར་གསུམ་པ། གཟུངས་སྒྲགས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གནང་ཚུལ།	༡༥༩

གཉིས་པ། རྒྱ་སྐད་ནམས་ཀྱིས་དོ་སྣང་མཛད་དགོས་པ།

དང་པོ། གད་སྤྱིས་དང་གཙང་སྤྱ།	༡༥༨
གཉིས་པ། སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་སྒྲིག་སྣངས།	༡༥༩
གསུམ་པ། དབུ་སྒྲ་བཞུར་ཚུལ།	༡༦༠
བཞི་པ། ཞལ་འདོན་དང་མོ་འདེབས་ཚུལ།	༡༦༡
ལྗེ་པ། ཟས་ཀྱི་སྒོར།	༡༦༣
དྲུག་པ། མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ།	༡༦༥
བདུན་པ། མཆོད་ཆས་སྒྲིག་སྣངས།	༡༦༥
བརྒྱད་པ། རྒྱན་ཀྱི་དགོས་མཁོ།	༡༦༩
དགུ་པ། ར་བཟའ་ཕྱོན་སྣངས།	༡༦༧
བརྩ་པ། གཟེམ་སྣངས།	༡༦༠

བརྩ་གཅིག་པ། དད་ཇམ་གྱི་སྒྲིབ།	༡༡༡
བརྩ་གཉིས་པ། གླ་བྱང་(ནང་ཆེན་)དང་ལས་བྱེད།	༡༡༣
བརྩ་གསུམ་པ། དགེ་ཆེན་བསྟེན་ཚུལ།	༡༡༤
བརྩ་བཞི་པ། གཞན་པ་ན་མཛད་སྤྱངས།	༡༡༥
བཙུང་ལྔ་པ། སྐྱ་ཆེ་གཅིག་གི་མཛད་སྒོ།	༡༡༦

བཞི་པ། བཤད་པ་སྐྱ་ཆོག་གས།

༡༥ བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༣ ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ལ་གྲི་ཆང་གཞིས་བྱེས་ གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་བཞགས་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་མཆོག་པཤད་པ།	༡༡༧
༡༦ གྲི་ཆེ་མཆོན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་བྱེ་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་གྲི་ཆེ་བྱེས་པ་གྲ་ཆང་གི་བླ་སྤུལ་ནམས་ ལ་བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་གནང་བའི་གདང་རག་བརྟན་བཞགས་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་མཆོག་གི་བཤད་ པའི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་བའི་ལྷ་རྩེ་སྤྱད་བྱངས།	༡༡༨
༡༧ བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༤ ལོར་ཤལ་རྟོར་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་ངོ་མ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཚོར།	༡༡༩
༡༨ ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་བའི་འདྲ་སྤྱི་གཟུགས་བརྟན།	༡༢༠
༡༩ བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྒོང་ ཀུལ་པོའི་སྤྱད་བརྟན།	༡༢༡
༢༠ ཡལོང་རིན་པོ་ཆེ་དགྲང་ལོ་དགྲའི་ཐོག་གསར་ཚོམ་མཛད་པའི་ ཡིག་གསར་གྱི་དཔེ་རིས།	༡༢༢
༢༡ རྩ་ཚིང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གོས་སྤྱིའི་ཀྱུ་བ་ཡིག་	༡༢༣
༢༢ མདོ་སྤྱད་ཆོལ་ཁའི་དར་ཆའི་དཔེ་རིས་དང་འབྲེལ་བཤད།	༡༢༤
༢༣ མདོ་སྤྱད་ཆོ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་གོ་བཤད།	༡༢༥

ལྔ་པ། སྐན་ངག་དཔེ་བཞེད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

དང་པོ། སྐན་ངག་དཔེ་བཞེད་བྱིས་པའི་འབྲོག་འགྲོས།	༡༢༦
--	-----

ལེའུ་གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྒྲུབ།

११	རང་བཞིན་བཟླ་པའི་ཀུན།	३०४
१२	དོན་ཀུན་གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཀུན།	३०८
१३	ཁར་བྱང་དྲུང་པེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་བཤད་པ།	३१८
१४	དོན་ཀུན་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཀུན།	३२५
१५	དོན་ཀུན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན།	३३१
१६	དོན་ཀུན་ལྷ་པ་བསྐྱར་པའི་ཀུན།	३३५
१७	དོན་ཀུན་དྲུག་པ་འགོག་པའི་ཀུན།	३३८
१८	དོན་ཀུན་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཏོད་པའི་ཀུན།	३ॣ३
१९	དོན་ཀུན་བརྒྱད་པ་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	३ॣ॥
१०१	དོན་ཀུན་དགུ་པ་སྟིང་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	३ॣ८
१०१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་པ་བསྐྱུས་བཟླ་པའི་ཀུན།	३ॣ१
१०१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལུལ་བྱུང་གི་ཀུན།	३ॣ३
१०१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་གཉིས་པ་རབ་དོན་གྱི་ཀུན།	३ॣ५
१ॣ१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཀྱའི་ཀུན།	३ॣ४
१ॣ१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་བཞི་པ་ཕྱ་མོའི་ཀུན།	३॥३
१॥१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་བཅོ་ལྷ་པ་ཆའི་ཀུན།	३॥३
१४१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན།	३॥ॣ
१ॣ१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་བདུན་པ་དགའ་པའི་ཀུན།	३॥ॣ
१ॣ१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལུན་གྱི་ཀུན།	३॥५
१०१	དོན་ཀུན་བརྒྱ་དགུ་པ་གཟེ་བཟླ་ཅན་གྱི་ཀུན།	३॥४
१११	དོན་ཀུན་ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གངས་བཟླ་པའི་ཀུན།	३॥ॣ
१११	དོན་ཀུན་ཉེར་གཅིག་པ་ཀྱན་ཡན་གྱི་ཀུན།	३॥ॣ
१३१	དོན་ཀུན་ཉེར་གཉིས་པ་ཀྱེ་ཆེ་པའི་ཀུན།	३॥८

༡༤༥ རོན་རྒྱན་ཉེར་གསུམ་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན།	༡༤༧
༡༤༦ རོན་རྒྱན་ཉེར་བཞི་པ་སྦྱར་པའི་རྒྱན།	༡༥༠
༡༤༧ རོན་རྒྱན་ཉེར་ལྔ་པ་ཁྲད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱན།	༡༥༣
༡༤༨ རོན་རྒྱན་ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱར་གྱི་རྒྱན།	༡༥༥
༡༤༩ རོན་རྒྱན་ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན།	༡༥༥
༡༥༠ རོན་རྒྱན་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོན་པའི་རྒྱན།	༡༥༨
༡༥༡ རོན་རྒྱན་ཉེར་དགུ་པ་ཐོལ་བསྟོན་གྱི་རྒྱན།	༡༥༨
༡༥༢ རོན་རྒྱན་སུམ་བརྒྱ་པ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན།	༡༥༧
༡༥༣ རོན་རྒྱན་སོ་གཅིག་པ་ལྟན་ཅིག་བཞེད་པའི་རྒྱན།	༡༥༩
༡༥༤ རོན་རྒྱན་སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བཞེས་གྱི་རྒྱན།	༡༦༡
༡༥༥ རོན་རྒྱན་སོ་གསུམ་པ་གིས་བཞེད་གྱི་རྒྱན།	༡༦༡
༡༥༦ རོན་རྒྱན་སོ་བཞི་པ་རབ་སྒེལ་གྱི་རྒྱན།	༡༦༣
ལེའུ་གསུམ་པ། སྤྲོ་རྒྱན།	༡༦༣

གཉིས་པ། ཡཁོང་རིན་པོ་ཆེས་དག་ཅན་འོས་སྦྱོར་སྐབས་སྒོ་བ་ཆན་གྱི་སྟན་ངག་གསལ་
བསམ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱིན་བྲིས་དཔེ་བཞེད་ཁག་འགའ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

༡༥ རོན་རྒྱན་དང་པོ་རང་བཞིན་བཞེད་པ།	༡༦༧
༡༦ རོན་རྒྱན་གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་རྒྱན།	༡༧༣
༡༧ ཁར་བྱང་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྟོན་ཡོན་སྟོར།	༢༠༣
༢༠ རོན་རྒྱན་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན།	༢༠༤
༢༡ རོན་རྒྱན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱན།	༢༡༡

ངག་ཐོག་ཚུམ་རིག་མདོ་སྤང་ཡུལ་གྱི་ངག་རྒྱན་སྒྲུ་ཆོག་ཁག་འགའ་གས།

༡༥ མདོ་སྤང་ཡུལ་གྱི་ངག་རྒྱན་སྒྲུ་ཆོག་	༢༡༥
--------------------------------------	-----

༡༥	མདོ་སྐད་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་ཤགས།	༤༣༥
༡༦	མདོ་སྐད་ཡུལ་གྱི་འདྲི་སྐྱ།	༤༣༧
༡༧	མདོ་སྐད་མོ་རྒྱུད་མཛོད་དགའི་སྐྱ་ཤགས་དུམ་བུ་གཅིག	༤༣༩
༡༨	དག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་ཆོག་ཐོར་བུ་འགའ།	༤༣༠

དུག་པ། རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས།

དང་པོ།	རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས།	༤༣༩
༡༥	ཐུང་གཞི།	༤༣༧
༡༦	རིག་གནས་སྤྱིའི་སྒྲིམ།	༤༣༩
༡༧	ཉན་པར་བུ་པའི་རྫོས་གར།	༤༤༠
༡༨	བཏུ་བར་བུ་པའི་རྫོས་གར།	༤༤༡
༡༩	རྫོས་གར་གྱི་གཞི་འམ་ལུས།	༤༤༡
༢༠	མཆོམས་སྦྱོར་པའི་ཡན་ལག	༤༤༢
༢༡	སྒྲིའི་ཡན་ལག	༤༤༢
༢༢	ལན་གྱི་སྒྲིའི་ཡན་ལག	༤༤༢
༢༣	སྒྲིང་པོའི་ཡན་ལག	༤༤༢
༡༠༥	མི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག	༤༤༣
༡༡༥	ངས་པར་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག	༤༤༣
༡༣༥	འདུག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ར་རྒྱའི་དབྱེ་བ།	༤༤༣
༡༣༥	འདུག་པའི་ཡན་ལག་ས་རྒྱ་རྒྱའི་དབྱེ་བ།	༤༤༣
༡༤༥	འདུག་པའི་ཡན་ལག་ཀྱི་མི་ཀྱའི་དབྱེ་བ།	༤༤༣
༡༥༥	འདུག་པའི་ཨུ་ར་རྒྱ་རྒྱའི་ཡན་ལག	༤༤༤
༡༦༥	རྫོས་གར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་པའི་ཡན་ལག	༤༤༤
༡༧༥	གར་གྱི་ཡན་ལག	༤༤༤
༡༨༥	རོལ་མའི་ཡན་ལག	༤༤༤

༡༩༥ དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ ༤༤༥

༢༠༥ ཆགས་པའི་ཉམས་འགྱུར་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་རྩ་བཞི། ༤༤༥

༢༡༥ རྫོས་གར་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་འདྲུག་པའི་ཡན་ལག་ ༤༤༥

༢༢༥ རྫོས་གར་གྱི་དགོས་པ། ༤༤༥

གཉིས་པ། རྫོས་གར་གྱི་འཁྲབ་གཞུང་། ༤༤༩

པོད་དུ་རྒྱལ་བཞུགས་འཕེལ་འགྲིལ་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་བཞུགས་པའི་མེ་རི་སྤང་ནས་གསོ་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་པའི་རྫོས་གར་འཁྲབ་གཞུང་ནག་འགྲོམ་སུ་བཀོད་པ་མེག་གི་བདུད་ཅི། ༤༥༡

ལེབ་དང་པོ། ༤༥༤

རས་ཡོལ་དང་པོ། ༤༥༤

རས་ཡོལ་གཉིས་པ། ༤༥༥

རས་ཡོལ་གསུམ་པ། ༤༥༥

རས་ཡོལ་བཞི་པ། ༤༥༥

ལེབ་གཉིས་པ། ༤༥༩

རས་ཡོལ་ལྔ་པ། ༤༦༠

རས་ཡོལ་དྲུག་པ། ༤༦༡

རས་ཡོལ་བདུན་པ། ༤༦༣

རས་ཡོལ་བརྒྱད་པ། ༤༦༥

རས་ཡོལ་དགུ་པ། ༤༦༥

རས་ཡོལ་བརྒྱ་པ། ༤༦༠

རས་ཡོལ་བརྒྱ་གཅིག་པ། ༤༦༡

ལེབ་གསུམ་པ། ༤༦༣

རས་ཡོལ་བརྒྱ་གཉིས་པ། ༤༦༥

རས་ཡོལ་བརྒྱ་གསུམ་པ། ༤༦༥

རས་ཡོལ་བརྒྱ་བཞི་པ། ༤༦༥

༡༡། དུས་གསུམ་ཡ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀའ་འདིན་ཐ་སྟག་དུ་
ཆེ་བ་ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་སྐྱུལ་སྐུ་ཐར་འདོད་
འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་
ནམ་པར་ཐར་པ་བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ།

ནམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོར།

མཛད་པ་པོ།

ཡ་སྐབས་མེ་ཀོད་རིན་པོ་ཆེ་མོ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ས་གྲང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧།

[illegible]

5

རོལ་པ། བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན། ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་
ཆང་ཞེས་པའི་མཆན་གྱི་སྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་གྲགས་པ། མཆན་བརྟེན་པར་དཀའ་
བཤུགས་པར་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཆན་ནས་སྒྲིམ་ན་ཡུལ་བཅུན་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་
མཆོད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ནམ་པར་ཐར་པ་ཀྱི་མཆོད་ལྟ་བུ་ལས་དད་པའི་ས་
པོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མདོ་ཙམ་བརྟེན་པ་ལ།

སྐབས་མགོན་ཀི་རྟེན་སྐྱེས་ཐང་བརྒྱད་པ་ཡུལ་གཞིགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡུལ་
བཅུན་སྒྲིབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བརྟན་པ་ཀྱི་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། སྒྲིབ་
བཟང་ཀྱལ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀུན། །གཅིག་བསྐྱེས་ཐུབ་བརྟན་སྒྲིལ་མཛད་པ།
ཐར་འདོད་ཀྱི་མཆོད་མགོན་པོ་གང་། །ཞབས་པད་ཡུན་རིང་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
སྒྲིབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་དང་ཡོངས་འཛིན་ཆང་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་མཆོ་
ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་སྐྱོན་ཐོན་པའི་ཞབས་བརྟན་གསེལ་འདེབས་ཆོགས་བཅད་
འདི་སྒྲིབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་མེས་དབུ་ལྷས་
ཀྱི་འོག་ནས་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་ཞིག་ཐོན་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གི་སྟན་
བརྒྱད་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་ཆབ་དུ་དབང་བསྐྱུར་པའི་མ་འོངས་ལུང་
བརྟན་ཡིན་ཅིས་གྲགས་ནམས་ཀྱི་ངག་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ནི།
ཀི་རྟེན་སྐྱེས་ཐང་གཉིས་ཀྱི་ཀྱལ་ཆབ་དང་ཀི་རྟེན་སྐྱེས་ཐང་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་
པས་ཡུལ་བརྟན་སྐྱེས་ཐང་གི་བྲག་ཀི་རྟེན་ཆང་གི་བརྟན་པའི་ཀྱལ་མཆན་སྟོན་ཅེར་
བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྒྲིམ་པའི་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
འགྲན་ཆེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་འདི་པའི་སྐྱེས་ཐང་དང་པོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཆང་གི་ནམ་ཐར་ཡི་གེར་

འཁོད་པ་ཞིག་མེད་པས་ངག་རྒྱན་དུ་གསལ་བ་འདི་ལྟར། ཁོང་གི་འབྲུངས་ཡུལ་
 དང་འབྲུངས་པའི་དུས་ཆེ་མ་ངེས། (འབྲུངས་ཡུལ་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ་རྩ་བུ་ན་ལམ་
 དུ་འཇགས་འདུག) དང་པོ་བང་ཡོད་རི་ཁྲོད་ཅེས་པ་འཕྲོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་
 རི་ཁྲོད་དེར་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་སྦྱང་གནས་སྟོང་ཁ་ལོང་
 པའི་སྟན་ཐགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གསུམས་མཆོག་ཐུབ་བརྟན་ཉི་མའི་སྐུ་དུས་སུ་སྟག་
 ཚང་དཔལ་གྱི་རྩ་མོའི་རྒྱུད་པ་གྲ་ཚང་གི་ཆོས་སྟོར་ཞུགས། རྩ་མོའི་གདན་སར་
 མཚན་ཉིད་གསར་ཚུགས་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་གྲ་རྒྱུན་གྱི་གསུང་དང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་
 པོད་ལཱ་རྒྱུངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གདན་
 སའི་ཆོགས་ཆེན་བྲི་དང་རྒྱུད་པའི་བྲི་ལའང་བཞུགས། རྩོན་སྐབས་རྗེ་ཐུབ་བརྟན་
 ཉི་མས་བཤད་གྲ་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སྐབས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ལ་དགོངས་ནས་
 རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བདགས་པའི་གྲ་རྒྱུན་ནམས་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད། ལྷ་མ་དང་གྲ་ཚང་ལ་ཕན་སྤེབས་ཆེ་བའི་དམ་པ་གསུག་ཏུ་བྱུང་བའི་
 རང་ཆོན་ཆོགས་ཆེན་མཁན་པོ་དང་རྗེ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཞབས་རིམ་
 པར་མཛད་པའི་མཁན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་ནམ་ཐར་དུ་གསལ། ཡལ་
 རྗེ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས། རྗེ་སྟོད་སྦྱ་དབང་དཀོན་
 མཆོག་སྟོན་ལམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཨ་ལགས་བརྟན་པ་ཚང་། ཡོངས་འཛིན་
 ཚང་། ལྷ་སྐུ་བ་ཚང་། ཤེས་རབ་ཚང་སོགས་ཆོགས་ཆེན་བྲི་ཟུར་ལུས་གཙོས་
 དགེ་བཤེས་བཟང་གསུམ་ཁ་གསུང་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་བརྩམས་གྱའི་གསན་སྦྱོང་གི་དབུ་
 ཚུགས། ཞེས་མཚན་ཞབས་དང་ཆོགས་ཆེན་མཁན་པོ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་
 བར་ཡོད། རྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་སྐུ་ཆའི་སྦྱང་ཅམ་ལ་སྐུ་གཤེགས་ཡོད་

ཆོད་ཙམ་ལས་ནམ་ཐར་ས་པོན་གཞན་མ་བརྟེན།

སྐག་ཆང་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོའི་བྲི་བྱར་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་ཆང་གི་སྐུ་ཐེང་གཉིས་
 པ་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་གང་དུ་སྐུ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་
 ནི། ཡུལ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུད་དུ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྒོན་པོ་དགའ་
 ཡེ་ཤེས་དར་ཀྱས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ལས་ཆད་པར་གྲགས་པའི་མཛོད་དག་ཤོག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཆན་འབོས་རུ་པ་སྟེ། སྤུ་མོར་སྤོང་པོའི་ལོ་མས་ཐོག་བཀའ་པའི་ནང་བསྐྱེད་
 པ་རིམ་གྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་ནས་འབོས་རུ་པ་ཞེས་ཐོགས་པར་གྲགས་པའི་སྤུ་འདིའི་ནང་
 ཆན་འབོས་སྤང་ཆང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་ཐར་ཤོས་ཆང་གི་བྲིམ་དུ་ཡབ་སྲགས་
 འཆང་དཔལ་ལྷན་དང་ཡུམ་བདེ་སྦྱིད་འཆོག་ཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ། རྒྱ་ཏླ། ཐུ་ལོ་ ༡༤༤༣
 ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སྐུ་འབྱུངས་པའི་མཆོན་ལ་འགྱུར་མེད་དོན་མེད་ཞེས་ལྷ་
 མོའི་སྐུ་མར་གྲགས་པས་བཏགས་ཤིང་བརྟན་འཁོར་པན་ཐོགས་ཅན་དུ་ལུང་བརྟན་
 ཅིང་གཙང་སྐུ་ཐོགས་ལ་རེམ་དགོས་པར་གདམས། བྲིམ་མཆོས་གཡས་གཡོན་
 ཐོགས་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་སྐུ་ཞིག་ཡིན་ངེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་འུར་བེང་
 ཆེ། འབྱུངས་དྲགས་སུ་ཡུམ་གྱི་གནས་ཁང་འོད་དཀར་པོས་བྲུབ་ཅིང་ཏ་མ་རི་
 འཁྲོལ་བའི་སྐུ་མདོན་སུམ་དུ་ཐོས་ཞེས་གྲགས། གསུང་འཁྲོལ་མ་འཁྲོལ་གྱི་
 མཆོམས་ནས་མཁན་པོ་རང་ཆས་སུ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་མ་གསལ་བར་ཤད་པོ་
 ཡིན་ཏེ་བུ་བེར་སྐད་ཐོས་པས་ལྷག་ཅིང་ཤད་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་དུས་མི་མཉེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དོག་བདུང་མཛོད། སྐུ་གོང་མའི་སྒོ་བ་མ་ནག་ཆང་རི་ཁྲོད་པ་ཨ་
 བྲུ་དྲོག་མཆོག་ནས་ཀ་ཁ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གོང་མའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁང་
 པའི་སྒོ་འཁོར་ཕྱོགས་ཚུན་ཆད་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྐུ་གོང་མ་བཞེན་

དུ་དུར་སྒྲིག་གི་རས་ལྟན་ཚུན་ཆད་གཙང་སར་སྐྱེལ་བར་མཛད་པས་ཀྱན་གྱིས་
 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཆད་གི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེང་། ས་བྱ། བྱ་ལོ་ ༡༩༩༩ དགུང་
 ལོ་བདུན་པའི་ཐོག་ལྷ་མོ་གསེར་བྱིའི་བྱི་བུར་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་སེལླེང་ཞལ་
 རྩམས་དགེ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་གི་ལྗོངས་པ་ལྷུས་པའི་སྐབས་མཆན་ལ་ཐར་འདོད་
 འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་གསེལ། ལྷ་མ་དེའི་མདུན་ནས་ལྷ་མཆོད་དང་ས་ལམ་
 སྐབས་གསུམ། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་མ་སོགས་ཆོ་ག་དང་ཆོས་སྦྱོང་དུ་
 མར་སྐྱབས་པ་མཛད། ཉིན་ཞིག་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱོགོང་མའི་གཟིམ་ཐང་ནིང་
 པ་ཞིག་དང་ཉེན་ཐང་གསེར་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་སྐྱན་བསྐྱར་ལུས་དེ་བྱིད་ལྷ་སྐྱབ་ཆད་
 གི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡིན་ན་རང་གི་ཐང་ག་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར་འབྱུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་
 མཛད། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རི་བྱོད་པ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཞལ་རྩམས་ཆོགས་
 རྩམ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྷ་མ་པ་བཞེས། རེ་ཞིག་དེ་གའི་སེར་མང་གི་གསུམ་སྐྱེང་ཕེབས།
 ལྷགས་ཡོས། བྱ་ལོ་ ༡༩༩༧ དགུང་ལོ་བརྒྱུ་པའི་ཐོག་རྩེང་ཆེན་བསྟན་པའི་
 སྒོན་མེ་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཀི་ཉི་སྐྱེལ་བརྒྱུད་པ་ཀྱན་གཟིགས་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
 ཆད་གིས་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོ་ཉིད་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཆད་གི་ཡང་སྐྱེལ་
 དུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པའི་དར་དང་ཐུག་མདུད་ཐང་ཆད་རུ་པའི་རི་བྱོད་པ་ལ་བསྐྱར་
 གནང་མཛད་པ་ལྟར་སྟག་ཆད་ལྷ་མོའི་ལྷ་རྒྱུན་ནས་དགའ་དར་ཐུལ། རྒྱ་འབྲུག་
 བྱ་ལོ་ ༡༩༩༩ དགུང་ལོ་བརྒྱུ་གཅིག་ཐོག་ཆོས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟག་ཆད་དཔལ་གྱི་
 ལྷ་མོ་སྐྱེལ་དགེ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་ཆོགས་ལུགས་མཛད། ཉི་ལྷེའི་བསྟན་
 པ་དང་དགེ་བསྟོན་བསྟན་འཕེལ་ཆད་ནམ་གཉིས་སྦྱིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དགེ་གན་དུ་
 ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོན་ལུགས་མཛད་པ་ལྟར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་

དུ་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན། ལེ་དེ་འོ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 རིན་པོ་ཆོས་དགའ་ལྟའི་དབུ་ནས་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་གསན་སྦྱོང་གི་དབུ་ཚུགས། རིམ་
 གྱིས་མཆོན་བཤེད། བརྟེན་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གནང་། བོད་རྒྱ་
 ༡ ཆོས་ ༡༡ ནས་ཆོས་གྲུང་ཕེབས་ཏེ་འཛིན་གྲག་ཅིག་པ་སྤྱིང་བ་ཨ་ཁུ་སྟོ་བཟང་
 རྒྱ་མཚོ་དང་ཆོང་རུ་ཨ་ཁུ་རྒྱ་མཚོ་སྟོས་མགོ་སོགས་དང་ལྟན་དུ་བརྟེན་གྲ། ཆོ་
 ཉགས། བར་སྟེ་སྐབས་དང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམས་སྟོ་འཛིན་དང་འབྲེལ་
 ཞིབ་འཕྲིད་གྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟར་གསན་སྦྱོང་མཛད། ཤིང་འབྲུག་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༠༩ དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཐོག་ རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་(གཙང་ལྷ་ཆང་)མཁན་
 པོ་དཀོན་མཆོག་ཐུབ་བརྟེན་རྒྱ་མཚོ་པས་མཁན་སྟོབ་སྟེགས་མ་མཛད། མཁན་
 པོ་དགེ་བཤེས་དམ་ཆོས་(ཆ་ལྷག་དགེ་བཤེས་)ཆང་ནས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 མཛད་ནས་ཆོགས་གཉིས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྟོན་པ་བཞེས། ཡུང་ཆེན་ཨ་ཁུ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཞབས་ཡུང་ནས་རྩི་སྟོབ་ཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་ཆ་ཆང་།
 གཞན་གྲུང་ཞལ། རིག་ཕྱེད་མ། རྒྱལ་པོ་སྟེ་ལ། མཁན་སྟོབ་མ། རྣམ་སྟེས་
 བེའུ་བུམ་གྱི་ལུང་དང་། བོད་མཁས་སྟན་དག་ལེའུ་གཉིས་པ། དབུངས་ཅན་སྟེ་
 རིག་སྟེང་ནས་རིམ་ཆ་ཆང་སྟོབ་པར་མཛད། ཡུང་ཆེན་(སྟོབ་ཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གི་
 ཡུང་ལེག)བརྟོན་འགྲུས་པའི་ཡུང་ནས་སི་ཏུ་འི་སུམ་ཉགས་སོགས་རིག་གནས་དུ་མ་སྟེ་
 ཕྱིར་གསན་བཞེས་མཛད།

འདི་བ་སྟེ་ན་ཤིན་དུ་ཕྱ་བའི་དུས་ཀྱི་གཟིགས་སྟོབ་ཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་
 གིས་གསུང་ཆོས་ནམ་ཡིད་སྐབས་གསུང་ཆོས་ལ་ཕེབས་སུ་འཇུག་པར་མ་ཟད།
 ཡང་སྟེད་རྒྱུང་དུ་འདི་ཆོས་གྲལ་དུ་མ་ཕེབས་བར་གསུང་ཆོས་མི་གནང་བར་སྟེག་

ནས་བཞུགས་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གི་ཞལ་ལྷན་ནས། འཇིགས་བྱེད་སྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བྲིད། ལུང་སྐྱེད་གསུང་དེའི་སྐྱེད་རྫོགས་ཆོགས་བཅད་མའི་བྲིད། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ། འཁོར་ཆེན། གདུགས་དཀར། མངོན་བྱང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་ཙ། ཏུས་འཁོར། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་བྲིད། ཡི་དམ་སྦྱབ་སྒྲོར། དཔའ་ཙམ་གྱི་དྲག་བསྐལ་སོགས་ལུང་ཆོན་མང་པོ། རིན་འབྱུང་བརྒྱ་ཙ། ལྷར་ཐང་བརྒྱ་ཙ། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། མགོན་ཆོས་གསུམ། ཏྲ་མགོན་ཡང་གསང་། མེད་གདོང་། དུག་རྫོང་དྲག་འབྱུལ། ཆོགས་བདག་བཅས་པའི་དབང་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་གསན།

གདན་ས་འདྲིའི་མཁན་པོ་བར་དགེ་ཆང་སྒོ་བཟང་སྐྱེན་པའི་མདུན་ནས། མ་ཅིག་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀྱི་དབང་། གཙོད་ཞི་བ་ལམ་ཟབ། ཁྲིས་ནག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར། གཙོད་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལུང་བྲིད་གཉིས། རིག་བྱེད་མའི་རྗེས་གནང་། དེའི་ཆོག་ཆར་ཆེན་གསུང་སོགས་ལུང་བྲིད་གང་ཡོད་གསན།

ཨ་ལགས་ཆེ་བ་(རྒྱལ་ཆབ་གཙང་ལྷ་)དཀོན་མཆོག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཆང་གི་མདུན་ནས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་འཁོར་ཆེན་བཅས་པའི་བཀའ་དབང་། བག་ཅེ་དང་ནམ་སྤུས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རྒྱལ་པོ་གོང་འགའ་ཀྱི་སྲོག་གཏད། ཏུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སོགས་གསན། གདན་ས་འདྲིའི་མཁན་པོ་དཔལ་ཤེས་པ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞལ་ལྷན་ནས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྱགས་གསན། བྱ་ཕྱག་མཁན་པོའི་སྦྱ་མདུན་ནས། མཐའ་འོག་དང་། གཉན་གྱི་རྗེས་གནང་བཅས་གསན། ཏུས་ཕྱིས་སུ་འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་འཆང་དང་། སྤྱིས་སྤྱིང་ཡོངས་འཛིན། ལུང་ལུང་བྲི

གན་སོགས་ཀྱིས་ཀི་རྟེ་སྐྱེ་ཤིང་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པ་གཉིས་ཀར་བཀའ་ཚིམ་དབང་ལུང་
དང་མན་ངག་གང་གནང་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་དུ་གསུམ་པར་མངོན་པས་དམ་པ་སོ་
སོའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུམ་ཡིག་སོགས་ལ་ཅུད་ཞིབ་མངོན་དགོས།

ཆུ་སྟག་ཕྱེ་ལོ་ ༡༧༠༣ དགུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པའི་ཐོག་འབྲིང་བའི་སུམ་
མདོའི་ཁྲིར་བསྐྱོས་མ་ཐག་སྡོམ་ཤོད་གོན་པའི་ཁྲིར་ཡང་བསྐྱོས་ཏེ་བྲི་གཉིས་གཞོན་
མངོན། སྡོམ་ཤོད་གོན་གྱི་བྲི་ལོ་གངས་ལྗེ་དང་སུམ་མདོད་གོན་གྱི་བྲི་ལོ་དུག་བསྐྱངས་
སྐབས་ཆུ་མིག་བརྒྱ་ཅ་འགྲིམ་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གི་ན་ལ་གཞི་ལ་བར་མངོན།
གཟའ་རུའི་འབྲོག་གི་བྲི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་དང་། ༩་པ་ཀི་རྟེའི་དགོན་དགེ་རྣམས་ལེགས་
བཤད་སྤྱིང་གི་ཆོག་ས་ཆེན་ཁྲིར་ལོ་གཉིས་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་དུག་པ་མེ་སྐྱེ་ལ།
ཕྱེ་ལོ་ ༡༧༡༢ པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྟག་ཆང་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོའི་ཆོག་ས་ཆེན་
ཁྲིར་བསྐྱོ་བཞག་མངོན་ཐོག་གཟའ་རུའི་འབྲོག་བྲི་དང་སྟན་བཞུགས་མངོན་སྐབས་
ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བཙུ་བཞག་ཤོག་གངས་པདུན་བརྒྱ་ཅམ་མ་མཐའ་འཆད་དེ་ཆོས་
སྤྱིད་གཉིས་ཀྱིས་གདན་ས་འདི་བཙུ་སྐྱོང་དཔེ་རྒྱ་བལ་བར་མངོན། ལྷགས་སྤྱེ་ལ།
ཕྱེ་ལོ་ ༡༧༣༠ དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པའི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་རོང་ཆེན་བསྟན་
པའི་སྐྱོན་མེ་སྐྱབས་མགོན་ཀི་རྟེ་སྐྱེ་ཤིང་དགུ་པ་སྐལ་བཟང་མོ་གོས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
མཆོད་པལ་བཟང་པོ་དགོངས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་འཐིམ་ཆུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་
རྗེ་ཉིད་དང་སྐྱེའི་ཤིང་བའི་བར་རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ་བ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་
མཐུ་ཕུལ་དུ་སོན་པའི་ཉེ་སྐབས་ཀྱི་བྲིད་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་
ཉིད་ལྷ་སྐྱབས་སུ་ལའི་སྐྱེ་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་མཆོད་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ་
ཏེ་འབྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་སུ་མཐུད་ནས་བསྐྱངས་སོ། ཞེས་རྣམ་ཐར་གསེར་

གྱི་ག་བྱར་གསལ་བ་ལྟར་རོང་ཆེན་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྐྱབས་མགོན་ཀི་རྟི་སྐྱ་ཕྱེང་
དགུ་པ་སྐལ་བཟང་སྒྲོ་བློས་ཆང་གི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསལ་ཏེ་སྐྱ་གོང་མའི་
དགོངས་རྒྱུ་གསལ་ཞབས་ལུ་དང་། གདུང་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས། ནམ་
ཐར་ཙཱ་བ་སྐྱལ། ཡང་སྤྲོད་ཙཱ་གཙོད་དང་བྲི་འདོན་གྱིས་མཆོན་ཀི་རྟི་ཆང་གི་
ཆོས་སྤྲོད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་འགན་བཞེས་ཏེ་དགོན་མ་ལག་རུ་རྩ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
གདུལ་བྱའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཆང་ལ་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པ་བཞིན་ལུགས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་མངོད།

ཤིང་གྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པའི་རྟོར་རྒྱ་གཉིས་པའི་
བརྒྱ་གཅིག་གཟའ་སྐར་དུས་སྒྱིར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན། གདན་ས་རང་ནས་
རྒྱལ་ཆབ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབས་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དང་། སྐྱད་བོན་
ཆེན་མོས་གཙོས་མཁན་པོ་བྲི་གདན་ཟུར་ལས་སྤྲོད་བརྒྱུད་རུ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
ཡོད། མེ་ཕུ་རྒྱལ་ཞིང་སྒྱིར་བཀྲ་ཤིས་དང་། མི་ཙཱ་ཆེ་ཐར་གྱིས་གཙོས་སྐྱ་བདག་
མངའ་འབངས་སྒྱིན་བདག་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
འཛོམས་ཐོག་རོང་ཆེན་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཀི་རྟི་སྐྱ་ཕྱེང་བརྒྱུ་པའི་འོས་ཐོབ་སྐྱ་བ་
དང་། ཞབས་རིམ་བསྐྱབས་ཚུལ། བྱད་པར་ཐག་གཙོད་དངོས་གཞི་གང་ལེགས་
བཅས་བཀའ་བཞུས་མངོད།

མེ་སྟག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པའི་ལྷུ་མས་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
བདང་པོའི་ཉིན་སྒྲོན་སྐྱབས་རྩེ་ཐུབ་བརྟན་ཉི་མས་བཤད་བྲལ་གསར་འཛུགས་སྐབས་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱད་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་བདགས་
པའི་བྲལ་རྒྱན་ནམས་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲོད་པ་དང་བྲལ་པ་ལ་ཡན་སྐྱབས་

ཆེ་པའི་དམ་པ་གཞུག་དུ་ཤོན་པའི་ནང་ཆོན་ཆོག་ས་ཆེན་མཁན་པོ་དང་། རྗེ་མོ་
 བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཞབས་རིམ་པར་མཛད་པ་མཁན་པོ་རྩ་སྐྱབ་རིན་པོ་
 ཆའི་ཡང་སྐུལ་སྐྱེ་ཆེ་འདྲིར་ཡང་གདན་ས་གོང་འོག་གི་མཁན་ཁྲི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།
 སྐྱེ་ཕྱིང་དགུ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མཛད་བཞིན་པ། ཕྱིས་རྗེ་འདྲིའི་ཡོངས་འཛིན་དང་།
 རྒྱལ་ཚབ་རིམ་བཞིན་གནང་ཞིང་། སྐྱེ་ཕྱིང་བརྒྱ་གཅིག་པས་ཀྱང་རིགས་བདག་
 དུ་བཀུར་བ་སོགས་རོང་ཆེན་སྐྱེ་ཕྱིང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་མཁའ་ཁྲབ་དུ་སྒྲོ་
 བ་ལ་བྱུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་བཏན་པོར་བགོས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རྗེ་མགོན་པོ་
 རྩ་སྐྱབ་ཆང་གི་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོར་ཡོངས་
 འཛིན་དམ་པའི་ཁྲི་འདོན་གནང་ན། ལྷ་བྱང་ཆེན་མོ་ནས་མཆོད་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་
 རྟེན་སོགས་ཟང་ཟིང་བདོག་པ་བཅས་བཏར། སྐྱེ་དཔོན་ཆེ་ཆུང་གིས་གཙུག་ནང་
 པའི་ལས་ཆོན་རྣམས་དང་། གཞུང་དང་གྲ་ཆང་སོ་སོ་ནས་ལེགས་དར་སྤུལ་ཞིང་
 སྐྱེ་ཡོན་ཀྱི་ཞབས་སྐུལ་གེགས་མེད་ལས་རྒྱུག་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་
 རྣམ་ལཱའི་མཆོད་པ་བརྒྱ་ཆར་སྤུལ་ཏེ། ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་འབྲལ་
 ཡུན་ཀྱི་བཞེད་དོན་རྩུན་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་བྱུགས་སྒོན་དང་མཆོད་མཛེས་སྤྲིན་རྒྱས་
 སུ་གནང་། ཞེས་རྣམ་ཐར་གཏམ་ཀྱི་བང་མཛོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་སྐྱབས་མགོན་
 ཀའི་སྐྱེ་ཕྱིང་བརྒྱ་པ་བཏན་པའི་དར་ཆེན་མཆུངས་མེད་ལ་རོང་ཆེན་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་
 ངག་དབང་མོ་བཟང་བཏན་པ་ཆེ་རིང་དཔལ་བཟང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་ཏེ་
 ཡོངས་འཛིན་དུ་ཁྲི་འདོན་མཛད་པ་ལྟར། སྐྱེ་དཔོན་རྣམ་གཉིས། དྲུང་ཡིག་ཆེན་
 མོ། གདན་སའི་མཁན་པོ་ཁྲི་གདན་ཟུར་ལས་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་བཅས་ནས། རྗེ་བརྒྱན་
 ལྷ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་པད་དུ་སྐྱེ་དཔོན་ཆེན་མོའི་ཞབས་ལྟར་མཆོག་སྐུལ་

རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འདུགས་པ། བར་དུ་མཁས་བརྩན་བཟང་
 པོའི་ནམ་ཐར་གྱི་གཞུང་སྤང་བ། ཐ་མར་སྒྲུབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བརྟན་འགྲོའི་
 བན་བདེ་སྤེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་པའི་^༡སྙན་སྒྲུལ་ཡང་
 ཡང་ཁུས་པ་ལྟར་སྐབས་བརྟན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཅི་ཚྭ་གས་ལུ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་
 དབུགས་དབྱུང་མཛད།

ཆུ་སྤྲེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༦ དགྲུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པའི་སྟོན་ཆེ་བའི་
 ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་ཉིན་བདེ་ཡང་ཆེན་མོར་མཆོན་ཉིད་ཞབས་ལུ་དགེ་བཤེས་རབ་
 འབྲུམས་པ་དགོན་མཆོག་འོད་ཟེར། མྱོང་བ་རབ་འབྲུམས་པ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
 འབྲིང་བ་རབ་འབྲུམས་པ་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན། གཟུང་རུ་རབ་འབྲུམས་པ་
 སྟོ་བཟང་དོན་འགྲུབ། འབྲིང་བ་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་
 ཞབས་གསར་འདུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
 ལྷ་སྐྱབ་ཚང་གི་ཡང་སྤྱིད་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱིས་རིགས་
 པའི་སྟོ་འབྲེད་བརྟན་གཞུང་གི་དབུ་ནས་བཙི་བཞག་གནང་བར་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
 པོ་ཆེས་སྦྱར་དཔོན་མཛད་ནས་སྦྱར་རྗེས། བྲག་སྐམ་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཤེས་
 རབ་དམ་བཅར་བཞུགས། མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲ་དོག་དཀར་དམར་ལས་
 བརྩམས་པའི་བྲུབ་སྟོར་ཆོག་བཀྲ་ལེགས་པ་ཞིག་གནང་། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་
 དང་མཆོན་ཞབས་སོ་སོས་བཞུ་སྟངས་རིམ་བཞིན་མཛད་ནས་འཕགས་པོད་གཞུང་
 ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གསན་བསམ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་དབུ་འདུགས་མཛད།

ཤིང་ཕག ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ དགྲུང་ལོ་དང་བཞི་པའི་མགོ་ཆེ་བའི་ཉེར་དགུ་
 ནས་ཁའི་རི་ཁྲོད་གཟིམ་རྒྱུད་དུ་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མའི་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡབ་

ཇི་གསེར་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་
ཇི་བཙུན་འངམ་དཔལ་དབྱངས་ཞི་ཁྲིའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཆེན་མོའི་བཅད་རྒྱར་ཁོང་རིན་
པོ་ཆེ་(གིན་སྐྱེ་ཐང་བཙུ་པ་)བཞུགས་པའི་ཕྱག་རོགས་གནང་སྟེ་ཡོངས་འཛིན་དམ་
པ་སྐུ་སྒྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲུང་ཆེན་སྟོ་བཟང་སངས་རྒྱལ་གཉིས་བསྟེན་ཆེན་ལ་ལྟན་
བཞུགས་མཛད། དཔར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས།
བསམ་གཏན་སྒྲུབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐུན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་
ལ་ལེ་ཤོར་མེད་པར་ཐུགས་བཙོན་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བར་མཛད་སྐབས་
དགུང་གོགས་ཀྱི་འཆུབ་ལྟས་སུ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དང་དྲུང་ཆེན་སྟོ་བཟང་
སངས་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་སྔ་ཕྱིར་སྐུ་སྐྱོན་ཕྱི་ཙམ་བྱུང་ཡང་
ལྷགས་བཟས་དང་ཐུན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཛད་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་ཡོངས་འཛིན་དོ་ཇི་འཆང་གི་སྐུ་ཁམས་དྲངས་དགོས་པའི་ཞུ་འབུལ་སྐྱོན་
ཆབ་ཡུན་རིང་འདོན་བཞིན་ཞུ་བར་མཛད། ཡོངས་འཛིན་དོ་ཇི་འཆང་ནས་
ཕྱག་དང་བཅས་སྐུ་ཁམས་མཐུར་དྲངས་ཀྱིས་དགུང་གོགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞབས་
པད་ཡུན་རིང་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཆེར་ཐུལ་བར་བརྟེན་ཡབ་སྐུས་
གཉིས་སྐུ་ཁམས་དྲངས་པར་བྱུར།

ལྷགས་འབུག ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་སྒྲུབ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོས་གསང་
སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཛད་ནས་མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེར་དཀོག་ཉེས་མེད་ཐུན་
ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱུབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྦྱོང་
གི་རྣམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བརྟན་པ་ཆེ་རིང་དཔལ་བཟང་

པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་མཁས་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱིས་མཛད་པ་བདག་གིས་བཞེས་པའི་གསལ་འདེབས་རྒྱན་
 ཏུ་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲན་བྲགས་ཕྱོགས་
 བཅུར་རྒྱས་པར་གྱུར། རྒྱན་ཏུ་ཐུག་དཔེར་བསྐྱལ་འདེད་གྱིས་མཆོན་ཡོངས་འཛིན་
 གྱི་མཛད་འགན་རྫོང་མེད་གནང་བཞིན་པའི་ཐོག་གི་ཉི་ཆོང་གི་གདུལ་བུའི་ཁིང་
 ཁམས་སུ་གཏོགས་ཆད་གྱི་དགོན་མ་ལག་རུ་སྒྲེ་སྒྲེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསུང་བཀོད་
 དང་གཟིགས་ཏོག་གནང་རྒྱས་མཆོན་མགོན་པོ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་གདུགས་
 དཀར་པོའི་མངའ་རིས་སུ་གཏོགས་ཆད་ལ་ལུགས་བྱང་ལེགས་མཛད་གྱི་དཔལ་
 ཡོན་ཉམས་བྲི་མེད་པར་ནམ་པར་བསྐྱངས་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབྱགས་དབྱང་བར་
 མཛད་ནས་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་གཞིལ་བཞིན་བཞུགས་ཡོད་ནའང་བསྟན་འགྲོ་
 གྱི་འཕགས་དབང་རྒྱུ་ཏུ་མེད་མེད་པས། རྩལ་སྒྲུལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་
 དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་འཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཆོང་དང་
 རྒྱ་དཔོན་ནམ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་ཞབས་པད་ཏུ་འཁོད་པ་ནམས་ནས། རྗེ་བཅུན་
 རྟེན་རྗེའི་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཡུལ་སྐྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ནས་བདག་ཅག་ཐུགས་ཀྱིས་དོར་ཏེ་
 མེད་ཚུལ་ཡོད་དམ། འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་མི་འདོར་བར་རྒྱ་ཆེ་བཅུན་
 ཅིང་མཛད་འཕྲིན་བསྟན་འགྲོའི་སྒྲན་ཡོན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཆོག་སྐུལ་མཚུངས་པ་མེད་
 པ་ཞིག་གིས་ལྟར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ཞེས་པའི་སྒྲེ་སྒྲུགས་
 གསལ་འདེབས་གདུང་བྲགས་དྲག་པོས་ཞུས། འདི་ཕྱི་ལོ་གཏན་གྱི་སྐབས་གནས་
 ཉམ་ཅིག་སྐབས་མགོན་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་བྱ་ངན་གྱི་ཁྱར་བཟོད་
 ཐུགས་མེད་པས་གནོན་ཏེ་ཁོང་ནས་སྤོང་བཏོན་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་ངང་དུ་

ལུས་པའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་རང་ཅག་གིས་སོ་སོའི་གདོང་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་
 ཇུས་པས་མི་ཕན་པས་རེབ་གོང་དུ་དྲོ་ཆེ་འཆང་གདན་འདྲན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་
 གོས་མགོ་བཏོན་ཏེ་གདན་ཞུའི་ཕོ་ཉ་འཕྲལ་དུ་བཟངས་པར་མཛད་རྒྱས་མཆོན་
 དགོངས་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཟུགས་བཀོད་མཛད། སྤར་ཡང་ཀི་ཏི་ཆང་
 གི་དགོན་མ་ལག་རུ་ལྟ་སྟེ། སྤྱད་པོན་རྣམ་པས་གཙོས་བསྟན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བ་ན། ལྷ་སྐབས་མགོན་དམ་པ་གང་གི་ཐུགས་དགོངས་
 མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཚིགས་པའི་ཐབས་གང་བཟང་དང་། རིང་མིན་ཉིད་དུ་མཁས་
 བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྤྱོད་སུ་འགྲོགས་པའི་ཡང་སྤྱལ་སྤྱུར་
 གསལ་གྱི་ཐབས་གང་ལེགས་སོགས་འཕྲལ་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་མའི་ཡང་སྤྱོད་མཐའ་
 དག་ལན་གཅིག་མིན་པར་སྐབས་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ལུང་དང་རྟོགས་
 པའི་གཏེར་མཛོད་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་དང་ཆོས་ཆེ་སྤྱོད་
 དཔོན་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་སྤྲན་ཅག་ཞབས་ཕྱིར་འཁོད་པ་ཐུན་མོང་ནས་
 ཡང་ཡང་ཞུས། ཞེས་རྣམ་ཐར་ས་བོན་དུ་གསལ་བ་སྤྱར་དགོངས་ཚིགས་མཆོད་
 གྲིན། སྤྱ་གདུང་མཆོད་ཉེན་གསར་བཞེངས། ཡང་སྤྱིད་རྩད་གཅོད་མཛད་རྒྱ་
 སོགས་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོར་བཞེས་ཏེ་མངའ་འབངས་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པར་སྤར་
 བཞིན་བཅེ་སྤྱོད་ཟུང་མཛད།

ཤིང་བྱ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༥ ལོའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་བཙེ་ཡའི་ཉིན་སྤན་ལ་
 འཛིགས་མེད་དྲོ་ཆེ་འཆང་གིས་གནང་བའི་བུམ་ཁུ་འདག་རྩས་དང་བཅས་པས་བྱས་
 གནང་རྩས་རྒྱལ་ཆབ་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་སྤྱལ་སྤྱོད་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོ་
 དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པར་མཛད། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་

ཆེས་ཉིན་བདུན་རིང་སྐྱབ་པའི་ནམ་འཛོམ་བུ་རྒྱས་ཁྲུས་གསོལ་རྒྱས་པ་མང་ད་པ་
ནས་བཟུང་ཡོངས་འཛིན་དོན་ཅི་ལྟར་གང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་ཆོད་རིང་རྗེས་སུ་བཟུང་
བར་མང་ད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་བློན་ཆེ།

མེ་ཤག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ བདེ་ཡང་ཆེན་མོའི་འབྲམ་རར་མཁན་ཁྲི་གདན་
ཟུར་ལས་སྒྲེ། སྐྱེད་ཐོན་ཕྱག་གཉེར་སོགས་ནང་འཁོར་ནམས་མངལ་ཁར་བཅར་
ནས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དོན་ཅི་ལྟར་སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ།
ལ་སྐྱབས་རྗེ་གོང་མའི་ཡོངས་འཛིན་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ལན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཆོས་
སྲིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མང་ད་པ་བཟུངས་པ་ནི་གཞན་འགྲན་མེད་པའི་
བཀའ་བློན་ཞུ་རྟེན་མཆོན་ཅམ་དུ། ལྷ་དར་སྲིད་རིང་གིས་ཐོག་བྲངས། མཆུལ་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། གོས་ཆེན་ཅི་འགྲེལ། གསེར་གཞིང་མ། སྐྱ་འགག་བཞུགས་
གདན་རྒྱལ་ཡོལ། གདན་དཀར། ཆེབས་ཆེན་སྐྱ་འཁོར་སྐབ་གསུམ་སོགས་འབྲལ་
བ་ཐོན་ཆེ་བ་བཀའ་བློན་རྗེས་བྲན་མཆོན་ཆེད་དུ་སྐུལ་རྟེ། ད་དུང་ཡང་ཡོངས་
འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཆོས་བཀའ་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེར་
བུམ་པ་གང་ཕྱོད་རྒྱལ་དུ་བསྐུལ་རྟེ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་བཀྲེས་པའི་མང་ད་འགན་བཞེས་
དགོས་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་སྐུལ་བ་ལྟར་ཞལ་བཞེས་མང་ད།

ཡོངས་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཡོངས་འཛིན་དོན་ཅི་ལྟར་ཐར་
འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནས་ཕྱན་ལ་དགེ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་དགེ་
རྒྱལ་གྱི་རྫོམ་པ་བཅས་བསྐུལ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ། དགའ་ལྷ། དོན་ཅི་ལྟར་ཨ་མྱའི་
ཞབས་ཀྱི་ལམ་སྲིད་བསྟན་འཛིན་ཕྱེ་བའི་འབྲུང་གནས། རིགས་ཆོགས་དུག་
བུམས་ཆོས་སྒྲེ་ལ། ཆད་མ་སྒྲེ་བདུན། བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག་ཞབས་

བརྟན་གསལ་འདེབས། ལམ་གཙོ། ཤེར་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་གནང་
ནས་བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་རྒྱན་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་གནང་
བའི་དབུ་འདྲུགས་མཛད།

ཡོངས་འཛིན་རྟོག་འཆང་ཞབས་འབྲིང་དང་བཅས་པ་རྟོར་ཆང་གི་རྟོའི་དགོན་
གསལ་དུ་ཆོས་རྒྱུང་དཔལ་པོ་ཅུ་ལ་གྱི་རྟོན་ཁང་གསལ་བསྐྱུན་ལ་རབ་གནས་ཆོས་
རྒྱུང་གདན་འདོན་གྱི་ཆེད་དང་། གི་རྟོའི་དཔོན་པོ་རྣམ་པས་ནང་ཆེན་ནས་ལོ་ཡུན་
ཐུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དགོངས་ཇོགས་ལན་གསུམ་དང་ཁྲི་འདོན་ལན་གསུམ་གནང་
བས་རྒྱ་རྩ་ཤིན་དུ་སྒྲུབ་པས་གི་རྟོ་ནང་ཆེན་གྱི་ཆེད་འབུལ་རྒྱུད་དང་གཅིག་འབུལ་
ཀྱིས་མེབས་དགོས་པའི་རེ་འདུན་གནང་བ་བཞིན་རྟོན་སྟེད་དུ་འབུལ་བརྒྱུད་ལ་ལན་
གཉིས་མེབས་པའང་དུན་གྱི་འདུག

ས་གྱི། སྤུ་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་ནས་བཟུང་ལོ་གས་རིང་བཀའ་བྲིན་གསུམ་
ལྟན་གྱི་རྫོབ་དཔོན་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཐར་འདོད་འགྱུར་
མེད་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དུས་དབྱའི་དབང་པོའི་རྒྱུར་བཞེངས་ཏེ་
འཛིགས་ཤུད་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གོན་དང་། དེའི་རྫོན་དུ་བླ་མ་ལྷ་བརྒྱ་
པའི་ས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནད་འདིལ་དང་། རྣམ་གོན་སྐབས་
སོ་ཤིང་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དང་དབང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་མེ་ཏོག་གཙོ་བོ་
ལ་བབས་པས་གསང་མཆོན་ལ་མི་བསྐྱོད་རྟོག་ཞེས་གསལ་བསྐྱུལ་གནང་། རིམ་
པར་རྣ་བརྒྱ་གསུམ་མ། འཕགས་ལུགས་གསང་འདུས་རྣ་སོ་གཉིས། བདེ་མཆོག་
ལུ་ཨི་རྣ་རེ་གཉིས། ཕྱག་རྟོར་འཁོར་ཆེན་རྣ་བཙོ་བརྒྱད། ཀྱན་རིག་རྣ་སོ་
བདུན། གདུགས་དཀར་རྣ་བརྒྱ་བདུན། བཀའ་རྫོད་ལེགས་ལྟན་དང་བཅས་

པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྩ་གཅིག་ཞལ། མི་འབྲུགས་པ་ལྟ་དག ནུམ་སྒང་
མདོན་བྱང་། ཉ་མགིན་གསང་སྒྱུབ། ཡང་གསང་། བཀའ་སྤྱང་གི་རྗེས་
གནང་བཅས་འདི་གཉིས་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསལ་ཡིག་ལྟར། གཙོད་
དབང་ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་དང་། ཟབ་དོན་སྒྲན་བརྒྱད་གཉིས། ཞི་བ་ལམ་
ཟབ། ཁྱིམ་ནག་ཆོ་ག གདན་ཐོག་གཅིག་མ། བཟ་བདུན་མ། བཞེངས་
བསྐྱལ། འབྲུམ་བསྐྱལ་ནུམས་ཀྱི་ལུང་།

རྗེས་གནང་སྐོར་ལ། རྗེ་སྐུ་མ་རིགས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྐྱབ་པ་ལ། གཙོད་
བརྒྱད་རིགས་གསུམ་སྐྱི་སྐྱབ་ཐུན་མོང་བ་དང་། དབྲུས་བརྒྱད་རིགས་གསུམ་སྐྱི་
སྐྱབ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་དབང་བཞི་ཅན། འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྗོགས་
ཡུམ་བཅས་དང་། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྗེས་གནང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་ཆོག་ཉིང་ནས། སྒྲོལ་དཀར་བཀའ་བབས་དགྲ་ལྟ་
འོད་ཟེར་དུག་སྒྲགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རོར་བ་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རྗེས་
ཆོག་ཉིང་ནས། བ་རི་ལོ་རྩ་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་ནམ་རྒྱལ་ལྟ་དགྲ། འཇམ་དབྱངས་
དམར་མེར། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ། སྒྲ་དབྱངས་ལྟ་མོ་དཀར་དམར་ཀྱི་
རྗེས་གནང་། འཇམ་དབྱངས་ནག་པོ། རིག་བྱེད་མ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ལོ་རྒྱུན་མ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། མགོན་པོ། ཆོས་རྒྱལ་
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། གུར་ལྟ་བརྒྱད། ལྟ་མོ། བག་ཅོ། དག་པོ་སུམ་འབྲེལ།
བསེ་ཆེན་ནམ་སྐལ་ལྟ་དགྲ། ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་ཨ་ཙར་ལ། མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ།
ལྷ་དབང་རྒྱལ་པོ། ཐུན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་ལྟ་ཆི། སྒྲོལ་དཀར་ཐུན་མོང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ནུམ་འཛོམས་ནུམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རྒྱལ་པོ་གོང་འགབ།

ཐ་འོག་བཅས་པའི་སློག་གཏད། སྐབས་འགར་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་འཕྲོ་དང་།
 ཐོག་མའི་སློ་སྦྱང་། སློ་སྦྱང་སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོ། སློ་སྦྱང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། བཀའ་
 པོད་ལྗེའི་རྩ་བ། ཀུན་གཟིགས་སློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ལྷགས་ལུང་།
 དཔལ་གཅིག་གི་སྟ་གོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་། མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་གནང་།
 བརྒྱ་གསུམ་མའི་དབང་། ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་། བདེ་མཆོག་གི་དབང་། གསང་
 འདུས་དབང་། གིང་ལྷ་གཟུང་གཏོང་གི་སློག་གཏད། བདུད་འདུལ་བླ་མོའི་
 དབང་། བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་གྱི་སློག་གཏད། དུམས་མགོན་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆའི་
 གསུང་གི་ལུང་། འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་གནང་སྐབས་འགྲེལ་གཏོར་སོགས་ཕུག་
 བཞེས་མཐའ་དག་དྲི་རྗེ་འཆང་ཨ་ཕྱའི་ཞབས་ཀྱི་སློལ་བཞིན་གནང་། པཱིཏ་ཨ་ཕྱ་
 ཀ་རའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷ། གསང་འདུས་འཇམ་དྲོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་རྗེ་
 སྤང་བའི་དབང་ཡོངས་རྫོགས། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་རྡོ་གྱིའི་ལུགས་ཀྱི་མི་ཏུ་བརྒྱ་
 ཅུའི་ཐོག་མར་འཇིགས་ཀྱི་དགའ་དམར་གྱི་སྟ་གོན་ནས་རིམ་པར་གནང་།
 གྲུབ་ཆེན་གྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པའི་སྟ་མཆོག་འཕགས་མཆོག་རྒྱལ་
 བ་རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ཕུག་ལེན་རྒྱས་པ་ལྟར་གནང་།
 ཟུར་བཀའ་བརྒྱ་ཅུའི་རྗེས་གནང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་རྗེས་གནང་། རྗེའི་
 རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་། དགའ་ལྷའི་བྲིད་མདོར་བསྟུས། ཨ་ཁུ་
 བརྟན་པ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ་ལས་ལུང་གང་བཞུགས། བྱང་ཆུབ་ལམ་
 སྟོན། པཎ་ཆེན་བདེ་ལམ། པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་རྒྱར་ལམ། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ལམ་
 བྲིད་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པོའི་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་

ལུང་། ལཱ་དམར་ལམ་ཁྱིད་དག་ལེགས་འོད་སྒྲུང་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་བཅས་
 གྱི་ལུང་གནང་། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་བཞུགས་པའི་ཉི་མའི་གསུང་ལས་སྐྱབ་
 ཐབས་རིན་འབྲུང་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་གྱི་དཔེ་སྟེང་ནས། སྤྱི་ཟུར་གྱི་རྗེས་གནང་།
 རྒྱན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ནམས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་མཛད་པའི་རྗེས་གནང་ནམས་
 གནང་། ལུ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དྲུར་
 སྐྱེག་འཛིན་པའི་གར་དུ་བཞེངས་པ་དྲི་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྟོན་ཕྱོགས་
 དུ་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་གྱིས་པ་ལྟར་འདུག་པའི་དབང་
 བདུན། ལོང་མ་ལོང་ཆེན། རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་
 བཅས་པ་རྗེ་གསུང་པར་གནང་།

པོད་ཆེ་ ༦ ཆོས་བཞི་དག་བར་ཡོངས་འཛིན་དྲི་རྗེ་འཆང་ཐར་འདོད་འགྱུར་
 མེད་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་ཕྱན་ལ་རབ་བྱུང་དང་དག་ལྗེ་ལྱི་སྟོན་
 པ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པར་མཛད།

སྟོ་སྦྱང་བརྒྱ་ཅ། ར་པོད་ཆ་ཆང་། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་ཅ་བ། ཆོག་ལམ་
 རིང་མོ། རིང་རི་བརྒྱ་ཅ། གཏམ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་
 བྲང་རེས་ཤོལ་ངན་ཆར་གཙོད། དེའི་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད། དེའི་ཉིན་
 འབྲེལ། དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱུ། འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་བའི་སྟོ་སྦྱོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟ་ཁྱིད་འབྲིང་པོ་གསལ་བྱེད་དང་བསྐྱེས་པ་
 འཇམ་ལུང་། རི་ཆོས་སྐལ་ལྷན་སྟོན་མེ། སེམས་གཡུར་དགུ་མ། སྟོ་སྦྱང་དོན་
 བདུན་མ། སྟོ་སྦྱང་ཆོག་བརྒྱུད། སྟོ་ཆོས་སྟོ་སྦྱོག་བཞི། ཨང་ཡིག་དོན་བདུན་
 མ། རྗེ་པོའི་བསྟོད་པ་བརྒྱུད་ཅ། བྲང་རྒྱུ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་པོའི་བསྟོད་

པ་དེ་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་མཛད་བརྩའི་བསྟོན་པ། བཀའ་གདམས་ཐོར་བུ།
 དུགས་པོའི་ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱ། རྒྱུ་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་གདམས་པ་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱ། པཌ་ཆེན་བསྟོན་ནམས་གྲགས་པའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་
 རྩེགས། དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཉིད་པོ། གུ་ལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་མཆན་
 བཅོད་ཀྱི་ཆེན། མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཐེང་བ། ལམ་རིམ་སྒྲ་མའི་སྒྲུ་ཆ་བ། ཡོངས་
 འཛིན་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་པོའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་འགྲེལ་པ་ཆན་པ་གཉིས། སྐྱེས་བསྐྱེད་
 རྩེ་བའི་ས་བཅད་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་། སྒྲོ་ལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྩེས་གནད་། ལྷར་
 ཐང་བརྒྱ་ཅིའི་རྩེས་གནད་། རྩེ་ཆོས་བྱ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཉན་བྲིད། འཇམ་དབྱངས་
 ཆོས་སྒྲོར་ཀྱི་རྩེས་གནད་། ལས་ཆེན་ཀྱན་རྒྱལ་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་།
 སྒྲུ་སྒྲུར་མར་པའི་ནམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་དམ་ཡོད་འཕྲོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བ།
 རྩེ་གསེར་ཁང་པའི་ནམ་ཐར་སྟོན་ཆ་དང་སྟོན་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་། བ་སོ་ཆོ་རྩེའི་
 ལྷ་བྲིད། ས་སྒྲུའི་ལེགས་བཤད། ལྷ་སྒྲུའི་གསུང་དེའི་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བདག་
 འདུག་རྒྱུད་འདེབས་སྟོན་ལམ་བཤེས་བཅོད་དང་བཅས་པ། ཡང་ཁོང་གི་གསུང་
 སྒྲོ་སྒྲོང་ཆོག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་དང་། ཉིད་པོ་དོན་གསུམ། གསང་
 འདུས་བསྐྱེད་རྩེགས། གཅོད་བྲིད་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་བཅས་དང་། ཡང་།
 པཌ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཨེ་ཤྲོ་ལས་ལྷ་བྲིད་དན་པ་བཞི་ལྷན། གུ་ལ་བ་དགེ་འདུན་
 རྒྱ་མཆོའི་མེ་དོག་བརྩུད་ལེན་རིམ་པ་ལྷ་པ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གཅོད་
 གདན་ཐོག་གཅིག་མ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་། སྐྱེས་
 རིམ་དང་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུའི་བཤད་ལུང་དང་། རྩེའི་གསུང་འཕྲོ་བྲིད་ནམ་ཤེས་
 གོང་དུ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྒྲོ་འབྱེད། སོགས་བཀའ་ཆོས་དབང་

ལུང་གི་རྒྱན་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་གནང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡོངས་འཛིན་དཀོན་
 མཆོག་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས། ཐུར་འདོད་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་ཉེར་གཟིགས་
 ནས། །འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་ཆར་བདུད་
 ཅིའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་མཛད་པ། །གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གྲུས་པ་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་
 ཤེས་རབ་ཆང་དང་གདན་སའི་ཆ་སྤུལ་གཞིན་སྦྱེས་ནམས་དང་ལྷན་དུ་ལོ་ནས་ལོ་
 དང་ཆེ་བ་ནས་ཆེ་བ་མཐུད་དེ་སྐྱེ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱན་གང་བཞུགས་
 ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་ཞེ་ཆོས་རྒྱན་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་
 དྲིན་ནི་གཞལ་ཐབས་བྲལ། ད་དུང་ཡང་རྩ་བའི་མཁན་པོ་ཡུན་ཆོགས་ཆང་ནས་
 ས་སྐྱའི་དམར་པོ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། རྒྱ་ལ་དབང་ལུ་པའི་གསུང་གསང་བ་
 རྒྱ་ཅན་གསན་ཏེ་ཕྱན་ལ་དེ་དག་གི་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་གནང་ཆེད་སྐྱེ་
 མཆོམས་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེད། རྒྱ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ ལོའི་ཆེ་བ་བརྒྱད་
 པའི་ཆོས་ རྒྱ་ཉིན་གཟིམ་ཆུང་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གྲ་ཤག་དུ་
 གནས་སློབ་མཛད་ནས་སྐྱེ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་སྐྱེ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་
 ནས་སྐྱེ་ཁམས་ཕྱན་བུའི་བདེ་པོ་མ་བུང་བའི་ཉིན་ཞིག་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་ཞུས་
 ཀྱིས་ཐེབས་ནས་རྗེའི་གསུང་འཕྲིན་ཀྱི་ལུང་དང་འཕྲིན་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆེ་
 འདིའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་མ་དེ་གནང་། དེའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཨ་ཁུ་
 ཤེས་རབ་ཆང་གིས་སྙན་སེང་འདི་ལྟར་མཛད་སོང་། ཡོངས་འཛིན་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 གང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐར་ས་པོན་ཞིག་རྗེས་མ་ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་ཐར་ནང་གལ་
 ཆེ་བས་གསུང་གནང་ཡོང་བ་ཞེས་ལྟན་སེང་ཞུས་ཏེ། ནམ་ཐར་བསྐྱེས་པ་

ཞིག་གི་ས་པོན་ཟིན་གྱིས་ཤིག་འདེབས་གནང་མཛད་སྲིད་།

ཚུགས་སྐྱུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྩྭ་
 རྩེ་འཆང་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་རྩེ་འཆང་ཨ་བྱུའི་
 འབས་འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྐུལ་ཐུགས་
 ཐག་གཅོད་པའི་དྲུས་ལ་བབས་ཡོད་སྐབས་ཕུན་ལོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བས་ཀྱི་ཉི་ཆང་
 གི་སྐྱེ་ཚབ་དྲུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་རྩྭ་འཆང་མགོན་པོ་བླ་སྐྱབ་སྐུལ་སྐྱུ་
 ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་ཀྱི་ཉི་འཛིན་པོ་རྣམ་
 གཉིས་ཆེ་ཕུ་ས་དབང་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་སོགས་འབས་ཕྱི་མང་པོ་དང་བཅས་རེབ་
 གོང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད། གོང་ས་སྐལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་གཅེན་པོ་ཨ་
 རོལ་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱི་ཉི་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་བླ་སྐྱབ་ཆང་བཅས་གདན་འཛོམས་ཐོག་
 ཟླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་ནས་ཟན་བསྐྱེལ། ས་ག་ཟླ་པའི་
 ཉི་ལ་མ་ལྟོ་བྱང་གི་དངོས་སྤྱོད་དུ་མ་གདན་འཛོམས་པའི་སྐང་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གྱི་ཟན་བཞག་སྐྱེལ་ནས་རྩེ་པ་ཨ་ལྟོང་ས་གྱི་བྱིས་པར་ཐག་གཅོད་མཛད་པའི་ཚུལ་
 ཨ་ལགས་ཆེ་ཉན་འབས་དུང་ཆང་གི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་འཛིགས་མེད་རྩྭ་
 རྩེ་འཆང་གི་ཡང་སྤྱི་དངོས་འཛིན་མཛད།

ཡོངས་འཛིན་ཆང་སྐྱ་ན་རྒྱུང་དྲུས་ཅན་དོན་ཆང་གི་བྱིམ་དུ་བཞེས་དཀར་
 ཁ་ལ་ཐུག་མཛུབ་གྱི་རྩེས་དཔར་བ་སྐྱིན་བདག་དེས་གཞན་ལ་མཛལ་དུ་བཅུག་
 པ་དང་། ཡང་སྐར་མཁན་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་སྐང་ཆའི་རྒྱ་ལོག་འཕྱུར་བས་
 དབུ་ཞྭ་དང་ཆབ་རིལ་ཉེར་སྐྱད་འགའ་རེ་བཅས་བྱིར་བས་གཞན་གྱི་བྱ་ཐབས་
 ཟན་པའི་མཆོམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུའི་ཕར་ཁར་ཆོགས་མེད་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་

ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་མང་ནའང་ཆེས་གསང་བ་མཛད་པས་ད་ལྟ་ངག་རྒྱན་
ཅམ་ལས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད།

ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཆང་གི་སྐལ་སྐྱེ་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་
མཚོའི་འབྲངས་ཁྲིམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི། ཐོག་མའི་འཕྲོ་ནས་འབྲངས་སྐབས་
སྐྱེ་མཆེད་སློ་ཁོ་དང་དགེ་ལེགས། སྤང་མོ་འོད་ཟེར་སློལ་མ་སོགས་མིང་སྤང་འགའ་
གས་ཡོད། ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཆང་གིས་གཟའ་རུ་འབྲོག་པའི་བྲི་བ་
མཛད་པའི་སྐབས་ཁོང་གི་ཁྲིམ་གཞིས་འཕྲོ་ནས་གཟའ་རུ་འབྲོག་ཏུ་གཞི་སྤོས།
བྲི་གཟུར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཁྲིམ་སྐར་འཕྲོ་ལ་མ་ལོག་པར་གཟའ་རུ་བསྐྱེད་
པའི་ཁྲིམ་དེར་བྲི་བ་ཆང་ཟེར་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་སློ་ཁོ་ལའང་བྲི་བའི་སློ་ཁོ་ཞེས་
གྲགས། སློ་ཁོ་ལ་བྱུག་གཉིས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བ་ཨ་ལགས་བརྟན་པ་ཆང་གི་ཡང་
སྤྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་པ། དེའི་སྐྱེན་སློ་བཟང་ཀྱི་མཚོ། ཏྲ་འཕོ། བཀྲ་ཤིས་
སློལ་མ་བཅས་མིང་སྤང་བཞི་ཡོད། སྐྱེ་མཆེད་ཆུང་བ་དགེ་ལེགས་རྩ་མོའི་དུས་
འཁོར་གྱི་ཆང་གི་གྲ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དམ་ཚིག་ཉམས། ཕྱིས་སུ་སློ་བཟང་དོན་
འགྲུབ་ཀྱིས་འབྲངས་ཁྲིམ་བཟུང་བ་ལས་བུ་ཞིག་གདན་སར་གྲ་པ་བྱས་ཏེ་ཆོགས་
ཆེན་དབུ་མཛད་ལས་ཟུར་ཡིན། སྐྱེ་སྤང་འོད་ཟེར་སློལ་མ་ལ་ཨ་སྤྲིད་མ་དང་།
ཨོ་ཕུག་སློ་ཁོ་བཅས་མིང་སྤང་གསུམ་བྱུང་འདུག་པ་བཅས་འབྲངས་གཞིས་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་མདོར་ཅམ།

ཆུ་སྐལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་པོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ནས་བཟུང་
ཡོངས་འཛིན་དོན་འཆང་སྐུ་ཁམས་རྗེ་ཆུང་སོང་བས། ཆོས་བདུན་ཉིན་སློལ་དཀར་
ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སློ་ནས་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོངས་འཛིན་དཀོན་

མཆོག་ཤེས་རབ་ཚད་དང་ལྷན་བཅར་གྱིས་སྤུལ་བར་ཞལ་བཞེས་གང་ལེགས་གནང་
ནའང་། ཆོས་བཅོམ་ཡིན་སྐྱར་ཡང་ཕྱན་ཅག་ཁོང་གི་གཟིམ་གྱི་ཤོག་གསུངས་
པ་ལྟར་བཀའ་བཞིན་དུ་འདིགས་ཤེད་སྟོ་སྟོ་དང་། ཆོ་འགྲུག་དུག་ཅུ་མ། ཆ་
གསུམ་བཞི་རྫོགས་བཅས་ཐུགས་འདོད་བཞིན་ཞབས་བརྟན་ལ་འདོན་ཁུལ་བྱས་
ནའང་གསུང་གི་མཐའ་མ་བསྐྱལ་ཏེ། ཁོ་པོ་ལ་གདུང་ཆས་སོགས་ལ་མོས་པ་མེད་
ནའང་མི་མང་གིས་ངེ་ཟེར་མི་ཤེས་པས་དོན་རྩ་འཛིན་དགོས་ཞེས་སོགས་བཀའ་
ཕྱེད་པ། བོད་རྒྱ་ ༡༡ ཆོས་ ༡ གྱི་ཞོགས་པ་ནམས་མ་ལང་གོང་ཅམ་ལ་སྐྱུ་ཞི་
བར་ག་ཤེགས་པའི་ཚུལ་བཞུན་སོང་ཞེས་ང་ལ་ཡ་སྟན་སེང་གནང་སོང་། ཡོངས་
འཛིན་དགོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཚད་གིས་དེ་སྟོན་ནས་ཐུགས་བཀོད་གནང་སྟེ་དགོ་
བཤེས་འབྲིང་བ་དར་རྒྱས་ཚད་ནས་འདིགས་ཤེད་དང་དུག་ཅུ་མ་སོགས་རྒྱུན་གྱི་
ཞལ་འདོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟན་སྟོན་ཞུ་དགོས་པ་དང་མཐའ་མར་ཐུགས་དམ་
གསལ་འདེབས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་སྟན་དུ་ཞུ་དགོས་ཞེས་བཀའ་མངགས་
ལྟར་ཡ་སྟན་སྟོན་ཞུས། ཉིན་གསུམ་རིང་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་གསལ་རྒྱ་ཤེད་དགོས་
པའི་སྒོ་བ་སྟོན་མཛད་པར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། དེའི་རྒྱབ་ཁ་བ་བབས་པས་
སྒྲ་སྐད་ཅི་ཡང་མེད་པར་མི་མེད་ལུང་སྟོང་ལྟ་བུ་འཇམ་ཐང་རེ་བ་དམིགས་བསལ་
ཅན་ཞིག་བྱུང་བས་མང་ཆོགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་དོན་འཆང་སྐྱ་ག་ཤེགས་མེད་
དམ་འདི་ཡ་མཚན་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་མཚན་མོར་ཁ་མ་རུའི་
སྒྲ་དང་ཀྲང་གི་སྒྲ་གོ་བའི་བཤད་ཚུལ་སོགས་མང་། ཆོས་དུག་ཉིན་གདུང་
ཆས་ཡོངས་སྐྱུའི་ཆ་ལུགས་ཏེ་རིགས་ཁྲ་གཙུག་གཏོར་དང་སྟོད་ཞེབས་སྤུལ་བའི་
འོག་ཏུ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བཞེས་ནས་གང་ཉིད་གྱི་གཟིམ་རྒྱུད་དེ་རང་དུ་བཞུགས་

པའི་སྤྱན་རྒྱུར་ཕྱན་གདུང་མངལ་ལ་བཅར་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་གིས་
རབ་ཚང་མཆོག་ནས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཤིག་ལྷགས་ཚོམ་གནང་འདུག་
པ་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་གསུང་གི་གདངས་སྟན་པོས་ལྷན་སེང་གནང་སེང་
བ་དང་མཆོད་འབུལ་གང་རྒྱས་ཤིག་དང་འབྲེལ་གསལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་གང་
ཤེས་ཞུས། སྐྱེ་སྤང་སྤྱེ་མར་གོས་པེར་ཞིག་དང་ཐུག་རྩལ་སོགས་སྐྱེ་ཆས་ཕན་བུ་
བཞག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ཡོངས་འཛིན་དོན་རྒྱུ་རྩལ་གང་ཡོད་
དགོན་མ་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བབས་བསྐྱུན་གྱིས་བསྟོད་གོས་པའི་ལྷགས་བཀོད་ལྟར་
དང་གི་ཉི་མ་བྱང་ནས་ཀྱང་དགོངས་ཚེགས་གང་ཐུབ་པེ་མངའ་ཡོད་ཆོད་པོ། གཙོ་
པོ་གྲ་མང་ནས་རང་མོས་ཀྱིས་འདོན་སྟོར་སྦྱང་སོགས་ཉིན་མཆོན་སྤེལ་ནས་
གསུངས་ཏེ་དགོངས་ཚེགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་།

ཡོངས་འཛིན་དོན་རྒྱུ་རྩལ་གང་ཉིད་ཐུགས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་བྱང་བས་སྐྱལ་རྒྱུང་
ཆེ་ཙམ་དང་བཀའ་བཀྲོན་མང་ཙམ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གུས་བཀུར་རང་བཞིན་གྱིས་ལུ་དགོས་ས་ཞིག་ཡི། ལྷག་པར་གི་ཉི་མ་ཆང་གི་སྐྱེ་དོན་
འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་རྩ་བ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དང་གི་ཉི་མ་བྱང་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྱ་ཀུན་
ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་མངའ་ནས་རྒྱུན་ཏུ་གི་ཉི་མ་བྱང་གི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་གནད་
ཀྱི་གསུང་སྤྱང་ཡང་ཡང་མངའ་།

ལྷག་པར་ངའི་སྐྱེ་གོང་མའི་ཡོངས་འཛིན་གནང་སྐབས་ད་ལྟའི་དཔོན་པོ་གཉིས་
ཀྱང་སྐྱེ་གོང་མའི་སྐྱེ་མཆོད་ལ་སོང་དཔེ་ཆ་སྟོར་སྦྱང་སོགས་མཉམ་འབྲེལ་མཉམ་
འདུག་ཡིན་པས་དགེ་ཆུན་ལྟ་བུའི་བཀའ་རྩིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་གི་ཉི་མ་དཔོན་པོ་
ཀུན་གྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྱབ་བྱེད་པས་བརྩེ་མཐོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་ལན་

གཉིས་དང་ཡོངས་འཛིན་ལན་གཉིས། མ་བུ་དགོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་བྲི་བ་སོགས་
 གླུ་ཆེ་ཁྱིལ་པོའི་རིང་གི་ཆོད་གི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འགན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་
 ཡོད་ནའང་གྲ་རྒྱ་དང་དཀྱིལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པས་གཟིམ་གྱི་ཆུང་དུ་དཀྱིལ་
 མ་ཞིག་ལས་མེད། གཟིམ་གྱི་ཆུང་ལས་ལྷ་ཨ་ཁུ་ཉ་བུ་དགོན་མཆོག་(འཕྱིང་བ།)
 གླུ་ཆོ་ཨ་ལགས་བརྟན་པ། གསེལ་ཐབ་པ་འབྲོང་ལུང་བ་ཨ་ཁུ་བརྟན་འཛིན་གསུམ་
 མ་གཏོགས་ཞབས་ལྷ་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱི་འདུ་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པས་འདོད་
 ཆུང་ཆོག་གེས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་རྣམ་ཐར་གིན་དུ་གཙང་།

རྒྱ་དུ་ཞུ་ཞུ་འདོན་གྱི་རིགས་གིན་དུ་མང་། ཞོགས་པ་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་དང་
 དགོང་མོ་དུག་ཅུ་མ་ཆག་མེད་མཛད། ཁྲིས་མ་ཡི་དམ་དུ་མཛད་ནས་གཙོད་ཀྱི་ཉམས་
 བཞེས་ལྷག་པར་མཛད། དུས་དང་དུས་སུ་ལུས་སྤྱིན་གསུང་བར་མདུན་རིའི་ནགས་
 དང་གནས་ཐོག་དུར་ཁྲོད་སོགས་ལ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་རྒྱ་དང་གིས་མཆོན་མོའི་
 དུས་མེད་པས་པའང་དམ། བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་གནང་སྐབས་ཉིན་ནས་ཉིན་ཟླ་བ་
 རྣམས་ཟླ་བ་མཐུད་ནས་གནང་བས་རྒྱ་དང་ལ་མི་འཛེམས་པ་ཞིག་ཡོད། མཆོམས་རེར་
 དབང་བཞི་རེ་ཉིན་ལྟར་བསྐྱར་གནང་མཛད། ངས་ཟླ་མ་མང་པོ་བརྟེན་ན་མི་ལགས་
 ཞེས་ཁོང་ཉིད་ལ་མི་བཞུགས་པའི་བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་རྣམས་ཟླ་མ་དང་དགེ་བཤེས་
 གཞན་དང་གཞན་ནས་གསན་ཏེ་ལ་གནང་གི་ཡོད་པས་ས་སྤྱིའི་དམར་པོ་སྐོར་གསུམ་
 དང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐོར་སོགས་རྒྱ་པོའི་མཐུན་པོ་ལུན་ཆོགས་ཆང་ཆེད་
 མངགས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གསན་ཏེ། ལེ་ཤིང་དགུན་ཐོག་ཡི་དམ་དེ་དག་གི་སྤྱི་མཆོམས་
 ལ་བཞུགས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་མའི་དབྱར་ཐོག་དང་ལ་གནང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་མཛད་ཀྱི་སྤྱི་
 མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་མཐིས་ནད་ཀྱི་བརྟན་གཞི་བཞེས་པ་དེ་མ་དུངས་པའི་ཚུལ་

གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱུ་གཤེགས་ཚུལ་བརྟན་པའི་ནམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་ལས་དམ་པ་
 དེའི་དུས་སྐབས་སུ་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
 གྱི་ནམ་པར་ཐར་པ། རེས་འདུག་གདུལ་བྱས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
 ཏུ་འགྱུར་བ། མཚན་དོན་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ཞིག་གི་
 འདོད་ནའང་ད་ལྟའི་ཆར་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་ཐར་གྱི་ས་པོན་མ་བརྟེན་པར་མ་ཟད་དག་
 རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཤོད་མཁན་མེད་པ། དམན་དེ་དུས་ལོ་ན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ནམ་ཐར་མཐོང་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཙལ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་
 གང་ཡང་མ་ཤེས་པའི་སློ་འཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ནམ་ཐར་གྱི་ས་
 བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དུ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་
 མཛད་པའི་བརྟེན་ཐོ་ལྟ་བུའི་ནམ་ཐར་ས་པོན་ཤོག་གཅིག་མ། རོང་ཆེན་སྐལ་
 བཟང་སློ་གྲོས་ཚད་དང་རོང་ཆེན་དག་གི་དབང་པོ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དུ་ཕྱན་
 བྱ་གསལ་བ་དང་། དེའི་ཤོག་དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ནས་དེར་དུས་
 ཀྱི་འབྲི་སྤངས་སྤར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རོ་པོའི་ཤོག་ནས་བྱིས་པའི་ནམ་ཐར་བདུད་ཚིའི་ཟེགས་
 མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གང་གི་སློབ་མའི་བྲལ་མཐར་གནས་པ་གི་ཉི་སྤྱལ་མིང་འཛིན་
 པ་སློབ་ཟུང་བརྟན་འཛིན་དུ་འཁོད་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིང་བར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་མཉམ་བཞིན་རེས་སུ་འཛིན་པ་དང་གང་
 གི་ཡང་ཤིད་ཐུབ་བརྟན་བྱ་མཆོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་
 སྟོན་འདུན་དང་བཅས། ས་སྤང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ལ།

༡༡། རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལ་བ་ཀྱན་ལས་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་
ཆེ་བ་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་དགོན་
མཆོག་གེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་སྤང་མཛེས་
ཞེས་པ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

ཡ་རྒྱལ་ས་ཐེ་གི་དྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

4899। རྒྱ་མངའ་སྡེ་གྲོང་ཁྱེར་མཚོ་སྐོང་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མངའ་སྡེ་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་

ལྷོ་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་ཁྱེར་

༡༡། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་
 ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 རོ་མཚར་རིན་ཆེན་ཕྱེང་མཛེས།

༡༢། ཨོ་སྤྲེལ། གངས་ཅན་མཁས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་བཟང་གྲགས། རྟིགས་
 མ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདིར། །གསུམ་ལྟར་དུར་སྟིག་འཛིན་པའི་གར་
 བརྒྱར་བ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྦྱོན་གང་དེར་འདུད། །བསོད་ནམས་
 རྟོར་བུ་སྤངས་པའི་རྟོར་འཛིན་གཞིར། །ཐ་དད་མོས་པའི་སྣང་རོར་ཁྱ་ཟླ་བཞིན། །
 རྩེ་མ་འཆད་རྩེད་པའི་སྟེག་མའི་ཉམས་བརྒྱད་ཀྱིས། །མགྲུ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་
 ཐར་འདི་ན་སྟེལ། །

ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་སྤྱན་བསུས་ཏེ་གང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཡབ་
 རྩེ་ཡ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འང་མ་གོན་ཟླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་
 སྤར་ཡང་སྟོམ་བཙོན་དུར་སྟིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རེལ་དུ་བྱོན་པ། དོན་གྱི་སྣང་
 དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན། བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེ་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་
 བཟོད་པ་ལ། གང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ནི། དགེ་བཅུའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲུག་པའི་
 མདོ་ཁམས་ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་སྒྲམ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དཔའ་

མང་ངས་སྡིང་སྡིང་བས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱག་པའི་ཅི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆབ་
འབངས་དམག་རུ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག་གི་ནང་ཆོན། བེ་ཡ་ཁག་གསུམ་ལས་ཡ་ངན་
ཞེས་གྲགས་པའི་སྡེ་བའི་ནང་དུ། བདུན་བརྒྱད་མ་ཉམས་པའི་རིགས་རུས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་ཤིང་བསྐྱེ་མེད་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་ཐོབ་ཅིང་གཏོང་མོད་ཀྱི་པད་མཚོ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་ཡབ་ཕྱགས་པོ་དང་
ཡུམ་ཏུ་མགྲིན་མཚོ་གཉིས་ལ་སྲས་གན་པ་བན་དེ་ཐར། རྒྱུང་བ་ཕྱགས་པོ་ཐར།
སྤིང་མོ་ཡུམ་མཚོ་དང་། ལྷ་མོ་ཐར་བཅས་སྐྱེ་མཆེད་མིང་སྤིང་ལཱའི་གཉིས་
པ་ནི་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཙུ་ལཱ་པའི་ཤིང་མོ་ལུག་ཕྱི་
མོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངོ་མཆར་བའི་
ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས་པར་གྲགས། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་དམ་པའི་
རང་མདངས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་ཅིད་འཛོལ་གསུམ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་གསུམ་
གང་གི་སྐབས་སུའང་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ངང་རྒྱལ་བརྒྱད་མར་སྐྱོང་བ་ཞིག་
ཡོད་འདུག

སྐྱེ་བཅོད་མི་རྣམས་པའི་མཆོན་མོའི་དུས་ཤིག་དུ། ཟླ་བ་སོགས་ཕྱིའི་འོད་སྣང་
མེད་ནའང་བྲིམ་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོས་ལྷམ་མེར་གསལ་བ་ཞིག་བྱུང་
བས། ཅི་ཡིན་གཟིགས་པ་ན་བྲིམ་གྱི་སྐར་ཁུང་ནང་ནས་ལྷ་ཡི་ཆ་བྱད་ཅན་རིགས་
ལྗོངས་པན་གཙུག་གཏོར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་ཞལ་གཟིགས་འདུག ཡང་སྐྱེ་བཅོད་
མི་ཤེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་མོའི་དུས་ཤིག་ན། རྣམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་མཐར་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསེལ་བ་གཡས་པར་རལ་གྱི་འཕྱར་
བ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས་སྐབས། ཁྱེད་དེས་རྣམ་མཁར་མཛུ་བ་

མོ་ཀར་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པའི་བསྐྱལ་བར་མཛད་ཅིང་ཞལ་
ནས་ཨེ་ཨེ་ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་བྱུང་
མི་འདུག་པས། དང་པོ་ནི་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོ་འཇམ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་
པོ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་གསལ་པར་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའམ། ཡང་ན་བརྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པར་
བརྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་གང་རུང་ཞིག་གི་ཞལ་གཟེགས་པར་
གོར་མ་ཆག་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བརྗོད་མི་རུས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱུ་བྱུང་སེམས་
སོགས་ཀྱི་དག་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་སྐྱབ་ཞེན་རྣའི་དུས་སུ་གསུང་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་
ཆེར་སྤྱེས་ནས་སྤྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ན་མཛད།

ནར་སོན་པ་ན་གི་ཉི་སྤྱི་ཕྱེང་རིམ་ཤོན་གྱི་གདན་སའི་གཙོ་བོ་འཇམ་མགོན་
ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ལུང་གིས་བསྐྱགས་པའི་ཆོས་སྤེལ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་ཆང་དཔལ་གྱི་
ལྷ་མོ་སྤྲོ་བྱེད་དགོ་ལྟར་བཀྲ་གིས་འབྲིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། གདན་སའི་མདུན་
རིར་བརྟན་སྤྱང་ཀམ་བུ་གྱི་བཙན་ཁང་ཡོད་པ་དེའི་གསལ་ཁ་པ་གསུམ་ལྟར་རུར་
སྤྲིག་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བརྟེན་ཏེ་ཡི་གེ་སྟོན་པ་ནས་
བཟུང་དགོན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོར་ཐུགས་འཛིན་མཛད། ཐུགས་རིག་ཤིན་ཏུ་
བཀྲ་བས་རང་དགོན་གྱི་ཆོགས་འདོན་རྣམས་ན་བས་ལན་གཅིག་གཉིས་ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཐུགས་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསལ། གདན་ས་འདིའི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་མཁན་ཟུར་ཆ་ལྷག་དགོ་བཤེས་དམ་ཆོས་ལུན་ཆོགས་སོགས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་རིགས་པའི་སྟོ་འབྱེད་བརྟུས་གྲ་
ནས་བཟུང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་མཛད་སྐབས་སྤྱི་ན་ཕྱ་ནའང་

བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཆོན་མོར་བཅན་ཁང་གི་མཆོད་མེའི་འོད་ནས་སྒྲོབ་
གཉེར་ཡུན་རིང་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག།

སྐབས་ཤིག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་བྲ་མཆོན་མོར་སྐྱོར་སྤྱངས་ཀྱིས་སྤྱང་
སྐོར་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས། ཀའི་སྤྱུ་ཕྱེང་བརྒྱད་པ་ཡུལ་གཟིགས་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་
ལས་ཆང་གིས་འཛིན་བྲ་འདིའི་ནང་ངའི་བརྟན་པ་འཛིན་པའི་སྤྱུ་བྱ་དམ་པ་འགའ་
གས་ཡོད་ཅེས་བཀའ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རབས་ཆོའི་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་
ལྟར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་བྲ་གཅིག་པའི་ནང་ནས། ༡ ཨ་ཁུ་དགོན་ཚུལ་
ནི་ཡོངས་འཛིན་ཆང་གི་དབུས་ཤོགས་ཡིན་ཞིང་མདོ་རྒྱགས་རིག་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཁས། ཆོང་རུ་དགོན་གྱི་བྲི་པ་དང་ཏོར་ཆང་གི་ཉི་དགོན་དགེ་ལྷན་བརྟན་
འཕེལ་སྤྱང་གི་བྲི་པ་དང་དགེ་ཀན་གཅིག་ཚུགས་མཛད། གདན་ས་སྟག་ཆང་རྩ་
མའི་རྒྱུད་པའི་བྲི་པ་ཕེབས། ༢ ཐུ་ལ་སྤྱུ་ཕྱེང་ལྔ་པ་དགོན་མཆོག་ཚུལ་བེམས་
ཀྱིས་གདན་ས་སྟག་ཆང་རྩ་མའི་ཆོགས་ཆེན་བྲི་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་བྲི་པ། ༣་
པ་གི་ཉི་དགོན་གྱི་རྒྱུད་པའི་བྲི་པ་དང་ཆོགས་ཆེན་བྲི་པ། གཟའ་རུ་རོང་གི་བྲི་པ།
གཟའ་རུ་འབྲོག་པའི་བྲི་པ། ༤ ཀ་ཁུ་ཁ་པའི་བྲི་པ་བཅས་ལ་བཞུགས་པར་མ་ཟད་
དུས་ངན་སྐབས་ཡུལ་ཆབ་མཛད། ༥ གཙང་བླ་ཁྱུང་པའི་སྤྱུ་ལྔ་པ་རིགས་
རྒྱ་མཆོན་མདོ་རྒྱགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་དང་རྟག་པར་སྟན་ལ་མཁས་པའི་
བྲགས་པ་ཆེ། གདན་ས་སྟག་ཆང་རྩ་མའི་ཆོགས་ཆེན་བྲི་པ་དང་། ༣་པ་གི་ཉི་
དགོན་གྱི་རྒྱུད་པའི་བྲི་ཐོག་དང་པོ་དང་ཆོགས་ཆེན་བྲི་པ། ༤ ཀ་ཁུ་ཁའི་བྲི་པ་ཐོགས་
ལ་བཞུགས། ༥ ཨ་ཁུ་འོད་ཟེར་སྤྱོ་རིས་ཆང་གིས་གདན་ས་སྟག་ཆང་རྩ་མའི་
རྒྱུད་པའི་བྲི་པ་མཛད། ༦ མཁན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་ཆང་གི་སྤྱུ་ལྔ་པ་སྤྱོ་ཤོ་དགོན་

པའི་བྲི་ལན་གཉིས། ཆགས་རིང་དགོན་གྱི་བྲི་པ། ཆོ་བདུན་དགོན་པའི་བྲི་
 པ། ཆ་ཁོའི་མ་དགོན་གྱི་བྲི་པ་སོགས་མཛད། ༤ འབྲིང་བ་ཨ་ཁུ་བསམ་གཏན་
 ཏྲར་ཆང་གི་ཏི་དགོན་གྱི་བྲི་པར་ཐེབས། ༥ འབྲིང་བ་དབུ་མཛད་ཆོ་བཀྲ་ཞེས་
 པ་དབུ་མཛད་སྐད་གཤམ་ཅན་ཞིག་ཡིད་པ་དེས་ལོ་མང་རིང་དབུ་མཛད་ཀྱི་འགན་
 བཞེས། ༦ དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཁུ་བུ་རིང་བུ། ༧ དེ་བཞིན་དུ་ཆོང་རུ་ཨ་ཁུ་ཨ་
 འཕོས། ༨ ཨ་ཁུ་ཆ་ཅི་གང་བ་དགོན་མཆོག་ ༩ སང་གདོང་སྐྱེ་གོང་མ་
 ཕྱག་དཔེ་ལེགས་ནའང་སྐྱེ་ཆོ་མ་བཏན། ༡༠ འབའ་རུ་བསམ་གཏན་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་
 སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆོས་ར་རྩལ་བཞིན་འབྲིམས་ནས་ཉམ་རྩལ་རྩལ་མཐུན་གྱིས་
 བསྟན་ལ་བུ་བ་མཛད་པས་འཛིན་གྲ་འདི་འབྱར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡིད།

མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷགས་མོ་པག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༡༡ དགུང་
 ལོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཐེབས་པའི་སྐབས་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་གདན་སར་ཐེབས་དགོས་
 པའི་དགེ་མཆོན་དུ་མ་གཟིགས་ནས་ཆོས་གྲོགས་དགོན་མཆོག་རྩལ་ཁྲིམས་(ཡངས་
 གགས་སུ་མཁན་པོ་དགོན་རྩལ་ལྟུ་)དང་རྩན་དུ་མཆོན་མོའི་དུས་བྱོལ་བྱོལ་རྩལ་གྱིས་སྐག་
 ཆང་རྩ་མོ་ནམ་རྩ་ཕྱིགས་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་རྩམས་བརྒྱད་ནས་ཐེབས་པའི་སྐབས། ར་
 པར་མ་སྦྱབས་ཅམ་དུ་འབྲོག་པ་ཕྱིང་བའི་ལུ་བ་གྱོན་པ། ཕྱག་མཆོན་དུ་མདུང་
 བཟུང་བ་རྩ་ལ་ཞོན་པ་ཞིག་དང་མཇལ་བས་ཨ་སྐྱོ་བ་བྱེད་གཉིས་གང་དུ་འབྱོ་ཞེས་
 དྲིས་པར། ར་པར་འབྱོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ནས་ཡུན་རིང་ཅམ་རྩན་དུ་ཐེབས། དེས་
 བརྗོད་གསལ། ཕྱན་ནས་ཕྱི་བཞིག་གསད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཕྱི་བཞིག་གི་སྦྱང་
 ཏྲ་རྒྱགས་བཏང་དུས། ཏྲའི་མིག་པས་ཕྱི་བཞིག་ལམ་སང་བསད་འདུག་པ་ཁྱོད་

གཉིས་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་ས་མཛོད་གསུངས་ནས་གནང་སྟེ་གར་སོང་མེད་པར་ཡལ་
སོང་བས་འདི་ནི་བརྟན་སྲུང་ཀམ་བཟོ་གི་སྤྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཞེས་བཀའ་
གནང་བ་བདག་གིས་ཐོས། འགྲུ་ལོག་གི་སའི་ཆར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་ཡུལ་མདོ་
སྤང་གི་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱ་སྤང་
ལ་པ་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཆང་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་སྐར་ཆེན་དང་
གནས་བསྐྱོར་པ་མང་ཆོག་གས་དབུས་པ་དུད་ཆང་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དང་
འགྲོགས་ནས་ལྷ་ལྷན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཡུལ་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་
པོ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་སེར་སྤང་ཐོས་བསམ་ཞོར་ཤུའི་མྱིང་དུ་ཆོས་ཁྱེད་མཛོད། ཆད་
ལྷན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་
སྤངས་པ་མཛོད་པའི་སྐབས་སེར་སྤང་ཐོ་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་སྤྱི་ཁང་གི་འོག་ཤག་དུ་
བཞུགས་པའི་སྐབས་ཉིན་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། གང་ཉིད་བཞུགས་སའི་མཆོད་
བཤམས་ཀྱི་གསེབ་ནས་དག་སྤོང་ཞིག་ཤོན་ནས་རལ་གྱི་རྩོང་ར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
ཁོང་གི་ཞལ་ནས་བརྒྱད་ཁོག་པའི་ནང་དུ་བརྩྭ་གས་པར་མིས་པས་མནལ་སད་པ་
ན་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྤྱ་གན་ངེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་བྱང་འདུག འདི་ནི་
དོན་ལ་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་པོ་ལ་ལྟེ་ཅོང་ཁ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
མཆོན་མར་ངེས་ལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་སྤར་ལས་ཆེས་ཆེར་
རྒྱས་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག གདན་སར་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་
པོད་དབུས་ཁུལ་དུ་དམག་འཁྲུག་སོགས་བྱིང་ཆེ་བར་བརྟེན་རང་ཡུལ་གྱི་གདན་
ས་ཆེན་པོར་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་ལུ་མཐུད་ནས་མཛོད།

ཀའི་སྐྱ་སྤང་དགུ་པ་སྐལ་བཟང་སློ་གྲོས་ཆང་གི་སྐྱ་རིང་ལ་གདན་ས་འདིའི་

རྒྱུན་སྒོལ་ལྟར་པར་ཕྱིན་གྲ་བསྐྱར་ལ་འདོན་གྱི་གས་སུ་རྩལ་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་དུ་ཕྱེབས་ནས་གྲ་བསྐྱར་དམ་འདོག་མཛད་པའི་སྐབས་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་རྒྱས། ལྟག་པར་ལྟག་ཆང་ལྟ་མོའི་གདན་སར་དབུ་མ་འདུལ་མཛོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟར་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་འབྲས་ཉགས་སུ། རབ་བྱུང་བརྒྱ་དྲུག་པའི་ལྷགས་སྤྱལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ལས་མས་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་གྲ་བསྐྱར་དམ་འདོག་མཛད་སྐབས་མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འཆང་འདིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས། གཙུག་ལག་འཆི་མེད་ལམ་དུ་རྣམ་དཔྱོད་གྱི། ཉི་ཟླ་རྒྱ་བའི་སྣང་བ་འགོགས་མེད་དུ། སྒྲོ་བས་དགེ་ལྡན་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་བའི་སྒྲིང་། གདམས་དུ་སྦྱབ་པའི་རྩ་ལག་གཅིག་པུ་བར། ཞེས་ཡོངས་འདོན་རིན་པོ་ཆེར་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན་ལས་བསྟོད་པར་མཛད་པ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་མགྲོ་བ་སྦྱོས་པས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་ལྟང་ངེར་བསྒྲིངས། གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་གཉེར་པ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་མོས་བཞེས་གསུང་གི་བདུན་ཅིས་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འདམ་དབྱངས་ཞི་བྱིའི་བསྟན་པ་མི་རྒྱུབ་པར་འདོན་པའི་སྒོ་བ་གཉེར་གཅིག་པུ་ཡལ་བ་རྗེ་དོན་འཆང་ཨ་མུའི་ཞབས་དང་། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྒྲིས་སྟེང་ཡོངས་འདོན་སྒོ་བཟང་དཔལ་བ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱེའི་ཚུལ་དུ་གསན་བསམ་མཛད་སྐབས་སུ། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེབས་པ་སྟེན་པའི་ནད་བརྒྱ་འདོམས་པའི་སྟན་

ཆེད་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་ཏུ། སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་སོགས་ལས་དོན་
 ཆེ་སྤྱ་མཐའ་དག་སྐྱེད་པོན་སོགས་ལ་བཀའ་བསྟར་གྱིས་མཛད་འགན་ལྷུར་བཞེས་
 གནང་། ལྷག་པར་རིང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་མཆོན་གྱིས་ཕྱི་བ་བདག་ཅད་
 གཅོད་གྱིས་མཆོན་ཐོབ་སྟེ་ཆེད་ཡོད་རྩེ་འཆང་ཨ་བླ་ཞབས་ཡབ་སྲས་དང་། ཡ་སྐྱབས་
 མགོན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཡུལ་མཁྱེན་སྐྱེ་སྤེང་ལྔ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
 ཆང་སོགས་ཡུལ་མདོ་སྦྱང་གི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་ཡང་ཡང་གཏུགས་
 ཏེ་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྒྲུབ་ཞུ་བྱ་སོགས་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་ནམས་སྐྱེ་ཉིད་གཅིག་
 དུས་འགན་གཅོལ་བ་བཞེས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། དཔལ་གྱི་ཆོད་གི་ཡང་
 སྐྱལ་དུ་དོས་འཛིན་མ་གནང་གོང་སྒྲུབ་མེའི་ཡུང་བརྟག་ཅེ་མཐུན་ལྷུར་ཁོང་ཉིད་ལའང་
 དཔལ་གྱི་སྒྲེས་ཡུལ་དང་ས་ཕྱོགས་གསལ་བར་འཁོད་པའི་གཟིམ་ལམ་དོ་མཆོར་ཅན་
 རྩ་ཕྱིར་མང་དུ་བྱུང་འདུག་པ་ཞལ་ནས་ཐོས།

ཕན་གོང་མའི་གདན་ཁྲིར་འཁོད་པའི་ལོ་དེར་ཡོད་རྩེ་འཆང་ཨ་བླ་ཞབས་གྱིས་
 དཔལ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཆེད་གདན་ས་གོང་ལོག་གི་སྒྲུབ་ཁྲི་གདན་བུར་བཀའ་
 རབ་འབྲམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཞིག་གི་མོས་བཞེས་ཏེ་བྱུགས་དམ་བརྟག་
 པ་མཛད་པའི་བཀའ་ལན་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། སྐྱེ་གོང་མའི་དུང་ཡིག་དགེ་བཤེས་རབ་
 འབྲམས་པ་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་ལེགས་པའི་ཕྱག་རྟགས་ཕེབས་པ་ལྟར།
 རབ་བྱུང་བརྒྱ་དུག་པའི་མེ་ཤག ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོ་ ༡༥ ཉིན།
 ཀེ་རྟེ་ཡོངས་འཛིན་གཞོན་པའི་མཛད་འགན་བཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་
 སྒོའི་སྐབས་གདན་སའི་མཁན་སྒྲུབ་སོགས་ཆོགས་འདུ་ལས་སྡེ་རྒྱས་འཛོམས་གྱིས་
 མཆུལ་རྟེན་གསུམ་སོགས་འདེགས་འབུལ་གྱིས་ཕན་ཡང་སྐྱེ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་

གྱི་ནམ་ཐར་བཞིན་སྐྱོང་མཁན་ཞིག་ཡོང་བ་མཛད་དགོས་ཞེས་གསེལ་འདེབས་
ནན་གྱིས་ཞུས་པར་མ་ཟད། དེ་སྤྱིན་དོ་རྩེ་འཆང་ཨ་བླ་ཞབས་ཀྱིས་མ་འོངས་ལུང་
བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ། བྱིད་ནས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཞུར་ལུས་སློག་ཐལ་
བའི་རྩལ་དུ་སློག་པར་མཛོད་ཅེས་ཕྱིར་བ་དཀར་པོའི་གདན་ཞིག་གནང་ནས་འདི་
མ་རྩོགས་པའི་བར་དུ་བླ་མའི་ཞབས་ཕྱི་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུས་ཆེམས་ལྟར་བཅོལ་
གཏམ་མཛད་པའི་བཀའ་ཡི་རྒྱན་ཕྱིར་སྤྱོད་པར་བཀོད་པར་མཛད་འདུག དུས་དེ་
ནས་བཟུང་ཕྱན་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་
ཅད་ཐབས་ལམ་སྣ་ཆོགས་པའི་སློ་ནས་བསྐྱབས་པར་མཛད། ཕྱན་ན་ཆོད་ཤིན་
དུ་ཕྱ་བར་བཞེན་གྱི་ཆོད་གི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འགན་ཆེ་ཕྱ་གང་
ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགན་བཞེས་ཏེ་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡོལ་བ་མེད་པའི་བཀའ་
ལན་གནང་བྱུང་དང་། ལྷག་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤོང་དགེ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་
གྱིས་གཙོས་དགོན་མ་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་དང་འབྲིག་ལམ་
ཀུན་སྤྱོད། མཁན་པོ་དང་བློ་བུ། དགེ་བསྐྱུལ་སོགས་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་པ་ནམས་ལ་
དུས་དང་འཁོམས་པའི་བཀའ་སློབ་དང་གསར་བསྐྱོ། འཕྲོ་འགྱུར། བརྗེ་ལེན།
ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ཅན་ནམས་ལ་གཟེངས་བཞེད། ངན་པར་ཆར་གཙོད་མཛད་
བྱུ་སོགས་ཕྱན་གྱི་དོ་ཆོབ་ལྟ་བུ་མཛད་ནས་བཀའ་མ་བསྐྱར་གོང་བུ་བཞེ་ཆུང་ཐམས་
ཅད་རེ་རེ་བཞིན་དགེ་སྤྱོད་གྱི་དོ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་མ་
གནང་བར་ལས་དོན་སྡེ་གཅིག་ཐག་གཙོད་མི་མཛད་པ་ནི་ཕྱན་དེ་དུས་བྱིས་པ་ན་
ཆུང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཐོག་ལན་ཆོག་གཅིག་ཞུ་མི་ཤོད་པའི་རྒྱས་མེད་ཅིག་
ཡིན་ནའང་། རྗེས་སུ་བསམ་ཤེས་དུས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་དམར་

བྲིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་བསམ་བཞིན་ལས་འདས། དུས་
 ཆོད་ནམ་གྱི་སྐབས་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
 པའི་དཔེ་བྲིད་མཛད་པ་དང་། རྣལ་པར་གདན་ས་རྣལ་ཆང་ལྟ་མོར་སྟགས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་འཛིན་རྒྱུར་བྱགས་གཞོན། གཉིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་གསར་
 རྒྱུགས། བྲ་པ་ན་གཞོན་ཁག་ཅིག་ལ་རིག་གནས་འཛིན་བྲ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་
 རིག་གནས་སྒྲོབ་བྲིད་མཛད། པར་ཤིང་བཞོས་སྤངས་དང་དག་ཆའི་སྐོར་སོགས་
 ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་གྱི་སོ་ཅམ་ཡང་
 གཡོ་བམེད་པར་མདུན་ན་འདོན་རྩ་བུའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་སྤངས་པས་དེ་དུས་ཡུལ་
 བྲ་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ལོ་ལེགས་བདེ་སྦྱིད་དང་ཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རོས་ཀྱང་
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་གྱིབ་བསལ་འོག་ཏུ་གནས་པས་གཞན་གྱིས་
 ངན་སྦྱོད་ཟུར་ཅམ་ཡང་བྱེད་ས་མི་བརྟེན་པའི་ངང་རང་ལོ་ཉི་ཤུའི་བར་འཆར་ལོང་
 བྱུང་། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་ཆོས་སྦྱོད་སྒོ་འཛིན་ནས་བཟུང་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་
 ཀྱི་ཕུག་བཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམས་དང་འདས་གསོན་ལ་གསོལ་འདེབས་
 བསྐྱོ་སྒོན་བྱེད་སྤངས། མོ་འདེབས་པའི་སྐབས་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྤངས་དང་རིམ་
 གོ་གང་དགོས། མཆམས་ལ་སྔོན་སྐབས་སྦྱིད་རྩོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་སྤངས།
 ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མར་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་དང་དམ་བཞག་གཉེར་གཏད་དང་འབྲེལ་
 དམིགས་པས་བེལ་གྱིས་གཞོན་སྤངས། ལན་ཕར་བྱི་སྤངས། གཏོར་མའི་བཅའ་
 བཟོ། ར་སྐབ་བརྟུང་སྤངས། ཐ་ན་མིག་གི་ལྟ་སྤངས་དང་ལུས་ཀྱི་འདུག་ལུགས་
 བཟུང་བརྟུང་སྦྱ་བཞིན་ཚུན་ཆད་ཐབས་ཤེས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྐབས་
 ཤིང་བཙེ་བས་འདོམས་པར་མཛད། ངའི་དོན་དུ་སྦྱང་ལ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་བསད་

ནས་ལུས་སྒྲིག་སྒྲིག་གཏོང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་འགན་སྒྲིམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཞེས་
 དགོས་ཀྱང་ཡ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པ། དཔེར་ན། དཔལ་མཛད་ས་སྟོང་
 རྟོབས་ལྡན་པའི་ཕས་བྱ་མཛད་ས་པ་གཅིག་པུའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་བཀའ་དྲིན་
 གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་རེ་རེ་བཞིན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མཛད་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཕྱིར་དུ་རྟོག་
 མི་ཤེས། ཕན་དམ་པ་གོང་མའི་མཚན་འདོར་མ་དགོས་པར་མི་ལ་གདོང་བརྟན་
 ཤེས་ཅམ་བྱུང་བཞི་འདི་པ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན།

རྒྱན་དུ་དམན་ས་བཟུང་བའི་དཔེ་མཚོན་ནི། ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པའི་སྐབས་
 ཉིན་ཅིག་འཛིན་གྲ་གཅིག་པའི་སྒྲ་ཤན་ཞིག་ལ་སྒྲ་མོར་ཕན་ཚུན་བྱགས་མི་མཐུན་
 པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིབ་མཐུན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གོས་ཆེན་སྐབས་
 ཀྱི་གནང་སྒྲིས་འགའ་ཤས་ཕུལ་ནས་སྒྲ་ལ་བྱས་ལ་ཐོལ་བཤགས་མཛད་པ་དང་།
 ད་ཕྱིན་བྱགས་མཐུན་དམ་གཙང་དུ་གནས་དགོས་པའི་རེ་འདུན་མཛད་པའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་ནས་དད་པ་སྒྲིས་པ་ཞིག་བྱུང་།

ཕན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ལ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྒྲིབ་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
 པོའི་བྱགས་རྒྱུ་འཛིན་གྲ་བྱགས་པ་ཆེན་པོས་དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་གདན་སར་ཡོང་དགོས་
 པའི་བཀའ་མཆིད་སྒྲིབ་པར་བསྐུལ་པ་དང་། ཕན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་པོར་མའི་
 དགྲུང་གོགས་སུ་སྒྲིབ་སྐབས་སྐབས་སྐབས་འགྲོ་འདོད་པའི་གྲོས་འགོ་བཏོན་ནས། རབ་
 བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཡོང་བའི་སྐབས་།
 ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ནས་བྱགས་འགན་གཙོ་བོར་བཞེས་
 པས་ལེགས་ལམ་བྱུང་བར་མ་ཟད་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 ཀྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་སེར་སྒྲིབ་ཐེ་བོ་ཁང་ཆོན། རོ་ཤག་རྣམ་གཉིས་

ཀྱིས་གཙུག་དབུས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་ནམས་ལ་མཆོད་འབུལ་བྱ་ཆེ་མཛད་ཅིང་བསྟན་
འགྲོར་སྟེན་པའི་ཐུགས་སྟོན་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་རྩུར་བཞེས་མཛད།
ཕན་རང་ལོ་བཙུ་བདུན་པར་འབྲས་སྤྲངས་སྟོགས་ལ་སྤྱིང་གི་ཆོགས་ཆོས་གྲ་
ལ་འགྲོ་སྐབས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་གཟིགས་རྟོག་གིས་བསྐྱལ་འདེད་
མཛད་པར་མ་ཟད་དཔེ་བྲིད་ནམ་ཡིད་སྐབས་ཕན་དང་རྩན་ཐེབས་ཀྱིས་མཆོན་
ཞབས་རྩ་བུའི་འགན་བཞེས་པས་ལོ་བསྐྱེད་དང་ཆེ་བསྐྱེད་ཐོན་པས་གི་རྟེ་ཆང་
ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་པའི་གྲགས་པ་བྱས་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད།

པོད་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་བཞེགས་རྒྱུ་ཏུ་མེད་པས། རབ་བྱུང་བཙུ་བྱག་པའི་
ས་མཁུ་ བྱ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དུས་འབྲུག་བྱུང་བས་ཕན་
དང་། ཡོངས་འཛིན་ཆང་། མཆོན་ཞབས། དཔོན་པོ་བཞེས་གཞོན། སྟན་
མཆོད་འཁོར་གཡོག་སོགས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་དམ་བསྟགས་བཟང་བཅོན་གྱི་འོག་
ཏུ་ཚུད་སྐབས། ཡོངས་འཛིན་ཆང་གིས་སྐབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་
ཟེར་བྱ་སོགས་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་བྱུང་
བ་ལས་ཕན་གི་བ་འདེམས། རྒྱ་དམར་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་དུ་བཙུག་
ན་ངོ་ཚྭ་ལ་བྱེད་ངེས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་། བྱང་ཁབ་གྱི་དོ་དམ་བཟང་བཅོན་
འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཞལ་འདོན་མི་ཆག་པར་མ་ཟད་ཕན་ལ་རྒྱན་གྱི་དགེ་
སྦྱར་ཀྱང་ཆད་དུ་བཙུག་མེད། ལོ་ནིའི་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཕོས་བྱོལ་དུ་འོང་སྐབས་
ང་ཆོ་ཀྱང་ནས་གྲ་ཆས་ཆད་ཕྱན་གྱིན་ཏེ་ཡོང་སྐབས་འཕན་པོའི་ནང་དུ་ཉིན་མི་ཡི་བ་
ནས་བསྐྱད་པའི་སྐབས་གིག་ཏུ། པོད་མི་རྒྱ་དམར་གྱི་ཆས་སྤྲས་པའི་ཐུགས་རྩི་
གཉིས་རྒྱང་རིང་ནས་འོང་བ་ཕན་ཅག་གིས་མཐོང་སྐབས་ཡ་ཤུ་དཔོན་པོ་སོགས་

རོགས་པ་འགས་ང་ཆོའི་རྗེས་འདི་དེ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་དམག་ཡིན་པར་དོགས་ནས་
 མི་གཉིས་ལས་མི་འདུག་ན་གསོད་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་པའི་སྐོག་གྲོས་གཤོམ་སྐབས་སུ།
 ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལས་ཕྱན་ཆོ་བྱོས་ཨེ་ཐར་བྱས་པ་དགའ། མི་བསད་
 ན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆོ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གནོད་པར་མ་ཟད་ང་ཆོ་བྱོས་བྱོལ་
 དུ་འགྲོ་བའི་བར་གཅིད་དུ་འགྱུར་བས་མི་བསད་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་ཆ་བས་པོ་ཆོ་
 འདིའི་རིགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་དུས་ཚོད་གཉིན་འཕྲུང་ཟང་ཟེང་འདི་
 ལྟ་བུའི་སྐབས་བཀའ་བཀྲོན་གྱིས་ཆར་བཅད་པར་མཛད་པས་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་
 སྐབས་འགྲོའི་བསྐབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིང་བས་གྲུབ་
 པ་འདི་ལ་བསམས་ན་འང་དད་པའི་སྤྱོ་ཡོང་དབང་མེད་དུ་གཡོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་གར་དུ་བྱོས་བྱོལ་ཡོང་བའི་ལམ་བར་དུ་འཁེལ་བ་ལྟ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་
 གྱི་གདུང་རྟེན། རྗེ་མི་ལ་རས་པའི་གདན་ས་བྲག་དཀར་རྟ་སོ་དབུ་མ་རྫོང་དང་།
 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བཞུགས་གནས་སྦྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་སྦྱིང་།
 རྫོང་པོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་དེ་བུ་ཀ་ར་བོད་དུ་ཕྱེབས་སྐབས་དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་པའི་
 གནས། སྦྱིད་གྲོང་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ལྷ་རའི་ཞལ་ཆབ། སྦྱོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆོ་
 བོད་དུ་ཕྱེབས་དུས་ཀྱི་སྐབ་གནས། གྲུབ་ཆེན་མདའ་འཕྱར་བས་རྩུ་འཕུལ་བ་ལྟན་
 པའི་གནས། རྫོང་པོ་རིན་པོ་ཆོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་སོགས་
 གདན་ས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དུ་མར་གནས་མཇལ་མཛད་སྐབས་རྒྱལ་བ་ལྟན་
 རྒྱས་པ་དང་ཕྱན་ཆོ་རིང་ནད་མེད་ཀྱིས་སྐྱ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་སྦྱིང་བ་དང་
 བ་ལྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་འོང་བའི་ཐུགས་སྦྲོན་གཙོ་བོར་མཛད།
 བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས་སྐབས་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཙོས་གནས་ཁྱད་

པར་དུ་འཕགས་པ་ནམས་ལ་གནས་མངའ་མཛད་སྐབས་སྤར་བཞིན་བྱགས་སྟོན་
མཛད། བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེ་ ༡༡ ཉིན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་བྱ་བའི་གནས་མཆོག་གྱུ་གར་དེ་རྗེ་གདན་དུ་བྱགས་
ཐེབས། དེ་ནས་རྩ་མཆོག་གྲོང་། མཉན་ཡོད། སྤར་བྱ་སི། ལུས་ཅི་ཆོལ།
སྤྲུམ་སྒྲིབ་ཅི། འགའ་ལ་འགོ་རི། བསེལ་བའི་ཆོལ། ལོ་དྲུག་དཀར་བ་སྤྲད་
པའི་གནས། ལྷ་ལེན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ། བྱ་ཚོད་ཡུང་པོའི་རི། འོད་སྤངས་ཡུག་
སོགས་གནས་ཆེན་དུ་མར་ཐེབས་ཏེ་སྤར་བཞིན་བྱགས་སྟོན་བདེན་ཆོག་གིས་མཐའ་
བཅན་པར་མཛད།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་བྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩
ཉིན་སྤན་དང་རྩན་དུ་སྤག་ས་ཆོས་སྤར་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་སྤྲོད་ཐེབས་སྐབས་
གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་འགས་ཅི་སྤར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་རྩན་སུམ་སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་མཛད། གནས་མཆོག་དེ་རྗེ་
གདན་དུ་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་རྩ་རྩུབ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཐངས་དང་པོ་འཆོགས་
པའི་སྐབས་མཁས་མང་འདུས་པ་བྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བཏགས་མཛད་
ཅིང་བྱགས་སྟོན་བྱ་ཆེར་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༣
ལོར་གུས་པ་རང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ཐོག་བཞུགས་སྤར་དེ་རམ་ས་ལར་ལགོང་ས་ལ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤར་ནས་བརྩོན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་རྩམ་པ་ཁུ་བའི་ཆེད་
སྤན་དང་རྩན་ཐེབས་ཀྱིས་མཛད་སྟོན་སྤྲུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་འགན་གཙོ་བོར་
བཞེས་པས་བཀྲ་ཉེན་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༦
ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཆོང་སྤག་ས་ནང་བརྩན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྤྲོད་སྟོབ་གཉེར་ཁང་

ཐོས་པས་མ་ཐར་འདོད་སྒྲིང་གི་རིག་གནས་དག་ཅན་དུ་རང་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོབ་ཞག་མཛད། ལེ་དེའི་ནང་ཡོངས་ཀྱི་དག་པོའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ཇལ་ཏྲེར་ཆོས་སྐར་ནས་ཕྱན་ལ་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་ཆེད་
 ཨ་ཁུ་ཡོངས་འཛིན་ཆེད་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དྲོར་སྒྲིང་སྤྱེའི་དགོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་
 ཀྱིས་དཔེ་བྲིད་མཛད་ནས་སྤྱིར་ཆེབས་བཏེག་ཁར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱ་
 གཟན་ཐུགས་ཅིས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཤམ་སྐྱོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་ནས་
 གཤམ་པར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེ་བའི་སྤྱང་བར་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྐབས་
 འདུག་ཞུས་ཏེ་མཐའ་མའི་གསུང་སྒྲིང་ཞིག་གནང་བ་ཐོས་པས་ཕྱན་ཆོའི་སེམས་
 ལ་མ་བདེ་བའི་ཟུག་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ནའང་བྱ་ཐབས་ཟད། ཟླ་བ་དགུ་
 པའི་ཆེས་གར་ནས་བཟུང་ཕྱན་ལ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་
 དགོངས་བཞིན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བྲིད་ཡིག་གི་སྒྲིང་ནས་དགའ་
 ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བཀའ་བྲིད་རྒྱན་བསྐྱངས་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཟླ་བ་འདིའི་
 ནང་ནས་བཟུང་བར་དོའི་འབྲང་གྲོལ་གྱི་སྟོན་ལམ་ཉིན་ལྟར་ཞལ་འདོན་མཛད་པར་
 མ་ཟད། ཆོས་པ་རབ་འཛེབ་པ་ལ་སྟོ། ཆོས་པ་འབྲིང་མི་འགྲོད། མཐའ་མ་མི་
 འཆོར་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མ་ཟད་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ན་
 རྒྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཞི་མའི་ཕྱ་གྲུ་གསུམ་བྲག་ཁྲུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སྟོ་
 བཅད་པ་མུ་གེས་ཤི་ཡོད་ཆོད་དང་། ཨ་བ་ར་འགའ་གས་བསད་པ་བྲན་གྱི་འདུག་
 པས་དེ་ཆོའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བཟང་སྟོད་སྟོན་ལམ་ཉིན་ལྟར་འདོན་ཁུལ་བྱས་
 ཡོད་ནའང་ཁྱེད་ནས་ཐུགས་སྟོན་གནང་རོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱེད་ལ་
 སྐྱེའོན་རེ་འབྱར་བའི་རེ་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཞིག་པ་བསགས་

ཡོད་པ་མཐོལ་ཁིང་བཤགས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། ང་ན་པའི་སྐབས་རྒྱན་དུ་
གཤེད་འདྲེ་ཞིག་མི་ལམ་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་མདང་དགོང་དེ་མི་ལམ་ལ་ཡོང་སྲིད་
བས་དེ་རིང་ཕྱན་བུ་གཟུགས་ཁམས་བདེ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ནས་བཟུང་
ཉིན་ལྟར་སྐྱུ་ཁམས་ལྷེ་རུ་སྲིང་ནའང་། ཕྱན་ཅག་ལ་སེམས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ན་
ཆ་འདིས་འཆི་གི་རེད་བསམ་པ་མི་འདུག་ འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་པའི་ཁང་པའི་ནང་
མི་ཤི་ན་རྒྱ་གར་པས་ནམ་ཉིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ས་སྟོང་དེར་གྱུར་ཞིག་བརྒྱབས་
ནས་དེར་བཅུད་ན་ལེགས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཡ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་ཡ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་
ཐ་ལྷ་ཁག་ལ་ལུང་བཏག་ཞུས་དེ་ཞབས་རིམ་གང་ཐུབ་རེ་བསྐྱབས་ཀྱང་རྒྱན་གཞི་
ཡར་དྲངས་ཀྱི་རོ་མ་བྱུང་། ཞབས་རིམ་སྐྱབ་པའི་དཔལ་འབྱོར་གང་ཡང་མེད་
པར་གཞན་གྱི་ལག་འཁོད་དགོས་པ་ནི་ལས་དབང་ཡིན་པས་སེམས་རྟེན་ནའང་བུ་
ཐབས་ཟད། གཉེར་ཟུར་ཨ་ཁུ་སེཆེ་ལ་བཀའ་གནང་གསལ་དུ་ང་ན་སོ་ནས་ནས་
ཤི་རན་པས་ང་ཤི་སྲིང་ནའང་མཆོག་སྐྱུལ་གྱི་སྐྱོར་ལ་ཁྱེད་ཆོས་སེམས་ཁྲལ་ཕྱེད་
མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ཡོངས་འཛིན་གསར་པ་འཛིན་མི་དགོས་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་
གནང་འདུག ང་རྒྱན་རིང་པོར་ན་སྲིང་ན་ཁྱེད་ཆོད་ཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཕྱེད་རྒྱ་རེད་
ཅེས་ཐུགས་འཆར་མངོན། ཉིན་གཅིག་ཀན་རང་ཉིད་ལ་ཕྱག་དངུལ་ཕྱན་བུ་ཡོད་
པའི་དངུལ་ཁྲག་དེ་ཕྱན་གྱི་ལག་ཏུ་གཏད་ནས་ངའི་རྒྱན་དང་སྲིང་མོ་སྐྱབས་གནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆབ་ཁྱེད་རང་ཡིན་ཅེས་བཀའ་གནང་སྲིང་བས་ལུས་སྐྱུ་སྲིང་རེ་བ་
དང་མིག་མཐའ་མཆི་མས་ཁེངས་པ་ལས་གང་ཡང་ཞུ་མ་ཤིང་། ང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་
སྐྱག་ཆང་རྩ་མོའི་རྩ་རྟེན་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒོན་ལམ་འདེབས་དགོས། བྲ་ཆང་

དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ལུ་སྦྱབ་མཁན་ཞིག་དུ་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་
གསུངས་སོང་། དཔོན་རྒྱུང་འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕེལ་ལ་ཁྱེད་ཆོས་ང་མ་ཡིན་
པ་ཞིག་ལ་ངའི་མིང་བདགས་ན་མི་འགྲིགས། ངས་འབྲིང་བར་སྐྱེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་
ཁྱེད། གང་ལྟར་ཁོང་རིན་པོ་ལ་ལུས་གསུངས་ནས་ཞལ་ཆེམས་ཀྱང་གནང་འདུག
སྟེ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་པ་དང་བོད་ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སྐྱེའི་
གཟི་མདངས་སྒོ་བྱར་དུ་ཉམས་ནས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིན་དུ་སྐྱོ་བོར་གྱུར་པས་སྤན་ཅག་
ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་ལུ་བཞིན་ཨུ་ཚུགས་
ཀྱིས་རྟོག་སྒྲིང་རྟོག་གི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་མང་སྟན་ཁང་དུ་ཨ་ཁུ་དཔོན་པོ་ཆོས་
གདན་ལུས་ལྟར་ཕེབས་རྒྱུ་ལྟེ་གྱི་སྒྲིག་བྱས་སྐབས། ཁོང་གིས་སྤན་ཅག་ལ་སེམས་
ཆོགས་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ང་སྟན་ཁང་ནས་དག་རྒྱ་རེད། གཟུགས་ཁམས་ཀྱང་
ཡང་པོ་དང་ཐང་པོ་ལྟར་འདུག་ཅེས་གསུངས། སང་སྟེ་བར་རྟོག་སྒྲིང་མི་མང་
སྟན་ཁང་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ལ་གདན་འདྲེན་ལུས། སྟན་ཁང་གི་ཁང་ལྷ་སྒོར་ཉི་ཤུ་
ཅ་གངས་དགོས་པ་ཨ་ཁུ་སེཁྲེས་སུལ་སོང་། སྐྱེ་མི་མང་སྟན་ཁང་འདི་རིན་མེད་
ཡིན་པས་དེའི་ཐོག་སྟན་སྤན་ཆོགས་རེ་ཕྱི་ནས་ཨ་ཁུ་དཔོན་པོ་ཆོས་ཉོས་ཏེ་སུལ་
བས་སྟན་བཅོས་གང་དག་ལུས་ཁུལ་ལུས་ཀྱང་སྐྱ་ཁམས་སྟེ་གྱི་སྒྲིང་དུ་རང་སོར་
གནས་པ་ལས་དག་བསྐྱེད་ཡོ་ནས་མ་བྱུང་། སྤན་གྱི་གཙུང་བཀྱ་གིས་དོན་འབྲུབ་
རྒྱུ་འདྲིར་བཅར་སྐབས་སུ་ཤིན་དུ་མཉེས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་
མང་ད། སྟན་ཁང་དུ་འདྲེན་ལྟར་ཞལ་འདོན་གྲུགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་ཆོད་
སོ་སོའི་ཐོག་ཆག་མེད་ཉམས་བཞེས་མང་ད། ཡོ་དེའི་ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡ ནས་
བཟུང་བརྒྱན་གཞིའི་བབས་ཤིན་དུ་ཕྱི་རུ་སོང་ནའང་བརྒྱན་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་

པར་ནམ་ཆོད་དང་ཆོས་གངས་ཙམ་འདྲི་བར་མཛད་ནས་ཞལ་འདོན་གསུང་བ་
 ལས་གཞན་མནལ་དུ་གཟིམས་པ་ལྟར་བཞུགས་ནས་ཐུགས་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ལ་ཅེ་
 གཅིག་དུ་སྒྲིམས་པར་གཞིལ་བར་སྒྲུང་། རྒྱུ་འཆི་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ནམ་པ་
 གས་ཀྱང་མི་ཞེབས་པ་ཞིག་དེ་དུས་མཇལ་སོང་བས་དད་པའི་སྤྱོད་པ་དབང་མེད་
 དུ་གཏོས། དམན་བསྐྱུན་གཏོག་དུ་ཉིན་མཆོན་སྤེལ་ནས་བསྐྱུན་ཀྱང་བསྐྱུན་གཟུགས་
 ཡོད་པའི་ནམ་པ་གཏན་ནས་ཆོར་མི་ཐུབ། བོད་ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༩ ཉིན་དགོང་
 རྩ་སངས་ཉིན་ཆོས་གངས་གང་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་འདྲི་གནང་བེད་དམན་སྤྱོད་
 མདུན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མེད་པའི་སྐབས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཕྱེབས་སོང་ཞེས་
 བཀའ་འདྲི་ཡང་ཡང་གནང་བ་ལས་གཞན་པའི་བཀའ་ཚིལ་གང་ཡང་མི་གསུང་
 བཞིག་འདུག གནམ་གྱི་ཆ་སྟེད་དུ་སྤྱེབས་སྐབས་ནམ་རྒྱུན་ནས་མགོན་པོའི་རྩ་
 རྒྱལ་གསུང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་དུས་ཆོད་དེའི་ཐོག་སྤྱེབས་པ་དང་། ལོ་མདུ་ཀ་ལ་
 རྩ་པཌ། ཅེས་མགོན་པོའི་རྩ་རྒྱལ་བགྱང་བར་མཛད་ཅིང་ཕྱག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་ཕྱེང་
 བགྱང་པའི་སྐབས་ཀ་མཛད། རྒྱུ་ཆོད་བཞི་པ་ཤར་དཀར་པའི་སྐབས་ཙམ་ནས་ཞལ་
 འདོན་མཛད་བཞིན་པའི་ནམ་འགྱུར་ཙམ་འདུག་ཀྱང་གསུང་གི་གདངས་ཐོན་དུ་མེད་
 པའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་མཛད་པའི་
 སྐབས་དམ་པ་གང་ཉིད་སྤྱོད་གཟུགས་དེའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁར་རིམ་གྱིས་ཡར་བཏེགས་
 ཏི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་བཞིན་པའི་སྤྱིང་བ་འགོགས་མེད་དུ་ཤར་བས། རྒྱེ་
 བོ་ཐ་ལམ་པ་གི་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་བ་ཡེ་ནས་མ་བྱུང་བས་ལམ་སང་སྤྱོད་སྤྱིང་མ་རྒྱུས་ནའང་།
 ལམ་ཙམ་ནས་ཞིབ་དུ་བསམས་དུས་དྲ་ཕྱག་བདག་ཀྱང་བྱེའུ་ཕྱག་ཐང་སྤྱིང་དུ་ལུས་
 པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོས་གཞོན་ནའང་ཤུགས་ཀྱི་དུ་ཡང་མ་ཕོད་པར་

མིག་ཁྲུང་མཆི་མས་ཁེངས་ནས་ཉོམ་མཆོ་ལས་བཏོན་པ་ལྟར་ཅི་བྱ་གཏོལ་བུ་ལྟུར།
ལམ་སང་སྐྱ་གདུང་ལ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་བསྒྲིན་འབུལ་ཞུས། སྤན་ཁང་གི་ཕྱི་
སྒྲིའི་འགམ་དུ་སྤེབས་པ་དང་ཨ་མདོ་གར་པ་ལུག་དམར་པོའི་ལུ་བཀྱོན་པ་ཞིག་གིས་
སེམས་གསེའི་ཆེད་དེན་སྒོར་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཞིག་ངའི་ལག་དྲུག་ནང་བྱུང་བ་ཆོས་དགོས་
མཁའ་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱང་མས་སྤུལ་ནས་སྤུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་བྱུང་། དངུལ་དེས་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་སྐྱ་གདུང་
དོར་སྒྲིང་ནས་སྤྱའི་དགོན་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ནང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཁའ་དཔག་ལ་
གཞིགས་པའི་མཆོད་འབུལ་རེ་ཞུས། ཆོས་བརྩའི་ཉིན་བར་ཐུགས་དམ་མ་གྲོལ། ཐུགས་
དམ་གྲོལ་འཆོམས་སྐར་ཅིས་པའི་ཅིས་འབྲས་དང་བརྒྱན་ནས་ཆབ་མདོའི་རྒྱ་ར་མཆོག་
སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱའི་བ་ཞུགས་པ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གསུམ་རྩན་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་
དགེ་སྦྱང་བཞི་ནས་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་བདག་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་
སྒོ་ནས་སྤྱའི་དགོན་པའི་རྒྱབ་རིའི་ཅེའི་དུར་ཁྲིད་དུ་སྐྱ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་གནང་བའི་
སྐབས་མེ་ཁ་འང་མ་ཞིང་གནམ་གཤིས་ལེགས་པ་སོགས་གིན་དུ་ནས་ངོ་མཆར་བའི་
གནས་སུ་འདུག་པས་དེར་འདུས་སེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དད་པའི་ས་པོན་བཞག་
ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བཟེ། དམན་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་སྤུལ་བ་དེ་ལྟ་མ་སོང་པར་
སེམས་མུང་ན་གྱིས་གོན་ན་བཞིན་དགོན་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུད་ཅུམ་ལས་བྱ་ཐབས་
བུལ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་སྐྱོ་བ་ཞིག་བྱུང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྔ་ལོ་དེར་དམན་གྱི་ཡུང་པོ་གཞག་
ས་སྤྱའི་དུར་ས་འདི་ཉིད་ཡིན་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཞུས་པོམ་དུ་གསུངས་པའང་མ་འོངས་
ལུང་བརྒྱན་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཆོར།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་དང་ན་

བཟའ་སྟགས་སྐྱེ་ཆས་ཕན་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྒྲག་ས་ཆོས་སྒྲར་གྱི་འབྲམ་དུ་དཔོན་
 པོ་འཛིགས་མེད་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཐང་ཁྲིམ་བརྟན་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་
 དགེ་འདུན་པ་དུ་མས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིས་དེ་ལྟ་བུའི་ན་བཟའ་ཁྲིད་དགོས་
 ངར་དགོས་ཞེས་འཆང་ཁ་ཤིག་གིར་སྐྱེ་ཡོན་ལུ་གནང་མཛད་སྟེང་ཟེར། དེའུ་
 དེ་དང་སེམས་གསོའི་དེའུ་ཕན་བུ་སྒྲ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་གདན་ས་གསུམ་
 འཆོགས་པའི་ཆོགས་ཆེན་ལ་མང་ང་དང་། རྒྱ་སྐྱེལ་ཁག་འགའ་གས་ལ་བསྟེ་
 ཉེན། ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་ནམ་གཉིས་
 སྟགས་ལ་བསྟེ་ཉེན་རེ་ཡུལ། རྟེ་རྟེ་གདན་སྟགས་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བརྒྱ་མཆོད་
 རེ་ཡུལ་བ་མ་གཏོགས་ཕན་ལ་ལག་དེའུ་གང་ཡང་མེད་པའི་འཁྱོར་མེད་ཉག་ཕྱ་
 བའི་སྐབས་སུ་སྒྲེབས་ཡོད་པས་སེམས་གདུང་བས་མནར་ཉེ་གསོལ་འདེབས་རེ་
 བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ལས་དགོངས་རྟོགས་ཅམ་ཡང་འདོད་སྟོ་རྟོགས་པ་ཞིག་བྱེད་མི་རུས་
 པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དགོངས་རྟོགས་སུ་དམིགས་ནས་མཚན་
 འབས་ཆ་ཕྱག་དགེ་བཤེས་སྐྱེལ་སྐྱོ་བཟང་དམ་ཆོས་སམ་མཁན་པོ་ཆང་ལ་རོགས་
 པ་བྱེད་དུ་བརྒྱག་ནས་ཕན་གཉིས་ཀྱིས་འག་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགའི་རིང་ལ་འཛིགས་
 བྱེད་དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་སྟོ་ནས་བདག་ཉིད་འདུག་ཅིང་དབང་བསྐྱངས་པའི་ཆོ་
 ག་ལ་བརྩོན་པ་དང་ཕན་གྱིས་ལག་བརྟར་ནས་རས་བྱིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་
 གསར་བཞེངས་གྱིས་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་ལུ་རྒྱ་ཅམ་ལས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བུལ་
 དང་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

མདོར་བསྟུས་ན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐར་གཙོ་བོ་ནི། རྟོམ་པ་གསུམ་
 གྱི་བཅས་མཆོམས་ཀྱི་ཆ་ཕྲལ་ཅམ་ལ་མི་འགལ་བར་སྐྱང་གང་བྱབ་མཛད་པ་དང་།

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་ནི་འཕགས་པ་དྲག་དྲང་ཆོས་
འཕགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟར་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲེ་ལིང་འགེལ་
གྱིས་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་མཛད། ལྷན་དུ་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་སྒྲུབ་གཉེར་ཁོ་ནས་དུས་འདུལ་
བ་མ་གཏོགས་བག་ཡངས་སུ་རང་དགར་བཞུགས་པའི་སྐབས་མེད། ཐར་སྒྲུ་སངས་
ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཞལ་འདོན་ཁོ་ན་གསུང་བཞིན་བྱོན། ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུམ་
པས་དཔོན་པོ་རྣམ་གསུམ་དང་རྒྱལ་སྒྲོམ་སྐོག་སྐོག་ཀྱི་སྒྲུ་མོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱུང་
ཞུ་མི་ཤིང་ས་ཞིག་དང་གསུང་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པ་ཞིག་ཡོད།
ཕན་ན་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་དུས་ནས་བཟུང་པ་མ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དྲ་ཕྱག་ལ་སོང་
པ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བྱམས་སྒྲིང་དང་། གྲོགས་སྤྱན་མཆེད་ལྟ་བུའི་འགྲོ་རོགས་དང་
འདུག་རོགས། འདི་དང་སྤྱི་མར་དགེ་བའི་ལམ་ལ་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་སྒྲིག་རྒྱུད་གི་ན་ཆོས་
ལོ་གས་མཉམ་བ་ཙམ་ལས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཞིག་འབུལ་
བྱུང་མེད་པ་ནི་སྒྲོ་འགྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

རྒྱན་དུ་མདོ་སྐགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད། སྐགས་
སྒྲིགས་རྣམས་སྐགས་ཀྱི་བསྐྱེས་དོན་དང་དེའི་ས་བཅད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་གཉིས་
སྐགས་ནས་རྒྱན་དུ་སྐགས་བསྐྱེས་ཞལ་འདོན་མཛད། མདོ་སྐགས་རྣམས་ཀོང་
པོ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆོགས་བཅད་མ་དམ་ཆོས་
བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་དང་སྦྱོད་འདུག་ཆེན་མོ་གཉིས་ཞལ་འདོན་དང་འབྲེལ་གར་
སྒྲོམ་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་མཛད། གཞན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་བྱམས་
བརྟེན། ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྒྲོ་འབྲེད། བཟང་སྦྱོད་སྒྲོན་

ལམ། འཛིགས་བྱེད་བདུན་ལས་ནམ་རྒྱལ་སོགས་ཡི་དམ་དུ་མའི་རྒྱན་འབྱེད་
 དང་གཟུངས་སྒྲགས་མང་པོ་ཉིན་ལྟར་གྲངས་གསོག་མཛད། དགྲའ་གྲངས་
 ཏུག་ཏུ་རེ་བདུན་བར་ཉིན་ལྟར་རྒྱུག་བརྒྱ་ཆར་གཉིས་རེ་དང་མཐུལ་བརྒྱ་
 རེ་ཆག་མེད། ཉིན་ལྟར་བྱ་སྐད་གཉིས་པ་གྲགས་པའི་དུས་ནས་ཡར་བཞེངས་
 ཏེ་སྐྱུ་ཕྱག་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙུ་བསྟོ་བ་སོགས་ཉིན་གང་ཞལ་འདོན་ཁོ་ནས་
 དུས་འདའ་བར་མཛད། སྟོད་འབྲུག་ཆེན་མོ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཏུ་གྱ་ལྔ་
 དང་། མཆོན་བརྟེན་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཐོ་ལ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་ཉམས་
 བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་སྐྱེ་པོ་ཐ་མལ་བའི་རྫོ་ལ་ཤོང་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིད་པ་བདག་
 གིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡིན།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཚུལ་ལ། གསང་ཆེན་བདུད་རྩིའི་སྤྱིང་པོ་འདོན་
 ཐབས་འདོད་གསོལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་། རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 བྱིན་རྒྱལ་འདེན་པའི་ཤིང་རྟ། ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་གི་འདོད་གསོལ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་འཛིན་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོར་བརྟན་བཞུགས་
 འབུལ་སྐབས་ཀྱི་མཐུལ་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་རྩོགས་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་
 གསལ་འདེབས་རྒྱས་པ། སུམ་རྟགས་སྟོར་སི་དུ་དང་ཕྱ་ཉི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་
 མཆོམས་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པར་མཛད་པ། ཕན་གྱི་ནམ་ཐར་ས་པོན་ཞེས་
 པའི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་པོད་གཉིས། རྗེ་འཛིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡབ་སྲས་ལ་ཕུལ་བའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱི་བ་དང་
 སྟན་རྩོམ་ཆབ་ཤོག་སྒྲ་ཆོགས། ཕན་གྱི་གསན་ཡིག་སུམ་ཀར་ཙན་པོད་ཆུང་
 གཅིག་བཀའ་ཆོས་དང་དབང་རྗེས་གནང་ཕན་ནས་བཤད་དགོས་པའི་རིགས་

ཀྱི་གསུང་བཤད་སྒྲ་ཆོག་གས། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བྲིད་ཡིག་དང་། དབང་
དང་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་རྒྱུ་བསྐྱུས་སྒྲ་ཆོག་གས། དབང་
བཤད་སྒྲ་ཆོག་གས། བསྐྱེད་བརྒྱུས་པ། སྒྲིན་ལམ་བཀའ་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་
གཏམ་སོགས་སྒྲོ་འཛིན་ཆེད་བྲིས་གནང་བའི་བེན་བྲིས་ཁག་མདོ་སྒྲགས་རིག་
གནས་དང་བཅས་པའི་བེན་བྲིས་ཐོར་བྱ་པོན་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་དམར་ནས་
པོད་དུ་བཅན་འཇུག་གེད་ཚུལ་སྒྲོར་ཀྱི་གཏམ་བཟོད་ཆོག་གས་བཅད་སོགས་པོད་
འགའ་གས་ཡོད་ནའང་ཕལ་ཆེ་བ་དུས་འབྲུག་གས་ཀྱི་སྐབས་པོད་དུ་ལྷག་ནས་ཙུ་
བཟླ་ག་དུ་གྱུར།

མདོར་བསྐྱུས་ན། དང་པོར་མདོ་དབུས་གཉིས་སུ་སློབ་གཉེར་མཛད་ནས་
ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། བར་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ། ཐོས་
དོན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་ནས་ཕྱག་ལེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། མཐར་གཟུགས་
སྦྱིའི་བཀོད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་འགོ་ཙམ་སློབ་པ་འདི་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་ཉག་འཛིན་ཙན་རྣམས་ཆོས་
ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་བརྟེན་གྱི་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ངེས་པ་དོན་དུ་ཡབ་
ཇི་སྒྲ་མ་གཤམ་ཙུང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཉིད་སྦྱར་ཡང་མདོ་སྦྱད་ཀྱི་སྒྲིངས་
འདིར་གསུམ་ལྡན་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་སྦྱིའི་རྣམ་པས་གདུལ་བྱའི་མོས་འོ་དང་
འཆོམས་པར་ཚུ་ཟླ་བཞིན་དུ་སྦྱིའི་བཀོད་པ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་མཛད་རྣམ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལུས། དུན་ཀྱང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིའི་གམ་དུ་ཉིན་མཆོན་
དུས་དུག་དུ་ལོ་མང་རིང་ག་ཤེས་པས་འོ་མཆོར་བའི་མཛད་པ་ཐོལ་བྱུང་དུ་
གསུངས་པ་འགའ་གས་ཡོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཀོད་པ་བཟོད་ངེས་ཀྱི་རྒྱན་པོར་མ་

མོར་མོང་། བྱིས་འབྱུང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་གཤེགས་པའི་ལམ་
པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཆེད་དགུས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་
དམིགས་ནས་དང་བས་ཟིན་ཐོར་བཀོད་པའོ། །

སྦས་པ། གྲུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་སྤྲེང་དགོང་པའི་འོད་དཀར་
ཅན། གྲུངས་མེད་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་སྟེང་འབྱུང་རྒྱས་པའི་ཇིང་། གྲུངས་
མེད་མངོན་པའི་བརྒྱ་དུག་ཆ་ལྗོགས་ཀྱི་ཕན་ཕུན་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྲོད། གྲུངས་
མེད་རྒྱལ་བས་མ་དུལ་ཞིང་དེའི་འགྲོ་ནམས་བརྩེ་བས་དྲངས། སྤྲིད་འདིར་དགོན་
པའི་ངོ་མཆར་གཏམ་གྱི་སྦྱེས། ཤེས་རབ་གཉིས་འབྱུང་རྩལ་གྱིས་ལེགས་དྲངས་
པ། ཁིང་ཆོག་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟའི་ཡུང་ཡངས་པོར། སྤྱར་བྱར་སྤྱངས་པའི་
རིན་ཆེན་མངོན་འདིར་བསྐྱེད་སྤྲོད། དུས་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་གཤེགས་པའི་ལམ་པོ་
ཆེར། བཤོད་ལ་རེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་མཐུན་ཆོགས། འང་མོས་ཁུ་ལས་
འོ་མ་འབྱུང་བ་ལྟར། ནམ་ཐར་རིན་ཆེན་སྒྲེང་འདི་ལེན་པར་འཆ་ལ། རྒྱལ་
འདིར་འབད་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། སྦྱེ་བའི་སྤྲེང་བར་བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་ཡིས། དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་རྩེ་སྤྱུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་དོན་འབའ་
ཞིག་བྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཤོག། ཅས་རབ་འབྱུངས་པ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྦྱིན་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མདྲ་པ་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་
པར་ཐར་པ་ངོ་མཆར་རིན་ཆེན་སྤྲེང་མངོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་པ་འདི་ཉིད་ནས་པ་མངོངས་པས་བྱ་
གཅིག་པུ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་བཀའ་བྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་དུ་ཡུག་ སྦོབ་མའི་ཐ་ཤལ་རོང་པོ་ཆོས་རྒྱུ་ཉི་
རྒྱ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དུ་འཕོད་པས། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བཀའ་བྲིན་གྱི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་ཆེ་འདིར་
བསབ་པར་དཀའ་བའི་ངང་རྒྱལ་ལ་བསམ་བཞིན་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནས་མིག་རྒྱུའི་དོག་པ་རྒྱན་མར་

འབ་པ་དང་བཅས་དང་བ་ཆེན་པོས། འཕགས་ཡུལ་དོར་སྒྲིང་སྤྱིའི་ཀི་རྟི་དགོན་དགོ་ལྷན་བཟླ་གིས་ཆོས་
སྒྲིང་དུ་སྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་ནས་ཆོར་བས་ཀྱན་དུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། སུའ་མཛུ་ལོ།

ཟུར་མཆན་ཁ་སྒྲིང་།

ཆབ་མདོའི་རྒྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དོར་སྒྲིང་སྒྲོན་ཁང་དུ་ཨ་ཁུ་ཡོངས་འཛིན་ཆང་
ལ་བསྐྱུན་འདྲིར་ཐེབས་པའི་སྐབས། ཡོངས་འཛིན་ཆང་ནི་འདུལ་བའི་བཅས་
མཆོམས་པ་མོ་ཚུན་ཆད་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིའི་རྟགས་སུ། སྒྲོན་ཁང་གི་
ནད་གཡོག་མ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་རེག་པའི་སྐབས་ཤིན་དུ་ནས་འཆོར་སྒྲིང་ལྟ་བུ་མཛད་
ཀྱི་འདུག་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གཟིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་
གསུངས་འདུག ཡང་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་ཐུགས་ལྷགས་སྐྱུན་གསུམ་མ་
ཆོག་པར་དད་ཉིན་དུ་གནང་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་
གདུང་ཞུགས་འབུལ་སྐབས་སྐྱུ་གདུང་ཆུང་དུར་གྱུར་ནས་མ་ཆོག་པར་མཐའ་མ་
ནག་རིལ་རིལ་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་དུ་གྱུར་ནས་ཐུགས་ལྷགས་སྐྱུན་གསུམ་འཛིན་གཅིས་
རེད་འདུག ལྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སྐབས་དེའི་མཆོད་གཡོག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་
དགོན་པའི་གྲ་པ་དམ་ཆོག་མི་གཙང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཤིང་རིང་པོ་ཞིག་གིས་
སྐྱུ་གདུང་དཀྱུགས་སོང་བས་མ་འགྲིགས་ཞེས་རྒྱུར་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་བ་དུས་ཕྱིས་
སྒྲོ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེས་ང་ལ་བཀའ་གནང་སོང་།

ཡོངས་འཛིན་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་ཆང་གི་འཁྲུངས་གཞིས་ཀྱི་སྒྲོར། ཡོངས་འཛིན་
ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་ཆང་གི་སྐྱུ་མཆོད་བན་འདེམས་དང་། ལྷགས་པོ་ཐར། ཡུམ་འཚོ།
ལྟ་མོ་ཐར་བཅས་མིང་སྤྲིང་བཞི་ཡོད། ༡༥ སྐྱུ་མཆོད་ཀན་པ་བན་འདེམས་གྱིས་

[illegible]

༡༥ ལྷ་མཆོད་ཀྱང་བ་ལྷགས་པོ་ཐར་དང་བཅུན་པ་སྒྲན་ཟེར་བའི་བྱང་མེད་
ཅིག་དང་འཕྲོགས་པར་བྱ་མཁའ་འཕྲོ་ཆེ་རིང་དང་ལྷ་མཆོད་གཉིས་སྒྲེས། མཁའ་
འཕྲོ་ཆེ་རིང་ནི་ཐེ་པོའི་ཁུལ་ནས་སློབ་གྲྭ་ལ་འཕྲོ་མཁན་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེའི་རྒྱན་
མཆོད་ཀྱང་དྲུས་ནས་ཁོངས། རྗེས་མ་ལྷགས་པོ་ཐར་འབྲོང་ལོང་གི་རིན་ཆེན་
ཆང་ལ་མག་པར་སྤོང་། བུ་མོའི་ལྷགས་མེ་ཟེར་བ་བཟའ་ཆེ་ཡིན་ནའང་ཁོ་གཉིས་
ལ་བྱ་རྒྱུད་མེད་སྟབས་ལྷགས་མོའི་ཉེ་ཕྱོགས་ནས་འཕགས་པ་འཆོ་ཟེར་བའི་བྱ་མོ་
ཞིག་གཟའ་རུའི་ལྷ་ལུང་ནས་བྱིམ་དུ་བསུས་ཏེ་དེ་ལ་མག་པ་འབུམ་ཐང་ནས་མཁའ་
འཕྲོ་སྒྲུབས་ཐངས་ནའང་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་མེད་ཟེར། ལྷགས་པོ་ཐར་
གྱི་བྱིམ་ཆང་ནི་འབྲོང་ལོང་སྟེ་བའི་ནང་གི་བྱིམ་ཆང་རྒྱ་ཆེ་མོས་ཡིན་པར་བཤེན།
ཐུ་ལོ་ ༡༧༥༥ ལོའི་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྟབས་ལྷགས་པོ་ཐར་འབར་
ཁམས་སུ་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་བཅོན་དུ་ཆུང། རྒྱ་གཞུང་གིས་བྱིམ་ཆང་གི་རྒྱ་ཁོར་
ཡོངས་རྫོགས་འཕྲུག་སྟེ་ཁང་པ་ཡང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་དུ་བསྐྱར། ནང་མི་ཡོངས་
རྫོགས་ས་ངན་གྱི་བྱིམ་ཆང་འབྲོར་མེད་ཅིག་གི་ཁང་ངན་དུ་གནས་སྟེ་བྱ་རུག་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་བཅོན་གྲོལ་ཐོབ་ནའང་རྒྱན་དུ་རི་རྩེད་དང་མནར་གཙོད་ཆད་

མེད་མུང་བས་མཐའ་མ་གཟའ་དགེའི་ཚལ་ཁ་ན་སྒྲིལ་ཐག་པ་བརྒྱབས་ཏེ་རང་གི་
བརྒྱག་དགོས་བྱུང་འདུག།

༡༽ སྐྱིལ་ཡུམ་མཆོའམ་ཡུམ་ཆོང་རུའི་ཁྱེ་ཆོང་ལ་མནའ་མར་སོང་བར་
བུ་སྒྲོལ་མ་སྐྱབས་སྐྱེས། སྒྲོལ་མ་སྐྱབས་ལ་བུ་བྲམ་མ་སྐྱབས་དང་། ཡ་མགོ་རྗེ་
དོན་འབྲུབ་བཅས་གསུམ་ཡིད།

༢༽ སྐྱིལ་ལྷ་མོ་ཐར་ཆོང་རུ་མདོ་གོང་དུ་མནའ་མར་སོང་བ་ལ། བུ་
སྒྲོ་བཟང་དགེ་འདུན་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས། གདུགས་དཀར་སྐྱབས་གསུམ་
དང་། བུ་མོ་ཡ་སྒྲོ་དང་། ཡ་པན། པོ་མཆོག་བཅས་བསྒྲུལ་ས་མིང་སྤང་བྱ་
སྐྱེས། སྒྲོ་བཟང་དགེ་འདུན་གདན་ས་སྤྲུག་ཆང་ལྷ་མོར་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་གིང་
ཡ་ཁུ་ཡོངས་འཛིན་ཆང་གི་བྲ་གཤམ་དུ་བཞུགས་ནས་ཡ་ཁུ་ཡོསང་འཛིན་ཆང་དགེ་
ཀན་དུ་བསྟེན། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་ལ་མཁས་པར་གྱུར།
ལྷག་པར་ཡིག་ཆ་གིན་དུ་ངས་ཆ་ཆེ་བའི་ཆད་དུ་མཛད། དུས་ཕྱིས་སུ་དཔེ་བྲིད་
ཀྱི་འགན་བཞེས་ནས་དགེ་ལྷན་གྲུང་མང་པོ་བསྐྱེད། ཁོང་གི་དགེ་ལྷན་གི་གས་
ནས་ད་སྐབས་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་འགན་ལེན་བྱུང་མཁན་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡིད། ཁོང་
གིས་ལྷ་རམས་དང་སྤྲུགས་རམས། གདན་སའི་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་། འབྲིང་
བ་སུམ་མདོ་དགོན་པའི་བྲི་བ་བཅས་མཛད་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༣ ལོར་དགོངས་
པ་རྒྱུགས། འབྲིང་པོ་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བྲིས་བཟུང་ནའང་བུ་རྒྱུད་མེད།
གདུགས་དཀར་སྐྱབས་ཆུང་དུས་གོངས། སྤང་མོ་གསུམ་ལས་པོ་མཆོག་ལ་ཕུ་
གུ་འགའ་གས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་སྤང་མོ་གཞན་གཉིས་ལ་བུ་རྒྱུད་མེད།

༡༡༥ རྩེ་མའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ཀུན་དུ་
བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱོད།

༡༡༥། རྩེ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་དམར་སེར་གཞིན་ཅུའི་ཁམས། རྩེ་གས་བསྐྱེད་
གཡར་དམ་བཅན་པོའི་གོ་བོས་ཤིང་། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་དུར་སྤྱོད་འཛིན་པ་འགྲོ་
བའི་མཁོན། རྩེ་སྤྱོད་ཅན་ཤིང་རྩེ་སྤྱོད་འབྱེད་ཆེ་དེར་འདུད། རྩེ་སྤྱོད་མཆོན་
དཔེའི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་འབར་སྤྱོད་དཔེའི་འོད་ཟེར་པད་མར་དོ་མཆོར་ཟེ་འབྱེད་སྤྱོད་
བ་འཛིན། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་དུར་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
འདབ་ཅེར་བཟུང་ཅིའི་ཟེགས་མ་ཅི་ཡང་སྤྱོད། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
གཟེགས། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
པོའི་རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
སྤྱོད། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
དུས་གསུམ་རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
བཞིན། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་
པ་ལས། རྩེ་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་

རིགས་གནམ་ཕྱགས་ཐོག་མདའ་ཡིས། །བརྟན་ལ་ལོག་པར་རྩ་བའི་བྲག་རི་བརྟེན།
དམ་ཚིག་འདྲིན་ལ་སྟོན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་པ། །འགྲོ་བའི་ཆ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཆེན་
གྱིས། །འཆད་ཉན་གྱ་ཆར་རྒྱན་གྱིས་ཉེར་བསྐྱངས་པས། །བཤད་སྐྱབ་ཡར་
ངོའི་ཆ་ལ་འགྲན་པར་གྱུར། །

དམར་སེར་གྱར་གྲུམ་གཞིན་རྩལ་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ཞུ་སེར་མདངས་ཀྱིས་
མཁའ་དབྱེངས་གསེར་གྱི་འོད། །འདྲིན་བྱེད་ངུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་མཁས་པའི་
ཆོགས། །ཡི་ཁྲིའི་ཆུ་གཏེར་ཅ་ཆའས་ཕྱོགས་བཅུར་གཡོས། །

མད་བྱང་ནམ་ཐར་གཙང་མའི་ཆུ་གཏེར་ལས་འོང་ཆ་བ་གཞིན་རྩའི་ཁམས། །
སྐལ་ལྷན་དད་པའི་ཀྱ་མུད་རྒྱས་བྱེད་ག་བྱར་གཟེགས་མ་འབུམ་འཕྲོས་པས། །བདག་
སྟོའི་ནམ་དཔྱིད་བྱ་ག་ལས་འོང་མཛད་པའི་ཆ་གས་འཕུལ་གྱི་གཏམ། །སྤེབ་ལེགས་
ཆོག་ཕྱེང་སྤད་བྱར་བརྒྱས་པའི་ཁོར་བུའི་དོ་གལ་འདི་ན་སྟེལ། །

དེ་ཡང་བསེལ་ལྷན་སྤུ་ལའི་སྒྲན་ལྗོངས་འདི་ཉིད་ཕུག་ན་པ་སྟོའི་གདུལ་ཞིང་
དུ་བདག་གིར་མཛད། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་རྒྱལ་སྟོན་
པའི་བྱུང་དུ་མས་ཁུར་བཙོན་སྐབས་པོ་ཆེ་མཛད་པས་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གིང་པའི་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་ནམས་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྷན་
གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཚེད་ལྷན་སྟོགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
སྟོགས་མར་གྱུར་པས་གངས་ལྗོངས་སྟེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་འགྲིབ་པའི་
དབང་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་ཐོས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྤང་མུན་
ལྟར་འགལ་འདུར་འདྲིན་ཅིང་གསང་སྟགས་འཆལ་སྟོན་དང་རྩ་བ་ཡིད་བྱེད་བཀག་
པ་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མས་སྟགས་ཏེ། རྒྱལ་བརྟན་ཉམས་སྤང་ཉག་

ཕྱར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཐུབ་པའི་བརྟན་ལ་ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་སྤར་ཁྱོན་པ་དང་སྟོ་གྱུན་
ནས་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་ཅིན་པོ་ཆེ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་
མཐའ་དག་ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྟོ་ནས་སུན་ཕུང་རྟེ་རྒྱལ་བརྟན་ཉིན་མོ་
ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་མཚན་སྟན་པའི་རྩ་རྩ་ཕྱོགས་
བརྒྱར་གྲགས་པ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་མ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན། ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་
པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྟོ་བས་པ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་མད་
དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་དང་། རྩེ་རྣམ་ཐར་ཆེན་
མོ་སྟོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གཙོ་བོ་ནི།

དང་པོ་རྒྱ་ཆེན་སྟོས་པ་མང་དུ་བཅུ་ལ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་
གདམས་པར་ཤར། ཁ་མར་ཉིན་མཚན་གྱུན་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས། གྱུན་གྱང་
བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟོས། ཞེས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་
མར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་ལ་སྟོ་འདོགས་
ཆོད་ངེས་ཀྱི་སྟོས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བར་དུ་མའོ་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་རྒྱལ་ཉེན་ཆད་མས་གྲུབ་རྟེ་གཞུང་ལུགས་
མ་ལུས་པ་གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། ཐ་མར་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་
ཡོངས་རྟོགས་ལ་སྦྱུང་བ་སྦྱར་མཛད་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ལ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པ་རྟེན་དེ། རྩོད་ཕྱེད་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནས་

ཀྱུད་ཀྱལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་བཅོམ་བྱ་འདུལ་པའི་བཅས་ཀྱང་
ཕྱ་མོ་ནས། བདེན་གཉིས་དཔྱར་མེད་ཟུང་འདུག་གི་བར་གྱི་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེར་
ཤེས་པའི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མང་ནས་གསེས་གིང་གསལ་
བར་མངོན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། རྗེས་འདུག་གདུལ་བྱ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་ཀྱང་བཙུགས་ནས་མངོན་དགོས་པ་ནི།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣམ་དཔྱིད་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་མང་པོ་ལ།།
འདུག་སྒོ་མ་ནོར་ཚུལ་བཞིན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་རྟོགས་པ་བཅོམ་པ་
འདི་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱལ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེར་དག་ཐེར་མངོན་པའི་བདག་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་
བརྟན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ལྟ་སྒོམ་སྦྱོད་གསུམ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཁས་པས་གྲུབ་པ་མ་བཅོམ། གྲུབ་
པས་བཙུན་པ་མ་བཅོམ། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཁོགས་སུ་གཅིག་
འབྱེར་བའི་སྒོ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལམ་
གྱི་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཏེ་ལོ་གསུམ་རྩ་གསུམ་ཞག་གསུམ་ལ་ཟུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྦྱོད་གསུམ་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ནི་རི་པོ་
དགེ་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་གཙང་བ་དང་ལྡན་པའི་
སྒོ་ནས་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཡུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་སྤེལ་བར་མངོན་པའི་གང་ཟག་ནི་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའམ་
ལྷ་སེར་པ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རི་པོ་དགེ་ལྡན་

པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི།

ཇི་གྲང་ཐང་པས། ལྷ་བ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སྒྲོམ་པ་
རྣམ་དག་བྱིང་ཆུགས་མུན་པ་སངས། །སྦྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་
སྤྲུབས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བཞུན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟན་ཚུལ་ནི། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་ཐེབས་པའི་
གོང་དུ། མཁས་པའི་ཁྲུལ་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་ནས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་
མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྟུང་ནས་དགོ་མི་དགོའི་ལས་སོགས་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་།
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་ཅོང་དུ་བརྟུང་ནས་ཆད་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབས་ན་འང་བདག་ཡོད་མེད་
དང་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་གང་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཇོག་ཅིང་། ཅི་ཡང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པས་མ་མཐོང་བ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་
ཟེར་ནས་ལྷ་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་དུ་གང་གི་ལྷ་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་
ཡང་སྒྲོམ་བཅས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་ནི་གཡེང་བ་ལས་མ་འདས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་ལ། དེ་རིགས་པའི་ཇེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔྱེད་པ་བྱེད་
མི་དགོས། རྟོག་དཔྱེད་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་འདས་པའི་ཇེས་
མི་གཙོ། མ་འོངས་པའི་སྡེ་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ལ་བཟོ་བཅོས་
མི་བྱེད་པར་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་བཟོ་ཐམས་ཅད་དོར་
ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོལ་ལེ་ཤིག་གི་སྟོན་ནས་བཞག་པས་སེམས་
ཆོས་སྒྱུ་རང་ངོ་ཇེ་ཆར་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལུང་
ཆོག་ཟུར་མཐུན་པ་རེ་རྟེན་ཆོད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་

རང་འདོད་བབ་ཅིལ་བྱུང་ཐུལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཆེས་དགོན་
 པར་གྱུར་པ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཡབ་སྲས་
 གྱུ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། འཁོར་འདས་གྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་
 གཞིའི་ངོས་ནས་ཚུགས་བྱུབ་དུ་གྱུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པར། གདགས་
 གཞིའི་སྤང་དུ་མིང་དང་རྟོག་པས་པར་བཞག་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྟད་དུ་གྱུབ་ལ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་དེ་དང་དེར་
 གྱུབ་ཅིང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཙམ་ལ་བསྐྱལ་མི་དགོས་པར་རང་ལྷགས་
 ལ་ཡང་ཆད་གྱུབ་དུ་ཁས་སྦངས་ཆོག་པར་མ་ཟད། ཉེན་འབྲེལ་གྱུ་ཆོས་ལ་ངེས་
 པ་རྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེར་འགྲོ་བས་སྤོང་བ་དང་རྟོན་
 འབྲུང་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འབྲེར་ཤེས་པའི་ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ནི་རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

རྗེ་ཙོ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། གཞུང་ལྷགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཡང་།
 ངལ་བ་མང་བསྟེན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་གྱིས་མི་དམན་
 དུ་མས་ཀྱང་། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་
 རྒྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་དུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་
 གིས་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས། སུ་ཞིག་གིས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །ལུང་བསྟན་མ་རྩུས་ཟབ་པའི་གནས།
 དགོངས་དོན་རིན་ཆེན་གཏེར་སྟེ་ནས། །འདི་ལྟས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས།
 ཞེས་དང་། ཡང་སྟག་ཆང་ལོ་རྩུ་བས། ལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞིབ་མོས་ལྟ་བ་འགོག་ །ཁ་

ཅིག་ལྟ་བུ་མཐོན་པོས་སྤྱོད་པ་དོར། །ལྟ་སྤྱོད་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་གར་བ་ཡི། །དོན་
འདི་ལྟག་པར་འདོམས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་དང་། །ས་བཟང་ལོ་ཙྰ་བ་མ་
ཉི་པའ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། །ལྷ་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་མཁའ་གཞན་གཤེགས་པ་ན། །དབུ་
མའི་སྟོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས་ལམ་འདི། །སྤྱོད་སྤྱོད་བྲག་རིའི་ཕུང་པོ་གཞོམ་
སྒྲུབ་དུ། །མགོན་ཁྱོད་དོན་རྗེའི་མེ་ཆར་ལྟ་བུར་གྱུར། །ཅིས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། །གཟུགས་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོས་མི་སྟོང་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་བྱ་མཆོག་ཙཱ་ཁ་པ་། །རི་
པོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་དོན་དེ་མ་མེད་པ་
བཀྲལ་བས་རྒྱལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱགས་པ་ནི་དོན་ལ་
གནས་པའི་མཁས་པའི་བསྐྱགས་པ་ཞིག་གོ །

རི་པོ་དགེ་ལུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་
ལྟན་ཚུལ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མ་ཕྱོན་པའི་སྟོན་དུ་པོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པར་
གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བུ་ཡིན་པས་དགག་དགོས་
ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤྱིའི་ཡོ་ལང་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་
ཅི་ཅམ་རྒྱས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལས། རྣམ་
རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྷུང་བར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་
པས་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་ཟེར། འགའ་

ཞིག་གིས་ཡིད་མ་འཕྲོས་པར་ས་ལེ་རྩིག་གི་གནས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་སམ་མུང་
 འདས་ཡིན། རུང་ཟད་ཅིག་འཕྲོས་ན་སེམས་ཅན་ནམ་འཁོར་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་མུན་ཁུང་དུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱེད་བཅིང་དང་མིག་གིས་ལྟ་སྟངས་བཅས་
 བཅུན་ནས་སེམས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཞག་པས་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་
 སྒྲུང་ཟང་ཟིང་གང་གར་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐུ་
 བོས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་སྐུ་ཡོངས་
 རྫོགས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཆོས་སྐུའི་ཆ་གས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
 གློམ་ཅོར་འབྲུལ་ཅན་གོ་ལ་ས་ཆེན་པོར་རང་འདུག་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་སྟེད་བྱུང་ཡང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པས། སྦྱིར་སྒྲོམ་ལ་འཛིག་
 གློམ་ཁོ་ན་དགོས་པ་བཀག་ནས། དཔུང་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་དཔུང་སྒྲོམ། འཛིག་
 གློམ་དགོས་པ་ལ་འཛིག་སྒྲོམ། དེ་གཉིས་སྟེལ་མ་དགོས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
 ཚུལ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིན་མེད་དུ་སྦྱབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་མདོའི་དོན་བུམས་
 ཆོས་དང་། ས་སྟེ་ལྔ་དང་། དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་
 ལྟར། ཞི་ལྟག་སོ་སོའི་ཆོགས་དང་། དམིགས་ཉེན་གྱི་ཁྱད་པར། འགལ་ཁྱེན་
 བྱིང་ཕྱགས་དང་། འཕྲོ་ཤོད་ངོས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གཉེན་པོ་དཔུང་སྒྲོམ་
 དང་འཛིག་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། སེམས་གནས་ཐབས་དགྲ་དང་སྤྱོད་བའི་འདུ་
 བྱེད་བརྒྱད་སོགས་དང་ལྡན་པར་བུས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་
 རྗེས་མཐུན་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་སོགས་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་
 དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པར་མཇུག་ལ།

དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྗེ་གཅིག་གོ་མས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྲུབ་པ་

ནི། སྒྲིམ་པ་ཅི་འཆལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ཡི། ཤི་ཤིར་རྟོག་པ་ཡིས་ཀྱང་
 ཡིན་ལུགས་ལ། གཡེ་མེད་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡི། ཁྲིང་འཛིན་བསྐྱེད་
 པར་མཐོང་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས། ཟུང་འབྲེལ་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ནམས་ལ་མཚན་
 རོ། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙྗེ་བས།
 འགའ་ཞིག་བཤད་པ་གཙོར་བྱེད་སྒྲིམ་ལ་སྤྲད། ལ་ལ་སྒྲིམ་པ་མཚན་འཛིན་ལུང་
 ལ་སྤྲོད། བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀས་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། འཛིན་ཚུལ་གསལ་
 མཛད་བྱིད་ལ་གུས་པས་འདུད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་ཀྱང་། མང་ཐོས་སྒྲིམ་ཡངས་པའི་མཁར། ཁྲིང་འཛིན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྩོགས། རྣམ་དཀར་གུགས་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། བཤེས་གཉིན་ཟླ་བ་གང་
 དེ་རྒྱལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མདོར་བསྟུན་ནི་ཀྱང་ཐང་པས།
 སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་བྱིང་ཕྱགས་ལུན་པ་སངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ།

དགེ་ལུགས་ལུགས་བཟང་འདི་ཉིད་སྦྱོད་པའི་སྒྲིམ་སྤྱད་པར་
 འཕགས་ཚུལ་ནི།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་པའི་གོང་ཙམ་དུ། བོད་ཁྱ་རབས་པ་འགའ་
 ཞིག་ནས་ཆང་མི་བདུང་བ་དང་། ཐུང་འཁྱེད་ཁ་ཟས་སྤོང་བ་སོགས་འདུལ་བ་ལས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་འདོག་མ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཐེག་པ་གོང་མ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་འཆིང་བྱེད་དུ་
 མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ལྷགས་ལ་ཞུགས་ནས་བཟའ་བདུང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་གང་སྤང་ལྟ་དང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་སོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་པས་ཆང་

དང་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སོགས་ཆོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རོལ་པས་ཉེས་
པ་མི་སྐྱེད་ཁར་ཕན་ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། བྱུང་མེད་བརྟེན་པ་ཡང་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཕམ་པ་སོགས་མི་བསྐྱེད།
དེས་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ལྟ་སྟགས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་པས་གྲུ་དོག་
བྱ་མི་དགོས་ཞེས་སོགས་འཆལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་གང་བྱུང་བྱེད་པ་ཇི་སྟེད་བྱུང་བ་
དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་གོས་དང་མཐང་གོས་སོགས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་དོར་བ་སོགས་
དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྲིམས་ནམས་དག་པ་སུན་འབྲིན་པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱལ་
བརྟེན་མིང་གི་ལྟག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་ནས་ལྷ་གོས་དང་མཐང་གོས་སྒྲམ་སྒྱུར་བྱས་
དུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཙམ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མ་ཤེས་པ་ན། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་
བུའི་སྤང་ཚུལ་བྲུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་གཞི་མ་ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་དགོངས་དོན་གཅིགས་སུ་མངོན་ནས། ལྷ་གོས་དང་
མཐང་གོས་གམ་ཐབ་ཀྱི་གཟན་སོགས་འཆང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་པ་སོགས་དགེ་
སྦྱོང་གི་ཉགས་ཆ་ལུགས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། བྱིན་ལེན་དང་རུང་ཁྱུ་འདེབས་
པ་དྲུག་ཆོགས་འཆང་བ། དུས་བྲན་བརྟེན་པ། རུང་བ་བྱེད་ཚུལ། རུང་ཁང་
བྱིན་རྒྱབ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། མེ་ལ་རེག་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་
དང་། རྒྱེས་པ་གཙོད་པ་དང་། རུབ་ལྟག་ཉལ་བ་སྤྱང་ཞིང་སྤྱོད་པ་སོགས་འདུལ་
བའི་བཅས་མཚམས་ཕྱ་མོ་ནམས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་མངོན་ནས། གསང་
སྟགས་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་ཡང་། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བཞིན་འདུལ་
བའི་ཀྱན་སྟོང་ནམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་
ནལ་འཁྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱན་སྟོང་དག་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་བྱང་སེམས་

དང་སྐགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་མཚམས་ནམས་ཀྱང་མིག་འབྲས་
བཞིན་བསྐྱང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་ར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ཚུལ་བྲིམས་ཉེས་སྦྱོད་བྱི་མ་འབྲུད་པའི་ཚུ། ཉོན་
མོངས་ཆ་གདུང་མེལ་བའི་ཟླ་བའི་འོད། སྦྱོང་གཏེར་དབྱུག་ན་རྩུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗོད།
སྒོ་བས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མེད་པར་འགྲོ་ཀྱན་འདུད། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་དག་ཐངས་
པའི་བྲིམས། གྲམ་པ་ནམས་ཀྱིས་མིག་བཞིན་སྐྱང་བར་མཛོད། རྣལ་འབྱོར་
ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། བེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་འདི་ཉིད་གཙོགས་ཆེར་མཛོད་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དག་ཐེར་མཛོད་པའི་
ཚུལ་ནི། རྗེ་ཀམ་པ་མི་བསྦྱོད་དོ་རྗེས། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
ལ། སྤལ་ཆེར་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་སྦྱོད་པའི་སྐབས། འབྲུལ་མེད་བྱེད་ར་མཛོད་
པའི་ཙོང་ཁ་པ། རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། བེས་དང་། རྟག་
ཆང་ལོ་ཙུ་བས། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་གཙོར་བྱས་གསང་སྐགས་སྤོང་། གཞན་
དག་སྐགས་ལ་མོས་སྒོས་འདུལ་བ་འགོག། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་འགལ་
མེད་དུ། རྗོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་མཁས་ཁྱོད་ལ་འདུད། བེས་གསུངས་པ་
འདི་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་མཁས་པའི་གསུང་ཆོད་མ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་རོ། མདོར་
ན་རྗེ་གུང་ཐང་པས། སྦྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས། བེས་
སྐགས་གསུང་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །

རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་སྐགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དེ་ཉིད་མ་ཕྱོན་པའི་གོང་དུ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རྒྱད་

སྤྱི་གསལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྷག་ཆེད་ལོ་རྒྱུ་བས། མཆོད་ཉིད་མཆོག་
 བཟུང་གསང་སྤྱི་གསལ་བཟུང་ཆོས་དང་། །སྤྱི་གསལ་གྱིས་ཁེངས་ནས་མཆོད་ཉིད་ཁ་
 བཤད་ཅམ། །མདོ་སྤྱི་གསལ་མཐའ་དག་མ་ཆེད་རྟོགས་བྱུང་དུ། །བཟོད་ཐབས་
 མེད་པར་གཟིགས་པ་བྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས། མདོ་སྤྱི་གསལ་
 མཐའ་དག་བྱུང་པར་དེ་རྟོགས་ཐེག་ །བྱུང་སྤྱི་གསལ་མཐའ་དག་བྱུང་པར་བླ་མེད་དོན། །རིམ་
 གཉིས་མཐའ་དག་བྱུང་པར་སྤྱི་ལུས་ལ། །སྤྱི་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་
 བྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་། དེས་ན་སྤྱི་པ་ཐུགས་རྟོག་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་རྟོག་བཤད་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་དོན་གཅི་བཞི་མདོ་
 སྤྱི་གསལ་གྱི་བརྟུན་པ་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཕན་བདེ་གྲུན་གྱི་གཞི་རྩར་གཟིགས་
 ཏེ་འཕེལ་བྱས་ཡུན་རིང་པོ་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པ་ཞི། རྟོག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྤོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། བརྟུན་པ་རིན་
 ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པ་འཕམ། །བྱུང་གྲང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་
 ཞི། །སྤྱི་རྟོག་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་
 བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡལ་རྟོག་ཐུགས་པ་ཅོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གྱིས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཐུགས་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་
 བསྐྱེད་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་གསལ་མ་ལས་གྲང་ཆོས་སྤྱི་གསལ་
 མའི་དུས་འདིར་ཐུགས་བའི་བཞེད་སྤོན་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་རི་པོ་དག་
 ལྷན་པ་ཞེས་བརྟུན་པ་གསེར་སྤྱི་བཅོམ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་སྤོན་རྟོག་
 ཏིའི་དེ་བསྐྱེད་འཕུལ་བ་ནས་སྤྱི་བཅོམ་ཐུགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཡལ་གྱི་ཆེན་པོའི་
 བར་འབྲམས་གདལ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པར་གྱུར་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་

གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་བསྟོད་བསྐྱགས་གྱི་མེ་ཉིག་འཐོར་བར་མཛད་
པ་ནི་འདི་ལྟར། རྗེ་ཀམ་པ་མི་བསྟོད་ནི་རྗེས། རྟོན་གྱིས་ལོ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཞིག་ལ། །རྒྱ་ནག་ནས་བཟུང་བྱ་གར་ཁ་ཆེའི་བར། །དུར་སྒྲིག་འཆང་བས་བྱབ་
མཛད་ཚུང་ཁ་པ། །རི་པོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་དང་ཡང་དེ་
ཉིད་གྱིས། དུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཛད་པས། །སྟོན་ཤུ་རིའི་བུ་ལྟར་
བགྱངས་ཡས་གྱིས། །འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁམས་གང་བར་མཛད། །རྗེ་རྟོན་
ལ་མི་དད་སྲུ་ལ་དད། །ཅེས་དང་། །གཞན་ཡང་བོད་དང་མཁས་པའི་དབང་པོ་
འཛིགས་བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་དབང་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་སློབ་བཟང་
མཆོག་ །གྲགས་པའི་མགིན་པའི་རྗེ་རྗེ་སྟོགས་པ་ཅན། །ལེགས་བཤད་སྒྲ་བའི་
དབང་པོའི་ཞབས་བྱ་དུ། །ཞེས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས། རྟོན་གྱི་རྣམ་ཐར་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས། །རིང་ནས་གནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །
ཕར་ཕྱིན་སྐྱགས་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་། །དེས་ཀྱང་བདག་ཡིད་སྟོོད་དང་
དགའ་བར་གྱུར། །ཅེས་དང་། །ཀམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་། །སྤང་ནས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག་ །འཛིན་སྟོང་སྤེལ་བའི་བྱ་བ་ལ། །རྟོན་ཅན་ལེགས་
བཤད་མཐུ་གྱུབ་པས། །སྤར་བཞིན་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱར་ཅིག་ །ཅེས་དང་།
སྟག་ཆང་ལོ་ཚྭ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་དང་པོར་ཕྱོགས་སྤུ་མ་ལོན་པར་འགལ་
བའི་ཁྲལ་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དགག་པ་མཛད་ནས། །ཕྱིས་སུ་དགོངས་
དོན་རི་བཞིན་མཁྱེན་པ་ན་འགྱོད་པ་དང་བཅས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་འདི་ལྟར། རྟོན་
ལ་ཚུད་བྱས་ཏེ་ཅང་མཆོག་འཛིན་གྱི། །ཕྱོགས་སྤུང་གདོན་གྱི་བྱབ་བསྟན་དཀྱུགས་
པ་ཡང་། །དག་སྤང་ཕྱོགས་མེད་བྱགས་མངའ་རྟོན་ཉིད་གྱིས། །ཁྱུར་བར་བསལ་

ནས་བརྟན་འཛིན་མཐུན་གྱུར་ཅིག ཅེས་དང་ཞུ་དམར་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོས།
 དུས་ཤིས་བཀའ་ཕྱག་ས་སྐྱུ་པ་སོགས་ཀྱི། །ཐུ་མ་མཁས་བྱུང་ནམས་ལ་གདུགས་
 པ་ལ། །མཁས་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པ། །མདོ་སྡགས་བརྟན་པ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་བྱུང་། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་པད་མ་
 དཀར་པོས་ཀྱང་། སེངྒེའི་ཁྱི་ལ་སེངྒེའི་སྐྱ་བསྐྱགས་ནས། །སྐྱ་བའི་སྒྲང་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་དྲངས་གྱུར་ཕྱིར། །མཚུངས་བྲལ་ཁྱིད་ནི་སེངྒེ་དང་རོའི་མཆོན། །བརྟན་
 པའི་སྒྲོན་མེར་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆོའ་ལོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་གིང་། དེས་ན་རང་ཅག་རྗེ་བླ་མའི་
 རྗེས་འདུག་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་གསུམ་ཡང་དག་པ་འདི་ནི་ད་ཉམས་པ་སོར་
 རྒྱུ་མི་ཉམ་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཐབས་སུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་
 གུམས་སྟེང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་དེ་འཆད་རྩྱུང་རྩྱུང་གསུམ་གྱི་བརྟན་
 པ་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་བའི་བྱ་བར་ཞུགས་ན་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པ་མཆོན་དོན་མཚུངས་
 པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ལས། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འཛིན་ཏེ་ཆོས་མེད་བྱིམ་པ་ཕལ་བ་དང་
 དབྱེར་མེད་པར་ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་རྒྱུད་དཀྲུགས། བསྟེན་བཀྱར་
 རྟན་གྲགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བརྟན་པའི་བྱ་བར་ཁ་གཡར་ནས་སྟོབས་
 འཕྱོར་རྒྱས་ཐབས་དང་། ཞུ་དམར་མེར་གྱི་མདོག་ཅམ་ལ་ཞེན་ནས་རང་ཕྱོགས་
 གཞན་ཕྱོགས་སྡེ་རིས་སུ་འཛིན་པ་ནམས་ནི་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་རྗེས་འདུག་
 བཟང་པོ་ལྟ་ཅི་འཛིན་ཏེ་ཡ་རབས་ཀྱི་གལ་ཁྲུང་མི་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་ནམས་
 དགོངས་པར་བཅངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་

འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
 རེ་སྐྱེ་པོ་མཆོག་དམན་ཀུན་ནས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྲིངས་ཞེན་ཕྱོགས་ལྟར་རིགས་
 རྒྱུད་རིང་དུ་དོར་ནས་དག་སྤང་ཆེན་པོ་དཀར་འཇམ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་བཞུན་
 པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་
 པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱུ་ཐར་བཟང་པོའི་ཕྱི་རྩིས་སྦྱོར་
 བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབ་པར་མཇུག་ན་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་རྩིས་
 འདུག་དང་རྩིས་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཉེས་བཞིན་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཁོ་
 ཅར་འགྱུར་ངེས་བཅས་ཞུ་བྱ།

སྐར་སྐྱེས་པ།

ཆོས་ཀྱི་དམིགས་བྱས་གཏོར་ལ་ས་མཁན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གདུང་ཆོབ་འཇམ་
 དཔལ་སྤྲོད་པོ་ཡི། ཁྲི་གཏོར་བཟང་པོའི་ཕྱུ་ཐར་ཆངས་པའི་དབྱངས། བྲགས་
 པའི་འོད་ཀྱིས་ས་གསུམ་དོག་པོར་བྱས། མཛོད་སྐྱེས་ཟུང་འབྲེལ་བྱུ་བ་བཞུན་
 ཡང་སྤྲོད་འདི། སྒོན་པ་ཆད་མ་འདི་ཡིས་གསལ་མཇུག་པའི། བཀའ་འདིན་
 རྒྱུད་པོ་གངས་ཅན་པ་ཕྱམས་ལ། གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལས་ཀྱང་ཁྱུར་དུ་ཕྱི། མཛད་
 རྒྱུད་ཕྱུ་ཐར་ལྷུར་བྱུང་སྤྲོད་ཅན། ཕྱུ་ཐར་དཔྱད་འཕུལ་གྱི་སོར་མོས་བསྐྱུལ་
 བ་ན། རྩོན་ཆད་མ་ཐོས་སྟན་དགའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ། རྒྱལ་བས་སྒོ་གསལ་ཆོགས་
 ཕྱུ་ཐར་མཉེས་གྱུར་ཅིག ལྷ་སྒོམ་སྦྱོད་པ་ཟབ་མོ་ཆང་ལ་མ་ནོར་གེ་ལ་གཡི་རི་
 ཅེར་རྫོང་བཅས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་འགལ་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གྱུར་
 ཀུམ་མདངས་འཛིན་རལ་གྱུང་སྐྱེས་པོ་དཀྱིགས། རྒྱགས་བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་སྒོན་ལམ་
 མཐུ་གྲུབ་རྒྱལ་སྤྲོད་སྤྲོད་སུ་ལེན་པའི་གདོང་ལྡོང་འཕྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། བཤད་

སྤྱབ་དཔུང་བ་བཏན་པོས་སློབ་ཐང་སྟན་བརྒྱུད་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་མི་ལྟ་བུ་འཛིན་
ལ་རེ།། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་གར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟར་ཆུང་བ་སྟན་ནས་མི་ལོ་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་
འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་འཆོགས་འདྲའི་ཐོག་རང་གཞན་གྱི་དད་པའི་ས་པོན་བསྟན་ཕྱིར་སྟན་སྟོན་ཞུ་བྱུར་
རྒྱུ་དངོས་སྤྱབ་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆན་གྱི་སྤྱེས་གཤམ་དུ་གཏོགས་པ་ཀི་ཏི་སློབ་ཐང་བསྟན་འཛིན་
གྱིས་སུག་བྱིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྟགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འདི་
ཉིད་ཐོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་སའ་ཇ་ཡུལ་གྱི་ཤིང་ལོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་བྱིས།

༡༡། འབྲས་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

༡༡། རིང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པ་ཞིག་མེད་སྟབས་
 རི་བཞིན་མི་ཤེས་ནའང་། ཀའི་སྐྱེ་ཤིང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་དང་དགེ་ལྡན་ཆོས་
 འབྲུང་བེ་སེར། ༡་རྒྱལ་དབང་ཐུ་པའི་ནམ་ཐར་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། གན་
 རབས་ཀྱི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ལ་གཞི་བཙུགས་རིབ་ཚམ་གྲུང་བསྒྲིགས་ནས་
 བཤད་ན།

རིང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་དང་པོའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་
 རྒྱལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་རྗེ་ཙོང་པ་ཡབ་ཀྱིས་ཞུ་ལུར་གྲུབ་ཆེན་ཁུང་པོ་ལྟས་
 པའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་གསན་པའི་སྐབས། ཀའི་སྐྱེ་ཤིང་དང་
 པོ་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་རིང་པོ་ཕྱེ་ནག་པས་ཐོག་མར་མཇུག། དེ་
 ནས་བཟུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཉེས་བཞེས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དོ་རྗེ་སྤྱན་གྲོགས་
 སུ་གྱུར། རྒྱན་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ནམས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་པ་གཙོ་བོ་མཇུག་
 ནས་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་བསྟེན་པས་ཕྱིས་སུ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ན། མདོ་རིང་
 གི་མཁས་པ་མི་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དང་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྟེལ་བའི་དར་ཆེན་
 བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་མཆོན་སྟན་པའི་གྲགས་
 པས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བྱལ། དབུས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྲོགས་ཀྱན་དུ་བཟང་
 པོ་དང་ཆོས་སྐབས་ཞུ་བ་གཉིས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལས་རབ་བྱུང་བའི་མཆོན་ལ་ཀུན་

བཟང་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་མེད་པ་ལྟགས། ཁོང་གཉིས་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་པས་སློབ་མའི་དང་པོར་གྱུར་པ་དང་། སྐབས་ཤིག་
ནས་རྒྱལ་མོ་ཆ་བ་རིང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཆོན་རྟན་གྱི་གྲགས་
པ་འཕེལ་བས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སྤྲིམ་འཕྲོར་ཏེ་རབ་བྱ་བྱུང་བ་སུམ་ཅུ་ལྟ་བུར་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་མ་སེམས་
མཐུན་ཞེ་གཅིག་བྱུང་། དུས་ཕྱིས་སུ་དབུས་ཀྱི་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་
བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་སློབ་བྱ་བཅུ་དྲུག་གིས་གཙོས་སློབ་མ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
རུབ་རྒྱུད་བྱས་པ་ལས་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་ཐོག་མའི་མང་གཞི་བྱུང་ཡོད། ཕྱིས་
སུ་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་རིང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་དང་ལྟན་དུ་མདོ་སྨད་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱེབས་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་མངའ་དེ་དང་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་སློབ་
བརྒྱུད་ཀྱི་གས་ནས་གྲགས་པ་བཟང་པོ་དང་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་
གྲ་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་སྤྲངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་འབྲས་སྤྲངས་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་
ཐོག་མར་བྱུང་བར་དེས།

རིང་ཆེན་གྱི་ཉི་ཤུ་ཕྱེད་གཉིས་པ་བརྟན་པ་རིན་ཆེན་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱད་
པའི་ས་འབྲུག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕྱེབས་སྐབས་སྐྱེ་གོང་
མའི་སློབ་བྱ་ནམས་དང་མངའ་བར་མ་ཟད། ལོ་དྲུག་གི་རིང་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་
དུ་བཞུགས་ནས་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་མངའ་དེ་དག་འབྱུང་གྲ་སྒྲིལ་མངའ་།
གྱི་ཉི་ཕྱེད་གསུམ་པ་འགྲོ་མགོན་བརྟན་པ་རབ་བྱས་ཀྱིས་ཡུ་གོང་ས་རྩ་པ་ཆེན་པོའི་
ཞབས་པད་ཡུན་རིང་བརྟེན་ནས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་བཞུགས། བྱགས་ཟེན་གྱི་སློབ་
མར་གྱུར་ནས་རིང་པོ་གར་ཅུའི་གཟིམ་རྒྱུད་དང་རིང་པོ་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཆོན་

གནས་སོགས་བདག་ཆེན་དུ་གནང་བ་ནས་བཟུང་གི་ནི་སྐྱེ་ཤིང་རིམ་བྱོན་ལ་རིང་
 པོ་ཆོས་རྒྱུ་ཞེས་དབྱས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་། སྐབས་དེར་གི་ནི་བཟན་
 པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རུ་བོ་དཀའ་བཅུ་པ་ཡང་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་དུ་རྒྱན་བཞགས་མཛད་།
 ལགོང་ས་ལྷ་པའི་སྐུ་དུས་སུ་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་རྒྱབ་དང་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་ཤར། རིང་
 པོ་ཤར་ལ་སྤོང་སྤོང་མི་ཆོན་བཅས་ཡོད། སྤོང་དོལ་བྲ་མ་རིན་པོ་ཆོས་རིང་པོ་
 ཁང་ཆོན་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཞེས་ཁང་ཆོན་གཉིས་སུ་བགྲངས་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་
 བཞི་པའི་ཤིང་ལག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་གི་ནི་སྐྱེ་ཤིང་བདུན་པ་ཐུབ་བཟན་ཉི་
 མ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཐེབས་སྐབས་ཀྱང་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་ནང་མཁས་པ་མང་པོ་
 བཞགས་ཡོད། སྤོང་རིང་པོ་མཁན་ཟུར་སྤོང་བཟང་ཕུན་ཆོགས་མཆོག་ཐུབ་བཟན་
 ཉི་མས་དག་ཆོན་དུ་བཞུགས་ནས་གསན་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་མཛད་པ་དང་། ཕྱིས་
 སུ་མཁན་ཟུར་དེ་ཉིད་མདོ་སྨད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྟག་ཆོང་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོར་
 བཤད་བྲ་གསར་འཛུགས་མཛད་པས་མདོ་སྨད་དུ་པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པའི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་མཛད་པའི་སྤོལ་དང་པོ་དར། མདོ་
 སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གི་ནི་འཛིན་པོ་ཆོན་ཁག་རྒྱུང་པའི་ནང་པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་གསན་བསམ་མཛད་པས་དེང་སྐབས་ཀྱང་པའ་ཆེན་བསོད་
 ནམས་གྲགས་པའི་མཛད་འཕྲིན་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་བཞིག་བྱུང་ཡོད།

སྤྱིར་རིང་པོ་ཁང་ཆོན་ལ་རིང་པོ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཁང་ཆོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 རིང་པོ་ཁང་ཆོན་རྒྱབ་དེ་གོང་པོ་ཁང་ཆོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བཞིག་ཡོད་པ་
 རིམ་གྱིས་བྲ་ཆོང་གིས་ཁོངས་སུ་བཅུ། རིང་པོ་ཁང་ཆོན་ཤར་དེ་འདྲ་སྤོང་གསལ་
 སྤོང་བྲ་ཆོང་གི་འདྲུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་ལྷ་ཕྱིར་གནང་སྐབས་བྲ་ཆོང་ཉི་འབྲིས་སུ་ཡོད་

པའི་རྒྱུན་གྱིས་གྲུ་ཆང་གི་ཁོངས་སུ་གཞུང་བཞེས་མཛད་པར། རྗེས་སུ་ས་ཆ་བ་
དང་ཁང་ཆ་བ་གནད་རྒྱུ་འཕྲུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད་ནའང་ལག་ལེན་ཞེས་བ་བྱུང་
མེད་ཅེས་ཆན་རབས་ཀྱིས་སྒྲེང་། སྐབས་ཤིག་ནས་གདན་ས་ཁག་གི་ནང་ཉེ་འཁོར་
བ་དང་གྲུ་རྒྱུན་ཞེས་འབྲེན་འཁྱེར་རིམ་གྱིས་འཕྲེལ་བས། ཁང་ཆ་ན་འགའ་གས་
ནང་གྲུ་རྒྱུན་ཅ་སྟོང་སོང་བ་དང་འགའ་གས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཉེ་འཁོར་
བས་བཟུང་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད། ཁང་ཆ་ན་གྱི་ཐོབ་ཁོངས་ཐད་རྩྱུད་པ་ཤུགས་ཆེར་
ཡོད་སྐབས་རིང་པོ་ཁང་ཆ་ན་ཉམས་གུད་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཐོབ་ཁོངས་ཀྱང་
མདོ་སྐད་དུ་བཞག་ཤོད་དགོན་ཁག་ལྔ་དང་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་འཁོར་ཙམ་ལས་ལྷག་
མེད། སྐབས་ཤིག་ནས་སེ་རའི་རིང་པོ་དང་དགའ་ལྡན་རྒྱལ་རིང་ཁང་ཆ་ན་གཉིས་
ཡར་རྒྱས་སོང་བས་གྲུ་རྒྱུན་མང་ཤོས་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེབས་པས་འབྲས་སྤྲངས་རིང་
པོ་ཁང་ཆ་ན་ནི་ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་རྗེས་བྱ་བཞིན་ཆེས་ཉམས་གུད་སོང་བས་གཞུང་
ཁལ་རྒྱགས་མི་དགོན་པ་དང་ལས་ཀ་མང་བ། དཔལ་འབྱོར་ཞན་པའི་དཀའ་ངལ་
གྱི་གནོན་ཤུགས་འོག་ཏུ་ཆུད་པས། རིང་པོ་ནི་ཁང་ཆ་ན་ཆེ་ཁག་བཞིའི་ནང་གི་
དང་པོ་དང་གོང་པོ་ནི་ཁང་ཆ་ན་འབྲིང་གི་དང་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་བརྗེ་རེས་མཛད་
འདུག དེང་སྐབས་ཀྱི་རིང་པོ་ཁང་ཆ་ན་གྱི་ས་ཁང་དེའང་དེ་སྟེན་གྱི་སྟོང་སྟོར་
མི་ཆན་གྱི་ས་ཁང་དང་། ཆོམས་ཆེན་དེའང་སྟོང་སྟོར་མི་ཆན་གྱི་ཆོམས་ཆེན་
ཡིན་ཞེས་གསུང་སྟོལ་འདུག ང་དགའི་གོང་དེར་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ཁང་ཆ་ན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཆུང་ཤོས་དང་གྲུ་རྒྱུན་ཉུང་ཤོས་སུ་གྱུར་པ་རེད།

འབྲས་སྤངས་རིང་པོ་ཁང་ཆན་འདིར་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡོད་ཅེ་ན།

༡༽ རྗེ་དངོས་སློབ་རིང་ཆེན་དག་འདུན་གྱི་མཆོན་ནམ་རིང་ཆེན་ལྷགས་ནག་པ། དང་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་ལ་གྱིན་ཆང་ཞེས་མདོ་སྤྲད་ཁྲུལ་དུ་མཆོན་སྟན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་སྤང་བ་ཅུ་གཅིག་བྱུང་ཡོད། མདོ་རིང་དུ་རྗེ་བཟུང་པར་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པས་སློབ་བརྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་དགོན་སྡེ་བཅུ་ལྷག་མང་པོས་མདོ་སྤྲད་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་ཡོད།

༢༽ མདོ་ཁམས་སྤྲད་གྱི་རིང་པོར་འབྲངས་པ་འབྲས་སྤངས་ཁྲི་སྟོག་ལྔ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ། དང་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཉེར་གཉིས་ཁང་བཟུང་བ་ཕྱིས་སུ་འབྲས་སྤངས་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

༣༽ བདེ་ཡངས་གྱི་མཁན་རབས་བཞི་པ་རིང་པོ་དགའ་བ་ཅུ་སློབ་བཟང་བཅོམ་འབྲས།

༤༽ རིང་པོ་དགའ་བ་ཅུ་པ་གྱིན་སྐྱེ་སྤང་གཉིས་པ་བཟུང་པ་རིན་ཆེན།

༥༽ གྱིན་སྐྱེ་སྤང་གསུམ་པའི་རུ་པོ་རིང་པོ་དགའ་བ་ཅུ་པ།

༦༽ འབྲས་སྤངས་སློབ་སྤང་རིང་པོ་མཁན་ཆེན་སློབ་བཟང་ཕུན་ཆོག་མ།
འབྲངས་ཡུལ་མདོ་སྤྲད་རིང་པོ་ནས་ཡིན། མདོ་སྤྲད་དུ་ཕེབས་ནས་སྟག་ཆང་སྟོམ་ར་བཤད་གྲགས་ར་འཛུགས་མཛད་པས་བཟུང་པར་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད།
དེའི་སྐྱེ་བརྒྱུད་ལ་མཁན་ཤུ་ཆང་ཞེས་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་སྤང་བཅུ་མ་ཆད་པར་ཡོད།

༧༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོ་ལོང་དེར་འབྲས་སྤངས་དག་འཕེལ་རི་ཁྲོད་གྱི་གནས་སྐོམ་ཞེས་མཆོན་སྟན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ཙམ་ལས་མ་དེས།

ཁང་ཆན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་སྟོར་ནི། སྤྱིར་ཁང་ཆན་དེར་བཀའ་བཟུང་

གང་རུང་རེ་ཡོད་པ་འཇམ་ཁང་ཆོན་དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་པ་ཅི་ཐེབས་ཀྱིས་ཁྱི་པ་འི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་རེ་འདྲུགས་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར། རིང་པོ་ཁང་
ཆོན་གྱི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་མཆོན་ཡོད་པ་དེ་པག་འབྲུག་གཉིས་ཡོད་པས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གང་དེས་ཀྱི་གངས་ཐོ་ནི། དེ་ཡང་ས་བཅད་རིམ་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོགས་ཁང་ནང་གི་སྐྱའི་རིམ་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་
སྤན་བྱིན་ལས་གྲུབ་པའི་གསལ་རྟེན་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མདའ་ཆོད་རེ་ཡོད་པ་
ཆ་ཆོད་། རྗེ་ཆོད་དཔོན་དག་ལེགས་སྐྱ་མདའ་ཆོད་རེ་ཡོད་པ་གངས་བདུན། ཁང་
ཆོན་དང་གྲ་གསལ་བསྐྱེམས་བྲུ་སྐྱ་བྱ་གང་རེ་ཡོད་པ་གངས་ ༡༠༠། ཅམ་ཡོད།
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་ཆ་ཆ་ ༥ ཅམ། བྲུ་མ་ལུང་རྟོགས་རིན་པོ་ཆའི་ཐུག་ཆ་
བསྐྱེམས་ ༡༠། ཆོད་པག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཆོད་ ༡། རིན་ཆེན་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་
གྲུབ་པའི་རྩོ་བོ་ལྷ་ཀྱ་མུ་ཞེའི་སྐྱ་བྱ་གང་ཅམ་ ༡། ཐུབ་དབང་བྱ་གང་རེ་ཡོད་པ་
གསུམ། རྒྱ་གོང་བཞིན་སྒོལ་དགའ་ཡོད་བཞིན་འཁོར་ལེའི་སྐྱ་མདའ་ཆོད་གཅིག
གནས་བཏན་བཅུ་དྲུག་དགེ་བསྟེན་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆོད་གཅིག་ལ་སྐྱ་ཆོད་མཐོ་
གང་རེ་ཡོད་པ་གངས་ ༡༡། རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྐྱ་བྱ་གང་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་ ༡།
བ་སོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཨ་ཕྱི་ཆོས་སྒྲོན་གྱི་སྐྱ་མཐོ་གང་ཅམ་གསུང་བྱིན་བྱིན་ཅན་
༡ བཅས། གཞན་ཡང་འབྲུར་སྐྱའི་གངས་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་རུང་ད་ལམ་ས་བཅད་
མ་སྟོང་ཅམ་ལས་སྒྲིའི་དྲན་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་འབྲུར་སྐྱའི་ས་བཅད་དེ་ཅམ་གྱིས་
སོང་བྱིན་ཁྱུ་ལྟུ་ལས་ནས།

དེ་རྗེས་ཞལ་ཐང་གི་རིམ་པ་ལ་དང་པོ་བྲུ་མ་ཆོད་ཆོགས་ཞིང་དང་། གནས་བཏན་
བཅུ་དྲུག་བཅས་བསྐྱེམས་གངས་སུམ་ཅུ་ལ་གོང་གམ་གོས་རྒྱན་ལྟུ་པ་ཆ་ཆོད་།

གསུང་གི་རིམ་པ་ལ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་བྲིས་མ་ཆ་ཆང་གཅིག་འབུམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་གསུམ་ཆ་ཆང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆང་གཅིག་གྲུ་ཤག་སྟགས་ན་བརྗོད་མས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྱེང་བ་སྟགས་གངས་ ༡༠། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་པོད་གངས་ ༡༥། འགྲེལ་བཤད་རྟོག་གེའི་སྒྲུང་བ་སྟགས་གངས་ ༡། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སྟགས་གངས་ ༣༠། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་གཞལ་མཐའ་བུལ་བ་མཛོད་སྟགས་རབ་འབུམས་པ་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཐོར་བུ་པོད་གངས་ ༣༥། གཞན་ཡང་གསུང་གི་རིམ་པ་ལའང་རྗེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ཉི་མོ་བྱང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཐོན།

གཟིམ་ཁྱུང་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲན་བྱིན་ལས་གྲུབ་པའི་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱི་སྐུ་མཐོ་གང་སྟག་ཙམ་ཆ་ཆང་གཅིག་གཞན་ཡང་སྒྲོ་ངེས་མེད་པའི་གས། ཞལ་ཐང་སྒྲ་མཆོད་ཆོགས་ཁིང་གོང་ཤམ་གྱིས་རྒྱན་པ་གཅིག་པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་གཉིས། ཀྱི་ཉི་མོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆང་གཅིག་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཆ་ཆང་གཉིས། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེང་ཆ་ཆང་གཅིག་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ཆ་ཆང་གཅིག་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཆ་ཆང་གཅིག་འགྲེལ་བཤད་རྟོག་གེ་སྒྲུང་བ་ཆ་ཆང་གཅིག་བཅས་གསུང་གི་རྟེན་རིམ་པ་རྣམས་སོང་བེན་ཁུལ་ཁུས་ནས། དེ་རྗེས་ཐུགས་གྱི་རྟེན་བྱང་ཁྱུབ་མཆོད་རྟེན་བཅས་གོང་གསལ་རྣམས་སྒྲོ་ངེས་དེ་ཙམ་ལས་མ་ངེས་པས་གཞན་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཅས་མང་ཙམ་ཡོད།

སྤང་མའི་སྐྱོར་ནི། ལྷ་མོ་ཨ་ཕྱི་མ་སྤང་མའི་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་གསོལ་
མཆོད་བྱེད། འོན་ཀྱང་བསྟན་མས་ཁང་ཆན་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་
གྲོགས་དང་འབྲེན་ལས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ཆེ། རོས་རང་གྲ་སར་
བསྟན་པའི་དུས་ཡུན་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཙམ་ལས་
མ་ཤེས་པས་གང་ཤེས་དཔུད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་བ་དེ་དག་ཡིན་མིན་གྲ་ཆང་
གི་ཀན་རབས་ནམས་ལ་འདྲི་ཅད་མཛད་གལ་ཆེ་བ་བཅས། ཀེདྲི་སྤུལ་མིང་
པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ལ།

༡༩༥༥༥ གྲང་ཆའི་ཆབ་ཚན་གྱི་ ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས།

༡༩༥༥༥ གྲང་ཆའི་ཆབ་ཚན་གྱི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས། གྲང་ཆའི་ཆབ་ཚན་ལ་ས་གནས་རང་གི་ལམ་སྐད་དུ་གྲང་ཆའི་རྒྱ་ལོ་ལ་ཞེས་ཟེར། རྗེ་ལངས་དབྱངས་ལམ་སྐད་པ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་ས་མཆོག་རྫོང་འབྲུག་ལས། རྗེ་འཛིགས་མེད་པས་ས་གནས། གཤེར་བྱི་པ་སྐད་འཛིན་མེད་མོ་ལོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆབ་ཚན་འདི་ལོ་གནས་ཡིག་མང་། གནས་ཡིག་ལས། མཆོག་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་བཅས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅན། །ཡན་ལེས་པ་འདི་འདྲ་ངས་ས་མཛོད་། ཞེས་མོགས་དང་། བླ་པོ་དྲན་པ་ལ་མོགས་ལྟ་ལས་དབྱིངས། །གནས་བྱང་འཕྱོམ་ཆོགས་རྣམས་ཞི་དུ་ལ་ལྟ། ཞེས་མོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆབ་ཚན་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྐར་ནད་རིགས་བྱི་དང་ལྷག་པར་བྱ་ནད་(མཛོ་ནད་)ལ་ལན་ཆེ་བར་ས་ཟད། གནས་འདི་ལྟ་བུ་འཕྱོམ་སམ་རྒྱལ་གྱིས་མི་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ས་ཟད་རྒྱལ་འོང་ཆེ་ལོ་ནད་གཞི་དྲག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་ནགས་མཆོན་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད། མཛོ་ནད་དང་། མ་རིགས། གྲང་པའི་ན་ཆ་མོགས་ལ་གིན་ཏུ་ལན། འཆོ་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་བྱང་ངས་རྒྱ་ནག་རྒྱངས་པ་ཅན་ཞེས་ཆོས་འབྱུང་དང་གནས་ཡིག་ལས་གསུངས། རྒྱལ་འི་འི་པོ་ཆེ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐར་མཛོས་པར་བསྐྱེགས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་བུ་གནས་འི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞི་གནས་འི། གཡས་

ངོས་ཀྱི་ཨོ་མ་ལུང་གི་བྲག་རིའི་ངོས་སུ་གནས་བཅོན་བརྟུག་སྐལ་བཟང་སངས་
རྒྱལ་སྤོང་། སྤུང་བའི་གཤེགས་བརྟུག་གི་གནས་དང་། དབུ་ཅེར་སྒྲོལ་མའི་
གནས་ཏེ་གཡུ་ལོ་བོད་པའི་ཁྲི་ཁམས་རང་བྱོན་མཛེས་སྟུག་ལྡན་པ་ཡིད། ཆོས་
བཟང་སྐབས་དྲུང་རྒྱུ་སྤོང་སོགས་བཏང་བའི་སྒྲི་སྒྲི་བོ་མཆོག་དམན་ཀླན་གྱིས་ཐོས་
པར་གྲགས། དེའི་འོག་ཏུ་བྲག་ཁྲུང་ཁྲུང་བྱ་ཞིག་གི་ནང་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དང་
སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་སོགས་རང་བྱོན་ཡིད།

བྱད་མེད་ཆོའི་ཆེད་དུ་ལོགས་སུ་ཁྱེ་བཞུལ་སའི་ཨོ་མ་ལུང་གི་ཁྱེ་ཁོལ་དང་།
སྤོན་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྤོན་ཁྱེ་སྤོན་ཟེར་བ་དང་། འཕགས་ཁྱེའི་མཁའ་འགོ་མས་སྤོན་
ཁྲི་ནས་དྲུག་སྒྲུལ་འོང་སྐབས་འཕང་གི་ཀོ་རུ་བརྟུན་ནས་བདུལ་བའི་གནས། ཐུས་
སུ་དེར་སྤོན་ཁྱེ་འཕོན་པ་བྱོད་ནད་དང་པད་ཀན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན། ཨོ་མ་ལུང་གི་
རྒྱབ་ཏུ་རྟ་མགིན་གྱི་གནས་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་བཏོན་གནང་མཛད་
པའི་ཁྱེ་ཆོན་སོགས་ཡིད། རྟ་མགིན་གྱི་གནས་ནང་གི་ཕྱི་ཡིག་རང་བྱོན་ཡིད་པ་
མཐོང་ཆོ་རྟ་མགིན་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་ཁྲུང་མེད་ཅེས་ཞལ་རྒྱན་དུ་གྲགས། ཨོ་
མ་ལུང་དུ་ཨོ་ཡུལ་དུ་ཞེས་པའི་སྟུགས་ཡིག་རང་བྱོན་ཞིག་ཡིད་པར་གྲགས། དེའི་
ལུང་འདབས་སུ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཆོན་མ་རང་བྱོན་ཡིད་པས་ཉི་ཟླ་རུབ་
དུས་ཡབ་ཀྱི་མཆོན་མའི་སྤྱི་བའཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་གནས་ལ་སོགས་སྐབས་ཆོས་
བཟང་ནམ་ཡིན་ལ་སིངྒར་འབྲིལ་ཞེས་གྲགས་ལ། མདུན་རིར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་
གནས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དྲུག་སེལ་ལྟ་མོའི་གནས། དེའི་མདུན་དུ་དཔལ་ལྡན་
ལྟ་མོའི་གནས་ཡིད་ཅིང་དེར་ལྟ་མོ་རང་བྱོན་ཡིད། དེའི་སྤོང་དུ་མཁའ་སྤྱོད་མ་
དང་། དེའི་གཡས་སུ་འཇམ་སེར། དབུ་ཅེར་ཐང་སྤོང་རྒྱལ་པོའི་གནས། དེའི་

འགྲུ་ལྷུ་མ་སྤང་གི་གནས་བྱང་གར་མ་རི་ཙུའི་དྲུར་བྲིད་ཡོད་ཅེས་གྲགས་པ་དེར་
 ཚོན་མདོག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྱི་ཤིང་རང་བྱོན་འཇའ་གུར་ལྷ་བྱའི་མཛེས་
 རྒྱལ་ལྷན་པ་དག་ཡོད། དེའི་ཚུ་འགྲམ་དུ་བྲག་ལེབ་མོ་མཁའར་(ཅིག་པ་)ལྷ་བྱ་ཡོད་
 པའི་ལྷ་མོའི་སྐྱུ་མཁའར་དུ་གྲགས། དེར་སྣན་གྱི་བཀའ་སྤང་ཁང་ཚོན་དོ་རྩེ་བདུད་
 འདུལ་གྱི་གནས་ཏེ་སྣན་བྲན་པ་གེ་སར་གྱིས་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙུ་བཏང་བའི་སྐབས་
 ཁང་ཚོན་གྱི་གཟུགས་དངོས་སུ་བརྟན་པར་གྲགས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྤང་དུ་བྲན་
 པ་གེ་སར་གྱི་སྐབ་ཕུག་དེར་མཚམས་ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ཚོས་ལ་སྐུལ་བའི་
 ཐུར་ཉིན་མོའང་ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕུལ་མང་དུ་བརྟན་ཞེས་གྲགས། གནས་སྐྱོར་ལ་
 ལན་གཅིག་སོང་ན་མཆི་དྲུང་ཕྱར་བདུན་བགངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་སྐྱེས་
 བུདམ་པ་མང་པོས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོར་བ་རིང་བ་དེ་གཅིག་ཉིན་གཅིག་ལ་འཁོར་
 རུས། རྒྱ་རིའི་ཙུར་བྲ་པོ་སྣན་ནན་གྱི་སྐབ་ཕུག་ཡོད། གནས་བདག་གམ་ཡུལ་
 སའི་བདག་པོ་ནི་གཉན་ཆེན་གཟི་འབར་དབང་ཕུག་གམ་ཤེལ་དཀར་ལྷ་བ་རྒྱལ་
 མཚན་ཞེས་པ་འདི། ཀའི་སྐྱུ་སྤང་ལྷ་པ་ཕུབ་དབང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆང་
 གིས་མི་མ་ཡིན་ལ་དགེ་བསྟེན་སྐབ་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྲགས་ལ། གཟའ་རུའི་ཨ་
 རུ་ཐང་བའི་རྒྱབ་དུ་ཀོ་ཉི་དུས་མགོ་ཞེས་པའི་ས་མིང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མིང་མ་དག་
 པ་སྟེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་དུ་མགོ་ཞེས་ཟེར་དགོས། གཉན་ཆེན་གཟི་
 འབར་དབང་ཕུག་གམ་ཤེལ་དཀར་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནས་འདིར་དགེ་བསྟེན་
 སྐབ་པས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས། དུས་ཤིས་སུ་ཡང་གཉན་ཆེན་འདི་དགེ་བསྟེན་སྐབ་
 སྐབས་མཆོད་པའི་བདུན་ཆར་བཞག་པའི་བྱལ་བྲག་སྤང་སྤང་དུ་རྩེས་དོད་པ་ད་
 ལྷའང་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲགས། སྣན་བྲན་པ་གེ་སར་གྱིས་དུག་སྐུལ་དཀར་

པོ་ཞིག་འོང་བའི་ཤུལ་ནས་ཚུ་ཚན་ཞིག་ཀྱང་བཏོན་པར་གྲགས་ལ། བ་པོ་སྟོན་
གན་ནི་དེ་རྗེ་ཐོ་ལོའི་སྤུལ་པ་ཡིན། སང་སང་སྤྱད་གནས་པ་གནས་དེར་ཐེབས་
སྐབས་སུ་སྤྱད་ལས་ཅན་དན་གྱི་དེ་བསུང་ཐོ་ཞིང་སྟོལ་མ་འདོན་པའི་སྤྱད་དངས་སུ་
གསུན། ཉིན་གཅིག་ཚབ་ཚན་དུ་བཞུགས་སྐབས་སུ་རི་པར་ངོ་ནས་ཚོགས་པ་ཆེན་
པོ་ཞིག་གིས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་འདོན་པའི་སྤྱད་དེར་འདུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
གོ་བ་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་མང་ཆེན་ཀོ་ཚྭ་གོས་སུ་གྱུ་ན། །ཞེས་སོགས་ཤིན་
དུ་གསལ་བར་གོ་བས་འཁོར་བའི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བདེ་ཐབས་སུ་ངེས་ཞེས་
ནམ་ཐར་དུ་གསལ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞབས་བཅགས་ནས་གནས་
ཡིག་དང་གནས་བརྗོད་སོགས་སོགས་ཤིན་དུ་མང་པོ་མཇད་ཡོད། རྒྱུ་ཚའི་ཆབ་
ཚན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་འབྲས་སྤངས་ཐེ་ག་རྒྱུ་ཚའི་གོས་བདེའི་ཨ་ཁུ་རྒྱུན་པ་རྒྱ་པོའི་ངག་རྒྱུས་
ལས་ཀོད་སྤུལ་མིང་པས་ཡིག་ཐོག་དུ་ཐབ་པའོ། །

༡༡། རྩལ་དག་དགོན་པའི་བྱང་རབས་དང་ འབྲེལ་བའི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས།

༡༡། རྩལ་དག་དགོན་པ་གྲགས་པ་རབ་བཟུན་སྤྱིང་ནི་གཙང་ར་རྩོང་ཆོས་
གྲགས་རྩལ་མཆོས་ཕྱག་བཏབ་པ་མཛོད་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྤྱོད་ཤིག་ཤིག་ཡིན་
ཞིང་། འབྲང་རྩེ་བསམ་འགྲུབ་(རྩོན་མཛོད་དག་ཁང་སར་ཉིན་པའི་ལྷག་དེར་ཡོད།)ཆོས་
རྩེ་སྤྱིང་དང་། བེ་ཆང་ཆོས་མཛོད་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་ཀ་བཟོ་མ། ཐ་
ཆང་མཐུང་གི་ལྷ་ཁང་། མངའ་རིས་པ་ལེགས་པ་རྩལ་མཆོན། རྩལ་མཛུན་
པ་སངས་རྒྱུས་བཟང་པོ། དཔོན་སློ་གྲོས་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་མཛོད་
དག་ཤིག་བརྩམས་པའི་ལྷ་ཁང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྩལ་སའི་དག་
སྤྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་དགོན་འདི་བཏབས་པས་དགོན་ཆགས་སའི་མིང་
གིས་རྩལ་དག་དགོན་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། མངའ་རིས་པ་ལེགས་པ་རྩལ་མཆོན་
པས་མཛོད་དག་འདི་གསེར་གྲིས་འཕགས་པ་གདན་དྲངས་ཏེ། མཛོད་དག་སྤྱོད་
ཁག་བརྩམས་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཞགས་པ། མ་འོངས་པར་བསྐྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོང་ཞེས་
བཀའ་བསྩལ་པ་བཞིན་ཕྱིས་སུ་ར་རྩོང་བཆོས་གྲགས་རྩལ་མཆོས་གསེར་གྲིས་
ཀྱི་བརྒྱུད་སྤོང་པ་དུས་བྱ་བརྩམས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པར་
གྲགས། དགོན་འདི་དང་པོར་རི་མཛོད་ཡོད་དུས་འཕན་འཆད་རྟེན་གནས་ཏེ་
ཆངས་པའི་(ཆངས་པའི་རྩེ་རྟེན་)རྩེ་རྟེན་གྱིས། རི་མཆོད་རྟེན་འདྲ་མའི་བང་རི་མ་

ནས། །རྒྱན་ཕྱོམ་མིའི་བ་དན་གཙུག་ན་མཛེས། །ཞེས་ས་བཤད་དང་འབྲེལ་
བའི་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སང་ཡོད་པའི་རི་ངོས་འདིར་གནས་
སྟོན་པར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཐེང་
དང་པོ་དབལ་བྱུང་བ་དབང་བཙུན་འབྲུམ་དགོན་འདིར་ཕེབས་ཏེ་འདུ་ཁང་
ལ་རབ་གནས་གནང་བའི་སྐབས། དབུ་མཛེད་ཀྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས།
ཕྱོགས་བརྒྱའི་རབ་འབྲམས་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་བཏོན་དུས་
འཇམ་བཞད་པས་འདིར་གྲ་རྒྱན་མི་ཆད་ནའང་གསང་འདུས་ཀྱི་ཆ་གངས་ལས་
ལྷག་པར་མི་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་བྱུང་ཞེས་ཕྱིས་སུ་སྟེང་།
ཁྱི་བྲག་ནག་པ་དང་སྟོང་ཁོར་མདོ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་
ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། མཛོད་དགེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་དགོན་དུ་གྲགས། འདི་པའ་
ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ནས་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོས་དགོན་བདག་
མཛོད། དུས་ཐོག་མའི་སྐབས་རྒྱ་འབྲོར་གྱིས་མ་འདང་བས་འདུ་ཁང་དམར་
སྡེང་མར་ཞེས་གྲགས་པའི་འདུ་ཁང་རྩིང་པ་ཐེབ་ཅག་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པས།
ཕྱིས་སུ་ལུང་བཟང་གྲུབ་ཆེན་ཆང་གིས་འབུལ་བསྐྱུ་མཛོད་དེ་རྒྱ་དངོས་ཕྱན་བྱ་
བྱུང་བ་ནམས་བསྟོམས་པས་དུས་འགྱུར་གོང་གི་འདུ་ཁང་རྩིང་པ་འདི་བཞེངས།

ལུ་མ་ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ་པོ་བྱུང་དབང་ཚུལ་བྲིམས་མ་རྒྱ་གར་དོར་གདན་
ཐོ་གང་ཅམ་དང་། བེ་ཆང་གི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། ཅ་ཏུར་མུ་ཁ་ཞལ་བཞི་
པ་གསུང་འབྲོན་དུ་གྲགས་པ། ཇི་བྲིམ་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་མཆོག་ལུ་བྱ་པ་ཁྱི་
གང་ཅམ་འདི་དགོན་ཀ་བཟོ་མའི་རྟེན་གཙོ་པོ་ཡིན། རྟ་ལོའི་འཇིགས་བྱེད་
ཕྱག་འཁོར་མ་རྟ་ལོའི་བྱགས་དམ་རྟེན། དགེ་སྟོང་མ་དཔལ་མོའི་བྱགས་དམ་

རྟེན་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ཞལ་སོགས་ལི་མ་རྒྱ་གར་མ་གྱིན་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་
 ང་བདུན། ལྷན་འདུལ་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་མེད་སྟོང་སྟུ། པཎ་
 ཆེན་བརྟན་པའི་དབང་ཕྱག་གི་གདུང་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་
 ཅན་དན་དམར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཆ་མ་ངག་རིམ་པས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོ་
 ཅས་གདུང་སྐལ་ཁུས་ནས་བཞེངས་པའི་ངག་རྒྱན་གྱི་བཤད་སྟོལ་ཡོད། ཁོང་
 ལ་དགེ་སྟོང་རྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གསྐྱུ་ལའི་དམག་མི་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་
 གནང་བའི་བཤད་སྟོལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་ཏུངས་པའི་མེ་བཀྲ་ཤིས་དུ་
 ཁ་མ་དང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་སྟོང་རྒྱབ་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཐུགས་ཆེན་པའི་ལུང་པའི་
 རྒྱ་བྲི་གང་ཅུམ་པ་བཅས་བཞུགས།

འདྲུཁང་ནང་དུ། སྐུལ་སྐུ་སྐྱེས་ཐང་པའི་ཕྱག་བཟུང་ཞིའི་སྐྱེམ་ཆད་མ་དང་
གནས་བརྟན་བརྟུ་དྲུག་མི་ཆད་མ་བཅས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་འབབས་པའི་ངོ་
མཆར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ལོན་ཚུལ་གྲུང་། རྟོན་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་བརྟུ་གཅིག་ཞལ་ཐོག་གཅིག་མ། རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་བླ་ལ་ངག་དབང་
པས་གདན་དྲངས་པར་གྲགས་པ། སྐྱེས་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྟུད། འཇམ་དབྱངས་
གཙང་པ་བདུན་བརྟུད། རྩི་སྐྱེམ་ཆད་མ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐྱེ་ཐོག་གཅིག་
མ། ཉེ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་བརྟུད་གིང་གིས་བཞེངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲུང་
པའི་གདུང་དང་། གསེར་བྱབ། རྒྱུ་བྱབ་པ། འོད་སྤངས་སོགས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་
ནང་གཟུངས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་མི་ཆད་གཉིས་ཙམ་དང་མཆོད་
རྟེན་ཆ་བརྟུད། མངའ་རིས་པ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་སྐྱེ་མདུན་པ་སངས་རྒྱས་
བཟང་པོ། མ་ཙ་སངས་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་མི་ཆད་ཙམ་རེ།

གནས་བརྟན་བརྟུག་སོགས་སྐྱེ་མང་པོ་བཞུགས། བེ་ཆང་གི་བཀའ་འགྱུར་དང་
བརྟན་འགྱུར་གསེར་དངུལ་སྒྲགས་མའི་བྲིས་པ་བྱུང་མཆར་ཅན། མཛོད་དགའི་
གསེར་བྲིས་སུ་གྲགས་པའི་འཕགས་པ་བརྟུང་སྟོང་པ་པོ་དག་ཅིག་པོ་དེའི་ཆེ་ཆུང་
དོ་བོ་གཅིག་ཅུ་ཡོད་ཅིང་དེའི་དཀྱིལ་ནས་ཨེ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པ་མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་
ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱུ་བ་པའི་ལུང་དུ་གྲགས་ལ། འཕགས་པ་རྒྱུད་གསུམ་མ། དྲུང་གི་བཀའ་
འགྱུར་ཞེས་པའི་དངུལ་བྲིས། ཡང་མཛོད་དགའི་སྐྱེང་པའི་བཀའ་འགྱུར་མི་ཆང་
རེ་རེ་ནས་བྲིས་པ། ཆལ་ནག་ཆ་དང་དྲུང་སོགས་བསྒྲེས་མ། ཅི་ཞེས་བཀའ་འགྱུར།
རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ། པཱ་ཆེན་སྐུ་སྐྱེང་ལྗེས་གསུང་འབུམ། ཅི་
ནེ་ཨ་ཤོ་ཆང་གི་གསུང་འབུམ། རྒྱ་བཟང་གསུང་འབུམ། རྒྱ་བཟང་འོན་ཆུང་
གི་གསུང་འབུམ། ཀེ་རྩི་རྒྱ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་གསུང་འབུམ། གཞན་ཡང་རྒྱ་
པོད་ཀྱི་དཔེ་ཁྱོན་དུ་མང་།

མགོན་ཁང་དུ། བླ་པོ་སྒྲན་ཀན་གྱི་ཕྱག་བཟོ་ལྷུ་སྤྱང་གི་སྐུ་བྱིན་རྒྱལ་ས་
ཅན། ཡང་སྒྲན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷུ་སྤྱང་གཙོ་འཁོར་གསུམ། ལྷུ་
སྤྱང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་རྟེན་རྩལ་བྱུང་འཕགས། ཆོས་སྐྱོང་ལྗེས་
ཞལ་འབག་མགོན་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ནག་ཐང་། འབྲང་རྩེ་བསམ་གྲུབ་ཆོས་
སྤེ་སྤྱང་གི་ཆོགས་སྤོ་གདུང་དམར་མ་གནས་པར་གྲགས་པ་དེར་དེར་སྐྱབས་
(དུས་འགྱུར་གོང་དུ་)དེའི་ནང་དུ་གཏོར་བཞག་འདུག རྩོ་པ་རྩི་ཏས་གནང་བའི་
ཞལ་འབག་དང་འཆམ་ཆས་སྟོར། ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ། ལྷ་བ་དང་ཅ་མི་
ཏ་སོགས་འབག་ཆས་ཡོངས་རྩིགས་དང་། ལྷ་ནག་འཆམ་ཆས་རུས་རྒྱན་བཅས་
གཙང་བཀྲ་ཤིས་སྐུ་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་བཞུགས། གསང་

འདུས་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སྒྲན་ལྷ། གནས་བདུན། ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ། དུས་འཁོར་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གིན་དུ་མང།

རྟ་མགིན་ལྷ་ཁང་དུ། རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་སྐྱ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཁྲག་
འབྲུང་ལྷ་དགུ་དང་བཅས་པ། གཏེར་བཏོན་རྣམ་གསུམ། རྗེ་ཡཔ་སྤམ་གསུམ་
གྱི་སྐྱ་དང་ཞལ་ཐང་འགའ་གས། ཆོས་སྦྱོང་ཀམ་བཟླ་གྱི་སྐྱ་དང་དེའི་གནས་
གཞི་བཅས་ཡོད།

གྲ་ཆོགས་དུག་ཅུ་སྟོར་ཡོད། གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། རྩ་བ་
དང་པོའི་ནང་སྟོན་ལམ་དང་། གཉིས་པར་ལུས་སྤང་གི་བསྐྱང་བ་བྲི་ཆར།
གསུམ་པར་མི་འབྲིགས་པའི་བདག་འདུག བཞི་པར་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་
གསུམ་མ་དང་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད། ལྷ་པར་དགོན་གྲོང་སྤྱི་ནས་མཆི་བུམ་
སྐྱབ། དུག་པའི་དབྱར་གནས་ནང་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་ལུ་བུ་པའི་བདག་འདུག་
དང་ཀུན་རིག་བདག་འདུག བཅུ་པའི་ལྷ་མཆོད་ལ་གསང་འདུས་བདག་འདུག་
བཅུ་གཅིག་པར་གདུགས་དཀར་གཏོར་རྒྱུག བཅུ་གཉིས་པར་དགུ་གཏོར་འཆམ་
དང་བཅས་པ་བཀྲས་རྩྱུན་སྤགས་པ་གྲ་ཆང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྷར་ངོས་གཙང་སྐལ་
བཟང་དད་པ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད།

མཆོད་གཞིས་ལ། མཛོད་དགེ་ཤོག་བཅུ་གཉིས། དཔའ་འཕན་ཆད་
ཤོག་བདུན་སོགས་མཆོད་གཞིས་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ། མཛོད་དགེ་ཤོག་བཅུ་གཉིས་
གྱི་མ་དགོན་དུ་གྲགས། འབྲང་རྗེས་བྲག་ཁྲུང་བྲལ་ནས་འོ་མའི་རྒྱ་ཐོན་
པར་དབྱར་གནས་གྱི་གཏོར་ཐེབས་དང་། བག་རྒྱར་ཐང་། ཡར་རྒྱུང་སོགས་
རྩ་ས་ཡིན། རྒྱལ་དགའི་མདུན་གནས་དང་བཅས་པ་འདིའི་ས་ཁོངས་ཡིན།

ར་རྩོམ་གྲགས་ཀྱི་མཆོའི་ཐུགས་དམ་ཏེན་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཅན་མའི་
ཞལ་ཐང་འགངས་ཅན་ཡིད། སྡོན་ར་རྩོམ་གྲགས་ཀྱི་མཆོར་དབྱངས་
ཅན་མས་ཞལ་གཟིགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཞལ་ཐང་འདི་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྲགས་པས་
བྱིན་ཅན་གྱི་སྟན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བརྩི།

༡༡༥། རྒྱུ་ཆའི་དྲན་པ་དགོན་པའི་བྱང་རབས་
དང་འབྲེལ་བའི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས།

༡༡༥། དྲན་པ་དགོན་ཤེས་དཀར་ཆོས་སྡེ་སྡེ་ནི་དྲན་པ་གེ་སར་གྱིས་ཕྱག་
བཏབ། ཨོ་རྒྱན་སྟེ་ཁང་ནང་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་གསེར་ཟངས་ལས་
གྲུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་སྤང་སྤྱོད་ཟིལ་གཙོན་གྱི་སྐུ་ཐོག་ཆོད་གཉིས་པ། མཁའ་
འགྲོ་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ། ཅག་དབུས་གཙོད་པས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཔར་ཀོང་ལས་བཞེངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་སྐུ།
དེའི་ནང་བཞུགས་སུ་གྱུ་རུ་སྟོན་དྲུང་ཕྱུར།

འདྲུ་ཁང་ནང་གི་རྟེན་གཙོ། ཆོད་པག་མེད་རྒྱ་ནག་མ་མི་ཆོད་གཅིག་ཐུབ་
དབང་རྒྱ་གར་མ་ཁྲི་གང་ཅམ་སོགས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་མང་པོ་བཞུགས། སྟན་
འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་གཙོ་འཁོར་གསུམ།
གནས་བཏན་བརྟུ་རྟུག་སྡེ་དགའི་ཆོལ་དཔར་བཀའ་འགྱུར་གཉིས། ཅོ་ནེའི་བཀའ་
འགྱུར་གཅིག་འབུམ་སོགས་ཕྱག་དཔེ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཞུགས། བུམས་ཁང་
དུ་རྒྱལ་བ་བུམས་པའི་སྐུ་ཐོག་ཆོད་གཉིས་ཅན། ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྟུད། ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོ། གནས་བཏན་བརྟུ་རྟུག་དྲན་པ་སྐུ་སྤྱོད་གསུམ་པ་ངག་དབང་བརྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་དདུལ་གདུང་། སྐུ་སྤྱོད་གཞན་ནམས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རྟེན་མཆོད་
རྟེན་གསུམ། རྩེ་ཆེ་གཙོད་པ་བཅེགས་མའི་འཁོར་ལོའི་པར་ཤིང་བཅས་བཞུགས།

དན་པ་ཐ་བྱང་གི་ཆོམས་ཆེན་ནང་སྒྲིལ་དཀར་སྐྱེ་མི་ཆད་ཅམ། གནས་བདེན་
བརྟུ་བྱག་སོགས་སྐྱེ་གིན་དུ་མང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་སོགས་བཀའ་
འབུམ་སྒྲོར་མང་བ་བཞུགས། རྒྱལ་བ་བུམས་པ་མགོན་པོའི་གོས་སྐྱེ་ཡར་འདོམ་
བདུན་ཁེང་དུ་འདོམ་ལྟ་ཅན་སྐྱེས་ལེགས་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པ་སོགས་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཉེན་བྱིན་ཅན་གིན་དུ་མང་པོ་བཞུགས།

སྐྱེ་བ་མཆོག་སྒྲོར་ལ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ། ཀུན་རིག་སྤུན་མཁུ།
གནས་བརྟུ། མི་འབྲུགས་པ་ལྟ་དག། རྒྱུང་བཤགས། བསྐྱང་གསོ་སོགས་ལྟ་མོ་
གསེར་ཁྲིའི་དགོན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་སྐྱེས་ལེགས་ཡོད།

ཐ་མ་དམོན་པའི་ནང་ཆེན་ནང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་མང་ཁིང་། སྤྱང་
མ་དམ་ཅན་མདོན་སུམ་འཁོར་བ་གིན་དུ་འགངས་ཆེན་དུ་བརྩི་བཞིག་བཞུགས།
འདིའི་བདག་པོ་ལྟ་མོ་གསེར་བྲིས་མཛད། སྤྱོན་འདིའི་ལྟ་ཁང་ནང་དུ་སའི་
སྤྱིང་པོའི་སྐྱེ་བྱིན་ཅན་གསུང་འཛོན་མ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིས་གསུང་མང་པོ་བྱིན་
པའི་གསུང་སྒྲོས་ཡོད། རྩ་ལོའི་གཡུ་ཡི་འཛིགས་བྱེད་དང་། བྱུ་རུ་ཆེ་དཔག་
མེད་བཅས་བཞུགས་ཀྱང་ཐ་མ་སྤྱར་གྲོང་མ་མཐུན་པའི་སྐབས་པོར་བརྒྱག་དུ་
ཤོར་བར་བཤད།

སྐྱེ་ཐྱང་དང་པོ་དན་པ་གེ་སར། སྐྱེ་ཐྱང་གཉིས་པ་དན་པ་བཀྲ་ཆང་། སྐྱེ་
ཐྱང་གསུམ་པ་ངག་དབང་བརྟན་འཛོན་རྒྱ་མཆོ། སྐྱེ་ཐྱང་བཞི་པ་ཆ་ཤར་ཆང་།
སྐྱེ་ཐྱང་ལྔ་པ་ཨ་འཁོར་ས་དམར་ནས་འབྲུངས་པ་འདི་ཡིན།

ཡུང་བཟང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡུང་བཟང་དགོན་ནང་འབྲུགས་ཆད་མེད་ཡངས་
ནས་དགོན་ཐོར་སྐབས། ལེགས་བཤད་འདོམ་ལ་འངལ་ན་སྟག་ཆང་ལྟ་མོར་སོང་།

ག་ཟ་ན་རྒྱགས་ཕྱེད་ན་ཁང་སར་དགོན་དུ་སོང་། རྒྱ་ལོག་བྲེ་ལོག་འཛིན་ན་རྒྱལ་
དགེ་དགོན་ལ་སོང་། བ་ལི་ཀ་མ་འཛིན་ན་བྲག་ཤུག་མགོ་ལ་སོང་། བྲང་རུས་
ཉི་མར་སློན་དྲན་པ་དགོན་པ་ལ་སོང་། འདུལ་བ་ག་རྣམས་ཕྱེད་ན་ཤུག་ཅི་ལུང་
ལ་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད་ཟེར་བའི་དག་རྒྱན་ཞིག་ཀྱང་མཆིས།

གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་རྒྱུ་ཆའི་གོས་བཤའི་ཐ་ན་འབྲས་སྤངས་ཐེ་གྲ་ཨ་ཁུ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་པོའི་
དག་རྒྱན་བཞིན། ཕྱི་ལོ་དུག་ཅུའི་ནང་དོར་སྤངས་སུ་ཁེའི་ཀི་དགོན་ནས་ཀི་སྤུལ་མིང་པས་ཟེན་བྲིས་
སུ་བཏབས།

༡༡། བཀའ་རྒྱུ་མཚུངས་མེད་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་
ཤེས་རབ་ཚང་ལ་ཐུལ་བ།

ཆབ་ཤོག་སྟན་ངག

མཛད་པ་པོ།

༧་སྐབས་མེ་ཀོད་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཤིང་ཡོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ།

༡༡། བཀའ་རྩིན་མཚུངས་མེད་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཡོངས་འཛིན་དགོན་མཆོག་
ཤེས་རབ་ཚང་ལ་ཐུལ་བ།

༡༣༥། འཇམ་མཐོང་བསྟན་འཛིན་གྱི་པའི་གཙུག་གི་མོར། །གཙུག་ལག་གཞུང་
དོན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མེན་པ། །གངས་མཛོངས་སྐྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམ་པའི་
ཞིང་། །གདོང་ལྡ་འབར་པའི་བྱི་འཕང་ཡངས་པའི་རྩང་། །གང་གི་ཞབས་རྩང་
པརྟ་ཆེ། །སྤྱི་པོར་བཀོད་པའི་གུས་སྟོབ་ཀྱིས། །དད་པའི་སོར་མོ་སྟོང་ག་རུ།
རྩམ་ནས་ངག་རྒྱ་འདི་སྐད་གསེལ། །ས་བརྒྱ་ལམ་ལཱའི་རྩལ་པའི་སྤྱབ་ཤིང་གིས།
ནམ་མང་ཆོགས་རྩང་ཅ་རྒྱས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ། །གངས་མེད་བསྐལ་པར་ཡང་ཡང་
བསྐབས་པ་ལས། །ཐོན་པའི་རྒྱ་མཚོག་རྒྱ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། །མྱིང་བཞིའི་
བསོད་ནམས་རྣ་ལམ་ཡངས་པེ་རུ། །གཡོ་བས་སྐལ་ལྷན་ཀྱན་དའི་དགའ་ཚལ་
ཀྱན། །འཇུག་པར་མངོད་དང་རྟན་ཅིག་ཤས་ཤོལ་གྱི། །འཁྱོ་ཤེད་རྩམ་པར་
ཤེད་དེ་བསྐྱགས་པའི་གནས། །འོན་ཀྱང་མ་དག་སྣང་པའི་ཐན་སྤྱོན་དང་། །སྐྱེ་
དགྱའི་བསོད་ནམས་འབྱེབ་པའི་དམར་ཕྱོགས་བཅས། །བསྟན་པའི་སྤྱི་བགེགས་
མི་བསྐྱན་སྤྱོད་གཅན་གྱིས། །གནོད་པས་མི་རྟོགས་འོད་སྣང་འབྱེལ་འདི་མཚར་།
ལས་ཉོན་དུག་རྩལ་སྟོས་པའི་སྐལ་དམན་བདག །སྤྱབས་གནས་དམ་པའི་བྱིན་
བརྒྱའི་རྣ་བ་ཡིས། །འཇིགས་རུང་ཐར་པར་དགའ་བའི་གཡང་ས་རུ། །མ་རྩུང་

ལུས་འཛོལ་བདེ་བར་འདི་ན་མཆིས། །བརྩོན་དང་ཤེས་རབ་སྒྲིལ་མཐུ་དམན་ཡང་། །
 རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །གང་གི་མཐུ་ཡིས་བསྐྱུན་
 པའི་དང་བ་ཡིས། །གུས་རྟག་སྦྱར་བའི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་དེ་གནས། །བརྟུ་ཕྱག་
 རིག་པར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཆ་ཟེར་འོད་སྣང་ཕྱོགས་བརྒྱར་རབ་སྦྱོས་
 གས། །རྒྱལ་བ་ལྟན་སྦྱང་བཞིའི་ཁྱིན་ལ་བཞུ་འདོད་ཀྱང་། །བར་ཆད་དུ་བའི་
 འཛིགས་ལས་གྲོལ་བ་དགོས། །མཁྱེན་བརྩེ་རང་བཞིན་བཤེས་གཉེན་དུས་ཀྱི་
 འགྲོས། །མི་མཐུན་སེང་གེ་བུ་མོའི་ཉེ་བ་རུ། །གུས་སྒྲོབ་པ་སྒྲུབ་ཅི་ལག་མི་ཉལ་
 བའི། །ཐུགས་སྦྱོན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་གང་ཟབ་དུ། །བདེ་སྦྱིད་པ་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་གཉེན་
 གཅིག་ལ། །རྒྱལ་བ་ལྟན་ཉིན་ཤེད་རྒྱབ་དུ་བཞུང་ལ་བྲེལ། །གང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 དམ་བཅའ་མི་སྟོང་པར། །ཞབས་བྱང་སྤྱང་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་དུ་གསོལ། །ཆགས་
 རྒྱང་ཚིངས་པའི་འདོད་པའི་འདམ་ཇུབ་ཀྱི། །ཁྱིང་དུ་བྱིང་བའི་སྐལ་དམན་བྱིབ་
 རྒྱང་བདག །ཟབ་གསུང་བདུད་ཅིའི་ཕྱགས་ཀྱུས་ཉེར་བྲངས་ཏེ། །གཏན་བདེའི་
 སྐམ་སར་བྲོངས་ཤིག་བཤེས་གཉེན་ཀྱི། །གནས་སྐབས་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་ཡང་ཡོངས་
 འཛིན་གང་གི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས་
 སུ་གར་དང་དགའ་དད་སྦྱོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ། །བྱུང་དང་རྟོན་ཅིག་བྱིན་ཆུབས་
 བདུད་ཅི་འཕེབས་སྦྱངས་བྱས་པའི་དུས་དེ་རུ། །གང་གི་བྱིན་ཆུབས་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱུན་བཟང་ཉིན་ཤེད་འབུམ་གྱི་འོད་དུ་སྦྱོ། །འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །ཁྱིད་
 ཞབས་པ་སྒྲོའི་གྲིབ་བསེལ་དང་། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར། །ཟབ་
 གསུང་ཅི་དགར་སྦྱོད་པར་ཤོག །མི་ཤེས་ཚིངས་བརྒྱ་སེལ་བའི་ཞལ་དཀྱིལ་ཆེ། །
 སྤྱིད་གསུམ་སྦྱེད་གྱའི་དཔལ་དུ་གསལ་བའི་སྦྱང། །དུས་བསྐྱུན་འཕྲོད་བཞེན་བྱི་

དར་རིམ་གྱི་སྒྲིགས། རྫོང་མེད་མཇུག་གལ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་ཆེ། རབ་ཅེ་ཅུན་
 ཡབ་ཡུམ་དང་བྲལ་དུ་ཕུག་བདག ཡིད་འདི་ངལ་གསེའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི།
 མ་འོངས་སྟོན་གཟིགས་བཀའ་མཆེད་ཀེ་ཏ་ཀ། རྩུས་ཕྱ་བདག་གི་སྦྱི་པོའི་རྒྱན་
 དུ་སྦྱེལ། ཟབ་དོན་དཔེན་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུད་མངས་བསྐྱུལ། རེ་དོན་གཏམ་
 དང་དྲན་པའི་ཕང་ཐག་ཆད། བེ་ཕང་བསྐྱུལ་བར་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ནམས།
 མཆོག་གས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཐབས་འདི་ན་དཀོན། ཞེས་ལབ་དོལ་གྱི་ཆོག་བརྒྱར་བསྐྱུགས་བཀྱིས་
 ཏེ། རོད་རྒྱུ་ཆེས་བཟང་ཉིན་གས་སྟོན་མིང་འཛིན་པ་ཀུན་སྤྱུལ་ཕུལ།

ལ་ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གིས་རབ་གྱི་
 བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གདུང་
 དབྱངས་སུ་འབོད་པ།

༡༡། ལར་རྒྱལ་བའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ངོས། །སྒོས་མ་རུང་བདག་གི་
 མགོན་སྐྱབས་ཉིད། །འཕྲང་ཡ་ངའི་འཛིགས་ལས་སྒྲིབ་པའི་མགོན། །དྲིན་
 བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་དགེ་བའི་བཤེས། །དོན་མེད་པར་ངག་གིས་སྡིག་པ་
 བསགས། །ལས་མེད་པས་སྤྱོད་གྱི་བཀའ་ཡང་བཅག །ནམ་གཤེད་གི་ཕྱི་
 འཛོམ་མགོ་བོ་ཆོངས། །ད་འགྲོད་ཀྱང་བྱ་བས་ག་ལ་ཡོད། །སེམས་ཉོན་
 མོངས་གདོན་གྱིས་རབ་དུ་སྒྲི། །སྒོས་ཆོས་གྱིས་དྲེད་ནས་མ་འབྲུལ་ཞིང་། །ད་
 ལོང་བྱིད་མེད་པའི་ལྷ་ཉི་པ། །བྱ་བདག་ལ་བརྟེ་བས་གཟིགས་ལགས་སམ།།
 རྒྱགས་དབྱང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱང་ཤོར་ནས་གདུང། །སྒོ་རིག་པའི་རྩ་ལ་ཡང་རྒྱང་
 གིས་འབྱེར། །སྒྲོབས་འབྱོར་བའི་མངའ་ཐང་འདི་ན་མེད། །ད་བཞུན་པའི་
 བྱར་ཆེན་འདེགས་རྒྱས་སམ། །མགོན་སྤྱོད་གྱིས་བརྟེ་བས་མ་བཟུང་ན། །རི་
 གཟར་མོའི་བྱ་བོ་དེ་བཞིན་དུ། །ཤོ་སྤོད་པོའི་སེམས་འདི་འགྲོ་ཉི་བས། །ལྷགས་
 བརྟེ་བས་གཡང་ལས་སྒྲིབ་པར་མཛོད། །དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར།།
 མགོན་སྤྱོད་གྱིས་འབྲུལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །དུས་ལྔ་བརྒྱ་མཐའ་མའི་བཞུན་

པ་འདི། །ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་ནུས་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཇི་བཙུན་ཟླ་མ་
 དམ་པ་དགོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་འདིན་དྲན་པའི་སྒྲོན་མ་གདུང་དབྱངས་སུ་འབོད་པ། ཀའི་སྒོ་
 བཟང་བཞུན་འཛིན་པས་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ལ་བྱས།

ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཆོད་ བཞིད་ཆེགས་བཅད་མ།

༡༡། ཨོ་སྦྲུལ་། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཁའ་བཙུན་པའི་གར། །རབ་
 མངེས་མཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་གསལ་ཞིང་། །རབ་བཞིད་གསུང་དབྱངས་
 དུག་ཕྱའི་དཔལ་དང་ལྡན། །གངས་ཅན་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་གང་དེར་འདུད། །ཅེས་
 ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་ཤར་མར་སྐྱས་པའོ། །མེ་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོའི་ཟླ་ ༩
 ཚེས་ ༡ ཉིན་དོར་སྒྲིང་མདོ་སྐད་ཆེག་སྐལ་ཆེགས་པས་གདན་ཞུས་ལྟར་བསྐྱོད་སྐབས་མདོ་སྐད་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་གསར་བསྐྱགས་མགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་མངོན་སྤྱིའི་ཉིན། ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་མཆོད་བཞིད་
 ཀྱི་ཆེགས་བཅད་ཅིག་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་བཞིན་འཕྲལ་མར་བྱས་པའི་ཆེགས་བཅད་ཅིག་ཡིན།

གྲོགས་པོ་ཆོས་ལ་སྐྱེལ་བའི་གནམ།

༄༅། གྲོག་ཏེར་ངག་གི་དབང་པོ་ཡི། །བཟང་དགུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནམ།།
དར་དེར་སྟན་པའི་དབྱངས་སྤྱ་བ་སྤེབས། །བྱལ་བྱེད་མ་ཡི་མགིན་པའི་སྤྱ། །འཛིན་
མ་ཡངས་པོའི་བྱོན་འདི་རུ། །བསྟན་བཅོས་དབྱ་མར་འདུག་པའི་གཞུང་། །བཟང་
པོའི་དཔལ་གྱིས་བསིལ་བ་བཞིན། །སློ་ལ་བདེ་བའི་དཔལ་ཡང་ཐོབ། །མཐའ་
བལ་ན་ཀའི་གོང་བྱེར་དེར། །འཕྲོག་བྱེད་མཁའ་འཕྲོའི་བཟོད་པས་ཀྱང་། །ཁོར་
བུའི་ཁྱིང་དུ་སོན་པའི་མཆོམས། །རུས་སྤལ་སྤྱ་ཡི་རྗེས་སྤྱ་འཆགས། །ཆོས་དང་
ཆོས་མེན་འབྲེད་པ་ལ། །དོན་དམ་ངག་གི་མཆོན་ཆ་བཞོས། །དྲུང་འཆོ་བ་ཡི་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱི། །ཡིག་མཁན་འབྲུ་ཡིས་ལེན་རྒྱས་སམ། །འོན་ཀྱང་བཙོན་པ་མ་དོར་
བར། །སློ་ཆུང་ཁབ་ཀྱི་མིག་བྱེད་ར། །ཤོང་བའི་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་ཟོང་། །ཉུང་
མོར་འབྲམས་བཞིན་འདི་ན་མཆིས། །འཛིག་ཉེན་མགོན་དང་ཟུར་ཡུད་ལྔ་པ་
སོགས། །བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་དེ་ན་གདའ། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་
དང་སློབ་སོགས་ཆོས་སྦྱོད་བཙུར། །བྲ་བཞི་ནོན་པའི་བཙོན་པ་མཇེད་གལ་ཆེ།།
བདག་གི་མགིན་སྤྱ་འཕྲོལ་བའི་ཅང་ཏེའུ། །བྲག་ཆ་ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་རེ་བས་
ཉེན། །གྲོགས་མཆོག་དགའ་བའི་རྫོས་གར་རབ་བསྐྱར་ཏེ། །ཆོག་དོན་ཀུན་ལ་
བྱ་ར་བྱེད་པར་འོས།། ཅས་ཐོལ་བྱང་དུ་རོང་པོ་ཆོས་རྗེ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པས་སྤྱག་བྲིས་
བགྱིས། ཕྱི་ལོ་ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༡ ལ་ཡུལ།

ཡ་སྐབས་རྗེ་རོ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཡུལ་བའི་ཞུ་ཡིག

༡༡། མཐའ་བྲལ་རྒྱལ་བའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛོད། མཐའ་བྲལ་ལུང་
 དང་རིག་པའི་རྩལ་གྱིས་བྲངས། མཐའ་ཡས་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དཀྱིག་གི་མཛོད།
 མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱར་སྦྱོལ་མཛོད་གང་དེའི་བྱང་། རྒྱ་མེད་འདྲན་པ་ཡོངས་
 འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས། གསེར་ཞལ་པར་དཀར་པོ་རྒྱས་པའི་བཞིན། ལེགས་
 བཤད་ཟིལ་མངར་སྒྲུང་ཅི་འདྲི་དོག་པ་འབྲུམ། བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་རྒྱུག་ཡིད་
 གྱིད་ཕྱིད། བྱ་རམ་ཤིང་པས་ཁྲ་སྤེ་བཟང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླར། གང་ཉིད་མ་ར་ཅ་སའི་གན་རྩོལ་ར། བཞུགས་
 པར་མཛད་དེ་བདག་གི་ན་བའི་གསོས། རྣམ་གཡང་ལེ་ལེའི་འདམ་དུ་བྱིང་བྱུར་
 ལ། འོན་མེད་འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་མདོ་མེད་པོས། འདབ་བཟང་དཀྱིད་
 གྱི་པོ་ཉའི་གར་སྐབས་ཀྱིས། འཕྲིགས་དེར་མགོན་པའི་དབྱར་རས་མཆོད་སྤྲིན་
 གྲོ། རྣ་ཆོགས་ལས་ཀྱིས་སྤྲིད་པར་འབྲུམས་པའི་འགོ། རྣ་ཆོགས་སྐལ་བ་
 ཁམས་དང་མེས་ངོར་བཞིན། རྣ་ཆོགས་མཛོད་པའི་རྒྱུས་གར་རབ་བསྐྱུར་ཏེ།
 རྣ་ཆོགས་དེ་རྗེའི་ཁམས་སུ་ཞབས་བཏན་ཤིག། ཅས་སྒྲོབ་ཕྱག་ཉི་མོ་བསྐྱུར་པས་བྱི་པོ་ ༡༧༦༡
 ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༩ ལ་ཡུལ།

རྫོགས་ཆོག་ཀ་བཤད།

༡༡། ཀྱ་ཡེ་གངས་མེད་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །ཁ་བ་རི་བའི་རྒྱ་དྲུ་
གར་འདུག་གོ། །ག་ནས་བརྟམས་ཀྱང་མཚུངས་བའི་ཟླ་བལ་བ། །ང་ཆོའི་འདི་ཕྱི་
གནིས་ཀྱི་སྐྱབས་བཟང་ངོ་། །ཅ་ཅོའི་གཏམ་གྱི་ཆོག་ཐོང་རྒྱུ་མང་བསྐྱལ། །ཆ་
བཞག་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཁྱིད་འཛད་དོ། །ཇ་ཏོ་འདྲ་བའི་འཁོར་བའི་ཕུན་
ཆོགས་ཀྱི། །ཉ་གང་ད་ཉར་གསལ་བའི་རྒྱལ་བཞིན་ནོ། །དྲུ་ལའི་འདབ་མས་
སྤལ་བའི་དབེན་གནས་སུ། །ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་བཀག་པའི་ཆོས་ཟབ་པོ། །ད་
ཉ་ཆགས་སྤང་བག་མེད་གཞན་དབང་གུར། །ན་འཆི་རྒྱུད་པའི་ཆེན་ཆོས་བསམ་
མོ། །པ་སངས་ཉ་དཀར་ཉག་བསམ་མེད་བཞིན་དུ། །ཕ་ཆོས་འཛིན་པའི་དག་
སྤྱང་ཡང་འོ། །བ་སྤྱུ་ལྔ་བའི་གཞན་པན་བྱམས་བཙུའི་སེམས། །མ་གཡིང་
སྒྲུམ་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འགྱུར་ངོ། །ཅ་མ་ར་ཡི་ངང་རྒྱལ་འཛིན་ནུས་ན། །ཆ་
བའི་མེ་དང་དབྱེར་མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ཇ་ཞེས་གཤིན་ཇིའི་བྲིམས་རས་མ་པོས་
གོང་། །ཉ་སྤྱུས་བཞིན་དུ་ཡིབ་སྤྱོད་ཆོས་བྱས་སོ། །ཞ་འོན་དམུས་ལོང་མགོ་བསྐྱར་
མ་སོང་བའི། །ཟ་ཟེར་འདྲུ་འཛི་སྤངས་པའི་ཆོས་དཀོན་ཏོ། །ལ་ཕུར་གྲགས་
པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྱང་བར། །ལ་མཚན་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ད་ཉ་འབྱངས། །ར་
ཡིག་གནིས་པའི་བྲིམས་ལྡན་འདུས་པའི་བྱ། །ལ་ལ་ལིང་ལིང་རིགས་པའི་འཕུར་
ལྷིང་གིས། །ཤ་ཐང་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྲུ་ས་དེ། །ས་བཙུའི་ནམ་གཞག་གཞུང་
ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ད་ཅང་མ་ཐལ་སྤྱང་བའི་སྤྲལ་བཞིག །ཞལ་ལ་ལ་ཞིག་ཡོད་

པའི་དུས་བཟང་འདིར། །མ་གཡེང་མ་གཡེང་དམ་ཚེས་ནལ་མ་མཛོད། །བསམ་
བཞིན་བསམ་བཞིན་འཁྲོད་པ་ཕྱིས་འདུག་གོ། །དན་བཞིན་དན་བཞིན་ལུས་ཀྱི་
བ་སྒྲུབ་ལྟར། །སྒྲིབས་ཤིག་སྒྲིབས་ཤིག་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་གནས་ཀྱ། །

སྒྲུབ་ཅུ་པའི་ཆོག་འཕྲད་འགའ་ཤས་ཀྱི་

དཔེ་བཅོད་སྟན་ཆོག་གི་ཐོག་

ནས་བཞག་པ།

༄༅། (མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱན།) འཇམ་དཔལ་བྱིད་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མངོས་ཀྱང་མངོས། །
གསུང་དབྱངས་དུག་ཅུའི་རྒྱད་མངས་སྟན་ཡང་སྟན། །བྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཕྱོགས་ཀྱན་གསལ་ཡང་གསལ། །འཇམ་དཔལ་བྱིད་ཀྱིས་ད་ནི་བདག་སྒྱུངས་
ཤིག། (མེ་མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱན།) ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་འདོད་པའི་ཚུས་བུམ་རྒྱས། །
མངོས་འདོད་མེད་ཀྱང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །ཆ་གདུང་བྲལ་ཡང་ཁུ་སྒྲིས་
གདན་ལ་བཞགས། །ཆངས་པའི་སྤྲས་མོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། །དམ་
ཆོས་ཉན་ཡང་སེམས་རྒྱད་བྱལ་བ་དགོན། །ཁ་ནས་བཤད་ཀྱང་ལག་ལེན་ཁེལ་
བ་དགོན། །དམངས་དོན་བཤད་ཀྱང་རང་དོན་འདོར་བ་དགོན། །དེ་རྩི་དགོན་
པ་ནམས་གསུམ་བདག་གི་ཆོས། །(རྒྱད་པ།) འདྲི་སྒྲིག་ཉམས་ལྡན་རི་དྲགས་མིག་
ཅན་མ། །མངོས་ལྡན་པུ་རུ་ཁ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཡང་། །རྩ་ནམས་ཀྱང་ནི་བྱིད་
ལ་དགའ་བས་ཅིན། །སྟོམས་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་ལ་འདོད་སྟེར་མ། །

(མཆམས་སྒྲུབ་ལྟར་བཅས།) གྲུ་འཛིན་ཁིང་དུ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་སྟེ། །མི་

ཡི་ནམ་རོལ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྟེམ། །ཆོས་སྤྱད་སྟེ་བཞིའི་དཔལ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ། །ཁྱེད་ལ་འདུད་དེ་གངས་མེད་ཕུག་བཀྱའོ། །(རྒྱ་མཚན་འདྲན་པའི་ལྷག་
བཅས།) ལྷན་འདེབས་པེ་ཤང་སྐྱ་ལྷན་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱང་། །མི་རྟག་ཡིན་ཏེ་ཆུ་ཡི་གཉེར་
མ་བཞིན། །སྤྱད་ཅིག་རེ་རེར་འཛིན་ཏེན་རྒྱ་རྒྱེན་ལས། །སྤྱེས་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་
འཐད་དེ་དངོས་པོའི་ཕྱིར། །(གཞན་འདྲན་ལྷག་བཅས།) རྒྱལ་བསྟན་སྦྲར་གསོའི་རྒྱ་
ཆོགས་དཀོན་ཏེ་དཔེར། །ཟབ་སྟེ་གསལ་བའི་རིག་པའི་ཚོ་ཡང་བྲལ། །བཙོན་
འགྲུས་ཞན་ཏེ་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་གྱུར། །འོན་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་རི་པོ་འདེགས་
ལ་བཙོན། །(འབྲེལ་སྤྱིའི་དཔེར་བཞིན།) ཁྱེད་སྐྱ་མཚན་དཔེའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཅན། །འཛི་སྟེག་ཉམས་ལྡན་གདོང་ལྗེའི་གཡུ་རལ་གསེགས། །སྤྱིད་ན་བྲལ་
བའི་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །ཁྱོད་ནི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་ཡི་ངག་གི་ལྷ། །

དམ་པར་བསྟོད་པ་བུང་བའི་གཤེག་སྒྲ།

༄༅། ཟླ་བའ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་མེ་ལོང་ངོས། །ཟླ་མེད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 མཆོག་དམས་པར་གར། །ཟླ་བའ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོ་མཐར་ཕྱིན་པའི། །ཟླ་
 མེད་སྟོན་པ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཆམ། །ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་དབྱངས་ཀྱི་
 མདངས། །སྟན་འཛེབས་དྲག་བཙུའི་རྒྱུད་མངས་རབ་བསྐྱས་ཏེ། །བདག་ཡིད་
 འཕྲོག་བྱེད་ན་བའི་བྲག་རྩ། །ཏག་ཏུ་སྐྱུ་མཛད་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱལ། །རབ་
 མཛེས་ཆོགས་གཉིས་རྩལ་བཅེགས་གངས་ཀྱི་རི་བོའི་ཕྱོད། །མི་འཛིགས་གདོང་
 རྩ་མཁྱེན་བཙུའི་གཡུ་རལ་རིང་དུ་འཕྱ། །སྟོབས་བཙུང་བང་པོ་ཀུན་གྱི་གཙུག་
 ན་རབ་ཏུ་མཛེས། །ངག་གི་དཔལ་སྟེར་དབྱངས་ཅན་མ་དེ་བདག་མགིན་རོལ། །
 གངས་རྫོངས་བསོད་ནམས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པོ་རྩ། །མཁྱེན་བཙུའི་རྒྱ་བདུན་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཡིངས་རྫོགས་ཏེ། །དཀའ་བ་ཕྱག་བརྒྱས་བསྟན་པ་སྟེལ་མཛད་པ། །གནའ་
 བོའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤང་བཅན་སྐམ་པོ་རྒྱལ། །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བའི་
 ཐབས་ཚུལ་དུ། །བོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ་སྐྱུ་ཕྱར་བཀའ་བཅད་དེ། །རྒྱལ་
 བསྟན་སྟོན་མེ་སྟེལ་མཛད་སམ་རྫོག། །བཀའ་དྲིན་ཆད་མཐའ་སྤྱིས་གཞལ་
 རུས་སམ། །

༡༡། སྐབས་ཇེ་ཇོ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེར་

ཡུལ་བའི་ཆབ་ཤོག

༡༡། གྲོ་གཏེར་འཇམ་དཔལ་སྤྲོད་པོའི་རིང་ལུགས་ཆེར། མཁས་བཙུན་
བཟང་པོའི་མཛད་པའི་སྐབས་སྤེང་གཡོ། བཟན་འགྲོའི་དཔལ་གྱུར་དུར་སྤྲིག་
འཛིན་པའི་ཇེ། ཁྲེ་མེད་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་གང་དེར་འདུད། གང་དེའི་ཞབས་
བྱུང་བྱི་མེད་སྐྱེ་བའི་བཞིན། བདག་སྤྲོད་དང་པོར་ཉམ་མཁའི་མཐོངས་ཡངས་
པོར། རྒྱ་བའི་དགའ་སྟོན་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོའི་འཕུལ། སྤྲོ་བྱེད་སྤྲོད་དུ་སྤྲུལ་
ཡང་བཛྲོད་ཐབས་བྲལ། འདུ་བྱེད་སོར་མོ་ལྷ་ཡི་འཕུལ་ཐབས་ཀྱིས། རྟེན་
སྤྲོད་ལྷུང་རྒྱུད་མངས་བསྐྱལ་བ་ན། ཆོངས་དབྱངས་ལས་ཀྱང་སྟན་པའི་ཀྱན་
བཟང་སྤྲིན། གང་ཉིད་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ན་སྤྲོ། དག་འོས་ལུགས་བྱུང་
འབྲེལ་བའི་སྐབས་གསུམ་གནས། ངལ་མེད་རྒྱ་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་བདག།
མེ་ཤུགས་བསྐྱོད་པའི་དྲང་སྤྲོད་ཇ་དུ་ནས། འཕྱང་བས་འཕགས་ཡུལ་དོར་སྤྲོད་
སྤྲོ་ཁེ་རུ། འོ་ཡི་ཡན་ལག་དུག་དུ་གནས་པ་ན། རྟོན་བསགས་ལས་ཀྱི་སྐལ་
ལྷན་ཤིང་ཉ་ཡིས། དྲངས་པས་འཕགས་ཡུལ་སྤྲོ་འགྲོའི་ཞབས་བསེལ་ཆེད། བདེ་
འབྱུང་སྤྲོད་ཇེའི་ལྷ་ཡི་བཀའ་བཞིན་དུ། བྲོང་བྲོར་ཤར་ཅ་སའི་མགོན་དུ་སྤྲོབས།
ཟས་གཙང་སྤྲོད་པོས་བགྱང་བྱ་དུག་ཉིད་དུ། དཀའ་བ་སྤྲོད་པའི་མཛད་པའི་ཇེས་
འགྲོ་བར། སྤྲོད་པའི་གངས་འཛིན་ལོ་ཡི་བྱ་བའི་མཐར། ཤོག་ཤར་ཀྱན་མཁྱེན་

འགྲུབ་པའི་རེ་བས་བྲེལ། །འོན་ཀྱང་ལས་ཉོན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བདག །བརྩོན་
 པའི་ཉ་མོ་འབྱུག་འདོད་སྒྲོར་འདུག་ཀྱང་། །ལེ་ལོའི་རྩ་ཡི་དྲ་བས་ཡོངས་བྲེས་པས། །
 སེམས་ཀྱི་རེ་ཐག་རྟ་རྩེའི་དཔེ་རྒྱར་འོས། །གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་པུང་འབྲིགས་
 པ་ལས། །དད་གསུམ་ནམ་པར་བཀྲ་བའི་གཤོངས་ཆེན་པོར། །བྲིན་རྒྱབས་བདུད་
 ཕྱིའི་སྤྱང་ཆར་བསྐྱེལ་བ་ལས། །སྤྱོན་མེད་ན་གྲིའི་གྲོང་ཁིག་འབྱུང་ལ་རེ། །སྤྱིགས་
 མ་ལ་བདོའི་རྒྱང་དམར་འཕྱོལ་པའི་དབུས། །རྒྱལ་བསྟན་སྦྱུམ་ཟད་མར་མེའི་
 རྗེས་འགྲོ་བར། །དགོངས་ནས་གསང་གསུམ་མངོད་པའི་རྟ་བདུན་ཆེ། །ཀྱན་
 གསལ་ངོས་སུ་གཡོ་མེད་བརྟན་པར་བཞུགས། །བདག་སོགས་སྦྱེ་བའི་སྤྱིང་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུགས་རྗེ་ཕྱགས་ཀྱས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ཁིང་། །དམུས་ལོང་
 གཡང་ས་ཆེན་པོར་བཀྲོད་པ་བདག །ཐར་པའི་བཙན་སར་བྲིད་ཅིག་ས་མཁན་
 མཆོག། ཅས་གསུ་སྒོ་བཀོད་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པས་ལྷ་ཕྱག་དང་བཅས་ལུ།

༄༅། རབ་དྲུ་བྱང་བ་ལ་བསྐྱགས་པ་སྒྲེ་ བ་ལྷ་བའི་སྒྲ་དབྱངས།

༄༅། ཞི་བ་བདེ་སྟོང་མི་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཞི་བམིལ་དམ་ཆོས་
བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ་འབུམ། །སྐལ་ལྷན་ཡིད་ཁར་སྒྱིན་མཛད་ཟས་གཙང་
སྤུལ། །གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་སྒྲི་བོའི་རྒྱན་དུ་མཛོད། །སྒྲག་བསམ་འོ་མཚོ་
བསྐྱབས་པའི་སྟིང་པོའི་བརུད། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོར་བའི་ཆོག་ཐེང་ཀུན་ད་འབུམ།
དངུལ་གྱི་སྤད་བྱར་བརྒྱས་པའི་ཐེང་བ་འདི། །སྒྲོ་གསལ་དགའ་མའི་མགྲིན་
པའི་རྒྱན་དུ་བཞེས། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་ཆུ་ལྷང་བྱེ་བ་འབུམ། །དུས་གཅིག་
ན་ཀྱའི་གྲོང་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །བགྲང་ཡས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
བརུད། །བསྐྱེན་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འདུ། །ཤེས་རབ་ཏིང་
འཛིན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་པ་བཀྲ་བའི་བརྟན་གཡོ་ཀུན། །འོག་གཞི་རྒྱང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ལ་བརྟེན། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་ཐུ་གྲུ་རྒྱས། །སྒྲ་
གསུམ་འབྲས་བུའི་བརུད་ཀྱི་གང་བུས་གཏམས། །ཁིང་ས་གཤིན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་
བསྐྱབ་པ་ཉིད། །གཞི་རྟེན་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་ལུང་ལས་བསྐྱགས། །ཚྗངས་
རྟོལ་རིགས་སུ་སྤིད་པ་བབྱང་ན་ཡང་། །སྒྲ་བཅད་གོས་བསྐྱར་བྲིམ་པའི་བརྒྱལ་
ལྷགས་སྤངས། །ནམ་གསུམ་དུར་སྒྲིག་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེངས་པ་ན། །དྲེགས་

འབུམ། །ལེགས་བྱས་ཅིང་འཛིའི་གར་གྱིས་དྲག་དྲུ་ཅིན། །འཇམ་མགོན་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདམས་པའི་མཛོད། །མདོ་སྒྲགས་འགལ་མེད་གདམས་
 པའི་གཅིགས་སུ་མཛོད། །སྡོམ་གསུམ་བཅས་མཆོམས་གངས་ཀྱི་གཡག་ར་
 བཞིན། །སློག་དང་བསྡོམ་ཏེ་སྤྱང་བ་ཉམས་ལེན་གནད། །མགོ་སྐྱེས་གེ་སར་
 བྲེགས་ཏེ་བྱིས་སྤངས་ཤིང་། །རུང་མཐུན་ཕྱག་དར་ཁྲིད་ཀྱི་ན་བཟའ་བསྐྱབས། །
 འདྲུ་འཛིས་དབེན་པའི་དགོན་པའི་སྤྱིལ་བུ་རུ། །ཉིན་མཆོན་དོན་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་
 འདའ་བར་མཛོད། །རབ་བྱུང་རྟེན་ལ་བྱིས་པའི་དྲགས་འཆང་སྟེ། །ཁྱོས་
 འགྱུར་ཆང་སོགས་ཚུལ་མིན་དུས་འདའ་བ། །ཏ་ལའི་དྲག་དང་སྤྱར་བའི་བདུད་
 ཅིའི་བས། །རོ་བརྒྱ་ལྡན་ཡང་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྤྱོད། །སྡོམ་བཙུན་བོལ་དུ་
 བརྟུས་པའི་རྒྱ་ཐབས་ཅན། །དད་གཤིན་རྣམས་ལ་བག་མེད་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །མིག་
 ལྡན་གཡང་སར་མཆོང་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི། །བསམ་བཞིན་ངན་སོང་བསྐྱབས་
 པ་མ་ལགས་སམ། །གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཏིལ་མར་འཛོད། །
 མི་སྤྱན་ལྷ་སྐྱོའི་རྒྱང་དམར་དྲག་དྲུ་གདུབ། །ཐུབ་བསྟན་འོད་སྤང་བསྐྱའི་ར་
 རྩར་སྤ། །ཁྲིངས་པའི་སྤྱག་རུམ་སྤྱག་པོས་འཛོམས་ལ་ཉེ། །འགྱུར་མེད་ཐུགས་
 བསྐྱེད་བཙན་པོའི་གོ་ཆ་བཞོས། །ཡོངས་ལྗོགས་བསྐྱབ་གསུམ་སྡོམ་པའི་བྲི་
 ལ་བཟིད། །འཆལ་བྲིམས་ཆང་ཆེན་འཛོམས་བྱེད་མཆོན་ཆ་གདེངས། །ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་མཛོད་པར་རིགས། །རབ་མཛོས་སྟེག་མོའི་ཆོག་
 བྲང་བྱར་མིག་གཡོ། །རབ་མཛོས་ལང་ཆོ་དར་བའི་དོན་གྱི་དཔྱིད། །རབ་
 མཛོས་ལྗོགས་ལ་འདུས་པའི་དོ་ར་རུ། །རབ་མཛོས་གར་གྱི་ལྷད་མོར་སུ་མི་
 དགའ། །ཡིད་འོང་ཆོག་བྲང་ཐུར་མ་བརྒྱ་པའི་གདུགས། །ཉམས་འགྱུར་སྤྱོང་

གིས་སྤྱག་པའི་གསེར་གྱི་ན། །བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་གྱིས་གདམས་པའི་བུམ་པ་
བཟང་། །ཕན་བདེའི་མཆོག་སྦྱིན་པ་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཆལ། །ངེས་ལེགས་ཆོས་
རྒྱལ་སྦྱེ་བ་ལྔ་པའི་དྲུང་། །གུས་རྟག་བཙོན་པ་མི་ཕྱེད་དཔལ་བེའུ་བཀ། །འཆལ་
རྒྱལ་གཡལ་ངོར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་སྦྱེངས། །ཐེག་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་སྦྱོན། །ཁོང་གསལ་འདི་ནི་རང་ལོ་སོ་གསུམ་ཁིང་ལྷག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་
ཨ་རྒྱ་མཐོ་སློབ་དུ་བྲིས་པ་དགེའོ།

༡༡། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གཤམ་
 སྐྱོར་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་
 མཆོག་ལ་ཡུལ་བའི་ཆབ་ཤོག

༡༡། ཐུབ་བརྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་སྤང་འབུམ། །སྤྱོད་མཛད་བཀའ་
 དྲིན་ཆད་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ། །ཡུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་གཉེན་གཅིག་
 དུ། །མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྡན་ཆ་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ། །དད་དམག་གཙང་མའི་
 འདམ་སྒྲེས་སོར་མོའི་ཤེང་། །སྤྱིང་ཀའོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱོད་བ་རུ། །གང་གི་
 གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཆ་སྤང་གིས། །བུམ་སྤྱོད་དུག་སྒྲེས་དབྱངས་སུ་འདི་སྤྱོད་
 ལེན། །རྒྱ་མཆོའི་དུལ་གྱི་གངས་ལྡན་བསྐལ་པའི་སྤྱོད་། །སྤྱོད་ལྡོགས་པའི་ཆོས་
 སྤྱོད་བརྟེན་བྱེད་ཀྱང་། །གངས་ཅན་བརྟན་འགྲོའི་ལེགས་བྱས་སྤྱོད་ལམ་དུ། །གསུམ་
 ལྡན་གར་བསྐྱར་བཤེས་གཉེན་ནམ་མཁའི་མོར། །ནམ་མང་གདུལ་བྱའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ལྷུང་བརྒྱར། །གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །སྤྱོད་
 བར་འཆོམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབུམ་སྤྱོད་པའི། །མཚུངས་མེད་བདུད་ཅིའི་དབང་
 པོ་སྤྱོད་དབུས་རོལ། །ལས་ཉོན་དུག་ཀུས་མྱོས་པའི་ན་ཀྱང་བདག་སྤྱོད་གནས་
 དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་འོད་སྤང་གིས། །ན་ན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་པར།
 དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལོ་དུ་དཔོད་ཅམ་གྱུར། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 གཞུང་ལུགས་བརྒྱར། །རྒྱལ་བརྟན་མོར་བྱའི་མཛོད་སྤྱོད་དབྱེ་བ་ཡི། །རིགས་

ལམ་གསེར་གྱི་ལྷ་མིག་འཛོལ་འདྲེད་ཀྱིས། །གུས་དྲག་སྦྱོར་པའི་བཙོན་པས་སྦྱོར་
 བཞིན་མཆིས། །གངས་ཅན་སྦྱེ་འགྲོའི་ལྷ་གཅིག་པད་དཀར་འཆང་། །རིགས་
 ཀྱི་ཅོད་པན་ཞབས་བྱང་པད་ཆལ་དུ། །མོངས་རྩལ་ར་ཡིག་གཉིས་པས་དད་གུས་
 ཀྱིས། །གཤོག་ཅལ་གཡེ་ཞིང་ཟབ་གསུང་བདུད་ཅིས་འཛོ། །རྩམ་ཅི་རྩེ་ཕྱག་སེར་
 པོའི་སྦྱབས། །བེལ་མངལ་རོ་བརྒྱས་གཏམས་པའི་སྦྱོམ་བྱ་ཆེ། །ལེགས་སྦྱེས་
 མ་ཉམས་ཀྱང་དུག་དགའ་སྟོན་དུ། །འཕྱོར་ཆེ་ཅི་བདེར་ལོངས་སྦྱོད་དགའ་བ་
 བནས། །སྦྱང་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་ལམ་ཡངས་པོ་རུ། །སྦྱ་ཆེ་མི་འགྱུར་གཡུང་
 དྲུང་གཡས་སུ་འབྱེལ། །ཟབ་རྒྱས་དམ་ཆོས་སྦྱེ་བ་ལྡ་པའི་དབྱངས། །སྒྲལ་ལྡན་
 སྒྲ་འཛིན་རྒྱན་དུ་རོལ་པར་སྦྱོན། །གང་གི་མཁྱེན་བཙེའི་གཟི་འོད་རྟ་བདུན་དབང་།
 བདག་ཡིད་པད་འདབ་རབ་འབྱམས་རྒྱས་པའི་གཉེན། །ཐུགས་བཙེ་དམ་ཆོག་
 ཟེར་བརྒྱ་འཕྲོ་བ་ཡི། །འགྱུར་མེད་དཔལ་ལེའུའི་མདུད་བརྒྱ་བཙོན་པར་མཛོད།
 ཅེས་ཤོད་ཆེས་ལ་གུས་སྦྱོབ་གི་རྩེ་སྦྱལ་མིང་འཛིན་པས་ཕྱག་བཅས་སུལ།

༡༡། ཁྲོ་གསལ་གླིང་འཛིན་དང་པོའི་ དཔེ་བྲིད་ཀྱི་མགོ་བརྗེད་ དུ་གནང་བ།

༡༡། ཨི་སྤ་མེ། །རྒྱལ་མཆོན་བསོད་ནམས་སྤོན་པའི་མཐུ་གྲུབ་པ། །གྲགས་
པ་དོན་ལྡན་ཆོད་མའི་སྤྱེས་བྱ་ནམས། །མཁུ་མུང་སྤོ་གསལ་བྲེ་བའི་གླིང་གི་རྒྱན།
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་དང་སྤེལ་བའི་བྲེད་པོ་ཉིད། །ཆེས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་སྤྱོད། །ཆེས་ཀྱི་དུང་འབྲུད་ཆོས་ཀྱི་རྩ་རྩ་དུང་། །ཆེས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིད་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་མཛད་པའི། །ཆེས་རྒྱལ་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་འདི་ན་མཛེས།
ནམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་ཚུ་གཏེར་ཆོན་པོའི་ངོགས། །གྲས་རྟག་བརྩོན་པའི་གྲུ་
གཟིངས་ཆོན་པོ་ལ། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་བ་དན་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ན། །ད་གཟོད་
མཁུ་མུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ། །འཕགས་བོད་མཁུ་མུང་པའི་གསུང་རབ་རབ་
འབྲུམས་ཀྱན། །ནམ་མང་ལུང་རིགས་རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་ཡིས། །ཁྲོ་གསལ་མཁུ་
མང་མང་དུ་འདུས་པའི་དབྱས། །འཆད་པས་ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆོད་གླིང་གཞན་
ཡིབ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་གཉིས་རིང་དུ་གོམས་པའི་མཐུས། །ཚོད་ལ་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་པ་སྤྱོད་བཞིན། །ཁྲོ་གསལ་མཁུ་མང་མཁུ་མང་དགུའི་གཙུག་རྒྱན་
ཞེས། །སྟན་པའི་གྲགས་པས་འཛམ་གླིང་དོག་པོར་བྱས། །སྟན་དགུར་གྱུར་
བའི་འགྲུར་ཁྲག་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཁྲོ་གསལ་དཔྲིལ་རོ་འཛིན་རྒྱལ་བོར་བྱས། །ཚོམ་

ལ་ཆེ་བྲལ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་ཡང་། ཁྲིང་འདིར་བྱོན་པའི་དམ་བཅའ་རིང་
 ནས་དོར། མཁས་དང་བྱུང་པའི་གཤོག་ཅུལ་རབ་ཆོགས་པའི། །ཤུག་འཕྲི་སྲོལ་
 འཛིན་ངང་མོ་བྱེ་བའི་བྱ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མ་དྲོས་ཁྱུང་ཆེན་པོར། །བག་ཡངས་
 རྒྱ་བའི་ངོ་མཆར་འདི་ན་འཕྱོ། །སློ་བཟང་རིང་ལུགས་གསལ་མཛད་ཉིན་བྱེད་
 དབང་། ཁྲིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་བའི་ཆོ། །བསྟན་འཛིན་པད་
 དཀར་ཕྱེང་བ་བཞད་པ་ན། །འཆད་དང་ཚོད་པའི་བྱི་ངད་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབྲུལ།
 མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་བེལ་མངར་འབྲུལ། །སྐལ་བཟང་རྒྱུ་དུག་
 ཆོགས་རྣམས་མགྲོན་འཕོད་པ། །དཔེ་ཆེ་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བའི་མཛད་བཟང་སྟེ།
 གཏན་བདེའི་ཁྲིང་དུ་འབྲིད་པའི་ས་མཁན་ཉིད། །མ་ཁུམ་དཀར་ཐུབ་བཅོམ་པ་
 དག་པོ་ཡིས། །རྩ་འབྲེལ་གཞུང་བརྒྱ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། །ལུང་རིགས་
 ཕྱ་མོར་སྦྱར་བའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། །གཞུང་དོན་གནད་རྣམས་ཡིད་ལ་འཇགས་
 པར་བྱང་། །སྟོགས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱི་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས། །ཀུན་གྱི་གཤམ་དུ་འཇུག་
 པ་བདེ་བར་མཛད། །དཀར་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཡུན་རིང་སྦྱད་པ་ན། །སྟོགས་ལ་མཁས་
 པའི་ཆོགས་ཀྱི་གལ་འགོ་དབང་། །དེས་ན་སྟོགས་ལ་མཁའ་ཕྱིང་གཞིན་ཏུ་དག།
 གུས་ཉག་བཅོམ་པའི་གཤོག་རྒྱབས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། །སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་
 རྒྱུང་འགྲོས་དང་། །བསྟན་ན་རིན་ཆེན་ཁྲིང་དུ་སོན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ནི་སྟོན་
 དུ་སྦྱང་བའི་གཏམ་ཅམ་མོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞི་སྦྱང་རྒྱིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་
 རོལ་པ་ཡབ་ཇེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ས། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷན་
 འབྲས་དཀར་སྦྱངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོར་གྲ་ཆང་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྲལ་མཁས་མང་སྟོགས་ལ་བྱེ་
 བའི་སྦྱང་གི་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་དུ། འཛིན་དང་པོའི་དཔེ་བྲིད་ཅེས་དབྱར་དགུན་

ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་ཉིན་དུ་མའི་རིང་འཛིན་དང་གཉིས་ཀྱི་མཁས་མང་སློབ་གསལ་གསེར་རིའི་ཕྱང་བ་ཚར་
དུ་དངར་བ་འཆོག་པའི་དབུས་སུ། འཕགས་པོད་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལས་བརྒྱམས་
པའི་དོགས་གཙོད་དཀའ་ནད་གསེར་གྱི་ཡང་ཁྱེན་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་སློན་
སློབ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ། མ་རིག་མུན་ཆེན་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་མཛད་ནས་ཡབ་ཇེ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་ལ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་པོ་ཆེར་མཛད་སྟོལ་སྤར་ཡོད་ལྟར། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་ཡ་ར་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་པར་བྱས་ཀྱིས་མཆོན་མཆོག་དང་། བཀ་སྒོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
ཉི་མ་བྱལ་མཆོན། ཚུལ་ཁང་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བརྟན་སོགས་མཁན་ལས་བྱུང་རྣམས་
ཀྱིས་བཀས་མངགས་པ་ལྟར། སྤར་སྟོལ་བཞིན་དབྱར་དགུན་གྱི་འཛིན་དང་པོའི་དཔེ་བྲིད་འཆོགས་སྐབས་
ཀྱི་དོགས་གཙོད་ཀྱི་སློན་སྤོང་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲི་དགོས་ཞེས་རིང་ནས་འདྲིས་པའི་ཆོས་གྲོགས་སྦྱོར་དཔོན་
ཏེ་ཏོར་སློབ་ཐང་དར་བྱས་མཆོག་ནས་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལྟར། རོང་པོ་ཆོས་ཇེར་འཛོད་པས། མེ་ལྷག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ལ་བྱིས།

༡༡། རྩ་གར་སྟོ་ཕྱགས་སྟོ་གསལ་སྟོང་གྲ་ཚང་གི་
 འདུཾང་ཆེན་མོ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མཇེད་སྟོའི་
 བེས་ཆོག་ཏུ་གནང་བ།

༡༡། འཇམ་སྟོང་སྟོ་དགུར་ནི་བདེའི་འོད་སྣང་འགྱུད། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་
 ཡགོང་མའི་སྤ་མཁན་ཏེ། །རྩ་མའི་རྣམ་འདྲེན་ཡསྟབས་གཅིག་གངས་རིའི་མགོན།
 ཡུཾལ་སྤས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཐུཾས་ཅད་མཁྱེན། །གཟིགས་པ་ཆེན་པོས་
 ཆོས་ཀྱན་སྟོང་ཚུབ་པ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་མི་ཡི་གར། །ངག་
 ལ་དབང་འཕྱོར་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོའི་དཔལ། །ཡེ་ཤེས་རྩ་ལ་རྩོགས་བསྟན་འཇིན་
 གྱེ་བའི་མགོན། །གྲགས་སྟན་རྩ་མཆོའི་རྒྱབས་འབྱེལ་སྟེད་པ་གསུཾ། །གཞོན་
 ཅིང་དབང་བསྟར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ། །དཔལ་ཡོན་བཟང་པོ་མཐུ་སྟོབས་
 བདག་པོ་སྟེ། །རིགས་གསུཾ་འདུས་ཞལ་སྟོ་མའི་ཞབས་བརྟན་སྟོན། །ཞེས་པ་
 འདིའང་རྩ་གར་སྟོ་ཕྱགས་སྟོ་སྟོང་གྲ་ཚང་གི་འདུཾང་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་མཇེད་སྟོའི་སྟབས་
 ཀྱི་བེས་ཆོག་ཏུ་འབྲས་འོང་པོ་ཆོས་རྩེ་གྲི་སྤུཾལ་མིང་པས་སྟོན་པའོ།

༡༡། ཀེདྲི་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་གི་བྲ་སྐྱུལ་
ནམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བརྗེད་
བྱང་འགའ་ཞིག

མཛད་པ་པོ།

སྐབས་ཤིང་ཀེདྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ས་སྟག་ བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ལ།

༡༡། ཀའི་ཤེས་པ་གྲ་ཚང་གི་སྐྱུ་ལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ མཁོ་བའི་བརྗེད་བྱང་འགའ་ཞིག

༡༡། སྤྲུལ་དུས་འགྲོ་ལ་རྗེས་བཅེའི་ཚུ་གཏེར་ལས། །འབྲུངས་པའི་སྐྱུ་
སྐྱུ་ལ་ཞོར་བྱ་གེ་ཏ་ཀ། །བཀྲ་མཁམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་རྒྱས་ན། །ཐུབ་བརྟེན་
ཀྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་མཚོད་འོས་འགྱུར། །

དེང་སྐབས་སྤྲུལ་ཡུལ་རང་མདངས་ཆེས་ཆེར་དར་བས་གངས་རྒྱུངས་སུ་
བརྟེན་པར་དག་བྱང་སྤྲུལ་ཆོས་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་ཅན་དུ་བཅེ་བ་དང་། ཀྱ་གར་ནང་
ཉིང་པ་ཐམས་ཅད་དོར་ན་གསར་བརྗེ་ཡིན་པར་རྣོ་པའི་གཞིན་སྐྱུས་འགའ་ཤས་
ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ཁོར་ཡུག་གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་ཆོས་བྱེད་འགའ་ཤས་ཀྱི་
ཀུན་སྦྱོང་ཉམས་གཏུ་དུ་ཕྱིན་པ། དཔེར་ན། སྐ་ག་རེ་བྱུང་གི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་གྲོང་
དགའི་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དོད་པ་དང་ས་གནས་འགའ་ཤས་སུ་མི་སྐྱུ་པོ་མའི་འགྲོ་ལུགས་
ཅམ་ལ་མིག་ལྟོས་བྱས་ན་ལས་མིག་དཔེ་ཡར་འདྲེན་བྱེད་ས་དཀོན་པ་སོགས་ཀྱི་
ཀྱེན་མང་སྤྲེ་འཛོམས་ཀྱིས་ཀུན་སྦྱོང་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་ཤན་འདི་གའི་སྐྱུ་ལ་ཆོར་
ཞུགས་བཞིན་པར་སེམས་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྐ་རབས་ནས་སྐ་རབས་བར་དམ་
ཆོག་གིས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འདིར་བཞུགས་སྐྱུ་ལ་ཆེ་ཕྱ་རྣམས་ནས་ཡིད་
ཆེས་རེ་ལྟོས་དང་བཅས་ཕྱན་གྱི་གམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཆོ་རྒྱུང་དུས་རང་འདོད་གང་
སྦྱིད་དུ་བཞག་ན་ངོ་གདོང་གང་ལ་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་འང་ནར་སོན་

སྐབས་དྲིན་ཆུང་བྱས་པར་གཟིགས་ཆོཾ་འགྲོད་པའི་གཞི་ལས་མ་འདས། ཀུན་
སྤྱོད་དང་ཉམས་ལེན་རང་ལ་མེད་པས་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་བྱ་སྤྱོད་མ་མཆིས་
ཀྱང་ཕན་ལོན་ཆུང་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་པ་ཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ཉིན་མཚན་འབྲལ་
མེད་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གནང་སྐབས་ཀྱི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་རྒྱུན་སྤྱོད་
ཀྱི་མཛད་བཟང་། རྗེ་གསེར་ཁང་པ་དང་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་ཕྱག་བཞུགས་རྟོ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་བརྗེད་ན་ཕངས་པ་རྣམས་ཀྱང་
རང་ངོས་ནས་ལག་ལེན་གང་ཡང་བྱ་བྱུང་མེད་ནའང་། གང་ཤེས་པ་རྣམས་
མ་བཤད་པ་སྡོད་རྒྱུར་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད།

སྦྱིར་ཐོ་རངས་སྤྱི་པོ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་བཞེངས་དགོས་པ་སོགས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་དུ་
མདོ་སྒྲགས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉམས་བཞེས་རྗེ་ལྟར་མཛད་ཚུལ་རྣམས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞིག་ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་ནས་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ལས་ཡིག་ཆུང་ལག་མཐིལ་ཙམ་དུ་འགོད་རྒྱས་བྲལ། འདིར་
ཉེར་མཁོ་འགའ་ཤས་བརྗེད་བྱུང་དུ་འགོད་པར།

དང་པོ། བྱས་ལ་འདུག་ཚུལ།

ཞལ་བྱས་གནང་བའི་སྐབས་གཟན་སྟེད་པར་དཀྱིས་ནས་ཞལ་དང་ཕྱག་འབྲུ་བཞིན་པའི་ངང་།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅོའི་ལྟ་ལམ་ནས། །མཐུ་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱར་སྦྱོར་སྤྱོད་
བ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་གྲུ་ཆར་འབེབས་མཁས་པ། །དཔལ་ལྷན་ཁྲོ་
པོའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ནས། །ཨོ་ན་མཆོད་བརྗེ་གྲོ་རྒྱ་ཡ།
དུ་ལུ་དུ་ལུ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷ། །བན་རྩ་བན་རྩ། །དུ་ན་དུ་ན། །ཨ་ཕྱི་དེ་དྲི་ཕྱྱ། །ཞེས་པའི་
རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་སྒྲགས་གང་མང་བཟླས་བཞིན་བྱས་མཛད་ཆོཾ་གི་བ་དང་མི་གཙང་བ་རྣམས་སེལ་བའི་
བྱད་ཡོད་ཅས་གསུང་།

གཉིས་པ། མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ།

གཟིམ་ཆུང་དུ་གད་ཕྱིས་དང་གཙང་སྒྲ་ལེགས་པར་གྲུབ་མཆོམས་ཡོན་ཆབ་འབུལ་དགོས། ཉིང་གི་ཁྱི་ནང་ལ་མཛུབ་རྩེས་དོད་མི་རུང་བ་དང་བར་ཡངས་དོག་མཉམ་པ། ཉིང་ཕྱང་དྲང་པོར་བསྒྲིག་དགོས། ཆབ་འབུལ་བའི་སྐབས་ཆུའི་སྒྲ་མེད་པ་དང་ཆུ་མང་ཉུང་མེད་པར་ཕྱན་བྱ་མ་གང་ཅམ། འབུལ་བ་པོའི་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་གཡས་བར་ནར་གྱིས་འབུལ། ཁ་དྲུགས་རྒྱབ་དགོས་པ་ལས་ཁ་རྒྱང་མཆོད་པར་ལོག་མི་ཉན། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་གཟུངས་གསུང་བཞིན་འབུལ་དགོས་པས། མཆོད་པའི་སྒྲིན་གཟུངས་ནི། ཡོ་ན་མོ་རྩ་ག་ཤ་ཏེ། བཟླ་སྤྱི་ར་པ་མཛད་ནི། ཏ་ཐུ་ག་ཏུ་ཡ། ཡ་རྩ་ཏེ་ས་མུ་མི་བུ་རྩ་ཡ། ཏུ་ཐུ། ཡོ་བཟླ་བཟླ། མདུ་བཟླ། མདུ་ཏེ་ར་བཟླ། མདུ་བཟླ་བཟླ། མདུ་བོ་རྩི་ཅོ་རྩི་བཟླ། མདུ་བོ་རྩི་མཚོ་པ་མི་ཀ་མ་ཏ་བཟླ། སའ་ཀ་མ་ཡོ་ཤ་ར་ཏ་བའི་ཤོ་རྩི་ན་བཟླ་སྤྱི་དུ། ཞེས་ལན་མང་བཟླ་ད། ཡོན་ཆབ་ཕུལ་གྲུབ་པ་དང་། ཡོ་ཡུ་རྩི། གང་མང་བཟླ་ད་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད། མཆོད་པ་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་འབུལ་བ་པོའི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་ཡར་རིམ་བཞིན་ཡོན་ཆབ་བསྐྱུ་དགོས། མཆོད་མེ་འབུལ་ཆེ། ཅག་ལ་མུ་ཟེའི་ཕྱི་ངན་ཡོད་སྐབས་སྒྲིས་ཤིག་ལ་མེ་སྒར་ནས་མཆོད་མེའི་ཞལ་ཕྱེ་སྒྲོལ་འདུག ཡོ་ཡུ་རྩི་གང་མང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་མར་མེའི་སྒྲིན་ལམ་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད། མར་མེའི་སྒྲིན་ལམ་ནི། བསོད་ནམས་ཞིང་གི་མཆོག་གྱུར་རྒྱ་མ་རྩ། སྒྲིགས་བཙུའི་ཞིང་ཀུན་འོད་གྱིས་འགོངས་བྱེད་པའི། ཅི་བཙུང་མར་མེའི་སྒྲིང་བ་འདི་ཕུལ་བས། འགྲོ་བའི་སྒྲིན་མེ་མཆོག་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ། ཐོགས་མེད་ཤེས་རབ་སྒྲིང་བ་མཆོག་ཐོབ་སྟེ། འབྲུལ་བུལ་བ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་མེ་འཛིན་པ་ཡིས། འགྲོ་བའི་སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱུད་ལུན་བྱངས་འབྱེན་ཤོག སྒྲིས་བུལ་དབྱིངས་སུ་ཉེར་ཞུགས་བདེ་བ་ཆེ། གཤུམ་ཆེན་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་མེས། མ་རིག་འབྲུལ་

བའི་ཆང་ཆིང་མུར་པཅོམ་སྟེ། །མཁའ་ཁྱབ་མི་ཟད་སྤང་བའི་གཏེར་ཐོབ་ཤོག།
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མཐའ་དབུས་འཛིག་རྟེན་གྱི། །མི་ཟད་སྟེགས་མའི་རྟུང་
པའི་མུན་པ་ཀུན། །མཆོག་གསུམ་བྱགས་རྗེའི་འོད་ཀྱིས་མུར་སངས་ཏེ། །རྫོགས་
ལྡན་སྤང་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་ལྟར་བྱགས་སྟོན་མཛད་ན་
ཤེས་རབ་འཕེལ།

གསུམ་པ། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ།

འབྲལ་སྤང་སྟོན་པའི་སྐྱེད་ང་སྐྱ་གསུང་བྱགས་རྟེན་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ནས་ལུས་དྲང་པོར་གཟན་གྱི་
སྟེ་གཉིས་ལག་པས་བཟུང་། ཐལ་མོ་ཁོག་སྟོང་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྤྱི་པོ། བཞུན་པ། སྟིང་ག་གསུམ་སྟེ་
གནས་གསུམ་ཁོན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། དཔལ་བ། ལག་མཐེལ་གཉིས། དུས་མའི་ལྷ་ང་གཉིས་ཏེ་
ཡན་ལག་ཐུ་ས་ལ་བྱག་པའི་ཕྱག་གསུམ་འཆལ། ཐལ་མོ་གནས་ཐུར་སྦྱོར་མཁན་ཡོད་ན་འང་སྐབས་
འདིར་མི་འོས། ཕྱག་འཆལ་བའི་སྐབས་ངག་ནས། མགོན་པོ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཁིང་། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། །དགེ་
བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཁིང་། །གཅིག་དུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ། །ཞི་གྱུར་
ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསྐྱབ་པ་དག་
ལ་རབ་དུ་གནས། །ཁིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྦྱོབ་པ་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུམ་ལ་རྟག་དུ་གུས་ཕྱག་འཆལ། །
ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁིང་རྩལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྟེང་གྱི། །ལུས་བདུད་
པ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་དུ། །མཆོག་དུ་དད་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུང་བཞིན་ཕྱག་

འཚལ། ཕྱག་གུངས་གསོག་ལྟ་བུ་མངོན་ཆེ་ལྷུང་བཞགས་གསུངས་ནས་ཕྱག་འཚལ་སྲོལ་ཡོད།

བཞི་པ། རྩེས་དྲན་བསྟེན་པ་དང་སྡོམ་པ་བསྡོམ་བགྱང་མངོན་ཚུལ།

ཕྱག་འཚལ་གྲུབ་པ་དང་དགེ་སྦྱང་ཡིན་ཆེ་གཟན་ཡབ་དང་བཅས་ཚོག་ཕྱར་འདུག་བཞིན་པའི་དང་
ལག་གཉིས་བསྡོམ་པའི་ཐལ་ལྷུང་དང་བཅས་དགེ་སྦྱང་གི་དུས་དྲན་མངོན་དགོས། རྟོན་པ་ཕྱགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེ་རིང་གི་གནས་སྐབས་
སུ། ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ། ལྷ་གར་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་། མེ་ལ་རེག་པ་དང་རེག་དུ་གཞུག་པ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་དང་རེག་དུ་གཞུག་པ་དང་། ས་པོན་བཙུགས་པ་དང་བཙུགས་
དུ་གཞུག་པ་དང་། རྩེས་པ་གཙོད་པ་དང་གཙོད་དུ་གཞུག་པ་དང་། ལག་ཉ་དང་།
མཚམས་བཙུགས་དང་། ཞག་ལོན་དང་། རྩེན་བཙུགས་དང་། གསོག་འཛིག་བྱས་
པ་བ་བ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བ་བ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་དུ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་དགེ་སྦྱང་གི་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་
བརྒྱུ་ཅ་གསུམ་ལས། དུས་དྲན་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ནམས་ལ། རྟོན་པ་ཕྱགས་རྩེ་
ཅན་གྱིས་གནང་བ་མངོན་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གཅིག་གསུངས་ནས་དུས་དྲན་མངོན། དེའི་
རྩེས་སུ་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་སྟེ་གདན་ལ་འཁོད།

སྡོམ་པ་བསྡོམ་བགྱང་མངོན་ཚུལ།

འདུལ་པའི་བར་རྩོམ་གྱི་རྩེད་ནས་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བརྒྱུ་ཅ་གསུམ་གྱི་བསྡོམ་བགྱང་ཉིན་ལྟར་མངོན་
དགོས་པས། དང་པོ་ཅ་བ་བཞིའི་རྩོམ་ནི། མི་ཆངས་སྡོད་དང་དངོས་པོ་བརྟ། མི་ལ་
བསད་པར་མི་བྱ་བ། བརྟན་དུ་སྡོད་དང་བཅས་པ་ཡི། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་

པ་ཡིན། ལྷག་མའི་སྒྲིམ་ནི། ཁྲ་བ་འཛིན་པ་འབྲིག་ཚིག་བསྟན་བསྐྱར་སྒྲིམ། །ཁང་
 པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་
 སྤྱགས། །བྲིས་སུན་འབྲེན་དང་བཀའ་མོ་མི་བདེ་བའོ། མའེས་པའི་སྒྲིམ་ནི། འདོད་
 བྱར་རུང་དང་མི་རུང་བའི། །དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་འདུག་པའོ། ལྷང་བྱེད་ལ་གཉིས་
 ལས། སྤང་ལྷང་གི་སྒྲིམ་ནི། ༡ འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཛིག་པ་དང་། །འབྲུར་འབྲུག་
 པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྒྲོང་དང་སྒྲོད་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་བཅས། །རིན་
 ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། ༢ སྤོན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་
 དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །འབྲུ་བ་དང་ནི་གསེར་དུལ་ལེན། །མའོན་ཆན་
 ཅན་དང་ཉོ་ཆོང་རོ། ༣ ལྷང་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་གཉིས། །བྲིན་འཕྲོག་
 སྒྲིན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་། །དཔོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱེས་པ་དང་ནི་གསོག་
 འཛིག་གོ་ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྒྲིམ་ནི། ༡ བརྟན་སྒྲོན་དགེ་སྒོང་བྲ་མ་དང་། །སྒྲོ་
 སྒྲོགས་བྱེད་དང་སྒྲོན་པ་དང་། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །བཤེས་
 རོར་བྱེད་དང་བྱུང་དུ་གསོད། ༢ ས་པོན་འཕྱ་བ་བསྐྱོ་བ་དང་། །བྲི་དང་གཤིང་
 དང་སྒྲོད་པ་དང་། །བྲིས་སྒྲོན་འབྱུང་བ་འདེབས་པ་དང་། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་
 བཅིག་པའོ། ༣ ཟམ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རྒྱལ་པ་དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་
 དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱ་དང་དཔེན་པ་གཉིས། །དགེ་སྒོང་མ་ཡིས་སྒྲོར་བཅུག་
 པའོ། ༤ ཡང་ཡང་ཟ་དང་འདུག་གནས་གཅིག་ །བྲེ་དང་བཅའ་དང་སྒོ་བ་པ་
 དང་། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཛིག་དང་། །ཁ་ནས་མིད་དང་བསོད་པ་
 ཉིད། ༥ སྒྲོག་ཆགས་བཅས་དང་ཉལ་སར་འདུག །འགྲང་དང་གཅེར་བུ་
 དམག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམས་དཀྱག་འགྲོ་བ་དང་། ༦ བརྟེན་དང་

གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། །བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང་། །བསྟེན་པར་
 མ་རྗེས་ཆོས་དང་སྒྲ། །དག་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་པ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཆ་བའི་དུས། ། ༥ དུད་འགྲོ་འགྲོད་པ་སོར་མོ་དང་། །ཅི་དང་ལྷན་ཅིག་དངངས་
 བྱེད་དང་། །སྤེད་དང་གདེང་མེད་གཞི་མེད་དང་། །སྦྱེས་པ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་
 བའོ། ། ༦ བརྟ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། །བརྟོ་དང་འགྲོན་དང་བསྐབ་པ་དང་། །
 འབབ་དང་མི་སྒྲ་འགྲོ་བ་དང་། །མ་གུས་ཆང་འབྲུང་དུས་མིན་པའོ། ། ༧ ཟས་
 བཅས་སྒྱ་རེངས་ད་གདོད་དང་། །ཁབ་རལ་དང་ནི་བྲི་རྒྱང་དང་། །བདལ་དང་
 གདིང་དང་གཡན་པ་དང་། །རས་ཆེན་བདེ་གསེགས་ཆོས་གོས་སོ། །སར་བགས་
 གྱི་ལྷོ་མེ། །ཁྲོང་དང་བྲིམ་གཞན་ཉིད་དང་ནི། །བསྐབ་པ་རྣམས་དང་དགོན་པ་
 ཉི། །སངས་རྒྱས་པན་པ་གསུང་པ་ཡིས། །སོ་སོར་བགས་པར་བྱ་བར་གསུངས།
 ཉེས་བྱས་གྱི་རྗེ་ཆོན་ལ་དགུ་ལས། །དང་པོ་གོས་བགོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །ཤམ་ཐབས་
 ལ་ནི་རྣམ་པ་དུན་དང་། །སྟོད་གཡོགས་ལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གཉིས་པ་བྲིམ་དུ་འགྲོ་
 བའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །ཤིན་དུ་བརྒྱམས་ལ་སོགས་པ་ལྟ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་
 རྣམ་པ་ལྟ། །མཆོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ།
 གསུམ་པ་བྲིམ་དུ་འདུག་པའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་། །བཞི་པ་
 ཟས་བྲངས་པའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །བྱིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །ལ་ཟས་བཟའ་
 བའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དུག །རྩྱག་རྩྱག་ལ་སོགས་རྣམ་
 པ་ལྟ། །འབྲུ་ནས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ལྟ། །ལག་པ་བཟྣག་ལ་སོགས་པ་ལྟ། །ལྷག་
 པ་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྒྱུད་པའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །འབྲུ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི། །ལྷུང་
 བཟེད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ། །བདུན་པ་ཆོས་བརྟན་པའི་རྗེ་ཆོན་གྱི་ལྷོ་མེ། །འགྲོང་བར་

བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་ནམ་པ་ལ། །དོ་ཀོར་ཅན་
ལ་སོགས་པ་ལ། །མཐར་ཆེན་ལ་སོགས་བཞིན་པ་ལ། །ལག་ན་མཁར་བ་ལ་
སོགས་ཏུག བརྒྱུད་པ་སྐྱབ་པའི་སྤེལ་ཆན་གྱི་སྤྲོམ་ནི། ན་བ་ནམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། དགྲ་
པ་རྒྱ་བཞི། བེང་ལ་མི་གང་ལས་མཐོ་བར། །འདྲེགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།
ཞེས་པའི་བར་བསྐྱུང་བྱ་མེ་མེ་བཞིན་པེས་སུ་འདུག་དགོས། སྤྲོམ་པ་དེ་དག་བསྐྱུངས་པ་
ལས། །གནས་སྐབས་འབྲས་བྱ་ལྟ་མི་དང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱ་བྱང་ཚུབ་
གསུམ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བརྩོན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་
སོ་སོར་ཐར། །ཉག་ཏུ་གྲུས་པས་འབད་དེ་བསྐྱུང་། །དགེ་དེས་སྦྱེ་བར་ལུས་
ཅན་རྣམས། །ཉག་ཏུ་ཆངས་སྦྱོད་ལ་གནས་ཤོག ཅེས་སྦྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་
འདེབས། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་གི་གཟུངས་ནི། ཨོ་ཨ་མོ་གླ་ཤི་ལ་སོ་གླ་ར་གླ་ར་གླ་ར་
མདྲ་བུ་སྐྱ་མདྲ་བུ་བུ་བུ་བུ་ཤི་ཏུ་བུ་ཏུ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་སམ་རྩ་ཨ་བ་ལོ་གི་ཉེ་ཏུ་པཎ་
སྐྱ་དྲ། ཞེས་པ་ལན་གསུམ་དང་། བྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། །ཚུལ་
བྲིམས་རྣམ་པར་དག་དང་ལྡན། །རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས།
ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་ཤོག ཅེས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོང་བའི་ཐུགས་
སྦྱོན་ཉིན་ལྟར་མཛད་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱེད་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

ལྔ་པ། ཞལ་འདོན་མཛད་ཚུལ།

གདིང་བའི་སྤྱིང་དཀྱིལ་ཀྱང་དང་བཅས་བཞུགས་ནས་ཐོག་མར་ཉིན་འདིའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལས་ལ་
བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་མདོ་རྒྱུག་དང་བཅས་པ་གསུང་བྱུང་པ་དང་། རྒྱབས་འགོ་
སེམས་བསྐྱེད་པེས་པར་གསུང་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
ལ་། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་རྒྱབས་སུ་མཆོ། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་

པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་ཤོག ཅེས་
 པ་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། སྐབས་སེམས་བྱངས་གསོག་མཛད་དགོས་
 ཚེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཆོགས་མ་འདི་བྱངས་གསོག་མཛད་སྒྲུབ་ཡོད། ཆད་མེད་བཞི་བརྒྱམ་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་མི་འབྲལ་བ་གྱུར་ཅིག །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སྒྲོལ་ལ་ལ་གནས་
 པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཆར་གསུམ། དག་གི་རྒྱལ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོང་བའི་ཆད་དག་བྱིན་རྒྱལ་
 མཛད་ལྟལ་ནི། རང་གི་ཚུ་སྤང་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དབུས། །ཇོ་ཡིག་དབྱངས་
 གསལ་ཉེན་འབྲེལ་སྤང་པོས་བསྐྱོར། །འོད་འཕྲོས་བྲམ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི།
 གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་བ་སྤྱུས་ཏེ་བེམ་པར་གྱུར། །ལྷ་ལེན། ཇོ་ཨ་ལྷ་ཨ་ལྷ་ལྷ་
 ལྷ་རི་རི་ལི་ལི་ཨེ་ཨེ་ཇོ་ཨེ་ཨེ་ཨེ་སྤྱད། ཞེས་པ་ཆར་གསུམ་དང་ལྷ་ལེན། ཇོ་ཀ་ཁ་
 ག་གླ་ང་། ཅ་ཆ་ང་རྩ་ཉ། ཏ་ཐ་ཏ་རྩ་ཏ། ཏ་ཐ་ད་རྩ་ན། པ་ཕ་བ་རྩ་མ། ཡ་ར་
 ལ་ཕ། ག་ཏ་ས་ཏ་ཀྲ་སྤྱད། ཞེས་ཆར་གསུམ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་སྤང་པོ་ནི། ཇོ་ཡེ་རྩ་རྩ་
 ཏེ་ཏུ་བྲ་ཐ་ཕ་ཏེ་ཏུ་རྩེ་ཐུ་ག་ཏེ་བྲ་ཕ་ད་ཏ། ཏེ་ཏུ་རྩེ་ཡེ་ནི་རོ་རྩ་ཨེ་ཕོ་བུ་དྲི་མདྲ་
 བྲ་མ་ཏ་ཡེ་སྤྱད། ཞེས་ཆར་གསུམ་གྱིས་དག་བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱ། རེའི་གསུང་དབྱངས་ཅན་མའི་
 བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་འཛིན་དཀར་པོ་སྒྲོག་ཕྱེང་བ་བཅན། །མཁའ་ཡི་མཛེས་བྱེད་འབྲ་
 བའི་ཡིད་འཕྲོག་མ། །དྲི་ཟའི་ན་རྒྱུང་དབུས་ན་འཛོ་སྒྲིག་མཁའ་ན། །རིང་ནས་
 བརྩེ་བའི་ལྷ་མོ་ད་རྒྱུར་སྒྲིག། །པརྒྱའི་བཞིན་ལ་གཡོ་ལྡན་བྱང་བའི་མིག །མཐོན་
 མཐིང་རལ་བའི་རྩེ་ན་འོད་དཀར་ཅན། །རོལ་སྒྲིག་གར་གྱིས་བསྐྱིངས་པའི་དབྱངས་

ཅན་མ། །ད་དུང་བདག་ལ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ། །རོལ་ཅེད་གར་གྱི་ཉམས་
 རྩན་རི་དྲགས་མིག་ །མིག་གིས་བརྟ་བས་མི་ངོམས་ཡིད་འཕྲོག་མ། །མ་ལྟར་
 བཅེ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ངག་ །ངག་དབང་རྩོམ་ཉིད་དང་མཚུངས་བར་མཛོད། །
 རྩོན་ཆེ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལས་རྟག་པར་མཛོད། །ཆངས་དབྱངས་སྟན་པའི་གདངས་
 ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟར་དཔག་དཀའ་བ། །
 དབྱངས་ཅན་རྩོམ་མིའི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ལ་འདུད། །ལོ་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱི་ཕྱོ་ཕྱོ། །གང་མང་
 བཟས་ནས། བཅེ་རྩན་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས། །བདག་སྒྲོའི་གཏི་མུག་
 ལུན་པ་རབ་བསལ་ནས། །བཀའ་དང་བརྟན་བཅས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི། །
 རྩོ་གྲོས་སྒྲོབས་པའི་སྤང་བ་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས། །གསང་སྟགས་
 ཀྱི་དབང་ཞུས་ཡོད་ཆེ་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་ཐུན་དུག་ལ་ཆག་མེད་དུ་གསུང་དགོས་པས་ཐུན་དུག་
 རྒྱ་མའི་ནལ་འཕྱོར་གིན་དུ་བསྐྱས་པ་ནི། བསྐྱེ་མེད་མཆོག་གསུམ་དམ་པར་སྐྱབས་མཆི་
 ཞིང་། །འགྲོ་ཀུན་འཛིགས་སྒྲོལ་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྟོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་
 རྩོན་འཇུག་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྟོག་ཕྱིར་མིག་ཏོང་ཕན་ཡོན་དན་པས་བཟུང་། །
 རྩོས་བྲལ་དབྱིངས་ལས་རང་ཉིད་རྟག་པའི་ལྟ། །ཐབས་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ནི་དེལ་
 འཛིན་པ་ཡིས། །ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པའི་བདེ་སྟོང་རྣམ་རོལ་ལས། །སྟོད་བརྟུང་
 རབ་འབྱམས་དག་པའི་འཁོར་ལོར་གསལ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཞིང་མཆོག་
 རྒྱ་མ་ལྟར། །ཕྱི་ནང་གསང་མཆོད་མཆུལ་བཅས་པ་འབུལ། །མི་ཕྱེད་དད་གུས་
 དག་པོས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྟོན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།
 དག་སྒྲོང་ཡིན་ན། ཕམ་རྟག་རྒྱུང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་སོགས། དག་རྒྱུལ་ཡིན་
 ན། རྒྱངས་འདས་ཉེས་བྱས་སུམ་རུ་རྩ་དུག་སོགས། །སྟོམ་དང་གཞིས་བསྐྱས་

བཅས་འགལ་བཤགས་ཤིང་སྒྲིམ། རྩ་ལྷུང་བཙ་བརྒྱད་ཉེས་བྱས་ཞི་དྲུག་སོགས། །
 བྱང་སེམས་བསྐྱབ་དང་འགལ་ཀྱན་བཤགས་ཤིང་སྒྲིམ། རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་
 བརྒྱ་དགུ་མ་བསྐྱངས་དང་། སྤྱི་ཡི་རྩ་ལྷུང་བརྒྱ་བཞི་སྒྲིམ་པོ་བརྒྱད། བསྐྱང་
 བསྐྱེན་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ། མ་ལུས་བཤགས་ཤིང་སྐྱན་ཆད་སྒྲིམ་
 པར་བཟྱ། བཟུག་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དམ་ཆོས་བཟུང་། ལུས་དང་ལོངས་
 སྦྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་ཀྱན། ཡངས་མེད་འགྲོ་ལ་གཏོང་ཞིང་གང་འདུལ་
 གྱི། རྩ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཤོག ཅེས་པའི་བར་ལན་དུག རབ་
 བྱང་ན་དུས་དུག་སེ་སོར་གསུང་དགོས་ནའང་ཉིན་ཐུན་གསུམ་དང་མཆོན་མོ་ཐུན་གསུམ་དང་། ཡང་
 ན་དུས་གཅིག་དུ་ལན་དུག་གསུང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་ཡོད། མཆོས་འདིར་སྐྱ་མའི་ནལ་འཕྱོར་རྒྱས་
 བརྒྱས་གང་རུང་འེགས་དགོས་པས་རྒྱས་པ་སྐྱ་མ་མཆོད་པ་དང་བརྒྱས་པ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་ལྟ་བུ།
 སྐྱ་མའི་ནལ་འཕྱོར་བརྒྱས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་སེང་བྲི་པད་ཆེད་སྡེད་། དྲིན་ཅན་
 སྐྱ་མ་རྒྱབས་གསུམ་འདུས་པའི་རྒྱ། འབྲལ་མེད་བདག་གི་མགོན་དང་རྒྱབས་
 སུ་བཞུགས། འདི་ཕྱི་བར་དོའི་འཛིགས་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། འདོད་དགུའི་
 ལོངས་སྦྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་རྩ་བཅས། ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་དུ་འབྲལ་
 གྱིས་བཞེས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྟག་པར་བྱིན་རྒྱུ་བས་ལ། མཆོག་དང་
 ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། ཅེས་དམིགས་བརྩེ་མ་དང་སྐྱ་མའི་མཆོན་སྤགས་སོགས་
 གངས་གསོགས་མཛད་ཆེ་མཆོས་འདིར་མཛད། སྐྱ་མ་དང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
 པ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་རྒྱབས་སུ་མཆོའོ། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་
 དྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། བདག་གིས་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བཟུང་
 ཉེ། བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱ་སྐྱ་མཐའ་

དག་མཉུར་དུ་རྒྱུད་ལ་འགགས་པ་དང་། བདག་གིས་བཤེས་གཉེན་ལ་གསུམ་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 གྲོ་སྒྲུལ་མཐའ་དག་མཉུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་དང་། རྟེན་ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་
 ལན་གསུམ་མཛད། གླུ་མ་སྟོང་བཞུགས་བྱས་ན་རྣམ་ཏོག་ངན་པ་སྟེས་ཉུང་ཞིང་ནད་གདོན་གྱིས་མི་རྒྱུགས་
 པའི་ཁྱད་ཡོད་པས་གླུ་མ་སྟོང་བཞུགས་ཐེད་སྟངས་ནི། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་གླུ་མ་རིན་པོ་ཆེ།
 བདག་གི་སྟིང་གར་པ་ལྷའི་སྟིང་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་རྩེས་
 བཟུང་སྟེ། །སྟེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཆོ་རབས་ཀྱན་
 དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་མཐུས།
 རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་ལས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷོག་པར་
 མ་གྱུར་ཅིག །སྟེ་བ་ཀྱན་དུ་ཡང་དག་གླུ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་
 ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏོགས་ནས། །དྲི་རྩེ་འཆང་
 གི་གོ་འཕང་མཉུར་ཐོབ་ཤོག །དཔལ་ལྷན་གླུ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། །སྐད་
 ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྷ་མི་སྟེ་ཞིང་། །ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གསུ་
 ཀྱིས། །གླུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཅས་གླུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསུང་
 གྲུབ་རྩེས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ལྟ་བུའི་རྣལ་ལྷན་གང་རུང་གི་བདག་བསྟེད་ཁས་ལེན་ཡོད་ཆོ་མཆོམས་
 འདིར་གསུང་དགོས། ཆོག་དེའི་མཇུག་གི་གཏང་རག་དང་བསྟོ་སྟོན། ཤེས་བརྟོན་བཅས་གྲུབ་པའི་
 མཇུག་དུ་གླུ་མ་ཡི་དམ་དཔེར་མེད་གྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་འདེབས་མཛད་ཚུལ་ནི། གླུ་མ་ཡི་དམ་དཔེར་
 མེད་མགོན་ཁྱིད་ལ། །ཅི་གཅིག་གཏུང་བྱགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན། །བརྩེ་
 བས་དགོངས་ལ་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།

ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར་ཀུན། །ཐུགས་རྗེའི་བདུད་ཅིས་བྱང་
 ཞིང་དག་མཛོད་ལ། །བདེན་གཉིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །རྣམ་
 འབྱེད་ཤེས་རབ་སྒྲུང་བ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །རྣམ་དག་སྡོམ་གསུམ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྦྱང་
 གཏམས་ཤིང་། །དད་དང་བཙོན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །མཐའ་
 བུལ་ལྟ་དང་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། །ཆེ་འདིར་མཐའ་རུ་སྦྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལྷ་མ་ལྟ་མཆོག་ཁྱིད་གྱིས་
 འབལ་མེད་དུ། །རྗེས་བཟུང་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་ཏེ། །ལམ་བཟང་
 ལྟར་དུ་བཤོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ཡབ་རྗེའི་བརྟན་
 པ་མཆོག་། །བཤད་དང་སྦྱབ་པས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ། །གང་ལ་གང་འདུལ་
 འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིས། །འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་
 གདུང་བུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་མཛད།

དུག་པ། རྫོབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས།

ཉིན་རེའི་ཕུག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་དང་དཔེ་སྒྲོག་སོགས་རྫོབ་གཉེར་མ་མཛད་པའི་གོང་དེར། འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཆེས་བྱིན་རྫོབས་ཅན་པ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་གཅིག་དུ་མཛད་པར་གྲགས་པའི་
 གང་སྒོ་མ་ནི། ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། གང་
 གི་སྒོ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིན་བུལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བས། །རི་སྟོད་དོན་
 ཀུན་རི་བཞིན་གཟིགས་སྤྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྟེགས་བམ་འཛིན། །གང་དག་
 སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་མ་རིག་ལུན་འཕྲོམས་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་བའི། །འགྲོ་
 ཆོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བཙེ་ཡན་ལག་དུག་ཕྱའི་དབྱངས་ལྡན་གསུང་། །
 འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྤོང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོག་འགྲོལ་མཛད་

གཙང་སྤྲུལ། །དེ་སྤྲུལ་མཁུན་དང་བཙེ་བའི་བདག །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་
མི་པམ་མགོན། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་
རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཁུན། །འོད་དཔག་མེད་མགོན་མར་མེ་མཛད། །སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་རྒྱལ་བ་འབྲོམ། །ཟག་མེད་བདུད་ཅིས་མཛོད་པ་བཞེས། །རྒྱལ་
བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དགེ་སློང་རྩལ་བཟུང་ཙོང་ཁ་པ། །བྱིན་
རྒྱལ་སྤྲུགས་རྗེའི་སྤྱིན་དྲུགས་ནས། །བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་མཛོད། །
ཡབ་གཅིག་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །གཏན་གྱི་སྤྲུབས་གནས་རིན་པོ་
ཆེ། །འབྲལ་མེད་སྟོང་གའི་པརྒྱར་བཞུགས། །དཔག་མེད་བདུད་ཅིའི་མཛོད་
པ་བཞེས། །རང་ལུས་ལྷ་སྤྱིའི་ངོ་པོ་ཉིད། །རོ་བརྒྱ་བདུད་ཅིའི་སྤྲེད་བྲལ་ཡང་། །
འོད་དགུར་སྤྱད་པས་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེ་མའི་མད་བྱང་སྐལ་བ་བཟང་། །

རྩ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ང་མཛོད་འབུལ་ན། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤྱ། །
དྲི་རྗེ་འཛིན་པའི་ངོ་པོ་ཉིད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །རྒྱལ་རྣམས་
ལ་མཛོད་པ་འབུལ། །

སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པར། སྤྱན་རྒྱལ་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱ། །མཐའ་
ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རྗེ་བཞིན་གཟིགས་པའི་
ཐུགས། །ཤུག་པའི་གཙོ་བོ་བྱིད་ལ་མཛོད་པ་འབུལ། །

རྒྱལ་རྣམས་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་རྣམ་
གྲོལ་སྟེ། །མཆོག་སྤྱུལ་པའི་སྤྱེད་དང་གྲགས་པའི་དཔལ། །མེད་བཟང་ཀུ་ས་
ལེ་གཉིས་གསེར་སྦྲང་པ། །རྒྱལ་རྣམས་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཛོད་པ་འབུལ། །

ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་རྣམས་ལ། འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཐོགས་འཛིག་ལྷ་

སྤྱབ་དང་། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིགས་པའི་ཁྲ་བྲུག་ཆེ། །སངས་རྒྱལ་དགོངས་སྦྱོང་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །

ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆཐས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་
རྟོ་རྟོ་འཆང་། །མཆོག་གཟིགས་ཏེ་ལོ་པ་དང་རྒྱ་རོ་པ། །དཔལ་མཆོག་ཤོ་རྩི་བ་
དང་ཨ་ཏི་ཤ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆཐས་བརྒྱད་ལ་མ། །

རྩི་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ། །བཀའ་སྤྱོད་གདམས་པའི་མཆོག་མངའ་
ཨ་ཏི་ཤ། །བཀའ་གདམས་བརྟན་པའི་མེས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་རྟོ་རྟོ། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་
བཞི་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་ལ་སོགས། །བཀའ་གདམས་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་མ། །

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ། །གངས་ཅན་གིང་རྟོ་ལོ་སྟོན་འབྲེད་ཅོང་ཁ་པ། །དངོས་
སྟོབས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཆབ་རྟོ་རྟོ། །མདོ་སྤྲུགས་བརྟན་པའི་བདག་པོ་
མཁས་གྲུབ་རྟོ་རྟོ། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་མ། །

རྗེ་ཅོང་ཁ་པར། །དམིགས་མེད་བརྟེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །དྲི་
མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས་
མཛད་གསང་བའི་བདག །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་པ། །སྒོ་
བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་མ། །

རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ། །བདེ་ལྡན་ཁིང་གི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །སྲས་
ཀྱི་ཐུ་བོ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །དྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མའི་སྤྱོད་བཞེངས་
པར། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་མ། །

ལོ་གང་ས་ཆེན་པོར། །དག་གི་དབང་ཕྱུག་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བརྟན། །འཛིན་
མཁས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན། །སྤྲིད་གསུམ་དབང་བསྐྱར་ཕན་བདེ་

བདུད་ཅིའི་མཛོད། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ལ་×། །

ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ། རྒྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་དོན་འཆང་། །གང་
ལ་གང་འདུལ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་ནས། །མཆོག་དང་ཐུན་མིང་དངོས་གྲུབ་
སྡེ་ལ་མཛོད་པའི། །དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་×། །

ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ། །གང་གིས་བདག་ལ་རིག་པ་བསྐྱབས་པ་དང་།
མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་མན་ངག་རྗེས་བརྟན་དང་། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱེལ་དང་དབང་
བསྐྱར་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །དངོས་བརྒྱུད་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་×། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ལ། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག།
སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བཤོད་པའི་འདུག་འགས་མཆོག །བཙུང་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་
མཁས་མཛོད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛོད་བཤེས་གཉེན་ནམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ།།

ཉིན་གུང་དགུང་ཆོགས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་རྩལ་འཕྲོར་ནི། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྱུང་དང་། ལུང་མཆོད།
ཡོན་བསྐྱོད་བཅས་མཛོད་དགོས་པས། །དང་པོ་ཆབ་བཞེས་ཏེ་གདན་ལ་འཁོད་ནས་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱོད་
པ་རེ་གསུང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྱུང་གི་མདོ་ནི། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲོན་ས་གསུམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་བཅས་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་
དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་ཉེན་མཁྱེན་པ། རྒྱེས་བུ་
འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ། སྒྲ་ན་མེད་པ། ལྟ་དང་མི་ནམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གི་
རྒྱ་མཐུན་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ནམས་ཚུད་མི་ཟ་བ། བཟོད་པས་རབ་དུ་བརྒྱན་

པཎྜ བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་གཞི། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྲས་པ། མཚན་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏྲིག་རྒྱས་པ། སྤྱོད་ཡུལ་རན་པ་མཐུན་པ། མཐོང་
ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ། ཤེས་
རབ་བེལ་གྱིས་མི་ཉོན་པ། སྟོབས་རྣམས་ལ་བརྩི་བ་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ། འཕགས་པའི་གང་
ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དེད་དཔོན། ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། སྟོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། གསུང་
རྣམ་པར་དག་པ། དབྱངས་སྟན་པ། སྐྱེ་བྱད་བརྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ། སྐྱེ་
མཚུངས་པ་མེད་པ། འདོད་པ་དག་གིས་མ་གོས་པ། གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་
མ་གོས་པ། གཟུགས་མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པ། སྤྱུག་བསྐལ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ། བྱང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་
པཎྜ སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྐྱམས་པ། མདུན་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཅད་པ། ཡོངས་
སྤྱུག་དུང་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སྤིད་པ་ལས་གྲོལ་བ། རྒྱ་བོ་ལས་བཞུལ་
བཎྜ ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
བའི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ། ལྷ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་གཟེགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཙམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་རྣམས་སོ། །དམ་པའི་ཚོས་
ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། ཉོན་བཟང་པོ། ཚོག་
འབྲུ་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་

སྲུ་བྱང་བ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། ཅད་མེད་པ། ཏུས་ཆད་པ་མེད་པ། ཉེ་
བར་སྟོན་པ། འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་
གིས་རིག་པར་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་ལེགས་པར་སྟོན་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བར་
བྱེད་པ། མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་འདུས་པ་དང་ལྡན་པ། བརྟེན་པ་ཡོད་པ། རྒྱ་
བ་བཅད་པའོ། བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་བྱགས་པ། རིགས་
པར་བྱགས་པ། དང་པོར་བྱགས་པ། མཐུན་པར་བྱགས་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་
འོས་སྲུ་གྱུར་པ། དུག་བྱ་བའི་འོས་སྲུ་གྱུར་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཁིང་།
ཡོན་ཡོངས་སྲུ་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ། རླུན་པའི་གནས་སྲུ་གྱུར་པ། ཀུན་ཏུ་འད་རླུན་
པའི་གནས་སྲུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོའོ། །

མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། བམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོན་པའོ། བསོད་
ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ཁིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། དག་
པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་སྦྱོལ་ཁིང་། གཅིག་
ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ། ཁྱི་གྱུར་ཆོས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། ཁྲོལ་ནས་སྦྱོལ་
བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། བསྐྱབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཁིང་གི་དམ་པ་ཡོན་
ཏན་ལྡན། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕུག་འཆལ་ལོ། སངས་རྒྱུས་གཙོ་ལ་ཕུག་འཆལ་
ལོ། སྦྱོང་བ་ཆོས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། གསུམ་
ལ་རྟག་ཏུ་གུས་ཕུག་འཆལ། སངས་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱབ། ཆོས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱབ། དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱབ། བསམ་མི་
བྱབ་ལ་དད་བྱས་པས། རྣམ་པར་རློན་པའང་བསམ་མི་བྱབ། རྣམ་དག་ཁིང་།

ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། རྟོན་པ་རྒྱ་མེད་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ། རྟོབ་པ་རྒྱ་མེད་དམ་
ཆོས་རིན་པོ་ཆེ། །འདྲན་པ་རྒྱ་མེད་དགེ་འདུན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱབས་གནས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ།
ལེགས་སྦྱར་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ། །དད་པས་ཡུལ་བས་འཕྲོ་བ་འདི་དག་
ཀུན། །འཕྱོར་ལྡན་ཏིང་འཛིན་ཟས་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། །

ཡུད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བཞི། ཡོ་ཡུལ་རྩྱུ་། ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཡོ་གུར་བཤ་
ནི་མིང་ཡུལ་རྩྱུ་། ཞེས་པས་ཡུད་རྒྱ་མ་ལ་དབུལ། ཡོ་སའ་བརྒྱ་པོ་རྩི་སུམ་བཤ་ནི་མིང་ཡུལ་རྩྱུ་།
ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་ལ་དབུལ། ཡོ་ཀླམ་དེ་ཤ་མཐུལ་བཤ་ནི་མིང་ཡུལ་རྩྱུ་། ཞེས་
པས་ཡི་དམ་རྩ་ཆོགས་ལ་དབུལ། ཡོ་བྱེ་རྩམ་པུལ་བཤ་ནི་མིང་ཡུལ་རྩྱུ་། ཞེས་པས་ཆོས་རྒྱུང་
ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཆངས་བྱུང་དང་པོ་ལ། ཡོ་དྲི་རྩེ་སྤྲུ་། ཞེས་པས་འཕྲོག་མ་ལ་དབུལ། ཡོ་
དྲི་རྩེ་མདྲ་བཤ་ཡཀྱི་ཁི་དྲ་ར་དྲ་ར་སའ་པུའི་མཁྱོ་སྤྲུ་། ཞེས་པས་ཡུད་ལ་དབང་བའི་
འབྱུང་པོ་ལ་དབུལ། །ཁ་ཟས་སྤྲོན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
མེད་པར་བརྟེན་བགྱི་རྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་རྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས།
འཆོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། མཆོམས་འདིར་བཞེས་ལག་མཆོད་
པའི་རྒྱབས་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཟས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་མཛད་དགོས། ཟས་
རྟེན་གྱི་ཆངས་བྱུང་རྟེ་བཤྲོ་བཞི། ཡོ་ཡུལ་རྩྱུ་པོ་རྩི་ཡུལ་རྩྱུ་སྤྲུ་། ཞེས་པས་རྟེན་མ་ལ་དབང་
བའི་འབྱུང་པོ་ལ་དབུལ། ཡོ་ན་བཤྲོ་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་འོད་
རབ་དྲུ་གསལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྣམ་མཁུ་བྱ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ལ། ཉུག་ཉུག་ལ།
ཡུ་རྟེས་ཕྱུ་པོ་བརྒྱ་ལ། ར་མོ་མཐུ་བྱེ་ཡེ། ཀུ་མུ་ར་རྩུ་ལ། པོ་རྩི་སྤྲུ་ལ། མདྲ་

སངས་ལ། མདུ་ཀ་རུ་ཆི་ཀ་ལ། ཏུ་ཐུ། ལོ་ནི་རྒྱ་ལ་སྒྲེ་ནི་རྒྱ་སེ། ར་ལེ། ར་
 ལེ། ལབ་སྒྲེ། མདུ་མ་ཏེ། དཔྱེ་དཔྱེ་ཆི་མེ་པ་རི་ཤོ་རྒྱ་ལེ་སྒྲུ་། གང་གིས་བདག་
 ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག གང་གིས་
 བདག་ལ་སྒྲོམ་སྤྱད་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། བཀྱར་བསྟེ་བྱས་པ་དང་།
 བསྟེ་སྤངས་བྱས་པ་དང་། མཆོད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
 བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག གང་དག་བདག་ལ་གཤེ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་བདེ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། དེག་པ་དང་། མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་། ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྒྲིག་གཅོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་
 ཅིང་། རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྒྱུགས་
 པར་འཆང་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག བཟའ་བ་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཁ་དོག་
 ལྟོབས་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཟས་རྟེན་ཅིང་། །བསམ་གཏན་
 ཟས་ཀྱིས་འཆོ་བར་ཤོག །བདུང་བ་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་
 བཀྱས་སྒྲོམ་ཞི་གྱུར་ཅིག །སྦྱིན་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །སྒྲོམ་ནད་མེད་
 པར་སྦྱེ་བར་ཤོག །གང་གིས་སྦྱིན་པ་གང་ལ་སྦྱིན། །སྦྱིན་པ་ཐེ་ལྟར་མི་དམིགས་
 པ། །སྦྱིན་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྦྱིན་བདག་ལ་ནི་ཡོངས་རྒྱུགས་ཤོག །སྦྱ་
 རྒྱལ་དགའ་ཤོ་ཉིད་གའ་ཤོ། །བརྟན་ལ་དད་པའི་རྩ་ནམས་དང་། །རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་
 བདག་ཉིད་དང་ནི། །སེམས་ཅན་ཡོངས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས། །གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཆོས་བཟད་པ་ནི། །སྐར་མ་
 རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྦྱུ་མ་ཟེལ་བ་ཆུ་བྱར་དང་། །མི་ལམ་སྒྲོག་དང་སྦྱིན་
 ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་ནམས་དེ་ལྟར་ལྟ། །སྒྲོན་ལམ་ནི། །སྦྱིན་པ་བྱ་ཆེན་གྱུར་

པ་འདི་ཡི་མཐུས། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རང་བྱུང་སངས་ཀྱས་ནས། །སྤྲོན་གྱི་ཀྱལ་
བ་ནམས་ཀྱིས་མ་བསྐལ་བའི། །སྤྱི་པོའི་ཆོགས་ནམས་སྤྱིན་པས་གྲོལ་གྱར་ཅིག
ཅས་པའམ་ཉིན་གྱང་ཟས་མཆོད་བསྐྱས་པ་རེ་འབུལ་ཆེ་སྟོན་པ་སྤྲེལ་མེད་དང་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ། ཡི་དམ་
གྱི་ལྷ་གང་རུང་ཞིག་གི་བསྟོད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་གིས་ཟས་མཆོད་འབུལ།

དགོང་མོའི་ཟས་མཆོད། དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ནམས་ལ་འབུལ་ན། དུར་ཁྲིད་བརྒྱད་
དང་ཉི་གུ་རྩ་བཞིའི་ཡུལ། །སུམ་རུ་རྩ་བདུན་གནས་དང་མཁའ་སྤྱོད་སྟོན་སྟེགས། །
བགང་ཡས་ངོ་མཆར་ཁིང་ན་ལེགས་བཞུགས་པའི། །དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་
ཆོགས་ལ་མ། ཆོས་སྤང་གྱི་ལ། ཐུག་དུག་མགོན་དཀར་ཆོས་ཀྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་། །
དམག་ཐོར་གྱར་ཞལ་ཐུག་བཞི་ནམ་ཐོས་སྤྲུལ། །ལྷམ་སྤྱང་ལ་སྟོགས་ལེ་ཤེས་
སྤྱན་ལྗན་ནམས། །ཆོས་སྤྱོད་སྤང་མའི་ཆོགས་ལ་མ། མགོན་པོ་ཐུག་དུག་པར།
ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །མ་རུང་ཀྱན་འདུལ་ཁྲིས་པའི་སྐྱ། །
བསྟན་པའི་རུ་ཏུ་འཛོམས་མཛད་པའི། །ནག་པོ་ཆེ་ལ་མ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱལ་
ལ། །འཇམ་དཔལ་བཀའ་གཉན་བསྟན་སྤང་ནི། །དམ་ཅན་གཤིན་ཏེ་ཀྱལ་
པོ་སྟེ། །ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་འཇིགས་གཟུགས་ཅན། །མགོན་པོ་ཁྲིད་
ལ་མ། དཔལ་ལྗན་ལྷ་མོ་ལ། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་དམ་པ་ནས། །གདུག་
པ་འདུལ་ཕྱིར་དུག་མོའི་སྐྱར་བཞེངས་པ། །དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདོད་ཀྱའི་
ཆར་འབེབས་མ། །དམག་ཐོར་ཀྱལ་མོའི་ཞབས་ལ་མ། ནམ་ཐོས་སྤྲུལ་ལ། ཀྱལ་
ཆེན་ནམ་མང་ཐོས་སྤྲུལ་ཞོར་མང་ལྗན། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱར་བཞེད་ཆགས་
ཤིང་། །སྤྱིན་བལ་ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟེ་ལྗན་པ། །འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་
ཁྲིད་ལ་མ། ཀྱལ་ཆེན་བཞི་ལ། ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྤྱེས་པོ། །སྤྱན་

མི་བཟང་དང་ནམ་ཐོས་སྒྲུལ། །རང་རང་འཁོར་འདུལ་སྒྲོ་བཞི་སྤང་། །བྱུང་
 ཆེན་བཞི་ལ་×། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ནམས་ལ། ཆོ་རིང་མཆེད་ལྷ་བརྟན་སྦྱོང་ནི།
 གངས་ཅན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་གནས་
 པའི། །ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ནམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །

བརྒྱད་པ། དགོང་མོའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི།

ཉིན་གང་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་བྱུང་ཇེས་དགོང་མོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་ལ་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་གཏོར་
 མ་སྒྱུན་པ་དང་ཆོས་ལྷན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ། མཇུག་དུ་བརྗེ་སྒྲིན་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་མཛད་
 དགོས་པས། ག་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་དགོང་མོ་དུག་ཅུ་མ་རེ་ཆག་མེད་དུ་གསུང་སྒྲུལ་ཡོད་པ་བཞིན་
 ཉིན་ལྟར་དང་། ཡང་ན། ཟླ་རེའི་ནང་ལན་འགའ་རེ་གསུང་བྱུང་ན་ཤིན་དུ་ལེགས། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་
 གནང་མ་བྱུང་ཆོག་ཏོར་འབུལ་དང་འཕྲིན་བཅོལ་རྒྱས་བརྟུས་གང་རུང་རེ་ངེས་པར་མཛད་དགོས་པས་
 འཕྲིན་བཅོལ་ཤིན་དུ་བརྟུས་པ་འདི་ལྟར། དང་པོ་སྒྱུབས་སེམས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་
 ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྒྱུབས་སུ་མཆི། །བདག་
 གིས་སྒྱུན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་
 འབྲུལ་པར་ཤོག ཅས་པ་ཆར་གསུམ། ཟླ་མའི་ནལ་འཕྲོར་རྒྱས་བརྟུས་གང་རུང་ཞིག་སྒྲོན་དུ་
 གསུང་དགོས་པས་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མའམ་ཤིན་དུ་བརྟུས་ན། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་ཟླ་མ་རིན་
 པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྒྲིང་གར་པད་མའི་སྒྲིང་བཞུགས་ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་
 སྒྲོན་ནས་ཇེས་བཟུང་སྟེ། །སྒྱུ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུལ་བརྟུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 པས་ཟླ་མ་སྒྲིང་བཞུགས་མཛད། ལྷགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་གང་ཞིག་གསུང་དགོས་ཆོ་ཡི་དམ་གང་རུང་
 གི་བདག་བརྟེན་རྒྱས་བརྟུས་རེ་ངེས་པར་གསུང་དགོས་ནའང་ཤིན་དུ་བརྟུས་ན་སྐད་ཅིག་དཀྲོང་བརྟེན་
 བྱ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་ཀྱི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་

བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱས། ལོ་གྱིས་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྟེལ་བར་གྱུར། ལོ་
 ལ་རྟུ། ལན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་གཏོར་བྱིན་བརྒྱབ་མཛད། (འདི་ལ་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ཟེར་)
 ཆོས་སྤང་སྤྱིའི་གཏོར་འབུལ་གིན་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི། རྟུ། ལྷན་འབྲུག་བདེ་སྟོང་རོལ་པའི་རྫོས་
 གར་ལས། །ཕྱི་ནང་བདུད་དཔུང་མཐར་བྱེད་མཆོག་ཐུན་གྱི། །དངོས་གྲུབ་ཆར་
 འབེབས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ། །གཤམ་ཐེའི་གཤེད་པོ་དགེས་པའི་གར་གྱིས་གཤེགས།
 བཀའ་སྟོན་བརྟན་སྤང་ཕྱག་དྲག་ནག་པོ་ཆེ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་མང་ཐོས་པའི་
 སྤྱས། །མདུ་ཀྲ་ལ་གྱར་མགོན་ལུ་བྱེད་དང་། །སྟོབས་འཕྲིག་དབང་པོ་དཔལ་
 ལན་རེ་མ་ཉི། །དག་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་སྟོག་བདག་པེ་ཏ་ར། །སྟུ་ཐུ་གསང་ཡུམ་འཕུལ་
 རྟོན་རུ་འབྱེད་བཅས། །དམ་ཅན་སྤང་མའི་གཙོ་བོ་མ་ལུས་པ། །ཐོགས་མེད་
 འདིར་གཤེགས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སྟོག་བདག་དེགས་པ་ལུམ་སྤང་
 ལས་མཁན་བཅས། །གསང་སྟགས་བརྟན་སྤང་སྟེས་མཆོག་རྟེ་རྟེ་ལེགས། །སྟུལ་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཀམ་བཟྃ་གྱི། །རང་རང་བཀའ་འཁོར་དང་བཅས་གནས་འདིར་
 གཤེགས། །དངོས་སུ་བཤམས་དང་བདེ་སྟོང་རྣམས་འཕུལ་ལས། །འོངས་པའི་
 ལྷན་གཟིགས་མཆོད་སྟོན་མཁའ་ལམ་བྱུང། །སྟགས་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབས་འདོད་
 དགྲའི་རང་བཞིན་གྱི། །དམ་ཐུས་གཤམ་དམར་གྱི་གཏོར་མའི་ཆོགས། །སྒྲ་
 མ་ཡི་དམ་སྤང་མའི་དབང་པོ་རྣམས། །མདུ་བྱུང་དགེས་པ་བསྟེན་ཕྱིར་འབུལ་
 ལགས་ན། །དགེས་དགྲར་རོལ་ལ་རྩ་བརྟུན་སྒྲ་མ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཉེར་དགོངས་
 བཙོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ས་གསུམ་ཐར་འདོད་བྱང་བའི་ཉེར་འཛོའི་གཞི།
 རྟོ་བཟང་བརྟན་པའི་ཡང་སྤིང་པརྟོའི་ཆལ། །ཐུ་བདོའི་རྟུད་པའི་གང་རེག་ལས་
 རྒྱལ་ཉི། །བཤད་སྟུབ་འདབ་སྟེང་འབུམ་དུ་བཞད་པར་མཛོད། །བརྟན་འཛིན་

སྒྲུལ་མཆོག་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲུ་ཆེ་སྤངས། །དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོག་ས་ནམས་བྱ་
 བཞིན་སྒྲོངས། །སྒྲུབས་གསོལ་བདག་ཅག་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་དུ། །ཐུགས་
 རྩེའི་སྒྲུན་གྱིས་མ་གཡེལ་རྟག་པར་སྤངས། །ཕྱི་ནང་རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་དག་ལ་
 བརྒྱར། །སྤེ་བརྒྱད་གདུག་རྩུབ་ཆེ་འཕྲུལ་ཐོད་གཏོང་ཆོག་ཆེ་བསོད་ལུང་རྟོགས་
 ཆོས་སྤྲད་སྤེ་བཞིའི་དཔལ། །དབྱར་གྱི་ཁུ་གཏེར་རི་བཞིན་རྒྱས་པར་མཛོད། །
 ཁམས་གསུམ་ཕྱ་གཡང་ཕུན་ཆོག་ས་དབང་རྒྱད་ཅིང་། །ནག་ཕྱོགས་དག་བཞེགས་
 ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བ་སོགས། །རྣེ་སྒྲུར་མཐུ་སྒོབས་འཕྲིན་ལས་དཔུང་སྦྱེད་ལ། །
 གསོལ་མཆོད་རེ་བའི་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད། །མདོར་ན་དུས་ཀྱི་ལུས་
 དང་གྲིབ་མ་བཞིན། །འབྲལ་མེད་སྤངས་སྒྲོབས་འཕྲིན་ལས་འོད་སྒྲོང་གིས། །གང་
 བསམ་ཆོས་སྤྲད་མོས་དོན་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །ཀུན་ནས་བཞད་པའི་དགའ་སྒོན་
 རྟག་འཆར་མཛོད། །ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་དུ་སྒྲོད་བརྒྱུད་གྱི། །མི་བཟད་
 རྒྱུད་པའི་སྒྲག་རུམ་ཉེར་སངས་ཏེ། །བདེ་སྦྱེད་རྩོགས་ལྡན་གསར་པའི་སྤང་བ་
 ཡིས། །ཕྱོགས་བརྒྱར་བྱུང་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེང་འདིར་སྦྱོལ། །སྒྲུལ་གྱི་བཀའ་སྤང་རྒྱལ་
 ཆེན་དོན་དཔའ་པོ་རྩལ་གྱི་གཏོར་འབུལ་ནི། །རྩེ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཅ་བརྒྱུད་ཆ་
 མ་ཡི། །བཀའ་བཞིན་བརྟན་དང་བརྟན་འཛིན་སྒྲོང་བའི་ལྷ། །སྒོབས་ལྡན་རྒྱལ་
 ཆེན་དོན་དཔའ་པོ་རྩལ། །འཁོར་བཅས་མ་ཐོགས་དམ་ཆོག་དབང་གིས་གཤེགས། །
 ཟག་མེད་བདེ་སྒྲོང་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་གྱིས། །དམ་ཆས་མཆོད་གཏོར་སྒྲུན་
 གཟིགས་འདོད་དགའི་སྤྲིན། །དབང་པོ་དུག་ལ་མད་བྱུང་བདེ་སྤེར་བ། །འབུལ་
 ལོ་དཀྲུས་པར་རོལ་ལ་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབས། །ཆ་མ་ལྷ་ཡི་དམ་ཆོག་དོན་རྩེའི་ཕྱོང་། །
 མིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་ཆོངས་ལ་ཕྱི་ནང་གི། །བར་ཆད་ཀུན་སོལ་ཆོས་སྤྲད་ལེགས་

ཆོག་པ་སྤེལ། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པའི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་པར་མཛོད། ཅས་ཆོས་
 སྤང་སྤྱི་སྤྱིར་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། གསེར་སྦྱིམས་འབུལ་ཆོ་གསེར་སྦྱིམས་ནང་མཛོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་མཆོམས་འདིར་གསུང་། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བཞི། ཏྲུ། ལྷུར་མཛོད་སྦྱོར་རས་
 གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞབས་གདུབ་དང་བཅས་བེ་རྒྱ་ཡ་ཀ་མནན། །ནག་
 པོ་ཆེན་པོ་སྒྲག་གི་གམ་ཐབས་ཅན། །ཕྱག་དུག་སྦྱུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།
 གཡས་པས་གྱི་གྲག་བར་པས་འཕྲེང་བ་འཛིན། །ཐ་མས་ཏ་མ་རུ་ནི་དག་ཏུ་འཁྲོལ།
 གཡོན་པས་ཐོད་པ་དང་ནི་མདུང་ཅེ་གསུམ། །དེ་བཞིན་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་འཆིང་
 བར་བྱེད། །དག་པོའི་ཞལ་ནི་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས། །སྦྱོན་གསུམ་དག་
 པོ་དབུ་སྦྱོར་གྱི་ཉ་དུ་འབར། །དཔལ་བར་སྤྱི་རྒྱ་ར་ཡིས་ལེགས་པར་བྱུགས། །སྦྱི་
 པོར་མི་བསྦྱོད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱས་བཏབ་བཏན། །ཁྲག་འཛག་མི་མགོ་ལྷ་བཙུང་པོ་
 གལ་ཅན། །རིན་ཆེན་ཐོད་སྒྲམ་ལྷ་ཡིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། །ཤིང་ལས་བྱོན་ནས་
 གཏོར་མ་ལེན་མཛོད་པའི། །དཔལ་ལྷན་ཕྱག་དུག་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད།
 སངས་རྒྱས་བརྒྱན་པ་གཉན་པོ་བསྐྱང་བ་དང་། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་གཉན་
 པོ་བསྟོད་པ་དང་། །བདག་ཅག་དཔོན་སྦྱོབ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱན་
 ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་བ་དང་། །ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་ལྷུར་དུ་བསྐྱལ་དུ་
 གསོལ། །ཐུ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྦྱབས་སུ་མཆི།
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག།
 མགོན་པོ་ཐུ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྦྱབས་སུ་མཆི། །བདག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བར་གཅོད་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག། །དག་
 བ་འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་ཀྱང་ཏུ་བདག་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་དང་།

དེ་ཡི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཀུན། ལྷུང་མང་ད་མགོན་པོས་གཡེལ་
མེད་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག་ ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ། རྣམ་སྤྱོད་སྤྱུ་ལྷ། དཔལ་ཅལ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་
བཅོལ་རེ་གསུང་ཆེ་མཆོམས་འདིར་གསུང་། དེའི་མདུག་ཏུ། ཧྲི། བདག་གིས་རིང་ནས་
བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ཡི། །མཐུ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས། དེང་
ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ལྷུབ་སྟིང་པོའི་བར། །འབྲལ་མེད་བདག་གི་མགོན་དང་སྦྱབས་
མཛོད་ལ། །འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་མ་ལུས་སེལ་བ་དང་། །དམ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་
མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་པ། །འབད་ཅོལ་མེད་པར་སྦྱུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། །གཞི་ད་
བྱེད་དག་བགེགས་མ་ལུས་ཆར་གཅོད་མཛོད་། །དག་ལྷ་ཆེན་པོ་བྱིད་རྣམས་ཀུན། །
བསྟེན་པའི་ཆེ་ན་སྟིང་མ་རིང་། །སྦྱལ་བའི་ཆེ་ན་བང་མ་བུལ། །ཁད་པའི་ཆེ་
ན་མཐུ་མ་རྒྱུང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་ལ། །སྤང་ཞིང་གདུག་
པའི་སེམས་ལྷན་པའི། །གཞི་ད་བྱེད་དག་བགེགས་མ་ལུས་པ། །ལོ་དང་ཟླ་བར་
མ་བཞག་པར། །རྣམས་ངན་མཆོན་མ་སྒྲ་ཆོགས་པས། །ད་ལྷ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
སྒྲིག་ །བདག་གིས་བཅོལ་བའི་ལས་འདི་རྣམས། །མ་སོགས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་
མཛོད། ཅེས་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཉིན་གང་དགེ་ཆོགས་བསགས་
པ་དེའི་མདུག་ཏུ་བསྟོབ་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་མང་ད་དགོས་པས་སྟོན་ལམ་སྒྲ་ལྷ་གསུང་ཆེ་
མཆོམས་འདིར་གསུང་། བསྟེན་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ནི། དེར་ནི་
རིང་དུ་འབད་ལས་ཆོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྷར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་བསགས་
པ་དེས། །སྒྲིམིག་མ་རིག་གིས་སྦྱངས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་
པོར་བདག་གྱུར་ཅིག་ །དེར་མ་སོན་པའི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་བཅེ་བས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟེན་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཆད་ལམ་གྱི་

མཆོག་ རྟོན་ནས་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་ཆམས་མཉེས་ཤེས་ཤེས་ཤོག། རང་གིས་ངེ་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། རྟོགས་དྲག་བཙེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།
 འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། རྒྱལ་བའི་བཟུང་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་
 གུར་ཅིག། བཟུང་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱལ་བའོ། བྱལ་བྱང་ཉམས་
 པར་གུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། རྟོན་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བརྟུང་པ་ཡི། ཤན་
 བཏེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་ཤེད་པར་ཤོག། སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་མད་བྱང་འཕྲུན་
 ལས་ལས། ལེགས་བྱལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བྱང་། ཐར་འདོད་ཉམས་
 གྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྦྱོང་གུར་ཅིག། ལམ་
 བཟང་བསྐྱེད་པའི་མཐུན་ཆེན་སྐྱབ་ཤེས་ཅིང་། འགལ་ཆེན་སེལ་ཤེས་མེད་དང་
 མེ་མེན་ཀྱན། ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡི། རྣམ་དག་ལམ་དང་
 འབྲལ་བར་མ་གུར་ཅིག། གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྦྱོང་བཙུས། རྒྱལ་
 བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ། མཐུ་ལྷན་ཉམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་ཕྱོགས་ཤེས་ཅིང་།
 བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཆོས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱལ་གུར་ཅིག། ཅས་དང་། འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་
 རྣམ་དག་དག་པའི་མཐུས། བདག་ལ་རིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་པ་མ་རྣམས།
 སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་བའི་བླ་མ་སྟོབ་དཔོན་དང་། དམ་ཆོག་གཅིག་པའི་རྟོ་རྗེ་སྐྱོན་
 རྣམས་དང་། རྒྱ་ཟས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་དང་། བཞིན་ཁལ་སྟོག་
 གཅོད་འོ་ཞོ་འབྱུང་བ་དང་། ཤུག་ཐོག་ཟོས་པའི་དུད་འགྲོ་མ་ལུས་པ། རྒྱར་དུ་
 སངས་རྒྱས་ལོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པའི། ཆོས་རྒྱལ་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ། བཞེགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཞི་བ་དང་། མཐུན་ཆེན་མ་ལུས་
 ཆོང་བར་ཤོག། བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་། འབྲེལ་བའི་ཆོགས་

གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཀྱལ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །བརྟན་པ་ཡུན་རིང་
འབར་གྱུར་ཅིག །ཆད་བྱུང་སྤྲས་བཅས་ཀྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་རྩལ་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་
ཀྱིས། །ནམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་ཀྱན་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅས་པས་སྟོན་ལམ་མཛད་
དགོས། ཉིན་དེའི་འདས་གསོན་ནམས་ཀྱི་ཆེད་བརྩོན་གང་བྱུང་བ་ནམས་སོ་སོར་བརྩོན་ཞིན་ཏུ་བསྐྱུ་
པ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བཅད་རེ་ངེས་པར་གསུང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད།

དགུ་པ། གཟིམ་ཁའི་ཉམས་ལེན།

གཟིམ་ཁ་དེར་ཕྱག་གསུམ་ངེས་པར་འཆལ་དགོས། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ x ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ནམས་ལྟ་རྟོག་ཏུ་གསུང་བཞིན་
ཕྱག་གསུམ་འཆལ་ནས་ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་སྟེ། ཉིན་དེར་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
རྣལ་པགང་བྱས་སོ་སོནས་བྱན་པར་མཛད་དེ་ཉེས་པ་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་ཉིན་རེ་བཞིན་འགྲོད་སེམས་
དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཤགས་པ་མཛད་དགོས་པས་འདི་ལྟར། ཟུ་ཏུ་ལགས། ཟླ་མ་རྩི་རྩི་
འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྩྱུགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། དགེ་འདུན་བརྩུན་པ་ནམས་བདག་ལ་དགོངས་
སྲུག་སོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མ་མཆིས་
པ་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་
གཉི་མུག་གི་དབང་གིས་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བརྩུ་
བགྱིས་པ་དང་། མཆོམས་མ་མཆིས་པ་ལྟ་བུའི་སྲུག་པ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བུའི་
པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་དང་འགལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་།

ཕ་དང་མ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། མ་ལམ་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་གུས་པ་དང་། སྒོགས་
 ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ནམས་ལ་མ་གུས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་
 པ་དང་། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 གནོད་པའི་ལས་བགྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོགས་བདག་གིས་བགྱིས་
 པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་ཅིང་འཁོར་བ་
 དང་ངན་སོང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉེས་ལྷུང་གི་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
 མ་རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། དགོ་འདུན་བཅུ་ན་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེན་
 སྤར་མཐོ་ལ་ལོ། མི་འཆབ་པོ། འཆགས་སོ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་བགྱིད་
 ལགས་སོ། མཐོ་ལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་
 གྱི་༥ མ་མཐོ་ལ་མ་བཤགས་ན་ནི་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། ཞེས་པ་ལན་གསུམ་
 གསུངས་ནས་ (འདི་ལ་སྐྱེ་བཤགས་ཟེར་) བཤགས་པ་མཛད། མཐུག་ཏུ། བྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་
 བྲིམས་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། །ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་དང་ལྡན། །སྒྲོམ་སེམས་
 མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས། །ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་རྩོགས་ཤོག །རྩི་ལྟར་
 མཉོས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཕྲ་བ་ཡང་། །ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར། །
 སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པའི། །ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆན་རྟག་ཏུ་འཛིན་
 པར་ཤོག ཅེས་ཆེ་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྒྲོན་ལམ་རེ་སྟོང་ཁོང་
 རུས་པའི་གཏིང་ནས་གནང་དགོས། གཟུང་པའི་སྐབས་སུ་ན་བཟའ་གཟན་གསུམ་ནམས་རིམ་བཞིན་ཕུད་
 པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་དུ་ཡར་ཕུད་པ་ལས་གོས་བྱང་ཕུད་པ་ལྟར་སྤྲད་ལ་མར་ཕུད་མི་རུང་། གཟན་གསུམ་

ལྷེ་བུ་ག་བརྒྱབས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ལེགས་པར་འཛོག་པ་ལས་འགོ་མ་པ་སོགས་མ་གུས་པ་བྱེད་མི་
རུང་། ལྷན་དུ་ག་ཟན་ཤམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཞེས་ཅ་ཆེན་པོར་འཛིན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་
ཐྱང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ཡོད་པས་འགོ་མ་པ་སོགས་མ་གུས་པ་བྱེད་མི་རུང་། ལྷ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དང་
འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཙམ་མ་གཏོགས་དུས་ལྷན་དུ་ག་ཟན་ཤམ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་
བ་མཛད་དགོས། ཤམ་ཐབས་ནང་དུ་གོས་ཐུང་གྲོན་མཁན་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་སོགས་ལྷུ་ལ་མིན་གྱི་བྱ་
བར་མིག་ལྟོས་གནང་མེདོས། ཡ་རབས་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་ལྷན་དུ་བྱགས་སྒྲུང་གནང་གལ་ཆེ།
ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་མཁྱེན་དགོས།

བརྒྱུ་པ། བཀའ་བསྒྲོ་གནང་ཚུལ་ནི།

ནད་དང་གདོན་བཞེགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་བཀའ་བསྒྲོ་རེ་གནང་དགོས་པས་སྤྲགས་
བབ་ཤིང་གྱི་ཐྱང་བ་བྱིན་སྐབས་ཅན་ནམ་གཞན་ཡང་སྤྲགས་ཤིང་བྱིན་སྐབས་ཅན་དང་། ཡུར་
བྱུང་ད་ཅི་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྒྲོ་བ་མ་དེའི་མགོ་བོ་དང་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་རེས་
མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་སྐབས་ཆོག་འཛིན་ཅིག་རིས་བཞིན་དེ་མིགས་པ་མ་གཡོང་བར་དང་པོར་སྒྲ་མ་སྤྱིང་བཞགས་
མཛད་དགོས་པས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱིང་གར་པ་སྤྱིང་
སྤྱིང་བཞགས་ལ། །བཀའ་རིན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྤྲགས་ཤིང་
བྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་རུང་ལ་ཁ་བསྐྱུར་ཆོག་པའི་ཉ་
མཁྱེན་གྱི་བཀའ་བསྒྲོ་ནི། རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་(རྗེ་འཛིགས་ཤིང་སྐར་)པ་སྤྱིང་དབང་ཆེན་
དུ། །གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་(འཛིགས་
མཛད་)དབང་ཆེན་ལྷ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་ཏེ། །རྗེ་སྒྲོ་བ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞགས་
པར་གྱུར། །ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་
ཀྱི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་མེག ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་

རྫོབས་ཤིག སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
 ཤིག དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བཞུགས་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས་ཤིག བྱད་པར་དུ་ཡང་(དཔལ་དྲི་མེ་འཇིགས་ཕྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་) བཅོམ་ལྷན་ཁྲོ་
 པོའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ཏྲ་མཚོག་རོལ་པའི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག སྒྲོབ་མ་འདིའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱང་གདོན་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར། འོག་གདོན་ལྷ་གཉན་ས་བདག བར་
 གདོན་བདུད་བཅན་རྒྱལ་འགོང་། དམ་སྤྱི་ཤི་གཤེད། བྱད་ཕུར་བོད་གཏོང་ལ་
 སོགས་པའི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤངས་ཤིག སྒྲོབས་ཤིག སྒྲོན་གྱི་ལས་
 དང་འཕལ་གྱི་ཀྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པའི་ནད་དང་གཞོད་
 པར་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆོ་བ་སོགས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཉེར་འཆོ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལུང་རྟོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་
 མེ་མཚོན་ཁྲོ་པོའི་ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱངས། རྒྱར་འདུས་ཏེ་བསྐྱུང་བའི་གུར་ཁང་དུ་གྱུར། ལྷ་ཚོགས་
 རྣམས་ཀྱང་སྒྲོབ་མའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཐིམ། ལུས་ཐམས་ཅད་དྲི་མེའི་གོ་ཁབ་ཀྱིས་
 གཏམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཉེར་འཆོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྒྱུགས་པའི་བསྐྱུང་
 བཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། སྤྱིམ་ བཟླ་ཀྲི་རྩ་ཏེ་ཡ་གླེ་ཐ་དུ་ལུ་དུ་
 ལུ་རྩྱུ་པུ། འཇིགས་ཕྱེད་ལ་(ཨྱི་རྩི་རྩི་ཕྱི་ཀྱི་རྩ་ན་རྩྱུ་པུ།) ཅ་སྐགས་གང་མང་བརྒྱས་ནས།
 རྒྱ་མ་མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་དང་། །པརྒྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་(བཅོམ་

ལྷན་གཤེན་རྗེ་འོ་གཤེད་གྱི་)མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་བདག་གིས་བསྐྱང་
ཟིན་གྱི། །འདི་ལ་སུས་ཀྱང་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག ཨོ་བཏྲ་རྟཱ་རྟཱ་ ཞེས་
ལན་གསུམ་གསུངས་ནས་ཕུ་འདེབས་པ་སོགས་མངོན།

བརྩ་གཅིག་པ། ཆོ་འགྲགས་བྱེད་ཚུལ།

ཆོ་འགྲགས་འཆི་མེད་སྟོག་གིང་གི་སྟོན་ས་ཆོ་འགྲགས་གྱི་ཆོ་ག་བྱ་བར་ཆ་མའི་ཕྱག་གཡོན་
གྱི་མཆན་ཁྲང་ལ་མདའ་དར་དང་ཕྱག་གཡོན་གྱིས་ཆོ་རིལ་བཟུང་། ཕྱག་གཡས་པས་ཆོ་ཆང་བཟུང་
ནས་དབྱངས་དང་བཅས། ཧྲིམ་ བདེ་ཆེན་འཆི་བ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །གཞོམ་
མེད་དོ་རྗེ་འོ་སྟོག་གི་དཔལ་སྟེར་ཕྱིར། །རྣམ་ཡིག་མཆན་དཔེའི་གར་བསྐྱར་
ཆོ་དཔག་མེད། །སྐྱབས་གསོལ་འགྲོ་ལ་འཆི་མེད་དངོས་གྲུབ་སྟོབས། །ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་འཕྱལ་འོད་དམར་ཕྱགས་ཀྱི་ཡིས། །སྤྲིད་ཞིའི་ཁམས་གྱི་ཆོ་དཔལ་སྟོག་
གི་བརྩད། །མ་ལུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་འདིར་ཁྲག་ལ། །འཆི་བདག་གཡལ་
ལས་རྒྱལ་བའི་དཔལ་སྟོབས་ཅིག །ལུས་ལ་ནད་མེད་བཀྲག་མདངས་གཟི་བརྗིད་
འབར། །མི་གིས་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་བུམ་བཟང་དུ། །འཆི་མེད་ཆོ་དཔལ་བརྩད་
དུ་སྐས་པ་ཡིས། །ཆོ་སྟོག་དོ་རྗེའི་བྲག་ལྷར་བརྟན་པར་ཤོག ཨོ་ཨ་མ་རྒྱ་
ཁི་རྒྱ་ཕྱི་ཡེ་སྤྱི་དུ། ཞེས་ཆོ་གཟུངས་གང་མང་འདོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོ་རིལ་དང་ཆོ་
ཆང་འགྲམས་ཟིན་རྗེས། དུས་མིན་འཆི་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ཡི་མོད་
ལ་ཆོ་དཔག་མེད་མགོན་སྟུ། །གསལ་བར་མཐོང་ནས་འཆི་བདག་དཔལ་བཅོམ་
སྟེ། །འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ཐུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག།

བརྩ་གཉིས་པ། འདས་གསོན་ནམས་ལ་འཕྲོ་བ་བྱ་ཚུལ།

འཕྲོ་བ་གནང་བའི་སྐབས་སྐབས་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར། ཐུན་

སྤྱི་ཅེར་ཡལ། གསུང་གི་གདངས་མཐོ་བ་དང་བཅས་ཆ་མས་དབུ་བསྐྱལ་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་
 དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་པར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།
 བདག་གིས་ཆོས་སྤྱིན་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ལན་གསུམ་ཆོག་མང་ལྟན་དུ་གསུང་། སྤྱི་ཅེར་ཡལ། སྐྱི་བྱང་
 བོར་བཞུགས། ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་མཐེ་བོང་གཉིས་ཅེ་སྤྱད་ནས་སྤྱིན་པའི་དབྱངས་དང་བཅས་
 རྒྱ་མས། བདེ་བ་ཅན་ནས་རྩ་བའི་ཆ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་འོད་དཔག་མེད་མགོན་
 སྤྱིན་བྱངས་། །ཁྱོད་ལུས་སྤྱི་བོར་དགེས་བཞིན་བཞུགས་པར་གྱུར། །ཁྱོད་ལུས་
 དབུས་ཀྱི་བྱང་པོར་རྩ་དབུས་མ། །མདའ་སྐྱུག་ཅམ་ཞིག་མར་སྡེ་ལྟེ་འོག་དང་།
 ཡར་སྡེ་ཆངས་བྱག་ཐལ་གྱིས་བྱག་པར་གྱུར། །སྤྱི་དབུས་ཁྱོད་སེམས་ཐིག་ལེ་
 རྒྱ་སྤྱན་ཅམ། །དཀར་འཆར་འཕུར་ཞིང་འཕར་ལ་འཕེལ་བར་བསྐྱོམས། །ཆོ་
 འདིའི་ཉེ་འཁོར་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས། །གང་ལའང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
 པ་རབ་སྤངས་ནས། །སྤྱི་བོའི་ཆ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ལ། །གྲུས་པས་
 སྐྱབས་འགྲོ་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། རྒྱ་མ་སྤྱོད་པ་ཞེས་རྒྱ་མས་དབུ་བསྐྱལ་ནས་གྲ་
 མང་དང་ལྟན་དུ་གསུང་དགོས་པས་རྒྱ་མས། རྒྱ་མ་སྤྱོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དཔལ་རྒྱལ་བ་
 རྒྱུ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་གདུང་གུགས་
 དག་པོས་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་གསུངས་ནས་སྤྱིན་པའི་གདངས་དང་བཅས་རྒྱ་མས།
 བསྐྱེམ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ངན་སོང་འཛིགས་ལས་སྦྱོལ་བའི་
 དཔའ་བོ་སྟེ། །དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱིད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག །མགོན་པོ་འོད་
 དཔག་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གནད་གཅོད་གཤིན་མེད་འཛིགས་ལས་བསྐྱབ་

དུ་གསོལ། །འཛིགས་རུང་བར་དོའི་འཕྲང་ལས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །བཟོད་དཀའ་
ངན་འགྲོའི་གཡང་ལས་ངང་དུ་གསོལ། །ཞིང་མཆོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྲིད་དུ་
གསོལ། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཐུགས་རྗེས་དོངས། །ལན་གསུམ་ཡང་མ་ཐུང་
ནས་ཐུམས། དེ་ལྟར་གདུང་བྱགས་དག་པོས་གསོལ་བཏབ་པས། །མགོན་པོའི་
ཐུགས་ཀ་ནས་འོང་འོད་ཟེར་གྱི། །ཕྱགས་ཀྱས་ཁྱིད་སེམས་ཐིག་ལེར་གསལ་ལ་
བཏབ། །འོག་རྒྱང་དག་དུ་འཐེན་པའི་གཞུ་མོ་ལ། །དྲི་གི་མདའ་རྒྱར་མ་མའི་
ཐུགས་ཀར་འཕངས། །དྲི་ག་ བར་མཆོམས་ཐུན་བུ་ལོད་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་ག་ལན་གསུམ་གསུང་
མཐར། ཆོ་འདས་ཡིན་ཆོ། ཕྱེད་ ཅས་སྐད་བྱགས་ཆེན་པོས་བཞོད་མཐར་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱ་མང་དང་རྩན་དུ་གསུང་དགོས་པས་ཐུམས་དབུ་བསྐྱལ་མཛད་སྟོལ་ཡོད། རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བཟང་ཞིང་དགའ་བ་དེར། །བསྟོད་མ་པ་གིན་དུ་མཛེས་ལས་སྦྱེས། །རྣང་
བ་མཐའ་ལས་རྒྱལ་བས་མངོན་གསུམ་དུ། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་བདག་གིས་དེར་
ཐོབ་ཤོག འཕྲོ་བ་གནང་ཡུལ་ཆེ་ཆུན་ཡིན་ཆོ། ཕྱེད་ གྱི་ཆབ་དུ། །ཀུན་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་མཛད་
དགོས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆབ་དུ། །དུས་མིན་འཆི་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་
ན། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་སྟེ། །གསལ་བར་མཐོང་ནས་འཆི་
བདག་དཔའ་བཙུགས་སྟེ། །འཆི་མེད་རིག་འཛིན་རྒྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག ཅས་གསུང་
བའི་ཐུག་སྟོལ་ཡོད། རྩན་དུ་རང་སྟངས་འཕྲོ་བའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ན་པོར་པ་དང་མ་མཐའ་
འཕྲོ་བའི་ཐོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས།

བརྒྱ་གསུམ་པ། བསྟོད་པ་མཛད་ཚུལ།

བསྟོད་པ་བསྐྱུས་པ་ནི། འདས་གསོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ཆེད་བསྟོད་བྱའི་རྗེས་ཤིག་
ཐུལ་བ་དེར་བསྟོད་པ་མཛད་དགོས་པས་ཐུག་ཐུག་མོ་རྒྱར་ནས་གསུང་གི་གདངས་སྟན་པ་དང་བཅས་བསྟོད་

བཞིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་གསུང་ན་འདི་ལྟར། རྩོགས་བཅུ་འཛིན་པ་འབྲུམས་མུ་མཐའ་
 གྲངས་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྒྲོབ་མ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
 དངོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དངས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་མ་གཟིགས་ཤིང་། (དགོངས་
 སྤྱགསོལ) ཞེས་གྲུ་མང་ནས་མཐུན་འགྱུར་མཛད། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཉི་འབྲེལ་ལྟོས་
 བཅས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་བྱུགས་བརྩུད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ་བསྐྱུན་
 པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོཅ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་
 དང་གསོག་འགྱུར་དང་། གསོག་བཞིན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་
 ཅག་ལ་འབྲེལ་སྟོན་ཤིང་། རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་ལས་འདས་པ་
 (མཆམས་འདིར་ཆེ་འདས་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྟོན་དགོས།) ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆེ་ལས་
 འདས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆེ་རབས་འཁོར་བ་སྟོན་མེད་
 རྣམ་བསགས་པའི་ལས་ངན་རྣམས་སྦྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 ཞིང་དག་ནས། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་
 སྤྱ་སྟེད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དལ་བརྒྱད་འཁོར་བ་རུ་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་
 རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་
 སྤྱ་བཟུང་ནས་ས་བརྩུ་ལམ་ལུ་རིམ་བཞིན་བསྟོད་དེ་མུར་དུ་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་
 འཆང་། (རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག) བདག་ཅག་ལ་འདི་ཕྱི་རེ་ལྟོས་འཆའ་ཞིང་འབྲེལ་
 སྟོན་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་(མཆམས་འདིར་ཆེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྟོན་དགོས།) ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོན་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་

ལས་བྱང་བའི་ནད་གདོན་འགལ་ཤིང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཁྱི་ནས། མཐུན་
ཤིང་ཆེ་བཤིད་དཔལ་འབྱོར་རིགས་རྒྱུད། ལྷན་གྲགས་རྒྱུད་ན་སོགས་ཆེ་བ་ཡར་
གྱིང་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) ཅས་པ་མཐུན་འགྱུར།
མདོར་ན་མ་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱི་བ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་སྤྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་། (རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག) ཅས་མཐུན་འགྱུར་རྗེས་འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཆེ་མས་དབུ་
བསྐྱལ་མཛད་ནས་གྲུ་མང་དང་རྩན་དུ་གསུང་དགོས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་མཁུན་
པ་དང་། ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རེ་དག་ཀྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་
སློབ་སྤྱིར། རྟག་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྟོ། རྟུག་གསུམ་གསལ་གསུམ་
པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་དུ་བསྟགས་པ་དེས། བདག་
གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀྱུན་ཀྱང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་སྤྱིར་རབ་དུ་བསྟོ་བར་བགྱ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟོ་བ་མཛད།

བསྟོ་བ་ཆོགས་བཅད་མ། སྤྱིར་བསྟོ་རྟེན་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་རྩོས་པར་ཕྱག་དུ་འབྱོར་རེ་བཞིན་
དུ་ལམས་སང་མཐུན་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་བསྟོ་བ་ཡོན་ཏན་མཆོག་བརྟེན་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་
གཉིས་གང་རུང་ཞིག་རྒྱུན་དུ་གསུང་བའི་ཕྱག་སློབ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱོར་བ་དང་བཅས་
བསྟོ་བ་ཡོན་ཏན་མཆོག་བརྟེན་མ་ནི། ཡོན་ཏན་མཆོག་བརྟེན་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་རྣམས།
ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་དེང་འདིར་དགོངས། འདིས་མཆོན་དགོ་བས་
ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས། སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་རྟག་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག རྒྱུ་ཀྱའི་
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་ཆོས་དབྱིངས་སུ། རྟོམས་པར་ཞུགས་རྣམས་དགོངས་པ་ཡོངས་
རྫོགས་གིང་། བརྟན་འདོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་པད་བརྟན། ཆོགས་མཆོག་

སྒྲུབ་མཁུན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་གྱི་རྩལ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ངན་སྤོང་
འཛིགས་དང་བྲལ། །དལ་འཕྱོར་རྟེན་ཐོབ་སྒྲུབ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར། །བརྟེན་
བཅས་ཆེ་ལྡན་ཀུན་ཡང་འགལ་གྱིན་བྲལ། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་
པར་ཤོག། །འདིས་མཆོན་ནམ་དཀར་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་པ། །ཇི་སྟེད་ཕྱོགས་
དང་དུས་གསུམ་འཆོ་སྦྱང་བའི། །བདེ་གསལ་གསུམ་ནམས་དང་ཀུན་བཟང་འཇམ་
དབྱེད་པའི། །མཛད་པ་ཇི་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱི་རྩལ། །འཛིག་རྟེན་
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་ཤིག་གྱུད་པའི་མིང་ཡང་མི་འབྱུང་
ཞིང་། །སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་འདོད་དགུས་འཕྱོར་གྱི་རྩལ། །རྟག་དུ་བཟླ་ཤིས་
རྒྱ་མཆོས་མཛེས་གྱི་རྩལ། །ཅས་དང་། །ཤིན་དུ་བསྐྱུས་ན། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་
པོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་
དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་
བསྒྲོ། །ཞེས་པ་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྒྲོན་མཛད།

བསྒྲོབ་འབྲིང་པོ། །ཀི་རྟི་ཤིག་དཔན་སྤོང་འོག་གི་མཁུན་པོ་དང་བྱི་པ། །སྒྲུབ་ནམས་ནས་
ཆོ་འབྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་ཆོགས་དབུས་སུ་གསུང་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་དང་མཁུན་འགྱུར་དང་
བཅས་ནག་འགྲོས་སུ་བཞུགས། །ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་རབ་འབྱུངས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ལྷ་
མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲུབ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་སྒྲོབ་མ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
དངོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་སྐྱོད་གཟིགས་ཤིང་། (དགོངས་
སྐྱོད་སོལ།) སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ནམས་ཀྱིས་བསམ་སྦྱོར་ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་སྐྱོད་
བསྒྲུབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོན། །རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་

བསགས་དང་བསོག་འགྱུར་དང་གསོག་བཞིན་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་མཐའ་དག་
 རྟོགས་གཅིག་དུ་བསྡེམས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱབ་མེད་པའི་བདེན་མཐུ་ལ་བཞེན་
 ནས། ལུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་བསུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་
 བའི་སྒྲན་གཅིག་པུ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་དགེ་ཚོགས་
 མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གིང་བའི་
 མདོ་སྤྱད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད། རྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ། (གནས་པར་གྱུར་ཅིག) རིང་མོ་
 ཉིད་ནས་སྦྱོར་ན་ཉེ་འཁྲིའི་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཟུང་འབྲེལ་དོ་རྗེའི་
 སྦྱོར་མངོན་དུ་མངའ་བཞེན་ཅིན་ནའང་། གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་
 བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྦྱེའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེལ་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་བཞེན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ། (རྟོགས་
 པར་གྱུར་ཅིག) ད་ལྟ་བསྐྱབ་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་
 བཅའ་མ་དོར་བར་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུལ་བཞུགས་པའི་བསྐྱབ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བྱ་དམ་
 པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་པད་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ཆོས་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་
 བཞེན་ཅིང་། རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཆེ་བ་
 བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲེལ་ཁིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་
 གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་
 ཁིང་ཁྲིམས་གཙང་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། ལུང་སྤེལ་
 སྒོ་དང་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལེགས་མངའ་མཐའ་དག་
 ཡར་ངོའི་ཆེ་བ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲེལ་ཁིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) རང་

ཅག་ཚམས་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་ཤིང་། རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་ཅན་ཆོ་ལས་འདས་
 པ་×××ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོ་ལས་འདས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་
 ངན་ཟློག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག་ནས། ཆོ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེད་ཅིག་ཅོམ་ཡང་
 མི་སྟེའིང་། དལ་བརྟུན་འཕྲོར་བརྟུ་ཆང་བའི་ཉེན་བཟང་རིམ་པར་བརྟུན་དེ།
 མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ས་བརྟུ་
 ལམ་ལྔ་རིམ་བཞིན་བསྐྱོད་དེ་མུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་། (རྒྱ་བར་
 གུར་ཅིག) བདག་ལ་འདི་ཕྱིད་རེ་ལྟོས་འཆའ་ཁིང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་×××ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཚམས་ཀྱི་རྫོན་
 ཀྱི་ལས་དང་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ནད་གདོན་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས། མཐུན་རྒྱུན་ཆོ་བསོད་དཔལ་འཕྲོར་རིགས་རྒྱུད། ལྷན་
 གྲགས་རྒྱུང་ན་སོགས་ལྷ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཁིང་། (རྒྱ་
 པར་གུར་ཅིག) རྫོན་རྒྱལ་བ་དེ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲུན་སྤར་བཞུན་པ་སྦྱོང་བར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་ཤིང་ལྷ་མ་གོང་མ་ཚམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་བཞག་གཉེར་དུ་གཏད་
 པའི་སྤྱང་མའི་དབང་པོ་མཐུ་ཙལ་ཅན་ཚམས་ཀྱིས་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་གཤེལ་
 བ་མེད་པར་སྤྱང་སྦྱོབ་འཕྲིན་ལས་དང་སྤོངས་ཐོགས་དྲག་ཏུ། (མངོད་པར་གུར་ཅིག)
 ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དག་འཛོ་དང་ཉེ་དག་འཛོ་ལ་སོགས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ལྷ་ལྷ་
 མཐུ་བོ་ཆོ་ཚམས་ཀྱི་མཐུ་སྒྲོབས་གཟེ་བཟུང་ཚམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་
 དུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིས་མཆོན་ཡངས་པའི་འཛིག་ཉེན་

གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱད་ཚོགས་མཐའ་དག་རང་སར་ཁི་
ནས་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་། ལོ་ཡུགས་ཏྲག་དུ་ལེགས་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་
སེམས་མཐུན་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་གཞིལ་བའི་མཐུས་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་
ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག)
མདོར་ན། བདག་སོགས་མ་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་སྦྱར་དུ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་། (རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག) འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་
ངི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་
གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྡོ། །དུས་
གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བསྡོ་བ་གང་ལ་མཆོག་དུ་
བརྟུགས་པ་དེས། །བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །བཟང་པོ་
སྦྱོད་ཕྱིར་རབ་དུ་བསྡོ་བར་བགྱི། །ཤུགས་དབང་པོ་འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །
མི་ཤམ་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སྦྱན་རས་གཟིགས། །བདེ་གཤེགས་འཁོར་
བཅས་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི། །བདེན་པས་སྒྲོན་ལམ་འདི་དག་སྦྱར་འགྲུབ་
ཤོག །མད་བྱང་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་
བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་རྟོགས་
ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྒྲོན་པའི་གནས་ཀུན་འགྲུབ་པར་ཤོག །

བསྡོ་བ་རྒྱས་པ། ཀེའི་གདན་ས་གོང་འོག་གི་མཁན་པོ་དང་གྲི་པ། རྒྱ་སྤྱལ་རྣམས་ནས་

ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་རྩ་བུ་སོགས་ཚོགས་དབུས་སུ་གསུང་རྒྱུའི་བསྡོ་བ་རྒྱས་པ་དང་མཐུན་འགྱུར་བཅས་
ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ། དུན་སྐུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡོ་བའི་མཐུན་

འགྱུར་དང་དཔང་པོར་བྱགས་ཇེས་འཛིན་པར་བྱ། རྩོགས་བཙུའི་ཁིང་རབ་འབྲམས་
 མཐའ་ཡས་ཤིང་མུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་ནམ་མཁའི་
 མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་བཙུ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་
 གཟིགས་ཤིང་། (དགོངས་སུ་གསོལ།) སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲུར་
 རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་འདིས་མཆོན། རང་ཅག་
 རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསོག་འགྱུར་དང་གསོག་བཞིན་པའི་དགེ་
 བའི་ཙུ་བ་མཐའ་དག་རྩོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་
 བདེན་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཅན་ཡིངས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་ནད་
 མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་སྒྲན་གཅིག་པུ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་
 པའི་དགེ་ཆོགས་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། མཉམ་མེད་
 བུ་རམ་ཤིང་བའི་མདོ་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད། རྩོགས་
 དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ། (གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག) རིང་མོ་ཉིད་ནས་སྒྲེ་གན་འཆིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་
 འདུག་ནི་རྩེའི་སྒྲུ་མངོན་དུ་མངོད་བློན་ནའང་། གདུལ་བྱ་ཉག་འཛིན་ཅན་རྣམས་
 ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྒྲུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་
 བརྟན་བློན་པ། བརྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉན་ཐོས་ཆེན་
 པོ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོ་རྒྱ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་འཇམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་
 དུག་མཆོག་གཉིས། ལྷ་བརྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གཅིག་པུ་དཔལ་མཉམ་

མེད་དྲི་པི་ཀླ་ར་ཕྱི་རྩེ་ན། འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟགས་པ་ཀའ་གདམས་གོང་
 མ་རིམ་པར་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཁམས་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་
 ཆེན། མཁས་གྲུབ་སྣ་བའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
 པ་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པའི་མི་པར་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་།
 དཔེན་ས་པ་སྣོ་བཟང་དོན་འགྲུབ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་པའི་ཆེན་སྐྱེས་པའི་མི་པར་
 བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མེ་དྲོག་གང་ལ་ཕྱོག་པའི་
 ལྷ་སྐལ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་དངོས་སྟོབ་རོང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ནས་
 ཉི་བར་བཟུང་པ་རོང་ཆེན་བཟུན་པའི་སྟོན་མེ་སྐྱེས་པའི་མི་པར་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་
 དང་། གཞན་ཡང་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་སྟོབ་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 མ་དམ་པ་(× ×)ཞལ་སྤྲན་ས་ལ་སྟགས་པ་གཟུགས་སྐྱེའི་བོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་
 སུ་བསྐྱུས་ཚུལ་བཟུན་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ། (རྗོགས་པར་གྱུར་ཅིག) ད་ལྟ་བཟུན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་
 དམ་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་མ་དོར་བར་བསམ་བཞིན་དུ་ཞལ་བཞུགས་
 པའི་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་སྐྱིད་དང་། ལྷག་པར་རང་
 ཅག་རྣམས་ཀྱི་མེ་དྲོག་གང་ལ་ཕྱོག་པའི་ལྷ་སྐལ། རྒྱལ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་དོན་
 ལྷན་སྟོམ་ཚིམ་དུར་སྐྱིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ། རོང་ཆེན་བཟུན་པའི་
 སྟོན་མེ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ན་རྗེ་བཙུན་ × × × ཞལ་སྤྲན་ས་
 ལ་སྟགས་པའི་རིས་མེད་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཞབས་པད་མི་འགྱུར་དོན་ཆོས་བདུན་གྱི་དོ་ཤོར་བཟུན་ཅིང་། ལྷམས་ཆེན་

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བྱེད་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
 གཏམས་པའི་དབྱས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གསང་ཆེན་རྒྱུད་
 གྲུ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་སྤྱི་
 དང་། བྱེ་བྲག་ཡོང་ཆེན་བརྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྤྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གདན་
 ས་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱུན་མར་སྒྲོག་པའི་དགའ་ཆལ་
 རྒྱ་སྤྱོད་དགེ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་གྱིས་གཙོས་གདན་ས་གོང་འོག་གི་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཕྱེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཞིང་བྲིམས་གཙང་བའི་སྒྲོན་ས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 གྱི་ཉམས་ལེན། ལུང་ཕྱེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་རྣམ་པར་དཀར་པའི་
 ལེགས་མངོད་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བྱེད་།
 (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) རྒྱབས་གནས་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་བདེན་པའི་མཐུ་དང་བདག་
 ཅག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྒྲོན་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་བཞུགས་ཟླ་
 མ་དགེ་འདུན། སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་
 ཤིང་རེ་སྒྲོས་འཆའ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་ལས་འདས་པ་ $\times \times \times$ ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཆེ་ལས་འདས་པ་དང་འདས་མ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་དུག་
 སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ཉེ་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
 པའི་ལས་ངན་རྗེས་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་
 རྒྱུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་། (རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག) དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་
 མཆོག་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་
 ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱེ་ཞིང་དལ་བརྒྱུད་འཁྱོར་བརྒྱ་ཆང་བའི་

ཆོས་ལྡན་གྱི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། ལམ་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བགྲོད་པ་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
 པར་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་བྱང་འདུག་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
 བདེ་གྲག་ཉིད་དུ། (ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག) བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་གྱས་པས་མཆོད་
 ཅིང་གཙུག་བཀྲུ་བའི་བརྟན་པའི་སྒྱིན་བདག་ཞལ་བཞུགས་པ་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་
 དེང་གི་སྒྱིན་པའི་བདག་པོ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ $\times \times \times$ ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་ལས་དང་འཕམ་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་
 ཉན་གཤོན་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆོ་དང་
 བསོད་ནམས། དཔལ་དང་འཕྱོར་བ། མངའ་ཐང་རིགས་རྒྱུད། ལྷན་གྲགས་
 རྒྱུད་རྟ་སོགས་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡར་འོའ་ལྷ་བ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་ཞིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) སྒྱིན་པའི་བདག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རབས་
 ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་དལ་བརྒྱད་འཕྱོར་བརྩུ་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་
 རྒྱངས་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྐོར་ཞུགས་
 ཤིང་སྒྲ་མ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོང་འཕང་སྐྱར་དུ་འཐོབ་པའི་
 ལྷལ་བ་དང་། (ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག) སྒྲོན་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྒྱིན་སྐར་བརྟན་
 པ་བརྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ། སྒྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་བཅས་པ་སྐྱང་ཞིང་
 སྐྱོབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་དམ་བཅག་
 གཉེར་དུ་བཏད་པའི་སྐྱང་མའི་དབང་པོ་མཐུ་ཙལ་ཅན་སྒྱི་དང་། རིང་ནས་ལས་

སྒྲིལ་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་གྲུབ་དབང་སྒྲུབ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲིལ་དམ་བཞག་
 གཉེར་གཏད་མཛད་པའི་སྒྲིལ་གྱི་བཀའ་སྤྱང་རྒྱལ་ཆེན་ཀམ་བཟླ་ལ་སོགས་པས་
 ཉེན་མཚན་དུས་དྲུག་དྲུག་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྤྱང་སྒྲིབས་དང་འཕྲིན་ལས་སྤྲོངས་
 གྲོགས་དུས་ཉལ་དུ། (མཛད་པར་གྱུར་ཅིག) ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་ཉེ་དགའ་
 ལ་སོགས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་སྤྱང་བའི་ལྷ་གྲུ་སྤྱི་དང་། བྲེ་བྲག་གཙུག་ལག་ཁང་
 འདི་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་དག་སྤྱང་བའི་ལྷ་གྲུ་གཞི་བདག་མི་མ་ཡིན། དཀར་
 པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་གྲུ་མཐུ་པོ་ཆེ་ནམས་ཀྱི་མཐུ་སྤྲོབས་དང་
 གཟི་བཟུང་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག) རྣལ་
 པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྒྲིལ་བའི་འབྲུང་པོ་ལས་ངན་སྤྲིག་ཅན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་ངན་སྤྱོར་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ས་མ་རྒྱན་ཅན་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་
 དང་ལྡན་ཞིང་། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་ལྟར་དུ་བསྒྲིལ་
 པའི་སྐལ་བ་དང་། (ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིས་མཆོན་ཡངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱད་ཆོགས་མཐའ་དག་
 རང་སར་ཁྱི་ནས་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་ལོ་ཕྱུགས་ཉལ་དུ་ལེགས་པ། འགྲོ་
 བ་ནམས་སེམས་མཐུན་ནམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་གཞིལ་བའི་མཐུས་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་
 ལྡན་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། (རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག)
 མདོར་ན། བདག་སོགས་མ་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་ལྟར་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་། (རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག) འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་

ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་ཀུན་
གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒོ་བ་ཕྱིར། འདག་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྡོ། འདུས་
གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འབསྡོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་
བསྐྱགས་པ་དེས། འབདག་གིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། འབཟང་པོ་
སྤྱོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྡོ་བར་བགྱ། འཁྱུའི་དབང་པོ་འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད།
མི་ཤམ་འདམ་དབྱངས་གསང་བདག་སྤྲོན་རས་གཟིགས། འབད་གཤེགས་འཁོར་
བཅས་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི། འབདེན་པས་སྒོན་ལམ་འདི་དག་སྤྲོར་འགྲུབ་
ཤོག མཛད་བྱང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་
བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། འབདག་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྒོ་བས་
ཀྱིས། རྣམ་དག་སྒོན་པའི་གནས་ཀུན་འགྲུབ་པར་ཤོག །

བརྒྱ་བཞི་པ། གཤིན་པོ་ཚོར་སྒོན་ལམ་གསུང་ཚུལ།

ཕྱི་དབུགས་ཆད་ལ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པའམ་ཤི་ཟིན་མ་ཐག་པར་སྒོན་ལམ་གསུང་བ་དང་མདོ་སྤྱད་
ཁལ་དུ་མཆོན་བརྗོད་པ་ལེབས་ཞེས་བརྗོད་སྒྲུལ་ཡོད་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་རིམ་པའི་འདི་ལྟར།
སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་བཤགས་ལྟ་སོ་ལྟ་དང་སྤྲོན་ཆ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་
སྒྲ་དག་པར་གོ་བར་བྱས་ཏེ་མཆོན་རེ་རེ་བཞིན་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་གསུང་། དེའི་རྗེས་སྒོན་ལམ་
སྒྲ་ལྟ་ཆ་ཆང་ངམ་གང་རུང་འདོན། འཕོ་བ་དང་བསྡོ་བ། ཆ་གསུར་གང་རུང་གསུང་དགོས་ཆོ་མཆོམས་
འདིར་གསུང་གྲུབ་པ་དང་མཛུག་ཏུ་མཆི་གང་མང་གསུངས་གྲུབ་རྗེས། བར་དོའི་སྤྱང་བ་ཤར་
བར་གྱུར་མ་ཐག རྒྱལ་སྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་ཉོར་ལམ་བསྐྱན་ཏེ། འབད་བ་ཅན་
དུ་སྤྱོས་ནས་སྤྱུལ་པ་ཡིས། མཛད་གཞི་གི་འགྲོ་བ་འདྲེན་གྱུར་ཅིག ཅས་གསུངས་
ནས་མཛུག་བསྐྱུ་ རྒྱ་མས་བྱེ་མ་དང་འབྲུབ་སྲས་པ་ཞིག་ལ་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་དང་སྒོན་པའི་མཆོན་

རྒྱལ་མཁའ་མང་གསུངས་ནས་ཐུ་བཏབ་པ་གཤིན་པོའི་ཐུང་པོའི་སྤྲོད་དུ་གཏོར་བ་དང་སྤྱི་གཙུག་
 ཏུ་འཛོག་པའི་ཐུག་བཞེས་ཡོད་པས་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་ནི།   ན་མོ་རྩ་བུ་ཡུ་ཡུ།   ཨོ་
 ཀཱ་ཀཱ་ནི་ཀཱ་ཀཱ་ནི།   རོ་ཅ་ནི་རོ་ཅ་ནི།   ཏྲོ་ཌ་ནི་ཏྲོ་ཌ་ནི།   ཏཱ་ས་ནི་ཏཱ་ས་ནི།   པ་ཏི་
 ཏ་ན་པ་ཏི་ཏ་ན།   སཌ་ཀལ་པ་རི་པ་རྒྱ་ཆི་མེ་སཌ་ས་ཏུ་རྒྱ་ཆུ་སྤྱུ།   ཞེས་དང་སྟོན་
 པའི་མཚན་རྒྱལ་མཁའ་མང་གསུངས་ཐུ་བཏབ་པ་གཤིན་པོའི་ཐུང་པོའི་སྤྲོད་དུ་གཏོར་བ་དང་སྤྱི་གཙུག་
 ཏུ་འཛོག་པའི་ཐུག་བཞེས་ཡོད་པས་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་ནི།   ཨོ་མཆོ་པ་རྩེ་ཏུ།   ཞེས་སོགས་གང་མང་གསུངས་ནས་ཕྱེ་མར་
 བསྒྲུབས་བཏབ་པ་ཐུང་པོའི་སྤྲོད་དུ་གཏོར་བ་དང་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཐུང་པོའི་སྤྲོད་དུ་དོར་ན་སྤྱི་གཙུག་པ་འདག་པའི་བྱུང་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས།

བཅོ་ལྔ་པ། རབ་གནས་མདོར་བསྟུས་བྱ་ཚུལ།

ལྷ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གང་ཞིག་ལ་རབ་གནས་གནང་སྐབས། ལྷ་པས་སེམས་ཐོན་དུ་བཏང་ནས།
 རྟེན་འབྲེལ་སྟེང་པོ། ཨོྲཱེ་ཧྲུ་རྟེ་དུ་པ་ཐུ་པ་རྟེ་དུ་རྟེ་པ་ཐུ་ག་རྟེ་བྱ་བ་དང་། རྟེ་
 པ་ཐུ་ཡོ་ནི་རོ་རྟེ་ཨོྲཱེ་ཐུ་རྟེ་མ་ཐུ་པ་མ་ཐུ་ཡོ་ཐུ་དུ། ཡོ་རྟེ་མ་ཐུ་གསུམ་གྱི་མཐའ་སེམས་
 རིལ་བུ་དྲེལ་བ་དང་བཅས་འབྲུག་ཏོར། ཐུགས་བརྩམ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་བྱུང་བ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་སྟེན་ནམ་
 མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་ས་ལ་མ་བཞག་གི་བར་དུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བརྟན་པར་
 བཞུགས་སུ་གསོལ། བྱེ་བྲག་དུ་ཡང་ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འདི་རྣམས་ས་དང་
 རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་གི་གནོད་པས་མ་ཞིག་གི་བར་དེ་སྟེན་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཇེད་ཅིང་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཨོྲཱེ་ཐུ་པ་རྟེ་ཐུ་བརྟེ་ཡོ་ཐུ་དུ། ཞེས་
 ཐུགས་བརྩམ་ན་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་རེ་རེའི་མཐའ་རིལ་བུ་དྲེལ་བ་དང་བཅས་འབྲུག་ཏོར། ཇི་སྟེན་

མེ་དང་ཚུ་དང་ནི། །རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་པ་འཛིག་བར་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 དོན་གྱི་ཕྱིར། །བཅོམ་ལྷན་ཁྲིད་ནི་བཅུགས་པར་མཛོད། །ཨོ་ཡེ་རྣམས་དེ་དུ་པ་
 ལྷ་ཅ་དེ་དུ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་གཏོ་བྱ་བ་དཔ། དེ་རྩེ་ཡོ་ནི་རོ་རྣུ་ཨོ་ཨོ་བྱ་དྲི་མདྲ་ཤ་མ་
 ར་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་ཡེ་རྣམ་ལན་གསུམ་གྱིས་མེ་རྟོག་གཏོར། མཐོན་པོ་བསྐྱལ་པ་ཐི་བཞིན་
 དུ། །རྩེ་ཆོགས་གཟུགས་ནི་བཟུང་ནས་ཀྱང་། །ཁྲིགས་བཅུ་འཛིག་དེན་ཁམས་
 རྣམས་སུ། །དེས་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཀུན་མཛོད། །ཨོ་ཡེ་རྣམས་དེ་དུ་པ་ལྷ་ཅ་དེ་དུ་
 རྩེ་རྩེ་ལྷ་གཏོ་བྱ་བ་དཔ། དེ་རྩེ་ཡོ་ནི་རོ་རྣུ་ཨོ་ཨོ་བྱ་དྲི་མདྲ་ཤ་མ་ར་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་
 ཡེ་རྣམ་ལན་གསུམ་གྱིས་འབྲུ་གཏོར། མི་འཕྱུར་རྩུན་པོ་སྐྱ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཡན་
 ལག་དུག་ཅུ་འཛིག་གསུང་གི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །མཐའ་བལ་དྲི་མེད་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་
 ཤོག །བྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅས་རབ་གནས་གནང་མའི་སྐྱ་
 གསུང་ཐུགས་དེན་ལ་འབྲུ་གཏོར་བར་མཛོད། མོད་ཁང་རྩ་བུར་ཐུག་ནས་གནང་དགོས་ཆེ་གང་མེལ་
 མ་གསུང་ས་ནས་ཐུག་ནས་གཏོར་བ་དང་། བཞེགས་མོད་རྩ་བུའི་སྐབས་ཡི་དམ་གྱི་རྩ་བའི་ཅ་ཐུགས་
 གསུང་ས་ནས་འབྲུ་ལ་ཐུ་བཏབ་རྩེ་དག་དུ་གཏོར་སྒོལ་ཡོད།

བཅུ་དུག་པ། །ཁང་བྱིམ་དང་ས་ཁིང་སོགས་ལ་བྱུས་བྱ་ཚུལ་ཤིན་
 དུ་མཛོད་བཅུས།

སྐབས་སེམ་སྒོན་དུ་བཏང་། རྩེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དཀྲོང་བསྐྱེད་ལ། བྱལ་
 བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅུ་འཛིག་ལམ་ལས། །མཐུ་ཆེན་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱར་སྐྱེས་སྤང་
 བ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འཁྲུ་ཆར་འབེབས་མཁས་པ། །དཔལ་ལྷན་སྟོ་
 བོའི་དབང་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ། །དི་རྩུར་བརྟམས་པ་ཅམ་གྱིས་ན། །རྩུ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་བྱུས་གསོལ་རྩུར། །རྩུ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་

སྐྱུ་བྱུས་གསེལ། ཉེར་མཁོ་རྩ་བརྒྱ་ལྟོ་རྒྱ་ལ། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལ། ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ། བརྒྱ་བརྒྱ།
 ཏུ་ན་ཏུ་ན། ཨ་མི་ཉི་ཏུ་པཎ། ཅེས་ལན་བདུན་བརྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 ཉེར་ལ་བུམ་ཆུ་གཏོར། ལྷ་སྐྱུ་ཀུན་གྱིས་བྱུས་ཆབ་འདི་གསེལ་བས། །གཞན་ལ་གཞོད་
 པའི་ནད་གཏོན་གཏོར་བསོགས། །བསམ་ངན་སྦྱོར་ཏུ་བཅ་ལུས་ཞི་གྱུར་ཏེ། །པན་
 པའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་འཆོ་གྱུར་ཅིག ཉེར་མཁོ་རྩ་བརྒྱ་ལྟོ་རྒྱ་ལ། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལ།
 ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ། བརྒྱ་བརྒྱ། ཏུ་ན་ཏུ་ན། ཨ་མི་ཉི་ཏུ་པཎ། ཅེས་པའི་སྐགས་ལན་གསུམ་
 མཐ་བདུན་བརྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཉེར་ལ་བུམ་ཆུ་གཏོར། རྒྱུན་པའི་བདག་པོའི་གནས་ཁང་ས་
 ཞིང་དང་། །ཕྱི་ནང་ཚོར་རྩལ་ཁྱེད་མཆིས་པ་ལ། །བྱད་སྐྱེམས་ཉམས་གྲིབ་
 སྐྱེག་སྐྱེགས་ཉེས་པའི་ཆོགས། །བྱད་ཅིའི་ཆབ་འདིས་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཅིག
 ཉེར་མཁོ་རྩ་བརྒྱ་ལྟོ་རྒྱ་ལ། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལ། ཉི་ལྷ་ཉི་ལྷ། བརྒྱ་བརྒྱ། ཏུ་ན་ཏུ་ན། ཨ་
 མི་ཉི་ཏུ་པཎ། ཅེས་པའི་སྐགས་ལན་གསུམ་མཐ་བདུན་བརྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་བདེན་པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་། །རྩི་རྩལ་པར་འཛོམས་པའི་
 རྒྱུན་རྒྱབས་ཀྱིས། །ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ནམས་བདག་གིས་བསྐྱུང་བྱེན་གྱིས། །འདི་
 ལ་སྐྱེས་ཀྱང་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག ཨོ་བརྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། ཞེས་པའི་སྐགས་ལན་གསུམ་
 ཀྱིས་རྩི་རྩལ་བསྐྱུང་བ་རྩལ་མཛད། །འཛིག་ཉེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལོགས་དང་། །འབྲུ་ནམས་
 རྒྱས་ཤིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །བདེ་ལོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །ཡིད་
 ལ་འདོད་པ་ཀུན་འབྱུང་ཤོག། འབྱུགས། རྒྱ་རྒྱལ་དགའ་བོ་ཉི་དགའ་བོ། །བརྟན་
 ལ་དད་པའི་རྩ་རྩམས་དང་། །ཆེ་ཡོང་ནད་མེད་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། །གཏན་ཏུ་
 བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག འབྱུགས། བཟ་གིས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བརྒྱུད།

བརྩ་བདུན་པ། བྱབས་བྱས་ཤིན་ཏུ་བརྩམས་པ་བྱ་ཚུལ།

བྱབས་བྱས་ཤིན་ཏུ་བརྩམས་པ་ཞིག་བྱ་ཆེ་སྐྱབས་སེམས་དང་སྐྱ་མ་སྤིང་ཞུགས་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་
འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་བརྩམས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱས་གསོལ་ལྟར།
རྩ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་བྱས་བགྱིད། །ན་མཚུངས་བཟླ་
ཀྲོ་རྩ་ཡ། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ། ཏིལ་ཏིལ། བན་རྩ་བན་རྩ། ཏ་ན་ཏ་ན། ཡམ་མི་དེ་དྲུ་ཡེ།
ཅས་རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ལན་གསུམ་མམ་ལན་བདུན་གསུངས་ནས་བུམ་ཚུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། བུམ་
ཚུ་སྒོལ་མའི་མགོ་པོར་ལྷག་བཞིན་པའི་དང་ནས་དེལ་བྱ་དྲུལ་ཏེ། རྩ་རྩ་སྒོལ་མ་འདི་ནི་དལ་
དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་འཁོན་གྱི་བ་བཙོག་གྱི་བ་སོགས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་
རིམས་གདོན་བཞེགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སོགས་སྤྲིག་པ་དང་སྐྱབ་པ་བར་གཙོད་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལྷོ་ལྷོ་ཀྱ་རུ་སྤྲུ། གདོན་ཐམས་ཅད་×། རིམས་
ཐམས་ཅད་×། འཁོན་ཐམས་ཅད་×། གྱི་བ་ཐམས་ཅད་×། བྱད་ཐམས་
ཅད་×། བྱར་ཐམས་ཅད་×། སྐལ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་×། ལྟས་དན་པ་
ཐམས་ཅད་×། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་×། ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་
×། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་×། གཟུང་དང་རྩ་སྐར་གྱི་གཞོད་
པ་ཐམས་ཅད་×། རྩལ་པོ་དང་ཆོམ་རྩལ་གྱི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་×། བདུད་
གྱི་ཞགས་པ་ཐམས་ཅད་×། གཤིན་རྩེ་པོ་ཉ་ཐམས་ཅད་×། བཞེགས་དང་
སོག་འདྲན་ཐམས་ཅད་×། བར་གཙོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལྷོ་
ཀྱ་རུ་སྤྲུ། ཞིས་པའི་བར་ལན་གསུམ། རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ནས་སྤྲུའི་བར་ལན་གསུམ་འདི་
མགོར་རྣམ་འཛོམས་གཟུངས་ཆར་གསུམ་མམ་བདུན་འེ་གསུང་དགོས། མཐུག་ཏུ། བཞེགས་རིགས་
སྒོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཞི་བ་དང་། །མི་མཐུན་གཞོད་པའི་རྩེན་དང་ཕྱལ་བ་དང་།

མཐུན་པར་འགྲུབ་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་གྱུར་པའི། །བཀྲ་ཤིས་དེས་ཀྱང་དེང་
འདིར་བདེ་ལེགས་ཤོག། །འདི་ནི་ཁྱུས་མཆོག་དཔལ་དང་ལྷན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ལྷན་ཟླ་ན་མེད། །བྱིན་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུང་ནའང་འགྲིག །བྱམས་ཁྱུས་རྒྱས་པ་ནི་བདག་མདུན་སོགས་ཆ་ཆང་
བཞིག་ཆོ་ཁའི་གཞུང་བཞིན་གནང་བ་ལས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟར་མཛད་མི་རུང་།

བཅོ་བརྒྱད་པ། བསང་མཆོད་མདོར་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ།

རྒྱལ་སེམས་རྩོན་དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས་བཞེངས་པར་
གྱུར། རྩི་རྩིས་བསངས། སྐྱ་རྒྱ་ཕྱས་རྒྱངས། བསང་རྣམས་ནམས་སྒྲགས་དུག་ཕྱག་རྒྱ་དུག་
གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རྣོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྣོང་པའི་ངང་ལས་བསང་རྣམས་
ཀྱིས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བྲིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མ་
ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་རྒྱུང་སྤང་མ་ནོར་ལྷ་
གཏེར་བདག་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
དམ་རྣམས་རྒྱན་གཟིགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཞིག ཟླ་མ་
ཡི་དམ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་རྒྱུང་སྤང་མ།
ནོར་ལྷ་གཏེར་བདག ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་
ལམ་དུ་འབྱུང་བེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ཨོ་སམ་བེད་ཕྱུ་ར་ཕྱུ་ར། སུ་ར་སུ་ར།
ཨྱ་ཕརྟ་ཡ་ཨྱ་ཕརྟ་ཡ་ཏོ་བཱ་སྤར་ཏའི། ལན་གསུམ། ཨོ་ཨྱ་རྩྱ་ཨྱ་རྩྱ། ཞེས་པ་
ནས། སྤརྟ་ཨྱ་རྩྱ། བར་བརྗོད། ཨོ་སྐ་རྩ་ཕ་བི་ཤུརྟ་རྩ་རྩ་ཏེ་བཱ་སིརྟ་རྩྱ། ན་མ་
སམ་ཏ་ཐ་གྲ་ཏེ་བྱ། བི་ཤུ་ཐུ་ཐི་བྱ། སམ་ཏ་ཏེ་ཐི་ཨྱ་ད་ག་ཏེ་སྤར་ཏ་ཏེ་ཐི་ག་ག་
ན་ཐི་སྐ་རྩ། ཨོ་ཨྱ་ཐི་རྩྱ་པཎ། ཨོ་ཨྱ་གྲ་རི་ཐུ་ཐི་སམ་རྩ་ཏེ་ཐི། ཨྱ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ།

བདག་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་བསངས། རྩོགས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་གཙང་རིས་དག་ལྟ་
བསངས། སྤར་ཁ་མེ་བ་རྒྱ་དང་ས་བདག་བསངས། འགོ་བའི་ལྟ་ལྟ་སྦྱོངས་
ཐོགས་ཕྱེད་ནམས་བསངས། མདོར་ན་བདག་གི་དཔལ་དང་ཐོགས་མཛད་པའི།
འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལྟ་ནམས་བསངས། བསང་ངོ་བསང་མཛོད་
རྒྱ་ཆེན་འདི་བཞེས་ལ། མཛོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟོལ། ཉིན་
གསུམ་བྱ་ར་མཚན་གསུམ་མེལ་ཆེ་དང་། སྤར་འགོའི་སྟེལ་མ་ཚུར་འོང་བསྟ་
མ་མཛོད། ཆེ་རིང་ནད་མེད་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། ལོངས་སྦྱོང་ཐུན་
ཆོགས་བདེ་ལེགས་འཕེལ་བར་མཛོད། །

༡༥ སྤྱི་བསངས་གིན་ཏུ་བསྟུས་པ། རྩེ་ བྱིན་ཆུབས་ཆར་འབེབས་ཐུ་མ་ཡི་དམ་ལ།
སྤར་མཛོད་མགོན་དང་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་ཐོས་སྤྲུལ། དམག་ཐོར་ལྟ་མོ་གུར་ཞལ་
བེ་ཏར་སོགས། བཞུན་སྤྱང་སྤེ་བརྒྱད་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་ཀུན། དམ་ཇས་
བསང་མཛོད་རྒྱ་མཚོས་མཛོད་བགྱིད་ན། རྒྱལ་བའི་བཞུན་སྤྱང་སྤེ་ནང་བར་
ཆད་རྒྱུག་ཆོས་སྤྱད་བསམ་པའི་རེ་བ་ལྟན་འགྲུབ་པའི། བཀྲ་གིས་དགེ་མཚན་
དངོས་གྲུབ་བདེ་ལེགས་སྟོལ། །

༡༦ ཆོས་སྦྱོང་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བསང་མཛོད་བསྟུས་པ་ནི། རྩེ་ ཐུན་རས་གཟིགས་
དབང་ཅ་བརྒྱད་ཐུ་མ་ཡི། བཀའ་བཞིན་བཞུན་དང་བཞུན་འཛིན་སྦྱོང་བའི་ལྟ།
སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཆེན་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ལ། འཁོར་བཅས་མ་ཐོགས་དམ་ཆོག་
དབང་གིས་གཤེགས། ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་གྱི། དམ་
ཇས་མཛོད་གཏོར་ཐུན་གཟིགས་འདོད་དགའི་སྤྱིན། དབང་པོ་དུག་ལ་མཛད་བྱང་
བདེ་ལྟར་བ། འབྲུལ་ལོ་དགུས་པར་རོལ་ལ་འཕྲན་ལས་སྤྱབས། ཐུ་མ་ལྟ་ཡི་

དམ་ཚིག་དྲི་ཐོང་ལྟེང་། མིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་ཆོངས་ལ་བྱི་ནང་གི། བར་གཅོད་
 ཀྱན་རྒྱུ་ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཆོགས་སྟེལ། རྣལ་འབྱོར་བསམ་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་
 པར་མཛོད། གཉན་གྱི་བསང་མཆོད་བསྟུས་པ་ནི། སྤྱི་གསང་བདག་པ་སྤྱི་བཀའ་
 ཡི་སྤྱང་མ་ཆེ། མཐུ་ལྷན་གཉན་ཆོན་སྟོ་ལ་གཡུ་ཅེ་བྱིད། འདྲེས་པའི་ཐུགས་
 གྱིས་མ་ཐོགས་འདིར་གཤེགས་ལ། འདོད་དགུའི་བསང་དང་མཆོད་ཆོགས་
 རྒྱ་མཆོ་བཞེས། ཁྲ་མ་ལྟ་ཡི་བཀའ་དང་དམ་ཚིག་བཞེས། བདག་ཅག་འཁོར་
 བཅས་ཉིན་མཆན་དུས་དུག་དུ། འབྲལ་མེད་སྤྱང་སྦྱོབས་ཆེ་བསོད་མངའ་
 ཐང་སྟེལ། བར་གཅོག་ཀྱན་རྒྱུ་བསམ་དོན་ལྷན་འགྲུབ་མཛོད། །

རྒྱས་པར་སྟོན། ཆོས་སྦྱོང་དྲི་ཐོང་དཔའ་པོ་ཙུལ་གྱི་བསང་མཆོད་རྒྱས་པ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་གངས་
 ཅན་སྦྱབས་གཅིག་པད་དཀར་འཆང་བའི་ལྟ། སྤྱང་སྲིད་ཟེལ་གཞོན་པ་སྤྱི་ཐོད་
 ཐོང་ཙུལ། འདྲེས་མེད་ཁྲུབ་བདག་དྲི་ཐོང་དག་ཙུལ་གྱིས། ཐུགས་དྲིའི་བྱིན་
 གྱིས་དེགས་པ་དབང་དུ་བསྟུས། རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་དང་།
 ཆོས་དབྱེངས་དེན་འབྲལ་བསྟུ་མེད་བདེན་པའི་མཐུས། མཆོད་ཆོགས་ནམ་མཁའ་
 མཛོད་དུ་ཡོངས་སྟེལ་ཞིང་། མཆོད་ཡུལ་མགོན་ཀྱན་ཐོགས་མེད་སྦྱན་དངས་
 གུར། རྩ་བརྒྱད་ཁྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་བཅུད། སྦྱིང་ལ་ཆགས་ཀྱང་
 ལས་སྟོན་རྒྱས་པ་ཡིས། སྦྱོབས་ལྷན་མི་མེན་དེགས་པའི་ཚུལ་འཛིན་པ། གསང་
 མཆན་རྒྱལ་ཆེན་དྲི་ཐོང་དཔའ་པོ་ཙུལ། རྒྱལ་མེན་དཔུ་བདུད་ཐེའུ་རང་འཁོར་
 ཆོགས་བཅས། དུས་གསུམ་གཡར་དམ་ཐི་བཞིན་སྐད་ཅིག་ལ། འདྲེས་གྱི་
 ཆར་རྒྱང་འཁྱུབ་བཞིན་ད་ཚུར་བྱོན། འགའ་མགུ་རིངས་པའི་སེམས་གྱིས་བརྟན་
 པར་བཞུགས། བདེ་སྦྱོང་ཉིང་འཛིན་སྟེགས་གྱི་སྦྱུ་འཕུལ་ལས། འཛོད་མེད་

འདོད་དགའི་དངོས་པོར་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། །བདུད་ཅིའི་གཏོར་མ་སྒྲན་ཡུད་རྒྱའི་
 སྒྲེམས། །སྒྲན་གཟེགས་ཚོགས་འཁོར་སྒྲིག་ཆགས་གོ་མཚོན་སོགས། །དར་ཟབ་
 འབྲུ་སྒྲ་ལྟ་བུས་དུད་པར་བཅས། །གཙང་ཁིང་མ་ཚང་མེད་པའི་མཚོད་ཆོགས་
 གྱིས། །གསོལ་ལོ་མཚོད་དོ་བརྟན་ནོ་དགེས་པར་རོལ། །དབང་དུག་ཟག་མེད་
 བདེ་བས་ཆོམས་གྱུར་ཅིག །དཀར་དམར་མངོས་བཞིན་འཇུག་ཁིང་སྒྲ་ར་འབྲུག།
 དབང་ཉགས་དེ་མེ་བདུད་ཅིའི་ཐོད་བུམ་འཛིན། །དར་བེར་ཆོས་གོས་གསེག་ཐེབ་
 མགུལ་ཕྱང་ཅན། །གྲུ་མོ་སྒྲ་མཁར་མེ་ལོང་དར་སྒྲས་མངོས། །རྩུ་འཕུལ་དེའུ་
 ཉག་ཀར་དཀར་སྒྲིང་ན་འབྱིང་། །རེས་འགའ་རབ་དམར་མདུང་དར་མདའ་གཞུ་
 འཛིན། །བཅན་ཚོགས་ཐོད་ལྗེམས་དར་དམར་ཅོད་པན་ཅན། །འངའ་སྒྲིན་མེ་
 རྒྱུད་དཔུས་ན་སྒྲིག་ལྟར་ལྟར། །སྒྲིན་འཁོར་མི་སྒྲན་དེགས་པའི་དམག་ཆོགས་
 བཅས། །མཚོད་ཅིང་བརྟོད་གྱིས་བཀའ་དང་དམ་ལ་འདུས། །རྩྱ་རྩྱེ་ རྩྱ་རྩྱེ་
 འཆང་དབང་པར་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ། །བྱབ་བདག་བརྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱད་པར་བཅས། །རིགས་
 གསུམ་མགོན་པོ་བྲི་ཁྱལ་ཉ་མགོན་དཔལ། །རྩྱ་རྩྱེ་སྒྲིན་པོ་མདུ་ཀ་ལ་བཅས། །དབྱེར་
 མེད་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་བཀའ་ཡི་ལུང་། །དུས་གསུམ་དེ་མེའི་ཐ་ཆོག་གཉན་
 པོ་རུ། །ཁྲ་མའི་བཀའ་སྒྲུང་ཆོས་འཁོར་སྒྲུང་མ་རུ། །མངའ་གསོལ་གཟེངས་
 བརྟོད་དམ་བརྒྱགས་གཉེར་གཏད་ན། །དམ་ཆོག་དེ་མེའི་ཁྱུ་ལས་མི་འདའ་བར། །
 ཀོ་ལོང་གདུག་རྒྱུབ་ཕྱག་དོག་ཉེ་བར་སྒྲོངས། །སྒྲུང་སྒྲིད་ཆོས་ཀྱལ་སེམས་ཀྱི་རོལ་
 གར་ལས། །སྒྲ་ཆོགས་ཉེན་འབྲེལ་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ལ། །དོན་དམ་གཤིས་སུ་
 དམིགས་མེད་རོ་གཅིག་ཀྱང་། །སྒྲོས་བྲལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ལས། །ཁི་
 རྒྱས་དབང་དུག་ཆོ་འཕུལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །བརྟན་དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་

ལེགས་ཚོགས་སྟེལ། །མཐའ་དབུས་ཚོས་བྱེད་མཐའ་དག་བྱ་ལྟར་སྐྱོངས། །ནལ་
འཕྱོར་བདག་ཅག་བསམ་པའི་དོན་ཀུན་སྐྱབས། །ནད་ཡམས་སྐྱག་མཚོན་མཐའ་
འདྲེའི་གཞོན་པ་བཞོག། །ཚོས་སྲིད་དཔལ་འཕྱོར་ཟས་ནོར་ལེགས་ཚོགས་སྟེལ།
ཡིད་མཐུན་འདོད་དགའི་དངོས་པོ་དབང་དུ་བསྐྱུས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དབང་གླ་
མའི་སྐྱེད་བྱ་སྟོལ། །མདོར་ན་གླ་མ་ཡི་དམ་སྤང་མ་ཡི། །བཀའ་དམ་དོ་རྩེའི་
རི་མོ་མ་ཉམས་པར། །ཞི་དུལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲོགས་མཛོད་ལ།
དཀར་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་དབུ་འཕང་སྲིད་ཅེར་བཞོད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་
གླ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ལོ་ལེགས་བདེ་སྦྱང་སྟེལ།
མི་དང་མི་མིན་སེམས་མཐུན་ཚོས་ལ་གཞིལ། །ལེགས་ཚོགས་ཡར་དོའི་ཆ་
བཞིན་འཕེལ་བར་མཛོད། །

རྒྱས་པར་སྟོན། བོད་སྐྱོང་ལྟ་སྤྱང་སྦྱོའི་འཕྲིན་བསྐྱལ་ནི། ཀྱི་མ་སྤྱད་བསོད་ནམས་
མཐུད་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས། །ཕྱག་ན་པོ་ལྟོ་གདུལ་ཁིང་བསེལ་ལྟན་ལྟོངས། །མཐའ་
དབུས་ཡུལ་ཁམས་སྤྱོད་བྱེད་དེ་དང་དེར། །གནས་ཤིང་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་
དང་། །བྱད་པར་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྟ་བུ་མའི་ཚོགས། །སྲིད་པའི་ལྟ་དགུ་རྩེ་
ཡི་མགུར་ལྟ་སོགས། །བོད་སྐྱོང་ལྟ་སྤྱང་གཉན་པོ་མཆེད་འཁོར་ནམས། །གདུང་
བས་འཕོད་དོ་འདིར་བྱོན་མཁོན་དུ་བལྟགས། །རྩས་སྐྱགས་ཏིང་འཛིན་རོལ་པ་
ལས་བྱུང་བའི། །དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་བྱེ་མར་ཆང་ཕུད་སོགས། །ཡིད་
ཁོང་བཟའ་བཙའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་། །རིན་ཆེན་དར་ཟབ་གོ་མཚོན་སྐྱུན་གཟིགས་
ཚོགས། །མི་གཙང་ཉེས་ཀུན་སེལ་བའི་བསང་མཚོད་དང་། །སྤྱིང་ནས་མཛོད་
ཁིང་དབུ་འཕང་མཐོར་བཏོགས་ཏེ། །གསོལ་ལོ་མཚོད་དོ་དམ་སྐྱོང་དགུས་མཛོད་

ལམ་ །བག་མེད་ལེ་ལོས་ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་བཤགས། །ཡང་དག་ལྟ་དང་གཞན་
ཕན་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་མཐུས། །སྤིང་
རྩེའི་ཡུལ་གྱུར་ནག་ཕྱོགས་སྤེར་གཏོགས་ཀྱན། །སྤང་དང་གདུག་པའི་སྒོ་ངན་
རབ་ཞི་ནས། །མྱང་དོར་འབྱེད་པའི་སྒོ་མིག་གྱུར་ཐོབ་ཅིང་། །དུས་ཀྱི་རྒྱད་པའི་
ལུན་པ་ཡོངས་སངས་ཏེ། །ཆོས་སྤྲིད་རང་དབང་གཙང་མའི་སྤང་བའི་དཔལ། །
འཆར་བར་ངེས་སོ་དམ་ལུས་སྤིང་མ་བྱས། །སྤྲོན་ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་དོ་
རྩེ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲོན་སེམས་དཔལ་དུ་མས་བཀའ་བསྐྱོས་ཤིང་། །ད་ལྟ་རིག་འཛིན་
ནལ་འབྱོར་བདག་ཅག་གིས། །གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་མཆོད་ཅིང་ཉེར་བསྐྱལ་
ནམ་ །རང་རང་མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པའི་དཔུང་བསྐྱེད་དེ། །རང་ཡུལ་གངས་ཅན་
ཁིང་དུ་བདེ་སྐྱིད་དཔལ། །ལྷུར་དུ་བཞད་པའི་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱན། །མ་
ཐོགས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་བས་ཤིག་གྱི། །ལྷག་པར་གངས་ཅན་མགོན་པོ་དང་། །བཞུན་
འཛིན་དམ་པའི་སྐྱེ་ཆེ་སྤངས། །མཁའ་མཉམ་བཞུན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་སྤེལ། །བཞེད་
དོན་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅས་དང་བསང་ཡིག་གཞན་དག་གསུང་དགོས་ཆེ་མཆོམས་
འདིར་གསུང་ན་ལེགས།

༥༥ ། ཁོང་གི་འཕྲོས་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་བཞི། གྱི་ ཡུལ་འདིའི་ཉིན་སྤིབ་གཡའ་སྤང་
བྲག་རི་ཤིང་། །རྒྱ་མིག་མཆོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ལྷུ་གཉན། །གཞི་བདག་ཆོགས་
གྱིས་གསེར་སྐྱེམས་འདི་བཞེས་ལ། །གཞོད་འཆོ་ཀུན་ནི་མཐུན་པའི་ཤོགས་མཛོད་
ཅིག་ ཞེས་པ་ལན་གསུམ།

༥༦ ། རྩང་རྟ་ཡར་བསྐྱེད་ནི། རྩྭ་ དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་བླ་མ་ཡི་དམ་དང་། །བཞེན་
ཅིང་མཆོད་པའི་ཆོས་སྤང་འགོ་བའི་ལྟ། །དཀར་ཕྱོགས་སྤྲིང་བའི་ཡུལ་ལྟའི་ཆོགས་

ནམས་ཀྱིས། །བསང་མཆོད་འདི་བཞེས་རྒྱུ་ན་ཡར་ལ་བསྐྱེད། །རྩ་འཕུལ་ན་
 དང་ལྷག་མེད་བྱུང་འབྲུག་གི། །ཕུན་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་མདྲ་བྱུང་བཡིས། །དབང་
 མང་རྒྱུ་ན་ཉམས་པའི་སྦྱོན་བསལ་ཏེ། །དགྲ་ཚོན་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་
 རྒྱུ་ན་བསྐྱེད། །ཆེ་དཔལ་བསོད་ནམས་འཕྲོར་བཤོང་དུ་འཕྲེལ། །བྱ་བ་གང་
 བརྩམ་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ལྷན་པའི་གྲགས་པ་འབར། །
 བདེ་ལེགས་ཡར་འོང་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་པར་མཛོད། །ཅེས་ལན་གསུམ། ཨོ་ཨུམ་ཏྟུ། དེས་
 གྲུབ་གཏེར་གྱུར་མ་ཡི་དམ་ཆ། །རིང་ནས་བརྟེན་པའི་དམ་ཅན་བརྟེན་སྲུང་
 ཚོགས། །ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིར་གནས་ལྷ་སྤྱོད་གཞི་བདག་ཀྱན། །ནམ་མཁའ་
 མཛོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོད་ཚོགས་བཞེས། །མཁའ་ཁྲབ་བརྟེན་འགྲོ་སྤྱི་དང་
 ཁྲད་པར་དུ། །བདག་ཅག་གང་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་གྱུ་དེར། །ནད་ཡམས་འཐབ་
 རྩེད་སད་དང་སེར་བསོགས། །མི་གིས་ཉེར་འཆེ་མཐའ་དག་རྒྱན་ཆོད་ཅིག།
 ཆེ་བསོད་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱུ་ན་རིགས་རྒྱུད་དར། །ཆར་རྒྱུ་དུས་འབེབས་ལོ་
 འབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཆོས་སྤྱིད་བཀྲ་གིས་དཔལ་གྱི་སྦོད་བརྟུད་ཀྱན། །
 འཕུལ་དང་ཡུན་དུ་དགེ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །

པ། དག་ལྷ་དཔུང་བརྟོད་ནི། རྗེ་རྒྱལ་གསུམ་འོ་པོ་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་འོག་ནས། །
 ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་སྲུང་མ་ཡིས། །དེ་རིང་རྣལ་འཕྲོར་བདག་གི་དག་ལྷ་
 མཛོད། །འཛིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་དག་ལྷ་བརྟོད། །བརྟོད་དོ་མཐུ་ཅལ་
 བསྐྱེད་ལ་རུ་མཆོན་འཕྲོར། །དག་ལྷ་གཉན་པོ་རྣམས་ཅིག་མི་འབྲལ་བར། །འགོ་
 འམ་འདུག་ཀྱང་ཁ་འཛིན་རྒྱལ་རྟེན་མཛོད། །མ་གཤེལ་དཔལ་པ་ཅམ་གྱིས་འཕྲིན་
 ལས་རྒྱལ་གསུམ། །གཡང་འཐོད་རྒྱུ་པར་བྱེད་འདོད་ན། །རྗེ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་གིས་འབྲེལ་

བ་མ། ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་བཞག་པ་ལྟར་དང་།

༡༥ གཡང་འགྲུགས་བརྩམས་པ་ནི། རྩོགས་བཅུ་འདི་ཞིང་ན་ཡུན་ཚོགས་གཡང་ཆགས་
ནམས། །ཐམས་ཅད་དེ་རིང་འདི་རུ་གཡང་ལ་བྱོན། །ཐུ་མ་ཡི་དམ་སྤང་མའི་
ཚོགས་ནམས་ཀྱིས། །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ། །འབད་
དང་ཚྱུ་ལ་བ་མི་དགོས་པའི། །ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །སེམས་
ཅན་རེ་བ་སྐྱོང་མཛད་པའི། །བསམ་པ་འབྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །བསོད་ནམས་
དར་བྱས་རི་བྱལ་ལྷན་པོ་བཞིན། །སྟན་ཀླགས་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
བྱབ། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཡོན་ཏན་བྱ་མཚོ་མཚོག་
གི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

༡༦ མཇུག་གི་བྱ་བ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི། ཧྲུལ་ རྩོད་ས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་
ལས་འབྲུལ་བ་བཞིན། །མཚོད་པའི་དམ་ཚུས་མ་ཆང་སྒྲགས་པ་སོགས། །ཉིས་
པའི་ཚོགས་ཀྱན་སྟོང་ནས་བཤགས་བྱེད་ན། །བཟོད་པར་བཞེས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷན་ནམས། །

༡༧ གསལ་གསལ་གསོལ་ནི། ཧྲུལ་ རྩོད་ས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་
ལས་འབྲུལ་བ་བཞིན། །མཚོད་པའི་དམ་ཚུས་མ་ཆང་སྒྲགས་པ་སོགས། །ཉིས་
པའི་ཚོགས་ཀྱན་སྟོང་ནས་བཤགས་བྱེད་ན། །བཟོད་པར་བཞེས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷན་ནམས། །

༡༨ གསལ་གསལ་གསོལ་ནི། ཧྲུལ་ རྩོད་ས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་
ལས་འབྲུལ་བ་བཞིན། །མཚོད་པའི་དམ་ཚུས་མ་ཆང་སྒྲགས་པ་སོགས། །ཉིས་
པའི་ཚོགས་ཀྱན་སྟོང་ནས་བཤགས་བྱེད་ན། །བཟོད་པར་བཞེས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷན་ནམས། །

འཛིན་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས། །དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱང་ཡུན་རིང་ཞབས་
བརྟན་ཤོག །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཡོན་མཆོད་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །ཆོ་རིང་
ནད་མེད་ཡོངས་སྦྱོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་
པ་དང་། །འཁྱོ་བའི་དོན་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པར་ཤོག །བརྟན་པའི་དཔལ་གྱར་
ཟླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །བརྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ས་སྤེང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །བརྟན་
པའི་སྐྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་བྱས། །བརྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བུ་
ཤིས་ཤོག །

བརྟུ་དགུ་པ། གཡང་འབོད་བྱ་ཚུལ།

ཁྱིམ་ཆང་ཞིག་ཏུ་ཕྱེབས་སྐབས་རབ་གནས་དང་གཡང་འབོད་འེག་ནང་དགོས་ཁྱེས་ཆོ་རབ་གནས་
གོང་ལྟར། དང་པོར་སྐབས་འགྲེལ་མས་བསྐྱེད་དང་། སྐྱེ་མིམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱོབ་དང་སྟོན་ལམ། རིའི་
མཐུག་ཏུ་རབ་གནས་དང་གཡང་འབོད། མཐུག་ཏུ་བུ་ཤིས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཁག་གསུང་དགོས། གཡང་
མདའ་ཡོད་ན་ཆོག་མཆོམས་སོ་སོར་གཡམས་བསྐྱོར་གྱིས་ཕུ་གཡང་འགྲུགས་པའི་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་གྲ་མང་ནས་ཆོག་མཆོམས་སོ་སོར་འབྲུ་གཏོར་བཞིན་བྱེད་དུ་གྲོལ། གཡང་མདའ་མེད་
ཆོ་ཆོག་མཆོམས་སོ་སོར་མཆོད་འབྲུ་གཏོར་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད། ཀྱི་ཕྱག་ཆོགས་བུ་གྲ་ཤིས་
འབྱེད་པའི་གནས་མཆོག་འདིར། །འདོད་པའི་མཆོག་སྟེར་ཕུ་དང་གཡང་གི་
ཆོགས། །ཁབ་ལེན་ནི་དང་རྩལ་སྤྱོད་སྤང་ཚུལ་བཞིན། །དགའ་བའི་གར་དང་
བཅས་ཏེ་ཐོགས་མེད་འགྲུགས། །གསེར་མངལ་མགྲིན་སྟོན་འཁོར་ལོའི་ལག་པ་
ཅན། །གྲགས་པའི་མུ་འཕྲུད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས། །མྱིད་འདིར་མཛོན་
པར་མཐོ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །ཕུ་གཡང་དཔལ་འབྱོར་སྟན་གྲགས་མ་ལུས་
སྦྱེལ། །ལེགས་བྲིས་ཆོགས་ཀྱི་འཆི་མེད་བརྟུང་བ་དང་། །ལྷ་དབང་གཙུག་གི་

ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་མཆོག་ མི་དབང་སྟོན་འགྲོའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི། ། ལྷ་
གཡང་མ། རིན་ཆེན་གདུགས་དཀར་གསེར་ཉ་བུམ་པ་བཟང་། ། ཡུལ་དྲུང་དཀར་
གཡམས་འབྲིལ་དཔལ་ལེན། ། རྒྱལ་མཆོན་འཁོར་ལོ་བཀྲ་ཤིས་ཉགས་བརྒྱད་ཀྱི། །
ལྷ་གཡང་མ། རྣམ་འདྲན་ཟས་གཙང་སྤུམ་པོ་བཀྲ་ཤིས་པའི། ། དངོས་པོར་བྱིན་
བརྒྱབས་དག་ལེགས་འབྱུང་པའི་སྟོ། རྟེན་འབྲེལ་རྩུན་གྱིས་འབྱུང་པའི་རྣམས་བརྒྱད་
ཀྱི། ། ལྷ་གཡང་མ། ཆེ་རིང་ནད་མེད་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་གྱུབ། ། རྟོགས་
དང་མངའ་ཐང་འཁྱོར་བ་ལུན་སྤུམ་ཆོགས། ། བདེ་ཁིང་སྦྱིད་པའི་དགའ་རྟོན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། ། ལྷ་གཡང་དཔལ་འཁྱོར་སྟོན་གྲགས་མ་ལུས་སྦྱོལ། ། བརྩ་ན། རྩོགས་
བརྩའི་ཁིང་ན་ལུན་ཆོགས་གཡང་ཆགས་རྣམས། ། ཐམས་ཅད་དེ་རིང་འདི་རུ་
གཡང་ལ་བྱོན། ། རྣམ་ལི་དམ་སྤྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། ། བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་དངོས་གྱུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ། ། འབད་དང་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པའི། ། ཡིད་
བཞིན་ཞོར་བྱ་དཔག་བསམ་ཤིང་། ། སེམས་ཅན་རེ་བ་སྟོང་མཛད་པའི། ། བསམ་
པ་འབྱུང་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ། བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་རི་རྒྱལ་རྩུན་པོ་བཞིན། ། རྟོན་
གྲགས་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱུང། ། ཆེ་རིང་ནད་མེད་གཞན་དོན་རྩུན་
གྱིས་གྱུབ། ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་མཆོག་གི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅེས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་
ཆོགས་བཅད་ཁ་ཤས་གསུངས་སྟོལ་ཡོད། གོང་གི་ཆོག་འདི་རྣམས་རྩུན་སྦྱོད་གནང་བདེའི་ཆེད་བཀོད་པ་
ལས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བཞིག་གནང་བ་ལ་ཆོག་སོ་སོའི་གཞུང་བཞིན་ཁྱེད་ཀྱི་གཟིགས་ནས་གནང་གལ་ཆེ།

ཉི་ཤུ་པ། གཟུངས་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཆོགས་འདོན་ཐབས།

༡ རྟོན་པ་ཤུ་གྲུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་སྤྲུགས་འདོན་ཐབས། ཐབས་མཁས་སྤྲུགས་རྗེ་ཤུ་གྲུའི་
རིགས་འབྱུངས་ཤིང་། ། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་བདུད་ཀྱི་དཔུང་འཛོམས་པ། ། གསེར་

གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ། །བུ་གྱུའི་གཙུག་པོ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཆལ། ཨོ་
མུ་ནི་མུ་ནི་མ་དུ་མུ་ནི་ཡེ་སྤྲ་དུ།

༡ རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། བྱམས་ཆེན་མེ་ཡིས་ཞེ་སྤང་བུད་
མེད་བསྐྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་མ་རིག་མུན་པ་སེལ། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་
འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། །དགའ་ལྡན་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨོ་
མི་ཏྲི་ཡེ་སྤྲ་དུ།

༢ མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་མཆན་སྒྲགས་འདོན་ཐབས། བསྐྱེད་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ངན་སོང་འཛིགས་ལས་སྒྲོལ་བའི་དཔའ་བོ་སྟེ། །དག་
པའི་ཞིང་དུ་བཤོད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ །མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། ཨོ་ཨ་མྲི་ཏ་པ་རྟེ་ཨ་མྲི་ཏ་ཏྟེ།

༣ རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཡིན་
ནི་ལའི་མདོག་ །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ས་གནོན་མཉམ་བཞག་མཛད། །ལྟ་
ཡིགོས་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་མཛེས། །བཅོམ་ལྡན་མི་འབྲུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ན་མོ་རྩ་བ་ཏུ་ཡུ་ཡ། ཨོ་ཀླ་ཀ་ནི་ཀླ་ཀ་ནི། རོ་ཅ་ནི་རོ་ཅ་ནི། ཏྲོ་ཏ་ནི་ཏྲོ་
ཏ་ནི། ཏྲོ་ས་ནི་ཏྲོ་ས་ནི། བྲ་ཏི་ཏ་ན་བྲ་ཏི་ཏ་ན། སར་ཀམ་བ་འུ་པ་རྒྱ་ཆེ་
སར་ས་ཏུ་རྒྱ་ཆུ་སྤྲ་དུ།

༤ སྒྲན་ཐོའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་བཅོམ་ལྡན་
འདས། །མཆན་ཙམ་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ། །དུག་གསུམ་ནད་
སེལ་སངས་རྒྱས་སྤྲན་གྱི་ཟླ། །བེད་ཏུ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨོ་ན་མོ་ལྷ་
ག་ཙ་ཏེ། རྟེ་པ་རྩེ་གུ་རུ་བེད་ཏུ་བ་རྟ་རྒྱ་རྒྱ་ལ། ཏ་སྤྲ་ག་དུ་ལ། ཨ་རྩ་ཏེ་ས་མུ་མྱོ་

བརྒྱ་ཡ། ༡༥ཤ། ཨི་རྩེ་པ་ཉི་རྩེ་པ་ཉི། མདུ་རྩེ་པ་ཉི་རྩེ་པ་ཉི་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ས་མུག་ཏེ་
སྤྱ་དུ། ཞེས་གཟུངས་ཅིང་ངམ། ཡང་ན། ༡༥ཤ། ཨི་རྩེ་པ་ཉི་རྩེ་པ་ཉི། མདུ་རྩེ་པ་ཉི་
རྩེ་པ་ཉི་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ས་མུག་ཏེ་སྤྱ་དུ།

༦ གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆན་སྤྲེལ་འདོན་ཐབས། རྒྱ་གར་པ་ཆ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བཀའ་
འདོན་ཆེ། །པར་ལས་འབྲུངས་སྤྱུ་ལ་འདས་གྲོངས་མེད། །ད་ལྟ་ལྟོ་རྒྱུ་བ་སྤྲོད་པོའི་
ཁ་གཏོན་མཛད། །ཨི་རྩེ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཨི་ཡུལ་རྩྱུ་བརྩེ་གུ་
རུ་པར་སྤྲོད་རྩྱུ་རྩྱུ་

༧ རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ གཞོན་
ཀུའི་སྤྱུ་ལས་འཆང་བ་པོ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་རབ་ཏུ་འབར། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
མུན་མེལ་བ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་ཨ་ར་པ་ཅན་རྩྱུ་

༨ རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ རྒྱན་གྱིས་མ་གོས་སྤྱུ་མདོག་
དཀར། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབྱུ་ལ་བརྒྱན། །ཐུགས་རྩེ་རྒྱན་གྱིས་འགྲོ་
ལ་གཟིགས། །རྒྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཨི་མཆི་པརྩེ་རྩྱུ་

༩ ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ ལྷུང་ལོ་ཅན་གྱི་གནས་མཆོག་དམ་
པ་ན། །གསང་སྤྲེལ་རིགས་སྤྲེལ་གུན་གྱི་བདག་པོ་སྤྲོ། །ལོག་འདྲེན་བཞེགས་
ཆོགས་ནམ་པར་འཛོམས་མཛད་པའི། །བཅོམ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་བསྐྱམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཨི་བརྩེ་པུ་ཞི་རྩྱུ་པཎ།

༡༠ ཆོ་རྩེ་རྩེའི་གསུམ་ལས་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ འཇིག་རྟེན་
འདྲེན་པའི་གཅི་བཞེད་དཔག་མེད། །དུས་མེན་འཆི་བ་མ་ལུས་འཛོམས་པའི་དཔལ། །
མགོན་མེད་སྤྱུ་བ་སྤྱུ་གུ་ར་པ་རྩམས་ཀྱི་སྤྱུ་བས། །སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད་

ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་ཨ་མ་ར་ཁི་ཇི་ཕྱི་ལེ་སྤྲོ་སྤྲོ།

༡༡ རྣམ་ཀྱལ་མའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སྟོན་ཁའི་ཁྲ་བའི་
མདོག །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་རབ་མཛེས་ཞི་བའི་སྒྲ། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཡས་
ཆེ་ཡི་མཆོག་སྦྱེལ་མ། །རྣམ་པར་ཀྱལ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་སྒྲི་
སྤྲོ་སྤྲོ། ཨི་ཨ་མི་ཏ་ཨ་ཡུན་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ།

༡༢ སྦྱོལ་མའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ༡ ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཅིང་པན་གྱིས། །ཞབས་
གྱི་པརྫོལ་བདུད་དེ། །ཤོངས་པ་ཀུན་ལས་སྦྱོལ་མཛད་མ། །སྦྱོལ་མ་ཡུམ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་དྲ་རེ་དུ་རྫོ་རེ་དུ་རེ་སྤྲོ་སྤྲོ།

༡༣ རྫོང་རྣམ་འཛེམས་གྱི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། གང་ཕྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལས། །རྫོང་རྣམ་འཛེམས་མཛད་པའི་མཐུས། །བདུད་བཞིའི་སྦྱོབས་
རྣམས་རྣམ་པར་འཛེམས་མཛད་པའི། །རྫོང་རྣམ་པར་འཛེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ར་མཐུ་རྫོ་བརྫོ་ཀྱོ་རྫོ་ཡ། དུ་ལུ་དུ་ལུ། ཏི་ཐུ་ཏི་ཐུ། བརྫོ་བརྫོ། ཏ་ན་ཏ་ན།
ཨ་མི་ཏེ་རྟེ་པ།

༡༤ མེ་ཁྱོན་མའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། ཀྱལ་པ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲི་མ་ཡི། །ཆོ་
འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ལས་བྱུང་བ། །ལྷ་མོ་གང་གིས་བསྐྱབས་པས་ནད་གདོན་
བགེགས། །ཀུན་དུ་ཞི་མཛད་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་པེ་གཙོ་པར་གཙོ་པེ་
རྟེ་རྟེ་རྟེ་པ།

༡༥ ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་གཟུངས་འདོན་ཐབས། གང་གི་མཆོན་ཅམ་འཛོན་ཅིང་
དན་པས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་རབ་དུ་སྦྱོབ་བྱེད་ཅིང་། །དྲི་མེད་བདེ་
ཆེན་ཉེ་བར་སྦྱེལ་བ་ཡི། །ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨི་མ་རི་རྩྱེ་

༡༠ དུས་འཁོར་གྱི་སྐགས་འདོན་ཐབས། ལྷོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན།
སྤྱིད་གསུམ་སྒྱུ་འཇིག་མེད་པའི་དངོས། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྒྱུ། དཔལ་
ལྷན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཆལ། ཨོྭ་ཉིལ་མ་ལ་ཤ་ར་ཡ་སྤྱ་རྒྱ།

༡༡ ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་སྐགས་འདོན་ཐབས། མ་བཅོས་འགག་མེད་དབྱིངས་
ལས་ཁོ་རྒྱལ་སྒྱུ། །ཡོངས་ཤར་མཆོག་ཐུན་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་དབྱིག།
སྤྱིལ་མཇད་བདུད་རྗེའི་སྤྲོག་འཕྲོག་གཏན་གྱི་སྒྱབས། །པར་གསུང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྩ་ལ་བརྟེན། རྩེ་བརྩ་ཁོ་རྩ་ཡ་གྲི་ཤ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩུ་པའ། དགེ་བ་
འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་ཐེང་བ་རུ། །ཐུ་མ་མཆོག་དང་དབང་དག་གསུང་གི་ལྟས།
རྗེས་གཟུང་སྤྲིན་གྲོལ་ལམ་བཟང་མཐར་སྤྲིན་ཏེ། །ཟུང་འདུག་ཏེ་ཡ་གྲི་ཤ་རི་
ས་ཐོབ་ཤོག །

༡༢ དག་པོ་གསུམ་སྒྱིལ་གྱི་སྐགས་འདོན་ཐབས། རྒྱལ་ས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྱུ་
གསུང་ཐུགས། །བྱ་བྱང་རྒྱལ་པོ་ཏྲ་མགྲིན་གསང་བའི་བདག །རང་བཞིན་གཅིག་
དུ་གཉེར་བསྐྱད་ཁྲི་བོའི་གཙོ། །དན་པས་བགེགས་དཔུང་འཛིམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཨོྭ་བརྩ་པུ་ནི་ཏེ་ཡ་གྲི་ཤ་ག་རུ་ན་རྩུ་པའ།

༡༣ ལམ་འཕྱོད་མའི་སྐགས་འདོན་ཐབས། དཔལ་ལྷན་དེ་རྗེ་ལམ་འཕྱོམ། ལམ་འ་
འཕྱོམ་ཡི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་སྒྱུ་གསུམ་བརྟེས། །འཕྱོམ་སྒྱུ་བས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨོྭ་ཨོྭ་ཨོྭ་སཐ་བུརྩ་ཏུ་གི་རྩེ་ཡེ། བརྩ་ཤརྩ་རྩེ་ཡེ། བརྩ་བེ་
ར་ཅན་རྩེ་ཡེ། རྩུ་རྩུ་རྩུ་པའ་པའ་པའ་སྤྱ་རྒྱ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཟུར་དུ་བདག །ལམ་འ་
སྒྱུད་མ་དངོས་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འཕྱོམ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར། །དེ་ཡིས་
ལ་འཁོད་པར་ཤོག །

ཉེར་གཅིག་པ། མཐུག་གི་སྒྲིན་ལམ་དང་གིས་བརྗེད་ཁག

༡༥ ཆོགས་ལྟ་བུའི་མཐུག་ཏུ། རྗེ་བཙུན་མ་མ་མ། མཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་མ། །
 རྒྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་མ། ། བཟན་པའི་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མའི་ཞབས་པད་བཟན། །
 བཟན་འཛིན་སྒྲིས་བྱ་ས་སྤེང་ཡོངས་ལ་བྱུང། ། བཟན་པའི་སྒྲིན་བདག་མངའ་ཐང་
 དར་བ་ཡིས། ། བཟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། བསྐབ་པ་གསུམ་
 རྩན་ཏུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཡི། ། འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གནས་འདིར་ཡོངས་གང་
 ཞིང་། ། ཏྲག་ཏུ་བཤད་སྐབ་བྱ་བས་སྤྱིད་མཐའི་བར། ། ཐུབ་བཟན་ཕྱོགས་བཙུར་
 རྒྱས་པའི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ། ། བདག་གཞན་མ་མ། ། དམིགས་
 བཙུང་མ་མ། །

༡༦ འབྲམ་སྐགས་སྒྲིག་འདོན་ལྟ་བུའི་མཐུག་ཏུ། རྒྱ་བསམ་བརྗེད་མེད་གིས་རབ་
 ས་རོལ་ཕྱིན། ། མ་སྒྲིས་མ་འགགས་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། ། སོ་སོ་རང་རིག་
 ཡེ་གིས་སྤྱོད་ཡུལ་པ། ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ། ལྟ་ཡི་
 རྒྱད་དང་རྒྱ་དང་གོད་སྒྲིན་རྒྱད། ། གྲུལ་བུམ་དག་དང་མེ་ཡི་རྒྱད་ནམས་དང་། །
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲིན་ནམས་ཅི་ཅམ་པར། ། ཐམས་ཅད་རྒྱད་ཏུ་བདག་གིས་ཆོས་བཟན་
 ཏོ། ། བུམས་ཆེན་མེ་ཡིས་ཞེ་སྤང་བྱད་གིང་བསྐྱེད། ། ཡེ་གིས་འོད་ཀྱིས་མ་
 རིག་ཐུན་པ་སེལ། ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། ། དགའ་ལྡན་
 བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

༡༧ ཉེན་ལ་རབ་གནས་དང་གཡང་འཛོད་ལྟ་བུའི་མཐུག་ཏུ། མི་འགྱུར་ལྷན་པོ་སྒྲི་
 ཡི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། ཡན་ལག་དུག་རྒྱ་གསུང་གི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། མཐའ་བྲལ་དི་
 མེད་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། རྒྱལ་བའི་སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་གིས་ཤོག ། ཐུན་

སྤྱུལ་ཆོགས་པ་མངའ་བ་གསེར་གྱི་རི་པོ་འདྲ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
དྲི་མ་གསུམ་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱས་པར་འདབ་མ་རྒྱས་འདྲའི་སྤྱན་མངའ་བ། །
འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་དང་པོ་འོ། །དེ་ཡིས་བརྟེན་པའི་མཆོག་རབ་
མི་གཡོ་བ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས་ཤིང་ལྷ་དང་མིས་མཆོད་པ། །ཆོས་
གྱི་དམ་པ་སྦྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཞི་བྱེད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་
གཉིས་པའོ། །དགེ་འདུན་དམ་པ་ཆོས་ལྷན་ཐོས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཡུག །མི་དང་
ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་གནས། །ཆོགས་གྱི་མཆོག་རབ་ངོ་ཆ་ཤེས་དང་
དཔལ་གྱི་ཞིང་། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་གསུམ་པའོ། །ཆངས་
དང་ལྷ་དབང་མ། །འཛིག་རྟེན་པདྨ་ཞིང་མ། །

༡༥༥ ཉན་པའི་ཆེད་ཆེ་ལྷ་རྣམས་གསུམ་གྱི་གཟུངས་དང་གདུགས་ཤིང་སོགས་ལྷ་བུའི་རྗེས་སུ།
དུས་མིན་འཆི་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཆོ་དཔག་མེད་མགོན་
སྦུ། །གསལ་བར་མཐོང་ནས་འཆི་བདག་དཔའ་བཙུན་སྟེ། །འཆི་མེད་རིག་
འཛིན་སྐུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །བཞུགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཞི་བ་དང་། །
མི་མཐུན་གཞིད་པའི་བཞུགས་དང་བྲལ་བ་དང་། །མཐུན་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱན་སྤྱུལ་
ཆོགས་གྱུར་པའི། །བཀྲ་ཤིས་དེས་ཀྱང་དེང་འདིར་བདེ་ལེགས་ཤོག །སེམས་
ཅན་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །སྐུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བའི་ནད་ནི་
མ་ལུས་པ། །རྟག་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག །

༡༥༦ ཆོ་འདས་གྱི་ཆེད་དུ་བརྩོ་སྟོན་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་གྱུར་
མ་ཐག །དགའ་ལྷན་སྦྱེས་ནས་ཡིད་དགའ་བར། །སྐུར་དུ་བྱམས་མགོན་མཉེས་
བྱས་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལུང་བརྟན་ཐོབ་པར་ཤོག །རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བཟང་

ཞིང་དགའ་བ་དེར། །པརྫོང་མ་པ་ཤིན་ཏུ་མངོས་ལས་སྐྱེས། །སྤང་བ་མཐའ་
ཡས་རྒྱལ་བའི་མངོན་སུམ་དུ། །ཡུང་བསྟན་པ་ཡང་བདག་གིས་དེར་ཐོབ་ཤོག།
པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ཐུན་གྱུར་ཅིག །ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཉག་
ཏུ་སྟོང་གྱུར་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ། །དེ་དག་
ཀུན་གྱི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །བར་དོའི་སྤང་བ་ཤར་བར་གྱུར་མ་ཐག །རྒྱལ་
སྐུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་མ་ཞོར་ལམ་བསྟན་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐུལ་པ་ཡིས། །
མ་དག་ཞིང་གི་འགྲོ་བ་འདེན་གྱུར་ཅིག །ཤུགས་དབང་པོ་འདེན་པ་འོད་དཔག་
མེད། །མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །བདེ་གསེགས་
འཁོར་བཅས་ཉེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི། །བདེན་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་དག་ལྟར་འགྲུབ་
ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོའི་×། །དུས་གསུམ་×། །

༥༥ སྤྱིར་བཏང་ཞབས་རིམ་ལྟ་བུའི་མཇུག་དུ། ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་སྟོན་པ་ལྔ་ན་
མེད། །ཆོས་རྗེ་ཉི་མ་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། །བདུད་དང་བགེགས་རིགས་
གཞོད་པའི་དགའ་ཞི་ནས། །ཉག་ཏུ་དཔལ་གནས་ཉིན་མཆོན་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཆོས་
ཉིད་བདེན་པའི་ཆོས་མཆོག་ལྔ་ན་མེད། །དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་
གྱིས། །ཉིན་མོངས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གདུང་བའི་དགའ་ཞི་ནས། །ཉག་ཏུ་དཔལ་གནས་
ཉིན་མཆོན་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དཔལ་འབར་བ། །རྒྱལ་
སྐུ་པན་མཛད་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། །ཉིས་པའི་སྟོན་བྲལ་དགེ་ཆོགས་
ནམ་པར་འཕེལ། །ཉག་ཏུ་དཔལ་གནས་ཉིན་མཆོན་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ནམ་མཁའི་
ཁྱོན་ལྷར་ཡངས་པའི་པོ་བྱང་མཆོག །ཉི་ཟླའི་འོད་དང་མཉམ་པའི་འོད་ཕྱོ་ཞིང་། །
གངས་མེད་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་མངོས་པ་ལ། །དགེ་མཆོན་འཛད་མེད་མཆོས་

པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །ཁྱིད་ཅག་གང་དང་གང་དུ་གནས་པ་དེར། །མི་ཤིས་མཚན་
མ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ཞིང་གི་འཁྱོར་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །བདེ་ལེགས་
རྒྱན་མི་ཆད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཆངས་དང་ལྷ་དབང་སྤང་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་།
ཕན་མཛད་ལྷ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་གནས་གུར་ཏེ། །དགེ་ལེགས་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་
འགྲུབ་པ་དང་། །ཆོ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་ལྷན་པར་ཤོག། །འཇིག་རྟེན་བདེ་
ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །འབྲུ་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག། །འབད་དང་
རྩྭ་ལ་བམི་དགོས་པའི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །སེམས་ཅན་
རེ་བ་སྐོང་མཛད་པའི། །བསམ་པ་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །

ཉེར་གཉིས་པ། སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་སྦྱབ་བསྐྱུས་པ།

སྦྱབས་སེམས་སྤོང་དུ་བཏང་། ཨོ་སྤྱ་ཐུ་ཤ་བུ་རྩ་སའ་རྩ་རྩ་སྤྱ་བ་བུ་རྩ་རྩ་རྩ་ སྒྲོས་
བྲལ་དབྱིངས་ལས་པད་དཀར་ཆེ་བའི་སྤོང་། །དྲྀ་ཡིག་ཡོངས་གུར་རང་ཉིད་རྩེ་
བཙུན་མ། །རབ་དཀར་ཞི་འདྲུམ་བཙུ་དུག་ལང་ཆོས་སྤྲེག། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་དང་། །གཡོན་པས་སྦྱབས་སྦྱིན་ཡུལ་སྤོང་བུ་
བསྐྱམས། །རྩ་རྩས་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྦྱས། །སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་
ཆེ་བའི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། །གནས་གསུམ་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུས་མཚན། །ཐུགས་
ཀའི་དྲྀ་ཡིག་འོད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ། །སྦྱན་དངས་རྩེ་རྩྱུ་བོ་རྩེ་དབྱེར་མེད་ཅིང་།
དབང་རྩས་དབང་བསྐྱར་རྩང་མཐས་དབུ་ལ་བརྒྱན། ཨོ་བཟླ་ཨ་མྱི་ཏས་བསངས།
ཨོ་སྤྱ་ཐུ་ཤས་སྦྱངས། སྤོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྤོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་
ཆེ་སྤོང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་

ཡོན། འབས་བསེལ། མེ་ཏོག་བདུག་སྒྲིམ། སྒྲུང་གསལ། ཅི་ཆབ། འལ་
 ཟས། རྩལ་མོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་སྒྲིགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་
 གྱུར། ཨོ་ཨཱ་ཨྱ་ཨུ་ཏུ་ནས་ཤམ། ཨུ་ཏུ་བར། ཨོ་ཨ་ཏུ་རེ་ཏུ་རྒྱ་རེ་ཏུ་རེ་ཨཱ་ཨས་
 ཤམ་ཤི་བར། ཨོ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིལ་ནས་བརྟོད། །རང་གི་སྤིང་དབྱས་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་བརྟེན་དཀར། །སྤེ་བར་རང་སེམས་ཏུ་ཡིག་སྤེལ་ཆོག་བཅས། ཅིབས་
 བརྟེན་ཏུ་རེ་ཡིག་འབྲུ་བརྟེན་གྱིས་བསྐྱོར། །མུ་ཁུང་གསུམ་ལ་དབྱངས་གསལ་
 བརྟེན་སྤིང་བཅས། །འོད་ཟེར་དཀར་སེར་དམར་ཐིང་ལྗང་གྱུ་དང་། །འཆི་ཁའི་
 ཆོགས་སྒྲིམ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཀུན་གང་། །ཕྱིར་སྒྲོས་འོད་ཟེར་དབྱག་གི་གྱུར་ཕྱིམ་གྱིས། །
 བསྐྱོར་བའི་ལས་བཞི་རབ་འབྲུམས་སྒྱུན་གྱིས་འགྲུབ། །འཁོར་འདས་ཆེ་བརྟེན་
 མཐའ་དག་སྤིང་གར་བརྟེན་མས། །ཨོ་ཨ་ཨྱ་ནས་གྲ། ཞེས་ཆར་གསུམ། ཨོ་ཡེ་རྣམ་
 རས་སྤྱ། ཞེས་ལན་གསུམ། ཨོ་ཏུ་རེ་ཏུ་རྒྱ་རེ་ཏུ་རེ་མ་མ་ཨ་ཡུ་ཕུ་རྒྱ་རྩ་ཕྱོགས་ཀྱི་རུ་
 སྤྱ། ཞེས་པ་བརྟེན་ཅུ་འམ་ཉིར་ལྷ་སྤེལ་ཆོག་དང་སྒྱུར་བྱུ་ན་རབ། ཨོ་ཏུ་རེ་ཏུ་རྒྱ་རེ་ཏུ་རེ་
 སྤྱ། ཞེས་བཞས་པ་ཅི་འགྲུབ། མཐར་ཡིག་བརྟེན་སྒྲིག་ཆད་སྤོང་། གོང་ལྷར་མཆོད་བརྟོད།
 གཏོར་མ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། ཨོ་ཨ་མྱི་ཏས་བསངས། སྤྱ་རྩ་ཕྱས་སྒྱུངས། སྤོང་པ་
 ཉིད་དུ་གྱུར། སྤོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤོད་དུ་གཏོར་མ་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱ་མཆོར་གྱུར། ཨོ་ཨྱ་ཏུ། ལན་གསུམ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་གྱིས་
 རང་འདྲའི་རྩེ་བརྟེན་མ་སྒྱུན་དྲངས། ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱིས་གཏོར་མའི་བརྟེན་
 ཐམས་ཅད་དྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། ཨོ་ཨྱ་རྒྱ་ཏུ་རེ་ས་པ་རི་སྤྱར་ཡིད་པ་ལིང་
 ཏ་ཁ་ཁ་ཁུ་ནི་ཁུ་ནི། ལན་གསུམ། གོང་བཞིན་མཆོད་བརྟོད། བརྒྱ་ལུ་ ཡེ་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གསེགས། །དམ་ཆོག་པ་ཕྱི་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་མི་

དམིགས་པར་གྱུར། དགེ་བ་འདི་ཡིས་× ×། ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་× ×། །དུས་
མིན་འཆི་བའི་× ×། །

ཉེར་གསུམ་པ། གཟུངས་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་གནང་ཚུ་ལ།

སྤྱིར་བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་དང་པོར་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོའི་བདུན་བརྒྱུད་དང་། དུག་དང་མཐུལ་
སོགས་སྤྱིན་འགྲོའི་རིམ་པ་མང་ནའང་། མདོ་གདུགས་སྒྲོལ་གསུམ་གྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ལྟ་བུའི་ཡུང་ཐུང་
དུ་རེ་གནང་དགོས་ཆེ་ཕྱག་ལེན་མདོར་བསྡུས་པ་འདིར་ཁྱེད། དང་པོ་སྐྱབས་སེམས་ནི། སངས་
རྒྱུ་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་པར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་
སུ་མཆི། །བདག་གིས་ཆོས་བཤད་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་
ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་འབྲུག་པར་ཤོག །ཞེས་པ་ཟླ་མས་དབུ་བསྐྱལ་མཛད་ནས་ལན་གསུམ།
དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་ལེན་རྒྱུ་པར། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཅིག་དང་། ལྟ་ཡི་སྐད་དང་
ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བཅས་གསུང་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པོས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་བཅས་གསུང་། དེ་ནས་ཟླ་མ་སོ་སོའི་མཁྱེན་ཡོན་གྱི་ཅུལ་ལ་དཔག་ནས་སྤྱིན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་
ཡུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གནད་བསྡུས་རེ་མཛད་དགོས་ནའང་ཡུང་ཐུང་དུ་རེའི་
སྐབས་སྤྱིན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་དོན་ཅུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། ཨོ་ལགས་སོ། མར་གྱུར་
ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་སྙམ་པའི་ཀུན་སྣོད་ཀུན་སྣོད་
ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཟུང་སྟེ་གསན་པར་
ཞུ། གང་གསན་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ནི། །ཞེས་པའི་མཆོམས་འདིར་ཡུང་གནང་རྒྱ་
དེའི་ཕྱག་དཔེའི་ཞལ་བྱང་ནས་བཟུང་མཇུག་གི་མཛད་བྱང་བར་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་གསལ་གསུམ་གྱིས་

དཔེ་ཐོག་ནས་ལྷོག་སྟེ་ལུང་གནང་བ་ལས་ལྷོ་ཐོག་ནས་ལུང་གནང་བའི་ཕྱག་སློལ་མེད། མཆི་ལྟ་བུའི་གཟུངས་
 རྒྱགས་འགའ་རེའི་ལུང་ཡིན་ཆེ་གཟུངས་རྒྱགས་དེ་འདྲོན་ཐབས་སམ་གསོལ་འདེབས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཀློག་གཅིག་
 གསུངས་ཤིས། གཟུངས་རྒྱགས་དེ་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་དགེ་བ་འདི་ཡིས་
 ལྷུང་དུ་བདག་ཅེས་སོགས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེས་མཆོག་མ་སོགས་གསུངས་ན་དེས་འགྲིགས། ལྷོག་ལུང་
 ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ། གོང་དུ་གང་ཞུས་པ་ན་མས་ཕྱག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
 བཀའ་ངོར་སྤྱོད་བར་ཞུ། ཞེས་གསུངས་ཤིས་སུ་ཐུགས་དབུ་བསྐྱལ་མཛད་ནས། བདག་
 གིས་རི་སྟེང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདིས། $1 \times \times \times 1$ ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་རྒྱལ་
 བ་ཅོང་ཁ་ $\times \times \times 1$ །བྱང་རྒྱུ་མེས་མཆོག་ $\times \times \times 1$ ཞེས་སོགས་བརྟུན་ཆོས་ཀྱིས་
 མཐའ་བརྒྱན་པར་མཛད་དགོས་པ་འདི་ནི་ཕྱག་ལེན་གིན་དུ་བསྐྱལ་པ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱང་ན་ཐུག་པ་
 བའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་གང་རྒྱས་རྒྱས་ཤིག་མཛད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ཞུ།

གཉིས་པ། རྒྱ་རྒྱལ་ན་མས་ཀྱིས་དོ་སྤྲོད་མཛད་དགོས་པ།

མདོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གནང་རབས་ནས་དར་བའི་རྒྱན་གོམས་གཤིས་ལུགས་
 མང་ཆེ་བར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པས་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པ་དང་འགའ་ཤས་ལ་
 གོམས་གཤིས་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཆོན་མེད། འོན་ཀྱང་བྱིད་ན་མས་ཀྱིས་འདྲིས་གཤིབ་
 གནང་ཡུལ་མདོ་སྤྲོད་པ་ཆོའི་ལུགས་སློལ་འགའ་ཤས་མ་མཐུན་པའི་རྒྱན་གྱིས་
 གཞན་མ་དད་པ་སྟེ་སྤྲོད་པར་བརྟེན་ཡུལ་གོམས་དང་གཤིས་ལུགས་མཐུན་དགོས་
 པས་ཡུལ་གོམས་གཤིས་སྤྱོད་དང་དམ་པ་གོང་མ་ན་མས་ཀྱི་ཕྱག་སློལ་བཟང་པོ་
 འགའ་ཤས་མཐུན་ཉོགས་ཆེད་བརྗེད་བྱང་དུ་འགོད་པར།

དང་པོ། གད་ཕྱིས་དང་གཅོང་སྤྱ། ཕྱགས་མས་ས་ལ་ཡོད་པའི་གད་
 རྒྱགས་མ་གཏོགས་མི་ཕྱགས། གདན་དང་གྱོན་གོས་སོགས་ཀྱི་འོག་དུ་འཇུག་

ཆོ་གི་བ་ཕྱོག་པར་བཤད། གཟིམ་ས་དང་མདུན་ཅིག་བསང་ཁུང་ཐབ་ཀའི་
ཕྱི་ནང་ཕྱགས་མས་ནམ་ཡང་ཕྱགས་མི་འོས། ཕྱགས་མ་ལག་པས་བཟུང་བཞིན་
མི་གཞན་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་ཐད་ཀར་སྤྲད་ཆོ་ནམ་ཉྱུག་ངན་པ་ཤེད། ཕྱགས་མ་
དང་ལྷམ་གྱིས་བརྟུང་བ་དང་མགོ་ལ་རེག་ན་དམའ་འབེབས་ཆོ་ཤོས་སུ་བཅི།
རྩ་ཕྱགས་དང་རས་གཙང་མ་ཞིག་གིས་མཆོད་བཤམས་ལ་གཙང་སྤྲེད་པ་
ལས་ཕྱགས་མ་མི་རྒྱག་མཆོད་བཤམས་དང་མདུན་ཅིག་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་
ཤར་ཆོ་རྒྱུང་རྩེ་མི་དོད་པ་དང་གཙང་སྤྲེད་ཡོང་ཆོད་རས་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏིངས་
པའི་ཐོག་འདྲེགས་ནས་ལས་ཤེད། ལས་གྲུབ་མཆོམས་ཕྱི་བདར་བཏང་། བསང་
བདུགས་ཏེ་གཙང་སྤྲེད། མཆོད་བཤམས་ཀྱི་གད་སྟོགས་ནམས་གཙང་སར་
འདོར་བ་ལས་གད་སྟོགས་གཞན་དང་མཉམ་བསྐྱེ་མི་ཤེད། ཕྱགས་མ་རྒྱན་
དུ་དམའ་སར་འདྲོག་དགོས། ཕྱགས་མར་ལག་པ་འཆང་བེན་རྩེས་ལག་པ་མ་
བཀྲུས་པར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་དང་བས་སོགས་ལ་ལག་མི་འཆང་། ཡི་གེ་
ཡོད་པའི་ཤོག་དུམ་དང་རས་དམར་སེར་གྱི་དུམ་བུ་ཡིན་ཆོ་འགོམ་པ་སོགས་
མི་ཤེད་པར་གཙང་སར་འདྲོག་དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བུ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་
མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་སྒྲིག་སྣངས། གཟིམ་ཁུང་ནང་གི་མཆོད་
བཤམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་བཞུགས་སྣངས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་བལྟས་ཆོ་བླ་མ་
དེར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཆོད་དང་ཉམས་ལེན་རྩི་ལྟར་ཡོད་མེད་ལམ་ཙམ་ཤེས་
ཐུབ་ཅེས་གསུང་སློལ་ཡོད་པས་སྒྲིག་སྣངས་འདི་ལྟར། སྐྱ་འབྲེའི་འོག་དུ་ཕྱག་
དཔེ་མ་ཚུད་པ་གནང་དགོས། སྐྱ་འབྲེའི་ཐོད་དུ་ཕྱག་དཔེ་བསྒྲིགས་ན་འགྲིགས།

ཕྱག་དཔེ་སྒྲིག་སྒྲངས་ཀྱི་གོ་རིམ། ༡ བཀའ་འགྲུར། ༢ བསྟན་འགྲུར།
 ༣ བོད་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་བཞིན་བསྒྲིག་ བོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཕྱག་དཔེ་སྒྲིག་
 ཆོག་པ་ཡོད་ཆོག་གི་རིམ་འདི་ལྟར། ༡ བཀའ་དང་མདོ་བསྟུད། ༢ ལམ་རིམ་
 དང་ཆོ་སྦྱང་གི་རིགས། ༣ སྤྱི་མཐའ་སོགས་འབྲེལ་ཆེན། ༤ (འདི་ལ་ཇི་ལམ་
 སྤུས་ཀྱི་གཞུང་དང་པོ། གཉིས་པ་རང་འདི་ཡིག་ཆ། གསུམ་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་རྒྱལ་ཁབ་) ༥ རྒྱ་
 མའི་ནལ་འབྱོར་དང་བསྟུད་རྒྱུ་གས། ཡི་དམ་སྦྱབ་སྐྱོར་དང་གསོལ་མཆོད། སྟོན་
 བེས། ༦ རིག་གནས་སྐྱོར་བཅས་རིམ་པ་མ་འབྲུགས་པར་བསྒྲིག་ དཔེ་ཆ་ལ་
 ན་བཟའམ་དཔེ་རས་མེད་པ་དང་། བོད་ཁ་སྦྱབས་ནས་འདོག་མི་རུང་། ཕྱག་
 དཔེའི་ཆོག་པ་ལེགས་པོ་མ་བྱས་པ་དང་ཤོག་སྟེ་འབྲུགས་ནས་བཞག་ཆོ་མེས་རབ་
 འཆལ་བ་དང་བླ་པ་བཟན་པོ་མི་ཡོང་བའི་གསུང་སྟོལ་ཡོད། ཕྱག་དཔེ་བོད་རྒྱལ་
 ལེན་པའི་སྐབས་བྱིའི་མགོ་ནས་འདུས་པ་ལྟར་མིན་པར་གྱས་ཞབས་དང་བཅས་
 ལག་པ་འོག་ཏུ་བཞག་ནས་ལེན་དགོས། དཔེ་ཆའི་སྟེང་ནས་པོར་བསོགས་ཅ་ལག་
 ལེན་སྟོད་མི་རུང་བས་དཔེ་ཆ་ཡར་བཏེགས་པའི་འོག་ནས་ལེན་སྟོད་མཇུག་སྟོལ་
 ཡོད། གསུང་སྐབས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བ་འདི་ལྟར་གནང་དགོས། ༡ སྦྱབས་
 འགོ་སེམས་བསྟུད། ༢ རྒྱ་མའི་ནལ་འབྱོར། ༣ ལམ་རིམ་ཆོ་སྦྱང་། ༤ ལྷག་
 ལྷའི་བདག་བསྟུད། ༥ སྤང་མའི་གསོལ་མཆོད། ༦ མདོས་དང་གཏོ་བཅོས་
 ཀྱི་རིགས། ༧ བསྟན་འགྲུར། ༨ བསྟན་པ་དང་སྟོན་ལམ། གཡང་འབོད། ༩
 བེས་བཟོད། ༡༠ བཀྲ་བེས་སོགས་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མཇུག་དགོས།

སྤྱི་ལྷན་བཞུགས་སྒྲངས་ཀྱི་གོ་རིམ། ༡ རྩ་བའི་རྒྱ་མ་དང་ཆོས་འབྲེལ་
 དངོས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་རྒྱལ་གྱི་འདྲ་སྤྱོད་གཙོ་བོ།

- ༡ རྟོན་པ་ལྟུ་ཐུབ་པ་དང་བཤགས་ལྟ་སོ།། རྟོན་ལྟ་བུ་དེ་གཤེགས་བརྒྱད་སོགས།
༡ ཡི་དམ་བུ་དེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་སོགས་སྒྲ་མེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད། སྤྱིད་རྒྱུད། བྱ་རྒྱུད། ཆོ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞི།
༢ མཁའ་འགོ།

༥ འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྤང་མགོན་ཆོས་སོགས་ལམ་རིམ་
ཆོགས་ཁིང་ལྟར་མཐོ་དམའ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྐྱིག་སྐྱ་རྒྱ་བཟང་
ངན་དང་གསར་རྟོང་། རིན་ཐང་དང་ཆེ་ཆུང་གིས་གོ་རིམ་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་
རུང་བས་ནམ་ཡིན་ཀྱང་རུང་བརྟན་པའི་བདག་པོ་རྟོན་པའི་སྐྱ་རྟོན་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་བཞུགས་དགོས། རྒྱ་མ་དང་ཆོས་སྤྱིང་གི་སྐྱ་གྲལ་གཅིག་དང་མཐོ་དམའ་
མེད་པར་སྐྱིག་མཁའ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་མ་ཤེས་པའི་ངན་རྟགས་ཤིག་
ཡིན་པས་མི་འོས། འཛིག་རྟོན་པའི་སྤང་མ་གནས་ཆུང་སྐྱ་ལྟ་སོགས་རྒྱལ་པོ། བཅོན།
ཡུལ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཐང་ག་ཡོད་ཆོ་མཆོད་བཤམས་ནང་དུ་བསྐྱིག་མི་རུང་
བས་ལོགས་ཤིག་དུ་བསྐྱིག་གཟུངས་གཞུག་མེད་པའི་སྐྱ་འདྲ་ཁོག་རྟོང་མཆོད་
བཤམས་ནང་དུ་མི་བསྐྱིག་མ་མཐའ་ཡང་འབྲུ་གསུམ་ཞིག་གནས་གསུམ་ལ་འགོད་
དགོས། དེ་བཞིན་ཞལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་རྒྱ་མའི་འདྲ་སྐྱ་ལ་དམིགས་བསལ་
གྱིས་མཆོད་མེ་འབུལ་སྒོལ་མེད་ཅེས་གསུང་།

གསུམ་པ། དབུ་སྐྱ་བཞུར་རྒྱུ་ལ། ཕྱི་དོ་དང་མཚན་མོར་སྐྱ་སེན་བཞུར་
ན་རྟོན་འབྲེལ་ངན་པར་བཅི། རྒྱུན་དུ་སྐྱ་སྐར་ལ་བརྟུ་ཁིང་། ཆོ་རིང་པོ་ཡོང་
བའི་རྟོན་འབྲེལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་བརྒྱད་ནམ་ཤར་ལ་སྐྱ་བཞུར་བའི་ཕྱག་སྒོལ་
ཡོད། མཆོན་ཆས་ལུས་ལ་རེག་ཆོ་མཆོན་གྱི་བཟོག་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཤིག་

གིས་སྐྱ་གྱི་བཟོ་སྲོལ་འདུག སྐྱ་བཞར་གྱུ་བ་རྗེས་སྐྱ་མཁའ་དག་ཅན་ལ་ཕྱག་གསུམ་
 འཆ་ལ་ནས་མངལ་སྲོལ་ཡོད། ཡང་ན་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱག་གསུམ་འཆ་ལ། མཛེ་
 བོ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་རང་གིས་རང་ལ་སྐྱ་བཞར་ན་ཅམ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད།
 སྐྱ་ཅམས་བསགས་ནས་སྐྱ་ཆོག་གསུང་རྗེས་ཆ་ཆ་སོགས་ཀྱི་ནང་ལ་འཛོག་
 པའམ། རྟེན་གྱི་དྲུང་ཁྲོད་རྟེན་པ་བྱིན་ཆུབས་ཅན་དང་གནས་ཆེན་ཅམས་སུ་སྐྱ་
 སེན་འདོར་བའི་སྲོལ་ཡོད། ཡང་ན་སྐྱ་ཅམས་གཙང་ས་ཞིག་ཏུ་འདོར་བ་ལས་
 གད་སྟེགས་ནང་ལ་འཕངས་ན་བསོད་ནམས་ལ་གཞོད་ཅེས་གྲགས། སེན་མོ་བྱེད་
 སོགས་ཀྱི་ཁར་སོང་ན་ནད་ན་ཆ་བཟོ་སྟེ་ཅེས་དོགས་ཟོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྲོལ་
 ཡོད། སྐྱ་དང་ན་བཟའ་སོགས་དམ་ཆོག་མི་གཙང་བ་དང་ངན་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་དོགས་ཟོན་ཆེན་པོ་བྱེད། དེ་ལ་ངན་སྒྲགས་དང་མནན་པ་
 རྒྱག་སྟེད་པས་མི་དགའ་མཁན་ཆོས་དབུ་སྐྱ་དང་ན་བཟས་ངན་ལས་སྐྱ་ཆོགས་བྱས་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་། རྒྱུ་དུ་དབུ་སྐྱའི་རིང་ཐུང་སོར་གང་ལས་རྒྱག་
 པ་འཛོག་མི་རུང་། སྐྱ་གྱི་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་ཅེ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་བཞར་མི་རུང་བར་
 གསུང་། དེའང་སྐྱ་འདབས་ཁོ་ན་མཛེས་ཆོས་བྱས་ནས་བཟོ་མཁན་འགའ་ཤས་
 ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་མགོའི་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་མི་རུང་། དག་ཅན་དང་སྐྱ་མ་
 རྩ་བུའི་དབུ་སྐྱ་བཞར་དགོས་ཆེ། བཞར་བ་པོས་དང་པོར་ཕྱག་གསུམ་འཆ་ལ།
 སྐྱ་གྱི་དག་ཅན་གྱི་ཕྱག་ནས་བྱིན་ལེན་གྱིས་གནང་བ་ཞུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུས་ཏེ་
 གུས་ཞབས་དང་བཅས་དབུ་སྐྱ་བཞར་སྲོལ་ཡོད།

བཞི་པ། ཞལ་འདོན་དང་མི་འདེབས་ཚུལ། རྒྱུ་དུ་བརྒྱད་རྟེན་པ་དང་
 ཐར་མདོ། རྟེན་གཙོད་པ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་། ལེགས་བཤད་རྟེན་

པོ། སྤྱིད་འདུག་ཆེན་མོ། ཤར་ཆང་གི་མགྱར་འབུམ་ལྟ་བུ་ནས་ཤོག་རྒྱ་རེ་
མཛད་སྟོན་ཡོད། ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར། ཤེར་སྤྱིང་། ངག་བྱིན་
ཆུབས། ཟླ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་སྐྱ་བཞེད་ཁག་འབྲུག་སུམ། ཐུན་དུག་ཡི་
དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བརྒྱས། བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་སོགས་མགོ་མཛུག་ཆང་
བ་ཞིག་ཞལ་འདོན་མཛད། རྒྱ་གྱི་ཞལ་འདོན་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་བཞེས་འདི་
ལྟར་གནང་སྟོན་ཡོད། ཞོགས་པ་སྤྱོད་སྐྱ་ཕྱག་བརྒྱ་ཕྱག་ཡོན་ཆབ་བརྒྱ། གཏོར་
མ་བརྒྱ་ཅ། ཉིན་གྲང་ཕྱད་མཆོད་དང་བཅས་དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་དང་ཉིན་
འབྲེལ་བཞེད་པ། བསངས་མཆོད་བརྒྱས་པ་རེ། རྟེན་པ་འདག་པའི་ཐབས་ཟ་བྱེད་
མཁའ་འཁྱེད་སྤྱིན་སྟེག་དགོང་མོ་དུག་ཕྱུ་མ་དང་འཕྲན་བཅོལ། བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ།
ཞབས་སྐྱོར་ཁ་ཤས་མ་ཆག་པར་ཐེབས་སྟོན་ཡོད།

ཆེ་འདས་རེ་སྟོན་ཅན་ནམས་གྱི་མགོ་རུས་དྲང་། ཤ་ཟོས་ཆད་ནས་རུས་
དུམ་རྒྱུང་དུ་རེ་ཐུགས་ཉར་གནང་ནས་མཆི་སོགས་གཟུངས་སྟགས་ཟབ་མོ་ནམས་
གསུང་སྐབས་རྒྱན་དུ་ཕྱ་འདེབས་པ་དང་བསྟོ་སྟོན་མཛད་སྟོན་ཡོད། སྤྱིན་སྟེག་
འབྲེལ་སྐབས་ས་པོན་འཛོམས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འབྲུང་བས་དགེ་ཚུལ་ལམ་བྱིས་པ་
ཞིག་གི་ལག་དྲུ་མེ་ཞིག་བཞག་ནས་རུང་བ་བྱེད་དུ་འདུག།

ཕྱག་མོ་གཟིགས་སྐབས་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྒྱན་མ་ངོས་
འཛོན་དང་དམག་རྒྱག་རྒྱ་དང་མི་འཛོན་བཟུང་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ལ་མོ་མི་འདེབས།
རང་ཉིད་དགེ་སྟོང་ཡིན་ཆེ་པོ་མོ་གཉེན་སྤྱིག་བྱ་རྒྱར་མོ་བཏབ་ན་སྤྱིན་བྱས་པའི་
ལྷག་མ་འབྲུང་བས་ཕྱག་མོ་གནང་སྟོན་མེད། མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་ཤེས་ལྟ་བུའི་
ཟོག་རྒྱ་ནམ་ཡང་བཤད་མི་རུང་། ཟླ་མ་དང་ལྷ་པས་རྒྱན་དུ་བསྐྱབ་བྲིམས་ལ་གཙོགས་

སྤྱི་བཟུང་ནས་རྒྱུ་མི་གསུང་བ་ཡིན་དུས་དབྱེ་མཉམ་པ་བཞེས་སྒྲིལ་མེད། མཉམ་པ་
ཕྱིན་དུ་འཛེམས་པར་མ་བཟད་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་གང་བྱུང་དུ་འཕོད་མི་རུང་།

ཐཱ་པ། ཟས་ཀྱི་སྒྲིམ་། རྩེ་དང་སྡིང་ཟོས་ན་རིག་པ་དང་སྡིང་རྩེ་ལ་གཞོད།
སྤྱང་ཅི་ལ་རྩིག་པ་དང་གྲིབ་ཆེ། གོ་སྟོད་གཏི་མུག་གི་རྩལ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་
ལ་གཞོད། བག་ཤ་ལ་གྲིབ་ཆེ། ར་ཤས་གང་བར་གཞོད། རྩུམ་ནག་དང་མར་
ཁུ་བསྐྱེས་ན་དཀར་དམར་བསྐྱེས་པས་མཛེ་ནད་འགོ་བའི་བཤད་སྒྲིལ་འདུག རྩུ་
དང་རུས་པ། ཤ་དང་པགས་པ་སོགས་དམར་གྱི་རིགས་མེར་བསྐྱེས་ན་རྩུ་ལ་
གཞོད་ནས་མ་སོགས་རྩུ་ནད་འབྱུང་ཞེས་འཛེམས་ཟོན་བྱེད། ཐབ་ཁ་གཙང་མ་
བྱ་དགོས་པས་ཐབ་ནད་དུ་གད་སྡིགས་དང་ཤ་པགས་སོགས་གང་བྱུང་བསྐྱེས་
ནས་ཐབ་གཞིབ་བྱས་པ་དང་ཐབ་ཁ་བཏོམ་ན་ཐབ་རྩུ་ཁྲོས་ནས་ཁ་ནད་མ་ཐོན་པ་
དང་། སོ་ན་བ་སོགས་ཐབ་རྩུས་གཞོད་ཅེས་བཤད། རྩེར་མོ་ཅན་དང་གཙན་
གཟན་གྱི་ཤ་ཟོས་ན་སྡིང་རྩེ་ལ་གཞོད་ཅེས་གསུང་སྒྲིལ་ཡོད། བྲ་པས་བྲ་ཤ་དང་
སྡིང་མི་བ་བའི་ཏོམས་གཤིས་མདོ་སྤྲད་དུ་ཡོད། ལྷ་མང་པོ་ཟོས་ཆེ་ཆགས་པ་
འཕེལ་བས་ལྷ་ཉུང་ཅམ་བཞེས་པ་དང་ལྷ་མི་མཆོད་མཁན་ཡང་ཡོད། པགས་
པའི་རིགས་ཀྱི་གོས་གྲོན་ཆེ་ཤུགས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཆེ་སྒྲིག་ལ་གཞོད་
པར་འགྱུར་ཞེས་པགས་རིགས་མི་མཆོད་མཁན་ཡང་ཡོད།

ལྱང་ཆོགས་བཞེས་སྤངས་ནི། དང་པོ་ཆབ་བཞེས་ནས་དཀྱིལ་དཀྱང་བྱས་
ཏེ་བཞུགས། ལུག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་དཀོན་མཆོག་རྩེས་དྲན་གྱི་མདོ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
བརྟོད་པ་གསུང་། ལུད་མཆོད་འབུལ། བཞེས་ལག་མཆོད་སྐབས་ཟས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཤུམ་འབྱུང་བར་འབད། བཞེས་ལག་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་ཆབ་བཞེས།

ཆངས་བུ་རེ་བཟོས་ནས་འཕྲོག་མ་ལ་བསྡོ་བར་མཛད་དགོས། ཟས་མཆོད་འཕྲོ་
ནས་ཡར་ལངས་ཐངས་གཉིས་པ་མར་བསྟན་ནས་ཟས་མཆོད་སློལ་མེད། ཡང་
ཡང་ཟ་དང་འདྲུག་གནས་གཅིག །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདྲུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་
ཡིན། ལྷན་དུ་དགོང་བཅད་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་ཉིན་གུང་བཞེས་ལག་གི་རྩེས་
སུ་ཆངས་བུ་རེ་འཕྲོག་མ་མ་བུ་ལ་བསྡོ་བར་མཛད། གྲ་པའི་ཤོར་བ་ལྷུ་ལྷག་མི་
ཤེད་པ་དང་མི་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཤོར་བ་མཉམ་དུ་ལོངས་མི་སྟོད།
མི་གཉིས་གསུམ་གྱིས་ཤོར་བ་གཅིག་ནང་མཉམ་དུ་འཁྱུང་བ་འདི་བྱིས་པ་མི་སྐྱུད་
ཏུ་མིའི་ལུགས་སློལ་ཡིན། ཤོར་བ་དངུལ་གན་ཅན་ལ་གྲ་པས་ལོངས་སུ་མི་སྟོད།
ཐབ་ཀ་དང་སྟོད་ཆས། ཤོར་བ་སོགས་འགོ་མ་པ་དང་ཤོར་བའི་ནང་བྱི་དང་ཞི་
མི་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟོ་སྟེར་ཤེད་བྱས་ན་བརྟན་བཅོས་སུ་འགྲོ་བས་
ཤེད་མི་རུང་། ཡར་ལངས་ནས་དང་འགྲོ་བཞིན་དུ་ཟ་འཁྱུང་ནས་ཡང་ཤེད་མི་
རུང་། དེ་ཏུ་མིའི་ལྟ་སྟོད་ཡིན།

གྲ་པས་ལྷན་དུ་ཤེང་མེར་ཁོ་ན་འཛིན། རིན་པོ་ཆེའི་ཤེང་བ་དང་དངུལ་འཛིན་
ཅན། ཤེང་བར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱི་ཏུ་ཆ་ཡོད་པ་སོགས་གྲ་པས་ལོངས་སུ་མི་
མཛད། མཐེ་བོང་གི་ཅེར་མིག་རྩ་ཡོད་པས་ལྟོ་སྟེར་ཅའི་ཤེང་དོག་མཐེ་བོང་གིས་
བགང་ན་མིག་ལ་གཞོན་པས་དུག་སེལ་ཆེད་ཤེང་བའི་ནང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་འགའ་
གས་འཛོག་སློལ་འདྲུག

ཤེང་ཐག་སྐྱུད་པ་དམར་པོས་ཤེད་པ་དང་དཔེ་ཆའི་ཁ་དགྲིས་དམར་པོ་
དང་དཔེ་བྱུང་དམར་པོ་ཤེད་པ་སོགས་གསུང་དོན་མཆོན་ཤེད་ཡིན་ཞེས་གསུང་།
མདུད་པ་ཡང་དམར་པོ་ཞིག་གིས་ཤེད་སློལ་ཡོད། ལྷན་དང་གདོན་ནད་ལྟ་

བྱུང་སྐྱོད་པ་ནག་ཁྲ་ལ་མཐུད་པ་དགྲ་འདེབས་པའི་སྲོལ་ཡོད། མཚོན་སྤང་ན་བཟའ་
དང་མཐུད་པ་སོགས་གྲིས་མི་གཏུབ་པར་རེམ་ཅེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་གཏུབ། མཚོན་
ཆས་གཏུབས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མཚོན་མི་ཁོགས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

དུག་པ། མཚོད་གཏོར་འབུལ་རྩུལ། མཚོད་གཏོར་བཞེངས་སྐབས་ལག་
པ་བྱ་བ་དང་སྟོད་ཆས་གཙང་མ། ཁ་དྲིས་དགོས། ཁ་རྒྱངས་མཚོད་པར་སོག་
མི་རུང་། ཅམ་པ་རྩིང་པ་དང་མར་རྩིང་པ། ཟས་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་གཏོར་
བཞེངས་མི་རུང་། མཚོད་པ་ནི་ཟས་རིགས་མ་གཏོགས་ས་དོ་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་
བཞེངས་མི་རུང་། གཏོར་མ་སོ་སོར་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོར་རྩིས་ཤིང་
པ་དེ་ལྷག་དགོས། དེ་ལྟར་མ་འདྲིམས་ན་བཟང་དུག་དང་དཀར་གསུམ་སྟེ། ཞོ་
འོ་མ། མར་གསུམ། མངར་གསུམ་སྟེ། ཀ་ར། བྱ་རམ། རྒྱང་ཅི་གསུམ་ལྷག་
དགོས། གཏོར་མ་རྩིང་པ་བྱི་དང་ཕག་ལ་སྟོད་པ་དང་འགོམ་པ་སོགས་མ་གུས་
པ་བྱེད་མི་རུང་། གཏོར་མ་ལྟར་བསྐྱེད་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གསོལ་ལྷག་ཡིན་
པས་གཙང་སར་འདྲིག་དགོས། ལྷག་པར་ཆོགས་རྩིས་བྱི་ཕག་ལ་ནམ་ཡང་སྟེར་
མི་རུང་ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཚུ་རྩིང་པ་འང་ལོངས་མི་སྟོད་པར་གཙང་
སར་བྱོ། མཚོད་མའི་མེ་ལས་མེ་ཁ་གསོ་བ་སོགས་རང་དོན་དུ་བེད་སྟོད་མི་མཛད།
བསང་ལ་མེ་སྟོར་པའི་སྐབས་ལུ་བཏབ་ན་བཙོག་པར་འགྱུར་བས་ལུ་མི་འདེབས་
པར་རྒྱང་གཡབ་སོགས་ཀྱིས་གཡབ་ནས་མེ་སྤར། མདོ་སྤྲད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་མེད་
སུ་ཡིན་ཀྱང་བསང་གཏོར་སར་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་ཡོད།

གཏོར་མ་ལ། དུས་གཏོར། རྒྱ་གཏོར། ལོ་གཏོར་གསུམ་ཡོད། དུས་
གཏོར་ནི། དཔེར་ན། མགོན་པོའི་དུས་གཏོར་ཆོས་བརྒྱད་དང་གནས་རྒྱུང་ལ་

ཆོས་གཉིས། དཔའ་ཚལ་ཆོས་བཅོ་ལྔ་བཅས་ཡིན། ཟླ་གཏོར་ནི་ཟླ་བསྐང་སྐབས་
 གྱི་མཆོད་གཏོར་དང་ཟླ་མེད་སྐྱབ་གཏོར་ལྟ་བུ་ཡིན། ལོ་གཏོར་ནི་ལོ་གཅིག་མེད་
 མཆོས་ས་བརྗེ་རྒྱུད་གཞུང་གི་ལོ་གཏོར་དང་ལོ་མེད་སྐྱབ་གཏོར་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་
 མཆོས་ས་དང་སྐྱབ་པ་གནང་སྐབས་གྱི་གཏོར་མ་རྟིང་པ་ན་མས་གྱིས་བདུག་རྩས་
 བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པས་གཞོད་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན། མཆོད་གཏོར་གྱི་མར་རྟིང་
 པ་ལ་ཕུ་བརྒྱབས་ནས་བརྒྱགས་མར་བྱེད། དེ་མ་རྟིང་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན།

ཡོན་ཆབ་ནང་གུར་གུམ་བཏབ་སྟེ་ཁ་བརྒྱར་ནས་ཕུལ། འཁྱོར་བ་ཅན་ཆོས་
 མཆོད་མེའི་སྤྲོད་ཤིང་ཆབ་གསེར་ལས་བཅོ་པའི་ཕྱགས་སྲོལ་མདོ་སྟོད་དུ་ཡོད།
 མཆོན་གཅིག་འདངས་པའི་མཆོད་མེ་ལ་མཆོད་མེ་མཆོན་ཐུབ་ཟེར། མཆོད་མེ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་མེ་མཆོན་འབར་ཟེར། མཆོད་མེའི་མེ་ཏོག་གས་ཐོག་
 གི་ཆེན་པོ་དང་དབྱེབས་ལོགས་པོ་ཡོད་ཆེ་ལྟས་བཟང་བར་བཤད། མཆོད་མེར་
 ཆག་སྐྱ་ཡོད་པ་དང་མེ་ཏོག་ལ་མེ་འབར་ནས་ཞིག་འགོ་བ་སོགས་ངན་པར་བརྩི་
 སྲོལ་ཡོད། མཆོད་མེ་བཟག་ཐབས་ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་མཐུན་དགོས།
 ཐོ་རོག་མགོན་པོའི་རྩ་བྱར་བརྩི་བའི་སྟོད་བཟང་པོ་བརྒྱབ་ཆེ་དེ་ལ་གོག་སྟོད་ཅེས་
 ཉིན་འབྲེལ་དུ་བརྩི། སྤྱང་གི་དགུ་ཅི་ཞེས་སྟོད་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱག་པ་ལྟས་
 ངན་ལ་བརྩི་སྲོལ་ཡོད།

བདུན་པ། མཆོད་ཆས་སྒྲིག་སྟངས། མཆོད་ཆས་སོ་སོར་བྱིན་རྒྱབས་
 གནང་རྒྱ་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འཛིན་པ་དང་འགོམ་པ་དང་ས་རྩེན་པར་འཛིག་
 མི་རུང་། ཟླ་མེད་མདུན་དུ་སྒྲིག་སྟངས་ནི། ཟླ་མེད་ཕྱག་གཡོན་པ་ནས་འགོ་
 བརྒྱགས་ཏེ། ༡ ནང་མཆོད་ཀ་པ་ལི། ༢ རྩི་རྩི། ༣ རིལ་བྲ། ༤ ཏ་མ་རྩ། ༥

འཛོར་ནས། ༤ ཡུངས་དཀར་དང་གྲུ་གྲུལ་གཞག་སྟོང་། ༥ ལས་བུམ་བཅས་
གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིག་པ་བྲམ་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡིན། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལ། ༡ རྩོ་
རྩོ་ ༡ རིལ་བུ། ༢ འཛོར་ནས། ༤ ལས་བུམ་བཅས་གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིག་
དགོས། རྩོ་རིལ་སོགས་ལྟར་བསྒྱེད་ཡོད་པས་འོག་ཏུ་རིལ་གདན་མེད་པར་ས་རྩོ་
པར་བཞག་ན་ལྟ་ལ་མ་གུས་པར་འགྱུར་བས་མི་རུང་། ཉང་མཚོད་ལ་ང་ཁྱ་
ཡང་ན་མར་ཁྱུང་ལྷག་ དེར་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་འདེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད།

ནང་མཚོད་ནང་ཆང་ལྷག་རྒྱུར་གིན་ཏུ་འདྲེམས་ཐོན་གནང་བ་དང་ཆོགས་
ཆང་ལ་ཡང་གྲུ་པས་འདྲེམས་ནས་ཆང་མི་འདྲིག་པའི་ཕྱག་སྲོལ་དམ་པོ་ཞིག་མདོ་
སྟོང་དུ་ཡོད། ལས་བུམ་གྱི་ནང་བུམ་ཚུའི་རྒྱུན་རྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་ཐོག་བདུད་ཅི་
རིལ་བུ་འདེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད། གྲུ་པས་གསེར་སྐྱེམས་ཀྱང་ང་ཁྱ་ལས་ཆང་
རག་ནས་ཡང་མི་འདྲིག་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད།

སྐགས་བགང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོང་བ་གིན་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཕྱོང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་
གནང་གི་ཡོད་དུས་འགོམ་མི་རུང་། ལྷག་ལྟ་རེ་རེའི་སྐགས་ཕྱོང་ལྷག་སའི་
ཕྱོང་ཁྱག་རེ་རེ་ཡོད། ལག་པ་ཕྱོང་ཁྱག་ནང་དུ་བརྟུག་ནས་སྐགས་བགང་བ་
མ་གཏོགས་ཕྱོང་བ་ཕྱི་ལ་འདོན་སྲོལ་མེད། མེ་ལ་ཕུ་བཏབ་ན་སྐགས་ཀྱི་རྒྱས་
པ་ཉམས་ཞེས་འདྲེམས། བསྐྱལ་ཆས་རྣམས་རྒྱུན་དུ་མཐོ་སར་མི་འདྲིག་ དེའི་
ནང་ནས་ཏོམ་ཁྱུང་དང་ལྷ། ཐུན་རྩ་སོགས་ཕུས་མོའི་འོག་གི་ཐད་ནས་པར་
ཚུར་འབྱེར་བ་ལས་མཐོ་སར་ནས་ཡང་མི་འབྱེར། དུག་ཁྱག་གི་རྒྱངས་པ་མི་
ལ་ཕོག་ན་ནད་སོགས་འབྱུང་ཞེས་ཕུ་འདེབས་སྐབས་ལག་པའི་རྒྱབ་ལྟ་བུར་ཕུ་
བཏབ་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཕུ་དུག་ཁྱག་ལ་ཕོག་པར་བྱེད། དག་པོའི་ལས་སྦྱོར་

མཐའ་དག་གི་ན་ཏུ་གསང་བས་མཛད་པ་དང་ཆོས་གངས་དུས་སྒྱུར་སོགས་ལ་
ཁེལ་བར་བྱེད།

ར་དང་སྤྱབ། རོལ་མོ། ཏ་མ་རུ་བཅས་ཀྱི་ནང་ཙ་ཙ་སྤྱལ་མཆོལ་དམར་
པོས་བྲི། སྒོས་སྒྱུར་ཡང་ཡི་དམ་དང་སྤྱང་མ་སོ་སོར་སྒྱུར་སྒྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
བསྐང་གསོའི་སྤྱན་འདྲེན་དང་བསྐང་བའི་བདུག་སྒོས་ཀྱི་ཆོག་མཆོམས་སོ་སོར་
སྒོས་དཀར་དང་གུ་གུལ་ནག་པོ་བསང་པོར་ནང་བསྐྱེག་བཞེགས་གཏོར་སྐབས་
མར་གྱི་རིལ་བུ་ལ་གུལ་ནག་དང་ཡུངས་དཀར་སྤྱར་བ་ཞིག་མེར་བསྐྱེག་པའི་
ཕུག་སྒོལ་ཡོད།

བརྒྱད་པ། ལྷན་གྱི་དགོས་མཁོ། ༡ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་སྤྱལ་རིམ་
ཆེན་མོ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་། སྒོ་སྒྱུང་གི་སྒྲོར་བཅས་ལྷན་དུ་གར་ཕེབས་
སར་བསྐྱམ་པའི་ཕུག་སྒོལ་བཟང་པོ་ཡོད།

༢ འབྲལ་སྤང་གི་སྒྲོན་པའི་སྒྱུ་དང་། ཆོས་གོས་དང་སྐྱམ་སྤྱར། བམ་
ཐབས་དང་གདིང་བ་བཅས་གར་ཕེབས་སར་བསྐྱམ་དགོས། གལ་སྲིད་དགོང་
གཅིག་རིང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བསྐྱམ་མ་ཐུབ་ཆོ་ཆོས་གོས་འབྲལ་སྤང་གི་རྩུང་
བ་འབྱུང་།

༣ གསང་སྤྱལ་གྱི་དབང་མང་པོ་ཁྱས་ཡོད་དུས་དམ་ཆོག་གི་རྩམ་རྣམས་
དངོས་སུ་ཡོད་ན་དང་གལ་སྲིད་མ་འདྲོར་ཆོ་མཐའ་ན་རི་མོར་བྲིས་པ་ཚུན་དང་།
མ་མཐའ་དོ་དྲིལ་གཉིས་ངེས་པར་བསྐྱམ་དགོས། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་གི་
རྩམ་སུ་ཕུག་ཕྱེད་གི་འཛུལ་ལ་དོ་དྲིལ་ཡོད་པ་ཞིག་འདྲིན།

༤ ཞལ་འདོན་གྱི་ཕུག་དཔེ་ཁག་དང་སྒྲོབ་གཉེར་མཛད་སའི་ཕུག་དཔེ་རྣམས་

རྒྱུ་དུ་བསྐྱམ་དགོས་པ་ལས་དེང་དུས་ཀྱི་འཕུལ་ཆས་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་
འདྲོད་པའི་བསྐྱམ་བཅོས་སྒྲིག་པ་དང་བཅོག་གཏམ་སྣ་ཚོགས་ཤོད་པ། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་པར་རིས་ངན་པར་བརྟུང་བ། བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་གྲོགས་པོ་བསྐྱེགས་
ནས་ཡི་གེ་གཏོང་ལེན་སོགས་ཀྱི་ངན་དང་བྱུར་གྱི་སྣ་འདྲེན་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་
མཛད་མི་རུང་བས་རྒྱུ་དུ་དེའི་རིགས་ལ་ངོ་ཆ་དང་འཛེམས་ཟོན་གནང་དགོས།

དགལ་པ། ན་བཟའ་གྲོན་སྣངས། ཤམ་ཐབས་ལྷུ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟན་ཤམ་གྲོན་སྣངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་བ་འདྲེན་
པ་ཞིག་མཛད་དགོས། དེང་སྐབས་གཟན་སྟེབ་ཅིག་བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱག་པར་འཁྲུ་
བཤུ་གཟན་དཀྱིས་རིལ་བརྒྱབས་ནས་མཆན་ཁུང་གཡས་གཡོན་ནས་ཕྱག་པར་
འཕེན་པ། གཟན་གྱིས་མགོ་དཀྱིས་བྱེད་པ། གཟན་སྟེ་ལ་གྲོན་ནས་གཞོགས་
གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ། གཟན་དང་ཤམ་ཐབས་ཉིས་སྟེབ་བྱས་ནས་
གྲོན་པ། གཟན་གྱིས་ཁ་དཀྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྒྱ་གར་བྱ་མོ་ཆོའི་གྲོན་ལྷགས་ལྟར་
གྲོན་པ་སོགས་མི་རུང་། གཟན་ཁ་ཆར་ཅན་དང་ཕྱན་ཆར་ཅན་གྲོན་པ་དང་གཟན་
ཆོད་བྱས་ཏེ་གཏུབས་ནས་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་རས་ལྷག་བྱས་ནས་གྲོན་མི་རུང་།
དགེ་སྦྱོང་ཡིན་ཆེ་ཤམ་ཐབས་ལ་གྲ་ཡོད་པ་ངེས་པར་དགོས། དགེ་ཚུལ་ལ་ཡང་
གྲ་ཤམ་དགོས་པའི་ཕྱག་སྟོལ་མདོ་སྦྱད་ལ་ཡོད། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ལྷགས་རི་ཤིན་
ཏུ་ཞིང་ཆེན་པོ་འཛོག་པའི་ལྷགས་སྟོལ་མདོ་སྦྱད་དུ་ཡོད་པ་འདི་མི་མཛེས། སྟོད་
འགག་མེད་པར་རྩལ་ལེན་རྒྱུ་དང་གྲོན་ནས་ཕེབས་བཞུགས་མི་རུང་། ཤམ་ཐབས་
ཀྱི་རྟགས་ཚོགས་འཛེམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱད་པ་དང་སྟོད་འགག་གི་ནང་ཤ་སྟོན་པོས་བྱེད་
པ་འདིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིད། ཤམ་ཐབས་ལ་རལ་ཁ་དབྱུང་བཅད་མེད་

པ་རས་དམར་རྒྱུད་ཞིག་གིས་བཟོས་ནས་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དེ་ལ་ལྷ་སྒྲིལ་
མདོ་སྟེང་དུ་ཡོད། དོར་བུ་ཟེར་བ་ཆོས་གོས་སྒྲིལ་སྒྱུར་བ་ཐུག་སྟོང་རིང་པོ་ཞིག་
བཟོ་སྒྲིལ་ཡོད།

གྲ་པས་འཆང་མི་རུང་བའི་གོས་ཀྱི་མདོག་དཀར་པོ། བཀ་པོ། རྩོན་པོ།
རྒྱུ་ཁ། རྒྱོ་ཁ། (གཟེང་རྒྱ) རྒྱུག་ནག་ རྩོན་པོ་ལ་དམར་པོ་ཕྱན་ཅམ་འདྲེས་པ་
དང་ཁྲ་པོ་སྟགས་མི་རུང་། མདོ་སྟེང་དུ་རི་ཁྲོད་པ་དང་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་འབད་
མཁན་ཆོས་དང་རྩ་སར་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་མཆོན་ཐོ་དང་པོ་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཟན་
སེར་པོ་བཞེས་སྒྲིལ་འདུག གཟན་ཤམ་མེད་པར་གྲ་ཤག་བྱི་ནང་དུ་འགྲོ་སྟོང་གནང་
མི་རུང་། སྟོག་ལ་བབས་པའི་འདྲེགས་པ་མེད་ཆེ་མི་རྒྱ་པོ་མའི་གོས་ནམ་ཡང་
ཁྱོན་མི་རུང་བའི་ཕུག་བཞེས་བཟང་པོ་ཞིག་མདོ་སྟེང་དུ་ཡོད། ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་
གཟན་སྟེང་པར་དཀྱིས་ནས་བྱེད། རྟོད་སྟོང་སྐབས་གཟན་མེད་པར་རྟོད་བྱང་
ལ་བཅུད་ན་མ་གུས་པར་བཅུ་སྒྲིལ་ཡོད། གསེར་ལྷ་སྟགས་ལྷ་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་
དང་གོས་རྟོད་སྟགས་པགས་རིགས་ཀྱི་རྟོད་ཐུང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་མདོ་
སྟེང་ཁྲུལ་དུ་ཁྱོན་སྒྲིལ་ཡོད་པ་འདི་མཐོང་སྤང་ལ་མི་མཛེས་པ་དང་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། གནམ་གཤིས་གང་ངར་ཆེ་བས་ལུགས་སྒྲིལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་འདྲ།

བཙུ་པ། གཟིམ་རྩྱངས། གཟིམ་པའི་སྐབས་དབུ་བརྩན་ཚྭ་གས་སྟོར། རྩོ་
ཡི་ཚྭ་གས་ནི་གཤིན་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེར་མགོ་བརྩན་ན་ཆེ་ལ་གཤོད་ཅེས་བཤད།
རུབ་ཚྭ་གས་ཨོ་རྒྱན་དང་བྱང་ཚྭ་གས་ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་གང་
རུང་ལ་མགོ་བརྩན་ན་ལེགས་ཞེས་བཤད་སྒྲིལ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་བྲམ་དང་རྒྱ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ཡོད་སར་དབུ་བརྩན་ནས་གཟིམ་དགོས། ཉལ་བའི་སྐབས་སེལྟེའི་ཉལ་

སྐབས་མ་གཏོགས་གན་རྒྱལ་དང་ཁ་སྐབ་དུ་གཟིམ་མི་རུང་། འདྲེ་གཞོན་བྱུང་
 སྐབས་ཉལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་དུ་སྒྲེ་རགས་འཕྲེད་ལ་འཛོག་པའི་སྒོལ་འདུག ཆོད་ལྷན་
 གྱི་ཁྱ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཉལ་ཁང་དང་མཆོད་ཁང་ལོགས་སུ་བྱེད། ལུས་ཀྱི་དྲི་ངན་
 སོགས་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཉེན་ལ་ཕོག་ན་ཕྱིག་པ་འབྱུང་ཞེས་འཛོམས་ཐོན་གནང་།
 སྐས་མགོ་ཤིན་དུ་མཐོན་པོ་མི་བྱེད་པར་ངན་ལང་ལ་ཤོར་འགྲོ་ཞེས་བཤད་སྒོལ་
 འདུག བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཉེ་འབྲེལ་མ་སྤྲིང་སོགས་སུ་ཡིན་ནའང་
 བྱིམ་གཅིག་དུ་ཉལ་བའི་སྒོལ་མེད་པས་བྱད་མེད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་
 མཉམ་སྡོད་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ཆེདས་པ་མོ་ལ་བཞོན་པ་ཡང་འཛོམས་ཐོན་གནང་
 བའི་ཕྱག་སྒོལ་བཟང་པོ་ཡོད། དེ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་
 ཉལ་མི་རུང་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བརྒྱ་གཅིག་པ། དད་ཇས་ཀྱི་སྒྲོར། ཁྱ་མ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱ་ཕྱག་རྫས་ཡོངས་
 རྫོགས་ཤི་གསོན་ཀྱི་དཀོར་གྱི་སྐྱག་ཡིན་པས་གང་བྱུང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་ཕྱིག་པ་
 ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བརྟེན་པ་མ་དང་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་གནང་རྒྱུར་དགག་བྱ་མཛད། ཡ་
 མའི་ཁ་ལ་དུག་ལྷ་བྱའི་དཀོར་ནག་སྟེར་ན་བསམ་ནག་ལྷ་བྱར་འགྲོ་བས་མི་ཉན་ཞེས་
 གསུང་སྒོལ་ཡོད། ཁྱ་མ་ཆོད་ལྷན་ནམས་ཀྱི་ཁྱ་བྱང་དང་འབྲུངས་གཞིས་དཔལ་
 འབྱོར་སྐྱོབ་ཡོད། གསེར་དདུལ་དང་གོས་ཆེན་སོགས་ཤིན་དུ་རིན་ཆེ་བའི་རིགས་
 བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ལ་གཞོད་ཅེས་གསུངས་པས་སྐྱ་ཆས་དང་ན་བཟའ་
 ལ་དང་དོད་མི་མཛད། བསྟེན་དང་སྐྱ་འགྲེད་ཀྱི་དདུལ་གང་ཡོད་ལོགས་སུ་
 བསགས་ནས་དགེ་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པ་ལས་བེད་སྤྱོད་གཞན་མི་མཛད། སྐྱ་རྒྱ་
 ཕྱག་རྫས་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་མཆོད་པ་དང་མཆོད་མའི་ཆེད་འགྲོ་སོང་ཆེ་གོས་

གཏོང་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཏེན་བཞེངས་པ་དང་གསུང་ཆོས་ཞུ་བ། སྐྱ་བ་
མཆོད་དང་སྦྲོབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སྤྱི་རྩལ་ལ་འཛིན་ ངན་སྦྲོང་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་
བཤུ་ ཆོ་ཐར་སོགས་དགེ་ལྡན་གསུང་ཁོ་ནའི་ཆེད་འགྲོ་གྲོན་ཆེན་པོ་གཏོང་གནང་མཛད།
ཞབས་ཕྱི་ཆོ་ལའང་འགྲོ་སྤང་རྒྱས་སྦྲོས་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པར་དམ་འཛིན་མཛད།
སྤྱིར་མཁས་པ་ཞིག་མིན་ནའང་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་བཞུགས་མཁན་གྲུ་མ་
ཆོར་མང་ཆོགས་དཀྱིལ་དུ་ཆེ་མཐོང་དང་ཆ་འཛིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རིམ་
གྱིས་ཡོང་། རྩོན་དགའ་ལྡན་བྲི་བ་ཞིག་ནས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་སྐབས་ཀྱང་
རྒྱུད་པོར་ནང་རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་བཞེས་པ་དང་རྒྱུད་པའི་ན་བཟའ་མཆོད། ཞབས་
ཕྱི་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་འབྲིད་པར་གྲ་རྒྱུད་རང་དུ་བཞུགས་པའི་ནམ་ཐར་འདུག
སྤྱིར་བཟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པར་བྱས་ནས་བཟན་པ་འཛིན་པ་དང་
སྦྲོབས་ཀྱིས་བཟན་པ་འཛིན་པ། དབང་གིས་བཟན་པ་འཛིན་པ་སོགས་ལས་དང་
པོ་ལེགས་ཤོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་སྦྲོབས་དང་དབང་གིས་འཛིན་པ་
དེ་རྒྱས་པའང་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ནའང་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དང་མ་འགལ་
བ་ཞིག་ཐོག་ནས་མཛད་དགོས།

བརྒྱ་གཉིས་པ། གླ་བྲང་(ནང་ཆེན་)དང་ལས་བྱེད། གླ་བྲང་ཞེས་པའི་ཆོག་
གོ་དུས་གྲུ་མ་བཞུགས་སུ་རྩིག་ཉམས་ལྡན་པ་སྦྲོབས་འཁྱོར་ཅན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་
མཛད་མི་འོས། མདོ་སྦྱང་པ་ཆོས་དེ་ལ་ནང་ཆེན་ཞེས་འབོད་སྤྱིལ་ཡོད། གླ་བྲང་
རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཕ་མ་སྤྱན་མཆོད་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་དང་ཞབས་ཕྱི་སྐྱ་མིན་སེར་མིན་
དང་མི་སྐྱ་པོ་མོ་ནམས་ཀྱིས་དབང་བཟུང་བའི་བྲིམ་ཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
དགོར་རྩལ་ལ་ཕངས་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱད། གཡོག་པོ་པོ་མོ་མང་པོ་ཉར། སྤྱིག་

པ་ལ་མི་འདྲེམས་པར་ཆོང་ལས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། རྒྱུ་དུ་འཆད་
 རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་བསྟན་པ་འདྲིན་སྦྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་འགྲན་བསྐྱར་མེད་པར་
 རྒྱ་བྱང་དང་རྒྱ་བྱང་བར་ཟས་གོས་གནས་མལ་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་བའང་ཆེ་རྒྱུང་
 འགྲན་བསྐྱར་བྱེད་པ་འདི་བསྟན་པར་གཞིན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དུས་རབས་
 ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་པ་འདིའི་ནང་མང་ཆོགས་ནས་འཕུ་སྟོན་བྱེད་མའི་གནས་ཤིག་རེད།
 རྒྱ་སྤྱལ་ནམས་གྲ་རྒྱུང་དོ་མར་བཞུགས་སུ་བཞུགས་པའི་མིག་རྒྱན་ལ་ཡན།

རྒྱ་བྱང་གཅིག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ནི། ཡང་སྲིད་སྐྱོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་
 ཆེད། རྒྱུ་དུ་གཟིམ་ཤག་དེར་ཆར་གཅོད་རྩིས་འདྲིན་གནང་མཁན་གྱི་ཡོངས་
 འདྲིན་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བ་ཞི་བ་
 ཉེར་ཞི་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞི་དུ་ལ་དང་ལྷན་པ་ཤ་ཆ་ཅན་ཞིག་
 དང་། སྒྲིགས་པོ་ཤུག་དཔེ་སྟོབ་གཉེར་གནང་རོགས་སྦྱོང་ལམ་ལེགས་པ་ཞིག་
 དགོས་(མཆན་ཞབས་ལྟ་བུ) རྒྱུ་དུ་ཞབས་ཕྱི་ལམ་གསལ་དཔོན་འདོད་རྒྱུང་ཆོག་
 ཤེས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་དུ་ལེགས་པ་ཤ་ཆ་མཁན། གཉེན་ཆན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན་གྱི་དུ་ལེགས། ཞབས་ཕྱི་ཆོའི་སྦྱོང་ལམ་གྱི་ཤན་རྒྱ་མ་རྒྱུང་དུ་དེར་འགོ་འགྲོ་
 བས་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས། ཤུག་མཛོད་དང་གཉེར་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དངོས་ལ་
 བདག་སྦྱོང་དང་དགོས་མཁོ་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། ས་མ་དང་
 གཉེན་ཆན་སོགས་ནས་རྒྱུ་དུ་རྒྱ་མར་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་མའི་མཛོད་
 སྦྱོང་ལ་བཀོད་བྱས་གཏོང་བ་སོགས་ནི་གྱི་དུ་མི་ལེགས། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་
 པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་བྱིས་ཆང་དང་ཉི་འབྲེལ་ལ་ཐག་རིང་ཅམ་དང་།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་རྒྱ་མ། ཆོས་སྒྲིགས་ལ་ཐག་གང་ཉི་ཉི། སྤོང་ཡུལ་

དུ་ཡུན་གང་ཐུང་། དགོན་པར་དུས་ཡུན་གང་རིང་བཞུགས་ཐུབ་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་
ཀར་པན་པར་མ་ཟད་མིག་ལྟོས་ལའང་མངོས། སྦྱར་ཡང་བྲིད་བྲི་འདོན་མ་མངོད་
གོང་དང་པོར་པ་མར་གོ་བསྐྱར་གྱིས་སྒྲུ་ཡིན་འབྲུལ་སྟོལ་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་
ལབ་ཆང་ཉེ་འབྲེལ་སེར་སྒྱུ་དང་སྒྲ་བྲང་འབྲེལ་མེད་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཕིན་དུ་གལ་ཆེ།
སྒྲ་མ་ལ་པ་མ་དང་ཉེ་དུ་སོགས་ནས་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་བྱས་ཆེ་སྒྲ་སྟོབ་ནང་མ་
མཐུན་པ་དང་སྟོབ་གཉེར་ལ་འབྲས་ཤོར་བྱང་བ་སོགས་བཀྲ་མ་ཕིས་པ་འབྱུང་བ་
སྤྱི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཕིན་དུ་གསལ་པོ་ཡོད།

བཙུ་གསུམ་པ། དགེ་ཆན་བརྟེན་ཚུ་ལ། ཀཾ་ཁ་སྟོབ་མཁན་ནས་བཟུང་
དཔེ་བྲིད་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གནང་མཁན་སྒྱུ་སེར་སྒྲུ་ཡིན་རུང་སྒྲ་མ་ཡིན།
ཕྱི་ཕྱི་སྒྲ་ཚུ་ལ་བཟང་ངན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་རུང་དེ་ལ་གསེལ་བ་བྱུང་བ་ནས་
དངོས་གྲུབ་ཞུས་ན་བྱིན་སྒྲུབ་ས་འཕོབ། ལམ་དུ་སྒྲ་མ་འམ་དགེ་ཆན་ཚུར་ཕེབས་
པ་དང་འཕྲད་ཆེ་རང་ཉིད་ལམ་གྱི་འོག་དུ་བབས་ནས་གཟན་པའ་བྱེད། རང་ཉིད་
ཀྱིས་བཞོན་པར་ཞོན་ཡོད་ཆེ་མངལ་མ་ཐག་དུ་ས་ལ་བབས་དེ་གྲུས་ཞབས་ཞུ། ལམ་
དུ་འགྲོ་སྐབས་མདུན་དུ་སྒྲ་མ་དང་རང་ཉིད་རྗེས་སྒྲུ་འགྲོ་དགོས། སྒྲ་མའི་ན་བཟུང་
འགོ་མ་པ་དང་བཞུགས་སར་འདུག་པ། བཞེས་དཀར་ནང་དུ་འབྱུང་བ། སྒྲ་མའི་
སྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱག་རྗེས་རང་དགར་ཕེད་སྦྱོད་གཏོང་བ། ཟས་གོས་སོགས་སྒྲ་མ་ལ་ངན་པ་
དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟང་པོར་ལོངས་སྦྱོད་པ། སྒྲ་མའི་ན་བཟུང་དང་གྲིབ་མ་འགོ་མ་
པ་དྲུག་ལས་དོན་ཕྱན་ཆོག་སེམས་ཆེད་རྩུན་ཕྱན་བྱུ་བ་ནས་ཆེ་ས་རྩུན་གྱིས་དབུ་བསྐྱར་
བ་དྲུག་འབྲུལ་བྱས་ནས་སྦྱོད་པ་སོགས་ནམ་ཡང་མངོད་མི་རུང་བས་རྒྱུན་དུ་གྲུས་
ཞབས་དང་གོང་དུ་བཀྱར་དགོས་པ་ནི་སྒྲ་མ་བརྟེན་ཚུ་ལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེང་དུས་ཀྱི་

ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཆ་མའི་བཀའ་བྱུང་ན། ཡི་གེ་
ན་ཡི་རྟེན་པ་གཅོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་ན་ཉིན་མཆན་ནམ་ཤིག་ཅིས་བཀའ་
བྱུང་ཆོ། དཔེར་ན། ཡི་གེ་ན་ཞིག་གི་འཕྲོ་བཞག་ནས་ལམ་སང་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོན་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་དགོས་ཞེས་གསུང་སྟོལ་ཡོད། དགེ་ཆ་
དང་ཆ་མའི་མདུན་དུ་བཅར་སྐབས་དང་པོ་ཕྱག་གསུམ་འཆལ། རྒྱན་དུ་དགེ་ཆ་
ཀྱི་མདུན་དུ་གཟན་པའ་བྱས་ཏེ་ཅོག་བྱར་འདུག་དགོས་པ་དང་གཟན་ཕྱད་ནས་རྟོད་
ཟུང་ལ་རྟོད་མི་རུང་བ་དང་ཡུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཅོག་བྱར་འདུག་པ་མ་གཏོགས་དཀྱིལ་
དཀྱིང་བྱས་ནས་འདུག་མི་རུང་།

གལ་སྲིད་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ཆ་སྟོབ་གནང་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཆེ་རྒྱན་
དུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆན་གཞན་ནམ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུང་ལྟར་བཀྱར་ཉི་དང་
བཅས་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། གསུང་ཆོས་གནང་སྐབས་ལུ་བ་པོ་སྤྱི་ཡོན་དེས་སྟོབ་
མ་སྤྱི་མཆུངས་ལྟར་ཕྱག་སོགས་འབུལ་དགོས་པ་དང་གདན་དམའ་བར་འདུག་
དགོས། ཕྱག་སྤུལ་སྐབས་ཆོས་ལུ་བ་པོར་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཆེ་ཁྲིའི་རྟེང་ནས་གྲུས་
པའི་ནམ་པ་བྱེད། པན་ཚུན་ཆ་སྟོབ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་པོར་མཇལ་མ་ཐག་སྐྱུ་ཕྱག་
པན་ཚུན་མཉམ་འཆལ་མཇུང། མཇལ་དར་ཅི་སྟོད་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་མི་ལུ་བར་
དབུ་ཕྱག་མཇུང་དེ་སྤྲིན་མཆོམས་ནས་བྱིན་ཆུབས་ལུ་སྟོལ་ཡོད། ཆ་མ་བཞེན་
ཚུལ་ལ་གསར་བཞེད་དང་དུས་ཆོད་ཡོལ་རྒྱ་མེད། རྒྱན་གྲགས་ཆེ་རུ་སྟོང་བ་དང་
འཁོར་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ། གོ་ས་མཐོ་རུ་སྟོང་བ་བཅས་ཀྱིས་བཤེས་གཉིན་བཞེན་
ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱབ་ཐབས་མེད་ལ་མིག་རྟོས་ལའང་མི་མཛེས། བཤེས་
གཉིན་བཞེན་ཚུལ་ཞིབ་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱང་སོགས་གཟིགས་པ་དང་བཤེས་གཉིན་

དམ་པའི་ཞལ་ནས་མཆིན་དགོས།

བརྩ་བཞི་པ། གཞན་ཕན་མང་ད་སྣངས། འབྲེལ་ཡོད་ནམས་ནས་ཆོས་
དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་རེ་འདུན་ཞུས་ཆེ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་ཐབས་
མང་ད་དགོས། དེ་ནི་སྒྲ་མའི་མང་ད་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན། དཔེར་ན། ཆོ་འདིའི་
ཀྱིན་སེལ་ཞབས་རིམ་སོགས་གང་གནང་ཐམས་ཅད་ཆོ་གའི་གཞུང་དང་མཐུན་
པར་མགོ་མཇུག་ཆང་བ་ཞིག་མང་ད་དགོས་པ་ལས། གྲོང་ཆོག་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཆོས་
གནང་ན་གཞན་ལ་མི་ཕན་པར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ལ་འདུག་པ་ཆེ། ཉམས་བཞེས་
གནང་ཐུབ་ཆེ་ཆོ་ག་རེ་རེའི་ནང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དུས་གཅིག་
དུ་ཉམས་བཞེས་གནང་ཐུབ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་གྲོང་ཆོག་ཅེས་ཆོང་རྩས་ལྟ་བུའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དདུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བཤད་མཁན་རེ་བྱུང་ཡོད་
པ་ནི་ཆོས་པའི་ཞབས་འདེན་ཞུ་མཁན་ཞིག་ལས་མེད།

རྒྱགས་ཕུ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་བསྒྲོ་སོགས་འདོད་མོས་བཞིན་གནང་ན་
ལེགས། འགས་ཤས་ནས་ང་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་ཐུར་
འཐེན་བྱས་ཏེ་མ་རབས་ཀྱི་རྒྱགས་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། ཕན་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱང་ཡོད་པ་དང་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་བཏབ། ལྷག་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་
བཅས་ཅ་རྒྱགས་ནམས་གསུངས་ནས་ཕུ་བཏབ་ན་ཕན་ཐོགས་ངེས་པར་ཡོང་།
མགོན་པོ་བྱིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབྱགས་ཅམ་ཡང་། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་སྒྲན་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫོད་པར་འགྲོ།
དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དོན་དང་ཆ་
མཐུན་པའི་ཐུགས་སྒྲིན་གྱི་མཐུ་གུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། ཕན་སེམས་མེད་པར་

མེག་ཅོན་ལ་གཏད་ནས་སྤྱོད་པ་འདྲ་མེན་སྣ་ཚོགས་བྱས་ན་ཟོག་རྩི་ཁོ་ན་ཡིན།
 མཛེ་ནད་ཅན་སོགས་ཉམ་ཐག་གི་རིགས་ལ་བྱམས་སྤྱོད་ལྟག་པར་མཛད་དགོས།
 བྱིས་ཆང་སྤྱོད་ཆོར་ཁབས་རིམ་སོགས་འདྲིན་མོས་བཞིན་གང་ཐུབ་ལྟག་པར་མཛད་
 གལ་ཆེ། འགྲོ་སྤང་གཏོང་བྱེད་མེད་མཁན་ཆོར་རོགས་ཕན་བྱ་རེ་མཛད་ཐུབ་
 ན་བཞུན་པ་དེ་འཛིན་དང་བཅས་པར་དད་པ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ། དབང་དང་
 རྗེས་གནང་ལུང་བྲིད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མ་ཤེས་པ་དང་ཕྱག་ལེན་
 མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འོ་ལ་ཆོད་ཀྱིས་གནང་མི་རུང་། རང་ཉིད་ལ་ཉོགས་པ་མཐོན་
 པོ་དང་མངོན་ཤེས་ཡོད་མཛད་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་གང་བྱུང་བཤད་ན་རྩལ་གྱི་པམ་
 པ་འབྱུང་། ཁུངས་ལུང་མེད་པའི་གཏོ་བཅོས་རང་སྣང་གང་དུན་གྱིས་བྱེད་པ།
 ཐུབ་ཉགས་དང་མཐུ་རྒྱས་ཡོད་མཛད་བྱེད་པ་སོགས་རང་མཆང་རྗེན་པར་བཞུན་
 པ་དང་རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། དུས་རབས་གསར་པའི་
 ནང་འཕྱ་སྒོ་དེ་བྱེད་ས་དང་དེ་ཆོ་ནི་བཞུན་པ་བཞིག་མཁན་ཡིན་པར་མཐོང་། དད་
 གུས་ཀྱིས་འབུལ་བ་འབུལ་མཁན་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་མཁན་སོགས་ལ་ཕྱི་ཐག་
 རིང་བའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གིས་འགྲོགས་འདྲིས་གནང་དགོས་ནའང་རྟེན་པས་
 རྟེན་པ་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ་མཛད་མི་རུང་། རྒྱུན་དུ་བྲིད་རྣམ་པའི་འདྲིས་གཤེབས་
 གནང་ས་མདོ་སྣང་མང་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཡིན་དུས་ཁོང་ཆོར་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་
 ཀྱིས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འདི་ལྟར།

མོ་འདེབས་པ། བཀའ་བསྟོ། རབ་གནས། ཆེ་འགྲུགས། ཆེ་དབང་།
 གཏོ་བཅོས་སྣ་ཚོགས། གཏོར་ཚོར་འཕེན་པ། འཕྲོ་བ་འདེབས་པ། བསྟོ་བ་
 རྟོན་ལམ། བསྐྱང་གསོ། རྒྱུན་ཐེག་ ལབ་ཅེ་བསྟོད་པ། ཡུལ་སྤུའི་གསོལ་

མཆོད། གཏེར་སྐྱབ། གཡང་འཛོད། གསེར་སྐྱེམས་དང་བསང་གསོལ། རྩོམ་
ལུང་གནང་བྱ། སྐྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོག་ག་གཟུངས་སྐྱགས་དང་མདོ་གདུགས་སོགས་
སྐྱགས་ལུང་འགའ་ཤས། སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད། བར་དོའི་ངོ་སྤྲོད། གཤེན་པོར་
སྐྱུངས་ཆོག་ཆོག་གསུར། རྩོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད། ༡་ཇིལ་དང་ར་སྐྱབ་བརྟུང་
དགོལ། རྒྱུད་རྩི་སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་མཆུན་པར་བྱས་
ནས་གཞན་དོན་མཛད་དགོས། བོང་གསལ་དེའི་རིགས་མ་མཆུན་ན་ཡུལ་གོམས་
གཤེས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྲུ་མ་ལ་དད་ལོག་དང་འཕྱ་སྤོད་བྱེད་མཁན་ཡང་
སྐབས་འགར་ཡོང་སྟེ། སྤྱོད་གཏེར་གནང་ཞོར་ལ་གྲོང་ཆོག་ལ་དགོས་མཁོ་ནམས་
ཆོག་འི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་སྐྱུངས་པ་མཛད་གལ་ཆེ། བོང་ཆོག་བྱེད་འདོད་
མེད་ཅེས་གྲོང་ཆོག་བརྒྱས་སྤོད་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་བསམ་མོ་གཏོང་ཤེས་པ་དང་
བསྐྱེམ་རྒྱས་ན་གྲོང་ཆོག་སྐབས་རང་དོན་ཉམས་ལེན་དང་གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐབས་ལམ་ལེགས་ཤོས་
ཤིག་ཡིན་ནའང་། དདུལ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཆོ་རལ་པ་སེར་པོ་བེར་
བའི་ར་སྤོད་ལྟ་བུར་འགྱུར་སྟེད་པས་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས།

བཙོ་ཐུལ། སྐྱེ་ཆོ་གཅིག་གི་མཛད་སྒོ། ཡང་སྟེད་ངོས་འཛིན་གྲུབ་པ་
དང་མཆོན་ཐོར་མཛལ་དར་སྐལ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་དང་ཁུང་སྟེད་དེར་རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་ན་བཟའ་སྐལ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད།

དང་པོ། ཁྱི་འདོན་ནི་སྐྱེ་ཆོ་གཅིག་གི་མཛད་པའི་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་ལྟ་བུས་
དཀར་སྐྱོང་མཛད་ན་སྐྱེ་ཆོ་རིང་བར་ཤན་པས་སྤྲིག་པ་དང་འདྲེས་ན་མི་ལེགས།

གཉིས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་པས་དགྲུང་ལོ་བདུན་མ་ལོན་གོང་དགེ་

བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞིག་བཞེས། ལོ་བདུན་ལོན་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
བཞེས་དགོས།

གསུམ་པ། ཆོས་ཞུགས་གནང་དགོས་པས་གདན་ས་གང་ཡིན་དེའི་ཆོགས་
ལ་བཞུགས་པ་ནས་གྲལ་མཆམས་བཟོ་བ་དང་ཆོས་རར་ཞུགས་ནས་གཞུང་ཆེན་
མོར་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་འགོ་འདུགས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་ནམས་མཛད།

བཞི་པ། ཆོགས་ཆོས་གྲ་ཆག་མེད་ཐོག་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་དང་བསྟུན་
ནས་ཆོགས་ལང་བཞེངས་པ་དང་བཤད་པ་རྒྱག་རྒྱ། དམ་བཅའ་འཛིག་པ་སོགས་
གྲ་རྒྱ་དང་དཀྱིལ་མ་བཞིན་ཆ་ཆང་མཛད།

ལྔ་པ། སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་འགོ་འདུགས་
དགོས་པས་དང་པོ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བཀའ་དབང་ཞུས་པའི་དགུན་
ཐོག་དང་པོར་འཛིགས་བྱེད་ལས་རུང་གནང་དགོས། དེ་ནས་བཟུང་འཛིགས་བྱེད་
བདག་བསྐྱེད་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་ལམ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེས་གང་རུང་ཞིག་
ཞལ་འདོན་ཆག་མེད་མཛད་པའི་ཕྱག་སྦྲེལ་ཡོད། སློབ་གཉེར་མཛད་ཞོར་དུ་དབང་
ལུང་ཁྱིད་གསུམ་གང་ཐུབ་ཞུས་ནས་ལོ་མཇུག་ནམ་ཡིན་ལ་ལས་རུང་གཉིས་གསུམ་
རེ་ཆག་མེད་མཛད་ཐུབ་ཆེ་གིན་ཏུ་ལེགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་
སླབ་དགོས།

དྲུག་པ། སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛིག་
གནང་སྐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཆེད་འབྱེད་མང་ཇ་ལོག་འཛོད་མ་
འདྲེས་པ་རྒྱ་འབྱོར་དང་བསྟུན་ནས་གང་ལེགས་པ་ཞིག་མཛད་སྦྲེལ་ཡོད། ཟླ་དང་
མ་འདྲེས་ན་ལེགས། གཙུག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་མཐའ་མའི་གྲུབ་འབྲས་

སྤྱ་མཁས་པ་ནམས་མགྱ་བ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་དགོས།

བདུན་པ། སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་བྱུང་བ་དང་གཞན་དོན་མཛད་དགོས་པས་དང་པོ་གདན་ས་དེའི་སློབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་དཔེ་བྲིད་དང་དབང་བཀའ་ཚིས་སོགས་ཚིས་འཆད་སྤེལ་གཙུག་པོར་མཛད་ཞོར་ལ་སྤྲུགས་ལ་གསན་བཞེས་མཛད། དགོན་སྡེ་དེའི་བྲི་པའམ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་དཔེ་བྲིད་དང་རྒྱགས་བཙུ་བཞག་འགྲིགས་ལམ་ཀུན་སྐྱོད་སོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ནས་སློབ་གཉེར་རྒྱས་ཐབས་ཀྱི་འགན་བཞེས་ཏེ་བརྟན་པ་འཛིན་དགོས། འབྱེད་མང་ང་གང་ཐུབ་རེ་མ་གཏོགས་མིག་སྟོས་ངན་པར་འགྲོ་གཞིའི་རྒྱས་སྟོས་མཛད་མི་རུང་། མཁན་པོའི་བྲི་འདོན་ཡང་རྒྱས་སྟོས་སྤྲིག་དང་འདྲེས་པ་མཛད་མི་རུང་།

བརྒྱད་པ། སྤྱ་ཚེའི་མཐུག་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཤོལ་ནས་བརྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་པན་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་པ་ལས་ཁྱ་བྱང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་སོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱོད་ལ་ཆགས་ཞེན་མཛད་ན་ཆེ་གང་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་ཇི་ལྟར་མཛད་ནའང་རང་སློ་མ་དུ་ལ་བའི་འབྲས་རྟགས་རྒྱ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་རུང་། བྱ་རྒྱང་ངོ་མ་བྱས་ཏེ་སྤྱ་ཚེ་རྫོགས་སྐབས་བྱ་དོ་ཐོག་ནས་འཕུར་བ་ལྟར་བྱུང་དུ་རྒྱ་དངོས། ཁང་ས་ཞིང་དང་འཁོར་གཡོག་སོགས་ལྟག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་མཛད་ཐུབ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཁྱ་མ་སྤྱ་གཤེགས་རྗེས་སྤྱ་རྒྱ་ཕྱག་རྗེས་ཞབས་ཁྱུ་དང་དགོན་པ་སོགས་མ་མཐུན་པར་ཁ་མཆུ་ལ་ཐུག་པའམ་བྱལ་ལྟག་ནམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་དགའ་བ་སྤྱ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་འདི་དག་ཚིས་པ་ཚིས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ། མར་སྟོག་མར་གྱིས་མ་འབྲུལ་བའི་ངན་རྟགས་དང་ཞབས་འདྲེན་

ཐ་ན་མེད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་བ་ལྟན་རིན་པོ་ཆེར་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟག་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་དང་པོ་ནས་འབད་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལྟན་
 རོན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་འདུན་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡིང་ངེས་པས་རྒྱན་དུ་བྱགས་ལ་
 འཛིན་པའི་རེ་བ་ཡོད། འདི་གའི་ཐ་སྐྱེལ་རྣམས་ལ་ཕན་དུ་རེ་ནས་བྲིས་པས་
 ག་ཆའི་ཁ་ལ་གཏམ་སྟན་མེད་པས་ཆོག་རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་ཞུས་པར་བཟོད་གསེལ་
 ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེལ་པར་མི་འགྱུར་བ་མང་དུ་གསེལ། ཞེས་རབ་བྱུང་
 བརྒྱ་པའི་ས་ལྟག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ལ། ཀེན་སྐྱེལ་མིང་པས། བསྐྱེལ་བྱུང་དུ་གང་
 དན་བྲིས་པ་ལགས་སོ།། མདྲན་ལྟོ།། །།

༡༡། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཡུལ་བའི་
དབང་པོ་མཆོག་ལ་ཡུལ་བའི་
མཆོག་བཤད་པ།

བཤད་པ་སྐྱོ་ཆོག་ས།

མཛད་པ་པོ།

ཡུལ་ས་རྒྱ་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་མོ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་སྤུལ། གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩།

༡༡། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་
མཆོག་ལ་ཡུལ་བའི་མཆུལ་བཤད་པ།

མེད་སྤྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོར་ཡེ་ཁོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྲིད་པའི་ཀི་ཏི་ཆང་གི་ལྷ་སྤེལ་སྤྱི་ལོངས་
 གྱི་སྐྱེ་ཆབ་འདུས་པའི་དོ་བོའི་ཐོག་ནས་མདོ་སྐད་པ་ལོངས་གྱི་ཆབ་མངའ་དེ་ཡེ་ཁོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་འདུལ་སྐབས་གྱི་མཆོལ་
 བཤད་པ།

༡༡། འོ་ལགས་སོ། དེ་ཡང་རི་རྩོད་དུ། མཆོག་གསུམ་ཆེ་སྤྱིན་ཆེ་ཆོག་ས་
 ཐིན་རྒྱལ་ས་དང་། །བརྟན་སྲུང་མཐུ་སྟོབས་པདག་ཅག་དད་མོས་མཐུས། །འཕྲོ་
 པའི་སྤྱུབས་གཅིག་རྗེ་བརྟན་རྒྱ་མཁའི། །ཞབས་པད་སྤྱོད་མཐའི་པར་དུ་བརྟན་གྱུར་
 ཅིག །ཅིས་ཤིས་པར་བརྟོད་པའི་བདེན་ཆོག་པར་དཀར་པོའི་སྤྱོད་པ་མའོན་པར་
 འཕྲོར་ཏེ་དགོ་ལགས་སུ་ཐེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གང་ལྟ་ན།

རང་ཅག་པོད་གངས་ཅན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཤོག་པའི་སྒྲ་སྒྲལ།
 རྒྱལ་ཀྱན་སྡིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པརྫོའི་སྒྲལ་པའི་ཆོས་
 གར། སྡིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྡིགས་མའི་དྲུས་མཐའ་འདིར་བསམ་བཞིན་དུ་
 རྒྱའི་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ། གསུམ་ལྷན་དྲུར་སྒྲིག་འཆང་བ། མཁས་བརྩན་བཟང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསལ་ཀྱན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། མདྲ་དུ་བྱུང་བའི་གསང་།

གསུམ་གྱི་མངོན་པ། གཞན་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་
 འང་མ་གླིང་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲིན་ཀྱན་ལ་ཞི་བསེལ་པ་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་
 ལྷོལ་བར་མངོན་པའི་འང་མ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་
 བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མངོན་པ་ཤེས། ས་སྟེང་རྒྱལ་བ་ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱི་མངའ་བདག་ ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་
 ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔོན། དོན་གྱི་སྒྲད་
 དུ་མཆོན་ནས་སློབ་ན། རྗེ་བཙུན་འང་མ་དཔལ་ངག་དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བལྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྟེང་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ་
 མཆོག་ནི། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་
 ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མངོན་ཟིན་ནའང་། བཙེ་བ་སྟེང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ལ་རིང་ནས་གོམས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་བས་ཐ་མལ་འགྲོ་བའི་སྒྲུང་
 རོར། པརྒྱུད་དང་། གུབ་ཐོབ། རྒྱལ་སྟོན། བཅའ་ཟེ། བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་
 སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ། མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
 རྗེང་བུར། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆུང་དང་མིག་འཕུལ་
 བཞིན་སྟོན་པར་མངོན་པའི་རྒྱལ་ནི། འང་མ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཁྲིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། །རྒྱལ་འདི་རྒྱལ་
 སྐུ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །ཅི་ཅམ་བཏགས་ཀྱང་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཆངས་
 དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་ཅི་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་རྗེ་ད་
 ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ན། བདག་ལྷ་བྱ་འཆིང་བ་གཉིས་ལྷན་ཞིག་གིས་ཆ་ཤས་ཅམ་

ཡང་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲུང་ཆོད་དང་བརྒྱན་
པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ཀྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ། ཀྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་ བྱིའུ་སྒྲུང་
བཤད་ བྱིའུ་རབ་གསལ། ཀྱལ་བྱ་དགོན་མཆོག་འབངས། ཀྱལ་བྱ་དད་པ་བརྟན་
པ་སོགས་སྐུལ་པའི་སྒྲིམ་གར་སྒྲུ་ཆོག་པ་སོ་དུག་དུ་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་བརྟན་
པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་།

ཀྱལ་བྱ་དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ལས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཡིངས་
ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། །སྒྲིམ་གངས་རིའི་ཁྲིད་དུ་ཀྱལ་སྤྱིད་སྤྱོད་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་སྐྱུ་བོད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ལ་སྤྱི་བ་རྗེ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་
པོ་དེ་དམ་པའི་སྒྲུ་ཆོས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དབུ་བརྟེས་པར་མཛད་པ་པོ་སྤྱི་ཐོ་ཐོ་རི་
གཉེན་བཅན། སྒྲུ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཅིང་མ་བཅུ་དུག་གི་སྤྱི་བ་བོད་
ནས་འཛམ་གླིང་སུམ་གཉིས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་
སྤུངས་པོ། བོད་ཡུལ་ཐུན་པའི་གླིང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེ་ཐོག་མར་བཅུགས་ནས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་
སྤྱོད་ལྷེ་ལྷེ་བཅན། ཀྱ་བོད་ཀྱི་སོ་མཆོམས་བརྟན་པོར་བྱེ་བར་མཛད་ནས། ཀྱ་
ཀྱ་ཡུལ་ན་སྤྱོད། བོད་བོད་ཡུལ་ན་སྤྱོད། ཅེས་པའི་བཀའ་ཡི་ཐ་ཆོག་འཛམ་གླིང་
ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་བསྐྱགས་པར་མཛད་པ་པོ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་སོགས་
ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་རྒྱུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་བོད་སྤྱི་པོ་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་
ཉིད་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་དུ་བསྐྱུར་པར་མཛད།

བར་དུ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་

གཅིག་དྲི་པོ་ཀླ་རེ་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་གཅིག་པུ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་འབྲུང་གནས།
མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། གུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སུ་ཆེན་ཀུན་དགའ་
སྟོང་པོ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཞང་གཡུ་བྲག་པ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཟླ་
ཤེས་དཔལ་ལྷན་སོགས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་པཏ་གྲུབ་བཅོ་ལྔ་ལྟེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་
བཞེས་ཏེ་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་ཀུན་ནས་དར་ཁིང་རྒྱལ་པར་མངའ་བ་སོགས་ཐུན་མོང་པོ་ལྟེ་ཕྱིང་བ་
དུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་དུ་ཕྱོན་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆུབས་ཆེན་པོ་མངའ་།

ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་ཆོད་དང་བསྟན་པའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་
འབྱུངས་རབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྱུ། གངས་རིའི་མགོན་
པོ་སྐུན་རས་གཟིགས། གནས་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁིང་ཁམས་ཡོད། ཁིང་དེ་ན་ཁྱོད་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་གང་ལ་ཤོག་པའི་ལྟ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཅེན་དབང་ཕྱུག་མའི་ག་
ཚུགས་བཟུང་ནས་ཕྱོམ་བཅོན་དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་ནམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་པོ་འོད་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་སྐྱེང་བ་རིམ་པར་ཕྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་མ།

༡༥ རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྐྱེང་དང་པོ། ཡལ་རྗེ་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མཆོག་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རིས་
སུ་མ་ཆད་པའི་ཞུ་སེར་མོ་བཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་སྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་གྲགས་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ།

༡༦ རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྐྱེང་གཉིས་པ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་

ཤིང་ནིའི་སྒྲིལ་འཛིན་ཆེན་པོ། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོ་རེ་མ་དེ་བྱན་
བཞིན་དུ་འཁོར་ཁིང་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་ལོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་
འདུན་གྱི་མཆོ།

༡༥༽ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་གསུམ་པ། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཆེན་པོ་
དོར་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ལྷ་སེར་ཙོད་པན་
འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྤྲངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པས་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་སྟན་པ་དུས་ད་ལྟའི་བར་ཕྱོགས་བརྩུར་
གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་གྱི་མཆོ།

༡༦༽ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བཞི་པ། མཐའ་འཁོབ་ལུན་པའི་གླིང་ཆེན་པོ་
དོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་ཉེ་ཁྱེད་འཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་སེར་
ཙོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་པོ། ལུང་རྟོགས་
བཟུན་པའི་མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ།

༡༧༽ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་ལྔ་པ། གནམ་བསྐྱོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་བ་
ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྤྱིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་འབར་བ་ཕྱག་
མཆོན་དུ་བཞེས་ནས་པོད་འབངས་ཡོངས་ལ་དག་བརྩེད་བྲིམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རིས་མེད་རྒྱལ་བཟུན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་
བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་སྟན་
པ་ཕྱོགས་བརྩུར་གྲགས་ཤིང་། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་མངའ་
བཞེས་པས་ནག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་མཐའ་དག་དམ་ལ་བཏགས་ཤིང་ལྟ་སྟེན་
བྲན་དུ་འཁོལ་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོད་མའི་སྤྱིས་བུ་ཆེན་པོ་ངག་

དབང་ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

༦༥ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དྲུག་པ། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་གདུལ་
བྱ་སྤྱོད་བར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ། སྤུས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིག་འཛིན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

༦༦ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བདུན་པ། འཆད་ཚིན་ཚིམ་གསུམ་དང་མཁས་
བརྟན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འགུན་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་རྒྱལ་བ་སྟན་རིན་པོ་
ཆེའི་དབུ་འཕང་བཤད་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིད་ཅེར་བསྐྱེང་བར་མཛད་པ་པོ་
རྒྱལ་མཚོག་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

༦༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱད་པ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་
བདག་བྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ།

༦༨ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དགུ་པ། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་ཞིང་ལྷག་ལྷ་
དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་བ་སྟན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་རྒྱལ་བ་ལུང་
རྟོགས་རྒྱ་མཚོ།

༦༩ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱུ་པ། མདོ་ཁམས་བདག་མོའི་བླ་མཚོ་ནས་
ལུང་བ་སྟན་ཅིང་རིས་མེད་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།

༧༠ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱུ་གཅིག་པ། རོ་ལ་ཞབས་རྗེས་འཛིག་པ་སོགས་
གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་མཁས་གྲུབ་བྱེད་པའི་གཙུག་རྒྱན་རྒྱལ་
བ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

༧༡ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱུ་གཉིས་པ། ཡོངས་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་
བདག་རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

༡༣༥ རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤིང་བཅུ་གསུམ་པ། གངས་རྩེ་དང་ས་བཞུན་འགྲོའི་
 དོན་དུ་རྒྱ་པོད་ཏོར་མོག་གི་ཡུལ་གྱུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་སྐྱེ་དཔེ་བཅུ་
 གྲག་དུ་མ་ལྟར་བཞེས་ཀྱིས་པོད་འདི་རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དུ་
 འཛིགས་པ་མེད་པའི་གསུང་གི་གད་རྒྱུད་སྐྱེ་ཤིང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱིན་
 འདིར་དེལ་བསྐྱགས་པར་མཛད་ཅིང་། མ་འོངས་རྩོན་གཟིགས་ཀྱིས་པོད་གངས་
 ཅན་པ་ནམས་ལ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་པོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་མེད་པ་རྒྱལ་མཆོག་དག་
 དབང་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བཞུན་རྒྱ་མཆོ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་ཤུང་ཐུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་། མཁས་པ་དང་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ཟམ་མ་ཆད་པ་གསེར་རིའི་ཤིང་
 བ་ལྟར་ཆར་དུ་དངར་བའི་སྐྱེའི་ཤིང་བ་རིམ་པར་བྱོན་པས་མཛེས་པའི་ལོ་གོང་ས་
 ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཐུབ་བཞུན་རྒྱ་མཆོ།

༡༣༦ ལྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤིང་བཅུ་བཞི་པ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་
 ན། བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་བཅུན་འཛམ་དཔལ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་
 ཡེ་ཤེས་བཞུན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྩེ་
 དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། པོད་གངས་ཅན་
 པའི་བཞུན་སྟོན་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བཅས་པ་ཆག་ལ་འཛིག་པར་ཉེ་བའི་དུས་
 ཆོད་གཉན་འཕྲང་ཅན་འདིར། བསམ་བཞིན་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་ཉེ་བར་
 སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་མཛད་པ་འཕྲིན་
 ལས་དང་བཅས་པ་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤིང་གོང་མ་རིམ་པར་
 བྱོན་ཟིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་། མཁྱེན་བཅེ་རུས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ། རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དོན་ལྟར་མཛོན་པར་

འཕགས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་དང་པའི་ས་པོན་ཅམ་བསྐྱན་པའི་
ཆེད་ཆེ་ལོང་ཅམ་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ན།

སྒྲིའི་ན་ཚོད་ཤུ་མོའི་དུས་སུ་འང་རིང་མོ་ཉིད་ནས་གོམས་པའི་སྒྲིམ་མཚོག་
དམ་པའི་རང་རྟགས་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་དང་འདྲ་བའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་རུ་ལ་སྒྲི་བོར་མཚོད་ནས་བསམ་སྦྱོར་ནམ་པར་
དག་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། བྱལ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མདོ་
རྟགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཚོག་དོན་ལ། སྒྲིགས་དང་རིས་སུ་མ་གྱུར་
པའི་གསལ་བསམ་མཐའ་ཚོད་པ་མཛད་ཅིང་། རྟག་པར་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་
གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་དོ་རུས་ཐུག་པའི་སྒོ་བ་གཉེར་དཔྲིས་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས།
མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཏེ་སྤྱོད་བའི་དབང་ཐུག་དམ་པར་གྱུར། ཐོས་
པའི་དོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་དཔྲད་ཅིང་
བསྒྲོམས་པས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་བ་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རྣམ་པ་གསུམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་འདིར་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས།
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་
གོ་འཕང་མདོན་དུ་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་ན།

མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་བའི་ཉི་མའི་ཞལ་ནས། ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྤང་བ་
ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཐུབ་བསྟན་སྤིང་བཞི་མ་ལུས་
པ། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱེད་གྲུ་
རྣམས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སྦྱོང་བའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་འཆད་ཅོད་

ཚུམ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིག་པ་ལ་འདིགས་པ་མེད་
པའི་བྱ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་པས་མཁས་པའི་ཡིན་ཏན།

སྒྲིམ་གསུམ་བཅས་མཆོམས་ཀྱི་ཆ་ཕྱོལ་ཚུན་ཆད་ལའང་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
བཞིན་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་འང་འདྲའ་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེམས་པས་བཙུན་པའི་ཡིན་ཏན།

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བརྟན་སྟེ་ཉིན་མཆོན་
སྟོས་མེད་ཀྱིས་སྒྲིང་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལྟར་བཞེས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིག་སྐྱེད་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་ཕྱོལ་ཚུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་
པན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་བཟང་པོའི་ཡིན་ཏན་དང་།

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་པའི་ལྟ་དུ་མས་ཉམས་དང་ཆི་ལམ་
ཚུན་ཆད་ཞལ་གཟེགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་ཉམས་
བཞེས་ཀྱི་གདོང་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིམ་སྒྲེའི་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་འཕྲོག་ཅིང་འཛོམས་པར་
བྱེད་པའི་ལོག་སྒྲིན་ཅན་བྱ་འདྲེ་དམ་སྤྲི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
ཅིང་བརྒྱགས་པར་མཛད་པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐུ་མངའ་བའི་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྟེ།

མདོར་བསྟུན། དང་པོར་བྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་དུ་གཞུང་
ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་གར། །ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་
སྒྲངས། །ཀུན་གྱང་བརྟན་པ་བྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡབ་རྗེ་འཇམ་མགོན་ཆེན་མོ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན། མཁས་
པས་གྲུབ་པ་མ་བཅོམ། གྲུབ་པས་མཁས་པ་མ་བཅོམ་པ། ལྟ་སྒྲིད་ཁིན་ཏུ་གཙང་

བའི་རི་བོ་དག་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཛད་བཟང་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཐུགས་
དམ་གྱི་མཐུལ་དུ་མཛད་པས་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་བཅུགས་ཀྱི་མེ་
ཏྲིག་གི་སྤང་བས་མངོན་པར་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་།

དུས་མཐའ་འདིར་རིས་མེད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་མངོན་
པར་བཞེངས་པའི་ཐུགས་བརྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སླིན་པ་ན། རྒྱ་དཀར་ནག་
སེར་གསུམ་གྱིས་གཙོས་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་ཞབས་བྱུང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་
རེ་ཁུ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་བསམ་པ། མོས་པ། བག་
ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་གཟིགས་ནས་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་སླིན་ཐུང་དབང་
དང་རྗེས་གནང་། སྒོལ་ཐུང་བྲིད་དང་ལུང་སོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དཔྱད་ཞུན་མཁས་པ་ཞིག་
གིས་ཉན་ན་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཆོས་སྤྱི་ཀྱི་ཤེས་ལོན་ཞན་པའི་མི་དཀྲུག་
མ་ཞིག་གིས་ཉན་ན་འང་གོ་བདེ་ཞིང་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་རེ་ཡོད་པ། གང་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མཐུན་པས་དེང་དུས་ཀྱི་ཆོན་རིག་
པ་མཁས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འཐད་པ། དེ་ཡང་ཆོག་སྐམ་སྟོང་བཤད་ཀྱི་མཁས་
ཉམས་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱད་ཅིང་གོམས་
པའི་ཉམས་སྟོང་ཆད་མའི་གདང་ཆོད་དང་ཞུན་པའི་སྟོང་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐུལ་
པས། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དཔྱད་ཞུན་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་དབང་
མེད་དུ་ཁྲག་ནས་རྣམ་པར་དཀར་པའི་ལས་ལ་ངང་གིས་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་ཁྱར་
ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཕྱག་པར་བཞེས་པས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཀུན་གྱི་
ནང་ནས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏྲིག་རྩེར་མངོན་པར་འཕགས་པ་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་ཅིག་

ཏུ་གྱུར་པས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་གངས་ལས་འདས་པ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་
 པར་མཛད། སྒྲིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད། གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་དབྱུང་བར་མཛད་པ་ན། སར་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས། རྟེན་པ་མེད་
 པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་འདུད་དེ། རྟོགས་མེད་མ་སྐྱབ་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། ཀྲང་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྩལ་དག་ཀྱང་། སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་
 རྒྱངས་ཤིང་ལྷ་མི་ཡི། སྤྱག་འཆོལ་མགོས་གདུགས་ཐོབ་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱེར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་གཞན་ཕན་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གདུམས་པའི་གཟེ་བྱིན་གྱིས་རྟེན་པ་མེད་པར་
 འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་དེགས་ལྷན་ཆེ་རྒྱ་མཐའ་དག་གི་བྱུར་ཕྱད་གྱིས་ཞབས་ཀྱི་
 པརྫོར་གྲས་པས་ཉེ་བར་མཆོད་ཅིང་། རང་རང་གི་གཙུག་ལོན་ཡོད་རྒྱ་མཐའ་
 དག་ཕངས་པ་མེད་པར་ཕྱལ་བའི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཅི་འཁྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་བྲ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་ཆོས་རྒྱུད་
 ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྭང་པོན་བཅས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མདོ་སྟགས་བཤད་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་སྤར་མེད་གསར་འཛུགས་དང་། ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ། མ་
 ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བ་ཆེན་
 པོའི་ཆབ་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁོ་དགའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཕངས་པ་མེད་པར་གཏོང་
 བར་མཛད་པའི་ཀྱན་སྤངས་རྣལ་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དད་ཨས་རྣམས་བར་མ་
 རོར་རྒྱུད་མི་བླ་བར་གདན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྣོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་བའི་
 རང་ཚུལ་གཟུར་གནས་སྦྱེ་བོ་ཡོངས་གྱིས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བཞིན་
 ལགས་པས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་བླ་བའི་གཉིས་ཀའི་སྣོ་

ནས་བཀའ་ངིན་ཆད་མེད་པས་བསྐྱངས།

འཛམ་གླིང་གར་ལུ་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ཞིག་དུ་ཞབས་གྱི་པ་སྒྲིལ་ཉེ་བར་བཀོད་
པ་ན། ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁྲལ་གྱི་མཐུན་ལམ། ཁོར་ཡུག་
སྤང་སྒྲིབ། ནང་སེམས་གྱི་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གསུང་གི་
བདུན་ཅིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་བཀའ་ངིན་གྱིས་སྒྲེ་བོ་མཆོག་དམན་མཐའ་
དག་གི་ནང་སེམས་གྱི་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་ཕྲག་དོག་དང་འཁོན་འཛིན་
ང་རྒྱལ་སྟོགས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་ལམ་སང་ཞི་བར་མཛད་
ནས་འགོ་རྣམས་མེ་དགེ་བའི་ལམ་ལས་བརྒྲེག་པས་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་དུ་དགེ་བའི་
ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་པ་སྟགས། མདོར་ན། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་འགོ་
བའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་ཁྱིད་གྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ་ཡང་།
མཐའ་དག་འགོ་ལ་སྒྲན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །ཆོགས་གཉིས་སྦྱོད་པ་གཞན་ལ་
སྒྲོས་ཅི་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས།

ཞར་བྱང་། ལས་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་དབང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་
སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་མཆོན་གྱི་རྟགས་འཆང་བའི་འཁོས་དམན་གྱི་སྤྲུལ་མིང་འཛིན་
པ་བདག་ཀྱང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་གྱི་ཞབས་གྱི་པ་སྒྲིལ་ཉེ་བར་གདུགས་པའི་སྐལ་
བཟང་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་པོང་བ་གསེར་གཟིགས་གྱིས་ཆོས་སྤྱི་
ལུགས་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ཀུན་ནས་བཙེ་བས་ཉེ་བར་བསྐྱངས་ཏེ། སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་
རྗེས་གནང་། གྲོལ་བྱེད་ལུང་དང་ཁྱིད་སྟོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གྱི་བདུན་
ཅིས་ཐུ་མེད་སྐྱེ་བཞིའི་རིགས་གྱི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པེས་མཛད་པའི་བཀའ་ངིན་
གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ནམ་ཡང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐ་ན་ཆོས་དང་སྤྱིད་གྱི་ཉིན་

མེད་ཀྱི་བཞག་ཕྱོ་མོ་ཚུ་ཆད་ཀྱི་སྒྲུ་དོར་མི་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སྒྲུབ་དང་ཞུམ་གདམས་མཐུན་ཕྱིན་པ་པལ་ཡིས་བྱ་ལ་མི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་འདོམས་
པར་མཛད་པའི་ཚུ་ལ་ནི། བདག་འདྲ་རང་ལ་བཅེ་བ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཐུགས་སྟོང་མེད་
ཆར་མི་ཤིང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའ་
དེན་ནི་བདག་ཅག་སྒྲུབ་འབངས་སྟོས་བཅས་ཀྱན་གྱིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བའི་བར་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བཀའ་སྟོན་དང་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཅི་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མཆོད་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་གཞལ་བར་ག་ལ་ནུས།

འོན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ཐུ་བཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་
ཏུ་ཕུལ་བ་ནི་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཆོག་པ་ལས་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་
ཆེ་སྟེད་པའི་ཕན་ཡོན་བྱེད་ཞིང་ཤེས་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱངས་ཏེ། །ཞིང་ཁམས་རྒྱ་
མཆོད་པའོད་པ་འཛིན་ཆེན་མཆོད་པ་བཟང་པོས་སྟོན་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་
ཟད་འབུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བདག་ཅག་སྒྲུབ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་མགོན་པོ་གང་གི་བྱེད་ཏུ་འབུལ་ཞིང་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟར་བར་བཀའ་བཞིན་
སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འབུལ་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་གྱིས་སོར་
བཅུའི་འདབ་མ་སྒྱུ་པོར་བཀོད་དེ་སྒྲར་ཡང་གསོལ་བ་ཡུར་ཆུགས་སུ་འདེབས་པའི་
སྟོང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་མི་སྟོད་དུ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས། །འགྲོ་བའི་སྐྱུ་ག་
བསྐལ་སྒྲན་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟོད་

དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱི་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྟེ་ལྟ་ཡོངས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་སྟེན།
 མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་
 བའི་གཞི་རྩ་གཅིག་ཟུ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
 པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་མངོན་པ་མངོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ནམ་
 གཉིས་ཏེ། །ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་དང་སྟོབ་བྱེད་
 པ་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྟེས་
 བྱ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་ནའང་། དུས་ངན་སྟིགས་མའི་མཐའ་ལ་གདུགས་པའི་
 དབང་གིས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྟེས་བྱར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བསྟན་པ་འཛིན་ལུས་
 པའི་ཡུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་གྱིས་དབུལ། སྟེས་བྱ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གདུལ་
 བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཁྱུན་པས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཤེགས་
 པའི་ཚུལ་བསྟན། སྟེས་ཆེན་དམ་པ་མེ་བྱང་ཞལ་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་ནའང་ལོག་
 སྟོན་གྱི་མཐུ་བྱུབ་པ་ནམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བསྟན་འགྲོར་སྟོན་པའི་
 མངོད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་བཅས།

མདོར་བསྟུས་ན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོངས་སུ་དར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྦྱུམ་ཟད་ཀྱི་མར་མེ་དང་། ཉན་པ་བྱངས་ཟད་སྟོན་པས་ཐོར་བ་
 ལྟར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གི་གཉེན་པོས། དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་དག་
 གི་བསྟན་པ་ནི། །སྟོག་མར་སྟོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་བྱི་མ་ནམས། །སྟོབས་དང་ལྷན་
 པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིག་ལ་ཉེ་བ་དང་།

བདག་ཅག་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
 ཀྱི་ཐུག་མཆན་དུ་བཞེས་པའི་པོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཡུས་དུ་འབོད་
 ཀྱི་ལམ་ནས་སྟེ་སྤྲུལ་འདོན་ས་དང་སྤྲུལ་བསྐལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རེ་བའི་མིག་
 འབུར་གཏོད་ཡུལ་གཅིག་ཤུ་ནི། རྗེ་གྲུང་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ལྷ་སྟིང་རྗེ་ཡི་གཏེར་
 ཆེན་ཁྱིད་མིན་པ། །ང་ཉམས་ཐག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་ལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་ན།
 སྟེགས་མ་ལྔ་བའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་
 པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པས་རྒྱུད་འདུལ་དཀའ་བ། ཡན་པའི་ལན་ལ་གནོད་
 པར་བརྩོན་པའི་སྦྱོད་ངན་ལོག་སྐྱབ་མཁན། དམ་ཉམས་འཁོས་དམན་བདག་
 ཅག་ནི། རི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་བོས་བཟུང་བ་ལ།
 སྟན་པ་འབྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། ཉོན་
 མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་
 པའི་ནད་པས་མི་རིགས་པའི་ལོག་སྐྱབ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་མཛད་
 པར་གདོན་དང་འབྲེལ་ཅི་ཐུབ་མཛད་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་སྦོབ་འབངས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་དམ་ཆོག་དང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འགལ་ཞིང་སྤྲུལ་
 པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད། ངན་སྦྱོད་ཀྱན་དུ་ངོམ་ཞིང་། སྤྱོད་ན་རིས་སུ་བོར་
 བ་སོགས་ལོག་སྐྱབ་དང་མཐོ་འཆོམ་པའི་སྦྱོད་ངན་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 མེ་ལ་བུད་ཤིང་བསྟན་པ་བཞིན་རིང་ནས་གོམས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ལྟག་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་དུ་བསྐྱར་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་

གོ་ཆ་ཐ་ལྷག་དུ་བཞེས་དགོས།

ངེས་པ་དོན་དུ་ན། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ནས། །འཆི་བདུད་ཀྱི་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བདུད་བཞི་ཐ་
རགས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མི་ཤིགས་དེ་དྲེ་སྐྱེ་བཞེས་སུ་བྱེན་ནའང་། གདུལ་
བྱ་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ངོར་ཤར་བའི་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་འདིར་ཡང་བགེས་རྒྱད་
དང་། ལྷག་པར་ད་ལམ་དེ་དྲེ་གདན་དུ་སྐྱའི་འབྱུང་བཞི་འབྱུག་པའི་སྐྱའི་བསྐྱེན་
ཚུལ་བཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་དོན་རིས་སུ་བོར་ཞིང་སྒྲུང་དོར་ལོག་པར་སྤྱོད་
ནས་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་སྒྲུང་པོའི་སྤྱོད་པར་ཐུགས་སུ་ན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་
བསྐྱེན་གྱི་ཆ་ཕྱོ་ཚམ་ཡང་མི་བཞེས་པར་ངེས་དོན་རྒྱལ་བ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་
ངོ་བོར་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐལ་པ་ཁྲི་ཕྱག་བར་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་དང་། དྲང་
དོན་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ངོར་དགྲུང་གངས་དགྲུ་བརྩུ་ཙ་གངས་སམ་བརྩུ་
ཕྱག་བརྩལ་པའི་བར་བཞུགས་པའི་ཞལ་བཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཛད་པ་བཞིན་
དོན་ལ་མ་གནས་ན། མི་བཟད་སྤྱི་གས་མའི་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་འཕགས་པས་
བཏང་སྒྲོམས་མཛད་ལགས་ན། །སྤྱོན་གྱི་ཐུགས་དམ་དེ་ཡིས་ཅི་འཆོལ་འབངས་
ནམས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་ལགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གངས་ཅན་
པ་ནམས་སྐྱག་བསྐལ་མི་བཟོད་པའི་གཡང་ཁར་དམུས་ལོང་དམིགས་བུས་བོར་
བ་བཞིན་དུ་བསམ་བཞིན་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དང་མཚུངས་པས། ཕྱོགས་བརྩའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེན་སྤར་ཆེས་སྤྱི་གས་མ་སྤྲ་བདོའི་དུས་འདིར་
བསྐྱེན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་བར་མ་ལགས་སམ།

ཡ་སྐབས་མགོན་དམ་པ་གང་ཉིད་ནི། དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྟེ་བའི་ཐུགས་
 རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞིས་ཀྱིས་པོད་མི་སེར་སྐྱ་སྐྱ་
 དང་ལྷག་པར་དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་བབས་པ་བདག་ཅག་སྟོབ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་
 རྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་གསོལ་བ་བདག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐུལ་
 བ་དང་། བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ནས་
 རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་དང་པོད་འབངས་སྤྱིའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་
 ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་མཆི་དུང་ཕུར་བཞི་བརྒྱ་དང་དོན་དགུ་བྱེ་བ་དགུ་ས་ཡ་དུག་
 དགུ་འབུམ་གཉིས་ཁྲི་ལྷག་གངས་གསོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་
 ལས་ཅི་དང་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་སྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 རྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་སྟོབ་མར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འཆི་མེད་
 ཆོའི་རིག་འཛིན་བརྟེན་པའི་ལྷ་དང་བྲང་སྟོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཀར་རྟོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་ཁྱུ་མཐུ་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་
 གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཡ་སྐབས་མགོན་དམ་པ་གང་ཉིད་རྟོགས་མའི་དུས་ཀྱི་
 འགོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
 སྐྱོ་ཆོ་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་ཁིང་གཞིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གིས་པར་བརྟེན་པའི་བདེན་
 ཆོག་དབྱངས་སུ་བསྐྱགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འཛོམས་པ་ནི།

ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེ་རིང་གི་དུས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་
 དག་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ཆོད་དུའང་སྐྱོ་ཆོ་ཞབས་
 པད་བགང་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་བཞུལ་པའི་བར་བཞུགས་པའི་འགྱུར་མེད་རྟེན་རྩེའི་ཆོག་

གི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྤྲོད་ཡར་སྤྱོད་པོ་མངོས་རྒྱན་དུ་སྦྱོལ་བ་མཐུན། མཐུན་
ཅས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།

ཞར་བུང་། འདིར་ཆོགས་སྒྲ་སྒྲོབ་སེར་སྒྲ་ཡོངས་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་
སེམས་ཅན་ཆོ་ལས་འདས་ཆད་ནམས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྱག་རྩ་འཁྱེའི་འཛིགས་
པ་ལས་གྲོ་། ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷོས་
བཅས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་ཉེར་འཆོ་ཡོད་རིགས་ཞི་ནས་ཆོས་
མཐུན་གྱི་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ནས་འགྲོ་ནམས་སེམས་མཐུན་ནམ་
དཀར་གྱི་ལས་ལ་གཞིལ་བ།

ཕ་ཡུལ་གྱི་གདན་ས་གོང་འོག་གིས་མཆོན་ཞུ་དམར་སེར་གྱི་གྲུབ་རྗེ་པའི་
བརྒྱན་དུ་བྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་ཆོས་བརྒྱན་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་མ་ལག་
ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་པའི་ངོས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་
ནམས་ལ་ཆོས་མིན་དུ་སྦྱོད་པའི་མི་མཐུན་སྒྲ་གཙན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་ལྷུར་
དུ་སྦྱོལ་ནས་ལྷ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷོས་
ཀྱི་བཀའ་སྤྲུང་སྒྲིག་བདག་དོན་རྗེ་དཔའ་པོ་ཅུལ་གྱིས་གཙོས་ངོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོང་
མ་རིམ་བྱོན་ནས་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་བཅག་མང་དཔའི་སྤྲུང་མ་དང་ཡུལ་ལྷ།
གཞི་བདག་ས་བདག་སྤྱ་གཉན་སོགས་དཀར་སྒྲིགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་གཟི་བྱིན་ཉམས་པ་སྤྲོད་གསོས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྤོང་
སྒྲིགས་དང་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་ཉག་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གངས་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་བྲག་འབྲེལ་ཐོགས་
ལྷོས་བཅས་ཞིང་འཕྲོག་གི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱན་དུ་ནད་ཡམས། འབྲུག་ཅོད། སད་

མེར་ཐན་པ། གཞན་དབང་དང་ཁྱིམ་གྱིས་མནར་བའི་འཛིགས་པ་སོགས་
 མདོར་ན་སྟོད་བརྟུང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་དག་ལྟག་མེད་དུ་ཞི་ནས། ཆར་
 རྒྱུས་སུ་འབབ་པ། ལོ་ལྷུགས་ཏྲག་དུ་ལེགས་པ་སོགས་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྷན་
 གསར་པའི་དཔལ་ལ་སྦྱར་དུ་ལོངས་སྟོང་པར་འགྱུར་བ།

མདོར་ན། བདག་སོགས་སྟོས་བཅས་མཐའ་དག་དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་
 ཇི་སྟེད་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྲལ་མེད་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཐུན་མོང་གདུལ་བུའི་སྒྲུང་དོར་སྒྱུ་ཆོ་ཞབས་པད་བགང་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་
 བཀལ་བའི་བར་དུ་བཏན་པར་བཞུགས་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྦྱར་ཡང་སྦྱི་པོའི་
 མཛེས་རྒྱན་དུ་སྦྱོལ་བར་མཁྱེན། མཁྱེན། མཁྱེན་ཅེས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 འདེབས་པ་ལགས།

༄༅། ཀའི་མཆན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་མཆུལ་ གྱི་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་བའི་ ལྷ་པོའི་སྒྲ་དབྱངས།

ཀའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཆང་གི་སྒྲ་སྒྲུལ་འདུས་མང་ཡོངས་ལ་ཀའི་མཆན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་མེད་
 དམ་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་བཀའ་དང་ཟུར་བཀའ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ལུང་ལེགས་
 པར་གྲུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་གཏང་རགས་ཀྱི་སྒྲ་དུ། ཨ་ལགས་སྟོན་ལམ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་མཆོག་ནས་ཀའི་
 བྱེས་པ་གྲུ་ཆང་གི་སྒྲ་སྒྲུལ་འདུས་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་མཆོད་ནས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་སྐབས་
 ཀྱི་མཆུལ་བཤད་པ་ལ་སྒྲུབས་ཏེ་ཀའི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཟིན་བྱས་མཆོད་པ།

༄༅། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། །ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་བ་གསེར་གྱི་རི་པོ་
 འདྲ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོས་དྲི་མ་གསུམ་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱུས་
 པར་འདབ་མ་རྒྱས་འདྲའི་སྤྱན་མངའ་བ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་
 དང་པོ་འོ། །ཞེས་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་བདེན་ཆོག་པར་དཀར་པོའི་ཐོང་བ་གྱེན་
 དུ་འཕྲོར་བས་དགེ་ལེགས་སུ་བྱེད་པ་རྩོན་དུ་བཏང་སྟེ། གང་ཞུ་ན། དེ་ཡང་ཇི་
 སྐད་དུ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཅིག་
 བུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བརྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་།
 བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་དགྲ་ཡོངས་ཀྱི་

སྤྱུག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྲུང་གི་ནད་མ་ལུས་པར་སེལ་བའི་སྤྲན་དང་། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྲུང་བའི་གནས་གཅིག་བྱའི་ཀྱལ་
བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། བརྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤྲ་དང་བཅས་པའི་
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གསོས་སྤྱུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡང་། རྫོབ་
དཔོན་དབྱིག་གི་གཉན་པོའི་ཞལ་ནས། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ནམ་གཉིས་ཏེ། །ཡུང་
དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བཤད་དང་སྒྲ་བྱེད་པ། །སྤྱུབ་པར་
བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་ཡུང་གི་བརྟན་པ་སྤེ་རྫོད་གསུམ་གྱི་འཆད་
ཉན་དང་། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་
རྫོ་ནས་འཛིན་རྫོང་སྤེལ་བར་མང་དཔའི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་
ཡང་རྫོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རྫོན་ལམ་བཞིན་དུ་གདུལ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་
པ་དང་། མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་རྫོས་གར་ཚུ་ཆ་
དང་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་རྟོན་པར་མང་དཔའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་
གྱི་བུམ་བཟང་ལས། ལ་ལར་བརྟམས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཚུལ་
རྟོན་རྟོན་པ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱུ་ཡིན། །བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་
འགྲོ་ཀྱན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱུར་ཀྱང་བརྗོད་ཅུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐལ་པ་
འདིར་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་བགྱང་ལས་
འདས་པ་ཕྱོན་པའི་ནད་ནས། རང་ཅག་སྤྱིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བཀའ་
དྲིན་སངས་རྒྱུ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་དུ་ཆེ་བ། མདོ་རྒྱལ་སྤྱུབ་བརྟན་སྤྱིང་
བཞིའི་ཁྱོན་ལ་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོས་འདོད་དགུར་དབང་བརྒྱར་
བའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་གྱི་ཀྱལ་པོ་དོན་གྱི་སྤྲ་དུ་མཆོན་ནས་རྫོས་ན། དགེ་བའི་

བཤེས་གཉིན་ཀུན་སྤངས་ནལ་འགྱུར་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་འཛིགས་མེད་
 དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་གང་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་དོ་དུ་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
 སྒྲ་རོལ་ནས་མངོན་པར་རྗེ་གས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་། རིང་མོ་ཉིད་ནས་
 ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་སྟིགས་མའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་
 གྲ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི།
 རོ་རྗེ་གྲུར་ལས། ཐུ་མའི་དུས་སུ་གྲུར་པ་ན། །དེ་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱོ། །འཛིག་ཉེན་རྗེས་བཟུང་དོན་དུ་ནི། །ཐ་མལ་པ་ཡི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་ཞིང་འདིར་ཐ་མལ་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི།
 འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བྱིད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 གསང་བ་ཡི། །ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །ཅི་ཙམ་བརྟགས་
 ཀྱང་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཆངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། །ཞེས་
 གསུང་པ་ལྟར། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བཛྲེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ན། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་བདག་ཏུ་བྱས་ཆ་ཤས་ཙམ་
 ཡང་བཛྲེད་པ་ག་ལ་བྱས། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་རྣང་ཚུལ་ལྟར། སྐྱ་
 ཆོ་འདིར་ན་ཆོད་གཞོན་ཙུའི་དུས་ཉིད་ནས་དམ་པའི་རང་རྟགས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་
 པའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དང་པོ་
 རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་
 ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བྲངས། །ཀུན་གྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་
 པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱིན་

ཉུར་འདུ་བ། མདོ་སྨད་ཀྱི་དེ་ཕྱི་ལོ་ཁྲི་ལྔ་པའི་གནས་མཆོག་སྟག་ཆང་དཔལ་གྱི་སྒྲ་མོ།
 མདོ་སྟག་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱན་མར་སྟོག་པའི་དགའ་ཆལ། རྩེ་
 ཆེན་བརྟན་པའི་སྟོན་མེའི་སྒྲ་ཤེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ། དགེ་ལྡན་བཟླ་
 བེས་འབྲིལ་གྱི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དུ་མ་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པས་ལེགས་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་བུམ་བཟང་ལེགས་པར་བཀའ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་ཤུང་པོ་མེག་འབྲས་བཞིན་སྤང་བར་མངོན་ཅིང་། མཁས་མང་འདུས་སྡེ་རྒྱ་
 མཆོག་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བཀའ་པོད་ལྟ་སྟགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོན་ས་སྟོ་འདོགས་སྟག་
 མེད་དུ་བཅད་དེ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདོར་རྒྱ་ལི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་བརྟན་པའི་
 གདམས་ངག་ག་སྟག་དུ་གཟེགས་ཏེ་ཉིན་མཆོན་ཁོར་མོ་ཡུག་དུ་ཉམས་བཞེས་ཟབ་
 མོ་ལ་གུས་སྒྱུར་དང་རྟག་སྒྱུར་གྱི་བཙོན་འགྲུས་དག་པོས་སྒྱུར་བཞེས་མངོན་པས་
 ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་མངོན་པ་ན་སྟན་
 བྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྲིད་ཅེར་བསྐྱེད་།

དེ་ཡང་ངི་རྒྱད་དུ། མདོ་སྟགས་གཞུང་བརྒྱ་སྟུ་བའི་གཟེངས་མཐོ་མོད། །མོས་
 །ཁམས་དང་བརྟན་གྱིས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཚུལ། །ཅིར་ཡང་བཟུང་ཞིང་སྒྲར་ཡང་
 བས་མཐའ་རུ། །སྒྱུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་ཁྲིད་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཅེས་
 གསུངས་པ་ཉུར་དཔེན་པའི་རི་སུལ་དུ་ཐོས་དོན་སྒྱུབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྱུར་ཏེ་

ཆོ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྲ་མས་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་རུས་བྱབ་པའི་ཀླན་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་
 རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ནམ་ཐར་བཟང་པོ་བདག་གིར་བཞེས་བཞིན་བཞུགས་
 པའི་སྐབས་སུ། ས་སྤེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཕྱག་ན་
 པརྫོ་སྒྲ་མ་བཅོམ་དུར་སྒྲིག་གར་གྱིས་ནམ་པར་རོལ་པ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
 གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་གཟིགས་ནས་དབང་དང་རྗེས་གནང་།
 ལུང་དང་བྲིད་སྟོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆོས་པར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་བཀའ་ཡིས་དབུགས་དབྱུང་བ་མཛོད་པ་ནས་བཟུང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་
 སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འདུག་སྟོ། སྒྲིན་བྱེད་
 དབང་དང་རྗེས་གནང་། སྟོལ་བྱེད་བྲིད་དང་ལུང་སྟོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ཏེ་གངས་ཅན་ཆེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་
 གི་ཅོད་པཅ་དུ་གྱུར།

སྐྱག་པར་མི་རིགས་དང་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཡུལ་གྱ་དུ་མར་ཞབས་
 ཀྱི་པརྫོ་ཉི་ཤར་བཀོད་དེ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ཏེ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱད་ཅེ་བར་དུ་བསྐྱེད་བར་མཛོད། དད་
 འབུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆུད་མི་ཟ་བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་
 དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་གྲུ་ཆང་གི་སྤྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་འཇགས་མཛོད་པ་སྟོགས་ནམ་དཀར་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྩྱགས་བཅུར་སྟོལ་བའི་ཁུར་ཆེན་སྦྱོར་ལལ་མེད་
 པར་བཞེས་པའི་ངང་ཚུལ་ནི་བསམ་བཞིན་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས། སྐྱག་པར་འཕགས་
 ཡུལ་གི་རྟེན་བྱེས་པ་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་པོ་བྲི་གདན་ཟུར། རྒྱ་སྐྱལ་འདུས་མང་དང་

བཅས་པ་ཐུགས་བརྩེ་བས་རྒྱུ་བཟུང་སྟེ། ཉམས་མེད་རི་པོ་དག་ལྟ་པའི་སྒྲ་
 སྐལ། བྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་ཀྱི་སྒྲིན་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡི་
 དམ་རྩི་རྩི་འཛིགས་ཤིང་གྱི་དབང་གིས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་མཛད་ནས་སྒྱི་བཀའ་དང་
 ཟུར་བཀའི་སྒྲིན་ཤིང་དབང་དང་རྒྱུ་གནང་། ཐོལ་ཤིང་ཁྱིད་དང་ལུང་སོགས་
 བུམ་པ་གང་ཤིང་ཚུལ་དུ་ཟབ་ཀྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀྱི་ཆེར་བསྐྱོར་བའི་བཀའ་
 དྲིན་ནི་སྒྲིང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྟེ་ལུལ་ཡང་གཞལ་
 བར་ག་ལ་རྒྱས། འོན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་འབྱུར་
 གྱི་མཆོད་སྒྲིན་རྟེན་འབྱུང་གིས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་དང་གྲུས་སྟོབ་ནམས་
 ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མགོན་པོ་གང་གི་བྱན་དུ་འབུལ་ཞིང་ལུས་སྟོག་ལ་མི་
 བསྟོམས་པར་བཀའ་བཞེན་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་འབུལ་
 བར་དམ་བཅས་པ་ལགས་ན། ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྟིང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། ཆོས་རྩ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཡིས་ནི། །ཤེམས་ཅན་སྤྱག་བསུལ་མཐར་བཁྱིད་
 མོག། །བསྐལ་པ་ཤེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ཆོས་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་གྱུར་
 ཅིག། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟར། དེས་པའི་དོན་དུ་འཆི་མེད་དོ་རྩི་གོ་འཕང་མདོན་
 དུ་མཛད་ཟེན་པས་དང་དོན་གཟུགས་སྒྱུ་འཁོར་པ་འདི་ཡང་བསྐལ་པ་ཀྱི་མཆོད་
 བར་དུ་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རི་པོར་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཟབ་ཀྱས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀྱི་ཆེར་བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་
 ལྷ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ལགས་པས་རེ་འབྲས་དོན་དུ་སྒྲིན་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྒྱི་
 པོའི་མཛེས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་སྟོལ་བ་དང་། ཞར་བྱང་གང་གི་ཞབས་རུལ་སྒྱི་པོས་ལེན་པའི་
 ཀོད་ཤེས་པ་གྲ་ཆང་གི་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ནམས་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་

གཙང་ངོས་ནས། ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཆོས་སྲིད་གྱི་ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཁྱབ་བཞིན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཉིད་གྱི་སྡོད་བཅུད་གྱི་ཤུད་ཆོགས་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་། ལོ་ལྷུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས་པ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་གསུང་འབངས་ནམས་ཀྱང་སྦྱིབ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་ལྷགས་ཀྱས་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྦྱབས་འདུག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོང་ནས་དུས་ནམ་ཡང་འདོར་བ་མེད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་མཁྱེན་ཅེས་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་ལགས།

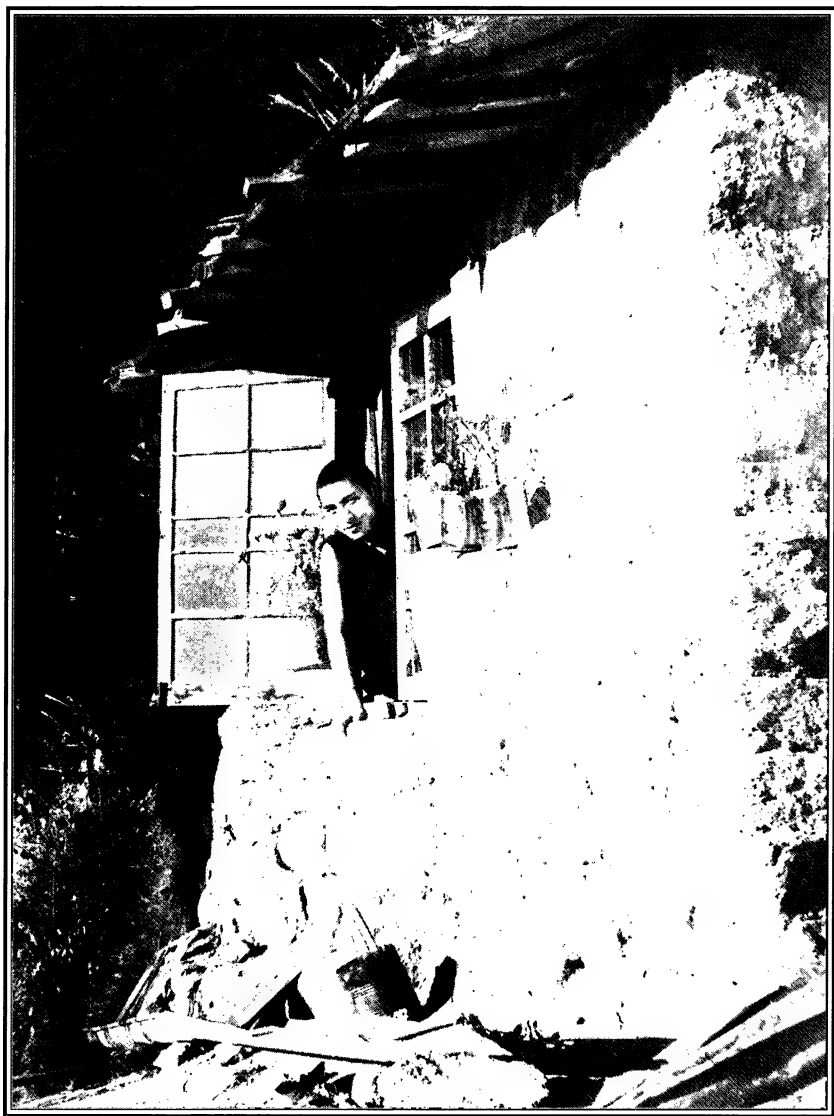
༡༡། གལ་ཏོར་གྱི་མཐོང་ སྒྲུང་དོ་མ།

མཛད་པ་པོ།

ཡ་སྐབས་ཇེ་ཀི་རིན་པོ་ཆེ་མོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ། གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩།

རྩེ་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་ཡཞོང་རིན་པོ་ཆེ་ཁལ་དོར་ཆོས་སྒར་དུ་
 བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གཟིམ་ཁུང་གི་རྩེ་དབྱིབས།

འཁོར་ཡན་པོ་ཆེ་། ཇལ་དྲར་ཆོས་ལྷན་དུ་བཅུག་མ་ཐང་ཀྱི་གཞིར་བུར་གྱི་རྒྱུ་ལཱ་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལར།

༡༡། ཏལ་ཏྲོར་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་ངོ་མ།

༡༡། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་ཕྱི་ལོ་དྲུག་ཕྱི་ལོ་གངས་ཀྱི་
ནང་ཡུན་རིང་ཙམ་བསྐྱད་མྱོང་བའི་ས་གནས་ཏལ་ཏྲོར་ཚོས་སྒྲུང་གི་ཤུལ་དེར་
ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་སོང་བ་ན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ལན་གཅིག་སྒྲུང་ཡང་ལྟ་སྒྲོར་ལ་
འགོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སྒྲུང་ནི།

ཚུས་བཞིན་སྟོན་མཇུག་བཞེས་གཉེན་བཞུགས་པའི་དུས། །

ཚུས་བཞིན་སྟོན་པའི་དགེ་འདུན་མཆོ་བཞིན་འབྱེལ། །

ཚུས་བཞིན་སྟོན་གསུམ་ཚོས་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱེད། །

ཚུས་བཞིན་འདུང་བའི་དུས་དེར་སྒྲུང་ཡང་བྲན། །

ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རང་དབང་མེད་པར་ངག་ནས་ཐལ་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་སྒྲུང་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་གར་བཞི། སྟོན་པའི་ཅག་སྐྱབས་
བཙོན་ལ་དང་པོར་སྐྱབས་པའི་དུས་སུ་ས་གནས་འདིར་གངས་རིའི་རྒྱུངས་ཀྱི་མཁས་
པའི་དབང་པོ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གཤམ་སྒྲོར་མཁན་རིན་པོ་
ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་དང་། སྟོན་གསུམ་མཁས་མང་འདུས་པའི་རྒྱུང་གི་མཁན་
ཟུར་རྒྱལ་རོང་སྟུར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁན་གདན་ཟུར་རྒྱུན་དྲུག་མཆོག་
གཉིས་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་གསེར་རིའི་ཕྱིང་བ་ཆར་དུ་དངར་
བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་དང་། རྗེ་མི་ལ་གཉིས་པ་བྱ་བ་ཏང་ནལ་འཕྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཏྲེ་ཏྲོར་

སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་འཁོར་དག་པ་ནམ་བུ་ད་ལྟ་བུའི་བྱ་བལ་ནལ་འབྱོར་པའི་
 ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ཡབ་ཇེ་སྐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་མཇད་པའི་འདུས་སྡེ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྱི་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུལ་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པ་མཁན་མ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་
 སྡེ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་གས། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་དབང་ལྟ་བུ་གནས་བཅན་བཤེས་
 གས་བཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་གས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ལ་བྱ་བ་མཇད་པར་རེ་བ་ཆེ་སའི་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གཞོན་སྤྱོད་སོགས་
 རྣམ་མཁའི་སྐྱོར་ཚོགས་ས་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་འདུས་སྡེ་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱན་
 དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིད་ནའང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་རྒྱོག་དུ་མེད་པ་འདི་དབང་གིན་
 དུ་བཅན་པས། སྤྱོད་པ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཚོགས་རེས་བཞིན་སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་
 ཞིང་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། མཐའ་ན་ཏེ་ཏོར་
 སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁང་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མི་མདོན་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར། སྤྱོད་པ་དམ་པ་འགའ་གས་ནི་བར་གཅོད་བདུད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་དུ་སོང་། ང་རང་ཆུང་དུས་ཀྱི་སྡོད་གནས་བྲག་སྐྱོབས་ལས་བཅོས་པའི་
 ས་ཁང་གྱུ་བཞི་ཆེན་གཤེར་ཅན་སྤང་བ་སྐྱོད་པའི་དགའ་ཚལ་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་
 ལྟ་བུ་དེའི་ཕྱི་ཟུར་གྱི་ཕྱི་གཞོན་འགའ་གས་ནི་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་དགོན་ཤུལ་དུ་
 ཕྱི་གཞོན་ཤུལ་ལུས་པ་ལྟར་ལུས་འདུག་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་མྱོང་ཁྱེར་བསྐྱོད་པའི་ཤུལ་
 ལྟར་བྲན་ཡུལ་ཙམ་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་མི་ཉག་སྤྱོད་པའི་རང་མཆོང་སྟོན་པའི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གསོན་པོ་འདི་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་སྐབས་སུ།

སྒྲ་པ།

འདྲམ་སྒྲིང་རྒྱན་དྲུག་ལྟ་བུའི་མཁས་དང་གྲུབ། །

དག་པ་ནམ་བུ་དྲ་རྒྱུ་འབྲང་བྱ་བལ་བ། །

དག་བཙུམ་ལྟ་བུར་འགྲན་བཟོད་དག་འདུན་སྡེ། །

དུས་གཅིག་འདྲམས་པའི་སྐལ་བཟང་དྲན་ཡུལ་ཙམ། །

ཞེས་པ་ཞིག་ངག་ནས་བཟོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་གར་ནང་སྐྱབས་བཙོལ་དུ་སྡོད་པའི་མེ་ཆེའི་

མེ་འདྲམ་བུ་ལྟ་བུ་དེའི་རིང་འདྲམ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་སྒྲིག་ཅིག་རང་དབང་ལྟ་བུ་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་

པ་འདྲམ་མེ་ལམ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པའི་ཚོར་བ་རྣམས་པོ་ཞིག་སྒྲིས་བྱུང་།

༡༡། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་པའི་ འདྲ་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན།

༡༡། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། གསལ་ཀྱལ་གྱི་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་ནི། །སྐྱ་གཟུགས་དག་ལ་རྩལ་ཕྱན་ཅི་ཡོད་པ།
དེ་འདྲའི་གངས་དེ་སྟོང་གྱི་ཀྱལ་སྟོང་དག །རྩ་ཡུལ་ས་སྟོང་མི་ཡིས་ངེས་པར་ཐོབ།
ཅེས་སོགས་སྐྱ་གཟུགས་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།
དེས་ན། ལྷ་ན་སྐྱ་གཟུགས་ཅིང་འདྲིམ་པའི་ལས་བྱེད་བརྟན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཟོ་བོ་མཁས་པའི་སོར་མོའི་སྐྱ་རྩལ་ལས་འཕྲོན་པའི་དད་རྟེན་གྱི་སྐྱ་འདྲའམ་འདྲ་
འབག་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་
ཀྱང་། བཀྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
པོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བཟོའི་ལག་རྩལ་བཟང་ངན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་ལྷ་དང་གྲ་མའི་
སྐྱ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དད་རྟེན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱག་མཆོད་བསྟོར་བ་
བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ལས་ལ་བཅོལ་པར་བྱེད། དུས་ཕྱིས་སྐྱ་འདྲ་
གང་མང་མང་བསྐྱེགས་བཤོམ་བྱེད་པ། སྐྱ་འདྲམ་དང་སྟོང་སྐྱ་སོགས་སྐྱ་གངས་
མང་པོ་བཞེངས་པའི་སྟོལ་དར་ཆེ་བར་བརྟེན་བཟོ་བཅོས་སྐྱའི་ཤོན་ལེགས་ཉེས་
དང་། སྐྱའི་ཐིག་ཙུ། ཕྱག་སྟོབས་དང་ཕྱག་མཆོན། རྒྱན་གོས་སོགས་གཞུང་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་སྐྱ་འདྲ་མཚུངས་རེ་གང་མཁྱོགས་

མགྲོགས་དང་གང་མང་མང་གཅིག་གི་བྱས་ནས་བཞེངས་ཏེ་སྐྱེ་འདྲེ་ཁྲིམ་
 རའི་དགོས་མཁོ་བསྐྱང་གང་ཐུབ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་མང་
 ཆེ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན། བཟོ་བོ་དམ་ཉམས་དང་
 གྲིབ་ཅན། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ལྷ་བ་ལོག་པ། ལོག་ལྷ་ཅན་སོགས་ཡིན་མིན་ལ་སྟོས་
 མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཡོན་གང་ཆུང་དང་གང་མང་ལ་ལྷ་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་མཁན་ཞིག་
 ལ་དེའི་སྒྲོར་འདྲི་རྟོག་ཅམ་ཡང་བྱེད་མཁན་དཀོན་པར་མ་བཟད་ཁང་པའི་མངའ་
 ཆོས་ལྷ་བྱར་བསྐྱོགས་གཤོམ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། དེས་ན་བྱིམ་མཆོའི་རྒྱ་གར་
 ནག་དང་བལ་པོ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པས་ཆོང་ལས་ལ་གཅི་བོར་
 དམིགས་ནས་གང་བྱུང་བྱུང་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གལ་སྲིད་པོད་མི་བཟོ་བོ་མཁས་
 པ་ཞིག་གིས་བཞེངས་ནའང་གཞུང་དང་མཐུན་མིན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་དཀོན་
 པས་མ་དག་རྒྱུན་འཇགས་སོང་བའི་ལག་རྒྱུན་གྱི་བཞེངས་སྒོལ་ཡང་འགའ་ཤས་
 དར་ཡོད་པ་འདྲ། དཔེར་ན། བརྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་འདྲ་སྐྱེ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། དཔེ་ལ་བརྟོད་པ་ལས། ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་
 ལྷན་པ། ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོག་མངའ་གུར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལོ་བརྒྱ་
 ཐུག་དུ་མའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་དོ་སྣང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་བྱད་ནི་དགོ་སྒོའི་གི་རྣམ་པ་གཙང་མ་ལ། རུང་མཐུན་གྱི་
 ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ནའང་། པོད་ཀྱི་ལག་རྒྱུན་ལ་
 དར་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ན་བཟའ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
 ཆས་གོས་ལྷར་རྒྱ་དང་མདོག་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ན་བཟའ་གསོལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མང་། དཔེར་ན། ཆོས་གོས་ནི་གོས་ཆེན་དམར་སེར་གསེར་རིས་ཅན་ལ་ནང་

གཤམ་ཁྲ་དང་སྒྲ་པོ་སྒྲ་གསུམ་གྱི་ཆོན་གཉིས་མ་ལ་གོས་ཆེན་དམར་སེར་ལ་གསེར་
 རིས་སྒྲ་ཆོག་མཁས་པོ་དེ་པའི་མཐའ་ལྷགས་དང་དྲ་ལྷན་ཐབས་སུ་སྦྱར་བ། ཐང་གོས་
 སམ་གཤམ་ཐབས་ནི་གོས་ཆེན་དམར་རྒྱུ་ལ་སྒྲ་དུ་རྒྱ་ལྷང་ཁྲ་སྒྲ་སྒྲ་གསུམ་ལེབ་ཁྲིང་
 ཆེན་པོ་བཅིངས་པ་ཞིག་བཞེངས་པ་མ་གཏོགས་ནམ་སྦྱར་བཞེས་པོ་དེ་པའི་སྦྱུང་ལ་
 རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩི་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འདི་སྦྱུང་ཆ་ལྷགས་ནི། པའ་
 ཆེན་སྒྲ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། རྣམ་པ་དུར་སྦྱིག་འདོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་
 ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འདུམ་དཀར་འཕྲོ། གྲུར་གྱུ་མ་མདངས་ལྷན་ཆོས་གོས་
 གསུམ་གསེལ་གསེར་མདོག་པའ་ལྟ་བུ་ལ་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་
 རང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་རུང་མཐུན་གྱི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
 གསེལ་བ་ཞིག་དགོས་ནའང་དེང་སྐབས་ཀྱི་བཞེངས་སྒྲིལ་འགའ་ཤས་ལ། གོས་
 ཆེན་མེ་ཏོག་ཁྲ་པོ་ཡིན་པའི་སྦྱུང་འགག་དང་། ཆོས་གོས་ནི་གོས་ཆེན་དམར་སེར་
 གསེར་རིས་སྒྲ་ཆོག་མཁས་ཅན་ལ་གོས་ཆེན་ལི་དམར་གསེར་རིས་ཅན་ཞིག་གིས་མཐའ་
 ལྷགས་དང་དྲ་ལྷན་ཐབས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་ནང་གཤམ་ཁྲ་དང་སྒྲ་པོ་སྒྲ་གསུམ་གྱི་ཆོས་
 གོས་ཆོན་གཉིས་མ། ཐང་གོས་སམ་སྦྱུ་ཤམ་ཡང་གོས་ཆེན་དམར་རྒྱུ་དུ་གསེར་
 རིས་ཅན་ལ་ནང་གཤམ་ཁྲ་དང་སྒྲ་པོ་འམ་གཟེང་སྦྱུ་སྒྲ་གསུམ་གྱི་ཆོན་གཉིས་མ་
 ཞིག་ལ་སྦྱུང་ཆེང་ལྷང་ཁྲ་སྒྲ་སྒྲ་གསུམ་ལེབ་ཁྲིང་ཆེན་པོ་ཅན་བཅིངས་པའི་སྦྱུ་བཞེངས་
 སྒྲིལ་དར་ཡོད།

ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་ཆེན་མོ་དེ་ལྟར་བརྒྱུ་གཤམ་གཤམ་དུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྩི་སྒྲ་གསུམ་
 པོ་དེ་གྱི་མཐའ་གྲུབ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲིག་རིགས་ཡིན་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་བླར་
 སྒྲ་རྩིས་སུ་ཐེབས་དུས། ཆེད་བརྟེན་གྱིས་གོ་གནས་ཀྱི་མཆོན་དང་ཐམ་ག་བཀའ་

ཤོག་བཅས་སྤུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཞུ། ལས་གོས་སྤུལ་བ་ནི་གོང་མའི་མངོན་
སྟེའི་སྐབས་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་བཞེས་དགོས་པའང་ཤོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་ནས་ཀྱང་
རྒྱན་བཞེས་ཀྱིས་རྩིག་ཉམས་གནང་བའི་སྟེན་པར། རིམ་གྱིས་སྤྲོད་དང་མཁན་
པོ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ལས་གོས་སྤུལ་བའི་གོས་ཤེར་ནི་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་ལས་ཀྱང་
གལ་ཆེ་བར་ཕྱིས་ཏེ་ཁྱོད་དགོས་པའི་སྟེན་པར་བས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུ་ཡིན་ན་གོས་
ཤེར་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

སྤྱིར་གོས་ཤེར་ཞེས་པ་འདིའི་ཆོག་དོན་ནི་གོས་ཆེན་གྱི་ལུ་བཞེས་པར་གོ་དགོས་
པ་ནི། དག་ཡིག་གསལ་བ་སྒྲིགས་ལས། ཤེར། སྤྱད་སྤྱང་མེད་པའི་ལུ་བ་རིང་
པོའི་མིང་། ཞེས་གསལ་བས་གྲ་ཆས་མིན་པར་ལུ་བའི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཡིན། དེ་
ཁྱིམ་པའི་གོས་ཡིན་པ་ནི་གོས་ཤེར་རྒྱབ་ཀྱི་དཀྱིལ་དེར་རས་སྟོན་པོ་ཁ་གང་སྒྲན་
ཡོད་པའི་མིང་ལ་སྒྲ་ལེན་ཟེར། དེ་ནི་དབུ་སྒྲ་ཕྱང་ལོའི་དྲིག་པས་གོས་ཆེན་ལ་སྟོན་
མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་དུས་གོས་ཤེར་ནི་སྒྲ་རིང་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་
དམིགས་པར་མ་ཟད་གོས་ཤེར་གྱི་གོང་བར་སྒྲམ་སྒྲགས་ཀྱིས་མངོས་ཆོས་བྱས་པ་
དང་མཆོམས་མཆོམས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཡོད་པ་སོགས་
སྟོགས་གང་ནས་བཞུས་ཀྱང་དག་ཚུལ་སྟོང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་འོས་
པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ཤོད་དུ་དར་བའི་གོས་ཤེར་འདི་དང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་གོས་
ཤེར་གྱི་རིགས་འགའ་ཤས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱབ་སྟོགས་པ་ཆེའི་སྟོན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་དམག་དཔོན་གྲགས་ཅན། ཡུ་ཤུའི་སྤྲོད་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རྩིག་
ཉམས་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཁྱོད་སྟེན་ཡོད། སྤྱིར་ཤེར་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་འདིའང་ཤོད་
སྟེན་མིན་པར་རྒྱ་སྟེན་གྱི་ཐེད་ཏོང་ཞེས་པ་ཤེར་དུ་འགྱུར་ཡོད་མྱོང་། ཤོད་སྟེན་

ནང་མིང་གཞི་སྒྲ་མ་ཕྱི་མར་འགྱུར་བ་པ་པོང་ལ་བ་གོང་ཞེས་འཛོད་པ་ལྟར་མེད་
ནི་པེར་དུ་འགྱུར་བའང་ཡིན་སྲིད། སྤྱིར་གོས་པེར་འདིའི་དང་པོའི་འབྲུང་ཁུངས་
ཀྱང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལས་འཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དཔྱད་གཞི།

དུས་ཕྱིས་དབུས་གཙང་གི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟར་
འདས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྐུ་སྐྱེ་ཡོད་ཆོད་ལ་གོས་པེར་རེ་གཡོགས་ནས་
རྗེ་ག་ཉམས་ཕྱེད་སློལ་དར་བ་འདི་ནི་དོན་དངོས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཤིག་སྟེ་དགོ་
ཚུལ་སྤོང་གི་སྐུ་ལ་བྱིས་པའི་གོས་ཀྱིས་གཡོག་འོས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་འདྲའི་ཕྱག་ཆོན་དང་མངའ་རིས་སོགས་ངོ་མ་ངེ་ཡིན་མ་ཤེས་
པར་མ་དག་རྒྱན་འཇགས་སུ་སོང་བའི་ལག་རྒྱན་ཡང་མང་། དཔེར་ན། ཕྱག་
མཆོན་གྱི་པར་དང་པད་གདན་གྱི་མཆོན་དོན་ནང་གསེས་གཅིག་ནི། འདམ་ལས་
སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ལྟར་འདམ་སྐྱེས་པར་ཡིན་པ་
ནི་རྒྱ་གར་གྱི་དོ་སྐྱེད་པ་ནམས་ལས་ཤེས་བྱབ་ནའང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་མ་སར་
སྐྱེས་པའི་ཤིང་པར་འདི་རི་མོ་དེ་པོད་པའི་བཟོ་བ་ཆོས་ལྟའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་པར་དང་
པད་གདན་གྱི་པད་མ་ལ་འབྲེལ་བ་འདི་མ་དག་རྒྱན་འཇགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་སྲིད།
དེ་བཞིན་དུ་པོད་དུ་མེད་པའི་ལྟའི་ཕྱག་མཆོན་དང་ཞོན་པ། ཞབས་བརྟན་སོགས་
ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ནོར་ནས་འབྲེལ་བ། པོད་དུ་མེད་པའི་སྟོག་
ཆགས་ནེའུ་ལེ་ནི་ཁྱེ་དང་འདྲ་བ་དང་མྱང་ཆེན་ནི་རྟ་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་འབྲེལ་
བ་སོགས་ནོར་བར་ངོས་ཟིན་བྱབ་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་བཞིན་དུ་མངའ་རིས་
ཀྱི་མཆོན་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཡེ་ནས་མེད་པར་བྱིས་པ། དཔེར་ན། རོར་ཡིག་
གསེར་བྱིས་མ་ཟེར་བའི་མངའ་རིས་སྟོར་མོ་དང་ནར་མོ་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་རྒྱས་

བསྐྱུས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད། འདི་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལ་རྒྱ་ནག་པ་ཆོས་སྦྱིས་པོ་མོ་
གཉེན་སྦྱིག་གི་དུས་སྟོན་ཆེད་འབྲི་རྒྱུ་མཛེས་རིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དམིགས་བསལ་
ཅན་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་དུ་སྟོན་དང་མི་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སྦྱང་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་
ཆགས་སྦྱོད་ཀྱི་མཛེས་རིས་གཤམ་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་
ཐུབ་ནའང་བོད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་དང་བྲུ་མའི་ན་བཟའ་དང་
མཆོད་གཤོམ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་འོག་སོགས་རབ་བྱུང་བའི་བཞུགས་
གནས་གང་སར་འབྲི་བཞིན་པ་འདི་མཛེས་རིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་གཤམ་མཁན་ཞིག་
གིས་བལྟས་ན་དགོད་ཕྱོད་བཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བྱ་དང་འབྲུག་
སྤར་མོ་ལྔ་ཅན་ཁ་སྦྱོད་དང་སོ་སོར་འབྲི་བ་འདིའང་རྒྱ་ནག་གོང་མ་བཟའ་ཆང་
པོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་གང་བྱུང་དུ་འབྲི་འོས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མ་དག་རྒྱུན་འཇགས་ཀྱི་ནོར་བ་གིན་དུ་མང་ནའང་འདིར་ཡིག་ཆོགས་
ལ་འཇིགས་ནས་མགོ་སྦྱོས་ཙམ་ལས་བྲིས་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་སྐུ་འབྲེའི་ཐིག་ཆ་དང་ཀྱི་དབང་གིས་སྐུ་འབྲེའི་རོ་སྟོད་སེལ་
འབྲེའི་གཟེངས་མི་མཐོ་བས་ཐུག་པ་གཉིས་ཀ་ཞུམ་ཞུམ་དང་དབྱི་ཁྱག་ནས་བྱས་
མའི་བར་ཀྱི་བརྒྱ་རུས་གིན་དུ་བྱུང་བས་དཀྱིལ་ཀྱང་གི་ཞིང་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་རྒྱང་
བས་ཅོག་ཅོག་ལྟ་བུའི་མི་མཛེས་པའི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་བོད་
ཀྱི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་ཆོས་བརྟག་དབྱེད་མཛད་དགོས། ལྷག་པར་དད་རྟེན་དང་
སྐུ་བརྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་བཞེངས་སྐབས་ལག་རྩ་ལ་མཁས་པས་མཛེས་རིས་བྲིས་པ་
དང་འབྲུག་ཞུགས་བཟོ་བ་ལྟར་སྐུ་འབྲེའི་བཞེངས་མི་རུང་། སོ་སོའི་གཞུང་དང་མཐུན་
པའི་སྐུའི་རྒྱ་ཆ་དང་ལག་ཆ་དང་ཆོན་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལྷག་པར་གསང་

སྐབས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཆེ་བཟོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་དེ་དང་དེའི་དབང་རྒྱུ་གནང་གང་
 རུང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་མ་ཟད། དཔེན་པའི་གནས་ཤིག་དུ་སྒྲུ་བཞེངས་སྐབས་
 དེ་དང་དེའི་བདག་བསྐྱེད་སྒྲིལ་དུ་བཏང་བའམ་ཡང་ན་རང་ཉིད་སྒྲུར་བསྐྱེད་མཛད།
 ཁ་དྲུག་སོགས་གཙང་སྒྲུ་དང་ལྡན་པ། གཞུང་སོ་སོར་གསལ་བའི་སྒྲུ་རྒྱ་ལ་
 རྩས་སྒྲུ་འདྲ་མིན་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱང་འཛོམས་དགོས། སྒྲུའི་གནས་སོ་སོར་གནས་
 ཡིག་འགོད་པ། རྩོག་ཤིང་དང་གཟུངས་འཇུག་སོགས་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ཡོད་
 ཆེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བར་མ་ཟད་སྒྲུ་བཞེངས་པ་པོ་
 བཟོ་བོ་རང་ཉིད་ལའང་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་
 ཡོང་བས་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་བཅས་
 སྒྲུ་བཤད་མདོར་ཙམ་དང་།

སྐབས་སུ་བབས་པ་ཀུན་གཟིགས་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་འདྲ་སྒྲུ་ནི། བྱི་
 ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་ཕྱན་རང་ཡུལ་དུ་འཚམས་འདྲི་ལྟ་བུ་སྐྱོར་ལ་འགྲོ་སྐབས་རང་
 རེའི་མ་བུ་དགོན་ནམས་སུ་ཀུན་གཟིགས་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་སྒྲུ་འདྲ་མང་
 པོ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་མཇུག་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་སྒྲུ་མོའི་འདྲ་སྒྲུ་བཞིན་ཞལ་དབྱིབས་
 ཆ་ཆང་བ་ལོན་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མཇུག་མ་བྱུང་། ཀུན་གཟིགས་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་
 ལས་ཚང་གི་སྒྲུ་དམར་གདུང་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་ཞལ་རས་ནི་སྐབས་དེའི་ཞལ་སྒྲོ་བ་
 ལྟ་བུ་ལག་རྩལ་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བཞེངས་པ་དེའི་ཞལ་རས་ཕྱན་ལོན་
 རྒྱུང་སྐབས་ཡང་ཡང་མཇུག་བར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་གི་ཞལ་སྒྲོ་བ་རེབ་
 གོང་གི་འཛོམ་བཟོ་པ་སྐྱུ་མ་སྒྲུབས་ནི། འཛོམ་བཟོ་སྒྲུ་དང་ལྟག་པར་འདྲ་གཟུགས་
 བཟོ་བར་ཤིན་དུ་མཁས་པས། ཁོང་གིས་སྒྲུ་མོའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གཟིམ་རྒྱུང་གི་བདེ་

ཡང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ཏེན་གནས་བཏུན་བཟུ་དུག་བཞེངས་སྐབས་སོ་སོའི་ཞལ་
 དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟག་ཆང་ལྟ་མོའི་སྒྲ་གན་ནམས་ཀྱི་ཞལ་འདྲ་རེ་བཞེངས་
 འདུག་པ་སྒྲ་གན་འདི་དང་འདི་རེད་ཅེས་ལས་སྒྲ་པོར་ར་སྟོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ལག་
 ཅུལ་ཅན་ཁོང་གིས་བཞེངས་པའི་ཀྱན་གཟིགས་སྟོ་བཟང་འཕྲེན་ལས་ཆང་གི་འདྲ་
 སྐྱེ་ཞལ་འདྲ་ལོན་པའི་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ངའི་སྤྲས་མགོར་བཞུགས་པ་དེའི་ཞལ་
 རས་ལ་ཉིན་ལྟར་མཇལ་བ་དང་། དུག་འཆལ་གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་ལམ་
 ཞུ་གི་ཡོད་དུས་ཡ་སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དབྱིབས་ནི་ངའི་མིག་ལམ་དུ་ལྟང་ཏེར་
 འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འདིམ་བཟོ་མཁས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་སྦྲེབ་ཀྱིས་ཞལ་འདྲ་
 ཞིག་བཞེངས་ཐུབ་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་བསམ་དོན་བཞིན་མ་འགྲུབ་པར་
 ལོ་མང་རྫོགས་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡ་སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་སྐྱེ་དབྱིབས་སྐྱེས་པར་
 གྲགས་པའི་སྐྱེ་འགངས་ཆེན་ཞིག་མཁས་དགུ་དཔོན་ཆང་གི་འཕྲོག་གཞིས་ཀྱི་ཁྱིན་
 ཏེན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ཆང་ཐོ་དོ་ཅམ་དང་དབྱ་སྐྱ་ནི་བ་སྤྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་ཡོད་
 ཅས་ཟེར་བ་དེ་དང་ཆ་ཁོའི་མ་དགོན་གྱི་བུམས་ཁང་ནང་དུ་ཡ་སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱི་
 འདྲ་སྐྱེ་འབྲུམ་བུ་བཞེས་པའི་ཁྱིན་ཅན་མི་ཆང་མ་ཞིག་བཞུགས་པ་བཅས་ལ་ཡང་
 ཡང་མཇལ་མྱོང་། དེས་ན་ཡ་སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རས་ལྟང་ཏེར་མིག་ལམ་
 ལ་འཆར་ཐུབ་མཁན་ནི་ད་ཆ་ང་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་སྟག་མེད་དུས་ཁོང་གི་ཞལ་
 འདྲ་ཞིག་ཁྱེད་ཆོ་ལ་བཟན་མ་ཐུབ་ཆེ་ཡ་སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་འདྲ་
 བཟུས་ནི་འདྲ་མ་སྒྲིང་འདི་ནས་ཅ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་བར་ཡངས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་པས། མགོ་སྤྱ་མེད་ལ་རལ་པའི་བྲལ། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་སྤྲན་ལ་འདིམ་
 བཟོའི་ལག་ཅུལ་མེད་ནའང་བཞེན་མཆོམས་ཀྱི་ཐུན་གསེབ་ནས་ཀྱན་གཟིགས་སྟོ་

བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་ཞལ་འདྲ་ཞིག་བཞེངས་ཨེ་ཐུབ་ཀྱི་བཙུན་པ་བྱས་ཏེ་དབྱ་
 རྒྱུང་པ་ཞིག་ལན་འགའ་ཤས་བཞེངས་ཐབས་བྱས་སྐབས་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱང་ཇི་
 བཞིན་མི་འཕྲོན་པར་མ་ཟད་དབྱ་རྒྱུང་པ་ཞིག་ཡང་ཡང་བཞེངས་པ་འདིའང་ལག་
 ཅེད་ཅེ་བ་ལྟར་མ་གྲུས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས། དད་པས་ཀྱན་ནས་སྦངས་ཏེ་སྐྱེ་
 གཟུགས་ཆ་ཚང་ཅན་ཞིག་བཞེངས་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་བུས། བཞེངས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འཛིམ་
 པ་དྲུག་ལག་ཆ། ཐིག་ཅུ། དུས་ཚོད་སོགས་ཆ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲོམས་ནའང་
 ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་བའི་འདྲ་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱེད་
 ཅམ་ཡང་མ་འཕྲོན་ནའང་། རྗེས་སུ་དད་ལྡན་ལག་ཅུལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་
 གིས་ལས་སྐབས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་འདྲ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ལེ་བཞེངས་ཐབས་བྱེད་པའི་སྐབས་
 སྐྱེ་འདིས་ཞལ་རས་དེའི་ཕྱོགས་ཅམ་ལེ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ལས་སྐབས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལེ་བཞིན་ངའི་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་
 ཇི་ལྟར་ཤར་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ཐུབ་ན། སྐྱེ་འདི་དང་འགྲེལ་
 བཤད་གཉིས་བསྟར་ཆེ་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་མ་མཐའ་ཞིག་བཟོ་ཅུལ་མཁས་པ་ཆོའི་
 ཡིད་ངོར་ཤར་ཐུབ་སྲིད་སྟུང་ནས་ད་ལན་འབད་བཙུན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེར་ཀྱན་གཟིགས་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་འདྲ་སྐྱེའི་སྐྱེ་མདོག་ ཕྱག་
 མཚན་དང་བཞུགས་སྐྱེངས། ན་བཟའ་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། ཀྱན་
 གཟིགས་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་སྐྱེ་མའི་ནལ་འབྱོར་པན་བདེའི་སྟོ་འབྱེད་ཅེས་
 པ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཚང་གི་རང་ཚུམ་དེར། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
 ཆགས་དཀྱིལ་ཀྱང་བཞུགས། །ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་པད་སྤོང་སྟེགས་རལ་
 འཛིན། །གཡོན་པ་མཉམ་བཞག་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་བསྐྱམས། །ཆོས་གོས་

ནམ་གསུམ་པའ་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་སྒོ་
བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གི་འདྲ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་དབུད་པ་མདོར་ཙམ་བཟོད་ན།

༡༥ ཞལ་དབྱིབས་ནི། སྤྱིར་བོད་མིའི་གདོང་དབྱིབས་ལ་རིང་པོ་དང་གདོང་
དབྱིབས་སྒྲོར་སྒྲོར་ཙན་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས་ཞལ་རས་ཀྱི་དབྱིབས་རིང་པོའི་གས་
ཡིན། གདོང་དབྱིབས་ལེབ་མོ་དང་འབྲུར་བ་གཉིས་ལས་གདོང་འབྲུར་མའི་གས།
དབུ་སྒྲ་དཀར་ཕྱེད་དང་ནག་ཕྱེད་དེ་དབུ་སྒྲ་སྒྲོ་ཙམ། དཔལ་བའི་ལེབ་དང་ཞེང་
གཉིས་ཀ་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་ཙམ་ལ་དཔལ་བར་གཉེར་མ་མེད་པ། སྒྲ་མཆོམས་ལེགས་
པར་ཕྱེ་བ། སྤྱན་ནི་སྒྲོར་སྒྲོར་མིན་པར་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཙམ་ལ་ཕྲ་མིག་ཟེར་བའི་
མིག་ཟུར་གསུམ་ཙན་གྱི་རིགས་ལས་འབྲུར་ཆེགས་སུ་ཕྱན་བུ་གཟིགས་པ། འགམ་
གཟུགས་པ་རིལ་རིལ་ལྟ་བུ་མིན་པར་འགམ་པ་སྒྲོང་དོང་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་འགམ་
ཐག་རིང་པོའི་གས། བངས་གཟེངས་མཐོ་བ་གང་ཞིག་ལ་ཕྲ་བ་དང་ཅེ་ནོན་པོའི་
གས་མིན་པར་སྒྲོམ་ཕྲ་འབྲིང་ཙམ་གྱིས་མཛེས་པ། སྤྱན་མཆོག་ཆེ་བའི་གས་ཙམ་
ཡིན་ནའང་ད་ཅང་ཆེ་བ་དང་ད་ཅང་བརྒྱང་བ་མིན་ལ་སྤྱན་གལ་རིང་ཙམ་ཡོད།
ཞལ་གྱི་སྒྲོ་(ཁ་)ནི་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་ཙམ་ལ་སྒྲ་འོག་གི་ཤུལ་ཡོད་པ། ཞལ་སྒྲིབ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་འགམ་གཟེར་མ་ལྟ་བུ་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀྱིས་མཛེས་པར་ཡོད་
པར། ཞལ་གྱི་མདངས་དཀར་ལ་དམར་བའི་འདྲུམ་མདངས་ཙན། དགུང་ལོ་
ལྷ་བརྒྱུང་གངས་ལྟ་བུའི་བགེས་ཉམས་ཙན་ལ་སྤྱི་སྒྲོབས་ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་གཟུགས་
རིང་པོའི་གས་ཡིན། མེ་ནའི་ཞེང་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་ཙམ་ལ་མེ་ནའི་དཀྱིལ་དུ་སྒྲོང་
དོང་མེད་པའི་གས་ཡིན།

༡༦ ན་བཟང་ནི། ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་པའ་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་སྤོང་འདུལ་བ་འདོན་པའི་ཆ་ལུགས་
 ཏེ་རུང་མཐུན་གྱི་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་སྐྱུ་ལ་གསོལ་ཞིང་ཆབ་བྱུག་སྤོང་པར་བཞེས་
 པ་དེ་ཆོས་གོས། ལྷམ་སྤྱར། ཐང་གོས་གསུམ་ལས་ཆོས་གོས་དང་སྤྱམ་སྤྱར་
 གཉིས་དམར་སེར་རམ་སེར་པོ་འཇམ། ཡང་ན་ལི་ཁྲིའི་མདོག་གམ་སིན་རྩི་རའི་
 མདོན་ཅན། སྐྱུ་ཤམ་དམར་རྒྱུ་མིན་པའི་སྐྱུ་ག་ཙམ་ལ་སྐྱུ་འཆིང་སེར་པོ་ལེབ་
 ཆེ་ཙམ། སྐྱུ་འགག་གི་གོས་ཆེན་ཁྲ་པོ་མེ་ཏོག་ཅན་མིན་པར་གཞི་སེར་པོ་འཇམ་
 སེང་ལ་ནང་ག་སྤོང་པོ་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ནི། ཡབ་རྩེ་མ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 འདུལ་བའི་ཕུག་བཞེས་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ན་བཟའ་བཞེས་སྤངས་དུས་སྤྱིས་བར་མ་
 ཉམས་པར་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་བྱ་སྤོང་སྤང་གཉིས་ལས་རྒྱུད་སྤོང་གྱི་སྐྱུ་འགག་དམར་
 པོ་དང་རྒྱུད་སྤང་གྱི་སྐྱུ་འགག་གི་གཞི་སེར་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ།
 དེ་བཞིན་དུ་རོང་པོ་ཆོས་རྩེའི་ཐོབ་ཁོངས་འབྲས་སྤངས་རོང་པོ་ཁང་ཆན་རྒྱུད་སྤང་
 དུ་ཐེབས་དགོས་པར་བརྟེན་རྒྱུད་སྤང་གྱི་སྐྱུ་འགག་བཞིན་གཞི་སེར་རྒྱུད་ཅན་ཞིག་
 བཞེས་ན་འབྲེལ་ཆེ།

སྤོང་འགག་འདིའི་བྱུང་བ་ནི། སྤང་འདུལ་དར་བའི་སྐབས་ཁ་སྤོང་རྒྱུའི་
 དག་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་དག་སྤོང་གི་ཆས་སྤོང་བྱུང་སྤོང་པོ་དེའི་ཕུ་བྱུང་གཉིས་
 ཀ་བཅད་ནས་ཁ་སྤོང་པ་གཞན་ནམས་དང་ཆ་ལུགས་དང་སྤོང་ལམ་མཚུངས་
 པར་མཛད་པ་དེ་རིམ་གྱིས་གྱོན་སྤོང་དར་བ་ལས་བྱུང་བར་གྲགས་པས་རྒྱུའི་
 དག་སྤོང་ཁ་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་སྤོང་འགག་གི་ནང་ག་དང་མཐའི་
 རྒྱ་སྤྱད། ཆོས་གོས་དང་སྤྱམ་སྤྱར་ཤམ་ཐབས་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་
 བུའི་སྤྱད་པའང་སྤོང་པོར་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱུ་

འགག་གི་ནང་གའང་སྡོན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། སྐྱ་གཟན་ནི་རྒྱུད་གྲ་སྡོད་སྡོད་
ལྟར་བྱེད་གཟན་གྱིས་གཟན་པའ་མཛད་པ་ཞིག་དང་ཆབ་སྐྱགས་ཀྱང་གོས་ཆེན་
གྱི་ཆབ་སྐྱགས་མིན་པར་སྐམ་བུ་དམར་པོ་ལ་ནང་ག་སྡོན་པོ་ཅན་ཞིག་བྱས་ན་
འབྲེལ་ཆེ་བས་ལེགས།

༡༥ བཞུགས་གདན་ནི། མདོ་སྡོད་པ་ནམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་གདན་
གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཞེས་པ་ལྟར་འཛོལ་གདན་དམར་པོ། ལྡང་བྲ། སྡོན་
པོ་སྟེ་འཛོལ་གདན་གསུམ་བཅེགས། དེའི་སྟེང་བཞུགས་གདན་གོས་ཁ་སེར་
པོ་སྟེ་བཞུགས་གདན་སེར་པོ་ནང་ཆངས་ཅན་ཁ་གང་མ་ཞིག་ དེའི་སྟེང་དུ་
བསམ་གདན་གྱི་གདིང་བ་གྲུ་བཞི་པ་བཅས་བསྡོམས་གདན་ལྟ་བཅེགས་པ་འདི་
སྐྱ་ཆེན་ནམས་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། བཞུགས་གདན་
ལྟ་བཅེགས་དེའི་འོག་དུ་སྟེ་བཀུད་བྲི་རྒྱས་པར་བཟོ་བའམ་ཡང་ན་བཞུགས་
བྲི་བསྐྱས་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་མདུན་ཁེབས་སམ་སྟེང་ག་ནི་རྩེ་བེར་བ་གོས་གདན་
སེར་པོའི་འོག་ནས་མདུན་ལ་མར་བཀུངས་པ་སྐྱ་ཆོགས་ནི་རྩེ་སྐྱ་གས་བཞིའི་
མཆོན་མདོག་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་ནི་རྩེའི་རི་མོས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཞིག་གིས་
ལེགས་པར་བཀུན་དགོས།

༡༦ དུག་མཆོན་ནི། དུག་གཡས་ཆོས་འཆད་པད་སྟོང་སྟེགས་རལ་འདོན།
གཡོན་པ་མཉམ་བཞག་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དུག་གཡས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་དུག་རྒྱས་པ་ལྟེ་སྟོང་པོ་བསྐྱམས་པ་དང་། པ་ལྟེ་
སྟེང་དུ་སྟེགས་བམ་དང་རལ་གྱི་བསྐྱམས་པ། འདིའི་པ་ལྟེ་ནི་འདམ་སྟེས་པ་ལྟེ་
སྟེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དུན་མཆོན་པ་ལྟེ་དཀར་པོ་འདམ་སྟེས་ཀྱི་པ་ལྟེ་ཡིན་དགོས་

པ་མ་གཏོགས་ཀྱི་ནག་གི་སྐུ་མ་སར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་པ་སྐྱེ་མིན། གཡོན་པ་མཉམ་བཞག་གི་སྤྲེང་དུ་བདུན་ཅིས་གང་པའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱམས་པ་འདི་རྗེ་ཆོ་འཛིན་མ་ལྟར་ཆོ་བུམ་བསྐྱམས་པ་ཞིག་མིན། སྤྱིར་ཆོ་བུམ་ཕྱག་མཆོན་དུ་ཡོད་པ་ལལ་ཆོ་བ་སྐྱེ་ཆོ་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྤྲོལ་ཡོད་ནའང་ཁོང་དགུང་ལོ་དང་བདུན་ལས་བཞུགས་མེད་པས་སྐྱེ་ཆོ་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་གསུང་ཀྱང་མིན། སྐྱེ་སྤྲོད་ཀྱི་མདུན་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སྤྲོད་ཕུར་ཆུང་དུ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། ༡ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པས་སྤྲོད་ཕུར་བཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་རབ་རྒྱས། གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན། གྱི་ཆོ་སྤྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་ཕུར་ཡོད་པ་འེ་བཞེངས་སྤྲོལ་ཡོད་ཅེས་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡོད།

༥༥ དབུ་ལྷ་ནི། པའ་ལྷས་དབུ་ལ་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པའི་པའ་ལྷ་ནི་པའ་ཆེན་སྤྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་སྒྲོམ་ལྷ་སྤྲོ་པའ་ཆེན་སྒྲོམ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷ་སེར་ལེབ་མོ་དེ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེས་པའི་དབུ་ལྷ་སྤྲོ་རིང་དེ་མིན། སྤྱིར་མདོ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྤྲོའི་སྐབས་པའ་ཆེན་སྒྲོམ་ལྷ་འདི་ཁོ་ན་རྒྱན་དུ་བཞེས་སྤྲོལ་ཡོད། སྤྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་གཅིག་ཕུར་དགའ་ལྷན་བྲི་བའི་ཆབ་ལྷ་བུ་མཛད་ནས་པའ་ལྷ་སྤྲོ་རིང་ཞིག་བཞེས་ཏེ་ཆོགས་ལེབས་མཛད་སྤྲོལ་ཡོད། ལྷག་པར་རྗེ་འཛིན་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་སྤྲོལ་ལྟར་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་གསུང་ཆོས་གནང་སྐབས་ཆོས་གོས་དང་པའ་ཆེན་སྒྲོམ་ལྷ་འདི་གཉིས་རྒྱན་བཞེས་མཛད་པ་འདི་ཆས་འདུག་བསྐྱེས་པའི་མཆོན་ཤེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་གོ་མྱོང་། པའ་ཆེན་སྒྲོམ་ལྷའི་རི་མོ་འབྲེ་སྤངས་ལའང་མ་དག་པ་མང་བས་པའ་ལྷ་འདིའི་མཆོན་དོན་རྣམས་ལེགས་

པར་མཁྱེན་རྒྱ་གལ་ཆེ།

༥༥ བཞུགས་སྒྲངས་ནི། དུག་གཡས་པ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་དང་གཡོན་པ་མཉམ་བཞག འབས་གཉིས་དཀྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་ལ། འལ་དགེས་འཇུག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

༥༦ མཆོན་དོན་ནི། དང་པོ། འལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགེས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྤྱིང་བཅེ་བས་དགེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱན་ཟུང་ཟུང་གསུམ་ཕྱན་བུ་ཡོད་པ་ནི། མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་མི་དང་མི་མེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སྒྲངས་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་མཛད་པ་མཆོན། ཡང་ན་འལ་རས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཞི་དག་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའང་མཆོན།

གཉིས་པ། རུང་མཐུན་གྱི་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་སྐྱུ་ལ་གསོལ་བས་ནི། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་གི་རྟོགས་པ་ལྟ་དང་མཉམ་ནའང་སྦྱོད་པ་མི་དང་མཐུན་དགོས་པ་ལྟར་ཕྱི་ལྟོ་སྦྱོད་པ་ནི་མི་དང་མཐུན་པར་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཙང་མ་བདག་གིར་བཞེས་པས་བརྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་མཆོན།

གསུམ་པ། སྐྱུ་འགག་ནང་གཞི་ལྟོ་པོ་ཅན་ཞིག་བཞེས་པས་ནི། གངས་ཅན་གྱི་སྒྲིངས་འདིར་འདུལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་ནས་སྤར་གསོས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་པར་མཛད་པར་མ་ཟད་ཁ་སྐྱོང་རྒྱའི་དག་སྒྲིང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡང་བྲན་པར་མཛད་པ་མཆོན།

བཞི་པ། སྒྲུ་འགག་གི་གཞི་མེར་པོ་འང་མ་སང་དང་སྒྲུ་གཟན་ཕྱེད་གཟན་ཞིག་
 བྱུང་སྐྱེད་པའི་ཕྱག་སྒྲོལ་ལྟར་གཟན་པ་བ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ནི། ཡལ་ཇེ་བླ་མ་ཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འདུག་གསང་སྤྱགས་གསར་མ་པའི་སྒྲོག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པར་མཆོན།

ལྔ་པ། བཞུགས་གདན་ནི། འཕོལ་གདན་དམར་པོ་དང་སྔོན་པོ། ལྔ་ཁྲ་
 གསུམ་དང་དེའི་སྟེང་མེར་པོ་ཁ་གང་མ་གཅིག་བཅས་དམར་པོ་སྔོན་པོ་ལྔ་ཁྲ་མེར་
 པོ་སྟེ་གདན་བཞི་བཅེགས་ལ་བཞུགས་པ་འདིས་ཟད་པ། ས། ཆ། མེ། རྒྱང་གི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་ལ་དབང་འཕྲོར་བ་མཆོན།

དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་གདིང་བ་གྲུ་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། ཐུགས་
 གཏིང་དེ་འཛིན་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་
 མེད་ལྷན་འགྲུབ་ཀྱིས་མངའ་བ་མཆོན།

བདུན་པ། འཕོལ་གདན་གྱི་མདུན་དུ་མེང་ཁྲིའི་མཆོན་ཕྱེད་སྟེང་ག་ནི་རྗེ་དཀར་
 མེར་དམར་ལྔ་ཁྲ་སྒྲུ་ཆོག་པུ་རྗེ་རྗེས་མངོས་པར་བརྒྱན་པ་ནི། གང་ལ་གང་འདུལ་
 གྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱིས་
 འཁོར་ཆོག་སྒྲིང་བར་མངའ་བ་མཆོན།

བརྒྱད་པ། ཕྱག་གཡམས་པར་བརྒྱ་དཀར་པོ་བསྐྱམས་པ་ནི། རྒྱ་བཟང་རྒྱལ་
 ཀུན་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བརྒྱས་པ། སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རྒྱལ་ཀུན་སྟེང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པརྒྱའི་འཕྲིན་ལས་
 སྒྱིད་དང་ལྷག་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་བྱ་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་
 དུ་སྒྲེལ་བར་མངའ་བ་པོ་ཡིན་པ་མཆོན།

དགྲ་པ། ཕུག་མཚན་སྒྲེགས་བཅ་གིས་ཚུམ་པ། རལ་གིས་ཚུད་པ། ཕུག་གཡས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་མཛད་པས་འཆད་པ་སྟེ། ཡབ་རྗེ་སྐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པའི་སྒྲིག་འཛིན་མདོ་རོང་གི་མཁས་པ་མི་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པས་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་སྒྲིགས་བརྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་མཆོན།

བརྟུ་པ། ཕུག་གཡོན་པས་མཉམ་བཞག་མཛད་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱར་བ་མཆོན་པ་དང་། བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱམས་པ་ནི། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ཏེ་མདོ་རྒྱགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་པའི་སྒྲིང་བཤོལ་བ་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་གྱིས་གསན་ནས་བྱགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་མཆོན།

བརྟུ་གཅིག་པ། རྟོད་མུར་ཆུང་དུ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བཞེས་པས་ནི། ཁོང་ནི་ད་རྒྱགས་རྒྱུད་འབྲངས་པར་མ་ཟད་གསང་རྒྱགས་གསར་རྟིང་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་རིས་མེད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་སྤེམ་བྱ་སྟོང་པས་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཀྱང་མཁས་པས་བྱབ་པ་མ་བཅོམ། བྱས་པས་མཁས་པ་མ་བཅོམ་སྟེ་རི་པོ་དགེ་རྒན་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་བདག་གིར་བཞེས་པ་མཆོན།

བརྟུ་གཉིས་པ། དབུ་ལ་པཎ་ཆེན་སྒྲོམ་ཞུ་གསོལ་བ་ནི། སྦྱིར་ཆོས་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་གཟེགས་ནས་དག་སྦྱང་།

ནོར་བུའི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་པར་མཛད་པའི་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་
 རྩ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བ་འཇམ་མགོན་
 ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བརྟན་པ་སྤྱོད་པ་མཐར་སྒྲེལ་བའི་
 དར་ཆེན་ཞུ་སེར་གྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་འདི་ཉིད་བསྒྲེས་ལྟར་མེད་པར་རང་གིས་འཛིན་
 ཅིང་སྒྲེལ་བར་མཛད་པ་མཆོན།

བརྟན་གསུམ་པ། ཆབ་རིལ་སྐྱེད་པར་བཞེས་པ་ནི། མཁན་སྒྲོབ་དགེ་འདུན་
 དང་བཅས་པའི་སྒྱུན་སྒར་ཆོག་པ་སྒྲུབ་པ་རིམ་པར་བཞེས་པ་ལ་དཔའ་བ་
 ཅམ་མིན་པར་བཅས་པའི་མཆོམས་སྤྱ་རགས་མཐའ་དག་སྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་
 སྤང་བར་མ་ཟད་ཐ་ན་རུང་ཁུ་འདེབས་པ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཆ་སྤྱ་
 མོ་ལྟན་ཆད་ལས་འདའ་བར་མི་མཛད་པར་རྒྱན་དུ་བསྤང་བར་མཆོན། ཕྱག་སྤྱེང་
 བཞེས་པས་ནི། སྒྱུ་ཆེ་འདིར་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལྟུང་བཞིན་མཛད་
 པའི་འབྲས་བུར་མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ། མཁྱེན་
 བཅེ་ལུས་གསུམ་ལ་མངའ་བ་སྟེས་ནའང་རྒྱན་དུ་ཆོག་པ་གསོག་སྒྲིབ་སྤྱོད་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་སྦྱར་བར་མཛད་པ་མཆོན།

༡༽ སྒྱུ་འདི་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་འགའ་ཤས།

དང་པོ། ཀུན་གཟིགས་སྒྲོབ་ཟུང་འཕྲིན་ལས་ཆང་གི་སྒྱུ་འདི་དང་པོ་བཞེངས་སྐབས་
 ཀྱི་འཆར་གཞི་ནི་དབུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་ཞལ་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱོན་
 ཐབས་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ནའང་རིམ་གྱིས་སྒྱུ་ཆ་ཆང་བ་ཅན་ཞིག་བཞེངས་དགོས་པ་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུར་པ་ནི། སྐབས་སུ་བབས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་བུ་པའི་ལུགས་
 ཀྱི་དམར་ཁྲིད་འདི་འདྲིད་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཟིགས་སྒྲོབ་ཟུང་འཕྲིན་ལས་ཆང་ནས་

བརྒྱད་པ་སྟེ། ཁོང་ལས་རོང་པོ་ཁྱི་གན་ཆང་གིས་གསན། དེ་ལས་ཡོངས་འཛིན་
དོན་འཆང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་བ་ཆང་གིས་གསན་པའི་གསན་རྒྱུ་ལྟར་ཕན་ལ་གནང་བ་
ཞིག་ཡིན་དུས། ཆོས་འདོད་ཆོས་བདག་ཀྱང་ཁོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ཡིད་མ་དཔེར་
མེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་སྟེ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས།
སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བརྩམས་པ། །རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཕྱོགས་
མཐར་སྟེལ་བར་མཛད་པ་པོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད་ཡོད།

གཉིས་པ། འདྲ་སྐྱེ་འདི་ཉིད་བཞེངས་སྐབས་དམིགས་བསལ་འཆར་གཞི་མེད་
ནའང་རྒྱད་སྟོང་ཀྱི་ན་བཟའ་བཞེས་སྒྲངས་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་འགྲོ་
བ་འདི་ཞི། རྒྱབས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་པ་གི་རྟོའི་དགོན་པར་རྒྱད་གྲ་རྟོད་སྟོང་གཉིས་
ཀྱི་གྲ་ཆང་རེ་འཇུགས་བཞེད་ཡོད་རུང་རྒྱད་སྟོང་གྲ་ཆང་འཇུགས་རྒྱ་ལས་འཕྲོ་ཅན་
ཞིག་ལ་བཞག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལས་མཇུག་དེ་ངས་སྐྱེལ་དགོས་པའི་བདེ་མཆོན་
ལྟ་བུར་གོ་ནས་སྐྱེ་འདི་ཉིད་བཞེངས་བྱུང་བ་དང་རྒྱད་སྟོང་གྲ་ཆང་གསར་འཇུགས་བྱེད་
རྒྱུའི་ལས་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། རྒྱ་འདྲ་འདི་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ལས་ཐོན་པ་ཞིག་མིན་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ག་སྐུ་མ་ཞིང་རྒྱ་ན་བགེས་སོང་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷ་བས་རྗེ་
དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནི་གིན་ཏུ་ཉག་ཕྱ་བས་
སྐུ་པ་དང་དོ་སྤང་མེད་པས་བགེས་སོང་སྟོབས་མེད་ཅན་ལྟ་བུར་འགྱུར་བཞིན་པའི་
རྟེན་བདེ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་སྟེ། དཔེར་ན། འཆད་ཉན་སྟོབ་གཉེར་དང་། དབང་
ལུང་ཁྱིད་གསུམ་སྟེ་དང་ལྟག་པར་ལྷ་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྷགས་ལུང་

གི་ཐོབ་ཡིག་ཙམ་ཡང་ད་ཆ་ཆོད་ཅིང་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་རྩིས་འཇུག་ཚོས་
བདག་པོ་ཇི་བཞིན་རྒྱུ་བ་བྱུང་མེད།

བཞི་པ། སྐུ་འདི་བཞེངས་སྐབས་ཡང་ཡང་འདས་ཁུ་བྱུགས་པས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་
གཡམས་གཡོན་ལ་འབྲུམ་བུ་ལྟ་བུ་འགའ་ཤས་བྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་བས་རྩི་དམ་པ་འདི་ཉིད་
སྐུ་གཤེགས་ཁར་དམ་སེལ་ཕྲན་བུ་རེ་བྱུང་བའི་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བས་མཚོན་པ་ནས་
ད་ལྟ་ཡང་དེའི་འབྲུམ་ཉགས་ངན་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་མཚོན་དོན་ལྟ་བུ་ཡང་
ཡིན་སྟེ།

ལྔ་པ། རྒྱུ་བས་རྩི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རས་ང་འདྲ་མའི་སྐུ་འདི་ངས་ལག་
བཟོ་མ་བྱེད་ཐབས་མེད་ཀྱུར་པ་ནི། སྐུ་ཀྱི་ཆོད་གི་སྐུ་ཕྱེད་གོང་མ་རིམ་བྱོན་
སྐུ་དང་ལྟག་པར་ཀྱན་གཟིགས་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆོད་གི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་
རེ་དུས་མཐར་སྒྲིང་ཨེ་བྱུང་ལྟ་མཁན་གྱི་ལས་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ང་
ལ་ཡོད་པར་མཚོན་སྟེ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོའི་གོང་གི་ལུང་བཞུན་
དུ། འབྲུག་སྐུ་ལ་གྱི་མགོ་འཇུག་འབྲེལ་དུས་སུ། །རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་སྐུ་ཆོ་
བདུན། །དངུལ་དཀར་གྱི་རྟ་བཟང་གསེར་སྒྲ་ཅན། །འཆར་སྐད་ལ་བཀྲ་གིས་
དུང་དཀར་བཞད། །ཅེས་རྒྱུ་བས་རྩི་དམ་པ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་རྩོགས་པའི་དུས་
ཆོད་ཀྱི་ལུང་དུ་བཞུན་པ་དང་འབྲེལ་ནས་མ་འོངས་པ་ལོ་སྐུ་མ་ཕུ་སོ་གསུམ་རྩིས་
སྐུ་སྐུ་རྒྱུ་འདི་ཁམས་དང་ལོ་ཉགས་གཉིས་གསལ་བར་ལུང་བཞུན་པ་འདིས་ཀྱང་
དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པར་མ་འོངས་སྒྲོན་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་བཞུན་
པའང་ཡིན་སྟེ།

དེས་ན་ཀྱན་གཟིགས་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཆོད་གི་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་སྐབས་སྒོར་

ལ་དབྱད་པ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་བའི་སྐྱེ་འདྲའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་སྐྱེ་འདི་བཞེངས་སྐབས་གཙང་སྒྲ་དང་ལྡན་ཞིང་དད་པས་ཀྱན་ནས་ཐངས་ཏེ་
བཞེངས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལག་རྩལ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ནས་འཆར་བཀོད་བྱས་པ་ཞིག་
མིན་པར་གང་བྱུང་དུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ལ་བརྟུ་ཚྭ་གས་ལེགས་པའི་ཚྭ་གས་ནས་
བརྟུས་ཆེ་ཉེན་འབྲེལ་ལྟོས་བྱུང་གི་དབང་གིས་བྱུང་ཡོད་སྟེད་པ་ལས་གཡོ་ཟོལ་གྱིས་
རང་བྱོན་ལྟ་བུ་ཡིན་མདོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་བྱས་པ་མིན་པར་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་
གང་བྱུང་བ་ནམས་མ་གསང་བར་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བདེན་གཏམ་བཟློད་པར་ཉེས་
པ་མེད་པར་མ་ཟད་དགག་བྱ་ལས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། རྟོ་རྟོ་གདན་
གྱི་བརྟེན་མཆོམས་ཀྱི་ཐུན་གསེབ་ནས། རོང་ཆེན་སྤུལ་མེང་འཛིན་པ་གི་རྟོ་
བཟང་བརྟེན་འཛིན་པས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧ ལ་བརྟེན་ཐོའི་
ཚུལ་དུ་བྲིས་པ་དགོའོ། །

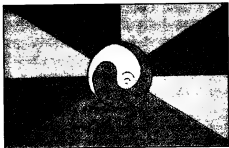
རྒྱུ་ཚུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གོས་སྒྲིའི་རྒྱལ་ཡིག

༡༡། ཡལ་ཐེ་གྲ་མ་ཚུང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་འཁོར་དག་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བའི་ཞལ་ཐང་གོས་སྒྲིའི་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས། ཡལ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་རྩ་རྒྱ་དགོན་དགེ་ལུན་བཀྲ་ཤིས་འབྲུང་གནས་ལ། ཆོ་འདས་དགེ་བཟང་
 གི་དགེ་རྩར་སྦྱར་འཛིག་གནང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་འདས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ངན་སྤྲིག་སྤྱོད་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག་ནས། ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་མི་ཁྲིམ་
 པའི་གནས་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྦྱོ་བར་ཆོས་ལུན་གྱི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་ཐོབ་
 རྟེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་
 སུ་བཟུང་ནས་བརྟན་པའི་སྒོར་ཁྲུགས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ས་
 ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་འདུག་དེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
 ལྷུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོས་བཅས་ཆོ་དང་ལུན་པ་ནམས་ལ་གནས་
 སྐབས་མི་འདོད་པའི་ཉེར་འཆོ་ཡོད་རིགས་མཐའ་དག་རང་སར་ཁི་ནས་ཆོས་ལུན་
 གྱི་འཆོ་བས་དུས་ཉག་དུ་འཆོ་བར་འགྱུར་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིས་མཆོན་
 ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་ནམས་སེམས་མཐུན་ནམ་དཀར་དགེ་
 བའི་ལས་ལ་སྦྱར་བའི་མཐུས། ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབ་པ། ལོ་ཕྱགས་ཉག་དུ་ལེགས་
 པར་ ནད་མཆོན། ལུ་གེའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་རང་སར་ཁི་ནས་བདེ་སྦྱིད་

རྫོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་མྱུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདེན་རྫོགས་
བརྩོད་པའི་མཐུས་རི་ལྟར་སྒྲིན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག

དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་གིང་།།
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བའི། །དམ་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་གོག །ཆོ་
འདས་དགེ་བཟང་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩར། །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རྩལ་
ཙོང་ཁ་པའི། །ཞལ་ཐང་ཆེས་ལེགས་གོས་བཟང་ལས་གྲུབ་པ། །ཉེ་འབྲེལ་སྟོན་
བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དགེས། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་བཤད་སྐྱབ་བརྟན་
པ་འཕེལ། །དེ་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། །བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་
ལྷན་དཔལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་སྒྲིན།།
དམིགས་ཡུལ་འདས་པོའི་ལས་ཉོན་ལྷིག་སྒྲིབ་རྣམས། །མྱུར་དུ་བྱང་ཞིང་དལ་
འབྱོར་རྟེན་བཟང་ཐོབ། །བརྟན་པའི་སྒྲོར་ཁྱགས་ཆོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཏེ།།
རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྒྲིན། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆོ་འདས་དགེ་བཟང་གི་
དགེ་རྩར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བཞུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གོས་སྐྱ་ཆེན་མོ་གསར་
བཞེངས་གནང་བའི་རྒྱལ་ཡིག་སྒྲིན་ཆོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་དུ་རྒྱ་དགོན་གྱི་མཁན་ཟུར་དགེ་སློང་འཇམ་
དཔལ་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡོང་ཆེན་གྱི་དེ་སྐུ་ལ་མིང་པ་སྟོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་དུ་འབོད་
པས་བྲིས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བདེན་རྫོགས་བརྩོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གོག་ཅེས་སྒྲིན་
པའོ།། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ལ།

མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁོའི་དར་ཆའི་དཔེ་རིས།

དར་ཆའི་འགྲེལ་བཤད།

༢༩༩། རེད་དུས་གསར་ལུགས་ལུ་མཛད་མྱོ་ཆེ་ཆུང་དང་དུས་མྱོན། ཆོགས་འདུ་
 མོགས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ཡུལ་ལུང་དང་ཆོགས་ལྗེ་གང་ཡིན་མང་ཆོགས་ནས་ངོས་འཛིན་
 རྱེད་པ་དེའི་ཆེད་དར་ཆ་ལེ་བསྐྱེད་བཟུགས་ཁག་གི་མང་དུ་བང་ཆོགས་ལྗེ་མོ་མོས་དར་
 ཆ་ལེ་བསྐྱེད་ས་འཛུགས་ཤིང་པམིན་པ་ལྟར་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁོའི་ངོ་བོ་མཆོན་ནས་པའི་
 དར་ཆ་ཞིག་དཔོན་གཤམ་ཆེ་བར་བཞེན། མདོ་སྨད་ཀྱི་ས་ཡི་ཆགས་ཚུ་ལ་དང་མི་ཡི་
 ཆད་ཁྱད་ས་མོགས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པའི་དར་ཆའི་
 རི་མོ་དང་འགྲེལ་བཤད་བཅས་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཟིན་བྲིས་ལུ་འགོད་པར།

༡༣ འོག་གི་གཞི་ལྟར་ཁུ་ནི།

ཀཱེ་མེད་སྒྲིག་པ་མཆོན་པ་སྟེ། མདོ་སྒྲིག་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་ལ་
ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སམ་ཙོང་ཁ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་གསལ་པ་སྟེ་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་མཆོན།

ཁ་དེ་མཛེས་པ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤངས་སྤོངས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་ནགས་ལྷང་
ཅི་བཅུད་སྤྲོན་རིགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་མཛོད་རྩ་པུ་སྤོ་ལྷང་དེ་དག་མཆོན།

[illegible]

༣༥ རྟེན་གྱི་ཆ་དུས་བྱ་དུག་ནི།

༡༥ ཅད་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་མཆོན་པ་སྟེ། གྱིང་པོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་
 མིའུ་གཤུང་འུག་གི་རྒྱུད་ལས་ཆད་པ་སྟེ་མདོ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིའུ་གཤུང་འུག་
 ལས་ཆད་པར་མ་ཟད་སྟག་པར་པོང་པོ་འཕྱལ་གྱི་སྟ་བཅན་སོགས་ཕྱི་རྒྱུན་བཅན་
 པོ་རྣམ་འུག་དང་པོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཤུང་རྒྱུད་དང་། པོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ས་
 མཆོམས་བརྟན་སྤང་ཆེད་བཞག་པའི་དཔའ་རྟེ་གསུམ་དང་དཔའ་པོ་མི་འུག་གི་རྒྱུད་
 སོགས་ལས་འཕེལ་བའི་མི་རྒྱུད་ཡིན་པ་མཆོན།

ཁ་དེ་དུམ་བུ་དུག་པོ་དེ་འང་སྡོད་མར་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། མདོ་སྐད་ཆོལ་
ཁ་འདི་འང་པོད་གངས་ཅན་པ་སྤྱི་དང་སྐད་ཡིག་མི་རིགས་གོ་མས་གཤིས་སོགས་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་མངའ་འབངས་ཡིན་པ་དང་སྤང་མ་
དམར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་སྦྲོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་མཆོག།

༡༥ དཀྱིལ་གྱི་ཉོར་བྱ་དགའ་འབྲིལ་ནི།

༡༥ མདོ་སྐྱད་གྱི་ས་དབྱིབས་མཚོན་པ་སྟེ། མ་གཡང་ཕྱག་མོའི་གཞུང་
དུ་འབབས་པའི་མ་ཚུ་མདོ་སྐྱད་གྱི་སའི་གཞུང་ནས་འགོ་ལུགས་གྱིས་མ་ཚུའི་ཁྲག་
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་མ་ཚུའི་འབྲིལ་ལུགས་གྱིས་མདོ་སྐྱད་སྟེའི་ས་དབྱིབས་ཉོར་བྱ་
དགའ་འབྲིལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཟས་ཉོར་ཡོངས་སྟོད་ཤིན་
ཏུ་རྒྱས་པའི་ས་དབྱིབས་དང་རང་བྱུང་གཏེར་ཁས་སྤུར་བྱར་གང་བར་མཚོན།

༡༦ དགའ་འབྲིལ་གྱི་ཉོར་བྱ་སྟོན་པ་ནི། འཛམ་གླིང་ནང་སྒྲན་གྲགས་ཆེ་
བའི་མཚོ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་དང་མཚོ་སྐྱོད་ཕྱག་མོ་ལྷ་སོགས་མཚོ་དང་མཚོ་ལྷ། ལྷ་
ཡི་མ་ཚུ་དང་བྱང་གི་ཙོང་ཆུ་སོགས་ནི་དག་གི་ཆུ་རྒྱུས་མཚོན།

༡༧ ཉོར་བྱ་ལྷང་ཁུ་ནི། མདོ་སྐྱད་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་གཡལ་ར་མོ་ཐང་དང་བྱང་
ཕྱོགས་གྱི་ཙོང་ཁ་ལ་གྱི་ཐང་ལ་སོགས་པ་འཛམ་གླིང་ནང་སྒྲན་གྲགས་ཆེ་བའི་མངའ་ས་
ཤིང་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྷངས་རྒྱུས་མཚོན།

མདོ་སྐྱད་ཆོལ་ཁའི་དར་ཆའི་རི་མོ་དང་འགྲེལ་བཤད་འདི་བཞིན་བཞགས་སྤར་མདོ་སྐྱད་རྒྱུན་ལས་
ཐུན་མོང་ནས་ཡང་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྤུལ་མ་བྱུང་དོན་ལྟར་ཞལ་ངོ་མ་སྒྲིག་ཅམ་དུ། ཀའི་
སྤུལ་མིང་པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ལ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་ལགས།

མཚན་འགྲེལ།

༡༥ དེབ་ཐེར་དཀར་པོ། ཨ་མདོའི་ཡུལ་སྤྱིའི་མིང་ལ་ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་ཞེས་གྲགས། ཏུན་
དོང་ཡིག་ཆར། དགུང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཁྲི་འབྲིང་གིས་ཙོང་ཁ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་དམག་བྱངས།

༡༦ དེབ་ཐེར་དཀར་པོ། ཨ་མདོའི་མི་རིགས་ཡལ་ཆེ་བའི་སྟོན་གྱི་དམག་མི་ཕྱོགས་འདིར་སྟེབས་
པ་ལས་མཆེད་པར་མངོན། སུམ་རྩ་ཆོས་འབྱུང་། མདོ་སྐྱད་ལྷོ་བྱང་གི་མི་རྒྱུད་ཡལ་ཆེ་བའི་པོད་ཆོས་

གསུང་ཚམ་ཐོར་བུ་གསུམ་པ།

ཀྱལ་གྱིས་ཀྱང་པོད་ས་མཆོམས་སུ་བཞག་པ་ལས་མཆེད་པ་ག་སྟག་ཡིན། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་
སྟོན། དཔལ་ལྷན་གསུམ་གྱིས་མཐའ་ཡི་སོ་ཁ་སྤང་།

༡༥ དེབ་ཐེར་ཀྱང་མཆོ། མདོ་སྤྲེད་གཡར་མོ་ཐང་དུ་བཏགས་པའི་ཁམས་གཅིག་ ཚིང་ཁ་ལ་གྱི་
ཐང་དུ་བཏགས་པའི་ཁམས་གཅིག་ དེབ་ཐེར་ཀྱང་མཆོ། མ་ཆུ་འབྲིལ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་དབྱིབས་
ནོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད།

མདོ་སྨད་སྡེ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཤོ་བཤད།

ཤ་མིག་གཉིས་པ།

༡༥ པར་གཅིག་པ་རིའི་གོང་ཐོག་ན། སྒྱ་རིག་རིག་གི་དགོ་བ་བྱ་གཅིག་
ཡོད། པར་གཉིས། པ་རིའི་གོང་ཐོག་ན། མིག་རིག་རིག་གི་གཡུ་མོ་བྱ་གཅིག་
ཡོད། པར་གསུམ། པ་རིའི་གོང་ཐོག་ན། སྤ་དང་སྤ་བ་བྱ་གཅིག་ཡོད། སྤ་
ཐོབ་ཡོང་ན་ཕུ་ར་མཁུན། རྩེ་ཐོབ་ཡོང་ན་དཔོན་སྒྲོན་མཁུན།

ཤ་མིག་གསུམ་པ།

༡༦ བ་ལི། བ་ལི། བ་ལི་དབུགས་གི་སྒོ་ང་། གནས་མོ་ཐུག་གི་སྒོ་ང་། བྱ་
རྒྱལ་བྱང་གི་སྒོ་ང་། ལུ་ལུ་ཐུང་གི་སྒོ་ང་། ད་སྒོ་ང་མེད་ན་སྒོ་ང་ཤུན་གཅིག་ཡང་
ན། བ་དཀར་དཀར་གསུམ་གྱི་ཅ་ཟན་མ། བ་ནག་ནག་གསུམ་གྱི་ཅུ་འབྲང་མ།
བ་བྲ་མོས་བེའུ་བཟུང་། མར་ཕུ་རའི་དོ་ཅིགས། བ་ལི། བ་ལི།

ཤ་མིག་བཞི་པ།

༡༧ ཅི་ལི། ཅི་ལི། དབྱར་ཅི་ལི་དགོ་བའི་དུག་ཐོག་ན། མར་ཅི་ལི་ཐུ་
ཐོའི་རབ་སོན། མ་བྱུང་རྒྱལ་མོ་ཅིག་གཞི་གདོང་། ཁིང་གི་ར་གི་འབྲེར་ལ་ཤོག་
འཇད་པའི་མི་ཞིག་བསད་རྒྱ་ཡོད། དོམ་དང་སྤྱིག་པ་བསད་ན་དགའ། གནའ་
དང་ནམ་མཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས། བཞི་སྒྲོན་ཅི་ལི།

ཤ་མིག་ལྔ་པ།

༡༨ ཀེ་ལེ། ཀེ་ལེ། མཐོ་ཀེ་ལེ། ར་མ་ཀེ་ལེ། སོག་པའི་ཕ་ཡོ་ཀེ་ལེ། ཁི་

མིག་གོར་མོ་གེ་ལེ། གེ་ལེ་ལྷ་པོའི་རྩ་ལང་ཡིན། འུ་པོའི་ཨར་རྒྱའི་རྩ་ལང་ཡིན།
སྒོང་གསུམ་བུ་མོ་དགོད་ཁ་ཤོར།

ཤ་མིག་དུག་པ།

༦༥ དུ་གྲ། དུ་གྲ། ཐེས་ས་ཐེས་དུག ནས་ས་ནས་དུག ཀ་བ་གཡས་དུག
ཀ་མ་གཡོན་དུག ཁྱི་གྲ་ཟླ་དུག བུ་མོ་སྤྲུན་དུག ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གྲ་གྲ།
དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གྲ་གྲ། དུག་རྒྱུང་ལྷ་ཡི་ནོར་བུ། ལྷ་ཡི་བང་མཛོད།

ཤ་མིག་བདུན་པ།

༦༦ རོ་ལོ། རོ་ལོ། བརྟོས་གི་རི་ནག་མཐོན་པོ། ཀླང་ཐང་རྒྱན་མའི་དབ་
སུ། སྤྲིག་དམ་པའི་ཟླ་རི། མདུན་རོ་ལོ། ཡང་ན། གཡག་དམར་མདའ་གཞུ་
ཅན། དག་གེན་ལ་མ་བཏང་བུར་དུ་ཤོབ། ཨ་དོས། རོས་གི་རོས་ཟ་ར་དོས།
རོས་གི་ར་ཟ། ར་ཤ་མི་ཟ། མི་ཟེར་ནེ་མ། ར་མགོ་རྩོན་གཏོགས་བྱེད་ནི་མ།
རོ་ལོ།

ཤ་མིག་བརྒྱད་པ།

༦༧ ཆད། ཆད། ཤོ་བརྒྱད་ག་བ་སྟག་ལ་བརྒྱད། མོ་བརྒྱད་ཀ་བའི་ཟུར་
བརྒྱད། རླེད་པའི་ཨ་ལོང་ལ་བརྒྱད། རྩ་མའི་རྟེ་འུའི་མདུད་པ་ལ་བརྒྱད། ཆད་
པ་དཀར་པོའི་ཡར་སྟང་ན། ཆད་དེ་མ་བུ་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད། ཆད་རེ་རེ་མིན་
དང་རེ་རེ་ཤོག ཆད།

ཤ་མིག་དགུ་པ།

༦༨ ཀྲ་རུ། ཀྲ་རུ། ཀྲ་རུ་རི་གསུམ་གྱི་རྩེ་ན་ཡོད་གི སྟན་པ་ལུང་གསུམ་
གྱི་མདོན་ཡོད་གི རྒྱུང་མིན་ལེ། གཡག་ཅིག་བཤའ་གི་ཟེར། ཤ་ཀྲ་རེའི་སྟུ་

སྐལ་བཅད་གི་ཟེར། ལྷ་ཀྱེ་མེ་ཡོང་གང་ན་ཡོད། དགུ་གསུམ་ཀྱེ། ཡག་
 གྱེ་ལྷོས་དམར་དཀར་ལྷ་རེ་ཡག་གྱེ་ལྷོས། ཀྱེ་རེ།

ལྷ་མིག་བརྩ་པ།

༡༠༥ བརྩ། བརྩ། བརྩ། ཨ་བརྩ་མ། ཐེའུ་བརྩ་མ། བརྩ་མོ་ཉོར་གི་ན་
 འདེད་མ། ཀྱེ་ལ་རེ་འཛོག་ནི་མ། རྩལ་ཚུབ་བས་བཅད་ནི་མ། བརྩ་ལ་ཐོག་མ་
 རེད། ཚེ་ཐོག་རེད། གཙོ་བོ་ཉལ་ལེ་མ་བཞག་ན། ང་ལྷ་བ་ངན་པའི་ལས་ཆོད་
 རེད། བརྩ་ལྷ་རེའི་ཐུ་མོ་ཁ་དཀར་མ། མདའ་གཡས་ན་ཚུབ་ལ་གཡོན་ནས་
 ཡུད། བརྩ་ལ་ད་བརྩ་ཡི་རྒྱང་འདྲེན། དབྱར་ཚུ་བཟང་པོ་དམར་གྱི་དྲིལ་ན་
 ཡོད། དགུ་ཚུ་བཟང་པོ་བྲག་པའི་སྐྱབ་ན་ཡོད། ལྷ་ཚུ་ལས་ཚུ་དཀར་མ་བྱའི་
 རྩོད་ རྩོད་ལས་མཛེས་པ་ངང་བའི་རྩོད།

ལྷ་མིག་བརྩ་གཅིག་པ།

༡༡༥ ཐིག་ ཐིག་ ཐིགས་དཀར་གྱི་དྲིལ་ནས་ཐིག་ མེ་ཡོང་གི་དྲིལ་
 ནས་ཐིག་ ཆབ་ཡག་གི་རྩ་ནས་ཐིག་ བཙན་གི་བཙན་ཐིག་རྩ་ཡས་མ། བདུད་
 གྱི་བདུད་ཐིག་ཟས་དམར་མ། ལྷ་བ་ངན་པའི་ཟ་ཁ་བྱེད་ནི་མ། ཐིག་མོད་གྱི་
 ཐིག་པ། གནམ་ལྷགས་གྱི་གཟེར་མ། ཐིག་

ལྷ་མིག་བརྩ་གཉིས་པ།

༡༢༥ ཀྱེ་ལ། ཀྱེ་ལ། གཅིག་གྱེ་ལའི། ཀྱེ་རྒྱགས་ཁྲ་པོ། མི་ཟའི་ལོ་རྒྱུ་ཁམ་
 པར། རྩ་བྱུག་ཚུང་གི་མིག་ཚུ་མེར་པོ། འགྲོས་མ་བྱའི་གྱེ་ལ། འོད་ལྷན། གཅིག་
 ཀྱེ་ལའི་མདུང་རིང་འབྲེར་ལ་ཤོག་ ས་ཁྲིང་དཀར་ལྷོད་ན་འབྲུག་པ་ཆེ་གི་ཟེར་
 གི། ཀྱེ་ལ།

ཤུ་མིག་བརྒྱ་གསུམ་པ།

༡༣༥ ཚོབ། ཚོབ། ཚོབ་དཀར་ཁ་ནས་འོ་མ་འཕྱར། འོ་མ་རང་གི་འཕྱར་
རྒྱ་ཡིན། ཚོབ་ནག་ཁ་ནས་དྲག་ནག་འཕྱར། དྲག་ནག་རྟོགས་ལ་ལྷན་རྒྱ་ཡིན།

ཤུ་མིག་བརྒྱ་བཞི་པ།

༡༣༦ རྒྱབ། རྒྱབ། སོ་རྒྱབ་གསེར་གྱི་ལ་པོ་བྱབ། མོ་རྒྱབ་གསེར་གྱི་ལ་མོ་
བྱབ། བྱབ་རྟོགས་གསེར་གྱི་ལྷན་རྒྱ་བྱབ། བྱབ་པོང་དམར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོར་
བྱད། སྒྲོར་བྱད་དང་ཇ་བསྐྱོལ། ཇ་བསྐྱོལ་དང་ལྷ་ལེན། ང་མ་སེང་དྲག་འབྲུམ་
ལྷ་བ་ཡིན། སོ་བྱབ་བྱབ་བྱས་ན་རྒྱ་འདོད་ཡིན། མོ་བྱབ་བྱབ་བྱས་ན་རྒྱ་འདོད་
ཡིན། བྱབ།

ཤུ་མིག་བཙུང་ལྔ་པ།

༡༣༧ ཁག་ ཁག་ ཡར་དར་མཇལ་བ་ཁག་ཤ། མར་དར་འཇལ་མ་ཁ་ཤ།
གཙང་པོའི་ཕྱི་གྲུ་ཁ་ཤ། དཔྱལ་བའི་སྒོ་གདན་ཁག་ཤ། ལྔ་གསུམ་བཙུང་ལྔ་ཁག་
ཤ། གཉིས་ཉལ་གྱིན་ལང་ཁག་ཤ།

ཤུ་མིག་བརྒྱ་དྲག་དང་བརྒྱ་བདུན་གཉིས་མ་དྲན།

ཤུ་མིག་བཙུང་བརྒྱད་པ།

༡༣༨ ལྷ་ཆེན་བཙུང་བརྒྱད། འཇམ་གླིང་བཙུང་བརྒྱད།
འཐས་པ་བཙུང་བརྒྱད། བཙུང་བརྒྱད་ཡན་ན་ཤུ་མེད། འཇམ་གླིང་ཡན་ན་བྱ་མེད།
རྒྱང་དུ་ཡན་ན་རྟ་མེད། རྟ་མེད་དུ་བཞུགས་པ། ཨ་མདོ་ཆ་ཁོ་མེ་རྩ་ཕན་ཆོགས་བཞུ་གིས་
ཀྱིང་ག་རྒྱན་ལྟར་ཕལ་སྐད་ལ་བསྐྱར་བཙུང་མ་བྱས་པར་ཡིག་ཐོག་དུ་བྲིས།

༡༡། ལྷན་ངག་དཔེ་བཅོད་བྲིས་
པའི་འབྲིག་འགོས།

མཇད་པ་པོ།

ཡ་ལྷུབས་ཇེ་གྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བཟང་བ་ལྷན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་ཁྲང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡།

༡༡། ལྷན་ངག་དཔེ་བཟོད་བྱིས་པའི་འབྲོག་འགྲོས།

ལྷན་ངག་དཔེ་བཟོད་བྱིས་པའི་འབྲོག་འགྲོས་ཞེས་པ་འདི་ཡཾཾ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་
 དུ་མེབས་པ་ལྷགས་སྒྲུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༡ ལོར་ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་གེས་རབ་ཚང་གི་མདུན་
 དུ་བོད་མཁས་པའི་ལྷན་ངག་དཔྱིད་དགོངས་ཀྱི་ཤོག་ནས་ལྷན་གཞུང་ཤོག་མར་གསན་བསམ་མཛད་
 པའི་སྐབས་ཟིན་བྲིས་གནང་བའི་དཔེ་བཟོད་མ་ཟིན་ཡིན་ཅིང་། དཔེ་བཟོད་འདི་དག་ལ་དག་ཆ་ཙམ་ལས་
 བསྐྱར་བཙེས་སྟོན་འབྲིག་པ་ཡང་མེད་པར་ཟིན་བྲིས་རང་སོར་བཞག་ནས་བཀོད་ཡོད།

དང་པོ། རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱན། རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱན་ལ་བཞི།

རིགས་རང་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། ཕྱ་བར། མཆུ་ནི་དམར་ཞིང་གྲག་པ་
 དང་། གཤོག་པ་ལྗང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་སྒྲེང་
 ཅན། ཉེ་ཙེ་འདི་དག་ཆོག་འཇམ་ལྡན། དཔེ་བཟོད། རབ་དཀར་ཀེ་ལ་
 ག་རིའི་མདངས་གསལ་ཞིང་། བརྒྱ་དུག་ལང་ཆོས་སྒྲིག་པའི་དཔལ་ལྡན་མ།
 བེ་རྒྱར་རྒྱད་མངས་ཕྱག་གིས་སྐྱལ་མཛད་མ། འགྲོ་ལ་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་
 ཆངས་སྤུས་མ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། ཕྱ་བར། མགྲིན་པའི་ནང་ནས་ལྷན་སྒྲིགས་
 བེང་། མིག་ནི་ཀྲན་དུ་འཕྱལ་བ་ཡི། ཤུག་རོན་ཅེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། ཡོངས་
 སུ་བསྐྱོར་ནས་མཆུ་དག་སྒྲིར། དཔེ་བཟོད། ཤུགས་དག་བཙུན་པས་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་བསྐྱབས་པས། མཛོད་སྤགས་གཞུང་གི་དོན་རྣམས་རབ་ཏྟགས་

ཞིང་། །སྒོ་གསལ་ཚོགས་ལ་རེ་བའི་དཔལ་སྦྱིན་པའི། །སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་སྒྲེ་
དགྲའི་མགོན་སྐབས་ཉིད། །

ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། ཙ་བར། དགའ་མ་ཡིན་རེག་པས་
འདིར། །ལུས་ལ་སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པ་དང་། །ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། །མིག་
དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག །དཔེ་བརྗོད། རྩོས་བྱེད་དྲུག་གིས་གཟིར་བའི་
གན་པོ་དེ། །ཤོམ་འགྲོས་འབྱོར་ཞིང་བཤང་གཅིའི་འདམ་ན་ཉལ། །རིགས་དང་
མི་རིགས་བྱེད་པའི་སྒོ་བྲལ་ཡང་། །ད་དྲུང་འབྱེད་པའི་ནམ་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། །

རྗེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། ཙ་བར། མགོན་རྒྱུན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི། །གནས་
པ་རྩེ་བའི་ཅོད་པན་དང་། །སྦྱུ་མ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ཅན། །བྱུ་མ་ཚོག་རྒྱལ་
མཚན་འབྱུངས་པར་འགྱུར། །དཔེ་བརྗོད། བད་དཀར་རྩེ་བ་རྒྱས་པའི་གདན་ལ་
གནས། །ནམ་ཐར་སྒོ་བཞི་མཚན་པའི་སྦྱན་མང་འཁོར། །རྩ་འབྱར་རབ་རྒྱས་ཕྱག་
གཉིས་ཡུལ་བསྐྱམས། །རྒྱལ་ཀྱན་འཕྲིན་ལས་ཀྱན་འདུས་ཏུ་རེ་མ། །

དོན་ཀྱན་གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཀྱན།

དཔེ་ཀྱན་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་ལས།

༡༥ ཆོས་དཔེ་ནི། ཕ་བར། མངོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ནི། །ཁྱ་
སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཀྱན་དུ་དམར། །ཞེས་པ་ཆོས་དཔེ་དངོས་སུ་ནི། །མཚུངས་པའི་
ཆོས་དག་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། །འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི། །རབ་ཡངས་སྤྱིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །འབུམ་ཕྱག་སྦྲང་
བའི་གཟི་བྱན་རབ་རྒྱས་པའི། །རྟ་བདུན་དབང་པོ་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་དུངས། །

༡༦ དངོས་དཔེ་ནི། ཕ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པར་བཞིན། །མིག་
དག་ཡུལ་སྟོན་པོ་བཞིན། །ཞེས་པ་ཆོས་གཅིག་རྟོགས་ཀྱི་དཔེ་པ། །དེ་ནི་དངོས་
པོའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ནམ་འདྲན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་མངོན་སུ་ནི། །སྟོ་
བསྟུའི་ནམ་པ་གསལ་བའི་འཇའ་ཆོན་བཞིན། །གསེར་མདོག་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་
ཞལ་དཀྱིལ་ནི། །མཁའ་ལ་དལ་གྱིས་རྒྱ་བའི་ཉིན་གྱི་དཔེ་བཞིན། །

༡༧ བསྐྱེད་པའི་དཔེ། ཕ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་པར་ནི། །ནམ་
པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་པ། །དེ་ནི་གྲགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པའི་
དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ཟབ་ཡངས་པ་མཐའ་མི་མངོན་མཁྱེན་
གཏེར་གྱི། །གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་འདོད་དག་སྟེར་བ་བཞིན། །དོན་མཐུན་ཆོགས་
ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །རི་ཆེན་ནོར་བུ་ཆོམ་པ་མེད་པར་ལེན། །

༤༥ ཡན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་གྱི་ཞལ་བཞིན་ཚུ་སྦྲེས་ཏེ།
 ཚུ་སྦྲེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱི་ཞལ། ཞེས་པ་ཡན་ཚུན་བྱང་འཕགས་ནི། བཛྲོད་
 པར་བྱེད་འདི་ཡན་ཚུན་དཔེ། འདེ་བཛྲོད། པད་དཀར་ལྷ་བུར་བསྐྱགས་
 པའི་རྣམ་འདྲན་རྩེའི། ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཇི་བཞིན་འཛིག་རྟེན་མིག་ཏེ།
 བདུན་བདག་པོ་དང་མཚུངས་ཁྱོད་ཞལ་གྱི། རྣང་བས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་
 བྱུང་བར་བྱས། །

༤༦ དེས་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ཞལ་པར་ཉིད་དང་མཚུངས། གཞན་
 མི་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་མིན། ཞེས་པ་མཚུངས་པ་གཞན་བསྒྲིག་སྤྱོད། འདི་
 མི་དེས་པ་ཉིད་གྱི་དཔེ། འདེ་བཛྲོད། ལྷ་ངན་གྲུབ་མཐའ་འཛོམས་ལ་མཐུ་
 བཅན་པ། མཁས་མཆོག་སུཾ་ཀྱི་རྟེན་མཆོན་ཅན་དེ། སྤྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་
 ཞབས་དང་མཛད་པ་མཐུན། འདི་ལས་མཚུངས་དཔེ་གཞན་དུ་མ་མཆིས་སོ།

༤༧ དེས་མེད་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། རེ་ཞིག་ཁྱོད་གདོང་པར་ཡི། རྩེས་
 འགྲོ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་པ་འདི་ནི་
 དེས་མེད་དཔེ། འདེ་བཛྲོད། བྱུང་བདག་ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་།
 འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་མཁུན་དཔྱོད་དཔལ་དང་མཚུངས། འདི་ལས་གཞན་པ་འཛིག་
 རྟེན་འདིར་མཆིས་ན། འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་མཚུངས་ལྷར་འོས་པ་ཉིད། །

༤༨ བསྐྱུས་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་གདོང་མཛོས་པ་ཁོ་ན་ཡིས།
 ལྷ་བའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། འགའ་བསྐྱེད་ལས་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ། འདི་འདྲ་
 བསྐྱུས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད། འདེ་བཛྲོད། འཇམ་དཔལ་བྱེད་ནི་དགོས་འདོད་
 རོར་བུ་དང་། འདོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཅན་གྱིས་མཚུངས་མིན་ཏེ། གསོལ་བ་བཏབ་

ན་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ན། ཉམ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆེ་བའི་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་།

༡༥ ལུ་བྱུང་གི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ། མཐོང་
ཞིང་ཟླ་བ་མཁའ་ལ་མཐོང་། འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་ཐ་དད་དེ། གཞན་མེད་ཅེས་
འདི་ལུ་བྱུང་དཔེ། དཔེ་བཞིན། འཇམ་དཔལ་རྣམ་འཕྱུལ་འཇམ་མགོན་སྒྲ་
མ་དང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བྱུང་། བཞུགས་པའི་གནས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མ་དམིགས།

༡༦ རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། དེ་ཡི་བཞིན་དཔལ་ང་ཉིད་ལ།
ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་སྟེམས་མ་བྱེད། བསྐྱེད་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་
རབ་བཏགས་དཔེ། དཔེ་བཞིན། དབང་གཞུ་བཀྲ་བའི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྲང་
གིས། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་ཞི་དུལ་མཛེས་པའི་དཔལ། ང་ལ་ཡོད་ཅེས་ཞེངས་
པ་མཛད་མི་རིགས། ཁོངས་སྤྱོད་ལྟ་མོར་ཆོས་དེ་མངའ་བས་སོ། །

༡༧ མད་བྱུང་གི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། སྒྲིག་ལེགས་གལ་ཏེ་བསྐྱེད་འགའ།
རྣམ་པར་འཕྱུལ་བའི་མིག་ལུ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ཏེ། ཞེས་
པ་འདི་ནི་མད་བྱུང་དཔེ། དཔེ་བཞིན། ཡལ་གའི་རི་དྲགས་གསེར་གྱི་སྒྲི་གི་
ཙན། མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་བདེ་སྒྲིག་འཛོམས་རུས་ན། འཇམ་དཔལ་ཁྱོས་
པའི་རྣམ་པར་རོལ་བའི་སྒྲི། གཏུམ་ཆེན་དོ་རྩོམ་པོའི་དཔེ་ཟླར་བྱེད། །

༡༨ མོངས་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ལུས་སྤྱོད་གདོང་རི་བོང་ཙན།
ཞེས་བཏགས་ཁྱོད་གདོང་བསམས་པ་ཡིས། ཟླ་བ་ཡི་ཡང་རྩེས་སུ་བསྟེགས།
ཞེས་འདི་མོངས་པའི་དཔེ་རུ་བཤད། དཔེ་བཞིན། ངག་དབང་ལྟ་མོ་ཁྱོད་
ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ནི། དབྱར་རྩེ་མོ་བའི་སྒྲི་དང་རབ་འབྱུལ་ནས། མ་

བྱེ་བྱུ་ཚོགས་དག་གིས་ཅེ་དགའ་ཡིས། །ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་ཡང་སྟོན་
པར་བྱེད། །

༡༣༥ ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ནི། ཕ་བར། པད་ནང་བྱང་བ་འཁོར་རམ་ཅི།
ཁྱོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། །བདག་གི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡོ། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། རྒྱ་ཀྲའི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་མཆོག་མཛོད་
སྤྱུ་ལས། །བྱང་བའི་འོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་བྱལ་པའམ། །ཡང་ན་ཀུན་གསལ་
དབྱིངས་སུ་ཐོགས་མེད་པའི། །རྟ་བདུན་དབང་པོ་གར་རམ་འཕྲང་མོ་ཉུག །

༡༣༦ གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་ནི། ཕ་བར། ཟླ་བ་སྦྱངས་བྱེད་མཛེས་
པ་འདི། །ཟླ་བས་ཆར་གཙོད་པ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་གཏན་འབེབས་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། འཆད་ཚོད་ཚུམ་ལ་སྦྱ་མཁས་
སྦྱབ་དཔོན་འདི། །འཕགས་ཡུལ་བྱང་སྤྱང་དཔའ་པོ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། །སྤྱོདས་
འདིར་དགེ་ལྡན་བརྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །རྟོང་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་
བྱུངས། །

༡༣༧ སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི། ཕ་བར། བསེལ་བེར་ཅན་གྱི་དག་ཟླ་དང་།
དཔལ་དང་ལྡན་དང་བྱི་བཟང་གིས། །ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཁུ་སྦྱིས་བཞིན། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་སྦྱར་བའི་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། གང་ཞིག་བྱན་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པ་
འདོ། །མི་མཐུན་སྦྱོགས་རྣམས་མ་ལུས་འདོམས་མཛོད་མ། །རྩེ་བཙུན་འཕགས་
མ་ཨུ་ཏཱ་རེ་མ། །ཁྱོད་ནི་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་ཉིད་དང་མཚུངས། །

༡༣༨ མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཕ་བར། མཚུངས་པའི་སྦྱ་ཡི་བཟློད་བྱེད་
ར། །མཉམ་ཉིད་དཔེ་དེ་ཁྱེར་ན། །སྦྱང་ཆལ་སྤང་འདི་བྱམོ་བཞིན། །མཛེས་

ཐུན་སྒྲུབ་ལ་ཀླ་ན་མེད། དཔེ་བཞུགས། མ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་ཚོགས་ཀླ་ན་བསལ་
བའི། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པོ་མཐུན་པའི་གཏེར། ལྷ་ལམ་རྒྱ་བའི་འོད་སྣང་
ཐུན་པ་བཞིན། འཛིག་རྟེན་སྒྲུག་རུམ་འཛོམས་པའི་གཟི་བྱན་འབར།

༡༥༥ སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། པར་རྒྱུ་ལ་མང་ཆ་བ་འཛད། རྟེན་ག་
ལས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན། མཚུངས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པར་བཅས། ཞེས་པ་སྒྲུབ་
པའི་དཔེ་རུ་འདོད། དཔེ་བཞུགས། མཚམས་སྒྲིག་གསར་བ་དུས་ཀྱིས་འགྱུར་
བ་དང་། འོད་སྣང་བདག་པོ་ལས་ཀྱི་དབང་གྱུར་པས། རྟེན་ག་ཚོགས་པ་ལས་
ཀྱང་མཐུན་པའི་གཏེར། ཁྱོད་ཀྱི་གཟི་བྱན་དེ་ལས་བྱེད་པར་འཕགས། །

༡༥༦ བསྒྲུགས་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། པར་སྒྲུབ་ཚངས་པ་འང་མཚོག་ཏུ་
བསྒྱེད། ཆེ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གིས་མཛོམས། རྟེན་ག་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་
ཞེས་པ། རྟེན་བསྒྲུགས་པའི་དཔེར་བཞུགས་དོ། དཔེ་བཞུགས། ལྷ་ར་བཅས་འགྲོ་
ལ་ཐན་པའི་དཔལ་སྤྲེལ་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྱོད་མཛོད་པ། རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་ཇི་བཞིན་གངས་ཅན་མགོན། ལས་གསུམ་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་མཛོན་
པར་འཕགས། །

༡༥༧ བཞུགས་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཡོན་ཏན་ཐུན་ཚོགས་སྒྲིབ་འགྱུར་
ཡང་། ཆེ་བ་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། བཞུགས་པའི་དཔེ་བདག་གི་ཡིད་ལ་
ཡོད། ཅེས་པ་བཞུགས་པའི་དཔེ་ཞེས་རིག། དཔེ་བཞུགས། མིང་ཞིར་བྱེད་པའི་
སྒྲུབ་པའི་བ་དན་ཅན། མཐུན་པའི་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་པ་དེ། དབྱུར་
ཀྱི་རྒྱ་གསལ་མཚུངས་ཞེས་བཞུགས་པའི་དཔེ་ནི། བདག་གི་ཡིད་ལ་རིང་ནས་ཉལ་

བར་གྱུར། །

༡༩༥ འགལ་བའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། འདབ་བརྒྱ་པ་དང་སྟོན་ཆ་དང་། །
ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་དང་གསུམ་པོ་ནི། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་ཞེས་པ། །དེ་ནི་
འགལ་བའི་དཔེར་བཞིན་དོ། །དཔེ་བཞིན། བཀའ་ངིན་འཁོར་མཐའ་མེད་
པའི་ཙོང་ཁ་པ། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་པད་དཀར་འཆང་བའི་ཞབས། །མཁྱེན་
པའི་གཏེར་ཆེན་དག་གི་དབང་པོ་གསུམ། །རྣམ་པ་ཐ་དད་ཙམ་ལས་གཞན་
དུ་མེད། །

༡༩༦ དགག་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཇི་མ་ལྟ་ན་ཞིང་སྒྲུན་གྱུར་པ། །ཟླ་
བ་ལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་དང་། །འགྲན་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་དགག་
པའི་དཔེ་ནི་དོ། །དཔེ་བཞིན། བརྩེ་དང་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། །ཁེས་
པའི་འོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་བེར་ཅན། །ཁྱོད་ནི་རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་
དང་། །རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་ཆ་ཆ་ཙམ་མེད། །

༡༩༧ འོ་བོ་སྟོན་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་གདོང་དེ་དྲགས་མིག་
གིས་མཆན། །ཟླ་བ་དེ་དྲགས་ཉིད་ཀྱིས་མཆན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་མཚུངས་
ཉིད། །བྱད་འཕགས་མིན་ཞེས་འོ་བོ་སྟོན་དཔེ། །དཔེ་བཞིན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དཔལ་ལ་འོད་སྟོང་འཕྲོ། །རྟ་བདུན་བདག་པོར་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་དངོས། །
འོན་ཀྱང་འདྲེན་ཁྱེད་ཡུལ་དུ་སོ་སོ་རུ། །འོད་སྟོང་འཕྲོ་ལ་བྱད་པར་ཅང་མ་
མཆིས། །

༡༩༨ དེ་ཉིད་བཞིན་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་པ་སྒྲ་
མིན། །འདི་དག་བྱང་བ་མ་ཡིན་མིག །ཅེས་པ་རྣམ་གསལ་མཚུངས་པ་ལས། །

འདི་ནི་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་དཔེ། དཔེ་བཟོད། གཙང་མའི་མདངས་འཛིན་ལྷན་
པོ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། གསེར་མིན་ནམ་འདྲེན་ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲ། འངས་
ཞིང་མཉེན་པའི་ཚུ་སྒྲིས་དང་འབྲ་ཡང་། མ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་སེར་མངེས་པའི་
དཔལ། །

༣༣༥ ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཟླ་བ་པརྟ་དག་གི་ནི།
མངེས་པ་ལས་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་། བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
ཐུར། ཅེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ། དཔེ་བཟོད། འཆི་མེད་ལམ་དུ་
རྒྱ་བའི་འོད་རློང་དང་། དགོས་འདོད་ནོར་བུས་མངེས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ། འགྲན་
པའི་གོ་སྐབས་ཟད་པས་བཞིན་གྱི་དཔེར། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔལ་ལས་
གཞན་མ་མཆིས། །

༣༣༦ འབྲུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། པརྟའི་མངེས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན།
འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བརྟུས་པ་བཞིན། ཁྱོད་ཞལ་ནམ་པར་མངེས་ཞེས་པ། དེ་
ནི་བྱུང་མིན་དཔེ་ཞེས་རིག དཔེ་བཟོད། འཆད་ཚོད་ཚོམ་པས་ཐུགས་རྒྱུད་
ཡོངས་གཏམས་པའི། ལུང་དང་གདམས་པའི་བང་མཛོད་ཐར་འདོད་མགོན།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་པའི། མཛོད་པ་མཐའ་དག་གཅིག་
ཏུ་སྦྲངས་པ་འདྲ། །

༣༣༧ སྤྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་བཞིན་
དང་། འཚུན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། ཞལ་འདི་ལས་ནི་རྩུབ་མོའི་ཆོག ཅེས་
པ་སྤྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། དཔེ་བཟོད། ཏུ་བདུན་བདག་པོའི་དཀྱིལ་ལས་བསལ་
རིག་དང་། དབྱངས་ཙན་ལྷ་མོའི་གསུང་ལས་མི་སྟན་བཞིན། ཉི་མའི་གཉེན་

གྱི་ཞལ་གྱི་སྒྲིལ་ལས། །ཆོས་མིན་ཆོག་དང་ངག་འབྲུལ་ག་ལ་ཞིག །

༡༥༥ མང་བའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཙ་ཐུན་ཐུ་དང་ཐུ་བའི་ཟེར། །ཐུ་
ཤེལ་སོགས་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །རེག་པ་བསེལ་ཞེས་བྱད་པར་དག །གསལ་
བར་བྱེད་འདི་མང་བའི་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྐྱ་དང་ཏི་ཟ་
ཡི། །རྒྱད་མངས་སྐྱ་དང་ཆངས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་དང་། །དུག་ཅུའི་དབྱངས་
ཐུན་རྒྱས་པའི་ཞལ་གསུང་བཞིན། །དཔལ་ཐུན་སྐྱ་མའི་གདམས་ངག་ཐོས་
འཛིན་དཔྱད། །

༡༥༦ རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ལུས་སྤྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་
ནི། །ཐུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བཏོན་བཞིན། །པར་འཛིན་ནང་ནས་ཕྱུང་བ་བཞིན། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། །སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་འགྱུར་
མེད་རྒྱ་མཆོ་མཆོག །རྣམ་འཛིན་སྤོང་གི་ཁྱོད་ནས་བྱོན་པ་བཞིན། །འགྲོ་ལ་
ཕན་པའི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ནི། །ལྟུང་གི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་ལས་རྒྱངས་པ་འདྲ། །

༡༥༧ ཐེང་བའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། འོད་ཀྱིས་ཉིན་བཞིན་ཉི་མ་ཡིས། ཉིན་
བཞིན་ཉིན་གྱིས་མཁའ་ལ་བཞིན། །རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཁྱོད་ལ་དཔལ། །འཛིན་
ཞེས་དེ་ནི་ཐེང་བའི་དཔེ། །དཔེ་བཟློད། །རྣོང་ར་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྟོའི་མཆུ་ཅན་
གྱིས། །བྱེད་འཛིགས་རྣམས་དེ་བཞིན་བྱེད་འཛིགས་གྱིས། །ཀླང་དུག་ཆོགས་
རྣམས་བྱེ་མར་འཐག་པ་ལྟར། །རྟོ་རྟོ་རྣོན་པོས་བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས། །

༡༥༨ ངག་དོན་བཞིན་སྐྱ་གཅིག་གི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་གདོང་
མིག་ནི་མི་བཟན་ཞིང་། །སོ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་གསལ་བ། །འདམ་སྐྱེས་བྱང་
བ་གཡོ་ཐུན་ནི། །གེ་སར་དག་གིས་མཆོན་བཞིན་མཛོས། །དཔེ་བཟློད། །ཐུ་

གཏེར་ཆེ་ལས་འབྲུངས་པའི་པད་གདན་སྟེང་། །ལེགས་ལྷགས་རྩེ་བཙུན་ཨུ་
དྲ་རེ་མ། །འཕྲུལ་ཡི་ལྷན་པོ་མངོས་པ་ལ། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཀྱིས་བཀྲ་བ་
བཞིན། །

༡༠༥ བཞིན་སྐྱ་དུ་མའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། བསྐྱ་ཅན་བཞིན་ལུས་ཕ་
མ། །པསྐྱ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་གདོང་། །སྐྱང་ཅི་སྐྱོད་པས་བཞིན་དུ་ནི། །བདག་
གིས་འབྲུངས་གིང་འབྲུངས་གིང་ཅེས། །དཔེ་བཅོད། །གསེར་གྱི་རི་བོ་རི་
བཞིན་གང་གི་སྐྱ། །མཆོམས་སྤྱིན་གསར་བའི་མདངས་བཞིན་རབ་བཀྲ་བ། །
དབྱར་གྱི་རྩ་གསང་རི་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱན་ཡོངས་
སུ་བྱབ་པར་བྱེད། །

༡༠༦ ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཉེར་
བཀོད་ནས། །དེ་ཡི་ཆོས་མཐུན་རབ་བཀོད་པ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅན། །
ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ཡིན་དཔེར། །དཔེ་བཅོད། །གངས་ཅན་སྐྱོངས་འདིར་མཁས་
གྲུབ་མང་བྱོན་ཀྱང་། །སློབ་ཐབས་གྲགས་པ་གང་དེར་དོ་སྒྲུལ་ད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་ལ། །ཨུ་དྲ་རེ་ལས་གཞན་ག་ལ་མཆིས། །

༡༠༧ མཚུངས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། ལྷག་པས་དམན་པ་བྱ་བ་
ཡི། །ཆོ་ག་གཅིག་ལ་རབ་བསྐྱས་ནས། །གང་སྐྱས་དེ་ནི་མཚུངས་པ་དག །སྦྱོར་
བའི་དཔེ་རུ་བཤད་དེ་དཔེར། །དཔེ་བཅོད། །འོད་སྟོང་བདག་པོས་སྦྱང་བཞི་མ་
ལུས་བྱབ། །དབྱར་གྱི་རྩ་གསང་དག་གིས་སྒྲ་ལམ་འགོངས། །ཆ་བེར་ཅན་གྱིས་
སྦྱང་བཞི་བྱབ་པ་བཞིན། །སྐྱ་བརྒྱ་པ་ཡིས་ཁྱོད་འདིར་བྱབ་པར་བྱེད། །

༡༠༨ རྒྱུའི་དཔེ་ནི། ཙ་བར། རྒྱལ་པོ་མངོས་པས་སྐྱ་བ་དང་། །གཟེ་

བྱིན་གྱིས་ནི་ཉི་མ་དང་། །བརྟན་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྩེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་པ་འདི་
ནི་རྒྱ་དཔེར་བྲན། །དཔེ་བཟོད། མཁྱེན་གཏེར་གཟུགས་སྐྱུ་མངོས་པས་རྒྱ་
འཛིན་དང་། །གསུང་བཟང་སྟན་པས་ཚངས་སྐུས་ལྷ་མོའི་དབྱངས། །གསེར་
མདོག་གཟི་བྱིན་འབར་བས་ཉིན་བྱེད་དང་། །མཚུངས་པའི་དམ་པ་སྤྱོད་ལ་
བདག་དད་དོ། །

ཞར་བྱུང་དུ་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སྔོན་མའི་རྟགས་འདྲེས་པ་དང་། གཅིག་ཆོག་དང་མང་ཆོག་འདྲེས་པ། དཔེ་དཔེ་ཅན་ལ་དམན་ལྟག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཅོང་ཁ་པ་ནི་སྒྲིན་ལ་མཆོ་བྱུང་བཞིན། །དཔལ་མོ་སྒྲིན་ཆོག་སྒྲིན་ལ་དགེ་དབང་བཞིན། ཅོང་ཁ་པ་ནི་ནམ་འདྲན་ཀྱན་དང་མཚུངས། །འཁོར་བ་སྒྱུར་ནམས་ལྟར་སྒྲོ་ཁོ་ཁོ་འཁོར་ཚུལ་པོ་འདི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་སྒྱུར་ཚུལ་མི་ལེགས་པས་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དཔེར་ན། སྒྲིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མགོན་བཅུ་ལྟར། །གསང་བའི་བདག་པོའི་མཐུ་ཅལ་ཟད་དུ་མེད། །ལྟ་ལམ་ངོས་སུ་རྒྱ་བའི་འོད་སྟོང་ལྟར། །དམར་མེར་ཐུན་མཆོམས་སྒྲིན་གྱི་དམར་འོད་མཛེས། །ཡང་། བྱང་བའི་སྒྲིན་བཞིན་ཆངས་པའི་གསུང་དབྱངས་མཛེས། །མེ་ཁྲེལ་ཇི་བཞིན་སྒྲིན་ལ་གླེ་བྱིན་འབར། །ཡལ་གཤི་རི་དྲགས་ཇི་བཞིན་ཞལ་རས་མཛེས། །དལ་འཕྱོར་རྟེན་བཞིན་འཆོ་ཆས་རྟེན་པར་དཀའ། །

མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲིན། གཉིས་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་གཞུང་གི་དངོས་བརྟན་དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། ཅུ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་པ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ལས།

དང་པོ་ལ་སྡེ་ཆན་བཞིར་སྒྲེས་པའི་དང་པོ་ནི། དབང་སྒྲིན་མདངས་འཛིན་སྒྲིན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ངག་དབང་ལྟ་མོའི་ལན་བུ་མིག་གི་དཔལ། །སྤང་བའི་མཛོད་ལྟར་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡི། །འཇུ་མ་ཟེར་འཆོར་བའི་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ཡི་དཔལ། །འཛིགས་དུས་སྒྱུར་སྒྲོ་བ་ལྟ་མོའི་ཕྱག་མོར་དཔལ། །ཞུམ་ལ་འདབ་

མ་ལྟ་བུར་རབ་དུ་མངོས། རྟོན་གྱི་ཉ་རྒྱས་ལྷ་བའི་ལྟ་བར། ཡིད་བཞིན་འཁོར་
 ལོའི་ཞལ་རས་རབ་དུ་དཀར། ཅི་འདོད་རྒྱ་མཆོའི་ལེགས་བྱས་མངོད་པ་ཀུན།
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོད་དང་མཐུན། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་ཞལ་གྱི་མངོད་
 སྤྱི་ནི། ལམ་ལོང་གཡོ་བའི་རྒྱ་འཛིན་དག་དང་མཚུངས། ཟུར་ཕུད་ལྟ་བའི་
 ཞལ་གྱི་གསུང་དབྱངས་དེ། དབྱར་གྱི་རྩ་གསང་སྤྱིར་དང་ཡང་དག་མཚུངས།
 འཆད་ཚོད་ཚིམ་ལ་སྒྲུ་མཁས་སྒོ་བཟང་གྲགས། གང་གི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའི་
 མཐའ་དང་མཉམ། ཁྱོད་ཞལ་འཇུག་པའི་ཐགས་བཟང་ཆོམས་དཀར་གྱིས། ཞོ་
 ལ་ག་རིའི་མངོས་སྤྱད་ཡང་དག་གསལ། ལྟ་བུའི་གཙུག་རྒྱུན་དྲི་བམ་ཀ་ར་
 ཡིས། རྒྱབ་མཆོག་མཁྱེན་གཏེར་དེས་པར་གསལ་བར་བྱས། འབྲས་ལྷན་
 དུས་ཀྱི་ལྟ་ལམ་རབ་གསལ་བས། དབྱར་གྱི་འཛིན་མའི་མཆར་སྤྱད་རྣམ་པར་
 རྟོག་ དག་འཇུན་གནས་བཞུགས་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྤྱ། གསེར་གྱི་རྒྱན་པོ་
 དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་ཕྱོགས་སྒང་རིགས་ལམ་འཕྲུལ།
 འོག་འགྲུ་སྒྲིག་ཞགས་གར་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད། དུག་རུའི་དབྱངས་ལྷན་དག་གི་
 ལྟ་མོའི་གསུང་། དྲི་བའི་གཙོ་བོའི་དབྱངས་ཀྱི་དག་ལྷ་བྱེད། དག་གི་དབང་
 མོའི་མཆོན་དཔེའི་གཟེ་བྱིན་དང་། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འོད་གཉིས་སྤྱི་སྤྱིར་རྟོག།
 ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡི། བཞི་བརྩའི་ཆོམས་དེ་ཞོ་ལ་ག་དང་
 འགྲན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་རྣམས་འཛོམས་པ་ལ། མཐུ་རྒྱས་གསང་
 བའི་བདག་པོའི་མངོད་དང་འདྲ། རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མངོས་སྤྱིའི་གཟེ་འོད་
 དེ། རྟ་ལྷངས་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་ཉིད་ལ་བཞུ། གངས་ཅན་མགོན་པོ་བཞུན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བཟང་པོའི་མངོད་པར་བཅས། འཛོ་

ཆེག་ཉམས་ཐུན་ཡིད་པའི་ན་འཁོར་ལོའི་སྐྱུས། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་དག་གི་མངོས་
པ་བསྐྱ། །འཆད་ཚད་ཚུམ་ལ་དབང་འབྱོར་ཟླ་བ་བྲགས། །འངས་མགོན་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་རིགས་སུ་མཐུན། །ལེགས་བྲིས་ཕྱོམ་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་ལན་བྱ་དེས། །
བྱུར་རྩལ་བཅུགས་དག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱ། །

ལྷོ་ཆོན་གཉིས་པའི་དཔེ་ནི། དགའ་ལྷན་གནས་བཞུགས་མི་ཕམ་མགོན་
 པོའི་ཞལ། །ལྷ་ལམ་ནོར་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟུགས་བརྟན་ཅན། །རབ་སྟོན་
 ཆངས་སྤྲས་ལྷ་མོའི་གསུང་དབྱངས་དང་། །དྲི་ཟེའི་གཙོ་མོའི་དབྱངས་གཉིས་
 མོ་མོར་སྒྲུབ། །ཞི་དུལ་སྤྱོད་པ་ཡིད་འོང་ཉི་བར་འཁོར། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཉིད་
 དང་གཟུགས་མཚུངས་ཉིད། །རབ་མངོས་མཐོ་རིས་རྣམ་སད་བུ་མོ་རྣམས། །
 ཆངས་པའི་སྤྲས་མོ་ཉིད་དང་གཟུགས་མཉམ་ཉིད། །ཟུར་ལུད་ལྷ་པོའི་འདྲེན་བྱེད་
 དཀྱུས་རིང་བས། །རབ་དམར་ལྷ་ལྷུན་ལལ་འདབ་ཡང་དག་གཞལ། །ཤིན་ཏུ་
 མངོས་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །ཆངས་པའི་སྤྲས་མོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་
 མཐུན། །བཙོ་མའི་མདངས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྤྱ། །གསེར་གྱི་མཚོད་
 རྫོང་དག་དང་མཚན་ཉིད་འདྲ། །ལང་ཆོའི་དཔལ་ལོན་རྒྱས་པའི་རྩ་འབྱར་བུང་། །
 ལང་ལོང་གཡོ་བའི་སྤྱིན་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །འཛིགས་པ་ལྷུར་སྤྱོད་འཕྲིན་
 ལས་ལྷ་མོའི་སྤྱ། །མཐུན་སྤྱོགས་བྱེད་རྩེ་བཞུགས་པའི་ལྷན་པོ་ཉིད། །པད་དཀར་
 འཆང་བའི་མཁྱེན་པའི་ཕ་མཐའ་ནི། །དཔག་མེད་དཔེ་རུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
 འཕྱུར། །དབང་རྫོན་མདངས་འཛིན་དབུ་སྤྱེས་ལན་བུ་ཡི། །དཔེ་རུ་འབྲས་ལྷན་
 དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ངེས། །ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་གཞན་ཕན་མངོན་པའི་འཕྱལ། །འཛིག་
 རྟེན་དབང་ཕྱག་ཐུགས་རྗེའི་དཔལ་ལ་བརྟག། །རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་གྲུའི་རྒྱལ་

པོ་ལས། །རྟ་བདུན་བདག་པོ་བྱམས་བཅེ་བྱལ་བས་དམན། །སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་ལ་
 ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་ལས། །ལེགས་བཅོམ་མ་ནི་ཉེན་གྱིས་ཅུང་ཟད་དམན། །མཚུངས་
 མེད་མགོན་མཆོག་ཞལ་གསུང་ལེགས་བཤད་དཔལ། །ཆངས་པའི་སྤྲུལ་མོའི་ཞལ་
 ལས་རབ་དུ་སྤྲོ། །རྩ་ལམ་ངོས་སུ་བཀྲ་བའི་རྒྱ་སྤྲོ་ཆོགས། །ཤུག་འཛུག་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ། །ཟུར་ཕུད་ལྔ་པའི་མཁུན་པའི་གཏིང་མཐའ་ནི། །དཔག་
 དཀའ་ཀུན་གསལ་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་དང་མཚུངས། །

ལྷེ་ཆོན་གསུམ་པ་འབྲུ་མང་པོའི་ཆོག་སྤྲད་ནི། །ཞལ་དཀྱིལ་འོད་སྣོད་ཆ་
 ཟེར་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །པརྒྱའི་ཡལ་འདབ་ཕུག་སེར་ཡུལ་མདོག་ ཉིད་སྤྲོ་གསེར་
 གྱི་མཆོད་སྣོད་མཛེས་སྤྲད་ནི། །ས་ཡི་སྣོད་པོའི་འདབ་ལྗར་རབ་དུ་ལེགས། །རྣམ་
 སྤྲོ་ལམ་དུ་འཁྲིད་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །རྒྱ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་
 འགྲན། །རྣམ་འདྲན་བཞི་པ་ཤུག་སེང་གེ་མཆོག་ །ཕྱི་ནང་བདུད་རྣམས་ཀུན་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་སྤྲོ་ལ་ཆེས་སྤང་བའི། །ཆངས་སྤྲུལ་
 རྩ་མོའི་གསུང་དབྱངས་རྣ་བའི་དཔལ། །སྤྲོ་དཔོན་དཔའ་པོའི་མཛད་ལ་འཁྲུ་
 བཞི། །གངས་ཅན་སྣོད་འདྲིར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོད་ངོས། །སྤྲུལ་བཟང་
 ཐར་འདོད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཆོད་ང་། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་མཛད་པ་མི་མཐུན་སྤྲོ། །
 མཆོམས་སྤྲོ་གསེར་པའི་མདངས་འཛིན་མཁུན་པའི་གཏིར། །ལི་ཁྲིའི་རྩལ་
 བཅེགས་ཉིད་དང་ཡང་དག་འཐབ། །མཐོ་ངོས་བུ་མོའི་ཞལ་གྱི་མཛེས་པ་ཡིས། །
 དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་དཔལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྱ། །དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་ཆངས་པའི་
 གསུང་དབྱངས་ཀྱིས། །དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་སྤྲོ་ལ་དམའ་འཕེབས་བྱེད། །སྤྲོ་
 རྗེའི་གཏིར་གྱི་འདྲན་བྱེད་མཛེས་པའི་དཔལ། །ཡུལ་སྣོད་པོའི་འདབ་མའི་མཛེས་

པར་སྒྲོན། །ཟུར་ཕུད་ཐུ་པའི་ཞལ་གྱི་གཟི་འོད་དེས། །རྟ་ཇུང་བདག་པོ་ཉིད་
ལ་ཙོ་འདྲི་མངོན། །འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེ་བའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས། །བསིལ་ཕན་
བདུད་ཚིའི་གཏོར་གྱི་སྒྲུང་བ་འཕྲོག། ཐུ་བརྟའི་གཙུག་གྱུན་མར་མེ་མངོན་དཔལ་
ལ་། །ཁྱི་རྩལ་བྱང་སྟོང་དག་གིས་མི་བཟོད་བྱེད། །

ཕྱི་ཚེན་པའི་པ། རྣམ་པའང་པའོག་པར་ཕྱེད་པའོ། རྣམ་པོ་པ་དོན་གཉིས་
མི་འོག་པའོན་པའུ་ལྷུན། །ཤར་ལྷུན་གྱི་རྣམ་པའང་རྣམ་པར་པའོག།

མངོས་པ་བྱམ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཡིད་འོང་འདྲུལ་ཟེར་འཕྲོ་བའི་ཞལ་གྱིས་
བྱིས། །རྣམ་པ་ལྔ་མོའི་མངོས་པ་བྱམ་པར་བྱེད། །

འགྲན་པས་ཆར་གཅོད་པ་ནི། མཁྱེན་གཏེར་ཞལ་གྱི་མངོན་སྲུང་འོད་ཟེར་
གྱིས། །རྟ་བདུན་ཅན་གྱི་གཟེ་འོད་ཆར་བཅད་དོ། །

མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་སྟག་པར་མངོས་པའི། རྣམ་འདྲན་བཞི་པ་གྲུ་
 བོའི་མཆོག་། ཚངས་པའི་སྤྲས་མོར་མཚུངས་པས་སྟག་པར་མངོས། །

[illegible]

རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མཐུ་ཚལ་ཐོགས་མེད་འཛིགས་མཛད་དཔའ་པོ་
ཡང་། །གསང་བའི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པར་འཇུག །

རྗེས་འགྲོ་ནི། འབྲས་ལྷན་དུས་ཀྱི་ཉུང་ལ་དཀར་པོའི་འདབ། །བསིལ་
 འོད་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །

ངང་ཚུལ་འཕྱོག་པ་ནི། ཉག་ཆེ་ལི་ཆེན་ཀྱལ་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །འཕགས་
 བོད་པ་ཆ་ཆེན་མཁས་པའི་སྤྱན་གྲགས་འཕྱོག་ །

རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི། དུག་ཕྱིའི་དབྱངས་ལྡན་ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དེ།
བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད། །

གཉིས་པ་གཞུང་གིས་མ་བྲིན་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་
པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་ནི། ལུས་ཕྱ་མ་ཡི་མྱོས་བུམ་བུང་། །ལང་ལོང་
གཡོ་པའི་ཁྱ་འཛིན་ཆ། །ཤིན་དུ་མཉེན་པའི་ཁྱ་སྒྲིམ་ནི། །ཁྱིད་ཞལ་མཛེས་པའི་
གྲོགས་པོ་བྱེད། །ལུས་ཕྱ་ཁྱིད་ཀྱི་ལན་བུ་ནི། །ཀྱན་གསལ་ངོས་ཀྱི་སྒྲན་ཟླ་ཉིད།
འབྲས་ལྡན་དུས་ཀྱི་འོད་སྣང་ལ། །མཛེས་སྒྲུག་ལྡ་མོའི་ཞལ་རས་མཐོང་། །དོན་
ཟབ་ལེགས་གདམས་ཁྱིད་ཀྱི་གསུང་། །མཐོ་རིས་བུ་མོའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། །སྒྲིན་
ལེགས་ཁྱིད་ཀྱི་སོར་མོ་ཡིས། །དཔག་བསམ་ཡལ་འདབ་གསལ་བར་བྱན། །དགའ་
མ་ཁྱིད་ཀྱི་ལན་བུ་ནི། །དབྱངས་ཅན་བུར་ཕུད་དཔལ་ལ་རེག །རི་དྲགས་མིག་
ཅན་གཟེ་བྱེན་གྱིས། །འཇམ་དཔལ་དགའ་མའི་མཛེས་པ་ཤམ། །ལུས་ཕྱ་ཁྱིད་
ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། །ཆངས་པའི་བུ་མོའི་དཔལ་ལ་སྒྲེག །བརྩེ་ལྡན་ཁྱིད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ནི། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རྗེས་ལ་འཛེགས། །བརྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོངས་སེལ་
བས། །མཁྱེན་པའི་གཏེར་མཆོག་ཉིད་དུ་སེམས། །

དོན་གྱི་ལས་ལ་ལྟུང་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གྱི་

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་ནི་ཤུ།

༡༥ བསྐྱེས་པའི་གཞུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། དཔུང་པ་འབྲི་མིང་ལག་པ་
ནི། །པར་མོར་མོ་ཡལ་འདབ་པོ། །དཔེ་བརྗོད། འགྲོ་མགོན་ཐུགས་བརྒྱད་
གཙང་མའི་ས་གནི་ལ། །ཁྱིམ་ས་རྩ་ན་མོ་གསལ་རྒྱུ་རྩལ་པའི་གནས། །ཟབ་
ཐུས་ཆོས་ཚུལ་ཟེལ་མངར་འབྲུམ་ཆགས་པའི། །འཛད་མེད་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་
སྒྲོ་བར་འོས། །

༡༥ མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། རྩ་བར། ལག་པའི་འཁྲི་ཁིང་
མོར་མོ་རྣམས། །ཡལ་འདབ་མེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། ཁེ་ཏྲིག་ཏུ་གྱུར་དུའི་
ཀྱི་དཔལ། །ཁྱོད་ནི་རེད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ། །དཔེ་བཟོད། བཟན་པའི་འཁོར་
འོའི་མཁྱེན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །བྱམས་དང་བཙེ་བའི་འོད་དཀར་རབ་སྒྲིམ་པས།
མཐའ་ཡས་གདུལ་བུའི་ཀྱ་སྐད་རྒྱས་མཛད་པ། །མཁྱེན་གཏེར་ཁྱོད་ནི་བདག་
སྟོང་བརྒྱར་རོལ། །

༩༥ བསྐྱུས་ཤིང་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། བཞིན་ཟླ་
འཇུ་མ་པའི་ཟླ་འོད་ནི། གཟུགས་ཅན་བསྐྱུས་ཤིང་མ་བསྐྱུས་པའོ། འདེ་བཟྃ་ད།
གང་གི་ཞལ་སྒྲོལ་ཟླ་པའི་མ་མ་ལས། གཙུག་ལག་ཆོས་ཡུང་རིན་ཆེན་མ་ཁྱི་ག།
ཡང་ཡང་རྟེན་དཀའི་མི་ཡི་གྲུ་གཟིངས་ལས། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་དོན་མཐུན་
ནམས་ཀྱིས་རྟེན། །

༤༥ མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། མོར་མོ་དམར་བའི་འདབ་
 བྱང་དང་། ཁེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཅན། ཁྲིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྒྲེས་ནི།
 ས་སྒྲིང་ནམས་ཀྱི་སྒྱུ་ཤོར་འཛིན། ཏེ་བཞེད། ཆངས་སྒྲས་ཀྱི་ཆངས་སྒྲིལ་
 རྩེད་རིང་དུ། རྒྱན་འབྱུར་སྒྲ་དབྱངས་དབྱར་གྱི་རྩེ་གསང་སྒྲོག། བྱུག་སོར་
 རམ་མཁའི་རྒྱལ་མཆོན་གཡོ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་འཛུལ་མེད་བདག་ལ་
 འབེབས། །

༤༦ ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། གདུམ་མོ་སྒྲོ་བུར་ཉིད་དུ་ནི།
 ཁྲིད་གདོང་མཚུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། རོག་པ་
 ལུ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན། ཏེ་བཞེད། འཇུམ་ཟེར་འབྲིགས་པའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལས། འབྲེན་བྱེད་རྒྱུ་ཆོགས་ནམས་རབ་དུ་གཡོ། རྩེ་མོ་ཁྲིད་
 ཀྱི་བྱང་སྒྲེས་རྒྱ་ཁྱུར་ལས། རམ་འབྲེད་ཅི་སྒྲན་དག་གིས་རབ་དུ་གདུམས། །

༤༧ ཆ་གས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། གདོང་བའི་འདམ་སྒྲེས་
 རྒྱན་འབྲིག་ཅིང་། རྩལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཐིགས་པ་དང་། མིག་དག་ཀྱང་དུ་དམར་བ་
 འདི། ཁྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད། ཏེ་བཞེད། གསེར་གྱི་
 མཆོད་སྒྲིང་སྒྱུ་ཤོའི་དཔལ་དུ་བཞེད། བཙོ་མའི་མདངས་འཛིན་ཁྲིད་སྒྱུ་མཆོན་
 གྱིས་སྒྲས། འབྲོ་ལ་བྱམས་པའི་སྒྲན་རས་བུམ་པ་མེད། རྩེ་མཆོག་དཔག་བསམ་
 རྒྱུན་དབང་སྒྱེད་གཏུའི་གཉེན། །

༤༨ ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། མཛེས་མ་རྩོས་
 པའི་མཁྱེར་ཆོས་དམར། མིག་གི་ཡུལ་དམར་པོ་ཅན། ཁྲིད་ཀྱི་གདོང་གིས་
 སྒྱུ་ཤོ་ནི། འདིར་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་བྱས། ཏེ་བཞེད། རྒྱལ་ཀྱན་

འཕྲིན་ལས་ལྷ་མོའི་རྣམ་རྒྱུ་ཏུ། ཡོངས་གར་འགྲོ་ལ་བྱམས་པའི་སྒྲིག་བདུན་
མདྲ། གང་གི་བཞིན་རས་ན་བདུན་དབང་པོ་ཡིས། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་རབ་
དུ་སྒྲོང་། །

༡༥ ལྷ་ལྷ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཕ་བར། གདོང་ནི་འཇུག་པའི་མེ་ཏོག་
འབར། གཞི་བའི་མིག་གི་བྱང་བ་ཅན། ཞེས་པ་མེ་ཏོག་བྱང་བ་དག འགྲོགས་
པས་ལྷ་ལྷ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། དཔེ་བཞིན། ཆངས་སྒྲིབ་ཁྱེད་ལྟ་སྒྲིབ་
ལས། འདྲེན་བྱེད་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཞི། འདྲེན་བྱེད་ས་མཆོག་འབྲི་གིང་
ལས། རྒྱུད་མངས་འབྲས་བུས་ཡོངས་སུ་གཏམས། །

༡༦ མི་ལྷ་ལྷ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཕ་བར། གདོང་འདི་འཇུག་གཤེར་
ཆེ་འོད་དང་། ལྷ་ལྷ་པའི་མིག་གི་ལྷ་ལྷ་པའི་ཅན། ལྷ་ལྷ་པའི་ལྷ་ལྷ་པའི་ལྷ་ལྷ་པའི་
ལྷ་ལྷ་པའི་ལྷ་ལྷ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། དཔེ་བཞིན། གང་གི་སྒྲིབ་པ་གཞི་ཡི་འབྲི་
གིང་ཅེར། འདྲེན་བྱེད་བྱིས་ཀྱི་སྒྲིབ་མེ་གསལ་ཞིང་མཛེས། རྒྱལ་ཡུམ་མིག་
འདྲེན་རིན་ཆེན་བཅུགས་པའི་ཅེར། མཐིང་སྒྲིབ་དབྱ་སྒྲིབ་ནགས་ལྷང་རབ་དུ་
གཏིབས། །

༡༧ མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཕ་བར། ཡན་ལག་ཅན་དང་
ཡན་ལག་རྣམས། གཟུགས་བུས་གཟུགས་སུ་མ་བུས་ལ། འདྲེན་པས་མི་མཉམ་
པ་ཞེས་པའི། གཟུགས་ཅན་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། དཔེ་བཞིན། འཇམ་
ཞིང་མཉེན་པའི་ཕྱག་སོར་བས་སྒྲིབ། འབྲི་སྒྲིབ་མཆོམས་སྒྲིབ་ལི་ཁྱེད་དུ་ལ་
བཅུགས་པ། མི་ཤེས་ཆོངས་འདྲེན་པའི་རལ་གྱི་ཡི། ཞོ་འཁྱུང་རུས་
པས་ཤས་ཆོལ་མ་ལུས་འདྲེན། །

༡༡༥ བྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། འཕྲོག་
བྱེད་རྒྱུ་པ་ང་རྩེ། །བྱམ་འི་ཁྱུ་གོས་ཅེ་ལ་བདགས། །ལྷ་མིན་དོགས་མེད་ལྷ་
དགའ་བའི། །དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཆན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དཔེ་བཟློད། རྒྱལ་ཀྱུན་
མཐུ་སྟོབས་བཞིན་ལག་ནས་རོལ་པ། །ཕྱག་ན་དེ་རྩིས་འབྱེག་ལྷན་འཕྱར་ཅམ་
གྱིས། །ལྷ་མིན་རྒྱ་དམར་གཡུལ་ངོ་ཐམས་ཅད་ལས། །གངས་ཅན་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་རྒྱལ་བར་ངས། །

༡༡༦ འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། པར་ནམས་ནི་མི་འདྲུམ་
ཞིང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་འགྲོ་བ། །ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་བདག་གི་ནི། །སློག་
ནམས་འཕྲོག་པ་ཉིད་དུ་འབད། །དཔེ་བཟློད། འདམ་བུའི་རྩིང་བུའི་ཁྱོད་ལས་
མ་སྟེས་གིང་། །རྒྱུ་པ་དུག་པ་འཆོ་རྟེན་མི་བྱེད་པ། །ཁྱོད་ཞལ་པད་མ་དཀར་
པོའི་མཆར་སྟུག་གིས། །སྟེ་དགུའི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ལྷག་མེད་འཕྲོག །

༡༡༧ རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས་རྒྱ་མཆོ་སྟེ།
བརྗེད་བ་གཉིད་ཀྱིས་རི་བོ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་ནམས་ལ་འདོད་པ་ནི། །སྟེར་ཕྱིར་
དཔག་བསམ་རྒྱུ་འཕྱང་ངོ་། །དཔེ་བཟློད། འཇམ་དཔལ་གསུང་དབྱངས་སྟན་
པས་རྒྱུད་མངས་སྟེ། །མུང་དོར་མ་འདྲེས་གསལ་བས་མེ་ལོང་སྟེ། །བདེ་ལྷན་
ཞིང་དུ་འབྱིད་པས་ས་མཁན་མཆོག །རྒྱལ་ཀྱུན་སྟེད་པའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས། །

༡༡༨ སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། ཐོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་
པད་ནི། །རྒྱ་ངོ་རྟོགས་སྦྱད་བྱར་འོས། །དྲི་ཞིམ་བྱང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །ཞེས་
པ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དཔེ་བཟློད། ཁྱོད་གསུང་ཉ་ཟླ་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ། མི་མཐུན་ཆ་བའི་གདུང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི་ལོང་། ལྷལ་བཟང་ཀྱ་
མུང་བཞད་པའི་དཔལ་ཡིན་འབར། བཟར་འདོད་གཉིས་སྒྲིམ་ཆོག་མཁས་འདུག་
པའི་གནས། །

༡༥༥ དཔེ་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། མྱོས་པས་ཀྱན་ཏུ་དམར་བ་
ཡིས། བཀའ་པ་བཞིན་གྱི་ཆ་བ་འདི། འཆར་ཀའི་དམར་བ་མུན་ཆོག་པའི།
ཆ་བ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲན། དཔེ་བཞིན། རབ་བཞིན་སྒྲིམ་པའི་ཆོན་བཅུགས་
པ་ལ། མཆན་དཔེ་ལྷ་ཡི་ཆོག་ཀྱིས་མཁས་པར་མཛེས། འདྲེན་བྱེད་ནི་ཆ་
བུང་གིས་རབ་བཅུན་པ། རི་བྱལ་ལྷན་པའི་དང་ཡང་དག་མཛུངས། ཡང་
ནོ། སྒྲིག་པ་དཔེ་པས་བསྒྲུབ་བའིས། དངས་པ་མིག་གི་ཆར་བྱུན་འདི།
མཁའ་དབྱིངས་སྤྱོད་གྱི་བཅུད་བཟང་པོ། འཛིན་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲན། །

༡༥༦ ལྷལ་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། ལྷ་མཁས་ཀྱིས་ནི་ཆ་
བ་དང་། བདག་གིས་ཁྱོད་གདོང་ཆ་བ་འཕྱངས། འདི་ནི་གང་བ་མ་ཡིན་ཡང་།
འདི་ནི་དག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོགས། དཔེ་བཞིན། སྤང་ཅིའི་བྱ་ཡིས་པད་མའི་
དཔལ་ལ་འཕྱངས། བདག་གིས་ཁྱོད་གསུང་པད་མའི་བཅུད་ལ་འཕྱངས། ཁྱུ་
སྒྲིམ་དོན་ཟབ་བཞིན་པའི་དཔལ་གྱིས་སྤོང་། ཁྱོད་གསུང་གདམས་དོན་ཟབ་མའི་
བཅུད་ཀྱིས་གདམས། །

༡༥༧ འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། མཛེས་མ་ཁྱོད་གདོང་ཆ་
བས་ནི། འདི་ལྷར་གཞན་དག་གདུང་བྱེད་པ། ཆ་བ་ཉིད་ཏུ་བཞིན་མིན་ཞེས།
འདི་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། དཔེ་བཞིན། མཁས་སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་ཏུ་
མངས་སྒྲིམ། ཆགས་བཅས་ལྷ་མཁས་འདོད་པས་མྱོས་བྱེད་པས། ཤིན་ཏུ་

སྒྲིབ་ཁྱིམ་བདེ་པའི་དཔལ་སྟེར་པའི། རྒྱ་བར་འཛེབས་པའི་རྒྱུད་མངས་གལ་ཞིག །

༡༩༥ མཉམ་འཛིག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། གཏུམ་མོ་བྱོད་གདོང་
ཟླ་བས་ཀྱང་། བརྟེ་བ་མེད་པར་བདག་སྟེག་པ། བདག་གི་སྐལ་བཞིན་གྱི་འང་
སྒྲིབ། ཞེས་འདི་མཉམ་འཛིག་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་བཟོད། འཇམ་དཔལ་
མཁྱིམ་པའི་རལ་གྱིས་ཀྱང་། བརྟེ་མེད་པས་ཚོལ་རབ་འཛོམས་པ། རྩ་ངན་
ཆང་གིས་རབ་སྐྱོས་པའི། མོངས་པའི་སྐལ་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ། །

༡༩༦ གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཙ་བར། བྱོད་གདོང་འདམ་
སྒྲིས་དོར་འདིར། སྒྲིབ་མའི་འབྲི་ཤིང་གར་མཁན་མ། རོལ་སྟེག་དགའ་བས་
གར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། དཔེ་བཟོད། གང་སྒྲུ་
མཆོད་སྒོང་གསེར་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས། འུར་སྟེག་དབང་གཞུང་ལོ་འདབ་རབ་
བཀྲ་བ། རྩུགས་བསྐྱེད་གཙང་མའི་གང་བྱ་ལེགས་སྒྲིབ་པ། གངས་ཅན་འགོ་
བ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལགས། །

༢༠༥ བསྟོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན། ཙ་བར། འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་
པས། འདི་དག་མིག་མིན་བྱང་བ་འོ། འདི་རྒྱུས་གེ་སར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་
གྱི་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། དཔེ་བཟོད། ཆ་གདུང་འཛོམས་པའི་བསེལ་ཟེར་རབ་
འཕྲོ་བ། བྱོད་ཞལ་མ་ཡིན་བྱ་མཆོའི་མ་མ་སྟེ། ཞིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཁྱིམ་རྒྱ་བར་འཛེབས་
པའི། བྱོད་གསུང་མ་ཡིན་རྒྱང་པ་དྲུག་པའི་ལྷ། །

དོན་ཀྱན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན།

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་ལ་བརྩ་གཉིས།

༡༥ རིགས་བཅོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། ལྷོ་ཡི་རྩུང་གིས་འབྲི་གིང་གི། །འདབ་མ་རྩིང་པ་ལྷགས་པར་བྱེད། །དུད་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཁེངས་པ་གསར་དུ་འཛོམས་པར་བྱས། །དཔེ་བཅོད། ལྷུ་ལ་རྩིང་ཅན་དན་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཆ་བས་གདུང་ལ་ཕན་བདེའི་བསིལ་ངད་དང་། །སྤྱེད་ལྷན་སྤྱེ་བོའི་ཆོགས་ལ་མི་འདུད་པའི། །ལུས་སྤྱ་མ་ཡི་ཁེངས་པ་ཅི་ཡང་ལྷོད། །

ཡང་ན། ས་འཛིན་དཀར་པོ་བསིལ་ངད་ཅན། །ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རབ་གཙང་རྩུ་བོ་འབྱུང་བའི་གནས། །གདོང་ལྷ་པ་དག་རྟེན་པའི་གཞི། །

༡༦ བྱ་བ་བཅོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། ལྷོ་ལྷ་གཏེར་བཞི་དོགས་ཀྱི། །སྤྱེད་མོས་ཆལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ། །ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འོད། །དཔེ་བཅོད། རྟེན་རོ་ཆངས་སྤྱས་སྤྱོ་གྲོས་མཆོག་ལྷ་མས་བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ། །འོད་དཀར་ཅན་གྱིས་འགྲོ་ལ་བསིལ། །སྤྱིན་ལེགས་ཀྱིས་ནི་བདེ་བའི་དཔལ། །

༡༧ ཡོན་ཏན་བཅོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། ལྷོ་བསངས་ཉིད་དོ་ཕྱོགས་རྣམས་ནི། །དབྱར་སྤྱིས་སྤྱིན་གྱི་སྤང་བ་ཡིས། །ས་ཡང་རྩ་

སྒྲོན་གསར་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཞིན་པའི་སྤང་བས་སོ། །དཔེ་བཟྃས། མངོས་
སོ་མཁའ་ལ་སྐར་མའི་ཆོགས། །འཕགས་ཡུལ་རྒྱལ་སྒྲོན་པའ་གྲུབ་ཀྱི། །དབུས་
ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཞབས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ། །

༥༥ རྩས་བཟྃས་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། ཁྱབ་འདུག་
རྣམ་གཞིན་ལ་གནས་པས། །དུ་ཟུའི་བྱ་ཡི་འབྱོར་པ་དག །གང་དུ་བཏང་ཞིང་
སྒྲ་རྣམས་ཀྱི། །སྤུན་ཆོགས་གང་ན་གནས་པ་བྱངས། །དཔེ་བཟྃས། དབྱངས་
ཅན་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་འཕྲལ་གྱིས། །བདག་གི་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པར་བྱེད། །མཁའ་ལ་རྒྱ་
བའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །མངོས་པའི་པར་སྒོ་གྲོས་བར་བྱས། །

༥༦ རིགས་བཟྃས་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། གར་བྱེད་ནི་རྩ་
ལ་ཡང་དུ། །སྒྲ་ཡང་ལེན་ནི་མཐུག་སྒོ་ཅན། །དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་།
རྒྱ་འཛིན་ལ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད། །དཔེ་བཟྃས། དབྱེད་དུས་སྤྱིན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ།
དགའ་བའི་སྒྲ་མའི་དབྱངས་སྒྲན་གྱིས། །ཡིད་འོང་ནགས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་དུ། །དབྱེད་
གྱི་ཤོ་ཉི་ཅི་ཡང་བཞེད། །

༥༧ བྱ་བ་བཟྃས་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། རི་གཞིན་དལ་བུ་
འགྱུར་བྱེད་དེ། །ཆེ་བ་དག་ཀྱང་མེ་རུ་འགྱུར། །ཅེས་བྱུག་པ་ལྟར་བ་ཡང་།
མཆོན་ལྷུང་འབྲམས་པ་རྣམས་ལོ། །དཔེ་བཟྃས། ཆགས་ལྷན་རྣམས་ལ་བདེ་
བ་དང་། །ཀླང་དུག་ཆོགས་ལ་ཐེལ་མངར་གྱིས། །དགའ་བར་བྱེད་དོ་སྐལ་ལྷན་
ལ། །ལེགས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིས། །

༥༨ རིགས་བཟྃས་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་འཛིན་གྱིས་

ནི་རབ་གཏོར་ཆུ། ཁྱིམ་གྱི་གཙུག་ཡུད་ལྟན་པའི་ཆོགས། ཁྲོག་གི་ཐག་པ་གཡོ་
བ་ཡང་། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང་། དཔེ་བཅོད། བཙོ་མའི་མདངས་
འཛིན་ཞོར་གྱི་བདག མ་ཁྱི་ཀ་དང་ཞེའུ་ལེ། ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་
ཅན། ཁམ་མཁའ་མཛོད་ལ་དབང་བའི་ལྟ། །

༡༥ བྱ་བ་བཅོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་མྱལ་ན་
བ་ལ། འདོད་པའི་མདའ་ནི་མདའ་བརྟན་ལ། ངས་ཀྱང་སེམས་ནི་འཆི་བ་ལ།
གསུམ་པོ་འདི་དག་མཉམ་དུ་བྱས། དཔེ་བཅོད། གཉིས་སྒྲིམ་རྒྱལ་པོ་ཀུ་མུ་
ད། མཆོ་བྱུང་མ་ཡིས་ནམ་འབྱེད་མོ། སྒྲིན་ལེགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཟླ་བཞིན་གྱིས།
འདོད་ཚུལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། །

༡༦ སྒྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་
དཀར་ཅན། འཕེལ་བྱེད་དེ་ཡིས་མདའ་ལྟ་བུ། དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཆགས་
པས་ཀྱང་། ཉ་ཆུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། དཔེ་བཅོད། ཁམ་མཁའི་
ངོས་ལས་སྒྲུང་ཆར་རབ་འཛོལ་བས། འདམ་སྒྲིམ་མེ་ཏོག་ཆོགས་ནམས་ལེགས་
པར་བཞད། དེ་ལས་སྒྲུང་ཕྱི་འི་བརྟུང་བཟང་རྒྱས་པ་ལ། རོལ་པའི་རྟེན་དུག་
ཆོགས་ནམས་དགའ་བ་སྒྲིད། །

༡༧ འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། རྒྱུད་གིས་གཙུབས་པའི་
ཆུ་ཐིགས་ཅན། སྒྲིན་གྱིས་ལུས་མེད་དག་གི་ནི། ལ་བ་ལེ་བ་འཕེལ་བར་
བྱེད། རྩལ་གྱི་དག་ནི་སེལ་བར་བྱེད། དཔེ་བཅོད། ལེ་ཁྲིའི་མདངས་ཀྱིས་
མཆར་རྒྱུག་རྫོགས་པའི་སྒྲ། འངས་དཔལ་ཁྱོད་ཞལ་ཡིད་ལ་འཕྲོས་པའི་མོད།
ནམ་དཔྱིད་མོ་གྲོས་དཔལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། མི་ཤེས་མོངས་པའི་འདམ་

བུའི་ཚལ་ཆེན་བསྐྱེད། །

༡༡༥ རྟོན་གསལ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། རྩ་འཛིན་དག་གི་ཐེང་
བ་འདིས། །སྤྱོད་ས་ནམས་ཀྱི་ནི་གོ་སྐབས་སྤྱོད་ས། །སྐར་མ་ཡི་ནི་ཆོག་ས་ནམས་
བཟུང་། །དེང་ཡང་བདག་གི་སྤྱོད་ས་མེན། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ལུ་བྱང་མཁུན་
བཅུའི་དཔལ་སྟེར་བཤེས་མཆོག་གིས། །འཆད་ཚིད་ཚིམ་པའི་དཔལ་གྱིས་མགུལ་
བར་བརྒྱན། །གཞན་ཕན་སྟེན་བསམ་བཅུད་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། །སྐལ་
ལྷན་ཐར་འདོད་ཡང་དག་ལམ་ལ་བཀྱི། །

༡༡༦ སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཙ་བར། དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཡིད་འོང་
མཐོ། །སྤྱོད་ས་རྒྱ་མ་ལ་ཡི་འོད། །སྤྱོད་ས་མེན་མཁུ་བྱེད་དེ། །ཐང་ཆེན་
འདི་དག་ས་ལའོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ལེགས་བྱས་གཞུང་བརྒྱ་འཆད་ལ་སྦྱོར་མཁུ་
ཤིང་། །ལུས་ཅན་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁུ་སྤྱོད་ས་ཆེ་ཅན། །གངས་ཅན་ཡུལ་དུ་
རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པ། །མདོ་སྦྱད་ཡུལ་དུ་ཐར་འདོད་རྒྱ་མཆོ་ལགས། །

དོན་ཀྱན་ལྡ་པ་བསྐྱར་བའི་ཀྱན།

བསྐྱར་བའི་ཀྱན་ལ་གསུམ།

༡༥ དོན་བསྐྱར་བའི། ཙ་བར། ཀ་དཔྱ་པ་ནི་ནམ་པར་ཀྱས། ཀྱ་ཏ་
འོ་མ་རབ་གསལ། ཀྱ་ལྡ་པ་ནི་ནམ་པར་བྱེ། ཀྱ་ཀྱ་ལྡ་ཡང་གྱས་པར་གྱར།
དཔེ་བཟོད། མཆོ་བྱང་མ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་དབྱངས་སུ་ལེན། ཆངས་སྤྲུལ་ལྟ་
མོས་བྱུར་ཀྱང་མངས་བསྐྱལ། ལྷ་བའི་སྤང་མོས་ནམ་འབྱེད་སྒོ་མིག་བསྐྱལ།
ཤེས་རབ་ལྟ་མོས་ཡིད་ཀྱི་མདུད་པ་ཁྲིལ། །

༡༦ ཆོག་བསྐྱར་བའི། ཙ་བར། སྤྱན་གྱི་ཕྱང་བ་དག་གིས་ནི། མ་
བུའི་ཆོག་ས་ནམས་འདོད་ལྡན་བྱེད། ལྟ་སྤྱན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དེང་། ཉ་ཁུང་
ནམས་ཡིད་འདོད་ལྡན་བྱེད། དཔེ་བཟོད། རྟེན་མེད་མ་ཡིས་ཆགས་པའི་ལུས་
སྤྱེས་སེལ། བསེལ་སྤྱན་པ་ཡིས་ཆ་བའི་གདུང་བ་སེལ། ཟུར་ཕྱད་ལྡ་པས་བདག་
གི་ཆོངས་པ་སེལ། དབང་གི་རྒྱལ་པོས་སྤྱེད་གུའི་དབུལ་བ་སེལ།

༡༧ ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བའི། ཙ་བར། ཀྱན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་
རིང་ཁྲིད། བཙུན་མོ་ནམས་དང་ཅེ་བར་བྱེད། ཁྲིད་ཀྱི་དག་སྤེ་མཐོ་རིས་སོང་།
ལྟ་མོ་ནམས་དང་ཅེ་བར་བྱེད། དཔེ་བཟོད། སྤྱོད་བསངས་མཁའ་ལ་ལྷ་བ་ཀྱས།
འཛིན་མར་ས་མོས་མེ་ཏོག་ཀྱས། རྟེན་མེད་ཁྲིད་ཉིད་ལྷ་བཞིན་མཛེས། ཉ་
ཁུང་དགའ་བདེར་སྤྱོད་པས་མཛེས། །

དོན་རྒྱུ་ཤུག་པ་འཁོག་པའི་རྒྱུ།

འཁོག་རྒྱུ་ལ་ཉེར་གསུམ།

༡༥ འདས་པ་འཁོག་པ་ནི། ཙ་པར། ལུས་མེད་ཀྱིས་ནི་མེ་དོག་གི། མདའ་
ལྷས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་མི་སྲིད་ཡང་ན་ནི། །དངོས་པོའི་རྣམས་
པ་ནམ་པར་བཀ། །དཔེ་བཟྃད། །འདོད་པས་སྦྱོས་པའི་དགའ་མ་ཡིས། །ཆགས་
ལྷན་གཏུང་བ་རྒྱན་པའི་ཆོས། །འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཟུག་རྩ་
བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །

༡༦ ད་ལྟ་བ་འཁོག་པ་ནི། ཙ་པར། ལྷན་སྦྱོགས་མ་དག་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །
ན་བ་ལ་ནི་ཨུཊྲལ་འདུག །ལུས་འདི་ལ་ནི་མིག་ཟུར་དག །ཡོངས་ལྗོགས་མིན་
པར་སེམས་སམ་ཅི། །དཔེ་བཟྃད། །དག་གི་རྣ་མོའི་རྒྱུ་མངས་ཀྱིས། །ཟབ་
རྒྱས་ཆོས་རྒྱལ་སྦྱོག་པས་ཅི། །ཁྱེད་གསུང་ཤུག་རྩ་ལྷན་པའི་དབྱངས། །ཆ་ཤས་
རེས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱན་སྟོན། །

༡༧ མ་འོངས་པ་འཁོག་པ་ནི། ཙ་པར། རོ་པོ་བདེན་པར་སྒྲུའོ་བདག།
གཞན་དང་ཚུལ་ནས་འཕྲོས་པའི། །རྒྱ་སྦྱོགས་ཀྱིས་དམར་མིག་གིས་ནི། །ནམ་
ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ལགས། །དཔེ་བཟྃད། །སྟོམས་ལས་བདེ་ལ་ཆགས་
པའི་ལེ་ལོ་ཅན། །ཕྱི་ཆོག་མེད་པར་ཟས་ལ་དགའ་བྱེད་ན། །སྤང་མར་དབུ་
པོངས་ཆོགས་པའི་གལ་ཁྲིད་དུ། །ཁ་པོར་རྒྱན་དུ་སྦྱོགས་ནས་འགྲོ་བར་ངས། །

༡༨ ཆོས་འཁོག་པ་ནི། ཙ་པར། ལུས་པ་ཤེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནམས། །འདམ་

པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རྩུན། །གལ་ཏེ་བདེན་པར་འཇམ་པ་ན། །སྒྲིབ་པ་དུ་བདག་
ཅི་ལ་གདུང་། །དཔེ་བཞི་དུ། །གསང་བའི་བདག་པོའི་མཇུག་པའི་ཆ་ཙམ་གྱིས། །
ལུས་ཅན་ངལ་གསོའི་གནས་སུ་འགོད་པ་རྩུན། །བདེན་ན་ལོག་ལྟས་གཟིར་བའི་
སྐལ་ངན་རྣམས། །མི་བཟོད་ཟུག་རྩས་གདུང་བ་འདི་ཅི་ཞིག།

༥༥ ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། དེ་ནི་མངོས་སམ་མ་ཡིན་ཞེས། །རྣམ་
དབྱེ་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྒྲེས། །དེར་ནི་འོད་ཙམ་གཡོ་བ་ཉིད། །མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་
རྟེན་མ་ཡིན། །དཔེ་བཞི་དུ། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བདུད་བཞི་རབ་བཅོམ་ནས། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཛོན་མཇུག་ཅེས། །བྱམས་པས་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པའི་
ངོ་མཆར་གཏམ། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ལས་བདག་གི་ཡུལ་མ་གྱུར། །

༥༦ རྒྱ་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དག་དམར་གྱུར་ཅིང་། །
མཚུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་། །སྒྲིན་མ་འབྲོག་སྟེ་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཉིས་པ་
མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། །དཔེ་བཞི་དུ། །རབ་དུ་ཁྱོས་གིང་ངར་སྐད་འདོན། །
ནགས་ཀྱི་ཤུན་མཆེ་གཅིགས་ཀྱང་། །སྒྲིན་ཆོ་གཞན་སྒྲིག་མ་བཅད་ཕྱིར། །བདག་
སྒྲིག་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་བྲལ། །

༥༧ འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། མཇུག་པོ་དག་ནི་རིང་ན་གནས། །
རྒྱ་འཇིན་བཟོད་ལྷན་འདི་ནི་འོང་། །ནི་ཙུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་མཐོང་། །བདག་གི་མིན་
པ་འདི་ནི་ཅི། །དཔེ་བཞི་དུ། །བསེལ་ལྟོངས་ཡུལ་གྱི་སྐལ་ངན་འགོ་བ་རྣམས། །བཙེ་
མེད་བཟོད་དཀའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཁ་ཡིས། །མནར་གཅོད་འོག་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་
ཐོས་ཀྱིས། །བདག་ཅག་མ་གཤིས་གསོན་འདི་ངོ་མཆར་ཆེ། །

༥༨ རྩེས་གནང་གིས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་གཤེགས།

པར་མཛོད། །སྤྱིད་ཀྱི་བསྐྱོད་པས་བདག་ལ་ནི། །གདུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་མི་
འགྱུར། །འདི་ལ་སྤྱིད་ནི་དོགས་མི་འཆལ། །དཔེ་བཛོད། །ས་སྤྱོད་ན་བཀྲའི་
སྤྱོད་སྤྱིར་དེ། །བཀྲལ་བར་འདོད་ན་ཅི་བདེར་འཆལ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛེའ་
བཤེས་ནམས། །ལྗེ་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པར་ངེས། །

༡༩༽ **དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།** ཙ་བར། རོར་ནི་མང་པོ་རྙིང་འགྱུར་
ཁིང་། །ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཁིང་དགེ། །བདག་སྤྱིག་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མེད། །འོན་
ཀྱང་མཛེའ་པོ་འགྲོ་མི་བྱ། །དཔེ་བཛོད། །གནམ་སྤྱོད་སྤྱིད་ནི་སྤྱིང་གཞན་དུ།
གཤེགས་ན་དགེ་ཁིང་གིས་ལེགས་མོད། །འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
ཅིས་ཀྱང་སྤྱིང་འདིར་བཞུགས་པར་འོས། །

༡༠༽ **མ་གུས་པས་འགོག་པ་ནི།** ཙ་བར། བདག་ནི་གསོན་རེ་སྟོབས་
དང་ལྡན། །ཁོར་གྱི་བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་མིན། །མཛེའ་པོ་གཤེགས་སམ་བཞུགས་
ལགས་སམ། །རང་གི་གནས་སྐབས་སྟོས་པ་ལགས། །དཔེ་བཛོད། །སྤྱིད་ཉིད་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ན་འདོན། །ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་རྒྱན་གྱུར་སྐལ་བ་བཟང་།
འོན་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུངས་བྱང་འགྲོའི་སྟོ་ཅན་དང་། །རྗེས་མཐུན་མཛེའ་པོར་མཛོད་
ན་ཅི་བདེར་མཛོད། །

༡༡༽ **ཤེས་བཛོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།** ཙ་བར། མཛེའ་པོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་
ན་བཞུད། །སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་གྱུར་ཅིག །གང་དུ་དེར་ནི་གཤེགས་པ་དེར།
བདག་ཀྱང་སྤྱོད་བཞིན་གྱུར་ཅིག །དཔེ་བཛོད། །དམག་གི་འདྲེན་པར་སྤྱིད་བཞུད་
ནས། །དག་ཟླ་ནམས་ལས་རྒྱལ་བར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལྗེ་པའི་ལམ་བཞུད་དེ།
སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱུང་མར་འགྱུར་བར་ཤོག །

१३१ ལུ་མོས་འགོག་པ་ནི། ཙ་པར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བ་དེན་ཉིད་
ན་། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོལ། །བདག་ནི་སྐྱགས་ཆོལ་འཆི་བ་ཡིས།།
དེ་ཅིང་ཉིད་དུ་འགོག་པར་འགྱུར། །དཔེ་བཟོད། རྩོ་སངས་དུས་ཀྱི་འོད་དཀར་
ཅན། །ཁུ་ལྟེ་ཕྱོགས་སུ་བཞུད་འདོད་ན། །ན་ཀྱི་ཁོང་ཁྱིར་འཕེལ་བར་མཛོད།།
ས་མོས་ཆོགས་ནམས་བྱམ་པར་ངེས། །

༡༩༥ གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། ཙ་པར། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་མུར་དུ་
བཞུད། ཁྱི་ནས་གཉེན་འདུན་འཁྲུགས་པའི་ཁས། །བསྐྱགས་པའི་ཆེ་ངེ་འགྲོ་
བཡི། །གཤེགས་ཀྱང་ཁྱི་ཉིད་ཀྱི་ན་པར་འོང་། །དཔེ་བཟོད། གྲོགས་པོ་ཁྱི་ཉི་
ལོང་འཁྲུན་དུ། །གཤེགས་པར་འདོད་ན་མུར་དུ་མཛོད། །སྐད་མར་ཁྱི་ཉི་
མི་དབང་གིས། །ཉིད་ཀྱི་བྱ་བར་གཤེགས་སུ་བྱེད། །

༡༩༥ འབད་པས་འགོག་པ་ནི། ཙུ་བར། བཞུང་ཅེས་ཁྱིད་དགེས་བཟོད་
འདོད་དེ། །བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག །མ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཁ་ནས་
ནི། །བྱུང་བར་གྱུར་ལ་བདག་ཅི་བྱེད། །དཔེ་བཟོད། །སྒྲིན་ལེགས་གཏན་གྱི་
མངའ་ན་མོ། །དགེས་ཕྱིར་བདེ་བར་སྦྱོད་འདོད་ཀྱང་། །ཕྱི་མར་ཕན་པའི་དམ་
པའི་ཆོས། །བསྐྱབ་ལ་རངས་པའི་ཆོག་འགའ་ཐལ། །

༡༥ ་ གཞན་དབང་གིས་འཕྲོག་པ་ནི། ཅུ་བར། གྲང་ཅིག་སྒྲ་བའི་ཤེས་ས་
 གྱེད་པའི། རྩི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྱོད་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཛེས་ལ་འབྲོ་བ་སྒྲིམ། །བདག་
 བོ་དེ་ཡི་འདོད་པ་འདོད། །དཔེ་བཟོད། མགོན་མཆོག་ལེགས་བཤད་གསུང་
 གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་གསལ་སྐྱོང་བར་མི་བཞེད་ན། །གང་གི་
 གསུང་ལ་གཅིག་དྲུ་སྟེད་པ་ཡི། ཁྱོད་དང་མྱོས་མཛོད་དེས་སྒྲ་བདག་ཀྱང་འདོད།

༡༤༥ ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། མགོན་པོ་འབྲལ་བར་བཟོད་
པར་བགྱ། །གང་གིས་མིག་བསྐྱེས་བདག་ལ་ནི། །འདོད་པས་བསྐྱེན་དུ་མི་མཐོང་
བའི། །མཐོང་མིན་མིག་སྒྲན་བདག་ལ་སྒྱུལ། །དཔེ་བཟོད། ཆོགས་ཆེན་ལུང་
རྟོགས་བསྐྱེན་པའི་ཁུར་འདེགས་པར། །སྒྲོ་གྲོས་གཞིན་ཡང་རེ་ཞིག་བཟོད་པ་བགྱ། །
མཐའ་མེད་བསྐྱེས་པར་ཐུབ་བསྐྱེན་འོ་མའི་མཆོར། །སྒྲོད་པའི་སྒར་མེད་སྒྲོབས་
པ་བདག་ལ་སྒྱུལ། །

༡༤༦ ཁྲོ་བས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། རོ་བོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོག་ །བདག་
འགྲོ་ཞེས་པ་ངས་པར་བྱུང་། །མཇེའ་བ་དམན་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་ད། །མ་ཕྱིན་ན་ཡང་
བདག་ལ་ཅི། །དཔེ་བཟོད། དེང་དུས་ཚོང་ཁ་པ་ཡི་བསྐྱེན་པ་མཆོག་ །རྩོ་ཉའི་
ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ཆོ། །ཆོས་སྤང་ནམས་ཀྱིས་འཕྱིན་ལས་མ་མཇེད་
ན། །བཀའ་བསྐྱེས་ཉེར་གཏད་མཇེད་པའི་དགོས་པ་ཅི། །

༡༤༧ ལྷན་ངན་ནམ་སྤིང་རྗེས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། མ་བསྐྱེས་པ་བྱ་
མའི་ན་བ་ལ། །མ་བྱས་ཆང་ལ་མ་བཏབ་པར། །ཁྲོད་ཀྱི་དག་ཡི་རྗེང་ཉིད་དུ། །
ལྷན་ལ་ཟེགས་གིང་སྤིང་པར་གྱུར། །དཔེ་བཟོད། དར་བབས་ལང་ཆོའི་དུས་
སུ་རིག་པའི་གཞུང་། །སྒྲུ་ཙལ་པ་ཡི་རིགས་ལས་མ་སྤངས་པར། །ཀས་ཆོ་སྒྲན་
པོ་འཆོགས་པའི་གལ་དབུས་སུ། །ཡིག་དུག་གངས་བསྐྱེན་གསོག་པའི་བརྒལ་ཞུགས་
འཛིན། །

༡༤༨ འགྲོད་པས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། དོན་ནི་འགའ་ཡང་ཆོགས་མ་
བྱས། །རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྐྱབས་གིང་། །དཀའ་ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་
པར། །ན་ཆོད་མཐའ་དག་སོང་བར་གྱུར། །དཔེ་བཟོད། བ་མེས་ཀྱལ་སྤིང་

གདན་ཁྲི་མ་ཟིན་ཅིང་། །ཤས་སྒོལ་དམག་ཚོགས་དབྱང་རྣམས་མ་འཛོམས་པར་།
དོན་མེད་ངང་ནས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་ཟུལ་ཏེ། །རང་སྲིད་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བས་མི་ཆེ་
འདས། །

༡༠༥ ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། ཅི་འདི་སྟོན་གྱི་ཚུ་འཛིན་
ནམ། །ཡང་ན་ངང་པའི་ཚོགས་སམ་ཅི། །སྤྱི་རྒྱུ་གདུབ་གྱི་འབྲ་བ། །ཐོས་
པས་དེ་ནི་ཚུ་འཛིན་མིན། །དཔེ་བཅོད། ལྷང་ལྷང་སྤྱི་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་དབྱངས་
སམ། །ཡང་ན་དབྱར་གྱི་རྩ་གསང་ལྷུང་པའི་སྤྱ། །སྤྱི་དགུར་ལེགས་ལམ་སྟོན་
པའི་གདམས་པའི་དཔལ། །ཡིན་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དྲུག་རྩའི་དབྱངས།

༡༠༦ ལྷར་བའི་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། བདུད་ཅིའི་བདག་ཉིད་པལ་ལ།
ལྷང་ཁིང་སྤྱུམ་པའི་སྐར་འབྲས་ཅན། །ཁྱིད་གདོང་ཟླ་བ་འདི་ཡོད་བཞིན། །ཟླ་
བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དཔེ་བཅོད། རྒྱལ་སྤྱུམ་སྐར་ཚོགས་དབྱས་ན་ཡོངས་
འཕགས་ཤིང་། །འགྲོ་སྤྱིའི་དག་པ་རྒྱས་མཛད་བདུད་ཅིའི་གཏེར། །རྒྱལ་ཡུམ་
བསེལ་སྤྱིན་དབང་མི་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཤལ་བའི་འོད་དཀར་ཅན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།

༡༠༧ དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་ཁྱིད་
གྱིས་ནི། །རྣམ་གཞོན་ཆོམ་པ་མེད་པ་མཆར། །འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་འབར་བ་
ལ། །ཆོམ་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང་། །དཔེ་བཅོད། ཆར་དུས་རྒྱུ་བའི་རྟ་
བདུན་བདག་པོ་ཡིས། །འདམ་སྤྱིས་ཚོགས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་མཛད་མཆར།
འོན་ཀྱང་མཐུན་པའི་རྫོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ལས། །སྤྱང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆན་བཞད་
པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །

༡༠༨ རྒྱས་འགོག་པ་ནི། ཙ་བར། རྒྱུན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ཡང་ནི། །མི་

དབང་ཁྱོད་ལ་མི་བརྟོད་དེ། །གང་ཕྱིར་སྦྱང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར། །རང་གི་ཉིད་
དུ་བསམས་ནས་ལེན། །དཔེ་བཟོད། བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་མཁའ་ཁྱབ་ལུས་
ཅན་ལ། །མ་ལྟར་བརྟེ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་སྐས་མ་ལུས་པ། །བརྟེད་པའི་ཡབ་གཅིག་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་རྟོས། །

དོན་ཀྱན་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་ཀྱན།

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་ཀྱན་ལ་བརྒྱད།

༡༥ ཀྱན་ཁྲབ་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། ལེགས་ལྡན་འགྲོ་
བ་ནམས་གྱི་མིག་ནི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཡང་། རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས།
ངས་པ་ལ་ནི་སྤྲུལ་པའོ་ཤོད་། སྤེ་བཟློད། བདག་ཀྱང་མ་རིག་ལིང་ཏོག་ཅན།
སྲིད་པར་འཁོར་ལ་སྤྲུལ་པའོ་སྟོན། ལམ་ཁྱུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་།
བདེ་མེད་གནས་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས། །

༡༦ ཁྲབ་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་འཛོན་
འདི་དག་ལུས་ཅན་གྱི། ཡོངས་སྤྲུལ་དང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། བདག་ཐོབ་མེན་
ནམ་ཆེན་པོ་ནམས། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་སྟོན་དུ་ལོ། སྤེ་བཟློད། འཛོ་
སྒྲིག་དར་བབས་དབྱངས་ཅན་མས། བདག་གི་སྒྲོགས་ཀྱས་པར་བྱེད། མ་སྤྲུལ་
གཞན་དོན་ལ་དགྱེས་པ། སྒྲེས་བྱ་མཆོག་གི་རང་གཤིས་ལགས། །

༡༧ སྤྲུལ་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུང་
གིས་ནི། འཛིག་ཅེན་དགའ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད། སྤྲུལ་ཆུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།
ཀྱན་གྱི་སྦྱིང་སྤྲུག་མ་ཡིན་ནམ། སྤེ་བཟློད། དཀའ་སྦྱད་སྦྱབ་པའི་དཔལ་
གྱིས་ཙ་བ་བརྟན། ཉམས་ཏོགས་འབྲས་བུའི་ཁྲར་གྱིས་རབ་དུ་དུད། གཉིས་
སྦྱིས་དབང་པོ་དྲངས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་ན། ཤན་བདེའི་བསེལ་ཟེར་སྒྲོ་བར་
ངལ་མ་མཆོས། །

༤༥ འགལ་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། མཚན་མོར་བྱེད་
འདི་ཁྲི་མ་དང་། །ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་དགའ་བ་བསྐྱེད། །གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་
སྒྲིན་ལྷན་ཡང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱས། །དཔེ་བཟྃ་ད། རབ་
འཛིགས་ལག་ན་དྲི་ཆེ་ཅན། །ཁྱོད་གྱི་འདོན་བྱེད་དཔལ་དུ་སྤྱད། །འཇུག་དགར་
མོད་པའི་དབྱངས་ཅན་མས། །སྐལ་ངན་ཆོགས་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟེ། །

༤༦ མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། སྤང་ཅི་འཐུངས་
པའི་མགྲིན་སྟན་ལས། །བྱང་བ་བྱང་པའི་སྤྲོ་དག་ཀྱང་། །ན་བར་ཙུབ་པ་ཉིད་
འགྱུར་བ། །འདྲོད་ལྷན་ནམས་ཀྱི་སྤྲིག་འདི་འདྲ། །དཔེ་བཟྃ་ད། རྩ་བའི་སྤྲོ་
མོའི་སྟན་པ་རྒྱུད་མངས་སྤྲས། །མི་སྤྱད་ཆོགས་ལ་གདུང་བ་རབ་དུ་བསྐྱེད། །ཆེ་
རབས་མི་དགའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་བའི། །བསྐྱེད་དེ་འོས་པའི་གཤེས་
ལུགས་ཅི་སྟེ་མིན། །

༤༧ འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མའི་
མལ་སྟན་འདིས། །བདག་གི་ལུས་འདི་གདུང་བར་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་སྤྲིག་བྱ་དང་། །འདྲ་བས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དཔེ་བཟྃ་ད། ལུས་མེད་
བདག་པོའི་འདམ་སྐྱེས་མདས། །ཤེས་ལྷན་ནམས་ལ་གདུང་བ་སྟེ། །ཚོང་ར་
མཚོན་ལས་ལྟག་པ་ཡིས། །ཆོས་དེ་སྤང་ཡང་རིགས་པ་ཉིད། །

༤༨ འོས་དང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཙ་བར། བསེལ་
ཟེར་ཅན་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མོད། །དཔྱིད་གྱིས་བདག་ནི་ཅི་ལ་གདུང་། །ཁྲི་མ་
ཅན་གྱིས་སྒྲོད་པའི་ལས། །དག་པས་མི་འོས་པ་མིན་ནམ། །དཔེ་བཟྃ་ད། གཡོ་
ཅན་འཕྱོར་མས་འདྲོད་ལྷན་ཉམས་བྱེད་མོད། །མཛེས་སྤྱད་ལྟ་མོས་བདག་ཅག་

ཅི་ལ་གདུང་། །སྒྲིག་པ་ཅས་དངོས་པོས་བཀྱིད་པའི་མི་དགའི་ལས། །ཆགས་
བུལ་སྒྲིག་པོས་བཀྱི་བ་ག་ལ་རིགས། །

༡༥ ། མི་ལོས་ཤིང་ལོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། རྩ་བར། ཀྱུ་
མུད་ཅན་ཡང་སྒྲིག་བྱེད་ན། །པརྒྱའི་འབྱུང་གནས་ཅིས་མི་བྱེད། །ཟླ་བས་
བཟུང་ནམས་རྩལ་བ་ན། །ཉི་མས་བཟུང་བ་འཇམ་མི་འགྱུར། །དཔེ་བཅོམ་
ཁྱོད་ལལ་འོད་ཀྱིས་གདུང་བ་བསྒྲིད་སྲིད་ན། །ན་ལྗང་དབང་པོས་གདུང་བ་
ཅིས་མི་བྱེད། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་བདེ་བ་རྟག་དགོས་ཀྱི། །འདོད་པའི་
བདེ་བ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །

དོན་ཅུན་བརྒྱུད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཅུན།

ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཅུན་ལ་བརྒྱ།

༡༽ གཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། ཙ་བར། བརྟན་དང་ཆེ་བའི་བདག་
ཉིད་དང་། །ལུ་བ་རྒྱ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཁྱོད་དང་ཕྱ་མཚོ་མཚུངས་ཐ་དང་།
ཁྱོད་ལུས་འདི་འདྲ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འབྱིད་མཛད་
ཤེས་རབ་གཏེར། །བྱམས་དང་བརྩེ་བས་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པ། །མི་ཤམ་
མགོན་པོ་མཚོ་བྱང་མར་མཚུངས་ཀྱང་། །དབྱངས་ཅན་ནུ་འབྱར་ལྡན་པས་རྣམ་
པར་དབྱེ། །

༢༽ གཉིས་གྱིས་ལྡོག་པ་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་དང་ཁྱོད།
མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཟབ་པ་སྟེ། །འདི་ནི་མིག་སྒྲན་དང་མཚུངས་ལ། །ཁྱོད་
ནི་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་ནོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། ར་ཁུང་མཛའ་མོ་བདེ་སོགས་གཉིས།
མཛེས་རྒྱལ་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་པ། །མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་འཛམ་གླིང་འདིར། །འཆི་
མེད་གཙོ་མོ་སྐབས་གསུམ་གནས། །

༣༽ སྐར་བ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་དང་ཕྱ་མཚོ་དུ་སྒྲོ་རྒྱུ་
མ་དུ་ས་དུ་ཏེ་ཇ་བཅས། །འདི་ཡིས་ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དེ། །དེ་ནི་རྒྱ་བདག་
ཁྱོད་མཁས་སོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། བརྒྱ་ཅན་གྱིས་ཡིད་སྦྱེས་ལ། །བདེ་སྟེར་མཚུངས་
ཀྱང་སྟིང་རྩེའི་ལྷས། །རྒྱང་གཉིས་ཚོགས་དང་དཔལ་མོ་ཡིས། །འདོད་ལྟ་རྣམས་
ལ་བདེ་བ་སྟེར། །

༤༥ འགོག་པ་ཅན་གྱི་ཚྭ་པ་ནི། ཙུག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཏན་
པ་ཡི། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྩི་མ་ལྷན་པ་མུ་སྤྲུལ་གནས།
ཁྱོད་ཀྱི་འགྲན་ཆུང་འགྲུར་མ་ཡིན། འདེ་བཅོམ་དུ་ ཆ་གདུང་སེལ་ཞིང་ལྷན་ཆོག་སྤྲུལ་
མ་ལུས་འཛོམས། འདོད་པ་འཛོམས་བདེ་བའི་དཔལ་སྤྲུལ་ཡང་། ལྷན་ཅན་
དབང་པོ་འདོད་པའི་དབང་གྱུར་པ། རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱས་པ་བྲལ།

༤༦ གཏན་ཆོག་གྱི་ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙུག་པ་ རི་ཁྱིའང་ཆུ་མཆོར་བཅས་
པ་ཡི། སྤྲུལ་ཞི་མཐའ་དག་འཛོམས་མོད་ཀྱང་། ལལ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེར་གྱུར་
ཕྱིར། ལྷན་པ་ཅན་ནི་ཁྱོད་བས་དམན། འདེ་བཅོམ་ གཟེ་བཅོམ་མཆོར་
སྤྲུལ་བཟུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ་གསུང་། རྒྱུ་ལ་ཕན་ཕྱིར་གཡེ་མོད་ཅན་ཆུ་ཡང་།
ཤེས་རིག་བྲལ་ཞིང་འཆར་རྒྱུ་དབང་གྱུར་པས། སྤྲུལ་ཁྱོད་ལས་ཏེ་བདུན་
དབང་པོ་དམན། །

༤༧ རྩི་གྱི་ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙུག་པ་ ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པར་སྤྲུལ་། འདི་
གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་ཡང་། པར་ཆུ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཁྱོད་གདོང་ཁྱོད་ལ་
བཏན་པའོ། འདེ་བཅོམ་ སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་དགྱུར་དཔལ་སྤྲུལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར།
དགོས་འདོད་རྒྱུ་འཛོམས་དང་འབྲེད་བྲེད་ཆོས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་
དབང་པོ་སྤྲུལ་། རིན་ཆེན་དབང་པོ་ཆུ་གཏེར་ལྷུང་དུ་བཅོམ་། །

༤༨ དཔེ་ཅན་ལྷན་པའི་ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙུག་པ་ རི་དྲགས་མིག་ལ་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་། ཁྱོད་པའི་དམར་བས་རིག་པ་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་གཉིས་
པོ་འདི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱན། འདེ་བཅོམ་ (འདིར་དཔེ་ཅན་ལྷན་
པའི་ཚྭ་པ་ཅན་གྱི་དཔེ་བཅོམ་ཆད་འདུག)

༡༥ མཚུངས་པའི་སྐྱུ་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙ་པར།
 ཁྱིད་ཀྱི་གདོང་དང་པར་དཀར། །རྒྱས་ཤིང་བྱི་བཟང་ལྷན་པ་སྟེ། །པར་ལ་ནི་
 བྱང་བ་འཁོར། །ཁྱིད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རབ་གཡོ། །དཔེ་བཟྃ་ད། །འཛི་སྟེག་
 མ་ཡི་བཞིན་རས་དང་། །བསེལ་བེར་ཅན་གྱིས་དཀར་མདངས་འཛིན། །སྟེན་
 ལེགས་མ་ལ་འདྲན་བྱེད་རྒྱན། །ཀྱུ་མུད་གཉིན་ལ་རི་པོང་མཛེས། །

༡༦ མཚུངས་ཆོས་སྐྱུ་མ་བྱིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་སྐྱུ་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་
 ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙ་པར། རྒྱ་བ་འདི་ནི་མཁའ་ཡི་རྒྱན། །ངང་པ་འདི་ནི་རྒྱ་
 ཡི་རྒྱན། །མཁའ་འདི་རྒྱ་སྐར་ཤེང་བ་ཅན། །རྒྱ་འདི་ཀྱུ་མུད་རྒྱས་པ་ཅན། །
 དཔེ་བཟྃ་ད། །ངག་ལ་དབང་འཁྱོར་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱུ་ལ། །རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་
 གཙུག་ཕྱད་ཅན། །སྤྲ་མ་བསེལ་ལྟོངས་བསྟན་པའི་རྒྱན། །གདོང་དྲུག་འཆི་
 མེད་མདུན་སར་མཛེས། །

༡༧ རིགས་མཐུན་ཚྭ་པ་ཅན་ནི། ཙ་པར། རིན་ཆེན་སྤང་བས་མི་
 འཕྲོགས་ཤིང་། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བརྗོད་པ། །ལང་ཆོ་ལས་བྱང་ན་རྒྱུང་གི།
 རྒྱན་པས་རྩ་བ་འགོག་པར་བྱེད། །དཔེ་བཟྃ་ད། །རབ་དམར་བསྐལ་པའི་ཞུགས་
 ཀྱིས་ཆོག་མིན་ཁིང་། །བརྒྱད་ལྷན་རྒྱུ་པོའི་རྒྱན་གྱིས་འདག་མིན་པ། །ཆགས་
 སྟེན་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འདིས། །ཡ་རབས་དགེ་བཅུའི་ལས་ནམས་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱེད་ས། །

དོན་གྱི་དགུ་པ་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་གྱུན།

སྟོན་པ་ཅན་གྱི་གྱུན་ལ་གསུམ།

༡༥ གྲགས་པའི་རྒྱ་བཀག་ནས་སྤྱི་རྩལ་རྩལ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་གི་རོ་
མོ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཅན་ནི། ཅ་བར། མ་འབྲས་སྟོན་པའི་ཀ་དམ། མ་
སྤྱི་ཐི་མ་མེད་པའི་མཁའ། བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་དྲུང་པའི་རྒྱ། འགྲོ་བའི་
ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར། འདེ་བཟྃ་ད། བཏང་མིན་ཏེ་བདུན་མཁའ་ལ་རྒྱ།
སྤྱི་མིན་འདབ་བརྒྱ་པ་དག་གྲོལ། མ་རྒྱགས་ཁིམ་མངར་སྤྱང་ཕྱིས་གཏམས། མ་
བཀགས་རྒྱུ་དུག་དེའི་དུས་འདྲ། །

༡༦ ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་ནས་ནང་གི་རྒྱ་རྩལ་ཅན་གྱི་སྟོན་པའི་སྟོན་
པ་ཅན་ནི། ཅ་བར། རྒྱ་མ་བསྐྱེད་པར་དཀར་མིན་མིག མཚན་པ་མིན་
པར་སྤྱི་ཐི་མ་དམ། ཆོན་མ་བསྐྱེད་པར་དམར་བཞི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་
འདྲེ། འདེ་བཟྃ་ད། ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་དམར་མེར་བཞིན་རས་རོས། བྱིར་
གྱིས་མ་བྱིས་སྤྱི་དུག་ལེགས་པར་བཀ། དྲུང་གིས་བཟོས་མིན་རབ་དཀར་
མཛོད་སྤྱི་བརྒྱ། བཏན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་རས་མིག་གི་གསེས། །

༡༧ གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོག་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་
རོ་པོ་ཅན་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཅན་ནི། ཅ་བར། བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁ་ཏི་ཁིམ།
བཅོས་པ་མིན་པར་ལུས་པོ་མཛེས། རྒྱ་མེད་དག་ཏུ་ཆེ་བ་དག། རྒྱ་མཚན་
མེད་པར་འདོད་པ་གྲོགས། འདེ་བཟྃ་ད། བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཏག་ཏུ་བསིལ་

འོད་འཕྲོ། །རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ག་བྱར་རྒྱན་དུ་འཛགས། །གནོད་སེམས་
མེད་པར་འདབ་བརྒྱ་པ་ནམས་བཅོམ། །འགྲན་སེམས་མེད་ཀྱང་ཉི་མར་
མགྲོགས་ཆད་འགྲན། །

དོན་ཀྱན་བཅུ་པ་བསྐྱུས་བཞིན་གྱི་ཀྱན།

བསྐྱུས་བཞིན་གྱི་ཀྱན་ལ་བཞི།

༡༥ མྱེའི་བསྐྱུས་བཞིན་ནི། ཙ་བར། བུང་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན།།
པས་ཀྱས་ལ་སྤང་ཅི་འབྱུངས། ཁྲི་ཞིམ་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མེ་ཏོག་ཁ་མ་
བྱེ་སྦྱོར་ལྟོས། ཏེ་པེ་བཞིན། གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཀྱ་མཆོ་ཆེར། རབ་བརྟན་
གྲ་གཟིངས་ལེགས་དོར་ནས། བེན་ཏུ་ཉམ་ངའི་གྲ་གཟིངས་ལ། བརྟན་པའི་
བྱིས་པ་ཅོལ་རེ་ཆུང་། །

༡༦ བྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་བྱད་ཆོས་མཆུངས་པའི་བསྐྱུས་བཞིན་ནི། ཙ་
བར། ཙ་བརྟན་འབྲས་བུའི་བྱར་གྱིས་ནི། སྦྱོང་རྣམས་ཉག་ཏུ་ཀྱས་པར་བྱེད།།
གྲིབ་མ་སྦྱུམ་པའི་སྦྱོན་པ་ཆེ། འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་ཐོབ། ཏེ་པེ་བཞིན།
འདོད་པ་འདྲི་ཞིང་གཟི་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ། བཀྲེས་སྒྲིམ་གདུང་བ་དག་གི་དབུལ་
བ་སེལ། མཆར་སྦྱག་གཟི་འོད་འབྱུང་པའི་རིན་ཆེན་དབང་། བདག་ཅག་བསོད་
ནམས་དཔལ་ཏུ་ཡང་དག་ཐོབ། །

༡༧ བྱད་གཞི་ཐ་དད་ལ་བྱད་ཆོས་མཆུངས་ཤིང་མི་མཆུངས་པའི་བསྐྱུས་
བཞིན་ནི། ཙ་བར། ཡལ་གའི་བྱོན་ནི་མི་ཆུང་ཞིང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཡུན་
སྦུ་ཆོགས། ཏེ་པེ་པའི་གྲིབ་བསེལ་བརྟན་ལྟན་པའི། བེང་འདི་བདག་གི་སྒྲུལ་
བས་རྟེན། ཏེ་པེ་བཞིན། ཆ་བེར་ཀྱས་ཤིང་ཀྱ་མུད་རྣམ་པར་འདྲིམས། གཙོ་
མའི་མདངས་འདྲིན་ནག་པའི་མུན་པ་སེལ། ལྷ་ལམ་ངོས་སུ་ཀྱ་བའི་ཏེ་བདུན་

བདག །སྤྱད་ཆལ་པར་ནམས་ཀྱི་སྐལ་དུ་རྟེན། །

༡༥ རྩོན་མེད་བསྐྱུས་བཞེད་ནི། ཅུ་བར། སྐྱལ་ངན་འགྲོགས་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མངར་བའི་ནང་། །ཀྱེ་མ་ཚུ་ཡི་གཏེར་འདི་
ནི། །དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱམ་པར་འགྱུར། །དཔེ་བཞེད། རྒྱ་ཁྲར་བཅུད་ཀྱིས་
མ་བརྒྱན་ཞིང་། །འོད་སྣང་ཟེར་གྱིས་མ་ཕྱེ་བའི། །ལང་ཆོའི་འདབ་བརྒྱ་ལོད་
པ་འདི། །བདག་གི་སྟིང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག །

དོན་གྲུབ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡུལ་བྱང་གི་གྲུབ།

ཡུལ་བྱང་གི་གྲུབ་ལ་བཞི།

༡༥ བྱང་འཕགས་ཡུལ་བྱང་ནི། ཙ་བར། མཁྱི་ཀླ་ཡི་ཕྱང་ཆོགས་ཅན། །
ཡུས་ཀུན་བྱང་པའི་ཅན་གཤེད། །དཀར་པའི་གོས་ཅན་སྡོན་འགྲོ་མ། །ཟླ་བའི་
འོད་ཀྱིས་མཆོན་མ་ཡིན། །དཔེ་བཟྃད། ཆགས་ལྡན་སྒྱེ་པོའི་ཡིད་ཀྱི་ཀླ་མ། །
འཕེལ་བྱེད་སྒྲིན་ལེགས་སྒྲེག་མོའི་འདྲུམ་ཟེར་དང་། །རབ་དམར་མཚུ་སྒྲོས་དཔལ་
མངའ་མངོས་སྟུག་ཞལ། །དྲི་ཟེའི་བྱ་མོའི་དབུས་སུ་མཆོན་མ་ཡིན། །

༡༦ བེ་ཆོམ་ཡུལ་བྱང་ནི། ཙ་བར། དགའ་མ་བྱོད་ཀྱི་རུ་མ་དང་། །དཔྱི་
ཡི་བར་ན་ཞེད་པ་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བདག་གི་ནི། བེ་ཆོམ་ད་དྲུང་བསྒྲིག་
མ་གྱུར། །དཔེ་བཟྃད། རྒྱུ་ལྡན་ཉམས་འགྱུར་ཡུས་ཀྱི་གར་སྟབས་དང་། །ཡིད་
འོང་འདྲུམ་ཟེར་ལྡན་པའི་མངོས་མ་ལ། །འོ་འཛིན་འདེགས་པའི་བྱུར་གྱི་རྟེན་བྱེད་
པའི། །སྟེད་པ་ཡོད་དམ་མེད་པ་འཕྱང་མོ་ཉུག །

༡༧ དེས་པ་ཡུལ་བྱང་ནི། ཙ་བར། ཉི་ཏེན་ནི་བྱོད་ལ་ནི། །ཞེད་པ་
ཡོད་ཅེས་དེས་པར་རུས། །འོ་མ་འཛིན་པའི་བྱུར་གནས་པས། །རྣམ་པ་གཞན་
དུ་སྟོད་པ་མིན། །དཔེ་བཟྃད། དུག་ཕྱེད་དབྱངས་དང་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་མངས་
སྒྲར། །ཡུང་རིགས་བྱེ་བའི་ཀླ་མུད་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཁྲོངས་མུན་འཛོམས་པའི་
རལ་གྱིའི་འཕྱལ་འཁོར་དུ། །ཤེས་ནས་ཆངས་སྟེང་ལྟ་མོར་དེས་པ་རྟེད། །

༤༥ རོ་མཚར་ཕུལ་བུང་ནི། ཅ་བར། ཁྱིད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི།
དཔག་ལྷན་མིན་ཡང་འདིར་ཤོང་བ། །ས་སྦྱང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ནི། །ཁོངས་
དག་ཨེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །དཔེ་བཟོད། བཀའ་ངོན་གསུམ་ལྡན་ཐར་འདོད་
ཀྱ་མཆོ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་པ་མཐའ་སྲིད་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཤོང་བའི་
སྒོད་དུ་ཁྱུང་ན་བསེལ་ལྡོངས་སུ། །ཤོང་བ་འདི་ནི་ཨེ་མ་རོ་མཚར་ཆེ། །

དོན་ཀློན་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་ཏོག་གི་ཀློན།

རབ་ཏོག་གི་ཀློན་ལ་གསུམ།

༡༥ སེམས་ལྡན་རབ་ཏོག་ནི། ཙ་བར། ཉིན་གུང་ཉི་མས་གདུངས་པ་
ཡི། མྱེད་པོ་དག་ནི་མཆོར་འདུག་པ། ཉི་མའི་ཕྱོགས་གུར་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། གཞི་མ་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ལྟོ། དཔེ་བཞིན། ཆར་ལྡན་དུས་ཀྱི་རྩ་བ་དུན་བདག་
པོ་ཡིས། །ས་མོས་ཆོགས་རྒྱུ་མས་བཅོམ་པའི་འཁོར་ལན་དུ། ཉི་ཀློན་ཡངས་
པའི་མཁའ་ལ་འཛེགས་བྱས་ཏེ། འདབ་བརྒྱ་པ་རྒྱུ་མས་འཛོམས་པར་དགོངས་
སམ་ལྟོ། །

༡༦ སེམས་མེད་རབ་ཏོག་ནི། ཙ་བར། འདི་ནི་བདག་གི་རིང་བ་དག།
འགོག་བྱེད་ན་བའི་ཀློན་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་རྩ་བ་ཡི། ལྷན་ལ་དག་ལ་
འགོང་བ་འདྲ། དཔེ་བཞིན། ཆར་ལྡན་དུས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་རིང་རིང་ནས། ལད་
མའི་གཉེན་དེ་མཛོན་པར་ཤར་བ་ན། འདམ་སྒྲིལ་པད་མའི་ཆོགས་རྒྱུ་མས་རབ་
ཀློན་ཏེ། མགོ་པོ་བཏེགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་བརྩ་བ་བཞིན། །

ཡང་ན། སུ་ཁའི་མཁའ་ལ་འཁྲིགས་པའི་ཆུ་འཛོན་འདིས། ལདག་ཅག་
ཆད་པས་གདུང་བ་མ་བཟོད་པར། ལངས་མེད་སྤྱིན་གྱི་མེ་ཏོག་འཛད་མེད་དུ།
གསང་གཏོར་ཉིན་མཆོན་གུན་ཏུ་འཕྱོར་བ་བཞིན། །

༡༧ ཏིང་འཛིན་རབ་ཏོག་བཞིན་སྐྱེ་ཅན་ནི། ཙ་བར། ལུན་པ་ལུས་ལ་
འདུག་པ་བཞིན། མཁའ་འཛིན་མིག་སྤྱན་ཆར་འབེབས་བཞིན། ཞེས་འདི་ཡང་

ངོ་རབ་ཏོག་གི། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་གིན་ཏུ་མང་། །དཔེ་བཟོད། །འད་སྒྲོང་
མཁའ་ལ་ཤར་བ་ན། །ཁུ་སྐྱེས་ཚོགས་ནམས་ཚོད་པ་བཞིན། །བསེལ་སྐྱེན་འོད་
ཀྱིས་འཛོམས་དོགས་ནས། །པད་མའི་ཚོགས་ནམས་ཉལ་བ་བཞིན། །

༤༥ རབ་ཏོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པ་ནི།

༡༥ རྣམ་ཞེས་པ་ནི། ཆངས་སྤྲས་ལྟ་མའི་མད་བྱང་འདྲུམ་ཟེར་གྱིས།
ཁུ་གེལ་དབང་པོ་དགྲུང་དུ་བྱོས་སམ་སྣམ། །

༢༥ དོགས་ནི། ལུམ་ཅེན་བདག་པོའི་ཕྱག་ཆ་འཕྱར་བ་ན། །ལྟ་མེན་
ལྟན་པོའི་ཁྲུང་བུར་བྱོས་པར་དོགས། །

༣༥ དེས་སྐྱ་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་མཚོ་མན་ངག་ཀྱན་གྱི་གཏེར། །དཔེན་
ས་མཉི་སྒྲར་ཡང་བྱོན་པར་དེས། །

༤༥ འད་བའི་སྐྱ་ནི། བསེལ་སྒྲོངས་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་སྒྲོའི་དཔུང་ཚོགས་འདིས།
འོགས་ལྡན་འཕྲོག་སྟེ་དཔྱལ་བར་བསྐྱར་བར་འད། །

༥༥ མིན་ནམ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི། ན་ཁུང་སྟེག་མོ་བྱིད་ཀྱི་མཛེས་སྤྱུག་གིས།
དབྱེངས་ཀྱི་སྐྱ་བརྒྱ་པ་དེ་མོད་མིན་ནམ། །

དོན་གྱི་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་།

རྒྱུ་འབྱུང་ལ་བཅུ་དྲུག

༡༥ རྒྱུ་འབྱུང་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྱུང་། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུ་འབྱུང་།
ཅ་ཅ་ཅ་ཅ་པ་གསུམ་པ་ཡི། ཡལ་འདབ་རྒྱུ་འབྱུང་པ་འདིས། གྲུ་འབྱུང་
དག་འབྱུང་པ་འདི། དཔེ་བཅོམ་། འདོད་པའི་དུས་ཀྱི་གྲུ་འབྱུང་ལ་ངོས།
རྒྱུ་འབྱུང་སྒྲ་ཆོག་ཤིང་ཏ་ཡི། ཟེར་གྱིས་སྤང་ཅི་རྒྱུ་མཚན་དག། འཇུ་མ་
ཞིང་རབ་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། །

༡༦ རྒྱུ་འབྱུང་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྱུང་། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུ་འབྱུང་།
རིག་ཅིང་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ་པ་གསུམ་པ་ཡི། རྒྱུ་འབྱུང་མཐོན་པོ་རྒྱུ་འབྱུང་པ་འདིས། རྒྱུ་འབྱུང་
པ་འདི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས། དཔེ་བཅོམ་། རྒྱུ་འབྱུང་ཐུག་ཅིང་སྤང་པོ་ཡི།
ཕུལ་བྱུང་བྱུ་མས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། འདོད་པའི་དབང་ཕུག་དཔུང་ཆོག་པ་
ཀྱི། གཞོད་སེམས་དག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྱུང་པ་འདི། །

༡༧ རྒྱུ་འབྱུང་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྱུང་། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུ་འབྱུང་།
ཆོལ་དང་། འདམ་སྒྲིམ་རབ་དུ་རྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྱུང་པ་འདོད་པ་ཡིས།
མཐོན་པོ་ལྟ་བུ་དུག་དུ་བྱས། དཔེ་བཅོམ་། ལུས་སྤྱད་པའི་འཇུ་མ་ཟེར་
དང་། ཡིད་འོང་སྒྲིམ་པའི་སྤྱད་བྱུང་སྤྱད་ཀྱིས། འདོད་པས་གཟེར་བའི་སྤྱད་པོ་
ལ། ཏ་ལའི་དུག་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །

༡༨ རྒྱུ་འབྱུང་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་། རྒྱུ་འབྱུང་། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུ་འབྱུང་།
ཞིང་སྤང་པ་གོ་མས་པར་བྱེད་ཞེས།

གྲོགས་མོ་མང་འཕྲིའི་གནས་བཀོད་ལ། །བུ་མོ་སྒྲིན་འཁྲིག་མིག་ཡོན་གྱིས། །མཚུ་
ནི་གཡོ་ཞིང་ལྷ་བར་བྱེད། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ཤིང་ན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་གྱིས། །བཟོད་
དཀའི་སྡོད་པས་མི་ཤམ་མགོན། །བསྐྱབས་པས་འཆད་རྩྱེད་རྩྱེས་པའི་དཔལ།
དཀའ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྱུབ། །

༥༥ བྱེ་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། ཉི་མ་རྒྱབ་གྱུར་ཆེ་བ་མཛེས། །འདབ་
ཆགས་རྣམས་ནི་གནས་སུ་སོང་། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་སྐབས། །གོ་བར་
བྱེད་ལ་ལེགས་པ་ཉིད། །དཔེ་བཟྃ་ད། །འདམ་སྒྲེས་པ་སྒྲའི་ཆོགས་རྣམས་རབ་
དུ་གོད། །དབྱེད་གྱི་པོ་ཉ་དབྱེས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལེན། །གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱིས་
འདོད་པའི་རྫོས་གར་བཙོན། །ཁུ་ཁུར་ཆོགས་རྣམས་བརྟུང་གྱིས་ལེགས་པར་
གཏམས། །

༥༦ ནང་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། གྲོགས་མོ་འདོད་པས་གཟེར་
བའི་ཡིད། །ཆེ་བའི་ཟེར་གྱིས་མི་བརྫོག་ཅིང་། །ཅེ་ཅེན་ཁུ་ཡིས་མི་བཟོད་པ། །ལུས་
ཀྱི་བྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས། །དཔེ་བཟྃ་ད། །རིས་མེད་འགྲོ་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་
དགོངས་ཤིང་། །ལྷག་པར་གངས་ཅན་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །དུར་སྒྲིག་
གལ་རོལ་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཆོའི་སྒེ། །བྱལ་སྤྲུལ་ཀྱན་གྱི་དབུས་ན་ཁྱད་པར་
འཕགས། །

༥༧ ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། རིག་པ་དག་ནི་མ་གོམས་
དང་། །ཁྲོ་ལྷན་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་དང་། །དབང་པོ་དག་ནི་མ་བསྐྱམས་
པས། །མི་རྣམས་རབ་དུ་གཏུངས་པར་གྱུར། །དཔེ་བཟྃ་ད། །སྤྱ་བདུན་རིན་
ཆེན་བྱུན་གྱིས་མ་སྤྲས་ཤིང་། །འཇའ་ཆོན་ལྟར་བཀྲའི་ཆས་གྱིས་མ་བརྟན་ལ།

ག་བྱར་ཅན་དན་ས་མཆོག་མ་བྱུག་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་རྒྱན་མཆོག་
བདག་གིར་ཐོབ། །

༡༥ ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། ཙ་བར། འདོད་པའི་གཏམ་གྱིས་
ཚུལ་པ་སོང་། །ལང་ཆོ་ཡི་ནི་རིམས་དག་ཉམས། །ཚོངས་པ་ཟད་ཅིང་སྤེད་པ་འཕྲོས། །
བསོད་ནམས་གནས་ལ་ཡིད་དག་བྱས། །དཔེ་བཅོམ་། འདོད་པའི་རིམས་ནད་མ་
ལུས་རབ་ཞིག་ནས། །ཀྲོགས་ངན་འདུ་འཛིན་གཏམ་གྱི་སྒྲི་སྒྲི་བྱུང་། །དལ་མེད་བྱི་
ལྷར་ཉལ་བས་ཡིད་ལུང་ནས། །དགའ་ཐུབ་སྤྲོད་པའི་རྩེས་སུ་ཁོ་པ་ལྷགས། །

༡༦ སན་རྒྱན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། ཙ་བར། ནགས་ཆལ་འདི་དག་བྲིས་
མ་ཡིན། །རྒྱ་རྒྱང་འདི་དག་བྱུང་མེད་མིན། །རི་དྲགས་འདི་དག་བྱུ་ཆ་མིན། །དེ་
ཐུར་བདག་གི་ཡིད་དག་འོ། །དཔེ་བཅོམ་། ལྷང་བའི་མཛོད་འདི་ཡིད་སྦྱབས་བདག་
པོ་མིན། །རྒྱང་རྒྱང་སྒྲི་འདི་བག་མེད་འཆལ་གཏམ་མིན། །རི་དྲགས་བྲུ་འདི་བསྒྲི་
བའི་མཛོད་བཤེས་མིན། །དེ་ཐུར་དགེ་སྤྲོད་བདག་ཅག་ཡིད་དག་འོ། །

༡༧ སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། ཙ་བར། མ་བརྟགས་སྤྲོད་པ་འཕྲགས་
པ་ནི། །རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཐུར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཕུན་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཏྲ་ཏུ་འཕྲེལ། །དཔེ་བཅོམ་། ལམ་ནོར་སྤྲོད་པར་འབྲིད་པའི་ཀྲོགས་
ངན་དང་། །ཏྲ་ཏུ་བསྒྲི་བའི་ཉེ་དུ་རབ་སྤངས་ནས། །ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་
ཀྱིས་རྩེས་བཟུང་བའི། །དཔེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་བདག་གིས་ཐོབ། །

༡༨ རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྤྲོད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། ཙ་བར།
སྤྲོད་ཆལ་ས་དུ་ཀླ་ར་རྣམས། །སྒྲི་མ་མ་འབྲས་པ་མིན་ན། །མཁོན་པོ་རྣམས་

ཀྱི་བྱད་མེད་ནི། ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཚུ་སྤྱོད་བྱར་གྱུར། འདེ་བཟློད། གྲང་ཁྲན་
མོའི་ཅ་ཆོས་ལ་མི་འདུན་པའི། འཕྱག་ལྟ་མེད་ན་རྩོལ་ཏེ་ཡུལ་ལྗོངས་སུ། འད་
ལྷན་མཁའ་ལ་ཚུ་བའི་ཉི་ཟླ་བྱུང་། བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་གཡོ་བཟན་པར་ངེས།

༡༣༥ རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། ལུས་ཅན་ཁྱོད་མིག་བྱར་ཞེས་
པར། རྒྱལ་བྱེད་ལུས་མེད་དག་གི་མཆོན། གང་དེ་གཞན་ལ་རབ་འཕངས་པ།
དེ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ། འདེ་བཟློད། རྒྱབས་གསུམ་དབང་པོས་
ལག་ཉལ་འཕྱར་ཅོམ་གྱིས། ལྷ་མིན་དབྱང་ཆོགས་ཆེག་མེད་བཅོམ་དང་ལྷན།
རི་དང་རི་ཕྱོད་དེག་པའི་ཕྱིད་ཟླའི་གྱིས། རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་དེ་ཡང་ཤིག་ཤིག་འདར།
ཡང་ན། བཅིངས་གྲོལ་ཟེར་བཞིན་ཏེ་ཅང་བཅིངས་དྲགས་པས། ཀྱང་གོའི་
རྒྱལ་ཁབ་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ལྟར། མཐོང་ཆོ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕལ་མོ་ཆེའི།
ཁེངས་པའི་སྤྱོདས་པ་སོ་ན་གནས་མ་གྱུར། །

༡༣༦ རྒྱ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་ནི། ཙ་བར། རྒྱེས་བྱ་ལུས་རྒྱེས་ཀྱིས་ཚུལ་
པའི། རྣམ་འཕྱལ་སྤྲོ་ཆོགས་ལྷན་ཅིག་ཉིད། བྱད་མེད་རྣམས་ལ་བྱ་མོ་ནི། འོངས་
སུ་ལྟུང་པའི་ན་ཆོད་རྒྱེས། འདེ་བཟློད། ལང་ཆོ་སྤྱོད་པའི་མངོས་མ་ཡི། འབྲས་
ཆང་འཐོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རྒྱ་ངན་མེད་པའི་མེ་ཏོག་ཁ། རབ་དུ་རྒྱས་ཤིང་
ཁོད་པར་བྱེད། །

༡༣༧ འབྲས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། ལྷན་ཉིད་རི་དྲགས་མིག་
ཅན་མའི། ཆགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་རྒྱས་པར་གྱུར། རྒྱིས་ནས་འོད་ཟེར་རབ་
འཕྲོ་བའི། ཟླ་བ་ཡི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གར། འདེ་བཟློད། ལང་ཆོ་རབ་

ཀྱས་འདོད་ལྡན་གཞོན་ལྟ་འགའི། རབ་མྱོས་འདོད་པའི་པད་ཆལ་ཀྱས་ཟེན་
 ཀྱང་། འདོད་ལྡན་དུས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་རྩིང་རིང་ལ། རྣང་བའི་མཛོད་དེའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྩིས་ནས་ཤར། ཡང་ན། དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་གཉེན་གྱིས་དགེ་ལེགས་
 དཔལ། མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་གསུམ་བྱལ་ལེགས་མོད། འཇམ་མགོན་
 ལུགས་བཟང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་བཙུད། རྩིས་སུ་འཐུང་བའི་ངོ་མཆར་བསམ་
 ལས་འདས། །

༡༥༥ འོས་མིན་ནམ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཞབས་གཉིས་པོ། རམར་བའི་ཉི་གཞོན་ལ་རེག་པས། རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་
 ལག་པ་ཡི། བསྐྱ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། རལེ་བཅོམ་ད། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གིང་
 པ་ཡི། བཙུང་བའི་རྟ་བདུན་ཟེར་ནོན་གྱིས། རྒྱལ་ལྡན་འདབ་བརྒྱ་བཞད་དང་
 ལྷན། ལས་ངན་པོ་ཟུམ་འདི་མཆར། ཡང་ན། ཞེ་མ་མྱོས་བྱེད་དུག་གི་
 རྒྱས། བསྐྱོའི་ཆོགས་ནམས་མི་རྒྱས་མོད། རྩེག་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲམ་ཆང་གིས།
 བཞད་པའི་ལྷ་ངན་མེད་འདི་མཆར། །

༡༥༦ རིགས་སམ་འོས་པའི་རྒྱ་ནི། ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་མེན་ཆེ་
 པ་ཡི། འོད་ཟེ་ཀྱུ་རྩི་མེད་ནམས། ར་སྐྱོང་ནམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། བསྐྱ་
 ཟུམ་པར་བྱེད་ལ་དབང་། རལེ་བཅོམ་ད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་
 མི་པམ་མགོན། ར་གསུམ་བརྟེས་པས་དཀར་བས་བསྐྱབས་པའི་མཐུས། ཐུབ་
 གསུང་སྟིང་པོ་བྱམས་ཆོས་དབྱིག་གི་སྒྲིམ། འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་
 སྒྲིམ་སུ་སྒྲིངས། །

དོན་ཀྱན་བཅུ་བཞི་པ་ཕྱ་མོའི་ཀྱན།

ཕྱ་མོའི་ཀྱན་ལ་གཉིས།

༡༥ ཟུར་གྱི་ཕྱ་མོ་ནི། ཙ་བར། ཉམ་ཞིག་ཕུ་ཅག་འགྲོགས་འགྱུར་ཞེས།
ཆོགས་སུ་བཞེད་པར་མ་བཟོད་པའི། །མཛེས་པོ་རིག་ནས་བྱད་མེད་ཀྱིས། །ཅེ་
དགའི་པར་ཟུམ་པར་བྱེད། །དཔེ་བཞེད། བཅུ་དྲུག་ལང་ཆོ་རབ་རྒྱས་པའི། །སྒྲིན་
ལེགས་མ་དེ་མཐོང་ཅམ་གྱིས། །འདོད་པས་གཟིར་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ། །ཟུར་
མིག་གཡོ་བའི་མདའ་མོ་འཕེན། །

༡༦ ཉམ་པའི་ཕྱ་མོ་ནི། ཙ་བར། ལྷ་ཡི་མདུན་སར་བྱོད་ལ་མིག་ །གཏད་
པ་དེ་གདོང་ཆུ་སྐྱེས་ལ། །དམར་ཞིང་གསལ་བ་རྒྱས་པ་ཡི། །མཛེས་པ་འགའ་
ཞིག་བྱང་བར་གྱུར། །དཔེ་བཞེད། སྒྲིན་ལེགས་ལུས་ཕྱར་དགེས་དགྱར་ཅེ་འདོད་
ཀྱིས། །ཆོགས་པའི་དབུས་ན་སྒྲིག་མོའི་ལང་ཆོ་ལ། །བཟླ་བའི་སྐྱེས་ཕྱན་གཞིན་
རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས། །དམར་བའི་བཞིན་རས་སྒྲ་བར་རྒྱས་མ་གྱུར།

དོན་ཀྱན་བཅུ་ལྔ་པ་ཆའི་ཀྱན།

ཆའི་ཀྱན་ལ་གཉིས།

༡༧ འོས་པའི་ཆའི་ཀྱན་ནི། ཙ་བར། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོར་ཆགས་པ་བདག།
སྤྱོད་ལངས་རྒྱས་པ་སྤང་བ་པོས། །རིག་པར་གྱུར་ལ་ཀྱེ་མ་ཆལ། །བསིལ་བའི་
རྒྱང་ལྡན་ཡིན་པར་ཤེས། །དཔེ་བཞེད། ཉ་རྒྱུང་སྒྲིག་མོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཆགས་

པའི་ལུས་སྦྱེས་རྒྱས་པ་ན། །བདག་གིས་མི་ཉག་ཚུལ་བསམས་ནས། །ལུས་ཀྱི་
སྤྱ་ལོང་གཡོ་ཞེས་ཟེར། །

༡༥ མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི། ཙ་བར། རི་ལྷར་བུ་མོ་མཐོང་ཉིད་ན།།
བདག་ལ་དགའ་བའི་མཆི་མ་བྱུང་། །རྒྱུང་གིས་གཙུག་བས་པའི་མེ་ཉོག་གི་ རྩལ་
གྱིས་བདག་མིག་སུན་ཕྱུང་ངོ་། །དཔེ་བཅོམ་ན། མ་ལ་ཡ་རྒྱུང་སྦྱོང་པའི་བྱི་གསུང་
གིས། །མི་བཟོད་འདོད་པའི་ལུས་སྦྱེས་འཕེལ་བ་ལ། །བདག་ནི་མ་རྣམས་བཟོད་
དཀའི་སྤྱག་བཟུལ་ལས། །ཐར་པའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཞེས་སྤིང་མ་དགའ། །

༡༦ རྩལ་གྱིས་སྦྱོང་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི། ཙ་བར། གང་ཡིད་གཡུལ་
གྱི་དགའ་སྟོན་ལ། །འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆགས། །གཟེ་ལྷན་
ལང་ཆོ་ཡོན་ཉན་ཅན། །རྒྱལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས། །དཔེ་བཅོམ་
ཀྱང་གོའི་ཞོར་འཛིན་མཛེས་བྱེད་ཆོས་སྤིང་བྱུང་། །སོས་ཀ་བཞད་དང་ཡང་
དག་མཚུངས་བྱས་ནས། །ཤེ་ཏ་པུ་རའི་རྒྱལ་ཁབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །རྩེ་འདི་
དུས་ཀྱི་སྦྱེ་བོའི་མགོན་དུ་འོས། །

༡༧ རྩལ་གྱིས་བསྦྱོང་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི། ཙ་བར། གཞོད་པ་རབ་གཞིལ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། །གང་གིས་སྟན་པར་སྒྲ་བ་བསྐྱབས། །སྦྱོ་བོ་འདི་ནི་བརྟེ་མེད་གཡོ། །གྲོགས་
མེད་ཡིས་བདག་ལ་ཅི། །དཔེ་བཅོམ་ན། །འདོད་པའི་བདེ་བ་པོར་ནས་དབེན་པར་སྐྱས།།
ཟས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱེད། །ཉེ་རིང་མི་བྱེད་དག་གཉེན་གཉིས་ཀ་
ལ། །བརྟེ་བས་སྦྱོང་མཛད་དག་སྦྱོང་འདི་འདྲ་ཅི། །

དོན་ཀྱན་བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཀྱན།

རིག་པ་ཅན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། བྱམས་ལ་ཁྱུ་རྩེ་རབ་ཞུགས་མ། །ཁྱིད་ཀྱི་འཇུ་མ་མིག་གཏོང་
མངས་ནི། །ཀྱ་མུད་མུམ་པ་ལྷ་ཡིས། །བརྟུས་པར་ངེས་མོ་གཟུགས་ཅན་མ། །
དཔེ་བཟོད། མགོན་མཆོག་ཐོགས་མེད་རབ་ཡངས་མཁྱེན་པ་དང་། །རབ་དཀར་
བཙེ་ཆེན་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་དཔལ། །རྩ་ཡི་རྩིང་རིང་སྟོན་གྱི་བསེལ་ཟེར་ཅན། །
གསང་བདག་འཕུལ་གྱི་དཔལ་ཡོན་བརྟུས་པར་ངེས། །

དོན་ཀྱན་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་ཀྱན།

དགའ་བའི་ཀྱན་ལ་གཉིས།

༡༥ དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་ནི། ཙ་བར། གོ་བོན་ད་ཁྱིད་བྱིམ་འོངས་
པ། །དང་བདག་དགའ་བ་སྦྱེས་པ་གང་། །དགའ་བ་འདི་ནི་སྒྲར་ཡང་ཁྱིད། །དུས་
ཀྱི་འོངས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བཟོད། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ས་འདིར་སྒྲར་
བྱོན་ནས། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བ་རྟུན་སྒྲར་བཞིན་སྤེལ་བྱེད་ན། །སྟོན་མེད་
ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིས། །ཆོས་པས་དགའ་བ་ཆད་མེད་ཅིས་མི་ཐོབ། །

༡༦ གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དགའ་བ་ནི། ཙ་བར། ཟླ་བ་ཉི་མ་རྒྱུང་ས་མཁའ། །
སྦྱེན་སྤྲེག་བྱེད་དང་མེ་དང་ཁྱུ། །ཞེས་པའི་གཟུགས་རྣམས་རབ་འདས་ནས། །རྩ་
ཁྱིད་རྩ་བར་ངེད་ཀྱིས་ཅི། །དཔེ་བཟོད། བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཁྱུས་རབ་
མྱོས་པས། །སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མངལ་བའི་སྐལ་བ་ཞན། །མོར་མོའི་འཕུལ་
གྱིས་བཟོས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་དགའ་བ་ཆད་མེད་ཐོབ། །

དོན་ཀྱན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་ཀྱན།

ཉམས་ལྡན་གྱི་ཀྱན་ལ་བརྒྱད།

༡༥ དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། ཤིའོ་
ཞེས་པ་པ་འོ་ལ་རྟ། གང་དང་འགྲོགས་ཆེད་བདག་འཆི་འདོད། ཁ་ཕྱོད་དེ་
བདག་གིས་ནི། སྦྱོང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་ཅི་ལྟར། དཔེ་བཟོད། གངས་ཅན་ཡུལ་
སྤྲོངས་སྒྲོའི་དཔུང་ཆོགས་ཀྱིས། དཔུལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུར་བསྐྱུར་བེན་
ཀྱང་། ཡང་དགར་འཆང་བ་ཆོས་ཀྱི་གདན་སྤྱི་ལ། བཞུགས་པས་ཡུལ་ཅན་
ཅི་དགར་ཆོས་པར་ངེས། །

༡༦ ཁྲོ་བ་འཕེལ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། གང་གི་ནག་མོ་
བདག་མདུན་ནས། སྐྱ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་གྱུར་པ། བདན་དགའ་སྤྲིག་ཅན་
ཐོབ་པ་འདི། སྐད་ཅིག་འཆོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི། དཔེ་བཟོད། བསྟན་ལ་
འཁྱུ་བའི་མི་བསྐྱུན་དཔུང་ཆོགས་ནམས། གཞོམ་སྤྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲིགས་ཀྱི་ཀྱལ་
ཁབ་ནས། དཔག་ཆོད་འབྱུང་ལམ་ཐལ་བར་བརྒྱག་པའི་མཆོན། ཉིན་མཆན་
རེས་མེད་སྟ་གོན་བྱེད་ལ་སོམས། །

༡༧ སྦྱོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། མཆོར་བཅས་ས་
ལས་མ་ཀྱལ་ཞིང་། རྣམ་མང་མཆོད་སྦྱིན་མ་བྱས་ལ། སྦྱོང་ལ་ཞོར་རྣམས་
མ་བྱིན་པར། ས་སྦྱོང་དུ་བདག་ཅི་ལ་འགྱུར། དཔེ་བཟོད། བརྒྱ་ཕྱག་དགའ་
བས་ཡུན་དུ་མ་བསྐྱབས་ཤིང་། རིན་ཆེན་དང་པོའི་ཞོར་གྱིས་མ་སྐྱས་པར། ཉིན་

མོངས་པས་ཤོལ་འཛོམས་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བཙེ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་
བདག་གིས་ཐོས། །

༥༥ ཟུང་ན་འཕེལ་བ་སྟིང་རྗེའི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། ལུས་འངས་
གང་ལ་པརྒྱ་ཡི། །མལ་སྟན་དག་ཀྱང་རྩལ་བྱེད་མ། །ལྷ་མོ་དེ་ནི་རོ་ཁང་དག།
སྟེག་ཟ་ལྷན་པར་ཅི་ལྟར་ཉལ། །དཔེ་བཛྲོད། བཙེ་མེད་སྒྲ་སྟོའི་དཔུང་གིས་
དམ་བཅིངས་ཤིང་། །ལུས་བྱངས་འཆོ་བའི་བསྟོན་མཐོང་ཐོས་བྲལ། །དོན་
མེད་བྲིམས་སྟན་བརྟགས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པའི། །སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནམས་
གཟེགས་ལགས་སམ། །

༥༦ རྒྱག་བློ་བ་འཕེལ་བ་མི་རྒྱག་པའི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་མས་
བརྒྱན་པའི་སྟོན་པོ་ནམས། །མགོ་མེད་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །ལག་པ་རྒྱར་བས་
ཁྱོད་དཔའི་ཁྲག །འཐུང་ཁིང་འཐུང་ཁིང་གར་བྱེད་དོ། །དཔེ་བཛྲོད། རྒྱན་ཙ་
དམར་ཁིང་མཆེ་བ་རབ་དུ་གཅོགས། །མི་རོ་བཟོ་ཁིང་སྟོང་ཐང་ལ་འབྲེན། །
དེའི་གད་རྒྱངས་སྟོགས་པའི་སྟོན་པོའི་ཆོགས། །མཐོང་ཆེ་ལུས་སེམས་བསྐྱེན་
གཡའ་བར་བྱེད། །

༥༧ དགོད་བློ་བ་འཕེལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི། ཙ་བར། བློགས་
མོ་མེ་དོག་མ་རྟིངས་མ། །ཁྱོད་ཀྱི་རུ་མའི་ངོས་ལ་ནི། །སེན་རྗེས་གསར་པ་ཆགས་
པ་འདི། །སྟོད་གཡོགས་དག་གིས་སྒྲིབ་པར་མཛོད། །དཔེ་བཛྲོད། འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཏ་ལའི་དུག་མཚུངས་ཞེས། །ལུང་རིགས་ལམ་ནས་རྒྱབ་པའི་དགེ་བཤེས་
འགས། །གཞན་ནོར་མ་བྱིན་ན་ཡང་ལེན་པའི་ཚུལ། །མཐོང་ཆེ་སྟིང་གི་ཁིང་
ནས་དགོད་རེ་བྱོ། །

༥༥ རྩ་མཚར་འཕེལ་བ་མཛད་པུང་གི་ཉམས་ནི། རྩ་བར། དགའ་ཚལ་
 རྩོན་པ་འདི་ནམས་ཀྱི། །འདབ་མ་གསར་པ་གོས་བབང་དང་། །མེ་ཏོག་དོ་གལ་
 ལ་སོགས་ཀྱི། །ཡལ་འདབ་ཁང་པར་གྱུར་པ་མཛར། །དཔེ་བཞི་ད། དཔག་
 ཡས་རིན་ཆེན་བ་གམ་བརྒྱ་ལྟར་དབུས། །ཁྱིམ་སྒྲིག་སྤང་བའི་སྒྲིག་ཅན་ངལ་
 གསོས་བུ། །སྒྲི་དགུ་དབུལ་ཤོངས་འཛིགས་ལས་སྒྲོབས་པའི་མགོན། །ཞེ་མ་
 བདག་གི་སྐལ་བས་ཅི་ཡང་རྟེན། །

༥༦ འཛིགས་པ་འཕེལ་བ་འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་ནི། རྩ་བར། ཅེ་མོ་
 དག་ལ་མེ་གནས་པ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་དོ་མེ་གང་། །འདི་ནི་དཔན་ན་རྩ་མིན་གྱི།
 བུད་མེད་མངལ་ནི་རྩུང་བར་བྱེད། །དཔེ་བཞི་ད། ཆོས་གྲགས་རིགས་པས་ཆོས་
 མིན་ཆར་བཅད་ཆོ། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་པོ་འདར་དང་རྩ་ཅིག་ཏུ། །སྒྲིག་དང་
 རྩུང་བས་གཟིར་བའི་ལུ་སྒྲིགས་འགའ། །རང་ལུས་གསྐྱེད་ལྱུང་དུ་གཟན་པ་མང་།

དོན་ཀྱི་བརྒྱ་དགུ་པ་གཟི་བཞི་ཅན་གྱི་ཀྱི།

གཟི་བཞི་ཅན་གྱི་ཀྱི་ལ་ནང་གསེས་མེད།

རྩ་བར། བདག་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པོ་ཞེས། །ཁྱིམ་གྱི་སྤང་ལ་འཛིགས་མ་
 བྱེད། །བདག་གི་རལ་གྱིས་ཕྱིར་སྒྲིགས་ནམས། །ནམ་ཡང་གཞོས་པར་འདོད་
 མ་ཡིན། །དཔེ་བཞི་ད། ཐུན་མིན་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་བརྒྱ་ཕྱག་གིས། །ལུ་
 སྒྲིགས་ལོག་སྒྲིའི་ཆོགས་ནམས་ཆར་གཅོད་ཅེས། །འཕུམས་པར་མི་རིགས་གང་
 གི་ཞབས་སྒྲིས་དུལ། །གཙུག་ཏུ་བསྒྲིན་ནམས་དགེ་ལེགས་མཆོག་ཏུ་འཕེལ། །

དོན་ཀྱན་ཉི་ཤུ་པ་ནམ་གངས་བཞེད་པའི་ཀྱན།

ནམ་གངས་བཞེད་པའི་ཀྱན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། ས་དྲ་ཀླ་རའི་སྟེ་མ་ནམས། །གཞན་གྱིས་གསོས་འདིས་ཟ་བར་
བྱེད། །དེ་ནི་བདག་གིས་བསྐྱོག་པར་བཀྱི། །བྱིད་གཉིས་དལ་གྱིས་འདུག་པར་
མཛོད། །དཔེ་བཞེད། །བདག་ནི་སུམ་ཅུན་སར་འཕྲོས་འདྲེ། །སྤྱོད་གྲོ་རྩ་
མཚར་བཞུ་བར་འདོད། །སྤྱོགས་དག་སྤྱོད་ལམ་ནམ་བཞི་ལས། །ཅི་མཛད་
རང་གི་བྱུགས་བསྐྱུན་མཛོད། །

དོན་ཀྱན་ཉེར་གཅིག་པ་ཀྱན་པན་གྱི་ཀྱན།

ཀྱན་པན་གྱི་ཀྱན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། །ཁངས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་པ་དག་ལ་ཕྱག་འཆལ་
བཞུ། །བདག་ལ་པན་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཡི། །འདུག་གི་སྤྱོ་ནི་གཤམ་པར་གྱུར། །དཔེ་
བཞེད། །མཐུག་སྤྱོ་ཅན་གྱི་ཆགས་པའི་མིག་བྱུང་ནི། །མཁའ་དབྱིངས་སྤྱིན་གྱི་
ཕུང་པོར་གཏད་པའི་ཆོ། །སྤྱིན་གྱི་སྤྱོ་དབྱངས་རྩལ་རྩལ་ཞེས་བ་དང་། །བདེ་
བའི་མངལ་ཁུར་ཐོབ་པ་མཉམ་དུ་བྱུང་། །

དོན་ཀླན་ཉེར་གཉིས་པ་ཀྱ་ཆེ་པའི་ཀླན།

ཀྱ་ཆེ་པའི་ཀླན་ལ་གཉིས།

༡༥ བསམ་པ་ཀྱ་ཆེ་བཞི། ཙ་བར། རྩ་མ་ཆ་ཡི་མགོ་གཙོད་པའི། །བྱ་
བའི་ཁྱར་ཡང་བཟོད་པ་གང་། །རྩ་མཁའ་པུ་དེས་སྒྲ་མ་ཡི། །བཀའ་ལས་འདའ་
བར་ལུས་མ་གྱུར། །དཔེ་བཟོད། རང་སྤྱོད་པ་ཤེས་ལྡན་ཡུལ་སྤྲོད་ས་དེར། །ཚུལ་
བཞིན་སྤྲོད་པའི་ལྟ་ཡི་རྩེས། །བསྟན་པར་མི་དད་གཤེན་རབས་འགའ། །ཕྱིས་
འབྱུང་གཟིགས་ནས་རེ་ཞིག་བཞག །

༡༦ གཉིས་པ་འཕྱོར་པ་ཀྱ་ཆེ་བཞི། ཙ་བར། རིན་ཆེན་ཅིག་པ་ལ་
འཕྲོས་པའི། །གཟུགས་བརྟན་བརྟན་ཡིས་བསྐྱོར་གྱུར་པ། །ལྟའི་དབང་ཕྱུག་
དེ་ཁོ་ན། །ཨ་མ་ན་བུས་དཀའ་བས་ཤེས། །དཔེ་བཟོད། རབ་དཀར་འཕྲོག་
བྱེད་དབང་པོའི་སྤྲོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྒྲ་བདུན་ཁང་བཟང་ལེགས་གྲུབ་རིན་ཆེན་
དབུས། །སྤྱོད་གྱུའི་སྤོངས་པ་ཤེས་ཕྱིར་འདོད་རྒྱུའི་ཆར། །ཅི་འདོད་འཇོ་བར་
མཛད་པའི་བྱེད་པོ་ཕུལ། །

དོན་ཀླན་ཉེར་གསུམ་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་ཀླན།

བསྟོན་དོར་གྱི་ཀླན་ལ་གསུམ།

༡༧ ཆོས་ལ་བསྟོན་དོར་བཞི། ཙ་བར། འདོད་པ་དག་ནི་མདའ་ལྔ་པ།
མ་ཡིན་སྒྲོ་ལྡན་སྒྲོང་ཕྱག་ཡོད། །དཔེ་བཟོད། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་པ་ཡི།

མང་ད་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་མ་ངེས་ཏེ། །གཞུང་གི་མའི་གངས་སྡེ་ད་ལས། །འདས་
པའི་ལེགས་མང་ད་ཡོད་པར་ངེས། །

༡༥ ཡུལ་ལ་བསྟོན་དོར་བཞི། ཙ་བར། ཙ་ཐུན་ཟེ་འོད་དལ་བུ་ཡི། །སྟོ་
སྟོགས་དྲི་ཡི་བཞེན་པ་འདི། །མེ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོ་བ་སྟེ། །གཞན་གྱི་དོར་ནི་
བསེལ་ཞེས་གྲགས། །དཔེ་བཞིན། །རྟོགས་པ་གསུམ་པའི་བྱམ་ཆོད་ཀྱི། །ཟེ་
འོད་བསེལ་ཞེས་ཆེར་གྲགས་ཀྱང་། །ལུས་སྦྱེས་འཕེལ་བའི་སྦྱེ་བོ་ལ། །རྟ་གདོང་
མེ་ལྟར་ཆ་བ་སྟེ། །

༡༦ རང་བཞིན་ལ་བསྟོན་དོར་བཞི། ཙ་བར། བདུད་ཅི་ཟགས་པའི་
འོད་ཟེར་ཅན། །ཟེ་བ་ཞེས་པར་བདག་ཅག་འདོད། །དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་
ནི་གཞན། །དུག་ཟགས་ཟེར་དང་ཐུན་པ་ཉིད། །དཔེ་བཞིན། །ཤེས་རབ་འཁོར་
མའི་ཟུར་ལུང་དེ། །མངོས་སྟུག་མཐིང་གའི་ཆོས་སུ་འདོད། །དོན་གྱི་བདག་
ཉིད་མེག་སྟོན་གྱིས། །བྱུགས་པ་ལས་ཀྱང་མངོས་པར་མཐིང་། །

དོན་ཀྱན་ཉེར་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་ཀྱན།

སྦྱར་བའི་ཀྱན་ལ་དག།

༡༧ ཆོག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བཞི། ཙ་བར། ལུ་ད་ལ་གནས་མངོས་
པ་ཅན། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་ཀྱལ་པོ་འདི། །ཁྱིད་ཀ་ར་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཡིད་
ནི་རབ་རྒྱ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །དཔེ་བཞིན། །ས་འཛིན་དག་ནི་རབ་བརྒྱད་ཀྱང་། །
པད་མོའི་ཀྱན་གྱིས་ལེགས་པར་དཀྱིས། །ཀྱན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རུས་གིང་། །འཕྲོག་

བྱེད་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །

༡༥ བ་དད་ཆོག་འདྲེ་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། འགྱུར་དང་པོ། རྩ་སྐར་
ལམ་ལ་རབ་གནས་པ། །མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ནས། །སྤྱོད་ལ་ཡིས་
ནི་བདག་འདི་ལྟར། །དགའ་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་མནར། །འགྱུར་གཉིས་པ།
རྩལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། །རྩལ་པོ་སྦྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། །བསྐྱེད་པ་
ནས་སྦྱོན་མང་དག་གིས་བདག །དགའ་མེད་འདི་ལྟར་ཅིས་མ་མནར། །དཔེ་
བཅོམ་། འདོད་དགའི་ལོངས་སྤྱོད་རབ་འཛོམས་། །མེད་བྱུང་རིན་ཆེན་འབྱུང་
བའི་གནས། །ཡུན་ཆོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་གཏོར། །མགོན་མཆོག་ཆེ་རབས་
སྦྱབས་སུ་བརྟེན། །

༡༦ བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། འཕྲིག་ཅིང་ཡིད་འོང་
རང་བཞིན་ཅན། །ཆགས་པ་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་མ། །མཛེས་སམ་བསྐྱལ་
བའི་མིག་དང་ནི། །ཁོ་ཉ་མོས་ཀྱང་མཛེས་པོ་འགྲུགས། །དཔེ་བཅོམ་། བྱེ་མཛེས་
ནང་སྟོང་སྦྱ་མའི་འཕྱལ། །ཀྱན་གྱིས་མཛེས་པར་མཐོང་བའི་ཡུལ། །འཕྲོ་མས་
བསྐྱེད་བའི་སྒྲིག་ཉམས་དང་། །དབང་པོའི་གཞུ་ཡིས་སྦྱེ་དགུ་བསྐྱེ། །

༡༧ བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། ཡིད་འོང་ཆགས་པ་
འཕེལ་བར་བྱེད། །འཇམ་ཁིང་ཕྱོས་པའི་གདངས་སྒྲན་ཅན། །ཁྱུ་བྱུག་སྦྱ་ནི་
ཐོས་བྱ་སྟེ། །དཀར་མིན་མིག་ཅན་འཁྱུང་བྱའོ། །དཔེ་བཅོམ་། ཡིད་དགའི་
ལུས་སྦྱེས་འཕེལ་བྱེད་པའི། །སྒྲན་འཇམ་འཕྲིག་པོའི་སྦྱ་དབྱངས་ཅན། །དྲི་ཟའི་
རྒྱད་མང་ཐོས་སྦྱར་ཏེ། །རབ་མཛེས་གཡོན་མིག་མ་དང་སྦྱར། །

༡༨ འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། རྩ་མ་དང་སྦྱར་འཕེལ་

བཡི། །དམར་པ་རབ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །ཆ་བཟུང་ཅན་ནི་རྩལ་གྱུར་ཏེ། །ལུས་
སྦྱེས་དག་ནི་ནམ་པར་རྒྱས། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་བའི་དཔལ་
གྱུར་པ། །ལེགས་མཛད་རིགས་པ་མཆོག་གི་བྱིན་མཐུ་ཡིས། །ཚིངས་མུན་སྦྱིབ་
པའི་བྱི་མ་ཉམས་གྱུར་ནས། །མཆོག་གསུམ་ཞིང་ལ་དད་པ་རབ་དུ་འཕེལ། །

༡༥ དེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། རལ་གྱི་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱིང་ག།
གཞུ་ཉིད་ལ་ནི་འབྲེག་པོ་ཉིད། །མི་དབང་འདི་ཡི་མྱ་ན་ནི། །མདའ་ནམས་ཉིད་
ལ་གནས་པ་ཡིན། །དཔེ་བཟྃ་ད། །ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བས་དཀའ་བ་སྦྱད་པ་དེ།
ཆོས་སྦྱར་ཡིན་གྱི་རང་བདེ་འདོད་པས་མིན། །དི་བུ་ཀླ་ར་པོད་དུ་བྱོན་པ་ཡང་།
གཞན་དོན་ཡིན་གྱི་ཟང་ཟིང་འདོད་པས་མིན། །

༡༦ དེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། བྱོད་ཀྱིས་སྤངས་ལ་ཆེར་
མ་ནི། །པརྒྱའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལ་འོ། །འོན་ཀྱང་ཆགས་ཅན་འབྲིག་པ་ལ། །འབྱུང་
པར་གྱུར་པ་ནམས་ལ་འང་མཐོང་། །དཔེ་བཟྃ་ད། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་རྒྱལ་
སྤྲས་ཐོགས་མེད་བྱོད། །མཁས་པའི་ཡུལ་ནི་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ཅོམ། །མ་ངེས་
རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་གནད། །ལག་མཐེལ་གནས་པའི་སྦྱ་རུ་ར་བཞིན་
གཟིགས། །

༡༧ འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། ཙ་བར། ས་འཛིན་ཀ་ཏ་ཀ་མང་ཞིང་།
གཟི་བཟིང་ལྷན་པ་ངེས་པར་དར། །མཁས་པ་སྦྱེད་གྱུའི་བདག་བྱུང་སྟེ། །རྗེ་པོ་
རྒྱས་པ་འཛིན་ཡང་དེ། །དཔེ་བཟྃ་ད། །མི་ཡི་སེལ་སྤྲོས་པས་ལོ་དག་ནམས་འཛོམས།
འཛིག་ཏེན་མགོན་པོའི་བྱགས་རྗེས་འགོ་ལ་ཆགས། །འགོ་བའི་སྦྱོན་མེས་མུན་
སྦྱག་བྱུངས་ནས་འབྲིན། །སྦྱེད་གྱུའི་དབྱང་གཉེན་དུག་བྱུའི་དབྱངས་དང་ལྷན།

༧༥ འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། ཙ་པར། ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང་ཆོས་
གཙོད་མིན། །རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཟད་མི་ཤེས། །བདེ་བྱེད་ཡིན་ཡང་ལག་འགྲོ་
མེད། །རྩ་ཡང་བེ་བུ་རྩ་མ་ཡིན། །དཔེ་བཞི་ད། སྒྲིག་སྒྲིང་ལྟ་ཡང་སྒྲིག་མཛོད་
དཀར། །འགྲོ་ལ་ཆགས་ཀྱང་བདུད་བཞི་བརྒྱལ། །སྒྲིག་སྒྲིང་འཛོམས་ཀྱང་འགུམ་
བྱེད་བྲལ། །སྤྱི་པར་གནས་ཀྱང་ལས་ཉོན་སྤངས། །

དོན་རྒྱུ་ཉེར་ལྟ་བུ་ལྟར་བཞི་དཔེ་བཞི་

ལྟར་བཞི་དཔེ་བཞི་ལྟར་ལྟ།

༧༦ ཡོན་ཏན་མ་ཆང་བའི་ལྟར་བཞི་དཔེ་བཞི། ཙ་པར། མེ་ཉོག་
གཞུ་ཅན་དག་གི་མཆོན། །རྩལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་བའང་མིན། །དེ་རྩ་ན་ཡང་འདི་
ཡིས་ནི། །ས་གསུམ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །དཔེ་བཞི་ད། སྒྲིང་ཕྱི་རྒྱལ་
མཆོན་ཟུམ་པ་དང་། །འདོད་པའི་ལུས་སྒྲིང་འཕེལ་བ་ཤིགས། །ཟླ་བའི་སྤྱིང་
མོའི་ཞལ་བྱིས་ལ། །ཆང་བ་མིན་ཡང་ལྟར་ཞལ་བསེལ། །

༧༧ རིགས་མ་ཆང་བའི་ལྟར་བཞི་དཔེ་བཞི། ཙ་པར། འདི་ནི་རྩ་ཡི་
བུ་མོ་མིན། །དྲི་ཟེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་མིན། །དེ་རྩ་མོད་ཀྱི་ཆངས་པའི་
ཡང་། །དཀར་ཐུབ་གཞིམ་པ་སྒྲིབ་པར་རྩས། །དཔེ་བཞི་ད། ཆངས་པའི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་འབྱུངས་ཤིང་། །གཉིས་དགའི་བྱིས་ལས་མ་བརྩམས་པའི། །དཔལ་རྩལ་
དོན་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡི། །མཆོན་དཔེས་སྒྲིབ་པའི་ལུས་འདི་མཆར། །

༡༥ བྱ་བ་མ་ཆང་བའི་བྱད་པར་བཟོད་པ་ནི། ཙུ་བར། ཁྱོ་གཉེར་
དག་ནི་མ་བསྐྱུས་ཤིང་། ཁོ་ཡི་གཡོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱུད་ལ། མིག་ཀྱང་དམར་
པོར་མ་གྱུར་པར། །དག་ཡི་རིགས་ནི་ཉམས་པར་བྱས། །དཔེ་བཟོད། ཉན་
པའི་གཏམ་དང་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཡིས། །སྤྱད་པའི་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་ཆང་
ཡང་། །བཀའ་ངོན་གསུམ་ལྡན་ཐར་འདོད་ཀྱི་མཆོད། །འཇམ་གླིང་སྒྲེ་འགོ་
ཀྱན་གྱི་ཀྱན་ཅིག་གྱུར། །

༡༦ རྩམ་མ་ཆང་བའི་བྱད་པར་བཟོད་པ་ནི། ཙུ་བར། བེང་རྟ་མེད་
ཅིང་གླང་པོ་འང་མེད། །རྟ་མེད་རྒྱང་ཐང་མེད་པར་ཡང་། །བྱུར་མིག་ཉིད་ཀྱིས་
བྱད་མེད་ནམས། །འགོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་སྐྱལ། །དཔེ་བཟོད། རྩམ་སྐྱགས་
སྒྲན་གྱིས་བྲིད་པ་དང་། །སྒྲན་ཆོག་གཏམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་སོགས། །མེད་པར་གྲུག་
སེལ་ཉིད། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ནམ་པར་སྐྱལ། །

༡༧ རྒྱུའི་བྱད་པར་བཟོད་པ་ནི། ཙུ་བར། བེང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་
དང་། །ཁ་ལོ་བ་ཉམས་རྟ་མི་མཉམ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟི་བྱིན་ཅན། །ཉི་མས་
འགོ་བ་གསུམ་པོ་མནན། །དཔེ་བཟོད། བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། །སྤྱིང་
ལས་འདྲེན་རྒྱས་མི་ལྡན་ཡང་། །མགྲིན་སྤོན་ཅན་གྱིས་རིགས་སྤྱོད་འགར། །གནས་
སྐབས་ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །

དོན་ཀློན་ཉེར་དུག་པ་མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་ཀློན།

མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་ཀློན་ལ་གཉིས།

༡༥ བསྟོན་པའི་མཚུངས་སྒྱུར་ནི། ཙ་བར། གཤིན་རྗེ་ལུས་ངན་ཁུ་ལྷ་
དང་། མིག་སྒྲིང་པ་དང་བྱིད་ཉིད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ། །ཡུལ་
གཞན་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན། །དཔེ་བཟོད། །འོད་སྒྲིང་ཅན་དང་མ་ཁི་ཀ།
གསེར་གྱི་མཚོད་སྒྲིང་མི་ཤམ་ཞལ། །རབ་མངོས་གསེར་མདོག་བྱ་བ་ནི། །འཇིག་
རྟེན་ཡོངས་ལ་རྣམ་པར་གྲགས། །

༡༦ སྟོན་པའི་མཚུངས་སྒྱུར་ནི། ཙ་བར། རི་དྲགས་མིག་དང་འགྲོགས་
པ་དང་། །སྒྲིག་གི་ཙེ་དག་འདག་དང་ནི། །སྒྲིན་གྱི་ཙེ་མ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས།
སྟོན་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་སོ། །དཔེ་བཟོད། །བཟོད་བྱ་བྲལ་བའི་སེའུ་ངག།
བྱིན་རྒྱལ་བྲལ་བའི་ལྷེར་བཟོའི་སྒྲ། །སྒྲིང་པོས་དབེན་པའི་འབྲས་བྱ་དེ། །ན་
བར་མངོས་ཀྱང་བཟོད་བྲས་སྒྲིང་། །

དོན་ཀློན་ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་ཀློན།

འགལ་བའི་ཀློན་ལ་ལྔ།

༡༧ བྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། ངང་པའི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་དག་ནི། །སྒྲིས་པའི་གདངས་སྟན་ཅ་ཙེ་འཕེལ། །ཆ་བྱ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་
དག་ནི། །ཡིད་འོང་དག་དང་བྲལ་བས་ཉམས། །དཔེ་བཟོད། །ཆད་བྱུང་བཟན་

པའི་འཁོར་ལོ་གང་ཉིད་ཀྱིས། །ངོ་མཚར་མཇད་བཟང་དག་གིས་སྒྲེ་འགྲོ་ནམས།།
དད་དང་ནམ་འབྲེད་ཤེས་རབ་འཕེལ་བྱེད་ཀྱང་། །མདའ་ཁྲ་པ་ནམས་ལུན་པའི་
ཁུང་བུར་དེད། །

༡༥ གཞི་གཅིག་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། དབྱར་སྒྲིམ་ཁུ་འཛིན་
དག་གིས་ནི། །ནམ་མཁའ་ཡུལ་ངན་ལྟ་བུར་སྒྲིད། །ཆགས་པ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོ་
བ་ཡི། །ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། །དཔེ་བཟྃ་ད། དོན་མེད་འཆལ་གཏམ་
བྱ་བ་འཕེལ་བ་ཡིས། །ཡུན་ཚོགས་ལེགས་བྱས་སྐྱབ་པའི་མཐུ་ཉམས་ཤིང་། །འདྲ་
འཛི་གཡེང་བའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་རྒྱས་ནས། །གཉིས་མེད་མི་ཆེ་སྟོང་པའི་ནམ་
ཐར་བསྐྱངས། །

༡༦ རྣམ་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། རྟེན་པ་ཕྱ་ཞིང་རོ་སྒྲིད་སྟོམ། །མཁུ་
དམར་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན། །ཞེ་བ་དམའ་ཞིང་རྒྱ་མ་མཐོ། །བྱད་མེད་ལུས་
ཀྱིས་སུ་མ་བཅོམ། །དཔེ་བཟྃ་ད། མཁུ་ཚོས་དམར་ཞིང་ལན་བྱ་མིག་སྒྲན་མདངས།།
ཆོམས་ཐྱེང་དཀར་མཛེས་འདྲེན་བྱེད་དཀར་ནག་ཆ། །མཛེས་ལྡན་ཆངས་སྒྲས་
ལྟ་མོའི་ཞལ་བྲིམ་གྱིས། །དབྱིད་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་པ་ནམས་ཤོད་པར་བྱེད། །

༡༧ རྣམ་དང་ལས་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། པད་ཙའི་ལག་པ་ཁུ་ཤིང་
བརྒྱ། །པརྒྱའི་གདོང་དང་ལྷུང་ལ་མིག་ །ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ནམས།།
གདུང་རུས་མིན་ནམ་ལུས་ཅན་མ། །དཔེ་བཟྃ་ད། ཀུན་དའི་བཞིན་ལ་བུང་བའི་
མིག་ །གངས་རིའི་ཆོམས་ཐྱེང་ཆངས་པའི་དབྱངས། །ལང་ཆོའི་དཔལ་དང་
མཆོག་སྒྲིན་མས། །མི་སྲིན་དཔུང་ཚོགས་ཅི་ཕྱིར་གདུང་། །

༥༥ གཞི་གཅིག་གིས་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། རྒྱུད་ཚལ་རྒྱུད་གིས་
རབ་བསྐྱེད་པའི། རྩ་ཏ་ཙ་མ་ལ་ཡི་རྩལ། རེག་པ་མེན་ཡང་མགོན་པོ་ཡི། མིག་
ལ་མཆི་མ་ཟགས་པར་བྱེད། སྤེ་བཅོམ་ད། ཆགས་ལྡན་ཀུན་ལ་བདེ་བའི་དཔལ།
འཛོ་བའི་རི་དྲགས་མིག་ཅན་མ། རྩོ་ངར་བྲལ་ཡང་བྱར་མིག་གིས། ཡིད་ལ་
བྱུག་རྩ་རབ་ཏུ་སྒྱེད། །

༥༦ སྒྱར་བའི་འགལ་བ་ནི། ཙ་བར། འགྱུར་དང་པོ། སྒྲིག་པར་སྒྲིག་པ་
མ་བྱོད་ཀྱི་མིག། རག་དགར་རྩེས་སུ་དམར་བ་ཡང་། རྩ་བ་དག་ལ་བརྟེན་པ་
ནི། སྒྱུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། འགྱུར་གཉིས་པ། སྒྲིག་པར་སྒྲིག་པ་
མ་ནག་མོ་བྱོད། སྤོད་སྒྱུ་བ་ལ་ནི་རྩེས་ཆགས་ཀྱང་། རྩ་ཅན་ལ་བརྟེན་ལྟ་བ་
ནི། སྒྱུ་ཡིས་ཡིད་བརྟན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། སྤེ་བཅོམ་ད། ཡོན་ཏན་གཟེ་འོད་
རབ་འཕྲོ་བ། སྤངས་གསལ་གཟེ་འོད་རབ་འཕྲོ་བ། ཆ་ཟེར་གཟེ་འོད་རབ་འཕྲོ་
བ། རང་བཞིན་སྒྱིབ་གཉིས་ཀྱི་མ་མེད། །

༥༧ རང་བཞིན་དག་ལ་བྱི་མ་མེད། རང་བཞིན་ར་བྱི་བྱི་མ་མེད། རི་རྩ་
རི་སྒྲིད་རིག་པར་བྱེད། རྩམ་ཀུན་འདུལ་རྩམས་རིག་པར་བྱེད། །

༥༨ འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་རྩམས་རིག་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་
ཀྱལ། མི་མཐུན་གཡུལ་ངོ་དག་ལས་ཀྱལ། མི་མཐུན་མུན་པའི་གཡུལ་ལས་ཀྱལ།

དོན་ཀྱན་ཉིར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་བྱན།

སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། གཞན་མི་བསྟོན་པའི་རི་དྲགས་ནམས། །འབད་མེད་རྟེན་པར་
སྐྱ་བའི་ནོར། །ཁུ་དང་རྩ་ཡི་ཐུག་སོགས་ཀྱིས། །ནགས་ནམས་སུ་ནི་བདེ་བར་
འཆོ། །དཔེ་བཟོད། གྲ་མྱོའི་དཔུང་གི་བཙན་གཞོན་གྱིས། །སྒོ་གསུམ་དབང་
མེད་གཙུན་དྲགས་པས། །རང་དབང་ལྡན་པའི་བྱོལ་སོང་འགའ། །ཅི་འདོད་
སྟོད་ལ་ཡིད་སྟོན་འཆའ། །

དོན་ཀྱན་ཉིར་དགུ་པ་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་བྱན།

ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་བྱན་ལ་གསུམ།

༡༥ མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐོལ་བསྟོད་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་མ་དགའ་
ཐུབ་པ་ཡིས་ཀྱང་། །འབྱུང་པོ་འཛིན་པ་འདི་ལས་བྱལ། །དེ་ཉིད་བྱལ་པོ་བྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བྱོད་ནི་བྱགས་མ་མཛད། །དཔེ་བཟོད། རྩོགས་ལྡན་དུས་
སུ་བྱི་སྤོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས། །བྱལ་སྤོང་ཆོས་བཞིན་མི་སྤྱུ་བསྐྱོང་བར་མཛད། །མགོན་
པོ་གང་གི་གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །པོད་འབངས་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་ལ་
ཅི་ཞིག་སྟེམས། །

༡༦ དཔལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐོལ་བསྟོད་ནི། ཙ་བར། ཐོན་གྱི་
སྐྱེས་བུ་ལས་བཙད་ནས། །དཔལ་འདི་བྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོད། །བྱལ་པོ་བུ་

རམ་ཤིང་པའི་རྒྱུད། བྱིད་ཀྱིས་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི། འདེ་བཞིན། བསེལ་
སྒྲིངས་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་མཆན་ཅན་གྱིས། འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་ལོག་སྒྲིང་
པས་སྒྲིང་གྱུར། བཅེ་བམེད་པར་འཛིན་པ་བྱིད་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགལ་ལམ། །

༡༥ སྒྲིངས་ཡུལ་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་བཞིན་ནི། ཅུ་བར། བྱིད་ཀྱི་བཅུན་མོ་
ས་གཞི་ནི། ལག་འགྲེལ་ལོངས་སྒྲིང་དག་ལ་ཆགས། ཅི་སྒྲིང་བྱིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
ནི། མཆོག་གི་མཐའ་རུ་འཛིན་པར་གྱུར། འདེ་བཞིན། སེམས་དཔའ་ཆེ་
ནམས་བསྐྱལ་པ་དུ་མ་རུ། ཉིན་མཆན་སྒྲིང་ཉི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། ངལ་
བ་སྒྲིངས་ནས་གཞན་དོན་བཅོན་པ་འདི། གཞན་པས་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ཅམ་
ཡང་དགའ། །

དོན་རྒྱུ་སྒྲིང་བཅུ་པ་ངེས་བཞིན་གྱི་རྒྱུ།

ངེས་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས།

༡༦ མཆོག་གི་ངེས་བཞིན་ནི། ཅུ་བར། ཉི་མ་འཆར་བཞིན་གྱིས་ནི།
པར་ནམས་ལ་དཔལ་སྤེར་བྱེད། སྒྲིང་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་གྲོགས་
པེ་ཤིས་འཛིན་བཞིན་པའི་ཕྱིར། འདེ་བཞིན། རྒྱུ་བྲལ་རྒྱལ་གྱིས་དཔེན་པའི་
མཆོད་ལ། སྒྲིང་བྲལ་རྒྱུ་སྒྲིང་ཆོགས་ནམས་ལོགས་འཆར་བས། སྒྲིགས་བཅུད་
རྒྱལ་བའི་ངོ་མཆར་མཛད་པ་འགའ། འདྲ་པའི་མེ་ལོང་ངོས་སུ་གསལ་བར་སྒྲིན།

༡༧ མཆོག་མིན་ངེས་བཞིན་ནི། ཅུ་བར། ཟླ་བའི་བེར་གྱིས་རིག་པ་

ན། །མུན་པའི་ཕྱིང་བ་རྒྱབ་པར་གྱུར། །འབྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་ནམས། །
ངན་པའི་མཐར་གྱུར་གསལ་བར་བྱེད། །དཔེ་བཟླ་ད། །རྫོགས་ལྡན་གསུམ་
པའི་དུས་ཀྱི་འོད་དཀར་ཅན། །ཤར་ཆོ་འདབ་མ་བརྒྱ་བ་རབ་བཙུམ་པས། །ཟླ་
བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས། །སྒོལ་ངན་ལོག་རྟོག་དྲུངས་ནས་
འབྱེན་པར་སྟོན། །

དོན་རྒྱན་སོ་གཅིག་པ་ལྟན་ཅིག་བཟླ་དེ་པའི་རྒྱན།

ལྟན་ཅིག་བཟླ་དེ་པའི་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

༡༥ ཡོན་ཏན་ལྟན་ཅིག་བཟླ་དེ་པའི། ཙ་བར། དཀི་མཚན་མོ་འདི་
དག་ནམས། །བདག་གི་དབུགས་དང་ལྟན་ཅིག་རིང་། །ཟླ་པའི་རྒྱན་ལྡན་མ་
ནམས་ཀྱང་། །བདག་ལུས་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྱ། །དཔེ་བཟླ་ད། །སེའེ་མཁའ་
ལ་ཚུ་བྱུར་འཛིན་དང་ལྟན། །དད་པའི་ལྟ་ལམ་ངོས་སུ་བྱིན་ཆུབས་འབྲིགས། །མ་
ཁི་ཀ་ལས་འདོད་དག་འཛི་བ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛོ།

༡༦ བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟན་ཅིག་བཟླ་དེ་པའི། ཙ་བར། མགོན་པོ་ནམས་
ཀྱི་ཚྭ་ངས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཙུ་ཏའི་དོག་པ་རྒྱས། །དེ་དག་མཆེ་མ་དང་མཉམ་
དུ། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུད་དག་འབབ། །དཔེ་བཟླ་ད། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རི་བསུང་ལྡང་
བ་ན། །ཆགས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་འདོད་པ་འཕེལ་དང་ལྟན། །བདག་གི་འཆད་ཚིད་
ཚིམ་པའི་ནམ་དཔྱོད་ཀྱང་། །བཙེ་ལྡན་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མཐུ་ལས་རྒྱས།

༡༧ བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྟན་ཅིག་བཟླ་དེ་པའི། ཙ་བར། སུ་བྱག་སྒྲིགས་

པའི་སྐལ་བཟང་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་བཟང་དང་། དཔྱད་ཅིན་སྤྱི་བའི་
ཀུན་དགའ་ཆམས། རྒྱལ་ཅིག་རབ་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། དཔེ་བཅོམ་ ཡིད་
འོང་སྒྲིག་མེད་བཞིན་རས་དང་། རྒྱལ་བས་དུས་ཀྱི་འོད་དཀར་ཅན། མ་
ལ་ལ་ཡི་དྲི་ངད་ཀྱིས། རྒྱལ་ཅིག་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྟེ། །

དོན་ཀྱན་སྤྱི་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྒྱུས་ཀྱི་ཀྱན།

ཡོངས་བརྒྱུས་ཀྱི་ཀྱན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། ས་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་མཚོན་བསྟན་པ། རྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་
ཡིས། དེ་དག་གཉིས་པ་ཀྱི་ལྷན་དཀར། ཡུན་རིང་དག་དུ་བསྐྱབས་པ་སྤྱི་གས།
དཔེ་བཅོམ་ རྒྱལ་དུས་ལྷན་མེད་ཡིས། བདེ་དགེ་གཞན་ལ་རབ་བཏང་ནས།
སྤྱི་མེད་པའི་བདེ་བ་མཚོན། དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱས།

དོན་ཀྱན་སྤྱི་གསུམ་པ་ཤིས་བཅོམ་ཀྱི་ཀྱན།

ཤིས་བཅོམ་ཀྱི་ཀྱན་ལ་ནང་གསེས་མེད།

ཙ་བར། ངག་ཡིད་སྤྱི་ལུལ་མ་ཡིན་པའི། རྒྱལ་བ་དམ་པས་ཀྱིད་ལ་
སྤངས། དཔེ་བཅོམ་ མཚོན་མཐུན་དངོས་གྲུབ་རབ་འཛོམ་པའི། རྒྱལ་བཅོམ་
ཐར་འདོད་ཀྱི་མཚོན་པ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཀྱི། ཁི་བའི་
དགའ་སྤྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

དོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རབ་སྒྲེལ་གྱི་གྱུན།

རབ་སྒྲེལ་གྱི་གྱུན་ལ་གཉིས་ལས།

༡༥ གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་པའི་རབ་སྒྲེལ་ནི། ཅ་བར། མཛེས་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ། །པར་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད། །མཛོད་དང་ཡུ་བ་
ཕུན་ཚོགས་དཔལ། །འདི་ལ་བྱ་དཀར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དཔེ་བཛོད། བཤེས་
གཉེན་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དུད་ཅིང་གྱུན། །སྐལ་ལྷན་གིང་ཉི་ཤུ་མོའི་དཔལ་
ལ་འགྲན། །དེ་ལ་ཕྱག་དོག་གསྒྲུ་འཕགས་ཡུལ་དུ། །འཕྲོ་ཕྱིར་ངལ་བ་མེད་པར་
ཉག་དུ་གྱུག །

༡༦ ལྟོབས་མཚུངས་རབ་སྒྲེལ་ནི། དཔེ་བཛོད། མཚམས་སྤྱིན་མདངས་
མཚོན་འཇམ་དཔལ་སྒྱ། །བྱིན་རྒྱལ་བུགས་ཐེའི་གྲུ་ཆར་འབེབས། །སྟོང་
གསུམ་རིན་ཆེན་ཚོགས་བསྐྱུས་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་དཔེ་བཅོས་སམ་སྒྲུལ། །

ལེབ་གསུམ་པ། སྒྲ་བྱུང་།

ཀླང་པ་དང་པོར་ཡོད་པའི་བར་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན། མངོས་མངོས་ལང་
ཆོ་གཅིག་དུ་སྤངས་པའི་དབྱིད། །དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱིས། །དངས་པའི་པད་མཆོ་རབ་དུ་བྱས་པ་ཡིས། །དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉག་
དུ་སྦྱོད་འདི་མཆར། །

ཀླང་པ་གཉིས་པར་ཡོད་པ་ནི། རབ་མངོས་མཆོན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་ལེགས་
གཏམས་པ། །འདྲུམ་འདྲུམ་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པའི། །འགྲོ་ཀྱག་
ཡིད་རབ་འཕྲོག་པའི་དུག་ཕྱེད་དབྱངས། །སྐལ་ལྡན་སྒྲུ་བོ་དག་གི་ན་བའི་དབྱིད།

ཀླང་པ་གསུམ་པར་ཡོད་པ་ནི། འདམ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྤྲུབས་བཞིན་རབ་གཅོད་
བའི། །ཡལ་ཇེ་བྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་ །ངལ་ངལ་སྤངས་ཏེ་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་པ་ཡིས། །སྒྲ་དབྱངས་ཁྲིད་པའི་ཕེ་མོར་སྒྲོགས་འདི་མཆར།

ཀླང་པ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། ཐོགས་བཅུད་བྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
ཡོངས་འདུས་པ། །མཆོམས་སྒྲིན་གོས་ཅན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་
དགའ་སྟོན་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར། །ཆིལ་ཆིལ་ཆུབས་ཀྱི་སྤེང་བ་ཉག་དུ་གཡོ།

དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་བར་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ནི།
བུམ་བུམ་ལྟ་བུར་བྱང་གིས་བཅེར་གཟིགས་པ། །ལྡང་ལྡང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་
ལྷག་སྦྱོལ་བའི། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་ཐར་འདོད་བྱ་མཆོད་ཡིས། །ཞབས་ཀྱི་
པ་རྣམས་དུ་སྦྱོར་བར་བསྟེན། །

དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། རྩམ་ཞུམ་ལན་བྱ་རྒྱུ་གིས་
རབ་བསྐྱེད་པ། །མངོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མགིན་པ་ལས་འོངས་པའི། །རྩང་རྩང་སྟན་
པའི་སྒྱུ་དབྱངས་རབ་སྒྲོགས་པས། །ཆགས་ལྡན་སྟོད་པའི་བདེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད།།

དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། མཁས་མཁས་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་པོའི་
རྒྱན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། །གངས་རྒྱུངས་སྐལ་བཟང་འཛིན་མའི་
གཞིར། །ཡང་ཡང་ཆོས་ཆར་རྒྱན་མི་ཆད། །

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། མཆོམས་སྤྱིན་མདངས་
འཛིན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡི། །རྩམ་ཞུམ་ཕྱག་གི་ལྷན་ལ་འབྲི་གིང་ཅེར། །ལེགས་
ལེགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་དོན། །ཤེར་ཕྱིན་སྒྲེགས་བམ་གཟུགས་སུ་བཀྲ་འདི་
མཆར། །

གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། རབ་མངོས་ཁྱ་བའི་བཞིན་ལྡན་
འཛི་སྒྲིག་མ། །སྒྲིག་སྒྲིག་རིན་ཆེན་ནམ་ལྡིང་ཅེ་ཕྱན་ཅན། །རབ་འངས་ལྟ་རྩས་
གོས་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱབས་པ། །ཟིར་ཟིར་གདུ་བྱའི་རྒྱན་ཆ་འཁྲོལ་འདི་མཆར།།

གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། བསེལ་རྒྱུངས་ཡུལ་གྱི་མགོན་
པོ་པད་དཀར་འཆར། །རང་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་དར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། །ངལ་
ངལ་སྤངས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་རྒྱུད། །ཡང་ཡང་གནང་བའི་རེ་འབྲས་སྦྱར་བྱ་
སྤྱིན། །ཡང་ན། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་འོད་ཟེར་འབྱམ་འཁྱུག་པ། །ངག་དབང་
སྒོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོལིས། །འུར་འུར་རྩྭ་ལྡོམ་དཔུང་ཆོགས་ཆར་བཅད་
ནས། །སྦྱར་སྦྱར་རང་དབང་དགའ་སྟོན་འཆར་འདི་འཆར། །

ཀླང་པ་དང་པོ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། འཇུམ་འཇུམ་ཁྱ་གཞིན་

ལྷ་མ་གཉིས་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། དཀར་དཀར་གངས་
 གྱི་རི་བོ་ལ་འགན་པ། གསལ་གསལ་གི་མ་འབུམ་གྱིས་རབ་འབྱུང་པ། རྒྱ་རྩོད་
 ལྷ་རྩེ་གོས་གྱིས་ལྷགས་པ་སྐྱབས་པ། །མཆར་མཆར་རྒྱད་མངས་སྤྱག་གིས་བསྐྱལ་
 འདི་མཆར། །

ཐུ་མ་གཉིས་དང་དང་པོའི་ཐོག་མ་ན་ཡིད་པ་ནི། ཟུམ་ཟུམ་སྟེད་ལྟུམ་པ་
མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །རབ་དཀར་བཞིན་རས་བསིལ་སྤྱིན་འགན་སེམས་ཅན།།
སྟན་སྟན་སྟུ་དབུངས་སྟུ་འཛིན་བྲུག་རུ། །ཡང་ཡང་ཐོས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་
བསྐྱེད། །

ཐུ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་པ་རྣམས་དང་བཟན་པའི་འཁོར་ལོ་
 ཡིས། །ཡང་ཡང་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ལུས་ཅན་ལ། །ཟབ་ཟབ་དེ་ཉིད་
 རྟོག་པའི་གདམས་ངག་རྣམས། །དཀའ་དཀའ་སྤངས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྦྱོལ་འདི་མཆར།

བཞི་པ་འོས་མ་ཙེ་ཡོད་པ་ནི། འདྲུམ་འདྲུམ་བཞིན་གྱིས་ཆེ་བའི་མདངས་
འོས་མ། །ཡིང་ཡིང་ལན་བྱ་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱོད་པ། །འཁྱོག་འཁྱོག་མིག་
གིས་སྐྱོགས་བརྒྱར་བརྒྱས་པ་ཡིས། །ཡང་ཡང་འདོད་པའི་གདུང་བ་རབ་རྟུ་
འཕེལ། །

༡༡། དགེ་གན་འོས་སྤྱོད་སྐབས་མཁས་དབང་ཇེ་སྒྲད་
རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་བཞུན་འཛིན་ཡར་
རྒྱས་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲུལ་སྐྱེས་ངག་གསུམ་
བསམ་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་
ཁག་ཕྱེགས་བསྐྱེགས།

མཛད་པ་པོ།

ཡསྐབས་ཇེ་ཀེ་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་དྲུག་པའི་མེ་ཏུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦།

༡༡༥༥ ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤེས་པ་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༦
 ལོར་དཔལ་ལྷན་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་པོད་ཀྱི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲུའི་
 དགོ་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་སྒྲུབ་དང་གྲུ་བཙུན་དག་གསུམ་ཁེ་གཙང་ཞིག་འདེམས་
 བསྐྱེགས་ཀྱིས་དགོ་ཆེན་ལོས་སློབ་ཐེངས་གཉིས་པ། བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་
 དམིགས་འདུགས་གནང་བའི་ཁོངས་སུ་ཕེབས་སྐབས་དེའི་ལོས་སློབ་འཛིན་གྲུའི་
 སློབ་སྦྱིང་དང་དགོ་ཆེན་གཅིག་སྡོགས་མཁས་དབང་པའི་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤེས་པོ་ཆེའི་ཞལ་
 སྐྱེས་སྐྱེས་དག་ལེན་གསུམ་གྱི་བཀའ་བྲིད་གསན་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་
 ཟིན་བྲིས་ནམས་བསྐྱར་བཙུག་མ་བྱས་པར་རང་ལོར་བཞག་སྟེ་ཕྱིགས་བསྐྱེགས་
 བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

དོན་རྒྱན་དང་པོ་རང་བཞིན་བཞིན་པ། རང་བཞིན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ལ་བཞི།
 ༡ རིགས་རང་བཞིན་བཞིན་པ་ནི། རབ་མཛེས་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་འོད་
 སྟོང་འབར། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡན་ལག་དུག་ཙུའི་དབྱངས། །སྟོབས་བརྒྱ་
 མེ་འཛིགས་བཞི་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྒྱ། །མངའ་མཛད་ཐུབ་པ་ནམས་ལ་ཉག་ཏུ་འདུད།
 ཡང་ན། མཐོན་མཐིང་མདངས་འཛིན་ལེགས་བྲིས་ཚོགས་ནམས་ཚེ་དགའི་གནས།
 མཐོ་བའི་ཆོད་བྲལ་རིན་ཆེན་ལྷན་པོ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད། །གཟའ་དང་
 རྒྱ་སྐར་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཁྲབ་པ། །དབང་སྟོན་བྱིད་ཀྱི་ཆོད་མཐའ་
 ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་མི་ནུས། །
 ༢ བྱ་བ་རང་བཞིན་བཞིན་པ་ནི། བརྒྱ་གཉིས་བཅུང་བྱར་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས།

བྱ་ཀང་གནས་སུ་མི་པམ་ཡོངས་བསྐྱབས་ཏེ། །བྱམས་ཆོས་ལྡེ་ལྡེ་རིན་ཆེན་ཆོས་
 གྱི་སྦྱེས། །སྲིད་འདིའི་དཔལ་དུ་འདྲེན་མཁས་ཐོགས་མེད་ཀྱལ། །ཡང་ན། །ཤར་
 རྩོགས་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བ་རུ། །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་པོལ་སྒོ་བཟང་
 གྲགས། །ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ལེགས་བཟུང་ནས། །བསྟན་ལ་སྤྱི་
 ལུ་བསྐྱབས་པའི་མཛད་པ་མང་། །

༡ ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། གྲགས་མེད་ལེགས་བྱས་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་སྦྱར། །ཤེས་བྱའི་བྱོན་ཀྱན་འཇལ་བའི་ཐུགས་མངའ་བས། །མུ་སྟེགས་
 རྟོན་ཆོགས་འགྲན་མེད་ཆོ་འཕུལ་གྱིས། །བདུལ་བའི་གྲགས་སྟན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
 དུ་བྱལ། །

༢ རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། དབང་སྟོན་མདངས་འཛིན་རལ་གྱི་མཁའ་
 ལ་འཕྱར། །འཇམ་མཉེན་པརླའི་ལྷ་བར་སྟེགས་བམ་འཆང་། །རིན་ཆེན་ལྡེ་
 ཡི་ཕྱ་ཆོས་མགུལ་ན་མཛེས། །མི་ཤེས་ཚོངས་པའི་ཆོགས་འཛོམས་འཇམ་པའི་
 དཔལ། །ཡང་ན། །ཟེལ་དངར་སྤྱང་ཕྱིའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏམས། །རབ་
 མཛེས་མད་བྱང་མཛེས་རྒྱལ་ཅི་ཡང་བཀྲ། །སྟན་པའི་སྒྲ་ལྡན་རྒྱ་མ་ར་ཡིས་བསྐྱོར། །
 པད་མའི་ཆོགས་དེ་མིག་གི་དཔལ་དུ་སྦྱང་། །ཡང་ན། །ཆོགས་གཉིས་ལས་འབྱངས་
 མཆན་དཔེ་འབར་བའི་སྒྱ། །ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདོམས་མཛད་གསུང་། །
 ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའི་བདེན་བཞི་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །སྐྱབས་མཆོག་ཟས་
 གཙང་སྤམ་པོ་དེ་ལ་དད། །ཡང་ན། །མཁའ་བཙུན་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་
 ཡེ་ཤེས་སྒྱ། །རྩར་ཕུད་རིན་ཆེན་ལྡེ་ཡི་རྒྱན་གྱིས་སྦྱད། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དུག་ཕུ་ལྡན་པའི་གསུང་། །སྟག་པའི་རྩ་མཆོག་ངག་གི་དབང་པོར་དད། །

ཡང་ན། མཐར་འཛིན་འབྲུལ་བའི་རྒྱབས་ཕྱེད་གཡོ་བའི་མཆོར། །བྱིང་བའི་
འགོ་ཀླན་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་མའི་ལྟོར། །མཐའ་བྲལ་བཅེ་བའི་ལུགས་ཀླས་ཉེར་
དངས་ཏེ། །ཕུལ་བྱུང་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་སྒྲིན་པར་མཛད། །

དོན་ཀྱི་གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཀྱན།

དཔེ་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་ལ་སོ་གཉིས།

༡ ཆོས་དཔེ་ནི། འདྲི་སྒྲིག་ཉམས་ལྡན་རི་དྲགས་མིག་ཅན་མ། །ཁྱིད་ཀྱི་བཞིན་
རས་སྟོན་གྱི་ཟླ་ཀྱས་བཞིན། །དཀར་མཛེས་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་མཚར་སྤྱུག་ནོད། །
སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཛེས་པའི་དཔལ་དུ་འབར། །ཡང་ན། སྒྲ་ཆོགས་བཟོ་རིག་
གིས་ཕྱུག་ཞེ་ལའི་གྲོང་། །ཕུན་ཆོགས་འཆི་མེད་གྲོང་ལྟར་རབ་དུ་མཛེས། །བགྲང་
དུ་མི་བྱས་འཇམ་གླིང་མི་ཡི་ཆོགས། །སྒྲ་ཆོགས་བཞིན་དུ་གྲངས་ལས་འདས་
པར་མཐོང་། །ཡང་ན། སྐད་གཉིས་སྒྲ་བ་བཞིན་བཟང་ནི་ཅོ་ནི། །གཡུ་ཡི་རི་
བོར་ཉི་འོད་འཁྱུད་པ་བཞིན། །འཇམ་སྟན་གླུ་དབྱངས་རྒྱུ་མར་སྒྲོགས་པ་འདི། །
དྲི་བའི་རྒྱུད་མངས་བཞིན་དུ་ཡིད་དུ་འཐད། །ཡང་ན། དག་གི་དཔལ་སྟེར་ཆངས་
པའི་སྤྲས་མོའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་མཆོད་སྡོང་བཞིན་དུ་དཀར། །སྟན་
འཇེབས་དུག་ཅུས་མཛེས་པའི་གསུང་དབྱངས་ནི། །དྲི་བའི་རྒྱུད་མངས་ལས་ཀྱང་
གིན་དུ་སྟན། །

༢ དངོས་དཔེ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་སྒོ་ཡི་གཏེར། །གངས་
ཅན་བརྟན་པའི་གཉེན་གཅིག་སྒོ་བཟང་གསལ། །སྟོན་མའི་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་ཡི་རྫིང་
རིང་ངོས། །ཀུན་གསལ་བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཡང་ན། ཆགས་
པའི་ལྷ་འབྱུང་བྱུང་གི་ཁྱུང་ལྷེ་བའི། །འདོད་པས་རབ་ཚྭ་སྤྲོས་ཡན་ལག་མཆོག་ལྡན་
མདྲ། །དཔྱིད་ཀྱི་ལང་ཆོ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་དུས། །ས་ཏ་ཀ་རའི་འཁྱི་གིང་གཡོ་

བ་བཞིན། །ཡང་ན། གྱི་མ་ལས་གྱིས་དེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་། །ཆོས་བརྒྱད་གཤོན་
གྱིས་ཡང་དང་ཡང་གཙུག་པ། །རྒྱུད་མར་དཔག་པོས་དེད་པའི་ན་བུན་དང་། །རྩན་
ཅིག་རྒྱུ་པའི་དབྱར་གྱི་ཆར་རྒྱུད་བཞིན། །

༡ བསྒྲིག་པའི་དཔེ། སྒྲ་དབྱངས་སྒྲ་མོ་བྱིད་གྱི་བཞིན་རས་བཞིན། །འབྲས་
ལྔ་དུས་གྱི་འདབ་བརྒྱུ་པ་དེ་མཛེས། །ཡན་ལག་དུག་རྩས་སྒྲ་པའི་གསུང་དབྱངས་
བཞིན། །དྲི་ཟས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུད་མངས་ན་བར་སྒྲ། །ཡང་ན། མ་ཞོར་ལམ་
བཟང་སྒྲ་པའི་བཤེས་གཉེན་བཞིན། །བསྐྱེད་མ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་གཙུག་།
དག་གི་དཔལ་སྒྲར་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་ལྟར། །བདག་གི་ཡབ་དེས་རྟག་ཏུ་རྩེས་
སུ་འཛིན། །

༢ བཞིན་པའི་དཔེ། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཙུག་འཇམ་དཔལ་བྱིད་གྱི་སྒྲ། །འོད་
སྒྲིང་གིས་འབྱུང་ལི་བྱིད་རྒྱུན་པོ་བཞིན། །གངས་མེད་ཆོག་གཉེས་ལས་འབྱུངས་
བྱིད་སྒྲ་ལྟར། །སི་རྒྱུ་ར་ཡི་རྩལ་བཅེགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས། །ཡང་ན། དབྱིད་
ཀའི་དུས་གྱི་རྒྱ་ཡི་རྩིང་རིང་གིས། །ཆངས་པའི་སྒྲ་མོའི་ལན་བུའི་མཛེས་པ་འཕྲོག།
མཐིང་སྒྲིན་མདངས་འཛིན་བྱིད་སྒྲི་ལན་བུ་བྱུང་། །མཐིང་སྒྲིན་རྒྱ་ལམ་རྩེས་
སུ་ཀང་པ་འཛིན། །ཡང་ན། རི་དྲགས་མིག་ཅན་ཅེ་དགའི་འབྲི་ཤིང་མ། །རྒྱུད་
གིས་བསྐྱེད་པའི་དབྱར་གྱི་འབྲི་ཤིང་བཞིན། །ཅེ་དགའི་གར་དུ་རོལ་པའི་སྒྲིན་
ལེགས་བཞིན། །རྒྱུད་གིས་གཡོ་བའི་འབྲི་ཤིང་འབྲེན་བྱེད་དཔལ། །ཡང་ན། བེང་
བརྒྱུ་ཆང་བའི་བསྐྱེད་འགྲོའི་དབྱར་པོ་འདིས། །འོད་བྱིད་དུག་གིས་སྒྲིས་པའི་བྲང་
འགྲོར་འགྲན། །དུ་ལའི་དུག་འཛིན་ཕྱེ་གཉེས་པ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་འགྲོའི་གཤེད་
མ་བྱིད་གྱིས་དུག་ཟེར་སྒྲི། །

༥ དེས་པའི་དཔེ། ལྷན་ཆོག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆོའི་མངོད། །སྤྱི་
ལ་དབང་ཕྱི་ག་དཔལ་ལྷན་དཔྱེའི་ཞབས། །ཆོངས་པའི་ལྷ་མོའི་རྗེས་སུ་རྒྱང་
འཛིག་སྟེ། །དཔེར་འོས་གཞན་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་བྲལ། །ཡང་ན། གངས་
ཅན་སྟེ་འགྲོའི་དབྱང་གཉིན་དམ་པ་རུ། །གསུམ་ལྷན་ཚུལ་བཟུང་བྱལ་བ་ལྷན་
སྟེལ་པའི་མགོན། །ཀྱལ་མཆོག་གྲུའི་སྤྱི་དང་མངོད་པ་མཐུན། །མཚུངས་
པའི་ཆོས་གཞན་ཀུན་མཁྱེན་ཡུལ་ལས་འདས། །ཡང་ན། དག་ལ་དབང་འབྱོར་
བྱང་སྟོང་མེ་བཞིན་སྟེས། །ལྷན་ཆོག་སྤྱི་ལ་ཟླ་བྲལ་དཔྱེའི་ཞབས། །འདི་དག་
དག་རིག་སྤྱི་པའི་མཚུངས་དཔེ་རུ། །ཁྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལས་གཞན་
མ་མཆིས། །

༦ དེས་མེད་ཀྱི་དཔེ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱི་རབ་མངོས་བཞིན་རས་ནི། །གསེར་
ཀྱི་ལྷན་པོར་ཉི་འོད་འཁྱུང་པ་བཞིན། །དེ་ལས་གཞན་འགའ་མིད་འདིར་དཔེར་
མཆིས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་པ་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཡང་ན། འཕགས་
ཡུལ་ནི་རྗེ་གདན་གྱི་གཞོལ། །རིན་ཆེན་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷན་པོར་མཚུངས། །
དེ་དང་རིགས་མཐུན་འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་དུ་ནི། །མཆིས་ན་གང་གི་དཔེ་ཟླར་འོས་
པར་དེས། །ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་གཡུ་ཡི་ལྷོན་བཟང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་། །ཅི་
འདོད་འཛིན་དཔག་བསམ་ལྷོན་བཟང་དང་། །མཆོན་ཉིད་མཐུན་གྱི་དེ་འདྲའི་
དཔེར་འོས་གཞན། །མིད་འདིར་སྤང་ན་མཚུངས་དཔེར་འོས་པ་ཉིད། །

༧ བསྐྱུས་པའི་དཔེ། བད་དཀར་ལྷར་བསྐྱུས་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་། །
གསེར་བཟང་བཙོ་མའི་མདངས་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིས། །རྟ་བདུན་དབང་པོའི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་མིན་གྱི། །དགའ་བསྐྱེད་གཟི་འོད་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤྱོད་བས་ཀྱང་། །ཡང་

ན། བེན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་དལ་འབྱོར་ཆང་པའི་རྟེན། རྟེན་དཀའ་ཁོ་ནས་ཡིད་
བཞིན་ཅོར་བུ་དང་། མཚུངས་པ་མེན་གྱི་འདོད་དགའི་དངོས་པོ་ཀླ། །འབྱུང་
པའི་བྱད་ཆོས་ཕུན་ཚོགས་དག་གིས་ཀྱང་། །ཡང་ན། ཀྱན་མཁུན་རྣམ་པར་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཁོ་ནས་ན་གྱི་ཁྲོད་བྱེད་དང་། །མཚུངས་པ་མེན་
གྱི་པ་མཐའ་བྲལ་བས་ཀྱང་། །མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཀྱན་མཁུན་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས། །

༩ སུལ་བྱུང་གི་དཔེ། དག་གི་དཔལ་སྟེར་ཆངས་པའི་སྤྲས་མོའི་སྤྱ། །ཆ་
གས་ཡོངས་རྫོགས་ཐུ་ཤེལ་དབང་པོ་གཉིས། །མཚན་མོ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་
ལས། །འབྱེད་ཆོས་བསྐྱལ་བརྒྱར་བཅའ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། །ཡང་ན། ལྷ་
ཚོགས་གཟེགས་མོར་བཀྲ་བའི་མི་ལམ་དེ། །སྤྱ་འབྱེན་རྫོག་སྤར་གཟེགས་མོའི་
དང་ཚུལ་དང་། །འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མེན་བྱེད་པར་ལས། །གཞན་པའི་
བྱད་ཆོས་ཀྱན་མཁུན་ཡུལ་ལས་འདས། །

༩ རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ། མངོས་རྒྱལ་གཅིག་བརྒྱས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱའི་
མདངས། །ཡོད་ཅེས་མཚམས་སྤྲིན་གསར་བས་སྟེམས་མི་འཆལ། །ཉི་འོད་
འབྱུང་པའི་ལི་ཁྲིའི་རྒྱན་པོ་ཡང་། །དམར་མེར་ཉིད་དུ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་ལ་གྲགས། །
ཡང་ན། ལྷ་དབྱུངས་རྩ་མོའི་མཐིང་གནག་ལན་བྱའི་དཔལ། །ཡོད་ཅེས་ལུས་
མེད་ཁེངས་དྲེགས་མ་མཛད་ཅིག །སྤྱ་ཚོགས་གཟེགས་ཅན་དེ་ཡི་མགུལ་བས་
ཀྱང་། །འགྲན་ཆེར་བྱེད་ཅེས་རིག་བྱེད་གཏམ་དུ་གསལ། །

༡༠ མད་བྱུང་གི་དཔེ། སྒྲིག་འཛེབས་ཡིད་འོང་ཀ་ལ་ཡིང་ཀའི་དབྱུངས། །ཆོས་
ཕུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་རི་སྟེང་དོན་གྱི་སྟིང་། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་རི་བཞིན་འདོམས་

ནུས་ན། །ཟས་གཙང་སྤྲུལ་པོའི་གསུང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན། །

༡༡ རྩེད་སྤེལ་པའི་དཔེ། འཇམ་བུའི་གསེར་མདོག་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ལྷས། །ལུན་
པ་སེལ་བས་འོད་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྟགས། །ནངས་པར་རྟ་བདུན་དབང་པོ་གར་བའི་
ཆོད། །ཁྱིད་སྒྱུ་བྱུང་ཞེས་དད་པས་སོར་མོ་བྱུམ། །

༡༢ ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ། འགག་མེད་དུག་ཕྱུའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་སྟན་པོ། །འི་
ཟའི་བུ་མོའི་གྲོ་འགྱུར་སྒྱུ་དབྱངས་སམ། །ཡང་ན་མཆོ་བྱུང་རྩ་མོའི་མགྱིན་པའི་
རྩ། །ཅི་ཞེས་བདག་གི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡོ། །ཡང་ན། རྩེ་བཞིའི་དཔལ་
གྱིས་མཐོ་བའི་ཆབ་སྲིད་དེ། །དགའ་བ་བརྒྱ་པའི་ལུགས་གཉིས་དཔལ་གྱི་འགྲོས། །
ཆངས་ཆེན་རྩ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་འདིར་བརྟས་སམ། །རྩོགས་ལྡན་གསར་པ་ཡིན་
ནས་འཕྲུང་མོ་ཉིད། །

༡༣ གཏན་འཁེབས་ཀྱི་དཔེ། བརྟན་འཛིན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །
ཁིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་ཐོགས་མེད་དང་མཚུངས་ཀྱང་། །སྤྱི་ལའི་རྩྭ་ངས་འདིར་
བརྟན་པ་སྤེལ་བས་ན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པར་ངས། །

༡༤ ལྷར་བའི་དཔེ། ལྷལ་བཞིན་བརྟེན་པས་ལེགས་ཆོགས་ཀུན། །འཛི་ཞིང་
རྟེན་པར་དཀའ་བའི་མགོན། །མཁས་མཆོག་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཞབས། །ཡིད་
བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འགྲན། །ཡང་ན། འབྲུང་བ་དཀོན་ལ་གཉིས་ཉིད་
དུས་གཅིག་དུ། །འཇམ་སྒྲིང་ས་ཡི་རྩེ་བར་འབྲུང་མིན་པ། །སྟོབས་བརྩའི་དཔལ་
ཡོན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །གསེར་གྱི་འཁོར་བརྒྱར་རྣམས་ཀྱིས་འགྲན་
ཟུར་བྱེད། །ཡང་ན། སྟན་ཞིང་འཛེབས་པས་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། །འདོད་
ལྡན་ཡིད་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་སྟེར། །མཛེས་ལྡན་སྟེད་མེད་མ་ཡི་སྒྱུ་དབྱངས་

དེས། །ན་པ་བརྒྱད་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛིན། །

༡༥ མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ། རྣམ་མཉམ་སྒྲིབ་བྲལ་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རྒྱུ་། རྣམ་ཀྱུན་
སྒྲིབ་པའི་གནས་ལུགས་ཉིད་དང་མཚུངས། །ཐོགས་རེག་སྒྲུ་འགག་བྲལ་དེ་དེ་
བཞིན་ཉིད། །ཀྱང་གཉིས་གཙོ་བོ་བས་གཙང་སྒྲུ་པོས་གཟིགས། །

༡༦ སྒྲིབ་པའི་དཔེ། འོད་སྒྲིབ་ཟེར་གྱིས་འབྱུང་པའི་ལེ་བྱིའི་མཆོར། །བག་
མེད་བདེ་བ་སྒྲེར་བའི་མཐུ་དང་བྲལ། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་བྱིད་
ཀྱི་སྒྲུར། །མཚུངས་ཀྱང་དོན་ལྡན་མཛད་པའི་བྱུང་པར་མང་། །ཡང་ན། །འཛིག་
ཉིན་བྱེད་པོ་ཆགས་ཐོགས་སྒྲིབ་དང་བཅས། །ཕྱག་ན་དེ་རྒྱུ་གསུམ་གོས་ཀྱིས་
དཔེན། །ཀྱལ་མཆོག་མཐུ་སྒྲིབས་དེ་དག་ནམ་གཉིས་དང་། །མཚུངས་པ་ལས་
ཀྱང་བྱུང་པར་མང་དུ་མཆིས། །

༡༧ བསྐྱུགས་པའི་དཔེ། སྐབས་གསུམ་ལྟ་དག་བདེ་བར་ཅེན་པའི་སར། །འཆི་
མེད་ལང་ཆོའི་དཔལ་གྱི་མཛོད་འཛིན་པ། །ལྷ་བས་མི་ངོས་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་
ནོ། །བཙུན་ལྟེན་མ་ཉིད་དང་ཀྱུན་ནས་མཚུངས། །

༡༨ བཞིད་འདོད་ཀྱི་དཔེ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་གནས། །
འཕགས་ལུ་ལྟ་དེ་རྒྱུ་གདན་གྱི་གཞོལ། །ཆོས་བཟང་ལྟ་ཡི་མདུན་ས་དང་མཚུངས་
ཞེས། །བསྐྱེད་སྒྲིབ་གང་དུ་གྱུར་ཀྱང་བཞིད་འདོད་མཆིས། །

༡༩ འགལ་བའི་དཔེ། སྒྲིབ་བྲལ་འཆི་མེད་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། །བརྟན་གཡོའི་
སྒྲིབ་བརྒྱུད་གཞི་ཉིན་འཛིན་མཉམ་བྱིན། །བཤེས་གཉེན་བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
པོར་རྒྱུས། །རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འགལ་བའི་ཐ་དད་ཙམ། །ཡང་ན། །ཉི་འོད་
ཀྱིས་འབྱུང་དབྱེད་ཀྱི་ཞེ་ལྟ་གསེང་། །འཛིག་ཉིན་བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱི་མགུལ་བའི་

མདངས། །འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད་ལས་མུར་སྒྲིབས་དྲ་རེ་མའི། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་འདི་རྣམས་ཐ་དད་དོ། །ཡང་ན། ལུན་ནག་འབུམ་དུ་དཀྱིགས་པའི་སྒྲག་
རུམ་དང་། མིག་སྒྲན་རྩལ་ཕན་བཅེགས་པའི་ལྷན་པོ་དང་། །སྐལ་དམན་བདག་
གིས་བསགས་པའི་དཀར་མིན་ལས། །འདི་རྣམས་ཐ་དད་ཅམ་ལས་གཞན་མ་
མཆིས། །

༡༠ དགག་པའི་དཔེ། རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་དངས་གསལ་ཨ་དམ། ཐོག་མ་
མཐའ་དང་བཅས་ཤིང་རིག་ཆ་བྲལ། །ཤེས་པོར་གྲུབ་པས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་
ལུང་བྲགས། །ཇི་བཞིན་མཆོན་པའི་རྣམ་པ་ག་ལ་ཞིག །ཡང་ན། རྩྱུང་ལྟར་རྩྱ་
བའི་གཤོག་ལྷན་འདབ་ཆགས་དང་། །སྒྲིབས་ལྷན་ས་སྒྲིང་མཛེས་པའི་ཅང་ཤེས་
ཀྱིས། །སྒྲིག་འཕུལ་གྱིས་བསྒྲིད་འབྲལ་བསྒྲེལ་གྱུ་བོ་ཆེའི། །མཁྱོགས་མུར་དོ་
ཟླར་སྒྲུར་དུ་ག་ལ་འོས། །

༡༡ མཛེས་པའི་དཔེ། ཁྱོད་སྒྲུ་དུར་སྒྲིག་གོས་ཀྱིས་མཛེས་པར་སྒྲས། །ན་བ་
བརྒྱད་པར་ནོར་བུའི་ཁྲར་གྱིས་བརྒྱན། །འོན་ཀྱང་དཔལ་སྒྲུག་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་
སྒྲག་དཔལ། །གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་དཔལ་ལས་རྣམ་པར་འགོངས། །ཡང་ན།
ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་མའི་མདངས་དང་ལྷན། །རྟ་བདུན་བདག་པོ་དེ་ནི་འོད་
སྒྲིང་དངོས། །འོན་ཀྱང་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་འཇུམ་ཞལ་ནི། །ཉིན་བྱེད་དབང་
པོའི་མཛེས་སྒྲག་དཔལ་དང་མཉམ། །ཡང་ན། རབ་མཛེས་སྒྲིག་མོར་ཅན་དན་
ཇི་ཁྲུས་བསྒྲོས། །སྒྲུལ་གྱི་སྒྲིང་པོར་དེ་བསྐྱང་རྒྱན་མར་འབྲལ། །འོན་ཀྱང་སྒྲེ་
དགྲར་བདེ་བའི་དཔལ་སྒྲིན་པ། །སྒྲིག་མོའི་ལུས་དང་ཅན་དན་མཚུངས་པ་ཉིད།

༡༢ དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། ལྷན་ཞིང་འཛེབས་པས་ཆངས་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་

དང་། མཚུངས་ཀྱང་མཚུངས་ཅན་མེད་པ་སྤྱད་། དཀར་མཛེས་
པས་མཚན་མེད་མགོན་པོ་ཡི། རྗེས་འགྲོ་འོད་དཀར་ཅན་མེད་ཆངས་སྤྱས་ཞུ།

༡༡ ཐུན་མོང་མཁའ་པའི་དཔེ། ཆར་དུ་དངར་བའི་གངས་ཀྱི་རི་བོ་དང་། བར་
དུག་ཆ་ལྡན་པར་གྱི་ཐིག་ལེ་སྤྲོས། དཀར་མཛེས་མཚར་སྤྱག་ལས་འགོངས་
ཆངས་སྤྱས་མའི། དཔེ་ལྷ་གཞན་བུ་རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས། ཡང་ན།
ཚོད་པས་ཚོལ་ངན་དུངས་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། མཁས་སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་འཛུགས་
སྤྱི་རྒྱན་དུག་སྤྲོས། འོད་ཀྱིས་མོག་པོར་སྤྱབ་མཛད་ཚོང་ཁ་པར། རྒྱུད་
ཉིད་ལས་གཞན་དཔེ་ལྷར་སྤྱི་ཞིག་འཛིན། །

༡༢ ཐུན་མོན་གྱི་དཔེ། དུས་མཐའི་སྤྱི་བུ་ཕྱག་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན།
འཛིགས་རུང་གཞིན་རྗེ་གཞིན་གྱི་རལ་བའི་ཆོགས། དགུང་རྗེས་དཔེ་དང་སྤྱི་བུ་
དང་ལྡན་ཅིག་དུ། གངས་མེད་བདུད་རྩིའི་ཆོགས་ནམས་པམ་པར་བྱེད། །

༡༣ ཐུན་མོན་གྱི་དཔེ། བཞེས་གཉིན་དམ་པར་བསྐྱེད་ལས་ངན་སོང་དང་། རིན་
ཆེན་ཞེས་བྱ་མཚོད་ལས་དབུལ་བ་སྤྲོས། ཀྱུན་མཁའ་ལྡན་ལས་འགོངས་པ་
དེ་ལྟར་དུ། ཆངས་སྤྱས་ལྟ་མོ་བསྐྱེད་ལས་ཉེས་ཆོགས་བུ། ཡང་ན། ཐུན་
བཟང་མཚོན་གྱིས་བཅད་པས་ཁྲོ་བ་དང་། ཉིན་མོའི་འཛུམ་ཞུ་དཔལ་ལ་ཉེ་
བའི་སེམས། འབྲུང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱས་ལ། རི་ལྟར་བུས་ཀྱང་ཉེ་
རིང་ག་ལ་འབྲུང་། ཡང་ན། རྒྱུ་མེད་ལས་ཉི་མེད་པོའི་ཞེས་མཚོན་དང་། མཚོ་
མོ་བསྐྱེད་ལས་མངར་སྤྲོས་རོ་བརྒྱ་ནམས། འབྲུང་བ་དཔེན་པ་དེ་བཞིན་
འཕགས་མ་མཚོན། བསྐྱེད་ལས་རྒྱུད་པ་འབྲུང་བ་ག་ལ་སྤྱིད། །

༡༤ མང་བའི་དཔེ། རབ་མཛེས་འདབ་བརྒྱ་པ་དང་འོད་དཀར་ཅན། ཀྱུ་ལྷ་དང་

ཆལ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་པའི་དྲུང་། །མངོས་པ་ཇི་ལྟར་ངག་གི་དབང་ཕྱག་མས། །ཞལ་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིབ་མེད་བདག་ལ་སྟོན། །ཡང་ན། ལྷན་འཛེབས་ཚངས་པའི་
དབྱངས་དང་ཏྲཱུམ་། །ཀ་ལ་པིང་ཀ་གང་གང་མགིན་པའི་སྒྲ། །ཡིད་དྲུ་འཐད་
ཅིང་ན་བར་འཛེབས་པ་བཞིན། །སྒྲུ་མོ་ཁྱིད་ཀྱི་མགིན་དབྱངས་ན་བའི་གསེས། །
ཡང་ན། མཐའ་བྲལ་དགྲང་སྟོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། །སྟོང་གསུམ་
ཚངས་པའི་གནས་སོགས་གཞུ་འདོམ་གྱིས། །འངལ་བར་དཀའ་བཞིན་སྲིད་པའི་
ལུས་ཅན་གྱི། །ཆད་མཐའ་མཐོང་བའི་སྟོ་ལྷན་སུ་ཡོད་དམ། །

༡༥ རྣམ་འགྲུར་གྱི་དཔེ། ལང་ཆོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པའི་རྩ་འབྱར་བྱུང་། །ལང་
ལོང་གཡོ་བའི་སྒྲིན་ལས་སྒྲངས་པ་བཞིན། །ཆ་མཉམ་ཐགས་བཟང་བཞི་བརྩའི་
ཆོམས་སྟེང་ནི། །གངས་ཀྱི་རི་བོའི་སྟེང་ལས་ཕྱུང་བ་འདྲ། །

༡༦ སྟེང་བའི་དཔེ། རྟ་ཀྱའི་གྲོང་ལས་རིན་ཆེན་ཞོར་བྱུང་། །དེ་བཞིན་དགོས་
དོན་ཞོར་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་བྲིས་ལས། །
དོན་གྱི་མུང་འདས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་འབྱུང་། །

༡༧ ངག་དོན་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པ། དྲི་མེད་རབ་མངོས་ཐགས་བཟང་བཞི་བརྩའི་
གངས། །ཆར་དྲུ་དངར་བའི་གངས་ཀྱི་རི་བོའི་སྟོར། །འོད་སྟོང་བྱེ་བའི་མདངས་
ཀྱིས་འཁྱུད་པ་བཞིན། །སྐྱེ་ལྱེད་ཀྱི་འདྲེན་བྱེད་བདུད་ཅིར་གྱུར། །ཡང་
ན། །གསེར་སྒྱུངས་བཙོ་མའི་མདངས་འཛིན་ལྷ་ཀྱའི་ཏོག །རྣམ་གསུམ་གོས་
ཀྱིས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མངོས་པ་ནི། །འོད་སྟོང་ལན་བརྒྱར་བྱགས་པའི་རྩུན་པོ་ལ། །མཆོམས་
སྒྲིན་གསར་པས་དཀྱིས་བཞིན་ཡིད་དྲུ་འོང་། །ཡང་ན། །ཀྱི་མ་གངས་ཅན་བོད་
ཀྱི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས། །སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲིད་གདོན་གྱིས་གཅོས། །དཔུལ་

བའི་མེ་རུ་ཚུད་པའི་ལུས་ཅན་ནམས། མི་ཟད་དུ་མཁས་མནར་བཞིན་གྱི་མ་དུད།

དག་དོན་བཞིན་སྐྱེད་མ་ཅན། ན་གྱི་ཤོང་བཞིན་ཁྱིད་ཐུགས་གཏིང་མཐའ་
བལ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་བཞིན་འཕྲན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད། རིན་ཆེན་མོར་གྱིས་
གཏམས་བཞིན་མཆན་དཔེས་མཛེས། རྟེན་དཔོན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགྲོའི་དཔལ་དུ་
བརྩིད། ཡང་ན། རབ་དཀར་སྟོན་ཟླ་བཞིན་དུ་ཡི་གར་འོང་། བཅུ་དྲུག་ཆ་
གས་ལྡན་བཞིན་ལང་ཆོ་འཛིན། བསེལ་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་བུམས་བཙེ་རྒྱན་མི་
ཆད། ཀྲུ་མེད་གཉེན་བཞིན་འགྲོ་ནམས་དྲག་དུ་སྐྱོངས། །

༡༠ ཟླ་པོ་དངོས་པོའི་དཔེ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཉེན་བཤེས་གཉེན་དེ། རྩལ་
བཞིན་བརྟེན་ན་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ས་གཞི་སྐྱོང་
བ་དེ། རྩལ་བཞིན་བརྟེན་ན་འདོད་དོན་ངང་གིས་འགྲུབ། ཡང་ན། གངས་
མེད་བསྐལ་པར་ཆོགས་གཉེས་བསགས་པ་ལས། རྣམ་མང་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་སྐྱ་མཆོག་འཁྲུངས། མཐའ་བལ་རྒྱ་མཚོ་ཡང་ཡང་བསྐབས་པ་ལས། རིན་
ཆེན་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ལྟར་པོ་འཁྲུངས། ཡང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འབྲས་
བུས་ཡོངས་གཏམས་པའི། བཤེན་གཉེན་མཆོག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཐུག།
རོ་བརྒྱའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་བའི་རྒྱང་འཐུང་དེར། རྣམ་མང་ཡལ་འདབ་ཆོགས་ཀྱིས་
མཛེས་པར་སྤྲད། །

༡༡ མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ། མགོན་པོ་གང་གིས་ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱ་དང་།
གདོང་ལྡ་པ་ནི་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་མགོན། འཕྲིག་པར་བཞུ་བ་མ་ལུས་སུན་
འབྲེན་ཁིང་། ཤེས་པས་ཤོལ་ཁྱད་བརྒྱ་འགེམས་པར་བྱེད། ཡང་ན། ཀྱན་
གསལ་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གནས། རྩོམ་གྱི་སྒྲིག་རིན་ཆེན་གཏེར་

གྱི་སྒོ། །དོན་དམ་གསལ་རིག་འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་གཞི། །རྒྱ་ཚོའི་གོས་
ཅན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྟེན། །ཡང་ན། རྒྱལ་དབང་ཁྱོད་ཉིད་མཁས་མང་དབུས་
ན་འཕགས། །བསིལ་སྤྱིན་མཁན་ནི་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་མངོས། །གང་གིས་
དམ་ཚིས་དགའ་སྟོན་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། །ཤར་གྱི་ཐིག་ལེར་བསིལ་བེར་རྒྱན་
མར་སྟོ། །

༡༡ རྒྱའི་དཔེ། ལྷན་གསུམ་སྟོག་ལྟར་འབྲུག་པས་དུས་མཐའི་མེ། །ལུས་ཅན་
ཀུན་ལ་བརྟེ་བས་ཡབ་གཅིག་རྗེ། །ཏ་ཏའི་གད་རྒྱུད་སྟོགས་པས་དབྱར་གྱི་རྩ། །
ཆེས་ལྷུར་ཕས་ཤོལ་འཛེམས་པས་བརྒྱ་བྱིན་མཚུངས། །ཡང་ན། གང་སྐྱ་གསེར་
བཟང་མདངས་ཀྱིས་འོད་སྟོང་ཅན། །ཁྱོད་གསུང་ན་བར་འཛེབས་པས་ཆངས་
པའི་ལྷ། །འཕྲིན་ལས་གདུགས་པ་མེད་པས་གཞུང་གྱི་རྒྱ། །བྱམས་བརྟེ་བེར་གྱིས་
སྟོང་བས་ཉིན་མོར་འགྲན། །

ཞར་བྱང་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་སྐོར།

མོ་མོའི་རྟགས་ཐ་དད་པས་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། གཞན་གྱི་ཡིད་བསྐྱུར་
བདེ་བའི་དཔལ་སྟེར་བའི་། །བརྩ་དྲུག་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་སྒྲིག་མོ་བཞིན། །མགོན་
པོ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བཞིའི་རྒྱན། །གར་མོ་ཡི་མཛེས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད།།
ཡང་ན། གངས་སྒྲོངས་སྒྲེ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་འཛོམས་བྱེད་པ། །སྒྲིག་ལ་རུམ་པ་
ལང་ཀའི་སྤྲིན་མོ་བཞིན། །མོ་མོ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡུལ་ཀྱན་བཟོད་ཀྱང་། །ངན་
སྦྱོད་དྲི་ངན་འཐུལ་བས་ཡིད་མུག་གནས། །

༡ ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པའི་མངའ་བདག་
མུང་རལ་ཇེ། །བདུད་དཔུང་བཟླག་མཛད་ཁྲག་འཐུང་ཆོགས་རྣམས་བཞིན།།
འཕགས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་བྱོན་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །མཛད་པ་ཇི་བཞིན་བྱོད་ཉིད་
བསྟན་པའི་གཉེན། །

དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་གྱིས་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། བོད་འབངས་སྤྱི་ལ་དབང་
མཛད་དཀོན་པ་བཟ། །འཁོར་དང་སྒྲུ་ཆོང་ལས་རུ་དེར་འགན། །དེ་ཡིས་སྦྱང་
བཞིའི་བྱོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བཞིན། །དཀོན་པ་བཟ་ཡིས་བོད་ཁམས་ཐབས་ཀྱིས་
བསྐྱུངས། །

དོན་ཀློག། གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཀློག།

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཀློག་ཉི་ཤུ།

༡ བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ཐེག་གསུམ་འཕགས་ཆོགས་ཀྱི་མཆོ་འབྲིལ་
པའི་དབུས། གང་སྐྱུ་རྒྱུན་པོ་རབ་ཏུ་བཞིན་ཆགས་ཤིང་། གཟེ་བྱིན་ཉི་ཟླ་ལྷམ་
མེར་གསལ་ཞིང་མངོས། མཁའ་སྐྱེད་དབང་ས་འཛིན་དབུས་ན་མངོན་པར་འཕགས།
ཡང་ན། ཇི་མེད་བཞིན་རས་རྒྱ་ཤེལ་དབང་པོའི་ངོས། རབ་མངོས་རྩ་བུ་
རི་དྲགས་མཆོན་མས་མངོས། །བྱམས་བརྩེ་ག་བྱར་འཛུགས་པའི་ཆངས་སྐྱུ་
མདྲ། །བདག་སྒྲོ་ཀུན་དཔེ་ཆོགས་ནམས་ཀྱས་པར་བྱེད། །ཡང་ན། གང་སྐྱུ་
གཡུ་ཡི་རྩྱུན་བཟང་མངོས་པའི་རྩེར། མིག་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་ཡལ་འདབ་གོས་
ཀྱིས་བསྐྱབས། གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་སྤྱི། གཏན་གྱི་
བདེ་སྟོར་འཕྲིན་ལས་རྩ་མོ་རྒྱལ། །ཡང་ན། གང་གི་གདུལ་བུའི་བསོད་ནམས་རྩ་
ཡི་ལམ། མ་ངེས་གཟུགས་སྐྱུ་སྤྱིན་ཕུང་རབ་ཏུ་འབྱུགས། །བྱམས་བརྩེ་རྩི་གཞོན་
ཡང་ཡང་གཡོ་བ་ལས། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཆར་འབེབས་མངོན་སྒྲོ་བཟང་དཔལ། །

༡ མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན། རྩོན་བསགས་ལས་ཀྱི་རྩ་ལམ་ཡངས་པོ་
རུ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་འོད་སྟོང་ལྷམ་མེར་གསལ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་
བདུད་རྩིའི་འོད་སྟངས། །བདག་ཡིད་ལྷན་པའི་ཆོངས་ཆེན་རྩ་གཞི་གཞི་མ།
ཡང་ན། འཛི་སྤྲེག་མཆོ་བུང་ལན་བུའི་བུ་ལམ་ངོས། །ནམ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་
གྱི་རྒྱ་སྐར་བཟ། །གཙུག་རྒྱན་མ་ཁི་ཀ་ཡི་གཉིས་སྤྱིས་དབང་། །འབྲལ་མེད་

འཛིན་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ལྟ་མོར་དད། །ཡང་ན། ལང་ཆོ་རྒྱུད་པའི་གཉེར་མའི་
སྒྲིན་ཕུང་བརྒྱལ། །གསལ་མེན་ཆོག་གི་དབྱར་གྱི་ར་གསང་ཁྲིར། །ཟླ་བྱེད་ཁ་ནས་
མཆིལ་མའི་སྤང་ཆར་འབབ། །ཀླན་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ལས་བདག་སྒྲོབས་ཤིག།

༡ བསྐྱུས་ཤིང་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན། སྤྲོ་བའི་ལྟ་མཆོག་ཁྱོད་སྤྱི་ཉིན་
བྱེད་དབང་། །བྱམས་བཙེའི་འོད་སྤྲང་ཚུགས་བརྒྱར་རབ་སྤྲོས་ཏེ། །བདག་སྒྲོའི་
མི་ཤེས་ཆོངས་ལུན་ཀྱང་བཅོམ་ནས། །གཞུང་བརྒྱ་རིག་པའི་སྤྲོབས་པ་ད་སྤྲོལ་
ཅིག །ཡང་ན། རབ་མཛེས་ལང་ཆོ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་འདིར་ཡང་། །དབང་པོ་ལྟ་
ཡི་མེ་ཉོག་ཡང་ཕུང་གཡོ། །ཆགས་པ་སྤྱད་བྱངས་རྐང་དུག་འཕུར་ཁྲིང་སྤྱ། །གཉིས་
དགའི་ཁྱིམ་གྱི་སྤང་ཅིར་སྤྱོད་དེ་བསྐྱེལ། །

༢ མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན། རབ་མཛེས་མཆོན་དཔའི་མེ་ཉོག་རབ་ཏུ་དགོང་། །
སྤྲོབས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་བཞི་ཡི་འབྲས་བུས་གཏམས། །རིས་མེད་འགྲོ་ལ་ཕན་
བདེའི་གྲིབ་བསེལ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཡོངས་འདུའི་སྤྲོན་བཟང་གང་དེར་འདུད། །
ཡང་ན། འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མེ་ཉོག་ཡང་ཕུང་གཡོ། །ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱའི་
ར་ཡིག་གཉིས་པས་བསྐླར། །ཟབ་གསང་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་བརྒྱད་ཀྱིས་
གཏམས། །བཤེས་གཉེན་དགའ་ཆལ་བདག་གི་དཔལ་དུ་ཐོབ། །ཡང་ན། རྣམ་
གསུམ་གོས་ཀྱི་ཐ་ཆབས་རྒྱུད་ཀྱི་གཡོ། །བསྐྱེལ་གསུམ་ནོར་བུའི་དཔལ་ཡོན་འདུ་
བའི་མཛོད། །སྤང་སེམས་དུར་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བརྟེན། །ཆངས་སྤྱོད་ཡི་
ཁྱིའི་མཆོད་བདག་གི་དཔལ། །ཡང་ན། བསེལ་སྤྲོངས་ལུས་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་གོས་
ཅན་དུ། །འོན་དང་ལྷུ་སྤྲང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་པོ་བཞིས། །སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བའི་རྐང་
དུག་ཆོགས་བསྐྱངས་པའི། །ཁེས་དཔོན་ཉི་མེ་གངས་སྤྲོངས་འགྲོ་བའི་དཔལ། །

༥ ཆ་གས་གཟུགས་ཅན། ལྷན་ཟུང་ཉི་ཟླའི་གཟེ་འོད་སྤྱོད་པ་བརྒྱུ་སྟོ། །ཟབ་གསུང་གདུགས་པ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་ལམ། །མདོ་སྒྲགས་ཟབ་ཆོས་གྲུ་ཆར་འཕེབས་མཛད་པའི། །མཚུངས་མེད་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གཙུག་ན་མཛེས། །ཡང་ན་འཇམ་མཉེན་ཡན་ལག་ལྷག་ཕྱག་ཕྱན་ཡལ་ག་རྒྱས། །དྲི་མེད་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་ལྷབ་ལྷབ་གཡོ། །སྒྲ་ཆོགས་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུས་རབ་དྲུད་པའི། །སྤྲིན་ལེགས་མཆར་སྒྲག་གཟུགས་འཛིན་རྒྱན་དུ་ཐོབ། །ཡང་ན། རབ་ཁྲོས་བཞིན་གྱི་གཉེར་མའི་སྤྲིན་ཕྱང་བསྐྱས། །ངར་སྐད་དག་པོའི་གད་རྒྱུངས་སྒྲ་བརྒྱ་ལྷོར། །སྤྲིན་པའི་མིག་གི་སྒྲོག་ཞགས་འབྱུག་པ་ཡི། །གདུམ་དག་སྤྱོད་པོ་དགའ་བདེའི་གཤེད་དུ་རྒྱ། །

༦ ཆ་གས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། རབ་མཛེས་བརྒྱུ་དུག་ལང་ཆོ་རབ་རྒྱེད་ཅིང་། །འཇམ་མཉེན་པར་ལྷ་ཡི་ཀའི་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །སྒྲ་ཆོགས་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱི་མགུལ་ཕྱེང་ཅན། །སྤྲིན་ལེགས་ཟླ་གཞོན་མོ་དེ་མིག་གི་དཔྱིད། །

༧ ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན། འཇུམ་ཞལ་ངོམས་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ་འཕར་ལས། །འོང་བའི་བདེ་སྒྲོད་ང་དུའི་བུ་མོའི་རྒྱན། །བདག་ཡིད་མགིན་སྤྲོན་ཅན་གྱི་རལ་ལྷུང་དུ། །བསྐྱེལ་བར་མཛོད་ཅིག་བཤེས་གཉེན་སྒོ་བཟང་དཔལ། །ཡང་ན། རབ་མཛེས་མཆོན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷམ་མེར་གསལ། །བཞི་བརྒྱའི་ཆོམས་ཀྱི་གངས་རིའི་ཕྱེང་མཛེས་ཅན། །སྤྲུལ་འཇམ་མཉེན་པའི་རོ་འཛིན་གཡོ་བའི་བརྒྱད། །ཐེག་གསུམ་དམ་ཆོས་འདོམས་མཛད་སྒྲུ་བའི་ལྷ། །ཡང་ན། རབ་མཛེས་མཉེན་པའི་ཕྱག་གི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །རྒྱམ་མང་སོར་མོའི་དྲ་བའི་འདབ་མ་དམར། །ཕྱག་ཞབས་ཕྱིབས་སྤོང་འབར་བའི་འཁོར་ལོས་བྲག། །མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྤྲས་པོ་འགྲོ་བའི་མགོན། །

༩ ལྷན་པའི་གཟུགས་ཅན། མཁའ་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་གྱི་མཆོའི་
 མྱོང་། །སྒྲོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་བཞི་ཡི་དབྱིག་གི་མཛོད། །འཕྲིན་ལས་ནམ་
 བཞིའི་རྒྱབས་སྤེང་དྲག་གཡོ་བས། །སྐལ་ལྷན་ངང་བའི་བྱུ་ཆོགས་དྲག་ཏུ་སྦྱོངས།
 ཡང་ན། སྒྲོན་བསགས་ལེགས་བྱས་འོ་མའི་གྱི་མཆོ་རུ། །འདུ་བའི་སྒྲོབ་གྲོགས་
 ཏུར་བའི་བྱུ་ཆོགས་ནམས། །མཛའ་བཅུ་བྱ་བས་འབྲེལ་བའི་ལྷག་བསམ་གྱིས།
 ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་ཅེ་དགར་ལོངས་སུ་སྦྱོང་། །

༩ མི་ལྷན་པའི་གཟུགས་ཅན། གདོང་ལྡེའི་འགྱིང་བག་གཡོ་བའི་གངས་རིའི་
 སྒོར། །ཁྱིད་སྒྱུ་གསེར་ལྷན་གྱི་མཆོ་འབྲེལ་བའི་མདངས། །སྒྱུན་བྱང་ཉི་མ་འབར་
 བའི་འོད་རྒྱབས་ཅན། །ནམ་མང་ཐོས་སྒྲས་ཐོངས་སེལ་ནོར་བུའི་གཏིར། །ཡང་
 ཅན། ལས་སྒྲོན་ལྷགས་ཀྱས་སྤེབས་པའི་དམ་གཙང་གྲོགས། །བྱམས་བཅུ་དྲུག་
 གསལ་ཆེ་བ་རྒྱས་པའི་ཞལ། །ཡིད་དུ་འཐད་པའི་གཏམ་བཟང་སྒྲིག་མོའི་སྒྱ།
 བདག་ཡིད་དགའ་བའི་འདམ་སྒྲིམ་གེ་སར་དགོད། །

༡༠ མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན། ཆངས་པའི་སྒྲས་མོའི་བཞིན་རས་གཉིས་སྒྲིམ་
 དབང་། །མཆུ་སྒྲོས་བྱུ་རུའི་འབྲི་ཤིང་གུར་གུམ་ཆལ། །སྒྲན་འཛེབས་དྲག་ཕྱི་
 གསུང་གི་རྒྱུད་མངས་སྒྱ། །འཛོ་སྒྲིག་བཅུ་བའི་ཉམས་ལྷན་ཆངས་སྒྲས་མ། །

༡༡ བྱང་པར་གཟུགས་ཅན། ཆེ་བྲལ་གནས་ལྡེ་མཁའ་པའི་སྒོ་བཟང་དཔལ།
 གང་གི་ཞབས་བྱང་མཆི་ཀ་ཡི་སྤེང་། །སྐལ་ལྷན་བདག་གི་མཛེས་ཀྱི་བྱར་ཕུང་
 རྒྱ། །ཁྲིངས་པའི་ཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔལ་དུ་གར། །

༡༢ འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན། རོ་འཐུང་རུས་པའི་ལག་ཉལ་མི་ལྷན་ཞིང་།

གཟུགས་འདིན་སྟོང་གིས་མཛེས་པར་མ་བྱས་ལ། སྤྲིན་གྱི་རྒྱང་པོ་གཞིན་པར་
མ་བྱས་པའི། རྣམ་མང་ཐོས་སྒྲུབ་ལྟ་དབང་ཉིད་དུ་བསྒྲགས། །ཡང་ན། འབྲུ་
སྒྲན་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་མ་བྱས་ཤིང་། །འཆོ་བྱེད་མཆོན་གྱིས་བསྒྲགས་པ་མ་
བྱས་པ། །དཔལ་ལྡན་གླ་མ་གློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། ཉོན་མོངས་ཟུག་རྩ་
ཞི་མཛད་འཆོ་བྱེད་ལ། །

༡༩ རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཐུགས་ཟབ་པས་ན་ཀྱའི་གྲོང་། རྟན་
ཞིང་འདེབས་པས་དུག་སྦྱེས་ཆངས་པའི་དབྱངས། གཟེ་བྱིན་འོད་སྟོང་འབར་
བའི་ཉི་མའི་གཟེ། ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སེལ་བས་ཆུ་བ་ཉིད། །ཡང་ན། བདེ་
སྦྱིད་འདོད་རྒྱ་འཛོམས་པས་སུམ་ཅེན་གནས། ཁི་རྣམས་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བས་
སྦྱིན་སྦྱེས་དག། །པ་རོལ་གྲོལ་བའི་ཙམ་ལྡན་གདོང་ལྡེའི་ཆོགས། །གངས་ཅན་
ལྟ་མིས་བདུད་པའི་གནས་འདི་མཛེས། །

༢༠ རྩྭ་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། རྩ་མ་ར་དེས་འདབ་རྒྱས་པར་དང་། །
བདག་གིས་ཁྱོད་གསུང་རྒྱ་སྦྱེས་ཟེུ་འབྱུའི་དཔལ། །འདམ་སྦྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་
གེ་སར་རུལ་གྱིས་སྟོག །འགག་མེད་ཁྱོད་གསུང་སྦྱོན་བྲལ་དག་པ་ཉིད། །ཡང་
ན། བྱིས་པས་རྒྱ་གཏེར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། །བདག་གིས་ཁྱོད་
ཐུགས་དབྱིག་གི་མཛོད་ལ་འཁུངས། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟེ་བས་སྟོག །གང་
གི་ཡེ་ཤེས་སྟོག་པའི་སྦྱོན་དང་བྲལ། །ཡང་ན། རྩྭ་སྒྲུ་གོམས་པའི་འགྲོ་
རྣམས་གྲོང་གི་གནས། །ཆངས་སྦྱིད་བཤེས་གཉེན་དཔེན་གནས་བདེ་བར་
སེམས། །འོན་ཀྱང་བྱིམ་ནི་མི་མཐུན་གཏམ་གྱིས་འབྲུགས། །དགོན་པར་
འདུ་འདི་སྦྱིད་པའི་སྦྱོན་ལས་གྲོལ། །

༡༥ འཁོག་པའི་གཟུགས་ཅན། འཕགས་ཡུལ་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་རི་བོའི་སྤོར། །
 མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཉི་མའི་གཉེན་དེ་ཡིས། །མི་བསྐྱུན་བདུད་དཔུང་བྱེ་བ་ཤྲག་
 བརྒྱའི་ཆོགས། །མུན་པར་བྱེད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའའི་འོར། །ཡང་ན། ཆངས་
 སྤྲུལ་གཞིན་རྒྱའི་འཛུལ་ཟེར་འོད་དཀར་ཅན། །བདག་ཡིད་དྲངས་པའི་འདམ་
 སྐྱེས་པད་མའི་ཆལ། །འཛོམས་པར་མི་བྱེད་ལང་ཆོ་སྤེལ་བས་ན། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་
 སྐྱེས་དབང་པོ་ག་ལ་ཡིན། །ཡང་ན། བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའའི་
 འོར། །ངན་རྟོག་རྒྱུད་དམར་འབྲིགས་པའི་ཕས་སྒོལ་གྱི། །མི་གཙང་རྟོག་མའི་ཡིད་
 ཀྱི་འདམ་སྐྱེས་ཆལ། །ཅད་ནས་འབྲིན་པས་འོད་སྤོང་ཅིའི་ཕྱིར་གྲུབ། །

༡༦ མཉམ་འཛིག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི། འདྲན་མཆོག་གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་
 འཛིག་རྟེན་མིག །ཕས་སྒོལ་ཆུ་མེན་རྒྱལ་མཆོན་མུན་པའི་ཁྲུང་། །འཛུགས་པར་
 བྱེད་དེ་ཐོག་མེད་བསྐལ་པ་རུ། །ཉོན་མོངས་དུག་རྒྱུ་གོམས་པ་འདིས་ཀྱང་སྦྲོན། །
 ཡང་ན། ལང་ཆོས་སྤེམས་པ་སྤྲེད་མེད་མུན་པའི་དབྲས། །ཆགས་ལྡན་ཡིད་
 ཀྱི་འདམ་སྐྱེས་འཛོམས་པ་འདི། །བྲངས་མེད་བསྐལ་པར་ཆགས་ལ་གོམས་པ་
 ཡི། །སྤོང་ན་མོངས་མུན་རྒྱུག་པོ་འདིས་ཀྱང་ལེན། །ཡང་ན། བྱམས་བཅེ་
 བྲལ་བའི་རྒྱ་མཁོའི་དཔུང་ཆོགས་ཀྱིས། །སྤྲེ་འགྲོའི་བདེ་སྤྲེད་མང་ནས་འཛོམས་པ་
 འདི། །རྒྱལ་བསྟན་བསྐྱབས་པའི་ལོག་སྦྲོན་གྲུབ་པ་དང་། །གངས་རྫོངས་སྤྲེ་
 འགྲོའི་བསོད་ནམས་བྲི་བས་ཀྱང་། །

༡༧ གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། གང་སྤྱི་རིན་ཆེན་རྒྱུན་པོ་འདབ་བརྒྱའི་
 ཆལ། །མཆོན་བཟང་རྩ་ཡི་སྤྲིན་ལེགས་གེ་སར་དགོད། །གསུང་སྟན་ཆངས་
 པའི་སྤྱད་བྲངས་བརྒྱད་ཀྱིས་གདམས། །སྤྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་སྤྲེས་བ་མེའི་འཛིགས་

ལས་གྲོལ། །ཡང་ན། ཁྱིད་ཞལ་ཟླ་བ་དཀར་པོའི་དགའ་ཚལ་དུ། །ཆེས་ས་
 བྲང་གེ་ལ་ག་རིའི་གེ་སར་འདྲུམ། །མཚུ་སྒྲོས་བྱ་རུའི་འདབ་ཤང་གཡོ་བ་འདི།
 ཆགས་ཅན་རྐང་དུག་མགོན་དུ་བསྟ་བའི་བད། །

༡༥ བསྟོན་དོར་གཟུགས་ཅན། འདི་ནི་ཁྱིད་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་དམའི་གཉེན། །དུག་
 ཅུའི་དབངས་མིན་བྱང་བ་རྒྱ་བའི་སྒྲ། །འདི་ནི་ཁྱིད་ཐུགས་མ་ཡིན་ཐུག་ཏེར་ཉིད།
 ནམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས། །ཡང་ན། ལང་ཆོས་སྟེམས་
 པའི་འདོད་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ། །མི་མིན་རྩ་ཡི་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཉིད། །སྒྲ་ཆོགས་
 ཆོན་རིས་བཀྲ་བའི་པརྩའི་གོས། །མ་ཡིན་འཇའ་འོད་འབྲིགས་པའི་གྱར་བྲིམ་ཉིད།
 ཡང་ན། གང་གི་ཞལ་དཀྱིལ་མ་ཡིན་ལི་བྲིའི་མཚོ། །སྒྱན་བྱང་མ་ཡིན་ནགས་
 ཀྱི་ཨུརྒལ་ཉིད། །བཀོད་ལེགས་སྒྲིན་མ་མ་ཡིན་དབང་པོའི་གཞུ། །མཐིང་སྟོན་
 ཟུར་ཕུད་མ་ཡིན་རྒྱ་སྐར་ལམ། །

དོན་ཀྱན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན།

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་ལ་བརྟུན་ནིས།

༡ རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཀྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོས་བགྲང་ཡས་
འགྲོ་བའི་དོན། །མཛད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་བརྒྱན། །གང་འདུལ་
ཐབས་ཀྱི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་པས། །མཐའ་དག་འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་
མཁས། །ཡང་ན། ཉག་ཕྱན་གྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཚོལ་བ་ཡི། །སྒོག་སྒོག་ཡན་ལག་
ཉིང་ལག་ལུས་ཀྱི་ཆ། །ཐལ་མར་འབྱེགས་གིང་དཔག་ཆད་དུ་མ་རུ། །མྱུར་བགྱོད་
རྣོང་ར་ལྷན་གིང་གཡུལ་ངོར་མཛེས། །

༡ བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ཀྱས་པར་བྱེད་དོ་ཆངས་པའི་
སྤྲུལ་མོ་གྱེ། །བདག་ཡིད་དྲངས་པའི་པརྒྱའི་དགའ་ཆལ་དང་། །འོད་སྣང་འབྱེད་
པའི་རྟ་བདུན་དབང་པོ་ཡིས། །སྤྲང་ཅིའི་བརྟུད་གྱིས་གཏམས་པའི་འདབ་བརྒྱ་
པར། །ཡང་ན། ཕམ་པར་བྱེད་དོ་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པས། །རྟག་ཆད་གྲུབ་
མཐའ་སྦྱ་བའི་ཚྱོས་བྱུལ་ཅན། །ལུང་རིགས་གཉའ་རལ་ཚུ་བའི་གདོང་ལྡ་པས། །
ཕ་རོལ་ཚོལ་བའི་ཕ་སྦྱེས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །

༡ ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། མཛེས་སོ་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་
པའི་འཇུམ་ཟེར་དང་། །རི་བོང་མཚན་མས་དཔེན་པའི་ཆུ་ཤེལ་དབང་། །རྫོག་
མའི་སྦྱོན་བལ་སྦྱོན་གྱི་འདབ་བརྒྱ་པ། །རྣམ་མང་ཚོན་རིས་བཀྲ་བའི་རྟུགས་སང་། །
ཡང་ན། མཛེས་སོ་དྲིགས་ལྷན་ལྷ་མའི་ཅོད་པན་དུ། །ཕྱག་ན་པརྒྱའི་ཐབས་སེན་

པད་དཀར་ཕྱེད་། །འདྲི་སྒྲིག་སྤྱོད་གི་ཉམས་བསྐྱར་ལུས་ཕྲ་མའི། །སྤྱི་པོའི་ཀློན་
དུ་འདོད་འདྲིའི་མ་ཁི་ག། །

༤ རྩས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། །འདྲི་མཆོག་བཤེས་གཉེན་སྒྲོ་བཟང་
དཔལ་ལྷན་ཞབས། །ལས་སྒྲོན་ལྷགས་ཀྱས་ཉེར་བཟུང་གཉིས་འཁྱུང་བདག །གཏན་
བདེའི་རི་པོའི་སྤྱོད་ལ་འབྲུམས་འདོད་པས། །སྤྱོད་ས་པའི་འདམ་ལས་ལྷུར་དུ་སྤྱོད་
མཛོད་ཅིག །ཡང་ན། ལྷ་འདྲི་མགོན་དེའི་ཞལ་སྒྱུན་པ་སྤྱོད་ཕྱེད་། །གངས་
སྤྱོད་ས་སྒྱུ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ར་བ་རུ། །པོད་འབངས་རྒྱུད་དུག་བདེ་སྤྱོད་ཀྱིས་
འཆོ་བའི། །སྤྱོད་བཞིའི་སྤྱོད་ཅི་ཀྱས་སྤྱོད་དམ་པའི་དཔལ། །

༥ རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། །བུང་བ་ལྷར་དམར་བྱི་རུའི་མཆོ་
སྤྱོད་མཛོད། །ཤིན་ཏུ་མཉེན་པའི་གཡུ་ཡི་འདབ་གཤོག་ཀྱས། །ཞེ་ཙྰ་འདི་དག་
སྤྱོད་པའི་དག་འཇམ་ཞིང་། །སྤྱོད་ཀར་དམར་པའི་ཕྱེད་བས་མགྱིན་པ་བརྒྱན། །ཡང་
ན། །བཞིན་མཛོད་སྤྱོད་ལྷུང་ལྷུང་གིས་མཛོད་པར་བརྒྱན། །འདོད་པའི་བདེ་
དགའ་ཉེར་པའི་སྤྱོད་ལེགས་མ། །ལྷུང་ལ་ལ་འགན་སྤྱོད་དུ་ལྷུང་རབ་དུ་ཡངས། །
འདྲུམ་པའི་གེ་སར་ཆོད་ཅིང་གིས་པ་སྤྱོད། །ཡང་ན། དཀར་ཞིང་མཛོད་པས་གངས་
ཀྱི་རི་པོ་བཞིན། །གཡུ་ཡི་མདངས་ལྷན་རལ་པའི་ལྷུང་གིས་སྤྱོད། །གདོང་ལྷའི་དབང་
པོའི་དུགས་ཀྱན་གྱི་གཙོ། །པས་ཆོལ་ལྷན་ཀྱི་འགྲུམས་པའི་ལྷུང་པ་ལྷན། །

༦ བུ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། །བརྒྱན་པའི་འཁོར་ལོའི་བྱིན་རྒྱལ་ལོད་
སྤང་གིས། །བདག་ཡིད་དྲངས་པའི་པད་མཆོ་ཀྱས་པར་བྱེད། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་
ལ་འདུག་པའི་སྤྱོད་གིས་དང་། །ཞི་བསེལ་གེ་སར་དགོད་པའི་ཀྱལ་བརྒྱན་ཡང་། །

༧ ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། །པཱུར་རྒྱུད་མངས་ཉེ་དྲངས་ཆངས་

པའི་དབངས། །ཡིད་དུ་འཐད་ཅིང་སྙན་འཛེབས་ན་པའི་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དབངས་འབྲིན་པས། །དུག་ཅུའི་དབངས་སུ་བསྐྱེབས་པའི་རྒྱལ་
པའི་གསུང་། །

༩ རྩམ་བཅོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་དགུས་བྱེད་
མཆོད་པའི་རྩམ། །ཡིད་འོང་ལྟ་ཡི་སྤྲས་པའི་སྤྱ་འཛིན་དཔལ། །སྙན་རྒྱུའི་སྤྱ་
ལྟ་ལྟ་ཡི་རོལ་མོ་རྣམས། །གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱུན་པའི་ལག་པའི་རྒྱུ། །ཡང་
ན་དག་ཏུ་མ་བཅོད་དོན་གྱི་འབྲས་བུས་གཏམས། །བཅོད་ངེས་རྒྱུན་པོས་བཙམ་
པའི་དོགས་པ་བྲལ། །ཨ་ཏཱ་ར་ཡི་འཕྲིན་སྒྲེལ་པོ་ཉ་དེ། །ལག་སོར་པད་མའི་
ཟེའུ་འབྱར་བཀོད་དེ་མཆར། །

༩ རིགས་བཅོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད། ལྷ་ཆོགས་ཆོན་རིས་བཀྲ་བའི་མེ་
ཏོག་དང་། །འཇམ་མཉེས་ལྷག་ཕྱན་ཡལ་འདབ་ཕྱོགས་བརྒྱར་གཡོ། །རོ་བརྒྱ་
ལྟ་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་དུད། །སྦྱེད་ཆལ་མཛེས་བྱེད་ལྟ་ཡི་རྟེན་འབྱུང་
ངོ་། །ཡང་ན། །གཏིང་མཐའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་རྫོང་། །སྒྲིབ་མེད་
གཟེགས་ཤིང་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས། །རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འདོམས་ཤིང་འཕྲིན་
ལས་གར། །ཁུ་ཆེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མཛད་བྱུང་དབང་ཉིད། །

༡༠ བྱ་བ་བཅོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད། མིག་སྒྲན་བྱེ་བས་བྱུགས་པའི་སྤྱག་
པོའི་ལུག། །འོད་དཀར་ཅན་གྱིས་འབྱེད་པའི་ཀླན་དའི་ཆལ། །ཁ་བའི་རྩལ་ཕྱན་
བརྟེགས་པའི་རི་བོ་རྣམས། །འོད་སྟོང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བས་རིམ་གྱིས་འཛོམས། །
ཡང་ན། །དམངས་གཙོར་བཏགས་པའི་གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་དང་། །འདོད་
ཡོན་འཆོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཟས་ངོར་བཞུ་བའི་བྱི་ལའི་འཇམ་

སྐད་ནམས། །དབྱད་པར་མི་བཟོད་བརྟན་པ་བསྒྲིགས་པའི་གཏམ། །

༡༩ ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད། ཆངས་སྤྲུལ་བཞད་པའི་དགྲེས་
འཛུམ་ཞལ་གྱི་བྲིམ། །བརྟུ་དུག་ཆ་ཡིས་གཏམས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །དྲི་
བསུང་ངད་འཕུལ་སྟེང་འཕུང་ཀླུ་འཛི་ཆལ། །དབྱར་གྱི་ཚུ་འཛིན་འདི་ནམས་དཀར་
ཞིང་མཛེས། །ཡང་ན། དུག་ཅུའི་དབྱངས་སུ་བསྐྱེབས་པ་གང་གི་གསུང་། །དྲི་
ཟ་སྟོང་གིས་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱད་མངས་སྤྲ། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་དང་ཆངས་
སྤྲུལ་མའི། །གསུང་སྟན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ན་བར་འཛེབས། །

༡༡། ངག་རྒྱན་ཚུམ་རིག་མདོ་སྦྱང་
ཡུལ་གྱི་ངག་རྒྱན་སྤྱི་ཚིག་ཁག་
འགའི་བེན་བྲིས།

རབ་བྱུང་བརྒྱུག་པའི་ས་ལུག། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཀི་ཏི་འི་མི་ཙུན་ཚོགས་བཟུ་གིས་དང་།
རྒྱལ་དགེ་དཔོན་པའི་གྲ་སློབ་བཟང་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངག་རྒྱན་ནས་བཞུས་པ།

མཛད་པ་པོ།

ཡ་སྤྱབས་རྗེ་ཀི་ཏི་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་བརྟན་འཛིན།

༡༡༥ མདོ་སྨད་ཀྱི་ངག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོས་

༡༡༥ ཆན་པ་དང་པོ། མཐོན་པོས་མཐོན་པོ་བསྟོད་ནི་འདི། །དགྲུང་ཨ་
སྟོན་མཁའ་རུ་སྟོན་གྱིས་བསྟོད། །མགྲོགས་པས་མགྲོགས་པ་བསྟོད་ནི་འདི། །རྟ་
འདོ་བའི་གོམ་པ་སྟོང་གིས་བསྟོད། །ཡག་པས་ཡག་ག་བསྟོད་ནི་འདི། །གོས་
མང་ནི་གོང་བ་སྤྲམ་གྱིས་བསྟོད། །

སྟོ་ཆེན་ཆངས་པ་དཀར་པོ་ཆང་། །སྟོ་ཕྱག་སུམ་བཅུའི་བཀྲ་རེ་གིས། །འཇམ་
སྒྲིང་སེང་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཆང་། །དཔའ་ཐུལ་སུམ་བཅུའི་བཀྲ་རེ་གིས། །སྟོ་རྒྱལ་
གཅུག་ན་རིན་ཆེན་ཆང་། །སྟོ་རིགས་སུམ་བཅུའི་བཀྲ་རེ་གིས། །

ད་དཀར་ཡོལ་བྱུང་ག་ཤོག་སྟེར་མ་འདི། །ཁ་ན་རྒྱ་ནག་ལྷགས་རི་ཡོད། །བར་
ན་བཀྲ་གིས་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད། །རྒྱུ་ན་པར་འདབ་བརྒྱད་ཡོད། །ཆང་ཁ་ནས་
འཐུང་ན་ཁ་སེམས་སྒྲིད། །ཆང་བར་ནས་འཐུང་ན་བར་ཆད་མེད། །ཆང་རྒྱུ་
ནས་འཐུང་ན་སྟོ་ལུས་བདེ། །

ཐབ་གོང་མ་བར་མ་འགབ་མ་གསུམ། །ཐབ་གོང་མ་ཡོང་མར་ཇ་ཐབ་རེད། །
ང་དང་ང་མ་ལྷན་ལྷན་ཡོད། །ཐབ་བར་མ་བྱུང་གོད་ག་ཐབ་རེད། །ཤ་དང་ག་
མ་ལྷན་ལྷན་ཡོད། །ཐབ་གཞུག་མ་བདུད་ཕྱིའི་ཆང་ཐབ་རེད། །ཆང་དང་ཆང་
མ་ལྷན་ལྷན་ཡོད། །

ཆན་པ་གཉིས་པ། རོ་ཤིང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་རེད། །ཡ་དོ་རི་རྒྱལ་སྟོན་པོ་

རེད། །རི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མཐོ་བར་ཤོག །སྤྱིད་པུ་གསེར་ལྷ་རིགས་གསུམ་རེད། །
ཐབ་ཟངས་མར་ཁུའི་རྒྱ་མཚོ་རེད། །གཡང་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་འབྲིལ་བར་ཤོག།
འཕས་ཐོག་སྒྲ་ལི་སྒྲ་མོ་རེད། །དགུང་རྒྱར་ཚོགས་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །

ཕྱི་སྒྲ་སྒྲ་མོའི་ཡར་བུད་ན། །དབུལ་གྱི་སྒྲ་དང་བཞི་སྒྱུམ་ཞིག །མཛོ་བརྒྱ་
འདོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །ནང་སྒྲ་སྒྲ་མོའི་ཡར་བུད་ན། །གསེར་གྱི་ཁ་
རས་བཞི་སྟད་ཞིག །རྟ་བརྒྱ་འདོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །ལྷ་བྱིམ་གསེར་
(སྒྲ་)མའི་ཡར་བུད་ན། །ཆ་ཁའི་ཀ་ཡོལ་གསུམ་བརྟེགས་འདི། །བྱ་གསུམ་འབྲུངས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །

ཚན་པ་གསུམ་པ། འཕྱར་མཁན་ཁྲག་མོ་ཁམས་དཀར་མ། །དགུང་ཨ་ཕྱོན་
ལྷག་ག་གར་ཡོད་ཤོད། །འདྲར་མཁན་ཐ་མོ་སྒྲ་ནག་མ། །ལམ་རིང་པོའི་ཁྲག་
མགོ་གར་ཡོད་ཤོད། །འོ་མཁན་གྱི་ལོང་སྟེར་དཀར་མ། །ས་ནག་པོའི་མཆིན་
པ་གར་ཡོད་ཤོད། །

འཕྱར་མཁན་ཁྲག་མོ་ཁམས་དཀར་མ། །དགུང་ཨ་ཕྱོན་སྟག་ག་གར་ན་ཡོད། །
འདྲར་མཁན་ཐ་མོ་སྒྲ་ནག་མ། །ལམ་རིང་པོའི་མགོ་དག་དབུས་ན་ཡོད། །འོ་
མཁན་གྱི་ལོང་སྟེར་དཀར་མ། །ས་ནག་པོའི་མཆིན་པ་རྟིང་ན་ཡོད། །

དགུང་ཨ་ཕྱོན་ཡན་ན་མཐོན་པོ་མེད། །དེ་ཡན་ཞིག་མཐོན་ཞིའི་སྒྲོན་ལམ་འཐོབ། །
ལྷག་དམར་ཡན་ན་བཙན་པོ་མེད། །དེ་ཡན་ཞིག་བཙན་ཞིའི་སྒྲོན་ལམ་འཐོབ། །
ནགས་དགའ་ལྗན་ཡན་ན་ལྷུག་པོ་མེད། །དེ་ཡན་ཞིག་ལྷུག་པོའི་སྒྲོན་ལམ་འཐོབ། །

ཚན་པ་བཞི་པ། དགུང་ཨ་ཕྱོན་དཀྱིལ་ནས་སྤང་ཆར་འབབས། །ཟས་འབྲུ་
དྲག་ཟ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །རི་རྒྱལ་དྲག་མགོ་ནས་འཇའ་ཞིག་གར། །རྩེ་

ཐུ་མ་མངལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །ཐུ་མ་ཐུའི་སྟོང་ནས་མ་དར་ཆགས། །དབུས་
རྩོམ་མངལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །

ཉི་མ་སེར་པོའི་མངའ་འོག་ན། །རྒྱལ་པ་པའ་ཆེན་འབྲུངས་བསྟན་ཡོད། །གྲ་
སེའ་བྲས་དགའ་གསུམ་དགའ་བསྟན་ཡོད། །

ས་དཀར་ཐེམ་པའི་མངའ་འོག་ན། །ས་འབྲུ་དུག་སྟོན་མོ་འབྲུངས་བསྟན་ཡོད། །
པོད་མགོ་ནག་ཀུན་པོ་དགའ་བསྟན་ཡོད། །

རྒྱ་མ་མ་དང་ཐེབ་མའི་མངའ་འོག་ན། །རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་འབྲུངས་བསྟན་ཡོད། །
རྒྱ་རལ་པ་ཅན་པོ་དགའ་བསྟན་ཡོད། །

གྲ་མགོ་རིག་སྟག་སྟགས་བཏིང་། །སྟག་གམོ་ཅན་གི་གདན་ཐོག་ན། །མགོ་
གསེར་ཞུ་ཅན་གྱི་ཐུ་མ་བཞུགས། །ཆོས་ཀུན་རིག་འདོན་གི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །

གྲལ་ཆེད་རིག་ག་གཟིག་སྟགས་བཏིང་། །གཟིག་ཐིག་ལེ་ཅན་གྱི་གདན་ཐོག་
ན། །མགོ་རྩ་ལུ་ཅན་གྱི་དཔོན་ཐོན་བཞུགས། །གདམ་སྟན་གྲགས་འོང་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་རེད། །

གྲལ་གཞུག་རུ་གཞུག་བལ་དཀར་བཏིང་། །བལ་ཁ་ཐུ་ཅན་གྱི་གདན་ཐོག་
ན། །མགོ་གཡུ་བྱར་ཅན་གྱི་མ་སྲི་འཛོམས། །རྒྱུད་བྱ་སྟག་འཛོམས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་རེད། །

གྲལ་མགོ་རུ་ག་སྟག་སྟགས་བཏིང་། །སྟག་གམོའི་དོ་ལེན་གཡིས་བྱས། །གྲལ་
ཆེད་རིག་ག་གཟིག་སྟགས་བཏིང་། །གཟིག་ཐིག་ལེ་དོ་ལེན་ཆང་གིས་བྱས། །གྲལ་
རྩ་རུ་ག་བལ་དཀར་བཏིང་། །བལ་ཁ་ཐུའི་དོ་ལེན་རྩ་གིས་བྱས། །

སྟོང་ཡོས་ནས་རི་གན་སྟུག་པ་ཅན། །རི་སྟུག་པ་ཅན་ལ་ཤུ་ཡུ་འཁོར། །བར་

ན་དཔོན་པོ་ཆ་ཆོག་ཅན། དཔོན་ཁ་ཆོག་ཅན་ལ་རི་སྡེ་འཁོར། རྒྱུད་ན་མཆོ་
པོ་རྒྱངས་པ་ཅན། མཆོ་རྒྱངས་པ་ཅན་ལ་ཉ་སྐམ་འཁོར། །

ཆན་པ་ལྔ་པ། ང་ལ་བཞོན་རྒྱུ་ཏྲ་ཅན་གཅིག་ལས་མེད། ཤོག་སེར་པོའི་ཏྲ་
གཅིད་ཡང་ཡང་བྱས། ང་ལ་བཞོན་རྒྱུ་འབྲི་ཅན་གཅིག་ལས་མེད། ལྷ་རྟོན་པ་ལ་
རྒྱན་མཆོད་ལུལ། ང་རྩོམ་ལ་ཐོགས་རྒྱུའི་གྲི་ཁྲི་གཅིག མི་མེད་ན་དཔའ་པོ་རྩ་ཁ་
ཡང་ཡང་བྱས། །

ཨ་གྲག་གྲག་གི་གྲག་གསུམ་ཡོད། གྲག་གསུམ་མོད་དང་སྐྱ་བ་ཡིན། བན་
སེར་མོའི་ལག་ན་རྩ་ཐེ་གྲག རྩྱེས་གཞོན་ཅུའི་ལག་ན་གཞུ་མཆོག་གྲག རྩན་
ཨ་སེར་ལག་ན་བཞོན་རྩ་གྲག །

ཏྲ་ར་ཡངས་མོ་ཏྲ་ཡིས་གང་། ཏྲ་སྤྲ་མ་རྒྱུད་དང་འབྲེས་བྱ་ཐ། ཏྲ་བར་
མས་རྩ་མགོ་བདག་གི་འདུག ཏྲ་གཞུག་མ་ད་དུང་རྩས་ན་ཡོད། །

ཐོག་ར་ཡངས་མོ་ཐོག་གིས་གང་། ཐོག་སྤྲ་མ་འབྲོང་དང་འབྲེས་བྱ་ཐ། ཐོག་
བར་མས་རྩ་མགོ་བདག་གི་འདུག ཐོག་རྩས་མ་ད་དུང་རྩས་ན་ཡོད། གཡང་
དེ་དང་མ་བྲལ་བཀྲ་གིས་ཐོག །

ལུག་ར་ཡངས་མོ་ལུག་གིས་གང་། ལུག་སྤྲ་མ་དགོད་དང་འབྲེས་བྱ་ཐ། ལུག་
བར་མས་རྩ་མགོ་བདག་གི་འདུག ལུག་རྩས་མ་ད་དུང་རྩས་ན་ཡོད། གཡང་
དེ་དང་མ་འབྲལ་བཀྲ་གིས་ཐོག །

ཆན་པ་དྲུག་པ། དགྲང་ཨ་རྩོན་ངོ་སོ་བརྟོད་རྒྱུ་པོ། ཆར་བབ་བབ་གཉིས་ཀ་
བདུན་ཅི་རེད། ཤ་དོག་མོ་ངོ་སོ་བརྟོད་རྒྱུ་པོ། རྩ་རྩྱེས་རྩྱེས་གཉིས་ཀ་ཀྱུར་གུམ་
རེད། ཁྲིད་སྐྱ་བ་ངོ་སོ་བརྟོད་རྒྱུ་པོ། རྩ་རྒྱང་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ཁ་མཆར་རེད། །

སྒྲིབ་ཡོས་ན་ག་པོ་གཉིས་འགྲོས་ཤིག །རྩ་རིང་བྱང་མེད་པའི་ཡག་ཅིག་སྒྲིབ།
 བར་གན་ན་ཕ་མོ་གཉིས་འགྲོས་ཤིག །གྲ་ཡག་བཅོག་མེད་པའི་ཡག་ཅིག་སྒྲིབ།
 སྒྲིབ་མོས་ན་སྒྲུབ་གཉིས་འགྲོས་ཤིག །སྒྲིབ་གང་ཡག་མེད་ཀི་ཡག་ཅིག་སྒྲིབ། །

དགུང་ཨ་སྒྲིབ་མ་རེད་ལྷ་སྒྲིབ་རེད། །ལྷ་རབ་གནས་བྱེད་མི་སྤྱི་ཡིན་ཤོད།
 རྩ་བྱེད་ཡག་མ་རེད་བྱེད་དཀར་རེད། །བྱེད་ཤོད་བ་འདོགས་མི་སྤྱི་ཡིན་ཤོད། །ལམ་
 ཕྱ་མོ་མ་རེད་ལྷུག་གུ་རེད། །ལྷུག་ཁ་ཆར་བཤངས་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཤོད། །

དགུང་ཨ་སྒྲིབ་མ་རེད་ལྷ་སྒྲིབ་རེད། །ལྷ་ལ་རབ་གནས་བྱེད་མི་སྒྲིབ་ཆུང་འབྲུག།
 རྩ་བྱེད་ཡག་མ་རེད་བྱེད་དཀར་རེད། །བྱེད་ཤོད་བ་འདོགས་མི་བྲེ་སེར་འབྲོང་།
 ལམ་ཕྱ་མོ་མ་རེད་ལྷུག་གུ་རེད། །ལྷུག་ཁ་ཆར་བཤངས་མི་མདོ་ལེ་རེད། །

སྒྲིབ་ཡོས་ན་མེ་ཏོག་སེར་ཆེན་ཞིག །ཁ་མ་གད་མེ་ཏོག་སེར་ཆེན་རེད། །ཁ་
 གད་ན་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་རེད། །བར་གན་ན་མེ་ཏོག་སྒྲིབ་ལྷན་ཞིག །ཁ་
 མ་གད་མེ་ཏོག་སྒྲིབ་ལྷན་རེད། །ཁ་གད་ན་སངས་རྒྱས་སྒྲིབ་སྒྲུ་རེད། །སྒྲིབ་
 མོས་ན་མེ་ཏོག་རྒྱ་སྒྲུག་ཞིག །ཁ་མ་གད་མེ་ཏོག་རྒྱ་སྒྲུག་རེད། །ཁ་གད་ན་རྒྱལ་
 བ་པའ་ཆེན་རེད། །

ཆང་འདི་ཆོ་མི་ཞིམ་དགུ་ཞིམ་རེད། །སྒྲིབ་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་འབྲས་ཆང་རེད།
 ཆང་འདི་ཆོ་མི་ཞིམ་དགུ་ཞིམ་རེད། །སྒྲིབ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་གྱི་གྲོ་ཆང་རེད། །ཆང་
 འདི་ཆོ་མི་ཞིམ་དགུ་ཞིམ་རེད། །བར་ཆ་བ་རོང་གི་ནས་ཆང་རེད། །སྒྲུ་སང་
 སང་ཁྲོམ་པའི་གུལ་ནས་ལེན། །ཟ་གོས་ལུས་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། །

འབྲུག་སང་སང་མར་གུར་གོ་ནས་གྲག །ཆར་བདུད་རྩི་འབབ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 རེད། །བྱ་ཤང་ཤང་དགའ་ལྷན་ནགས་ནས་གྲག །ནགས་ཤིང་ལོ་རྒྱས་པའི་

དེན་འབྲེལ་ཡིན། །

ཚན་པ་བདུན་པ། ངས་གལ་མགོའི་རིགས་ལ་སྐྱུ་ཞིག་སྒྲངས། །མགོ་མ་མོ་
ཅན་ལ་སྒྲངས་པ་ཡིན། །མགོ་མ་མོ་ནམ་མཁའི་རྩ་མོས་སྐྱངས། །ངས་གལ་ཤིང་
རིགས་ལ་སྐྱུ་ཞིག་སྒྲངས། །སྐྱེ་ཕྱག་མདུད་ཅན་ལ་སྒྲངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་ཕྱག་མདུད་
ཕྱག་ན་རྩི་རྩིས་སྐྱངས། །ངས་གལ་གཞུག་རིགས་ལ་སྐྱུ་ཞིག་སྒྲངས། །ཀླང་སྟོག་
རྩམ་ཅན་ལ་སྒྲངས་པ་ཡིན། །ཀླང་སྟོག་རྩམ་ས་གཞི་བཟན་པོས་སྐྱངས། །

ངས་སྦྱིད་གསུམ་སྦྱིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཞིག་ལེན། །མཐོ་ནེ་ཡངས་ནེ་ཨ་རྩོན་དགུང་།
མཐོ་ག་གདུངས་མེ་དགོས་སྦྱིད་ཅིག་ཡོད། །ངས་སྦྱིད་གསུམ་སྦྱིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཞིག་ལེན།
རྩོ་ནེ་དཀར་ནེ་ཉི་ཟླ་གཉིས། །རྩོ་མེ་འབྲུད་མེ་དགོས་སྦྱིད་ཅིག་ཡོད། །

ངས་ས་གནམ་གཉིས་ལ་གཉེན་ཞིག་བྱེད། །ཁུ་དང་ཆར་བའི་ཟམ་པ་འཕངས།
ངས་མདོ་དབུས་གཉིས་ལ་གཉེན་ཞིག་བྱེད། །ཕྱག་དང་བྱེར་མའི་ཟམ་པ་འཕངས།
ངས་ཆ་ཁང་གཉིས་ལ་གཉེན་ཞིག་བྱེད། །དྲ་བྱེས་དང་ཕྱ་མོས་ཟམ་པ་འཕངས།

སྐྱ་ཅེ་ནས་ལེན་ན་ཅེ་ནས་ལེན། །དབུས་རྩི་བོའི་གསེར་དོག་ཅེ་ནས་ལེན། །སྐྱ་
ཤིང་ནས་ལེན་ན་ཤིང་ནས་ལེན། །གསེར་བུམ་པའི་རྩོ་བའི་སྦྱིད་ནས་ལེན། །སྐྱ་
གཞུག་ནས་ལེན་ན་གཞུག་ནས་ལེན། །མཚོ་དེ་དེན་བང་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན།

ང་བྲག་མགོའི་ཤུག་པ་ཁེར་སྦྱིས་ཡིན། །ང་པ་མ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །ཕྱག་
གསུམ་འཆལ་ན་ཨེ་ཆོག་གི། །

ང་རི་ཤིང་སྟག་མེ་ཁེར་ཉལ་ཡིན། །རུ་རྩེ་མེད་པའི་དཔོན་པོ་ཡིན། །ང་མགོ་
གཅིག་བཏགས་ན་ཨེ་ཆོག་གི། །ང་རི་གཞུག་གི་ཁུ་ཐག་ཁུ་འཁོར་ཡིན། །བྱ་ཕྱག་
མེད་པའི་མ་ཞིག་ཡིན། །མཆི་འདོན་ན་ཨེ་ཆོག་གི། །

སྒྲུབ་པ་རིག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཁོང་། རྒྱུན་རྒྱུན་མ་མཐུངས་ན་གཡང་རབ་ཡིན། སྒྲུབ་
པ་འབྲིང་གི་སྒྲིབ་པ་མདའ་ཡིས་ཁེངས། མདའ་རྒྱུན་མ་འཕང་ན་ཕྱི་མ་ཡོད། སྒྲུབ་
པ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབས་ཀྱིས་ཁེངས། བསྒྲུབས་རྒྱུན་མ་ཕྱིས་ན་ཕྱི་མ་ཡོད། །

སྒྲུབ་པ་རིག་པ་ལྟ་ཞིག་དགོས། ལྟ་མེད་ན་བྱུང་བྱུང་གཤོག་ཆག་རེད། སྒྲུབ་
པ་འབྲིང་ཞིག་ལ་གྱི་ཞིག་དགོས། གྱི་མེད་ན་སྒྲུབ་མོ་མཆེ་ཆག་རེད། སྒྲུབ་པ་མཐའ་
ཞིག་ལ་སྒྲུབ་ཞིག་དགོས། སྒྲུབ་མེད་ན་པེ་རུ་ཀང་དམར་རེད། །

ད་ཆ་འདུས་ཆོ་འདུས་བྲིམ་ལ་འདུས། བྲིམ་རྒྱུ་ཆང་ཡག་གི་སྒྲིབ་ལ་འདུས། །
ལྷ་འདུས་དགོ་འདུས་སྒྲུབ་ལ་འདུས། སྒྲུབ་ཆེ་ཐོག་ཡག་གི་སྒྲིབ་ལ་འདུས། ལྷག་
འདུས་གཟིག་འདུས་ནགས་ལ་འདུས། ནགས་ཤིང་ལོ་རྒྱུས་པའི་སྒྲིབ་ལ་འདུས། །

ཆེན་པ་བརྒྱད་པ། རྒྱུད་དབྱུས་གཙང་དུང་དཀར་ཁོང་པ་རེད། འབྲུད་མི་
དགོས་དཀར་མོ་གཡས་འབྲུལ་རེད། བར་དགུ་བརྒྱ་ཤེལ་དཀར་སྒྲུབ་པ་རེད། །
འདོན་མི་དགོས་མཆི་རང་འབྲུག་རེད། སྒྲུབ་རྒྱ་ནག་དུལ་དཀར་མེ་ལོང་རེད། །
བྲུ་མི་དགོས་མེ་ལོང་རང་གསལ་རེད། །

ངའི་རི་མགོ་བྲག་དང་བྲག་པས་ཁེངས། ལྷ་བསང་མཆོད་མི་དགོས་སྒྲིབ་
ཅིག་ཡོད། ངའི་རི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་དགོན་པས་བྲུབ། ཤི་དཔུལ་བར་མི་འགོ་སྒྲིབ་
ཅིག་ཡོད། རི་གཞུག་རྒྱུན་མོ་ནས་གིས་ཁེངས། ཁ་ལ་རྒྱུ་ཆང་མི་ཆད་སྒྲིབ་
ཅིག་ཡོད། སྒྲིབ་གསུམ་ལོངས་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །

རྒྱུ་འཇམ་བུ་སྒྲིབ་གི་རྒྱུན་གཅིག་པོ། རྒྱུ་འཇམ་སྒྲུབ་པས་བདེ་མོར་བཞུགས། །
ཤར་ཆུ་བོ་གང་གི་རྒྱུན་གཅིག་པོ། རྒྱུ་འཇམ་སྒྲུབ་པས་བདེ་མོར་བཞུགས། །
ཤིང་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱུ་འཇམ་སྒྲུབ་པས་བདེ་མོར་བཞུགས། །

བཞུགས། །

ང་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ནས་འོང་བ་ཡིན། །སེམས་ཆོས་དང་མི་འབྲུལ་བཟླ་གིས་ཤོག།
ང་ཟས་ཀྱི་ལུང་ནས་འོང་བ་ཡིན། །ཁ་ཟས་དང་མི་འབྲུལ་བཟླ་གིས་ཤོག །ང་
གོས་ཀྱི་ལུང་ནས་འོང་བ་ཡིན། །རྒྱབ་གོས་དང་མི་འབྲུལ་བཟླ་གིས་ཤོག །

༡༡། མདོ་སྨད་ཡུལ་གྱི་སྐུ་ཤགས།

༡༡༥ བན་ཚུལ་མེད་ཀྱིས་ཀུན་རིགས་གདོང་ནས་འདོན། །དཀར་ཐ་ར་ཐོར་
རེ་རྒྱང་གིས་བྱུང་། །མེར་སྐྱ་རེ་སྐྱ་རེ་རྩ་ན་རྒྱགས། །དོ་ཆ་ན་ཆ་བྱེད་དེ་ན་ཡོད། །
ཐོ་བསམ་མེད་ཀྱིས་ལོ་ཆོ་ལམ་ཁར་འཁོ། །ཀྱུ་དུ་རེ་དུ་རེ་རྩག་པས་བདས། །
པས་སྐ་ལོ་སྐ་ལོ་རྩ་ན་རྒྱགས། །དོ་ཆ་ན་ཆ་བྱེད་དེ་ན་ཡོད། །

མོ་བསམ་མེད་ཀྱིས་ཞི་བྱག་བྱི་ཁས་བྱས། །དཀར་ཐོ་སེ་ཐོ་སེ་བྱི་གྱས་འབྱེར།།
ནག་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་སྒྲིལ་ན་རྒྱགས། །

བྱ་དཔའ་ཡོད་དང་དཔའ་མེད་ཐུག་ས་ན། །དཔའ་ཡོད་ཀྱི་དཔུང་བ་ལྷུག་ལྷུག་
ལྷུག། དཔའ་མེད་ཀྱི་རྩ་གཤམ་ར་ར། །དོན་མེད་སར་མདུང་ཡུ་རྩལ་སེ་བཞག།
ངོ་ཆ་ན་ཆ་བྱེད་དེ་ན་ཡོད། །

བན་ཆོས་ཡོད་ཆོས་མེད་ཐུག་ས་ན། །ཆོས་ཡོད་ཀྱི་ཀྱན་རིག་ཐག་ཐག །ཆོས་
མེད་ཀྱི་ལག་མགོ་གཡོག་གཡོག །དོན་མེད་ཀྱིས་རྩོམ་ཅལ་སེ་བཞག །དོ་ཆ་ན་
ཆ་བྱེད་དེ་ན་ཡོད། །

མན་ཟས་ཡོད་ཟས་མེད་ཐུག་ས་ན། །ཟས་ཡོད་ཀྱི་ཡི་རྒྱལ་གྱ་རུ་རུ། །ཟས་མེད་
ཀྱི་ལག་པ་གཡོག་གཡོག། །དོན་མེད་ཀྱིས་རྩ་ལི་རྩུག་སེ་བཞག། །དོ་ཆ་ན་ཆ་བྱེད་དེ་
ན་ཡོད། །

བན་ཚེས་མེད་གལ་ལ་འགྲོ་རྒྱལ་གྱི་ ། རེད་ཀྱི་ཨ་ཁུ་མི་ཁོ་མི་བརྩོད་ལས། ། འུ་
དཔལ་མེད་དམག་ལ་འགྲོ་རྒྱལ་གྱི་ ། རེད་ཀྱི་གཅེས་སྤྱད་མི་མངགས་མི་བརྩོད་ལས། །

མན་གོས་མེད་བག་ལ་འགོ་རག་གི། །ངེ་གི་བྱ་མོ་མི་སྤྱིན་མི་བརྟེན་ལས། །

མཁར་མགོའི་བྱ་དེ་དཀར་པོ་དེ། །ནམ་ཚོད་འཛིན་གི་ལྷ་ཞིག་རེད། །ཐང་
མར་གཙུབ་ནེའི་འདྲེ་ཞིག་རེད། །བན་ཚོས་མེད་གལ་གི་གལ་རྟེན་ན། །ཞག་
མང་ཉུང་བཤད་ནེའི་འདྲེ་ཞིག་རེད། །བྱ་དཔལ་འམེད་གི་དམག་བྱ་ན། །བྱའི་བཟང་
ངན་བཤད་ནེའི་འདྲེ་ཞིག་རེད། །

ངས་རྒྱ་མ་བྱས་གོང་ལ་རྒྱ་ཞིག་བྱས། །སྤྲུགས་པ་ཞིག་གི་དོམ་ར་བརྒྱས། །
ངའི་རྗེས་ན་རྒྱ་མཚེང་འབྱུང་གི་ཡོད་གི། །འབྱུང་གི་ཡོད་ན་འབྱུང་གི་སྟོང། །མི་
དམེ་པོ་ཞིག་གི་བརྒྱ་དྲུང་རེད། །

ངས་རྒྱ་མ་བྱས་གོང་ལ་རྒྱ་ཞིག་བྱས། །རྒྱ་མ་གཅིག་གི་གསེར་ལྷ་བརྒྱས། །
ངའི་རྗེས་ན་རྒྱ་མཚེང་གོ་བ་གོ་བ། །ད་བདུང་རྒྱ་ཡོད་ན་དྲུང་གི་སྟོང། །དེ་ན་ནམ་
ཞིག་གི་སྤྲུལ་སྟོགས་རེད། །ངས་རྒྱ་མ་བྱས་གོང་ལ་རྒྱ་ཞིག་བྱས། །ངས་སྤྱུབ་
པ་ཞིག་གི་ལྷ་ཚོག་བརྒྱས། །ངའི་རྗེས་ན་ཁ་རྩ་ཐོག་ཐོག་ །ཁྱོད་ཐོག་རྒྱ་ཡོད་
ན་ཐོག་གི་སྟོང། །དེ་ར་མ་ཞིག་གི་ར་སྟོགས་རེད། །

༡༡། མདོ་སྨད་ཡུལ་གྱི་འདྲི་སྒྲུ།

རྩེ་བ། དགུང་ཨ་ཤྲོན་སྤྱོད་ཆུང་འདྲ་རེད། །སྤྱིན་ཁ་ཚབ་འཕེན་ནོ་སྤྱོད་
ཡིན་ཤོད། །ཁུ་མ་ཁུ་རལ་གྱི་གཤུབ་མེད་རེད། །མཚོན་དཀའ་ལས་རྒྱབ་ནོ་སྤྱོད་
ཡིན་ཤོད། །ས་དོག་མོ་བྱ་མོའི་གནས་མལ་རེད། །སྤྱོད་རྒྱལ་འདོགས་ནོ་སྤྱོད་
ཡིན་ཤོད། །

ལན། སྤྱིན་ཁ་ཚབ་འཕེན་ནོ་སྤྱོད་ཆུང་རེད། །མཚོན་དཀའ་ལས་རྒྱབ་ནོ་
དགུན་རྩེ་(ཟུ)རེད། །སྤྱོད་རྒྱལ་འཕེན་ནོ་དབྱར་རྩེ་(ཟུ)རེད། །

རྩེ་བ། སྤྱིན་རོག་མོ་ཞིག་གི་འབྲུངས་རབས་ཤོད། །དེའི་མཚུ་ཉོ་ལྷགས་ཀྱིས་
བརྒྱང་ཡོད་གི་ །དེ་ནམ་གི་ཉིན་པར་དགོས་ནི་རེད། །གཤོག་པ་ཁབ་ལས་བརྒྱང་
ཡོད་གི་ །དེ་ནམ་གི་ཉིན་པར་དགོས་ནི་རེད། །སྤྱིན་མོ་མཚོན་ནི་བརྒྱང་ཡོད་
གི། །དེ་ནམ་གི་ཉིན་པར་དགོས་ནི་རེད། །

ལན། སྤྱིན་རོག་མོ་ཞིག་གི་འབྲུངས་རབས་བཤད་ན། །མཚུ་ཉོ་ལྷགས་ལས་
བརྒྱང་ལས་པོ། །ས་ནག་པོའི་མཚོན་པ་ཤི་བྱེད་ཡིན། །གཤོག་པ་ཁབ་ལས་བརྒྱུས་
ལས་པོ། །དགུང་ཨ་ཤྲོན་མཁའ་ལ་འབྲེམས་ཉིན་དགོས། །སྤྱིན་མོ་མཚོན་ལ་
རྩེ་ལས་པོ། །རྒྱང་ཀ་མའི་རྩེ་རྒྱལ་གཏོར་བྱེད་ཡིན། །

རྩེ་བ། འབྲེམ་ལེ་གཅིག་ལ་མདོག་གསུམ་ཤོད་དང་
སྤྱོད་ཡིན། །

ལན། འབྲེམ་ལེ་སྤྱོད་ཁ་ནག་པོ་རེད། །བཞོས་ན་འོ་མ་དཀར་པོ་རེད། །དེ་

བཞིགས་ན་འབྲི་མར་སེར་པོ་རེད། །

རྩི་བ། ཉགས་དགའ་ལྷན་ཐང་ལོ་མདོག་གསུམ་ཡོད། །མདོག་གསུམ་ཤོད་
དང་སྐྱ་བ་ཡིན། །

ལན། ཉགས་དགའ་ལྷན་ཐང་ལོ་རྒྱ་སྐྱུག་རེད། །དེ་བཅད་ན་ཁ་འཕྲོ་དཀར་
པོ་རེད། །དེ་བསྐྱེག་ན་མེ་ཕྱེ་དམར་པོ་རེད། །

རྩི་བ། ཉས་འབྲུ་དྲུག་ཞིག་ལ་མདོག་གསུམ་ཡོད། །མདོག་གསུམ་ཤོད་དང་
སྐྱ་བ་ཡིན། །

ལན། ཉས་འབྲུའི་ཁ་མདོག་སྒྲིན་པོ་རེད། །བཅོས་ན་ཡོས་འབྲུ་ཁ་པོ་རེད། །
ཡོས་འཐག་ན་རྩམ་བ་དཀར་པོ་རེད། །

རྩི་བ། ཤར་རི་བརྒྱ་རི་ཡི་རི་མགོ་ན། །གོས་སེར་པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་
རྒྱ་འཐག་རེད་དང་པོད་འཐག་རེད། །ཤར་རི་བརྒྱ་རི་ཡི་རི་ཤིང་ན། །གོས་དམར་
པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་རྒྱ་འཐག་རེད་དང་པོད་འཐག་རེད། །ཤར་རི་བརྒྱ་
རི་ཡི་རི་གཞུག་ན། །གོས་སྒྲིན་པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་རྒྱ་འཐག་རེད་དང་
པོད་འཐག་རེད། །

ལན། ཤར་རི་བརྒྱ་རི་ཡི་རི་མགོ་ན། །གོས་སེར་པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་
རྒྱ་འཐག་པོད་འཐག་གཉིས་ཀ་མིན། །དབྱར་མགོ་མའི་ལྷ་ལྷ་རྒྱུང་ཤོག་རེད། །ཤར་
རི་བརྒྱ་རི་ཡི་རི་སྐྱེད་ན། །གོས་དམར་པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་རྒྱ་འཐག་པོད་
འཐག་གཉིས་ཀ་མིན། །དབྱར་འབྲིང་པོའི་ཨ་དར་གིས་དར་རེད། །ཤར་རི་
བརྒྱ་རི་ཡི་རི་གཞུག་ན། །གོས་སྒྲིན་པོ་ཁ་གང་ཡ་ལ་ལ། །གན་རྒྱ་འཐག་པོད་
འཐག་གཉིས་ཀ་མིན། །སྒྲིན་བདུན་པའི་ཨ་པག་ཆ་ར་རེད། །

༡༡༥ མདོ་སྨད་རྩོད་རྒྱུད་མཛོད་དགའི་ སྐུ་ཤགས་དུམ་བུ་གཅིག

༡༡༥༥ (བཞག་སྒོམ་པའི་སྐུ་ཤགས།) ཁྱིའི་ཁང་པ་ལྷག་ལེབ་དཀར་པོ་རེད། །འཐེན་
རྒྱུད་མི་དགོས་སྐྱིད་ཅིག་ཡོད། །ཁྱིའི་སྒོ་ཐོག་ཕག་མ་རོག་མོ་རེད། །འཆོ་སྐྱོད་
མི་དགོས་སྐྱིད་ཅིག་ཡོད། །ཁྱིའི་ཁ་བས་ལུས་བུ་དཀར་རིས་རེད། །གི་རྒྱུད་མི་
དགོས་སྐྱིད་ཅིག་ཡོད། །

(རྒྱུ་ཆའི་སྐུ་ཤགས།) ཁྱིའི་མགོ་གི་སྐྱ་རོས་བགས་མ་བྱིག །བགས་མ་བྱིག་ལ་
ཁ་ཆབ་མེད། །ཁྱིའི་རྒྱུ་ཆའི་ཅུག་པ་བགས་མ་བྱིག །བགས་མ་བྱིག་ལ་གོང་བ་
མེད། །ཁྱིའི་ཐབ་གི་བཅས་ཐེ་སྤེར་མ་སྤེར། །སྤེར་མ་སྤེར་ལ་ཁ་ལེབ་མེད། །ཁྱིའི་
མགོ་ན་སྐྱུ་པ་བྲེ་གང་ཡོད། །ཁྱིའི་རྒྱུ་ཆུ་བཟང་འདི་བཟང་གཉིད་ནི་བཟང་། །ཁྱིའི་
ཁོག་པ་རྒྱུ་རྩོག་སེ་བོ་གང་། །ཁྱིའི་རྒྱུ་ཆུ་བཟང་འདི་བཟང་བཞེ་བཟང་། །ཁྱིའི་ལྷ་
ན་རྒྱུ་ཆུ་ཆུ་སྐྱུ་གང་ཡོད། །ཁྱིའི་རྒྱུ་ཆུ་བཟང་འདི་བཟང་འཐོ་ནི་བཟང་། །འབྲུག་
གྲག་ནས་ཐོག་ཅིག་མ་ཕངས་ན། །གནས་སྤོན་པོས་གོ་ན་ངོ་རེ་ཆོ། །ཆང་འཐུང་
ནས་སྐུ་ཁྱིག་མ་སྐྱུངས་ན། །ཕྱི་ཁྱིམ་པས་གོ་ན་ངོ་རེ་ཆོ། །རྟ་རྒྱུགས་ནས་དུམ་
ཁྱིག་མ་གཙུབ་ན། །ས་དོག་མོས་གོ་ན་ངོ་རེ་ཆོ། །

༡༡། རག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚིག་གོར་བུ་འགའ།

༡༡། (ཞབས་དཀར་གྱི་སྒྲུ) སྤང་མེར་པོ་གཤེར་གྱི་མདོག་འཛིན་ན། །ཕྱགས་འཛོལ་པའི་ན་རྒྱུ་རྒྱ་རུ་གྲངས། །དེའི་ཡུས་ལ་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཏུགས་རེད། །ཚོ་སྤྱིན་ནག་པོའི་གདན་སྟེང་ན། །ཚོ་གཡུ་འབྲུག་སྤོན་པོས་གསུང་སྒྲོག་ཚོག་ཁར་རྒྱ་རྒྱས་སུ་འབབ་པའི་ཏུགས། །རི་ན་བུན་བཅེགས་པའི་གདན་སྟེང་ན། །ང་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གིས་སྤྱི་རུ་གྲངས། །ངའི་སེམས་ལ་ཉམས་ཏྟིགས་འཕེལ་བའི་ཏུགས། །མི་ཤི་བའི་རོ་ཡི་སྤྲུལ་མགོ་ན། །རྩི་བྲུ་མ་མཚོག་གིས་སྤྱི་རུ་གྲངས། །དེར་འབྲུལ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཏུགས་རེད། །མེ་ཏྟིག་མེར་པོའི་གདན་སྟེང་ན། །ཀར་དུག་སྤྲང་མས་སྤྱི་རུ་གྲངས། །དེའི་ཁོག་པ་སྤྲང་ཅིས་འགྲེངས་ཏུགས་རེད། །མ་རོང་འབྲོག་ཕྱག་པོའི་སྒོ་རྩ་ན། །སྤྲང་པོས་མཆི་སྤྱི་རུ་གྲངས། །དེར་བཟའ་བདུང་མང་པོ་བྱུང་ཏུགས་རེད། །

བུ་མནའ་མ་འཛོམས་པའི་ཀན་ཚོན་ཚོ། །ཁ་གཤོབ་ལ་མ་ཆགས་མཆི་བགྲོངས། །ཆེ་སྤྱི་མར་འགྲོ་རྒྱ་ཉི་བཅུད་འདུག །པ་ཨ་ཁུའི་རིང་གི་བུ་ཚོས་ཚོ། །ནང་ཕུ་རྩ་མ་འགལ་མཐུན་པོ་གྱིས། །གཞི་འཁོར་བ་འཛིན་རྒྱ་ཉི་བའི་ཐ། །མ་སྤྱི་མོའི་མཆན་གི་བུ་མོ་ཚོ། །མགོ་ཀར་མགོས་མ་བྱས་དམའ་མོ་བྱས། །གནས་སྤྱི་མོ་འགྲོ་རྒྱ་ཉི་བའི་ཐ། །

འཛམ་གླིང་ཉི་མ་དེ་དགུང་ན་ཡོད། །དྲོ་བདོག་མེ་དེ་ས་ན་ཡོད། །སྤྱི་བས་མགོན་རྒྱལ་བ་དབུས་ན་བཞུགས། །དད་པ་ཨ་མདོའི་ཡུལ་ན་ཡོད། །གོང་མ་

ཀྱལ་པོ་ཀྱན་བཞུགས། །ཁྲལ་མངལ་དགུ་བརྒྱ་བོད་ན་ཡོད། །

བདེན་གནས་གཅིག་གི་ཆོག་ལས་པོ། །མཆོ་སྤྱིང་མྱ་ཏེ་བ་རེད། །སྒྲ་མ་
གཅིག་གི་ཆོག་ནས་པོ། །ཆོས་ཀྱལ་ངག་གི་དབང་པོ་ཡིན། །ཟ་མ་གཅིག་གི་
ཆོག་ལས་པོ། །ཁིམ་མངར་འཛོམས་པའི་རྩ་མ་པ་ཡིན། །

(ཨ་ཁུ་ཁོ་ཐུང་གི་སྒྲ།) དམ་ཆོས་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ངན། །མ་ངན་འཆི་བའི་
དུས་ན་འགྱོད། །ས་བོན་དབྱིད་ཀའི་དུས་ནས་ཐོབས། །མ་ཐེབས་སྟོན་ཀའི་དུས་
ན་འགྱོད། །དགུ་པོ་པ་ཆཅན་འཛོམས་དུས་བདུལ། །མ་ཐུལ་ཀྱང་པའི་དུས་ན་འགྱོད། །

(ཨ་ཁུ་ཁོ་ནན་གི་སྒྲ།) མགོ་ནས་ན་ལུག་གི་ཆ་རུ་རེད། །མགོ་ཆོག་དཀར་གྱི་
ནང་རྫོང་མི་ཉན་གི། །འུ་ཐུག་ན་མི་ཉན་ཁ་མེད་རེད། །ལུས་ནས་ན་ལུགས་སྤྱོད་
སྒྱུ་རུ་རེད། །ལུས་ཁྲབ་དཀར་གྱི་ནང་རྫོང་མི་ཉན་གི། །འུ་ཐུག་ན་མི་ཉན་ཁ་མེད་
རེད། །ཀླང་ནས་ན་རྩ་གཞུ་ཆག་པོ་རེད། །ཀླང་ཨེ་རག་གི་ནང་རྫོང་མི་ཉན་
གི། །འུ་ཐུག་ན་མི་ཉན་ཁ་མེད་རེད། །

གོང་གསལ་སྒྲ་ཆོག་འདི་ནམས་དོར་སྒྲིང་ཁྲལ་བཞུགས་ཆ་ཁོ་གི་དེའི་མི་རྩ་དཔོན་པོ་ཡུན་ཆོགས་
བཟ་གིས་ལགས་དང་མཛོད་དགེ་རྒྱུ་ཆའི་ཀྱལ་དགེ་དགོན་པའི་གྲ་སྒོ་བཟང་སྤྱིན་པ་ལགས་ནས་
གཉིས་ཀྱི་ངག་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ནམས་ཁ་སྐད་གཞིར་བཞག་གིས་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་པ་དགོ།
ཕུ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བྲིས་པ་ལགས།

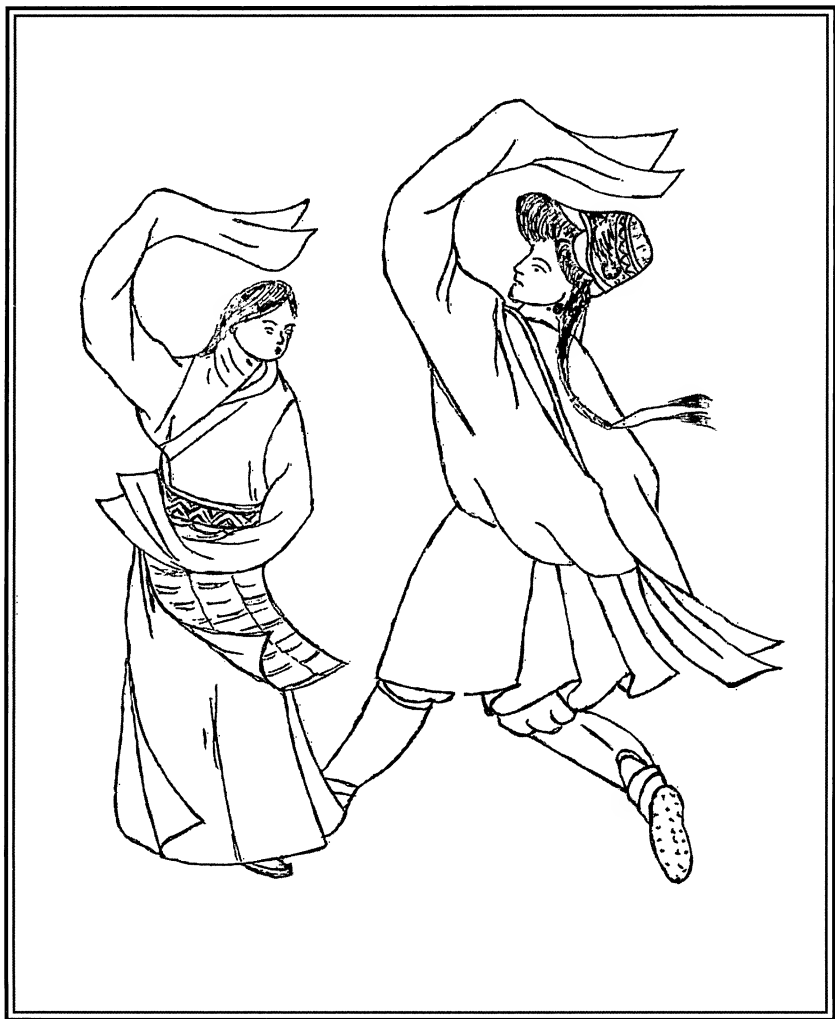
༡༡། རྒྱལ་གར་གྱི་ རིག་གནས།

མཛད་པ་པོ།

ཡ་ལྷུ་བས་རྩེ་གི་རྟི་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་པ་བཟང་པ་སྟན་འཛིན།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་དྲུག་པའི་མེ་འབྲུག་ གྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོ།

བོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་པ་པོ་མོ་གཉིས།

༄༅། རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས།

སྒྲུང་གཞི།

༄༅། རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱན་དྲུས་ཡངས་
པོར་སྦྱོད་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་བཙུ་
ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས་འདི་
ཉིད་ཀྱི་སྐོར་འབྲི་རྩོམ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།

༡༥ རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས་སྔ་དུས་བོད་དུ་དར་བྱས་མ་བུར་བར་བཏང་
སྒྲོམས་སུ་མཛད་འདུག་ནའང་། དེར་སྐབས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདྲིའི་ནང་། རྫོན་
བུར་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྫོས་གར་གྱི་ལམ་ནས་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོག་དཔར་
ནས་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བ་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་ལ་པོ་འདྲིའི་ཐོག་དར་བྱས་ཡོང་
མུས་ལ་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བཞིག་གསར་བཟོ་ཡོང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་བའི་ཆེད་དང་།

༡༦ རྒྱག་པར་བྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གཤོག་
རྩ་ལ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་སྒོ་གསལ་གཞིན་རྒྱ་རྣམས་ནས། དེར་དུས་དང་འཆོམས་
པའི་རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས་ཆོད་ཆུན་ལེགས་པོ་ཞིག་གསར་རྩོམ་ཡོང་བའི་དཔེ་

མཚན་གྱིས་མངུ་མ་ཉོན་ལྟ་བུ་ཞེད་ཡིན།

༡༥ རོག་གི་རྫོས་གར་གྱི་འབྲབ་གཞུང་འདི་ནི་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཕྱེང་
བས་མངོན་པའི་རྒྱལ་རབས་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་ཉོན་དང་། ཚལ་པ་
ཀུན་དགའ་དོ་རྗེས་མངོན་པའི་ཚལ་པའི་དེབ་དམར། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པས་མངོན་
པའི་རྒྱལ་རབས་རྩོགས་ལྡན་གཞིན་ནུའི་དགའ་ཉོན། རྗེ་ཐུབ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེས་
མངོན་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཅས་ལ་གཞི་བཙོལ་
ཏེ། འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྒྲོ་དང་གཞན་སྒྲོ། དབུགས་མཚམས་སོགས་
རྫོས་གར་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཤེས་
རིག་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་རྫོན་ཤེས་དང་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
པ་རྫོ་བཟང་བཟན་འཛིན་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༠༩ རེ་འབྲུག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༦
ཟླ་ཚས་ལ་སྲུག་བྲིས་བཅུས་པའོ། །

མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཏེ་མཚོའི་རྒྱང་། །

རྫོབས་བཙུ་མི་འཇིགས་བཞི་ཡི་དབྱིག་གི་མངོན། །

འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་རྫབས་ཕྱེང་ཆེར་གཡོས་པས། །

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་ལྟ་མོས་ཉག་སྐྱོངས་ཤིག །

དེ་ཡང་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་པའི་གྱི་གསུང་ལས། རང་
རྫོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་
ལྟར་རིང་། །དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་
ཀུན་སྦྱོངས་ཞེས་ལོགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་རྫོས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་རྫོངས་པའི་

མ་རིག་པ་སེལ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ། མོས་པ་དང་བསམ་
པ་བག་ལ་ཉལ་དང་མཚུངས་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱ་བས་འཕུལ་ཡུན་གཏན་བདེའི་
ལམ་ལ་བཀྱི་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་བྱའི་གནས་བབྱང་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཤིང་།

དེ་ཡང་སྒྲིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུ་ན་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཅིས་མཁས་
པ་རྣམས་ལ་བྲགས་པ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རྩོམ་མོ་འབྲིག་ཐབས་འཆོ་
ཅིས་གངས་དང་སྒྲ། གསོ་དཔུད་ཆོས་ལུགས་བཅོ་འཕྲང་གཏན་ཆིགས་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཐོས་པ་དན་པ་སྐར་མའི་དཔུད། ཅིས་མིག་འཕྱུལ་འཁོར་སྒྲིམ་རབས་
སྒྲིམ་བྱང་རིག །འདི་དག་རིག་པའི་གནས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྩོམ་མོ་དང་། འབྲིག་ཐབས། འཆོ་ཅིས། བྱངས་ཅན། སྒྲ། གསོ་
བའི་དཔུད། བཅོ་འཕྲང་དཔུད། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ། རྣལ་འབྱོར་ཐོས་
ཤིང་དན་པ། སྐར་མའི་དཔུད། ཅིས་དང་། མིག་འཕྱུལ། སྒྲིམ་གྱི་རབས། དེ་
བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྲང་བ་དང་། རིག་པའི་བརྒྱན་བཅོས་ཡོངས་སུ་བཏགས་
པའི་རིག་པའི་གནས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ལ།

གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱད་དང་།
ཆོ་ག་ཞིབ་མོ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རིག་པ། རིག་བྱེད། བད་སྒྲོད་པ། སྒྲ་ངེས་
པར་སྒྲིམ་བ། ཤེས་གསལ། ངེས་པའི་ཆིག་སྤེབ་སྒྲིམ་མཁས་པ། སྐར་མའི་
རིག་པ་དང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། རྩུང་ལྷུང་གི་རིག་པ། ཆེར་སྒྲོད་ཀྱི་རིག་པ།
འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ། རྒྱད་དུག་ཅུ་པ། ལྷུང་
མིད་ཀྱི་རིག་པ། གནས་འདུག་གི་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འབྲེན་

ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ན་འང་དོན་བསྟུན། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་
 དང་ཚུང་བ་ལྟ་ཞེས་བྲགས་པ་དེར་འདུལ། དེ་ཡང་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་ནི། སྐྱ་
 དང་ཆད་མ། བཟོ་དང་གསོ་བ། ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། རིག་གནས་
 ཚུང་བ་ལྟ་ནི། ལྷན་ངག་མངོན་བརྟེན། སྤེབ་སྦྱོར། རྫོས་གར། ཅིས་རིག་པ་
 སྟེ་རིག་པའི་གནས་བརྒྱུ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་ལྟར་བྲགས་ལ། དེ་ཡང་
 སྐྱ་དང་ཆད་མས་ཆོག་དང་དོན་ལ་འབྱུལ་བ་གཅོད་པ་དང་། བཟོ་དང་གསོ་བས་
 གདུལ་བྱ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ནང་དོན་རིག་པས་བདག་ཉིད་
 ཀྱན་མཁྱེན་སྦྱབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། ལྷན་ངག་ཤེས་ན་
 ཆོག་རྒྱན་ལ་མི་མོངས། མངོན་བརྟེན་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་མོངས། རྫོས་གར་ཤེས་
 ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་མོངས། ཅིས་རིག་ཤེས་ན་གངས་ལ་མི་མོངས་ཞེས་མཁས་
 པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་ལྟར་བྲགས་པའི་ནང་ཆོན་རྫོས་གར་གྱི་རིག་གནས་སྦྱིར་བཤད་
 པ་ལ། མཉན་པར་བྱ་བའི་རྫོས་གར་དང་། བཟོ་བར་བྱ་བའི་རྫོས་གར་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་རིགས་ལ།

དེ་ཡང་མཉན་པར་བྱའི་རྫོས་གར་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ལྷན་
 ངག་ལེའུ་གཉིས་པར། གང་ཡང་མཆོམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་དང་། །འདུག་པའི་
 ཡན་ལག་མཆོན་ཉིད་སོགས། །ལུང་གཞན་དག་ཏུ་བརྟེན་འདི་ཡང་། །རྒྱན་ཉིད་
 དུ་ནི་བདག་ཅག་འདོད། །ཅིས་དང་།

ལེའུ་དང་པོར། སྤེལ་མ་རྫོས་གར་ལ་སོགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལེགས་སྦྱར་ལྟ་ཡི་སྐད་དང་། ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། ཟུར་
 ཆག་གི་སྐད། ག་ཟའི་སྐད་དེ་སྐད་རིགས་བཞི་སྤེལ་བས་སྤེལ་མ་དང་། ཆོགས་

བཅད་ལྷག་སྒྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་། འདྲུག་པའི་ཡན་ལག་དང་།
མཚམས་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་
ཅིང་། ས་རོལ་སྒྲན་པ་པོའི་སྒྲོ་ངོར་གིན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཉམས་སྦྱི་གཡའ་བ་དང་ཆགས་
པས་གཟིར་བར་འགྱུར་བའི་ཉམས་སོགས་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་གྱི་ཉམས་
དེ་དང་དེ་འགོག་མེད་དུ་ཡིད་ཀྱི་ངོར་འཆར་བར་འགྱུར་བའི་བརྟན་བཅོས་ཆེན་
པོ་རྣམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐུ་ར་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གར་གྱི་བརྟན་
བཅོས་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཡོད་ནའང་། བོད་དུ་ཉི་ཤེས་མེད་པས་མ་བརྒྱུར་
ཅིང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཙམ་མོ་མེས་མཛད་པ་འཛིན་ཏེན་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་ཆོས་གར་
དང་། དཔལ་དགའ་བའི་ལྷས་མཛད་པ་ལྷ་ཀུན་དུ་དགའ་བའི་ཆོས་གར་འདི་གཉིས་
ད་ལྟ་བོད་རྣམས་ལ་ཡོད་ནའང་ཆོས་གར་གྱི་བརྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་མིན་ནི་དབྱེ་
པར་བྱ་བའི་གཞིའོ། །

འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གར་ནི། དེ་ཡང་སྡོན་
གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐབས་གང་དང་གང་ཡིན་དེའི་ཆས་སུ་བརྩམས་
ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོད་དང་། ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་སོགས་རྗེས་སུ་ཆོས་པར་བྱས་
ཏེ། དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན། ལྟ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གར་ཞེས་བྱ་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གར་གྱི་ལུས་ནི། སྡོན་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་
ལས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས། འཛིན་ཏེན་རང་འགའ་བ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱང་གཏམ།
སྡོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་སྟན་གྲགས་ལྡན་པའི་དཔའ་བོ་དང་བྱས་རྗེས་ཅན་གྱི་

ལོ་རྒྱུས་ངོ་མཆར་བ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ། ཆང་འཁྲུང་བའི་དགའ་ལྡན། འབྲིག་
 པ་སྦྱོད་པའི་དགའ་ལྡན། རྒྱུས་པ་དང་དུས་བཟབ་ནས་མ་ཆོགས་པ་དང་། བག་
 མ་གཏོང་ལེན་དང་གཞིན་ལུ་སྦྱེ་འཕེལ། བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་གཏོང་ལེན་རྩིས་པའི་
 གྲོས་དང་། ཐོ་ཉ་འགྲོ་འོང་། ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་བགྲོད་པ་དང་། གནས་ནས་
 དབྱུང་བ། གཡུལ་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་དར་བ་དང་རྒྱུད་པ།
 བྲིམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ། ཉེ་དུ་སོགས་དང་བལ་ནས་སྤྱག་
 བསྐལ་བར་གྱུར་པ་དང་། མཐུན་པ་དབྱེ་བ། མི་མཐུན་པ་འདུམ་པར་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྫོས་གར་གྱི་ལུས་དངོས་སོ། །

**འདིར་རྫོས་གར་གྱི་ཡན་ལག་འཆད་པ་ལ་དང་པོ་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཡན་
 ལག་ནི།** བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྡེ་ཆོན་རྣམས་སྐད་རིགས་སྣ་ཆོགས་པས་བརྗོད་
 དགོས་པ།

དེས་ན་རྫོའི་ཡན་ལག་ནི། མཆོམས་སྦྱོར་བས་ངི་བ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།
 ཉེ་བར་མཁོ་བ། ཡོངས་སུ་འཛོག་པ། རྣམ་པར་བྱེད་པ། རིགས་པ། ཐོབ་
 པ་དེ་ ཉམས་པར་འཛོག་པ། རྒྱབ་པ། བརྟེས་པ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བར་བྱེད་པ་
 རྣམས་སོ། །

ཡན་གྱི་རྫོའི་ཡན་ལག་ནི། ཡན་གྱི་རྫོ་ནས་མཆོམས་སྦྱོར་བས་ངི་བའི་ཡན་
 བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ། རྣམ་པར་འདར་བ། གདུང་
 བདེ་ ཕྱི་ལོ་ ཕྱི་ལོའི་མདངས། རབ་ཏུ་འགྲོ་བ། འགལ་བ། ཉེ་བར་གནས་པ།
 མངགས་པ། རྒྱེ་བོ་ཆོད་པར་རྩིས་པ། ཡི་གེ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སོ། །

སྤྱིང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། གྲོས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ།

གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་བྱང་བ་བརྗོད་པ། ལམ་
གྱི་རང་བཞིན། དཔེར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་བསྟུ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ། སྒོང་
བཟོ་བཟག་དབྱུད། གཟིར་བ། སྟོབས་ལྷག་པ། ཡིད་འབྱུང་བ། འཆབ་པ་
ཆམས་སོ། །

མི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མཚང་ནས་འབྲས་ཏེ་མཚང་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་པས་མི་བཟོད་པ་དང་ཆགས་པས་གཟིར་བ་ལ་སོགས་མི་བཟོད་པའི་ཚུལ་
སོགས་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོལ་བ། ཐོར་བ། འཇགས་པ། རྒྱས་པ། སན་
ཚུན་དུ་གནས་པ། འགྲོགས་པ་གསལ་བ་འབྱེད་པ། འགོག་པ། འགལ་བ། ལེན་
པཟོ། འདྲིད་པ། རབ་ཏུ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །

ངེས་པ་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་པ་མང་པོས་
དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འགོག་པ།
སྐྱེལ་བ། གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྒོད་པ་གསལ་བ། རབ་དྲངས། ཀུན་དགའ་བ།
དུས། ཉེ་བར་སྐྱེད་པ། བསམ་པ་སྤྲོམ་འཆད་པ། ལྷན་ངག་བསྟུ་བ། རང་གི་
རྟོན་པ་རྣམས་སོ། །

འདུག་པའི་ཡན་ལག་ལྷུ་ར་དུ་ཞེས་པར་དབྱེ་ན། རབ་ཏུ་སྐྱེད་པ། ཀུན་
སྒྲིམ་པ། བཟོ་བྱེད་པ་རྟེན་བཞིན། །

འདུག་པའི་ཡན་ལག་སྤྲུ་དུ་ཏུ་འབྱེད་པ་ནི། བེན་ཏུ་འཇོག་པ། ཡོངས་
སུ་བསྟུར་པ། སྒྲ་བ་དང་བཅས་པ། སྤྲག་ཏུ་བསྒྲིག་པ་རྣམས་སོ། །

འདུག་པའི་ཡན་ལག་གི་ཁྱིའི་དབྱེ་བ་ནི། ཅེད་མོ་དང་། གསལ་བ།
ཅེད་མོ་བྱེད་པ་ཅེད་མོར་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །

འདུག་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ར་ཏའི་ཡན་ལག་ནི། བསྐྱུས་པ། ཀུན་དུ་
ཐོར་བ་ནམས་སོ། །

རྫོས་གར་གྱི་མཚན་ནི་དེ་གྱི་དབྱེ་བ་སྐྱུམ་ཅུ་ཙ་དུག་དུ་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་
བྱེད་པ། ཡི་གེ་བསྐྱུས་པ། མངོས་པ། དཔེར་བཅོལ་པ། རྒྱ་དང་། ཡང་དག་
པར་སྦྱོར་བ། མཐོང་བའི་མཐའ། ཐོབ་པ། མངོན་པར་ཐོབ་པ། དེས་པར་
བསྟན་པ། དེས་ཆོག་གྲུབ་པ། བྱེད་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་ལྷུང་བ། ལུལ་
བྱུང་། རྟོག་གེ་མཚུངས་པ། ཆོག་བདུས་པ། བསྟན་པ། ཉེ་བར་བསྟན་པ།
ནམ་པར་དབྱེད་པ། གོ་ཚྭ་ག་པ། ཉམས་པ། རྗེས་བྱིད། ཐོང་བ། ཡོན་སྦྱིན་
པ། རྫོད་པ། རོན་གྱི་དབང་། རབ་དུ་གྲུབ་པ། རི་བ། འགོད་པ་དང་བཅས་
པ། རེ་བ། ཆ་ཤས། བསྐྱུས་པ། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། མ་བཅོལ་བ་གྲུབ་པ།
དགའ་བའི་ཆོག་སྟེ་སྐྱུམ་ཅུ་སོ་དུག་གོ །

གར་གྱི་ཡན་ལག་ནི། རྫོག་པའི་ཉམས་དང་། དཔེར་བའི་ཉམས། མི་
སྐྱུག་པའི་ཉམས། དྲག་ལུལ་གྱི་ཉམས། བཞད་གད་གྱི་ཉམས། འཇིགས་རུང་
གི་ཉམས། རྫོང་རྗེའི་ཉམས། རམ་པའི་ཉམས། གི་བའི་ཉམས། ཆགས་པའི་
ཉམས། ལྷ་ངན་གྱི་ཉམས། ངལ་ཁིང་དུབ་པའི་ཉམས། དགའ་བའི་ཉམས།
སྦྱིད་པའི་ཉམས། ཡིད་འབྱུགས་པའི་ཉམས། མཁས་པའི་ཉམས། ཡིད་སྐྱེ་
པའི་ཉམས་སོགས་ཡོད་དོ། །

རྩལ་མའི་ཡན་ལག་ནི། བྱོ་དང་། ར་པོ་ཆེ། ར་ཕྱན། ར་ར་། ར་ཆེན།
མཁར་ར། བི་ཤང་རྒྱུད་གཅིག་པ། ར་ར་ཁ་གཅིག་པ། ལྷགས་གྱི་སིལ་ཁྲོལ།
འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ། བི་ཤང་རྒྱུད་གསུམ་པ། ར་ལུ་ཀུ་མ། སིལ་ཉན། ལུ་

དབྱངས། རེག་ནི། རྩ་མེད་སྤྱི། བེ་མང་། མྱེང་བུ་སོགས་ཞིན་ཏུ་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། བར་མ། དང་སྟོང་། ས་འཛིན། དུག་ལྷན།
ལྷ་པ། ལྷོགས་ལ། འཁོར་སྟན་དང་བདུན་ཡོད་དོ། །

ཆགས་པའི་ཉམས་སམ་ཡན་ལག་ལ། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དུག་རྩལ་བཞི་
བཤད་པ་ནམས་དགོས་སོ། །

ལྷོས་གར་དངོས་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ནི། མདོ་འཛིན་པ་ནི་མཆོམས་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་གཞུང་གང་ལ་འདུག་པའི་སྒྲིང་བསྐངས་པ་སྟེ།

འོག་ཏུ་འབྲབ་རྒྱུ་འཁྱུང་གང་ཡིན་པོ་སྟོན་བྱ་བ་དང་། རྩལ་རབས་ཀྱི་
ལྷོས་གར་ལྟ་བུའི་སྐབས་འབྲབ་མཁན་གྱི་གཙོ་བོ་རྩལ་པོ་དེ་ལ་འདྲེན་པ་དང་
བཙུན་མོ་ལྟ་བུ་འབྲབ་མཁན་གྱི་གཙོ་མོ་ལ་འདྲེན་མོ་ཞེས་ཟེར། ཆ་ལུགས་
གང་དང་གང་ཡིན་མ་ནོར་བར་རན་ཞིང་འཆོམས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་
ཆས་འདུག་པ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྩལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལ་
སྟོ་དང་། དེའི་ལན་དུ་སྒྲུས་པ་ལ་གཞན་སྟོ། གྲོས་ཐག་གཅོད་པའམ་ལས་
དོན་གང་ཡིན་ཁས་ལེན་པ། དབུགས་དབྱུང་བ་དག་ལ། ཡིད་བརྟན་ལྷན་
པའམ་དབུགས་མཆོམས་ཞེས་ལྷོས་གར་གྱི་བརྟན་བཙོས་ནམས་སུ་ཐ་སྟོད་དེ་
ལྟར་བྲགས་ལ། བར་བར་དུ་ངལ་གསོ་བའི་ཕྱིར་བཞད་གད་མཁན་ཡང་དགོས།
ཤོན་གྱི་དུས་རྒྱ་གར་དུ་ལྷོས་གར་འབྲབ་པའི་ཆོ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་ཡི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་དུ་གཏམ་
སྒྲུབ་དང་སྒྲུ་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་ལ། མ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མིའི་ཆ་ལུགས་

འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དུ་སྒྲ་ཞིང་། ཅོ་འདྲི་བ་དང་
 སྐྱེང་བསྐྱངས་པ་པལ་ཆེ་བ་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 མི་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ག་ཟེའི་སྐད་དུ་སྒྲ་བར་བྱེད་པས་
 རྫོས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་ཚོངས་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་
 སེམས་ཤིང་།

དེས་ན་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོས་གར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་།
 མདོ་འཛིན་པས་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དུ་སྒྲ་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་སྒྲོན་སོགས་
 ཀྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྐད་རྟིང་
 དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་པོ་ཉ་སོགས་ནས་སྐབས་གང་བབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 སོ་སོའི་སྐད་དང་། མདོ་སྟོད་སྟེང་དང་ལུང་ཆོན་གྱི་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཆས་
 འཛིན་པ་ནས་ཡུལ་ལུང་དེ་དང་དེའི་རང་སྐད་དུ་སྒྲ་དགོས། དེ་ཡང་བརྗོད་པ་
 རྣམས་གཙང་ཞིང་དག་པ་སྐད་རིགས་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་བརྗོད་ཆོག་
 རྣམས་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཆོག་གྱིང་བོད་ཚིག་ཆོག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྫོ་རབ་
 འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ནས་ཤེས་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། ངག་གི་བརྗོད་པ་དང་ཉམས་
 འགྱུར་མཐུན་པ། དཔེར་ན། ཆགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་བའི་ཆོ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 རམ་ཉམས་ཐོན་པ་དང་། ལྷ་ངན་གྱི་ཆོག་སྒྲ་བའི་སྐབས་ཡིད་གདུང་བས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བར་གྱུར་པའི་ཉམས་འགྱུར་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་དེའི་བརྗོད་ཆོག་རེ་
 རེ་བཞིན། གདོང་གི་རྣམ་འགྱུར་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ཡང་བཅོས་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་ལྟ་བུར་སྟོན་བྱུང་བ་གནད་ཆེ་ཞིང་། གཟིགས་མོ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཆོར་བ་འདྲན་རྒྱས་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ལ། ཐ་ན་མིག་གི་

ལྷ་སྒངས། གོམ་པ་འདེགས་འཛིག་ལག་པའི་སོར་མོའི་འགལ་བསྐྱེད་ཡན་ཆད་
ནས་བརྗོད་བབས་དང་མཐུན་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་གོ་འཛིན་དུ་གྱུར་ཆེ་ཆོས་
གར་གྱི་ཉམས་གང་ཡང་མི་འོང་ལ་ཁལ་ཆོས་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས། རང་གཞན་ཀུན་
ངལ་བའི་རྒྱ་ཁྲི་ནར་བཅད་དོ། །

ཆོས་གར་དངོས་གཞི་སྐྱོ་བའི་ཉམས་གཙུག་པོར་བརྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
གཟིགས་མོ་རྫོགས་མཆོམས་སུ། མ་བུ་ངོ་འཕྲད་པ་སོགས་དོན་འབྲུབ་པའི་དགའ་
བའི་ཉམས་འགྱུར། གཟིགས་མོ་པ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་ཆོར་བ་སྐྱེ་བྱས་
པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་གར་གྱི་ཡན་ལག་གི་དུ་ཆུ་ཆེ་བ་དག་ཡོད་ནའང་འདིར་རྒྱས་
པར་སྒྲིམ་བྱས་སོ། །

ཆོས་གར་གྱི་དགོས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་
སུ་བླན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཆོར་བ་གསར་པ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
མང་ཆོགས་ལ་ལམ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་
ཡོད་དོ། །

དེས་ན་འཇམ་གླིང་འདྲིའི་ཐོག་ཆོས་གར་གྱི་རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་ཆད་མཐོར་
གྱུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ནས་ལེགས་ཆ་བཞེས་ཏེ། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གར་གྱི་རིག་གནས་ཆ་ལག་ཆད་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ངེས་
ལ་བརྟེན་དཔེར་མཆོན་ཅམ་དུ་བྱས་པའོ།

སྒྲུལ་པ།

བརྩ་ཕྱག་རིག་པའི་ཉོར་བུའི་སྒྲུལ། །

སྒོ་གྲོས་གཟིངས་ཀྱིས་ལེན་འདོད་ན། །

བརྟན་བཙུག་རིན་ཆེན་དེད་དཔོན་འདི། །

བརྟེན་པར་རིགས་སོ་གཤམ་ལྡན་ནམས། །

༡༡། བོད་དུ་བྱུང་བ་སྟན་འཕེལ་འགྲིལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་
བསྟན་པའི་མེ་རི་སྒྲིབ་ནས་གསོ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་
སྒྲིབ་གར་འབྲལ་གཞུང་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་
པ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྲ་བ།

མཛད་པ་པོ།

ཡུལ་ས་ཇི་ཀི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ལེན་གསུམ་དང་རས་ཡིལ་བརྩ་བཞི།

༣༡། འབྲུག་མི་དང་། ཆས་ཤོས། ༡ ཁྱི་རལ་པ་ཅན། བོད་ཀྱི་ཁྱལ་པོའི་
 ཆ་ལུགས། ༢ ལྷ་སྐལ་གཙང་མ། རབ་བྱ་བྱང་པོའི་ཆ་ལུགས། ༣ གཅེན་པོ་
 སྤང་དར་མ། ཁྱལ་སྐལ་དཀྱུས་མའི་ཆས། ༤ བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་མ། བཙུན་
 མོའི་ཆ་ལུགས། ༥ ཆོས་སློན་བཀ་ཁ་དཔལ་ཡོན། སློན་པོའི་ཆ་ལུགས་བགྲེས་
 ཉམས་ཅན། ༦ བདུད་སློན་སྐལ་ལྷག་ན། སློན་པོའི་ཆ་ལུགས་བོན་པོའི་རྒྱལ་
 པ་ཅན། ༧ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ། བོད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས། ༨ བང་ཆེན།
 གཤོག་པོའི་ཆ་ལུགས། ༩ ལམ་མཉམ་པོ་རྩི་ན་མི་བྱ། དགེ་སློང་སེར་པོའི་ཆ་ལུགས་
 བགྲེས་ཉམས་ཅན། ༡༠ ལུ་རེ་རྩེ་པོ་རྩི། དགེ་སློང་སེར་པོའི་ཆ་ལུགས་བགྲེས་
 ཉམས་ཅན། ༡༡ ལྷ་ན་གེ་ལ། དགེ་སློང་སེར་པོའི་ཆ་ལུགས་བགྲེས་ཉམས་
 ཅན། ༡༢ ལོ་རྒྱུ་པ་སྐལ་དཔལ་བཅུགས། བོད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས། ༡༣
 ཅོག་རོ་ལྷའི་ཁྱལ་མཆོན། བོད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས། ༡༤ ཁང་ཡོ་ཤེས་

རྩོད་ བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༡༥ དམག་མི་བཞི། རྩོན་གྱི་དམག་མི།
 ༡༦ གྲང་དར་མའི་བརྩམ་མོ་ཆེ་བ། བརྩམ་མོའི་ཆ་ལུགས། ༡༧ གྲང་དར་
 མའི་བརྩམ་མོ་ཆུང་བ། བརྩམ་མོའི་ཆ་ལུགས། ༡༨ རྩོན་པ། བོད་ཀྱི་དགེ་
 སྦྱོང་། ༡༩ མོ་མ་གཉིས། བོན་པོའི་སྤྲུགས་པ། ༢༠ ལྷ་ལུང་དཔལ་རྟོག་
 བོད་ཀྱི་སྤྲུགས་པའི་ཆ་ལུགས། ༢༡ གཙང་རབ་གསལ། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་
 ཆ་ལུགས། ༢༢ གཡོ་དགེ་འབྱུང་། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༣ དམར་
 རྒྱ་ལུ་མེ། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༤ རྩེ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ།
 བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༥ ལོ་སྟོན། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས།
 ༢༦ ལྷ་མེས། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༧ ཆོང་དགེ། བོད་ཀྱི་དགེ་
 སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༨ འབྲིང་སྟོན། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༢༩
 བསམ་ཡས་མངའ་བདག་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
 ཆ་ལུགས། ༣༠ དེའི་སྤྲུལ་ཆེ་བ། རྒྱལ་སྤྲུལ་དཀྱུས་མ། ༣༡ དེའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་
 ཆུང་བ། རྒྱལ་སྤྲུལ་དཀྱུས་མ། ༣༢ དེའི་སྟོན་པོ། སྟོན་པོའི་ཆ་ལུགས། ༣༣
 བྱིས་པ་གཙོད་བྱེད་སའི་གྲ་པ། བོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས། ༣༤ གར་ལོག་
 བོ་མི་གཉིས། ཁ་ཆེའི་ཆ་ལུགས།

མདོ་འཛིན་པ་ནས།

རྒྱལ་ཀྲན་མཐུ་སྟོབས་འདུས་པའི་རང་གཟུགས་དངོས། །
 བོད་རྒྱལ་ཚུལ་འཛིན་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་རྩེས། །
 དགོས་འདོད་ཀྲན་འབྱུང་ཐུབ་བརྟན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
 སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་མཆོད་དེ་བདེ་སྦྱིད་སྟེལ། །
 གངས་ལྗོངས་སྦྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་རིམ་རྒྱད་པས། །
 ལོག་པར་ལྷ་བའི་ཡིད་སྤྱབ་སྦྱ་གཅན་གྱིས། །
 ཐུབ་བརྟན་ཉིན་བྱེད་རྒྱལ་གྱིས་ཐོས་པ་ན། །
 འགྲོ་ནམས་དུ་ཁའི་སྒྲག་རུམ་སྒྲུག་པོས་མནར། །
 ཐུགས་བསྦྱེད་སྦྱེ་རངས་ཟབ་མོས་ཉེར་བྲངས་ཏེ། །
 མདོ་སྦྱང་ཙོང་ཁའི་གར་རིའི་ཕྱག་པ་ལས། །
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཉིན་བྱེད་འཆར་བ་ན། །
 རྒྱལ་བརྟན་པད་ཆལ་སྒར་ཡང་ལྗོངས་དེར་བཞད། །
 ཐུབ་བརྟན་འོད་སྦྱང་ཕྱོགས་བཅུར་སྟེལ་བ་ཡི། །
 བཀྱིན་ཆོད་མཐའ་གཞལ་བར་མི་རྩས་ཀྱང་། །
 རང་གཞན་དད་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་བྱའི་ཕྱིར། །
 ལྷོས་གར་ལམ་ནས་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་སྒྲོ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཀྲན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་རྩས་པའི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་
 གངས་ཅན་སྤྱ་ལའི་སྒྲན་གྱི་ལྗོངས་སྤྱོད་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཁྱི་
 གཙུག་ལྷེ་འམ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་ཞེས་མཆོན་སྟན་པར་གྲགས་པའི་རྩ་རྩུགས་བཅུར་

གཤགས་པ་དེ་ནི་ད་བོད་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་། སྤེལ་ ༡༠༦ ལོར་སྐྱེ་འབྲངས།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་མེ་མོ་བྱེ་ལོར་ཀྱུ་ལ་སར་བསྐྱོས། ཀྱ་ནག་པོའི་ཀྱུ་ཁམས་
 ནང་། བོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་མ་མཐུན་ནས། བོད་སྤེ་རེ་ནས་དམག་སྡོད་སྤེ་བཙོ་བཀུད་
 རེ་བྲིད་ནས་ཀྱ་ནག་པོའི་ཡུལ་ཁམས་ཆམ་ལ་ཡབ། ཆོས་ཀྱུ་ལ་མཉེས་པའི་སྐྱེས་
 ཡུལ་བས། བོད་ཀྱི་མཆོད་གནས་ལོ་པའ་ནམས་དང་། རྒྱའི་དུ་ཤང་ནམས་ཀྱིས་
 བར་དཔང་མཛད་དེ། རྒྱ་མོ་སྐྱག་གི་ལོ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་དུག་ལ་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་འཛེགས་ཏེ། བོད་ཀྱིས་གཙོགས་བཟུང་ནས། དཔོན་ཁང་གིས་དབྱ་
 སྤྱང་མཛད། གཙོགས་ཀྱི་ཡི་ཤེ་དོ་རིང་ལ་བྲིས་ནས་བཞག འཛམ་གླིང་སུ་
 གཉིས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་པས་ཤར་སྐར་མ་སྒྲིན་དུག་འཆར་བའི་འོག་ཀྱ་ནག་
 སོ་ལོན་ཤན་གྱི་རི་རྒྱུད་དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་འདྲ་བ་ལ་གདུགས། བྱང་ཏོར་གྱི་
 སོ་མཆོམས་བྲེ་མ་སྐང་རིང་ཉ་མང་མའི་རྒྱབ་འདྲ་བ་ལ་གདུགས། རྒྱབ་སྐྱག་གཟིག་
 གི་སོ་མཆོམས་སྐྱ་སྐྱག་ཤ་དུང་གི་སྒྲོམོ་ལ་གདུགས། རྒྱ་བམ་བྲེའི་ཡུལ་ལ་གདུགས་
 ཏེ། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་གཉིས། ས་ལ་བཙན་པོ་དཔོན་ཁང་གཉིས་ལས་མེད་དོ་ཞེས་
 གཤགས་པ་བྱུང་བས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་འཁྱོར་འགུན་པའི་ཟླ་དང་བུལ་བཞིག་
 བྱུང་ནའང་། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཀྱུ་ལ་བའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་
 རག་ལས་པས་སྤར་ལས་ཀྱང་དར་རྒྱས་དང་བཀྲུ་རྒྱེ་བྱ་བར་དགོངས་ནས། ཉི་
 འོག་གི་མཁན་པོ་ཨུ་ཙུ་ཇི་ན་མི་ཏ་དང་སུ་རེ་ལྷ་པོ་རྟི། བོ་རྟི་མི་ཏ་སོགས་པ་རྩི་
 ཏ་དུ་མ་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། བོད་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམ་རྟེན་ཏ་སོགས་དང་། ལོ་རྩ་བ་
 སྐྱེ་ཚུག་ཁང་གསུམ་སོགས་གདན་འཛོམས་པར་བྱས་ནས། སྤར་ཡབ་མེས་ཀྱི་
 དུས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤེ་སྡོད་ནམས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བོད་སྐད་ལ་

མ་གཤམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱང་བས། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བན་དང་མཐུན་པར་བརྒྱུར་
 ཅིང་། ཀུན་གྱིས་བསྐབ་དུ་རུང་བ། མཐ་དུ་ཡང་གཞུང་ལུགས་དེ་ལས་ལོགས་
 སུ་བརྒྱུར་མི་བདུབ་པའི་བཀའ་གཅིགས་བཀྲིས་ཏེ་སྤར་འགྱུར་ནམས་ལ་བརྒྱུར་
 བཅོས་དང་། ལྷན་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཡབ། ལྷག་ཆད་སྤོང་པའི་ཕྱིར་
 དཀར་ཆག་མངོན་ཅིང་། རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་དུ་བཏབ་ནས་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་པའི་བཀའ་
 ལ་བསྐྱེད་བསྐྱད་མི་རྒྱས་པའི་བཀའ་གཅིགས་ཀྱང་མངོན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པར་སྐྱ་པའི་སྤེ་བ་ལས་གཞན་པའི་སྤེ་བ་མི་བརྒྱུད་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྤེ་སྤོང་མི་
 བརྒྱུར། གསང་སྤགས་མ་རྒྱུད་ནམས་མི་བརྒྱུར་པའི་བཀའ་ཁྲབ་བསྐྱེད། དགོ་
 འདུན་རེ་ལ་འབངས་མི་བྲིས་བདུན་རེ་སྤེལ། དབུ་སྐྱ་ར་ལ་ཆོན་གཉིས་སུ་བྱས་
 པའི་སྤེ་ལ་དར་ཡུག་བཏགས་པའི་གདན་ལ་མཆོད་གནས་སྤེ་གཉིས་བཞུགས་སུ་
 གསོལ་ཏེ་དབུ་གཙུག་དུ་འཁྲུང་བས་དགོ་འདུན་དབུ་སྤེ་གཉིས་སུ་གསལ།

ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་འུ་གང་རྟོ་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་
 ཁང་བཞེངས། བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་བཀྲར་སྤྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བོད་
 འབངས་ཐམས་ཅད་དགོ་བཙུ་ལ་སྤྱོད་པ་བདེ་སྤྱིད་ལྟ་ཡུལ་དང་མཚུངས། ཆོས་
 བྲིམས་ཤིན་དུ་དམ་པས་བདུད་ཆོན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་བྲིམས་བཤེགས་པར་འདོད་
 ནས། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་ཆོན་བཟུལ་ཁ་དཔལ་ཡོན། ལྷ་ནམ་བཟའ་
 མང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྤོག་ལ་བསྤོང་བར་བྱས། བདུད་ཆོན་སྤེས་ལྷག་ན་ནས་མང་
 དར་མ་དགྲང་ལོ་སོ་དགའི་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཏོན་ནས། ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་
 ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཤས་ར་བཞོས། མ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་མུང་ཏིང་འཛིན་
 བཟང་པོ་སོགས་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་དུ་མ་བཀྲོངས། གསུང་རབ་མཐོང་ཆད་མེར་

བསྐྱེད་པའི། རྒྱུ་ལྷན་པའི། སའི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ། དཔྱིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་མེན་
 དུ་བཅོང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁྱིམ་པར་ཕབ། མ་ཉན་པ་རྣམས་བསད། ལ་
 ལར་རྩ་བ་དང་བསྐྱར་ནས་རི་དྲགས་གཤོར་བར་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 མང་ནས་སྐྱབ་བཞིན་པའི་ཆོ། དཔལ་ཆེན་ཆུ་པོ་རི་ན་གཙང་རབ་གསལ་དང་གཡོ་
 དགེ་འབྱུང་། དམར་ཤུག་མུ་མེ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་དེལ་ཁལ་གཅིག་
 བཀའ་ནས་མངའ་རིས་སུ་བྱོས། དེར་བཞུགས་མ་རྒྱས་པར་ཏོར་ཡུལ་བསྐྱོར་
 རས་མདོ་སྐྱད་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན། ཨན་ཆུང་ནམ་
 རྩོངས་སུ་ཕེབས།

དེའི་ཆོ་ལྷ་ཡུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩིས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བརྟན་
 པ་དང་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ནར་དགོངས་ནས་སྤང་དར་མ་བསྒྲུལ། རྩོན་དམ་
 ཆོས་འཛིན་པའི་སྩོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ། བོན་པོའི་བུ་མུ་བུ་གསལ་འབར་དད་
 རས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཆོན་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། རིམ་གྱིས་བརྟན་
 པར་རྩོགས་ཤིང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་མང་ཐོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོར་གྱུར། མཆོན་སྟན་པར་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བརྒྱར་བྱུང་པ་ན། བསམ་ཡས་
 ཀྱི་མངའ་བདག་ཆོ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསན་ནས་དབུས་གཙང་
 གི་མི་བརྒྱ་བརྒྱུད་སྤངས། སྤྱི་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཙང་
 རབ་གསལ་གྱིས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། གཡོ་དགེ་འབྱུང་གིས་གསང་སྟོན་སྟོན་པའི་
 སློབ་དཔོན། དམར་ཤུག་མུ་མེ་དང་། རྒྱའི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་
 རས་བརྟན་པར་རྩོགས། ཡུན་རིང་པོར་འོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སློང་བ་བསམ་
 གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་རྣམས་དབུས་གཙང་

དུ་ཕྱོན་ཁར་སྒྲ་ཆེན་པོས། ལོ་རྒྱུ་མཐུ་ཆེ་བས་བརྟན་པ་སྤངས། ལྷ་མེ་བཙུན་
 པས་མཁན་པོ་གྱིས། ཆོང་དགེ་སློན་པས་རྟོན་པ་གྱིས། འབྲིང་རྫོས་མཁས་པས་
 གནས་གཞི་བཟུང་ཞེས་སོགས་བསྐབ་བྱ་མང་དུ་མངོན་ནས། སྒྲིམ་ལུ་འོ་བ་ལུ་ས་
 སེར་གྱིས་ཁ་བརྒྱར་བ་གསོལ་འཕྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷ་མེས་ལ་གནང་ནས་འདི་གྱོན་
 ལ་ང་དྲན་པར་གྱིས་གསུངས། དེ་རྣམས་དབུས་གཙང་དུ་ཕྱོན་ནས། སོ་སོའི་
 གནས་གཞི་བཟུང་། རབ་བྱུང་དང་བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤེལ་ཞིང་རྒྱལ་བརྟན་
 དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མངོན་ནས། ད་ལྟའི་བར་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་
 ལགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་ཞིག་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན།
 མང་ཆོགས་ལ་ལམ་རྟོན་དང་རྗེས་དྲན་ལུ་ཆེད་རྫོས་གར་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་
 གཟིགས་འདུལ་ལུ་རྒྱུའི་ཐོག་མར།

ལེའུ་དང་པོ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། གཟིགས་མོ་ལེའུ་དང་པོ། བོད་རྒྱལ་ལོ་.....ལ་པོ་
བྲང་འུ་གང་དོད་པེ་མེད་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་པར་
བཞེངས་གྲུབ་པ་ན། མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་སྲས་གཅེན་པོ་
གཙང་མ་དང་། རྒྱལ་སྲས་མཁའ་དར་མ། བཙུན་མོ་ངང་ཚུལ་མ། ཆོས་ཐོག་
བྱན་ཁ་དཔལ་ལོན། བདུད་ཐོག་སྲས་སྟག་ན་ཅན་སོགས་པོ་བྲང་འུ་གང་དོ་
ན་གདན་འཛོམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོད་ཚུལ་དང་། རྒྱར་
འགྱུར་བེན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་དང་དག་ཐེར་གནང་སྟངས།
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་པར་ཤིང་འོ་ན་མི་ཏུ་སོགས་པ་ཤིང་མཁས་པ་དུ་མ་སྟུན་འདེན་པའི་
ཕྱིར། དུག་རྟེན་གྱ་ལོ་མ་པ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་བཅས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་གཙོ་
འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྒྱུངས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཟིགས་
འབུལ་བྱ་རྒྱ།

མཆན་བྲ། མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་སོག་རྒྱལ་ཐོག་འཁོར་བཅས་གྲུ་འཁོད་པ་དང་མངའ་
བདག་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་ནས་འདི་སྟངས་བཀའ་བསྩལ་པ།

རས་ལོལ་དང་པོ།

བཅོན་པོ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་ནས། ཀྲ་ལོ་ཐོག་ཆོགས་རྣམས།
དེད་ཅག་རྩེ་ཐོག་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས། རྟོད་སྟངས་ཀྱི་དམག་རྩེ་རྣམས་བདུལ།
རྒྱར་ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་དུ་མ་འདུས་པའི་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་

དབང་དུ་བརྟུགས། གར་ལོག་གི་པོ་ཉལ་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ནི་གནམ་
ལས་མཐོ། དབུ་ཆོག་ནི་རི་ལས་བཙན། འུ་ཤིང་དོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
སོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། མངའ་རིས་ཆབ་འབངས་ཡོད་དོ་ཅིག་ཐམས་ཅད་
དགའ་ཞིང་སྐྱིད་པས་ན། དགའ་སྟོན་གྱི་སྒྲོ་གོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་མ་ལ་བརྟུགས་ཤིག
མཆན་བྱ། རང་སྟོན་རྣམས་ནས་དགའ་སྟོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་གྲོས་བྱས་ཏེ། གྲོས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་
ནས་ཆོས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས་གུས་བདུད་དང་བཅས་ཀྱིས་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདི་ལྟར།

ཆོས་སྟོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས། བདག་ཅག་སྟོན་པོ་རྣམས་སྟོན་གཅིག་
ཏུ་མཐུན་པས། དེ་བཞིན་དུ་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་བྲོ། །
མཆན་བྱ། འདི་མཆམས་སུ་ཆོལ་གསུམ་མི་སྣ་ནས་དགའ་སྟོན་གྱི་ཞབས་གཞས་གཟིགས་འབུལ་
ཞུས། དགའ་སྟོན་གྱི་དེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་མངའ་བདག་གི་རལ་བ་ཅན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
བསྟུན་པ།

བཙན་པོ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་ནས། ཀླ་ཡེ་སྟོན་ཆོགས་ཉོན་ཅིག་སྤར་ཡབ་
མེས་ཀྱི་དུས། རྒྱ་གར་ནག་ལི་དང་བལ་ཡུལ། ཟ་ཏོར། ཁ་ཆེ་སོགས་ནས་
ཐོག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྡེ་སྡོད་མང་པོ་བསྐྱར་ཟིན་ནའང་འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་
བསྐྱར་མ་གཏུབ་པས་འགྱུར་ཚོངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བད་གསར་རྩིང་མ་
མཐུན་པས། དོན་གོ་དཀའ་བ་སོགས་འགྱུར་མ་བདེ་བ་དང་འགྱུར་མི་མཐུན་
པ་དུ་མ་ཞིག་གདའ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པ་རྩི་དུ་མ་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དང་ལོ་ཙྰ་བ་རྣམས་གདན་འདྲིམས་པར་བྱས་ལ་སྤར་འགྱུར་བ་རྣམས་
ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར། འདུན་
མ་གྱི་མ་ཚུང་བ་གྱིས་ཤིག

མཆན་བྲ། ཉན་ཐོན་ནམས་ནས་འདུན་མ་བྲས་པར་ཆོས་ཐོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་སོགས་ནང་ཐོན་
མང་ཆེ་བས། ཉི་འོག་གི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་སོགས་པ་ཤིང་མཁས་པ་དུ་མ་སྤྱན་འདྲན་པར་ཐོ་ཅི་གཅིག་
ཏུ་མཐུན་ནའང་། སྤུས་སྒྲག་ན་ཅན་གྱི་གཙོས་བདུད་ཐོན་འགའ་གས་ནས་མ་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་
བསྟན་ཀྱང་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མ་ཐོན། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས་བཅན་པོ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་བ།

ཆོས་ཐོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས། བཅན་པོའི་བཀའ་བཞིན། དེད་
ཅག་བཀའ་ཡི་ཐོན་པོ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ནས་འདུན་མ་ལེགས་པར་གྱིས་པར།
ཐོག་མར་པ་ཤིང་མཁས་པ་ཉི་འོག་གི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། པ་ཤིང་སུ་རེན་
ཏུ་བོ་རྟོ། པ་ཤིང་རྩ་མ་གྱི་ལ་སོགས་སྤྱན་འདྲན་ཕྱག་ཏེན་གསེར་མང་དུ་བསྐྱར་
ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཇོངས་པར་ཐོ་ཅི་གཅིག་
ཏུ་མཐུན་ལགས་སོ། །

མཆན་བྲ། ཆོས་ཐོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བན། བཅན་པོས་ལན་གནང་བ།

བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་ནས། བྱིན་ཏུ་ལེགས་སོ་པ་ཤིང་སྤྱན་འདྲན་པའི་
སྤྱོད་གྱིས་ཤིག

མཆན་བྲ། ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱན་འདྲན་པར་བང་ཆེན་བཏང་ནས། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཐོན་ནམས་
ནས་བཀུར་སྤྱི་དང་བཅས། ཁོང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཐམས་ཅད་གལ་དུ་འཁོད་ནས། ཆོས་ཐོན་
བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ།

བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས། སྤར་ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་སུ་བསྐྱར་མ་ལེགས་པ་
དང་བསྐྱར་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གདའ་ན། དེ་དག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་། སྐད་
གསེར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། པ་ཤིང་མཁས་པ་ཉི་འོག་གི་མཁན་

པོ་ཤི་ན་མི་ཏུ་ཞེས་མཚན་སྟན་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་པ་ཤིང་དུ་མ་ཞིག་
སྟུན་འདྲེན་པར་བདག་ཅག་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟེན་ཏུ་མ་ཐུན་ན། བཀའ་
དེན་གྱི་མངའ་བདག་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པས། ཕྱག་ཉེན་འདི་རྣམས་
བཞེས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་པ་ཤིང་རྣམས་སྟུན་འདྲེན་པར་
མང་དུ་གསོལ།

མཚན་བུ། ལོ་ཙྰ་བས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྒྲོར་བ་དང་བཅས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ།

ལོ་ཙྰ་བས། ལེགས་སོ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཆ་བ་ཆེ་ཞིང་ཡུལ་ཐག་
རིང་། དཀའ་བ་དུ་མ་དང་འཕྲད་ནས་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པ་སོགས་ཡོང་བྱིད་ནའང་།
བྱིད་ཅག་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནས་སྒྱེ་འཁོར་བདེ་སྐྱིད་དང་བརྟན་པ་ཁོན་གཅིག་སྤྱད་མཛད་
ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་ཞིན་ཏུ་ཁམས་ཆེ། རོས་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་
ལ་བསྐྱོད་ཏེ། བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་པ་ཤིང་རྣམས་སྟུན་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ།

མཚན་བུ། དེ་ནས་གསེར་གྱི་ཕྱག་ཉེན་རྣམས་བསྐྱར་ནས་ལོ་ཙྰ་བ་འཁོར་བཅས་པ་ཤིང་སྟུན་འདྲེན་
པར་བྱོན་པ་ན། རྒྱ་ལོ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ལེགས་བསྐྱེད་ཞུས། སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་
སྟུག་ན་སོགས་ཀྱིས་མ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་དུ་བྱས།

རས་ལོལ་གཉིས་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། པཊིཏ་སྤྱན་འདྲན་པར་ལོ་ཙྰ་བ་ངོ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་
གར་དུ་བརྒྱུངས་པར། ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་པཊིཏ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་མཇལ།
ཕུག་ཏེན་ནམས་ཕུལ་ཏེ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་གཙུག་ས་
སུ་མཇེད་ནས་སྤར་བསྐྱར་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ནམས་འགྱུར་
ཅོངས་པ་འགའ་མཆིས་ན་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱེད་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། འགྱུར་
བཅོས་བྱ་བའི་ཕྱིར། པཊིཏ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲན་པར་བརྒྱུངས་པའི་ཚུལ་སྟན་དུ་
གསོལ་བས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཇེད་པས་ཐུགས་འཕྲོག་སྟེ་བོད་དུ་བྱོན་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་ནས། བོ་བྱང་འོན་ཅང་དོར་ཕུག་ཐེབས། རྒྱལ་སྤོན་པཎ་གྲུབ་ནམས་
ཞལ་མཇལ་བསྐྱར་བཅོས་མཇེད་དེ་སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ། སྤྱི་
སྤྱོར་བཅ་གཉིས་སོགས་མཇེད་ནས་ཀྱི་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བཏབ། བརྟན་པ་དེ་
འཛིན་དང་བཅས་པ་དབུ་འཕང་གིན་ཏུ་མཐོ་བར་གྱུར། བོད་སྐྱེ་འགོ་ནམས་བདེ་
སྐྱེད་ཇོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པར་གྱུར་པ་བཅས་ལས། དང་པོ་
མ་པཊིཏ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་མཇལ་ཚུལ།

མཆན་བྱ། པཊིཏ་ཇི་ན་མི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤོབ་མའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་འཆད་བཞིན་པའི་སྐབས་
ལོ་ཙྰ་བ་ངོ་འཁོར་ནམས་མཇལ་ནས་བོད་ལུགས་ཀྱི་ཕུག་དང་བཅས་ཕུག་ཏེན་ནམས་ཕུལ་ནས་གུས་པ་
ཆེན་པོས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས།

ལོ་ཙྰ་བས། བདག་ཅག་བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

པའི་ཉི་ཤེན་མེ་ཏུ་སྤྱོད་ཅག་གངས་ཅན་པོ་དེ་གི་མངའ་བདག་རྒྱལ་མོན་
 རྒྱལ་མེས་དཔལ་དུ་མས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་མངོད། ལྷག་
 བཅན་པོ་རལ་བ་ཅན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་བཞེས་མངོད་པར་བདག་སྒྲོ་
 བ་དུ་དགའ། འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་སྐྱོང་དགོས་པ་སོགས་བྱ་བ་ཏེ་
 བཤང་ནའང་། མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མོན་དེ་ནམས་གི་ཐུགས་རེ་གཙོག་
 པོ་རིགས་གིང་། གསུང་རབ་ལ་འགྱུར་བཅོས་གིས་དག་ཐེར་མངོད་རྒྱུ་ནི་
 པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལྷག་མེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་

463.

གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་གསུམ་པ།

बहुत से कार्य हैं फिर भी आप जैसे महात्मा सभी राजाओं तथा मन्त्रियों के मनोरथ को न मानना ठीक न होगा। बुद्ध के वचनों का संशोधन करना और उन्हें विशुद्ध रूप में प्रस्तुत करना एक महान कार्य है और मैं इसे करूँगा। **ཁྱ་གར་སྐད་དུ་བསྒྱུར།**

རས་ཡོལ་གསུམ་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། ཉེ་ལོག་གི་མཁན་པོ་ཇི་ཀ་མི་ཏ་སོགས་པ་ཕྱིན་མཁས་
པ་རྣམས་འུ་ཤིང་དོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་ཞལ་མཇལ་ནས་
དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། ཆོས་རྒྱལ་མངའ་བདག་ཀྱི་རལ་བ་ཅན་གྱིས། པ་ཕྱིན་
དང་ལོ་རྒྱུ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་སྤར་འགྱུར་བྲིན་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་
རྣམས་ལ་དག་ཐེར་མཛད་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པར་པ་ཕྱིན་ནས་ཞལ་
བཞེས་ཐོབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བ།

མཆན་བྲ། པ་ཕྱིན་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་འཁོར་བཅས་པོད་ཀྱི་ཕྱགས་སུ་བྱོན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་བོད་དུ་ཕྱག་ཐེབས་
པ་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོན་རྣམས་ནས་དགའ་བསྐྱེད་དང་བཀྱུར་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་བརྒྱུད་ཕྱག་ལུ་ནས། ཕྱག་རྟེན་རྣམས་བཏེགས། རྒྱལ་པོའི་གོང་གི་བྲི་ལ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། དགའ་སྟོན་ཀྱི་གཞས་དང་བྲོགར་སོགས་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཇེས། བཅོན་པོ་མངའ་བདག་ཀྱི་
རལ་བ་ཅན་ནས་གསུམ་ཞབས་དང་བཅས་ཕྱག་ཐུག་མཇུག་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ།

བཅོན་པོ་བྲི་རལ་བ་ཅན་ནས། མགོན་པོ་ཕྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་པ་ཕྱིན་
ཏ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཕྱགས་
བཅེ་བས་མ་དོར་བར་བྱོན་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར། སྟོན་ལལ་མེས་

ལོ་རྒྱུ་བས། ལྷན་བཅན་པོས་བྱས་པ་དེ་ནམས་ལོ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་གར་སྐད་དུ་
བསྒྲུར་ནས་བྱས།

465

त्रुटियुक्त है । आप सब कृपालु विद्वान अनुवादकवशन्द समवेत प्रयत्न से मध्यदेश की भाषा के अनुरूप संशोधित अनुवाद कीजिये तथा भविष्य में बुद्धशासन में त्रुटियों का मिश्रण न हो इसके लिये विषयानुक्रमणिका और प्रकरण संख्या इत्यादि का भी समुचित निर्धारण कर दीजिये ।

མཆན་བུ། ལོ་རྒྱུ་པས་མཁན་པོས་གསུངས་པ་རྣམས་འདི་ལྟར། ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རིམ་བྱོན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཛད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པའི་གནས་སུ་གྱུར།
བཅན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱར་འགྱུར་རྣམས་ལ་འགྱུར་བཅོས་ཀྱིས་དག་ཐེར་དང་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱེད་
མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དཀར་ཆག་སོགས་ཀྱང་པེས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པོད་སྐད་དུ་བསྟུར།

རས་ཡོལ་བཞི་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། དེ་ནས་ཉི་འོག་གི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏ་དང་། སུ་
རེ་རྩ་པོ་རྒྱུ། སྤྱི་རེ་རྩ་པོ་རྒྱུ། པོ་རྒྱུ་མི་ཏ་དང་། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྩ་མ་རྒྱུ་ཏ་སྤྱི་
ལ་དང་། མཁན་པོ་རྩ་མ་སེ་ན། ཏ་ཡ་རྒྱུ་ཏ། མ་རྩུ་མི་མཆོ། རེ་རྩུ་སྤྱི་ལ། ལོ་
རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དཔལ་བཅུགས་དང་། ཅོག་རོ་སྤྱུའི་རྒྱལ་མཆོན། ཞང་ཡོ་
ཤེས་སྤེ་སོགས་འུ་ཤིང་རོ་དཔེ་མེད་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་རྩན་དུ་འཛོམས་ནས་
སྐྱར་འགྱུར་རྣམས་ལ་འགྱུར་བཅོས་སོགས་མཛད། ཕྱིས་སུ་དེ་ལས་གཞན་
དུ་མི་བསྟུར་པར་བཀས་བཅད་དེ་སྐྱ་སྟུར་བམ་གཉིས་སོགས་མཛད། ཆད་
ལྷག་སྤོང་ཕྱིར་དཀར་ཆག་དང་། རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བཏབས། གཞི་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་སྤེ་བ་ལས་སྤེ་བ་གཞན་མི་གཟིགས་ཤིང་སྤེ་བ་གཞན་གྱི་
སྤེ་སྟོད་མི་བསྟུར། གསང་སྐྱགས་མ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྟུར་པའི་བཀའ་

མཆན་བྲ། དེ་སྐབས་ལོ་པཎ་ནམས་ནས་འགྱུར་བཅོས་བྱས། རྒྱ་རྒྱུར་བམ་གཉིས་སོགས་མངོན་
ནས་བཀའ་བཅད་མངོན་ཆོས་ཆེན་པོ་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས། བཀའ་ཤོག་ལ་བྲིས་པ་དྲིལ་
བསྐྱགས་པ།

ཆོས་ཆོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་ནས། ཐོ་བྲང་འོན་ཅང་དོན། ཐོད་དང་
ཕྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྐད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྩེ་ཆོན་མོལ་
ནས་རེག་ཟད་དུ་མངོན་པ་སྐད་གསར་གྱི་མིང་སྟོན་མ་ཐོས་པ་དང་། གཏན་ལ་
མ་ཕབ་པ་ལ་མཁུལ་པ་ནམས་འཆོགས་ཏེ་མིང་དུ་བཏགས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ།
རྩེ་ཆེན་པོ་བྲི་ལྗེ་སྟོང་བཅོན་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་བཀའ་བཅད་དེ། རམ་དུ་ཡང་གཞུང་
ལུགས་དེ་ལས་མི་བསྐྱུར་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། གཟིགས་མོ་ལེའུ་གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངའ་
བདག་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་ནས་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། བོད་གངས་
ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད། ཆོས་ཁྱིམས་ཤིན་
དུ་དམ་པར་རྫོན་པོ་སྒྲིག་ལ་དགའ་བ་ནམས་ཆོས་ཁྱིམས་བཞིག་པར་བཤོས་པ་
ལ། རྒྱལ་པོ་མ་བཀོང་ན་ཆོས་ཁྱིམས་བཞིག་མི་རུས། རྫོན་དུ་རྩ་སྤྲས་གཙང་
མ་དང་། ཆོས་རྫོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་སོགས་མེད་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་གསང་
སྟེ་བཀོང་། གླང་དར་མ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐྱོས་ན་ཆོས་ཁྱིམས་བཞིག་རུས་པར་
ཤོས་བཤོས་ཏེ་ཁ་འཆམས། ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་རྩ་སྤྲས་གཙང་མ་མོན་ཡུལ་
དུ་སྦྱགས། རྫོན་ཆེན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་དང་། བཙན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གཉིས་
ཀྱི་སྐྱེ་ཤོག་ལ་བསྟོ་བར་བྱས། གླང་དར་མ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐྱོས་ནས། ཐུབ་
བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་མང་ནས་བསྐྱབས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་དང་པོ་བདུད་རྫོན་
ནམས་ནས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་རྩ་སྤྲས་གཙང་མ་མོན་ཡུལ་དུ་སྦྱགས་པ་
བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་གཟིགས་འབུལ་བྱ་བ།

རས་ཡི་ལ་ལྔ་པ།

མཆན་བྲ། གློན་པོ་སྤུངས་སྤྱད་ནས། མོ་མ་གཉིས་བཀལ་སྟེ། གསེར་གྱི་རྩ་པ་སྦྱིན་པ་དང་བཅས་
འདི་སྟེན་དུ།

སྤུངས་སྤྱད་ནས། རྩར་གྱི་གྲུམ་བཙན་པོའི་སྤྱི་རིང་ནས་བཟུང་བོན་གྱི་བསྟན་
དར་བྱུང་ནའང་། སྤོང་བཙན་སྤུངས་པོ་ནས་བཟུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་བྱ་བ་འདི་བོད་ཡུལ་དུ་དར་བར་བྱས། ལྷག་པར་བྲི་རལ་བ་
ཅན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྲིམས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བཙན་པ་ཞིག་བཟོས་ནས་མནར་ཏེ་སྤོ་བག་
ཐེབས་པ་མ་བྱུང་བས་གཏུག་འབའ་ཞིག་ལ་བཅུད་དགོས་པས། ཆོས་བྲིམས་བཤིག་
པ་ལ། ལྷ་སྤུངས་གཙང་མ་འདི་མོན་ཡུལ་དུ་སྤྱད་དགོས་པས། གསེར་འདི་རྩམས་
རྩར་པར་སྟེར་བས། དེང་སང་སང་དང་སེར་བ་སོགས་མང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་
ཅི་ཞེས། སང་སྤོན་ཆོགས་དང་བཅས་འདྲི་བར་འོང་བས། ལྷ་སྤུངས་གཙང་མ་
འདི་ཡུལ་གཞན་དུ་མ་སྤྱད་ནས་ན། རྒྱུ་བྲིམས་འཛིག་པའི་ལྷས་ཡིན། ཐབས་
གཞན་མེད་ཅེས་ཡུང་བསྟན་བྱ་དགོས། བཀའ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་ཆད་པ་གཙོད་
ཅིང་། དོན་རྩམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན་བྱ་དགའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །

མོ་མ་ས། ལགས་སོ། །གློན་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་བོན་ཆོས་བསྐྱབས་
བཙན་བྲིམས་སྤྱོད་ཆོགས་བཟོས་པ་མགོ་རིག་འདི་རྩམས་ཀྱིས་ལན། ལྷགས་པ་དང་
མོ་མ་སྤྱོད་མཁན་སོགས་ལས་ངན་དུ་གྱུར་ན་གློན་པོའི་བཀའ་བཞིན་བདག་ཅག་ནས་
ཡུང་བསྟན་བྱེད་པར་སྤོ་བས་དེ་བཞིན་ཁྱེད་འཆལ་ལོ། །

རས་ཡིལ་བྱུག་པ།

མཆན་བྲ། མོ་མས། ཅིས་ཐེལ་ནམས་མདུན་དུ་བཀམས་ནས་འདུག་པ་ལ། རྫོན་པོ་སྤྲས་སྟག་ན་
ཅན་སོགས་རྫོན་པོ་ནམས་ཡོང་ནས་འདི་རྒྱད་ཅེས།

རྫོན་པོ་སྤྲས་སྟག་ནས། དེང་སང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་སངས་སེར་མང་ཞིང་
སྤར་མེད་པའི་རྒྱར་མ་ཤར་བ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་སྟུང་དུ་མ་ཞིག་གདའ་ན།
དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡོང་མོ་བདེ་བས་ནས་ལུང་བ་སྟན་བྱེད་དགོས།

མཆན་བྲ། ཅིས་ཐེལ་ནམས་བཀམས་ནས་ཡིད་སྦྱོར་བའི་ཉམས་དང་བཅས་འདི་རྒྱད་ཅེས་ལུང་བ་སྟན་པ།

མོ་མས། འདི་སྟུང་བའི་སྟུང་ངན་སྒྲ་ཆོག་འབྲུང་བ་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་འཛིག་
ནས་བོད་འབངས་ནམས་སྟུག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྟུང་སྟུང་ཤར།

མཆན་བྲ། སྤྲས་སྟག་ནས་ཡིད་ཤིན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཉམས་དང་བཅས་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་བ།

སྤྲས་སྟག་ནས། རྒྱལ་བྲིམས་འཛིག་ན་མི་རིགས་པས་འདི་ལ་ཐབས་ཅི་
ཡོད་ལུང་བ་སྟན་དུ་གསོལ།

མོ་མས། རྒྱ་སྤྲས་གཙང་མ་འདི་ཆོས་ལ་ཤིན་དུ་དད་པས་བོད་རྗེ་འབངས་
ནམས་ཀྱི་སློག་སྤྱད་རྒྱ་བྱར་བྱས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱུགས་ན། རྒྱལ་སྤྱི་མི་འཛིག་
དེ་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

སྤྲས་སྟག་ནས། མངའ་བདག་ཆེན་པོའི་གཅེན་པོ་རྒྱ་སྤྲས་གཙང་མ་བདག་
ཅག་ནམས་ཀྱི་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱུགས་ག་ལ་བཟོད་བདག་

ཅག་ནང་སྒྲོན་ནམས་ནས་གང་རུང་ཞིག་སྐྱུ་སྐྱུད་ལ་བཏོང་བ་སོགས་ཐབས་གཞན་
ཞིག་བཀའ་སྩལ་དུ་གསོལ།

མི་མས། ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིག་པ་ལས་འོས་
མེད། འུ་ཐབས་ཟད་དོ། །

རས་ཡི་ལ་བདུན་པ།

མཆན་བྲ། མངའ་བདག་གི་རལ་བ་ཅན་སོགས་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད་པ་ལ་སྐྱས་སྐྱག་ནས་འདི་
སྟེན་ཅེས།

སྒྲོན་ཆེན་པོ་སྐྱས་སྐྱག་ནས། དེང་སང་སད་དང་མེར་བ་སོགས་བཀྲ་མི་
ཤིས་པའི་ལྷས་སྐྱ་ཆོགས་འབྱུང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་མོ་མ་དང་ཕུ་མཁན་ཡོད་དོ་
ཅོག་ལ་དྲིས་པས་རྒྱལ་སྤྱིམས་མཁུར་དུ་འཛིག་པའི་ལྷས་ཡིན། ཐབས་གཞན་མེད་
ཟེར་ཞིང་ནན་གྱིས་ཞུས་པར། རྒྱལ་སྤྱིམས་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་
སྐྱས་གཙང་མ་བོད་རྗེ་འབངས་ནམས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུད་ལ་བཏང་ན་རྒྱུན་པར་དེ་ནམས་
སྐྱོག་པར་འགྱུར་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བས་ཅི་འུ་ཐབས་མེད། དེད་ཅག་སྒྲོན་པོ་
ནམས་མཁུར་ངན་ཆོད་མེད་པས་གདུང་ནའང་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་ཐུགས་རྗེས་མ་
དོར་བར། བཀའ་བཟང་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་སྩལ་བར་ཞུ།

མཆན་བྲ། བཅན་པོ་ཐུགས་སྐྱེ་བའི་ཉམས་དང་བཅས།

བཅན་པོ་རལ་བ་ཅན་ནས། སྤར་ཡབ་མེས་ནམས་ནས་ད་ལྟའི་བར་གངས་
རྒྱུངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཙྰ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་

དུ་དར་རྒྱས་མངོན། རྗེ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་འགུན་
 པའི་ཆེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབྱུང་འཕང་དགུང་ལ་རེག རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ཆོས་བཞིན་བསྐྱུངས་པས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བདེ་སྦྱིད་ལ་གནས་པས་དུས་འདའ་བ་བྱུང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་འཇིག་ན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 འཇིག་པ་ལས་རྒྱལ་ཆོན་རྣམས་སྲོག་འདོར་དགོས་ཀྱང་སྒྲ། ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མ་
 རི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངའ་བས་པོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་
 རོན་དུ་འགྱུར་ན་ངེས་པར་འབྱོན་པར་འགྱུར། འོན་ཀྱང་། ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་
 སྲོགས་མེད་གཅིག་ཤུར་གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་ནའང་། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་
 འདི་ལས་ལྷག་མེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་འཐད་དོ། རྟེན་ན་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་
 མ་སྤྱན་དོངས་ཤིག

མཆན་བྲ། བཅན་པོས་སྤྱན་ཆབ་དང་བཅས་དེ་སྐད་གསུངས། བང་མི་ཞིག་སྤྱན་འདྲན་དུ་བཏང་
 བར་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མ་བྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཆོན་རྣམས་ནས་གུས་བདུད་དང་བཅས་གོང་དུ་བཞུགས་སྤྱགས་ལ་
 རྣམ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་ལ་མེ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་འདི་སྐད་གསུངས་པ།

ཆོན་པོ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་ནས། པོད་ཁམས་སུ་སངས་སེར་སྟོན་ལྟས་ངན་པ་སྤྱོད་
 ཆོགས་འབྱུང་བར་མོ་མ་དང་སྤྱོད་མཁན་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་དྲིས་པས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 སྤྱིར་དུ་འཇིག་པའི་ལྟས་སུ་འདུག་ཆོག་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། པོད་རྒྱལ་
 འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་སྤྱོད་གཙང་མ་ཉིད་
 ཐེབས་སྤྱོད་ན་ཆོག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཞེས་
 ལུང་བསྟན་བྱུང་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་
 ཐེབས་ན་བདག་ཅག་རྗེ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིང་བཏོན་པ་དང་འདྲ་ནའང་། པོད་ཀྱི་

ཀྱལ་སྤྱི་འཛིག་ན་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོ་རྒྱལ་བསྐལ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ན་བདག་
ཅག་ཇི་ཐོན་ནམས་ཀྱི་བགས་བཅད་ཟིན་པ་ལྟར། ལྷ་སྤྱས་གཙང་མ་ཉིད་མོན་ཡུལ་
དུ་བཞུགས་པ་ལས་དབུས་སུ་བྱོན་པའི་བཀའ་མ་བྱུང་བར་ལོག་དུ་མི་རུང་། དེས་
ན་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོངས་ནས་མོན་ཡུལ་དུ་གསལ་བས་པར་བྱ།

མཆན་བྱ། དེ་སྐད་ཅས་བཀའི་དྲིལ་བསྐྱགས་པ་དང་བཅན་པོ་དང་ཐོན་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་བ་ནམས་
ནས་དུ་བཞིན་སྐྱེ་ཐུགས་འདོན།

ལྷ་སྤྱས་གཙང་མས། ལྷས་ངན་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ནི་ཀྱལ་བྲིམས་དང་
ཆོས་བྲིམས་འཛིག་པའི་ལྷས་ཡིན་སྤྱད། དེ་ཆོག་པའི་ཐབས་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་དགེ་
བཅུའི་བྲིམས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུན་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་ལས། དགེ་
སྦྱོང་ས་མཐར་རྒྱུགས་པས་ཆོག་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། ཀྱལ་པོའི་སྤྱས་པ་ལན་གཅིག་
བཀའ་ལ་ཡར་ཆོག་མི་སྤྱིད། ཉེས་མེད་བདག་ས་མཐར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་དུས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་ཐབས་མེད། བདག་ས་མཐར་འབྲུམས་པས་རྒྱལ་བསྐལ་
དཔག་མེད་མྱོང་བ་དེས་པོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་བདེ་བ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

མཆན་བྱ། ལྷ་སྤྱས་གཙང་མས་དེ་སྐད་གསུང་བཞིན་སྒྲིན་ཆབ་ཤོར་བ་དང་བཅས་ཐེབས་པ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པ་ན། བཅན་པོས་སྒྲིན་ཆབ་དང་བཅས་འདི་སྐད་ཅས་གསུངས།

བཅན་པོས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱོག་དཀར་བས་བྱ་ཐབས་
མེད། པོད་ཀྱི་ཇི་འབངས་ནམས་ཐུགས་རྗེས་མི་འདོར་བ་བྱ།

མཆན་བྱ། དུ་སྐད་དང་བཅས་བཅན་པོས་གསལ་བ་ན། ལྷ་སྤྱས་གཙང་མ་བྱོན་བཞིན་ཞལ་ཕྱིར་
ལོག་སྟེ། བཅན་པོ་དང་སྐུ་གཟུགས་འཐམ་རེས་བྲས་ནས་འདི་སྐད་ཅས་གསུངས་པ།

ལྷ་སྐུས་གཙང་མས། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་འདི་ཉིད་སྤར་ལས་ཀྱང་དར་བར་གྱིས། སྤང་ཆེན་པོ་བྲང་འོག་ཏུ་བརྟུག་ལ་ང་
 ལ་སེམས་ཁྲལ་མ་མཛད། སྐྱེ་འགྲོ་སྤུ་ལའང་གནོད་པ་མ་བྱེད། སྐྱེ་བ་འདི་འོག་
 རོལ་ཏུ་མངའ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛིན་པར་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བྱེད།
མཆན་བྲ། ལྷ་སྐུས་གཙང་མ་དང་རྗེ་སྒྲོན་ཆུམས་སེམས་འབྲེང་བཞིན་ཁ་བྲལ་བ་བཅོན་པོས་འདི་
 སྐད་ཅེས་བོས་པ།

བཅོན་པོས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ།
མཆན་བྲ། ཞེས་བོས་ཏེ་བཅོན་པོ་དུ་བཞིན་བྲན་མེད་དུ་བརྟུག། ནང་སྒྲོན་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོ་ངེ་འདེབས་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

རས་ཡོལ་བརྟུན་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲ་ནམ་བཟའ་མང་རྗེ་དུག་གིས་
 བཀྲོངས། བརྟུན་མོ་ངང་ཚུལ་དང་ཆོས་སྒྲོན་བྲན་ཁ་དཔལ་ཡོན་མཛའ་འོ་ཞེས་
 ལྷན་བྲ་གསོལ་བས་བྲིམས་ལ་སྦྱོར་ཅིག་གསུངས་པས། བརྟུན་མོ་ངང་ཚུལ་
 བྲན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནས་གཡང་ལ་ཕྱེབས་ཏེ་གྱི། སྒྲོན་ཆེན་པོ་བྲན་ཁ་དཔལ་
 ཡོན་རང་བསད་ན་བཅོན་པོ་ཡང་བཀྲོངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བྱང་དུ་བྲོས་པ་རིམ་
 ཀྱིས་བསད། བཅོན་པོ་བྲན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ནས་རྟུན་ཆང་ཚྱོས་པར་
 བཞེས་ཏེ་གསེར་གྲི་ལ་གཟིམ་པ་ལ། བདུད་སྒྲོན་སྐུས་སྤྱུག་ན་ཅན་དང་། ཅོག་
 རོ་ལྷ་ལོད། ལེགས་སྤྱུག་བཅོན་གསུམ་གྱིས་དབུ་ལྷག་པར་བསྐྱོར་ནས་བཀྲོངས།

གསང་བྱ་དམ་པོར་བྱས་ནས་མུ་ངན་གྱི་ཚུལ་ལྟར་བཅས་ནས་སྒྲང་དར་མ་འུ་
དུམ་བཅན་པོ་ཀྱལ་སྲིད་ལ་བསྐྱོར་བར་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཟིགས་
འབྱུང་བྱ་བྱ།

བདུད་ཚྭ་སྐྱེས་སྒྲག་ནས། ཀྱེ་མ། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཁྱིམ་པ་བཅན་
སྐྱོ་བྱར་དུ་སྐྱེ་བསྐྱེན་ནས་མངའ་ནམ་གྱང་གཞན་ལ་གཤེགས་འདུག ཚྭ་འབངས་
ནམས་མུ་ངན་ཆད་མེད་པས་མཉན། འོན་ཀྱང་བཅན་པོ་སྒྲང་དར་མ་ཀྱལ་སྲིད་
ལ་བསྐྱོས་ན་པོད་འབངས་ནམས་བཅན་ཁྲིམས་ཀྱི་དུམ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་བས།
ཀྱལ་སྲིད་དུ་མངའ་གསོལ་བར་བྱའོ། །

མཆན་བྱ། བཅན་པོ་སྒྲང་དར་མ་ཀྱལ་སྲིད་ལ་ཐེབས་པར་སྐོན་པོ་ནམས་ནས་གསུམ་བདུད་དང་བཅས་
ཁྲིར་གསོལ་བྱས། སྐྱེས་སྒྲག་ནས་ནད་ཚོན་བྱས། འདི་སྐབས་དེན་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཤོ་ཐུལ། སྒྲང་
དར་མས་བསྐྱེན་པ་བསྐྱབས་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་པ།

བཅན་པོ་སྒྲང་དར་མས། ཚྭ་འབངས་ནམས་ཉོན་ཅིག དེང་སང་པོད་
དུ་སང་མེར་ལུ་གེ་ནད་ཡམས་སོགས་བྱ་མི་ཤིས་པ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བཞི། ཀྱལ་
མོ་གོང་ཚོ་ཞིས་པའི་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཞིག་ནས་སྐྱ་ཤུག་ལུ་ཞེ་བྱ་བ་པོད་དུ་འབྱེད་ཡོང་
བ་དང་། དགེ་འདུན་ནམས་གཅིགས་ཆེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་དག་གིས་བསྐྱེན་པའི་
བཅན་ཁྲིམས་སྒྲ་ཆོགས་བཟོས། པོན་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་
དེ་པོད་ཁམས་སྤང་ལ་སྦྱོར་འདུག་པས། ད་ནས་བཟུང་ཆོས་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཆོག
གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་བཤེགས་ཤིག སྐྱ་ཤུག་ལུ་ཞེ་ཆུ་ལ་བསྐྱར་ཅིག རབ་དུ་
བྱུང་བ་ནམས་ལ་ཚོན་པ་དང་གཤན་པའི་ལས་བྱེད་དུ་བཙུག མ་ཉོན་པ་ནམས་
ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་ཅིག

ཐོན་པོ་སྤྲེལ་སྟག་ནས། ལགས་སོ། བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་བཅོན་ཁྲིམས་
 གྱིས་མཉམ་ནས་བོན་བྱེད་དུ་མ་སྟེར་བས་བདེ་སྦྱིད་མ་བྱུང་། ད་ནས་བསྟན་པ་
 ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བྱའོ། །

མཆན་བྱ། རབ་བྱུང་གཅིག་དམག་མི་གཉིས་ཀྱི་བར་བཟུང་ནས་ཡོང་བར་ངར་སྐད་དང་བཅས།

དམག་མིས། བཅོན་པོ་ལ་ཕྱག་ཁྲིམ་ཞིག

སྤྲེལ་སྟག་ནས། བཙུན་པ་མགོ་རིག་མདའ་གཞུ་འབྱེར་ནས་ག་བ་ནམས་
 གསོད་ལ་མགོ་སྟགས་སྟུན་ལམ་དུ་བསྐྱར་དགོས། བཀའ་བཞིན་མ་བསྐྱབ་ན་ཁྲིམས་
 ལ་སྦྱོར་རོ།

མཆན་བྱ། སྤར་བཞིན་རབ་བྱུང་གཅིག་ཁྲིད་ཡོང་ནས།

དམག་མིས། བཅོན་པོ་ལ་ཕྱག་ཁྲིམ་ཞིག

སྤྲེལ་སྟག་ནས། སྤར་བྱུང་ཐོན་ནམས་ནས་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་མུང་དྲིང་
 འཛིན་བཟང་པོ་ཟེར་བ་འདི་འཛིན་བཟུང་བྱུང་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། བོད་ལ་ཆོས་
 ཁྲིམས་བཟོ་བའི་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན། ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་ལ་མགོ་ལག་ཆོད་ཅིག

མཆན་བྱ། ཡང་སྤར་བཞིན་རབ་བྱུང་གཅིག་ཁྲིད་ཡོང་ནས།

དམག་མིས། བཅོན་པོ་ལ་ཕྱག་ཁྲིམ་ཞིག

སྤྲེལ་སྟག་ནས། རྒྱལ་ཐོན་ནམས་ཏྲ་བབས་འཛིགས་ཀྱི་ཆེ་སྒྱར་ལ་ཆིབས་
 ལྷག་བྱེད་དགོས། བཀའ་བཞིན་མ་བསྐྱབ་ན་སྟོག་གི་ཆད་པ་ཡོད་དོ། །

མཆན་བྱ། དམག་མི་འགའ་ཤས་གུས་བདུད་དང་བཅས་བསྐྱོད་པར། སྤྲེལ་སྟག་ནས་ངར་སྐད་

དང་བཅས།

ཐོན་པོ་སྤྲེལ་སྟག་ནས། ར་ས་འཕུལ་སྒྲིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསམ་

ཡས་སོགས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་ཉེན་ནམས་ཚུར་སྐྱུར། གསུང་རབ་གང་ཡོད་མེར་སློགས་
ཤིག་གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་སུ་བཤས་ར་བཟོས། རབ་བྱུང་རེ་བྱུང་ལྷག་འདུག་
ན་གཤམ་པའི་ལས་བཅོལ་ལ། བརྟན་པ་མང་ནས་མེད་པར་བྱོས་ཤིག

རས་ཡོལ་དགུ་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། རྒྱལ་པོ་མྱང་དར་མས་བརྟན་པ་བརྟུབས་བཞིན་པའི་ཆོ།
དཔལ་ཆེན་ཚུ་བོ་རིའི་སྒྲིམ་གྲུ་ན་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ནས་འདུལ་བའི་འཆད་
ཉན་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས། རབ་བྱུང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན་ནས་ཇོན་པ་བྱེད་བཞིན་
པར་གཟིགས་ནས། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ཆབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཉེ་གནས་
ལ་བྱིས་པས། མྱང་དར་མས་བརྟན་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་ཞུས་པས། འདིར་
བརྟན་ན་སློག་གི་བར་ཆད་བྱུང་ནའང་དེ་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་མེད། བརྟན་པ་མང་ནས་
ཉམས་ན་མི་རིགས་གསུངས་ནས་འདུལ་བའི་བརྟན་བཅོས་དེལ་ཁལ་གཅིག་
བཀལ་ནས་ཉིན་མོ་བཞབ་ཅིང་མཆོན་མོ་ལམ་བཅད་དེ་བྱོས་ནས། མངའ་རིས་
སུ་སླེབས་ཀྱང་དེར་བཞུགས་མ་རྟུས་པས་གར་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེར་བརྟན་
པ་སླེལ་བར་བཞེད་ཀྱང་སྐད་རིགས་མ་གཅིག་པས་དོན་དུ་མ་གྱུར། ཉོར་ཡུལ་
བརྟོར་ནས། མདོ་སྐད་པེ་རིའི་ཚུ་མཆོའི་ངོས་ནས་ཚུར་བྱོན་ཏེ། མ་ལུང་
ནོ་རྩེ་བྲག་དང་ཨན་ཚུང་ནམ་རྩོང་། དན་ཉིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ནམས་སུ་
ཕྱག་ཤེབས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བྱ།

མཆན་བྲ། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་སྒྲིམ་ལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་རབ་བྱུང་བའི་ཆ་བྱད་
ཅན་ཞིག་ནས་ཇོན་པ་བྱེད་པ་གཟིགས་ནས་ཉེ་གནས་ལ་བྱི་བ་གནང་བ།

དམར་ཤུག་མུ་ནེས། གུ་མ། སྒར་མཐོང་ཐོས་མ་མྱོང་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
 ཆ་བྱད་ཅན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ཆ་བས་པོ་ཆེ་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ནམ།
 མཆན་བྱ། ཉེ་གནས་ནས་ལན་འབུལ་བ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ལག་གཉིས་ཐར་མོ་སྤྱོར་
 བཞིན་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ།

ཉེ་གནས་ནས། བཅོན་པོ་མྱང་དར་མ་དང་སྤུས་སྟག་ནས་གཙོས་བདུད་
 རྒྱུན་རྒྱུས་ནས་བརྟན་པ་བསྐྱབས་ནས། ལྟ་ས་དང་བསམ་ཡས་སོགས་ན་ཡོད་
 པའི་དགེ་འདུན་རྒྱུས་བྲིམས་ལ་སྦྱར། འགའ་ཞིག་ལ་རྡོན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག འགའ་
 ཞིག་བྲིམ་ལ་ཕབ། བཀའ་ལ་མ་ཉན་པ་རྒྱུས་བསམ། བརྒྱུན་རྒྱུས་ཡུལ་གཞན་
 དུ་བྱོས། ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དྲིལ་བསྐྱགས་འདུག་ཟེར་བ་བདག་གིས་ཐོས་སོ།།

དམར་ཤུག་མུ་ནེས། བརྟན་པ་འཛིག་པའི་དུས་ལ་བབས་པས་བྱ་ཐབས་
 མེད། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱད་ན་སྟོག་གི་འཛིག་པ་ཡོང་སྟེད་པ་སྤྱོན་མེད། བརྟན་
 པ་མང་ནས་བརྒྱགས་པར་གྱུར་ན་མི་རིགས། ཀམ་ཤྱ་ཏམ་སོགས་འདུལ་བའི་བརྟན་
 བཙོས་རྒྱུས་གདན་དངས་ནས་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དུ་
 བྱོས་ནས་བརྟན་པ་དར་བར་བྱེད་དོ། །

མཆན་བྱ། མཆན་མོ་གར་བ་དང་ཕྱག་དཔེ་རྒྱུས་བཀའ་ནས་ཐེབས། ཉིན་མོའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་
 དང་ཡིབ། སྟོད་རིབ་པ་དང་ལམ་བཅད་ནས་ཐེབས། ཉིན་མོ་གར་བ་དང་བཞབ་རིམ་གྱིས་མངའ་རིས་
 སུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པར་འདོད་པ་ལ། དེར་ཐེང་བ་འབྱེར་མཁན་ནན་པོ་ཞིག་ནས་དམག་མིས་འཕྲེང་
 བ་འཕྲོགས། ཆོས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཅོན་བཀའ་བསྐྱགས་པ་ན།

དམར་གྱིས། ཡུལ་ཐག་རིང་མངའ་རིས་སུ་སྦྱེབས་ནའང་། འདིར་ཡང་
 བཅོན་པོས་ཆོས་སྦྱབ་བཞིན་འདུག་པས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དུ་འགྲོ།

མཆན་བྲ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེབས་པ་ན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཞིག་དུ་ཐེབས། ཁ་ཆེའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་
མི་འགའ་ཤས་དང་འཕྲད་པ་ན་འདི་ལྟར།

དམར་གྱིས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་འདིར་དཔེན་པའི་གནས་འདྲ་ཡོད་དམ།

མཆན་བྲ། སྐད་བདེ་མ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་གཟིགས་ནས།

དམར་གྱིས། འདིར་བསྐྱད་ཀྱང་བསྐྱན་པ་སྟེལ་བར་མི་རུས། དན་དྲིག་
ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་མ་ཡིན་ནམས་ནས་དེར་བྱོན་དང་སྡོངས་
སྒོགས་བྱེད་དོ་ཟེར་བ་མིས་བྱུང་བས་དེར་འགྲོ་བ་འཐད་དོ། །

མཆན་བྲ། རགས་གསེབ་སྤང་སྡོངས་ཡོད་པ་བྱུང་བྱེད་མོགས་ཀྱི་སྐད་སྒྲན་སྒྲོག་པ་ཞིག་དུ་ཐེབས།

དམར་གྱིས། མ་ལུང་དོ་རྩེ་བྲག་ ཡན་ཆུང་ནམ་རྫོང་། དན་དྲིག་ཤེལ་
གྱི་ཡང་དགོན་འདི་ནམས་དཔེན་ཁིང་ནམས་དགའ་བཞིག་འདུག་པས། འདིར་
བསྐྱད་ནས་སྡོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །

མཆན་བྲ། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ནས་ཕྱག་མཉམ་བཞག་དང་བཅས་སྒྲོམ་ལ་བཞུགས་སོ།

རས་ཡོལ་བརྩུ་པ།

མདོ་འདྲིན་པ་ནས། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེས་ཡེར་པ་བྲག་ལྷར་ཅེ་གཅིག་
དུ་སྒྲོམ་ལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་ཆོ་དཔལ་ལྷ་མོས། རྩལ་པོ་རྩིག་ཅན་བསྐྱལ་བར་
བསྐྱལ་བ་དང་སྒྲོམ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྡིང་རྩེ་ཆོད་མེད་འབྲུངས་ནས། རྩལ་པོ་
རྩིག་ཅན་བསྐྱལ་བའི་སྣ་ལོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཟིགས་འབུལ་བ།

མཆན་བྲ། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་ཞེས་པ་སྤགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞིག་ནས་སྒྲོམ་ལ་ཅེ་གཅིག་

དུ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས། དཔལ་ལྷ་མོའི་གཟུགས་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས། བྱད་མེད་ཅིག་ནས་བརྟན་
དག་བསྐྱལ་བར་བསྐྱལ་བ།

དཔལ་ལྷ་མོས། དེང་སང་པོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཁྱོད་ལས་མེད་པས། རྒྱལ་
པོ་ཞིག་ཅན་བསྐྱོལ་བའི་དུས་ལ་བབས་སོ། །

མཆན་པུ། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་སྒོ་མ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྤྱིང་རྩེའི་ཀླན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། འདི་སྐད་
ཅིས་སྒྲས་པ།

ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེས། རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཅན་འདི་མ་བསྐྱལ་ན་ངན་འགྲོ་
ལས་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་པར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་མང་པོ་ངན་འགྲོ་བྱིད་པར་འགྱུར་
ལ། འདི་བསད་ན་ང་གཅིག་པུ་ངན་འགྲོར་སོང་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་
ལས་མཆོམས་ཆོད་ཅིང་བརྟན་པའི་ལྷག་མ་རུང་ཟད་ཅམ་རེ་ལུས་པར་འགྱུར་བས་
དེས་ན། དཔལ་ལྷ་མོས་བསྐྱལ་བ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཅན་བསྐྱོལ་བའི་དུས་ལ་
བབས་པས། མདའ་མཆོན་དང་གོས་ནག་ལྷ་ནག་སྒྲ་གོན་གྱིས་ཤིག

རས་ཡོལ་བརྒྱ་གཅིག་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། བཅན་པོ་སྒྲུང་དར་མ་རྒྱུབ་ཕྱོགས་སྒྲ་བའི་ཆལ་ན་མིག་
མང་ཅེ་ཁིང་གད་མོ་དགོད་བཞིན་པའི་སྐབས། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེས་ཕྱག་
བྱས་པ་ལྟར་བཅོས་ཏེ་མདའ་བརྒྱབས་ནས་ཞིག་ཅན་བཀྲམས་པས། རྒྱལ་པོས་
མདའ་ལ་ལག་པས་འདྲུས་ནས་ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས་སོང་བརྟན་པ་འདི་ཅམ་
སྒྱུབ་མེད། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོས་སོང་། བརྟན་པའི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མེད་

གསུང་ཚིམ་ཐོར་བྱ་གསུམ་པ།

པར་བྱ་བྱལ། ཟེར་བ་ཁ་ནས་ཤོར་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །

མཆན་བྱ། མྱང་དར་མ་སྒོན་པོ་ཞིག་དང་རྩན་དུ་མིག་མང་ཅེ་ཞིང་བགད་མོ་དགོད་བཞིན་པའི་སྐབས་
སུ་རྩ་ལུང་དཔལ་གྱི་དྲི་རྩེས་སྒྲགས་པའི་ཆས་ཞུ་ནག་གོས་ནག་གྲོན་ནས་ཕྱག་བྱེད་པ་རྩར་བཙོས་ནས་མདའ་
རྒྱབ་པ་དང་མིག་ལ་ཤོག་ནས། ལག་པས་མདའ་ལ་བཟུང་སྟེ་འདྲི་རྒྱད་ཅེས་ཁ་ནས་ཤོར།

མྱང་དར་མས། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས་སོང་། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་
གྱིས་སྐས་སོང་།

མཆན་བྱ། མདའ་རྒྱབ་པ་དང་རྩ་ལུང་དཔལ་གྱི་དྲི་རྩེ་ཕྱོས་ནས་མི་དཀར་ཏ་དཀར་ཅན་དུ་གྱུར། རྒོན་
པོ་རྩ་མས་ནས་རྩེས་དེད་ཀྱང་མ་ཟིན་པར་ཤོར།

ལེའུ་གསུམ་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། གཟིགས་མི་ལེའུ་གསུམ་པ་བརྟན་པའི་མེ་རྩོད་ནས་
གསེས་ཏེ་བརྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་ཚུལ་ནི། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དན་ཏིག་
ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། གླེང་ཆེན་པོ་དད་ནས་བརྟན་པར་རྩོགས།
མཚན་ལ་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། ཐུགས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གླེང་ཆེན་
པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་མཚན་སྟན་པར་གྲགས་པ་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་
སུ་ཁྱབ་པ་ན། བསམ་ཡས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཚེ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡབ་
སྲས་ནས་དབུས་གཙང་གི་མི་བརྒྱ་བཟངས་པར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
ཞན་དུ་གྱུར་ནས། དེ་རྣམས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྤར་བྱོན་ནས་བརྟན་པ་
དར་བྱས་མཛད་པའི་ཚུལ་བཅས་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུ་བས། ཐོག་མར། དམར་
གཡོ་གཙང་གསུམ་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ན་སྒྲིམ་བཞིན་བཞུགས་པ། ཐུགས་
རྩོད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་མི་རྣམས་ལ་སྐྱོང་བ་སྤྲི་བཞུགས་ལ་འབར་གྱིས་ཐོས་པས།
སང་ཉིན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས།

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་ནས་ཐར་པ་ཡི། །

བདུད་ཅིས་འགྲོ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་པའི། །

བརྟན་པ་ཕྱོགས་བརྒྱ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

དང་པོ་བདག་ནི་རབ་དུ་དབྱུང་བར་བྱ། །

ཞེས་དགོངས་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་བརྟན་པར་རྩོགས་པར་གསོལ་བ་

བཏབས་པས། འདུལ་བའི་པོ་ཏི་བཏད་ནས། འདི་ལ་ལྟོས་དང་དད་ན་རབ་
དུ་འབྱུང་ངོ་གསུངས། བཏམ་པས་དད་པ་ལྷག་པར་སྒྲིམ་ནས་མིག་མཆི་མ་
དང་བཅས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དང་པོ་རབ་བྱུང་བསྐྱབས་ཤིང་
ཕྱིས་སུ་གཙང་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོ་དགེ་འབྱུང་གིས་ལས་
ཀྱི་སློབ་དཔོན། དམར་གྱིས་གསང་སྟོན། རྒྱའི་དགེ་སློང་ཀོ་བ་དང་གྱི་ཕན་
གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སློང་བྱས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། མཆན་དགེ་བ་རབ་གསལ་
དུ་བཏགས། ཕྱིས་ཐུགས་རབ་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་
པ་བཅས་ཀྱི་སློར་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བྱ།

རས་ཡོལ་བཙུ་གཉིས་པ།

མཆན་བྱ། གཙང་རབ་གསལ་ཁྲི་ལ་བཞུགས། གཡས་གཡོན་དུ་དགེ་སློང་ནམས་དང་། རྒྱའི་
དགེ་སློང་གཉིས་བཅས་བསྒྲིམས་ཤིང་བཞུགས་པའི་སྐབས། བོན་པོའི་བྱ་མི་བློ་གསལ་འབར་ཡོང་སྟེ་
དད་པས་ཐུག་ཐལ་མོ་སྒྲོར་བ་དང་བཅས་འདི་སྐད་གསོལ་བ།

ལུ་བློ་གསལ་འབར་ནས། སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བྲིད་
ནམས་ཀྱིས་བདག་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཇུག་དུ་གསོལ།

མཆན་བྱ། གཙང་རབ་གསལ་ནས་འདུལ་བའི་པོ་ཏི་གནང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་བསྩལ་པ།

གཙང་རབ་གསལ་ནས། དང་པོ་འདི་ལ་ལྟོས་དང་དད་ན་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱའོ།

མཆན་བྱ། འདུལ་བའི་དཔེ་བཞུགས་པས་ཤིན་དུ་དད་ནས། མིག་མཆི་མ་དང་བཅས་འདི་སྐད་
ཅས་གསོལ་བ།

ལུ་བློ་གསལ་འབར་ནས། འགྲོ་བ་ནམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསུལ་གྱི་བྱ་

མཆོད་པ་རོལ་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་སྒྲིག་རྩ་ཉག་གཅིག་ཐུབ་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནིད་སྒྲིགས་བཅུར་སྟེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་བདག་
ཅི་ནས་ཀྱང་རབ་དུ་དབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།

མཆན་བྲ། དུག་འཆལ་ནས་ཅོག་ཕྱར་འདུག་པ་ལ། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཉེ།

གཙང་རབ་གསལ་གྱིས། ཀྲང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆོད། །འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆོད། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད།
མཁན་པོས་བདག་དགེ་སྦྱོང་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ།

ཐཱ་ཆེན་པོས། ཀྲང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད།
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཆོགས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །མཁན་པོས་བདག་
དགེ་སྦྱོང་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ།

མཆན་བྲ། ཐཱ་ཆེན་ནས་ཆོག་རེ་རེ་བཞིན་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་རྗེས་ཐཱ་ཆེན་དཀྱིལ་དཀྱུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་
གཙང་ནས།

གཙང་རབ་གསལ་ནས། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །སངས་
རྒྱས་བསྟན་ལ་འདུག་པར་བྱ། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞིས་པར་བྱ། །གང་ཞིག་
རབ་དུ་བག་ཡོད་པས། །ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྦྱོད་གྱུར་པ། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་
རབ་སྤངས་ནས། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

མཆན་བྲ། ཞེས་གདངས་སྟན་པོས་གསུངས་ནས་དེར་བཞུགས་པའི་དཔོན་སྒྲོབ་རྣམས་ནས་ཕྱག་མཉམ་
བཞག་དང་བཅས་སྒྲོམ་ལ་བཞུགས། དེར་འདུས་པའི་གཟིགས་མོ་པ་རྣམས་དང་བ་འདྲན་པར་བྱས་སོ།

རས་ཡིལ་བརྩུག་སུམ་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། སྤྲེལ་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་མཚན་སྟན་
པའི་གྲགས་པ་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བ་ན། ཡུམ་བཟླ་ན་གྱི་རྩུབ་དུ་འབྱུངས་
པ་བསམ་ཡས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསན་
ཏེ། བོད་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྤྲོམ་རྩུན་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ལྷ་མེས་སོགས་དབུས་
གཙང་གི་མི་བརྩུ་མདོ་སྟོན་དུ་བརྒྱུངས་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོར་གཞིགས་འདུལ་ཞུ་བྱ།
མཚན་བྲ། བསམ་ཡས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་སྲས་གཉིས། སྟོན་པོ་བཅས་
བཞུགས་གཤམ་དུ་འཁོད་པར་སྟོན་པོས་ལྷ་མེས་སོགས་བཀྲགས་ཏེ། མངའ་བདག་ནས་འདི་སྟོན་ཅེས་བཀའ་
བསྟུལ་པ།

མངའ་བདག་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནས། འདི་ག་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་
སུ་བཟླ་ན་པ་བསྟུབས་ནས་ལོ་ངོ་བདུན་བརྩུ་ལྟག་སོང་། མདོ་སྟོན་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་
དུ་སྤྲེལ་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་མཚན་སྟན་པར་གྲགས་པ་མང་ཐོས་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པར། ཁྱེད་རྣམས་དེར་སོང་ལ།
དགེ་ཚུལ་སྟོང་གི་སྤྲོམ་རྩུན་ཞུས་ནས་མཁས་པར་བྱས་ལ། སྤྲེལ་པོ་དགོངས་པ་གཙང་
གི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བའི་བཟླ་ན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་གྱིས་ཤིག

ལྷ་མེས། ལགས་སོ། བྱུང་བའི་བཟླ་ན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
དུ་ཞུ་བར་འགྲོ་འཆལ།

རས་ཡི་ལ་བཙུ་བཞི་པ།

མདོ་འཛིན་པ་ནས། ལྷ་མེ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་མི་བཙུ་མདོ་སྐད་དུ་བྱོན་
ནས་ཐུ་ཆེན་པོ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཡུན་རིང་པོར་སྒོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་
སྒྲིང་བ་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲོར་བར་མཛད་ནས་མཁས་པར་གྱུར་པ་ན།
དེ་ནམས་དབུས་གཙང་དུ་འབྱོན་ཁར། སྒོམ་ཞུ་འོ་བ་ཞུ་ས་སེར་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་
པ་གསོལ་འཕྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷ་མེས་ལ་གནང་ནས། འདི་གྱོན་ལ་ང་བློན་པར་གྱིས་
ཤིག་གསུངས་ནས་བསྟེན་པའི་མེ་རོ་སྐད་ནས་གསོས་པར་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་
གཟིགས་འབུལ་ཞུ་གྱུ།

མཆན་བྲ། ཐུ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཁྱིལ་བཞུགས། ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་དང་དབུ་ཞུ་སྟེ་རིང་གསོལ། གཡས་
གཡོན་དུ་དག་སྒྲོང་ནམས་བཞུགས་གཡུ་དུ་འཁོད། ལྷ་མེས་སོགས་འབྱོར་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ།
འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་བ།

ལྷ་མེས། བསམ་ཡས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཆ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་
ཡབ་སྲས་ནས། བདག་ཅག་དབུས་གཙང་གི་མི་བཙུ་སྒོམ་རྒྱུན་ཞུ་བར་བཏང་བས།
ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ། བདག་ཅག་ནམས་རབ་དུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

ཐུ་ཆེན་པོས། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །

མཆན་བྲ། ལྷ་མེ་སོགས་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཅོག་ཕར་འདུག་པ་ལ།

ཐུ་ཆེན་པོས། ཀླང་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད།

འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་རབ་བྱུང་དུ་མཁན་
པོས་བཟུང་དུ་གསོལ།

ལྷ་མེས། ཀང་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་རབ་བྱུང་དུ་མཁན་
པོས་བཟུང་དུ་གསོལ།

མཆན་བུ། ལྷ་མེས་སོགས་ནས་ཆོག་རེ་རེ་བཞིན་རྗེས་སྒོས་བུས། ལྷ་ཆེན་གྱི་དབུ་ལྷ་སྒྲེ་རིང་གསོལ་
འཕྲོད་ལྷ་མེས་ལ་གནང་རྟེ།

ལྷ་ཆེན་པོས། ལྷ་མེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ་བྱེད་བཙུན་པས་མཁན་པོ་
གྱིས། ལོ་ཆེན་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མཐུ་ཆེ་བས་བཞུན་པ་སྤངས། ཆོང་དགེ་
ཤེས་རབ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུ་ཆེ་བས་སྤོང་བ་གྱིས། འབྲང་སྒྲིམ་ལེ་ཤེས་ལོན་ཏན་
ཀྱི་འཁམས་པས་གཞི་བཟུང་ལ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་བཞུན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག
མཆན་བུ། ལྷ་མེས་ལ་ལྷ་སྒྲེ་རིང་གནང་ནས།

ལྷ་ཆེན་པོས། འདི་གྲོན་ལ་ང་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག
(རས་ལོལ་བྱལ།)

མདོ་འཛིན་པ་ནས། ཆང་མ་སྐྱུ་བཞེངས་གནང་སྟེ་པོད་ཀྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཀྱལ་
སྐྱུ་འབུལ་བ་དང་བཅས་གཟིགས་མོ་རེ་ཞིག་གྲུབ་པ་ལགས་སོ། །
སྒྲིམ་གར་རིག་གནས་འདི་མེ་འབྲུག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཕར་རྒྱ་མཐོ་རིམ་གཙུག་ལག་སྒྲིབ་གཉེར་
ཁང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཡང་དང་པོའི་ཚིམ་རིག་གཟེངས་བསྟོད་ལུལ།

བཅན་པོ་ལ་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བཅི་ལྷ་ཆེད་
བཞུགས་སྐྱར་གཞིའི་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་ནས་འབྲེམས་སྡེ་ལ་ལུས།

གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།

རེ་མདོ་སེལ། (སྐུ་ཚང་ལྷ་མོ་གཞི་དགོན།)

མཐོག་ཁྲད་འགན་འཛིན་དང་

མཐོག་ཁྲད་སྤྱིའི་བཀོད་སྒྲིག་པ།

གཟུང་རུ་དར་རྒྱས། (གཟུང་རུ་དགོན།)

མཐོག་ཁྲད་དུ་སྒྲིག་འདུག་བྱེད་མཁན།

མཛོད་ཚང་མོ་བཟླས། (ར་པ་གཞི་དགོན།)

འཕགས་ཡུལ་གཞིའི་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་གི་དེབ་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་དང་གཉིས།

གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཐེང་བརྒྱ་གཅིག་པ། པར་ཐེངས་དང་པོ།

འཕགས་ཡུལ་གཞིའི་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་ནས་འབྲེམས་སྡེ་ལ་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ལ།

Kirti Monastery

Institute of Higher Tibetan Studies

P.O. McLeod Ganj-176219

Distt Kangra (H.P) India.

